

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಕೃತಿಶ್ರೀಣಿ

ಸಂಪುಟ ೩.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮ
ಯಾದವಗಿರಿ, ಮೈಸೂರು ೫೭೦ ೦೨೦

ಆನೆಯ ಮುದ್ರಣ ೨೦೧೩
ಪ್ರತಿಗಳು ೨೦೦೦

ಪ್ರಕಾಶಕರು:
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮ
ಮೈಸೂರು

© ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೆ ಸೇರಿವೆ.

ಅಕ್ಷರ ವಿನ್ಯಾಸ:
ಶ್ರೀರಂಗ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಫ್ಟ್ ವೇರ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ - 571438
ದೂ: 08236 - 292432

ಮುದ್ರಣ:
ರಿಪ್ರಿಂಟ್ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦ ೦೪೪
ಫೋನ್: ೨೩೩೫೭೯೬೩

ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆ

1. ಕೊಲಂಬೊ	1
2. ವೇದಾಂತ	13
3. ಪಾಂಬನ್ನಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ	29
4. ನಿಜವಾದ ಪೂಜೆ	33
5. ರಾಮನಾಡಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ	35
6. ಪರಮಕುಡಿಯ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಉತ್ತರ	45
7. ಮನಮಧುರೆಯ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ	52
8. ಮಧುರೆಯ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ	57
9. ವೇದಾಂತದ ಧ್ಯೇಯ	63
10. ಮದ್ರಾಸಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ	83
11. ನನ್ನ ಸಮರನೀತಿ	89
12. ಭಾರತೀಯರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತದ ಅನುಷ್ಠಾನ	108
13. ಭಾರತದ ಮಹಾಪುರುಷರು	125
14. ನಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರ್ತವ್ಯ	144
15. ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯ	159
16. ದಾನ	177
17. ಕಲ್ಪತೆಯ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ	178
18. ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನದ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳು	192
19. ಆಲ್ಮೋರದ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ	214
20. ಭಕ್ತಿ	219
21. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ತ್ವಗಳು	227
22. ಭಕ್ತಿ	246
23. ವೇದಾಂತ	253
24. ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವ	290
25. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಭಾವ	296

26. ಸಂನ್ಯಾಸ-ಅದರ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ	302
27. ನಾನು ಕಲಿತುದೇನು?	305
28. ನಾವು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಧರ್ಮ	309
29. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ	319
30. ಅಮೆರಿಕ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿಗಳು	395

ಮುನ್ನುಡಿ

ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎಂಬುದು ಅಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನ; ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಮರೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೆಳಸುವ ಒಂದು ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಡುವ ಹೆಸರು. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದುದಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಪರವನ್ನು ಅಖಂಡವಾಗಿಯೂ ಏಕವಾಗಿಯೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ತ್ರಿಕಾಲ ದರ್ಶಿಯಾದ ಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಲ್ಪಜ್ಞಾನ ತನಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದುದನ್ನು ಹಾಗೆ ಕರೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಭೂಮಜ್ಞಾನವೂ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಜ್ಞವಾದ ಸರ್ವೇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಸುರುಳಿಬಿಚ್ಚುವ ತನ್ನ ಲೋಕ ಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಅನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಯ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಸಮನ್ವಿತವಾದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎಂದು ತೋರುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಅರ್ಥ, ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯೂಹಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಜನವರಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆ ತೇದಿ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಮಗೆ ಈಗ ಒಂದು ಮಹಾ-ಸಂಕೇತದ ದಿನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತರಾಷ್ಟ್ರ ತಾನುರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡ ಮಹಾ ಸುದಿನವದು. ಅದೊಂದು ಉತ್ಥಾನದ ಮತ್ತು ಉಜ್ಜೀವನದ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವದ ದಿನ; ನವೋತ್ಸಾಹದ ದಿನ; ನವೀನತಾ ಜೀವನದ ದೀಕ್ಷಾದಿನ. ನವಭಾರತದ ಉದ್ಧಾರೋನ್ಮುಖವೂ ವಿಕಾಸಶೀಲವೂ ಆಗಿರುವ ಸಂಕಲ್ಪ-ಕುಂಡಲಿನಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪೂರೈಕೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಉದ್ವಿಗ್ನಗಾಮಿಯಾಗಲು ತನ್ನ ಸಾವಿರಾರು ಹೆಡೆಗಳನ್ನೂ ಎತ್ತಿ, ವರುಷ ವರುಷವೂ ಹೊಸ ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟುವ ಪವಿತ್ರದಿನ. ಸರ್ವೋದಯ ರಾಜ್ಯದ ಸುಪೂಜ್ಯ ದಿನ.

ಆ ದಿನ ಭಾರತದ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿಂಚು ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಕುರುಡನಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ; ಮೂಗನಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ; ಒಮ್ಮೆ ಕಂಬನಿಗರೆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ; ಒಮ್ಮೆ ಬಿಸುಸುಯ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ; ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೇರಾಸೆ ಆಬಾಲವೃದ್ಧರ ಪ್ರಾಣ ಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತದೆ. ಆ ಚಿಂತೆಯ ಸ್ಪಂದನದ ಮೂಲವೆಲ್ಲಿ? ಅದು ಎಂದು ಮೊದಲಾಯಿತು? ಯಾರಿಂದ ಮೊದಲಾಯಿತು? ಆ ಶಕ್ತಿಬೀಜವನ್ನು ಭಾರತವರ್ಷದ ಸುಪ್ತಚೇತನದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದವರಾರು? ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಹೊಯ್ದವರಾರು? ಮೊಳೆಯಿಸಿದವರಾರು? ಆ ಎಳೆ ಸಸಿಯನ್ನು ಆರೈಸಿದವರಾರು?

ಅದನ್ನರಿಯಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಮತ್ತೊಂದು ಜನವರಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆ ತೇದಿಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೊರಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಯ ಜನವರಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆಯ ದಿವ್ಯದಿನಕ್ಕೆ.

ಏನು ವಿಶೇಷ ಆ ದಿನದ್ದು! ಕಲ್ಪತೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳು; ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳು; ರಾಮನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳು; ಆಲ್ಮೋರದಲ್ಲಿ ಕೇಳು; ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯಮೂರ್ತಿ ನವಯುಗಾವತಾರ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ಪರಮಶಿಷ್ಯ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಚಿಕಾಗೋ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಸಕಲ ಮತಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ವೇದಾಂತ ಡಿಂಡಿಮದಿಂದ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸಿ, ದಿಗ್ವಿಜಯಿಯಾಗಿ, ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ

ಹಿಮ್ಮರಳಿ ಭಾರತದ ಭೂಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ದಿನವಲ್ಲವೇ ಆ ದಿವ್ಯದಿನ! ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಮತ್ತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶಾಹಿಯ ಕಲೋಸ್ಸಿನ ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಸಂಕಟಗಳಲ್ಲಿ ನರಳಿ, ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಹೊರಳಿ, ದಾರಿಗಾಣದೆ ದಿಕ್ಕು ತೋರದೆ ಎದೆ ಗೆಟ್ಟು ಕೆರಳಿ, ತಮ್ಮ ದೈನ್ಯವನ್ನೂ, ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಕ್ಲೈಬ್ಯವನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಿಂಹದೈರ್ಯವನ್ನು ತುಂಬುವ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಘೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಗೃತ ಭಾರತದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಚೇತನಗಳಲ್ಲಿ ಅಭೀಃ ಅಭೀಃ ಎಂಬ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ವೇದೋಪ ನಿಷ್ಪತ್ತಿನ ವಾಚ್ಛಂತ್ರದಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಸಾಗರದ ದುರ್ದಮ್ಯ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದ ವೇದಾಂತ ಕೇಸರಿಯ ವಿರಾಟ್ ಗರ್ಜನೆ ವಿಂಧ್ಯ ಸಹ್ಯ ಹಿಮಾಲಯಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತವಾದ ಪುಣ್ಯದಿನವಲ್ಲವೇ ಆ ದಿವ್ಯದಿನ!

ಅಂದಿನಿಂದ ಮೊದಲಾಯಿತು ಭರತವರ್ಷದ ಪುನರುತ್ಥಾನ. ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರ ದೇವ ಮಾನವನ ಚಿತ್ ತಪಸ್ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಸಮುದ್ರಘೋಷಸ್ಪರ್ಧಿಯಾದ ವೀರವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ವಾಚ್ಛಂತ್ರವಾಗಿ ಹೊಮ್ಮಿ, ಭಾರತೀಯರ ಧಮನಿ ಧಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ದುಮುದುಮುಕಿ ಹರಿದು ಕ್ಲೈಬ್ಯವನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿತು, ಧೈರ್ಯ ಧ್ವಜ-ವನ್ನೆತ್ತಿತು. ಅಲ್ಪವನ್ನು ಕಿತ್ತ ಭೂಮವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿತು. ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವನೆಯ ಗೋಡೆಗಳನ್ನೊಡೆದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗಗನ ವಿಶಾಲವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಕುರಿಗಳಂತಿದ್ದವರನ್ನು ಸಿಂಹಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿತು. “ಉತ್ತಿಷ್ಠತ ಜಾಗೃತ ಪ್ರಾಪ್ಯವರಾನ್ನಿ ಬೋಧತ” ಎಂಬ ಧೀರಮಂತ್ರ ದಶದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದಲೂ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಾರ ಕವಾಗಿ ಮೊಳಗಿದರೆ ಅಧೈರ್ಯ ಅಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹುದುಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಜಾಗಮಿರುತ್ತದೆಯೇ?

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿ, ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹಿರಿಯ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಋಣಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ “ಕೊಲಂಬೊ ಇಂದ ಆಲೋರಕ್” ಎಂಬ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧೀಕೃತವಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯುನ್ಮಯ ಭಾಷಣ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತಂತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಾಹಸದ ಪ್ರಾಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರ ವೀರೋದ್ಯಮದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭ್ಯುದಯದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮೋದ್ಧಾರದ ಪ್ರಯತ್ನದ ಧಮನಿಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಭಿವ್ರೇಯ ಅಂತರತಮ ನಿಗೂಢ ಗಹ್ವರದಲ್ಲಿ ಕಡೆಗೆ ಕಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯಾದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಪಸ್ವಿಗಳಾದವರ ಮಹತ್ ಸಾಧನೆಯ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಚಿತ್ ತಪಸ್ಸು, ‘ಸ್ವಧ್ವಾ’ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ‘ಪ್ರಯತಿಃ’ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ, ನೂಕುವ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಸೆಳೆಯುವ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಜನವರಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾರರಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಿಂದ ಭಾರತವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಜಯಿಯಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಭಾರತಮಾತೆಯ

ಯಾವ ಪಾದಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಪದವಿಟ್ಟರೋ ಅಲ್ಲಿ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣೆಗೊಂಡ ದಿವ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪವು ನಾನಾ ವೀಚಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡು, ಮುಂಬರಿದು ಇಂದಿನ ಜನವರಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾರ ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಫಲಸಿದ್ಧಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯರೂಪವಾದ ಒಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಸೋಪಾನವನ್ನೇರಿ ನಿಂತಿದೆ! ರಾಮನಾಡಿನ ದೊರೆ ರಾಜಾ ಭಾಸ್ಕರವರ್ಮ ಸೇತು ಪತಿ ಅವರು ಅಂದು ನೆಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಮೃತಿಸ್ತಂಭದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುವ “ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತೇ” ಎಂಬ ವೇದೋಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ಕಿನ ಅಧಿಕಾರ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದೆ ಎಂದು ನೆನೆದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾವಪೂರ್ಣತೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ರಾಮನಾಡಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರರೂಪವಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಆದಿ ಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡಿರುವ ಭಂಗಿ ಭಣತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೇ ಸಾಕು ಗೊತ್ತಾಗು ತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾದಿಯ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಶಕ್ತಿಪೂರ್ಣ ಮಂತ್ರದ್ರಷ್ಟಾರನ ವರಾನುಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆ ವಾಣಿ ಆ ರೀತಿ ಮುಂದಾಗು ವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಆಗುವಂತೆಯೂ ಮಾಡುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆಲಿಸಿ; ಎನಿತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿದರೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ:

“ಸುದೀರ್ಘರಾತ್ರಿ ಕಡೆಗಿಂದು ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತಿದೆ. ಬಹುಕಾಲದ ಶೋಕತಾಪಗಳು ಕಡೆ ಗಿಂದು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಲಿವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಶವದಂತೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಶರೀರವಿಂದು ಸಚೇತನ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೋ ಕಿವಿಗೊಡಿ, ತೂರ್ಯವಾಣಿಯೊಂದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ- ಬಹು ಪುರಾ ತನಕಾಲದ ಇತಿಹಾಸ ಗರ್ಭದಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿ, ಪರ್ವತ ಶಿಖರಗಳಿಂದ ಮರುದನಿಯಾಗಿ ಚಿಮ್ಮಿ, ಅರಣ್ಯಾರಣ್ಯ ಕಂದರ ಕಂದರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ, ಬರುಬರುತ್ತ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ, ಬಂದಂತೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ರತಿಹತವಾಗಿ, ನಮ್ಮೀ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ಕರ್ಮ ವೈರಾಗ್ಯ ಸೇವಾ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚಕಂಠದಿಂದ ಸಾರುವ ತೂರ್ಯವಾಣಿ ಯೊಂದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಿಮಾಲಯಗಳಿಂದ ಬೀಸುವ ಪುಣ್ಯ ಸಮೀರಣನಂತೆ ನಿರ್ಜೀವ ವಾದಂತಿದ್ದ ಅಸ್ಥಿ ಮಾಂಸಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜಡ ನಿದ್ದೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸು ತ್ತಿದೆ; ಕಾರ್ಯೋತ್ಸಾಹ ಸ್ಫೂರ್ಯ ಧೈರ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ರೇಕಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕುರುಡರಿಗೆ ಕಾಣದು; ಮೂರ್ಖರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನಮ್ಮೀ ಭಾರತಭೂಮಿ ಯುಗಯುಗಗಳ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಮೇಲೇ ಳುತ್ತಿದೆ. ಆಕೆಯನ್ನು ಇನ್ಯಾರೂ ತಡೆಯಬಲ್ಲವರಿಲ್ಲ; ಇನ್ನಾಕೆ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದೋ ನೋಡಿ! ಮಹಾಕಾಳಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಮೈಕೊಡವಿ ಉಸಿರಳೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ....”

ಆಲಿಸಿದಿರಲ್ಲವೆ, ಓದಿ ಮನನಮಾಡಿ. ಪಂಕ್ತಿ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಮನನ ಮಾಡಿ, ಅದ ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಶ ಹುಸಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಹುಸಿಯಾಗುವಂತೆ ತೋರು ತ್ತದೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. ಹುಸಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹುಸಿಯಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ!

ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇನೋ ಸಿದ್ಧಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸೋಪಾನ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನಮಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಮೇಲೆಯೇ

ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಕೊಲಂಬೊ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಭರತಖಂಡದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತೇಜಸ್ಸು ಭೂಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು ಎಂಬ ಪೂರ್ವ ವೈಭವವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಇಂದು ಜಡನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆಯುವ ಮಹಾ ಪ್ರವಾಹವೂ ಇಲ್ಲಿಂದ ಉದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿದೆ ಬಾಳಿಗೆ ಹೊಸಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಮೃತ ಪ್ರವಾಹ....”

“ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂಬುದು ಜೀವನದ ಹಲವು ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ರಾಜಕೀಯವಿದೆ, ಸಮಾಜದ ಸುಖಭೋಗಗಳಿವೆ, ಐಶ್ವರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ದಿಂದ ಗಳಿಸುವುದು ಇನ್ನಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿಷಯವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಜೀವನದ ಇಂತಹ ಹಲವು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ನಡುವೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸುಖಸಂತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಹಲ ವಾರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅರಸುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮವೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡ ದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೇ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥರೂಪವಾದ ಏಕಮಾತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ....”

“ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವೂ ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ವಿಶೇಷ ಕರ್ತವ್ಯ ವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.... ರಾಜಕೀಯ ಮಹತ್ವವಾಗಲಿ, ಸೇನಾ ಶಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಎಂದೂ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಗಮನಿಸಿ, ಅದೆಂದೂ ಮುಂದೆಯೂ ಆಗಲೂ ಆರದು.... ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವೇ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭರತ ಖಂಡ ನೀಡುವ ಬಹುಮಾನ.”

“ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಿರುವಂತೆಯೇ ಒಂದೊಂದು ಜೀವನೋದ್ದೇಶವಿದೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶವೇ ಅದರ ಹೃದಯ. ಉಳಿದುವೆಲ್ಲವೂ ಗೌಣ. ಯಾವ ಜನಾಂಗವಾದರೂ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ತನ್ನ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸಿ ಬಂದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಿತೆಂದರೆ ಸರ್ವನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಒಂದರ ಹೃದಯ; ಕಲಾಜೀವನ ಮತ್ತೊಂದರದು. ಭರತಖಂಡದ ಹೃದಯ-ವೆಂದರೆ ಧರ್ಮ. ಅದನ್ನು ವರ್ಜಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಳಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ.”

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದ ಮಹೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಮಹಾಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳನ್ನೂ ಮಹಾಧ್ಯೇಯ ಗಳನ್ನೂ ಮರೆತೋ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿಯೋ, ರಾಜಕೀಯವೇ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವ ಈ ಸಂಧಿಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ- “ಕೊಲಂಬೊ ಇಂದ ಆಲ್ಮೋರಕೆ” ಎಂಬ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ತರುಣರಿಗೆ, ಮುಂದೆ ಮುಂದಾಳಾಗುವ ಇಂದಿನ ತರುಣರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗುವುದ ರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನವನ್ನು ನಾವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಳಿಗಾಲ ವಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವೂ ತ್ಯಾಗಶೀಲವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ-ದಲ್ಲಿ

ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭೋಗಾಭಿಲಾಷೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂದು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದೆಂದರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅಂತಹವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ತಿತಿಕ್ಷಾಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಕಷ್ಟ, ಸಂಕಟ, ಮನಃಕ್ಲೇಶ, ತ್ಯಾಗ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸ, ದೈಹಿಕಶ್ರಮ ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪವಾದ ಸಾಧನಾರಂಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಧಕನಾಗ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂದು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದೆಂದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥತೆ, ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ಸ್ವಜಾತಿ ಸ್ವಪಕ್ಷಗಳ ಉದ್ಧಾರದ ನೆವದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪ್ರತಿಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನೂ, ಎದುರು ಪಕ್ಷವನ್ನೂ ಸದೆಬಡಿಸುವುದು, ಏನೇನೇ ಪ್ರಕಾರೇಣ 'ಅಖಿಲಭಾರತ ಧುರೀಣ' ನಾಗುವುದು, ಅಧಿಕಾರ ಧನ ಮಾನ ಸಂಪಾದನೆ ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ನೇರವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವವರ ಗತಿ ಅದಾದರೆ ಉಳಿದವರದು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೇಲಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗ ಪಟ್ಟಣಿಗ, ಸಾಕ್ಷರ ನಿರಕ್ಷರ, ದರಿದ್ರ ಶ್ರೀಮಂತ, ಬಡವ ಬಂಡವಾಳಗಾರ, ಆಳು ಒಡೆಯ, ಅವರು ಇವರು ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಕ್ರಮಿಸಿದೆ ಈ ರಾಜಕೀಯದ ಜ್ವರ. ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಈ ಜ್ವರವನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಮನ ಮನಕ್ಕೂ ಹಂಚುವ ಶೀಘ್ರ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಬಹುಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ ಈ ರಾಜಕೀಯದ ಸುದ್ದಿ ಮತ್ತು ಬೇಗೆ. ಜೊತೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಬೇರೆ ಈ ರಾಜಕೀಯ ಜ್ವರ ಒಂದರೆ ನಿಮಿಷವೂ ಯಾರ ಮಿದುಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾಚುನಾವಣೆ! ಅದಾಯಿತು ಉಪಚುನಾವಣೆ! ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಉಪ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕೇಸುಗಳು, ಅವಿನ್ನೂ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಾರಂಭ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಪುಚ್ಚ ಭೂತವಾಗಿ ಪೌರಸಭೆಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಮಣ್ಣಿಗೊ ಮಸಣಿಕ್ಕೊ ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆ! ಸರಿ ಇದೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸುವುದರೊಳಗೆ ಮತ್ತೆ ಮಹಾಚುನಾವಣೆ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಿ, ಮತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಬೇಡವೆ? ವ್ಯೂಹರಚನೆ ಬೇಡವೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ? ಹೀಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಹಲವು ತರಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಧರ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಇವುಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುವ ಜನಮನಸ್ಸು ಅದನ್ನೇ ಬಹುಮುಖ್ಯವೆಂದೂ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂದೂ ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಂತೆ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಪರಮ ಗಣ್ಯನೂ ಪೂಜ್ಯನೂ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲದ ಜೀವನ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಪುರುಸೊತ್ತೆಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಆತ್ಮವಂಚನೆಯ ಕಾರಣ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ವಿಶೇಷಲಕ್ಷಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯತೆ ಲೋಕಗೌರವಕ್ಕೆ ಭಾಜನವಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಲಕ್ಷಣವೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಿಂದ ದೂರವಾಗುವ ದುರ್ಗತಿ ನಮಗೊದಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಶ್ರೀ ಶೂನ್ಯರಾಗುತ್ತೇವೆ, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸದಿದ್ದರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮುಂದೆ ಮುಂದಾಳಾಗುವನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ತರುಣರಿಗೆ “ಕೊಲಂಬೊ ಇಂದ ಆಲ್ಮೋರಕೆ” ಒಂದು ಕೈದೀವಿಗೆಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ತಾರುಣ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಋಣಿಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿ ಪೂರೈಸಲಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೆನೆದರೇ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಹರ್ಷಾಶ್ರು ಹನಿಯುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ

ಧರ್ಮದ ವೈಶಾಲ್ಯದ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ ತತ್ವದ ಗಂಭೀರತೆಯ ಪರಿಚಯ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವೂ ಸುಲಭಗ್ರಾಹ್ಯವೂ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂಕುಚಿತ ಮತಭಾವಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೆಡೆಹಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉದಾತ್ತ ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಬೇರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಪತನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದೆತ್ತುವ ಔದಾರ್ಯ, ಹೃದಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೈಬ್ಯವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಕೆಚ್ಚನ್ನು ನೆಡುವ ಸಿಡಿಲಾಳ್ಳೆ ಈ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವಂತೆ ಬೇರಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿ ಇದೆ; ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತುಷ್ಟಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ಸರ್ವಾವಯವ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿ ಪೂರ್ಣತೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಮೃತದ ಮಡು; ಮಿಂದು ಧನ್ಯರಾಗಿ! ಇದು ಜ್ಯೋತಿಯ ಖನಿ; ಹೊಕ್ಕು ಪ್ರಬುದ್ಧರಾಗಿ.

ಹಿಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಿಮಾಲಯದ ಗೀರ್ವಾಣ-ಶಿಖರಗಳ ಔನ್ನತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಪ್ಪು-ಗಟ್ಟಿದ್ದ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನ ರಸಾನಂದವಾಹಿನಿಗಳು ದೇಶಭಾಷಾನದೀಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಮನಃಕ್ಷೇತ್ರ ಆದ್ರವಾಗಿ ಫಲವತ್ತಾಗಿ ನಾಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನರಿತ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಕೆಲವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಮಹತ್ತಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿ ದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತಿಳಿದ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ತಿಳಿದ ನೂರು ಜನಕ್ಕೂ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಮಹತ್ತರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಊಹಿಸಿಯೇ ಹಿಗ್ಗಬೇಕು. ಆ ಹಿಗ್ಗಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ಸೋಮನಾಥಾ ನಂದರಿಗೆ ಹೃತ್ತೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಒಂದೆಡೆ ಕೂಗಿ ಕರೆದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆ ಶಕ್ತಿಪೂರ್ಣ ವಾದ ದಿವ್ಯವಾಣಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಏಕಕಂಠರಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೂಗುತ್ತೇವೆ, ತರುಣರಿರಾ, ಓಗೊಳ್ಳಿ:

“ಓ ಮಾನವ, ಅತೀತದ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ ಪೂಜೆಗೆ ನಿನಗಿದೋ ಆಹ್ವಾನ!
ಹೋದ ದುಃಖದಿಂದ ಬರುವ ಸುಖಕ್ಕೆ ನಿನಗಿದೋ ಆಹ್ವಾನ!
ಗತಾನುಶೋಚನೆಯಿಂದ ಆಧುನಿಕ ನವಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ನಿನಗಿದೋ ಆಹ್ವಾನ! ಲುಪ್ತ ಪಂಥತ ಪುನರುದ್ಧಾರ ಸಾಹಸದ ವೃಥಾ ಶಕ್ತಿಕ್ಷಯದಿಂದ ಸದ್ಯೋನಿರ್ಮಿತ ವಿಶಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತ ಪಥಕ್ಕೆ ನಿನಗಿದೋ ಆಹ್ವಾನ!”

ಮೈಸೂರು

ಕುವೆಂಪು

೬-೨-೧೯೫೩

ಕೊಲಂಬೊ ಇಂದ ಆಲ್ಮೋರಕೆ

೧. ಕೊಲಂಬೊ

(ಪೂರ್ವದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಮೊದಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣಾರ್ಹವಾದ ಸಾಧನೆಯ ಅನಂತರ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ೧೮೯೭ರ ಜನವರಿ ೧೫ರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕೊಲಂಬೊದಲ್ಲಿ ಹಡಗಿನಿಂದ ಇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗವು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ರಾಜೋಚಿತ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ವಾಗತ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತ್ ವಿವೇಕಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿ

ಪೂಜ್ಯರೆ,

ಕೊಲಂಬೊನಗರದ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗವು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇವೆ. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ನಾಡಿಗೆ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನಮ್ಮದಾಗಿದೆ.

ತಾವು ಸಾಧಿಸಲು ಹೊರಟ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವು ಭಗವತ್ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ಮಹತ್ವದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ನಾವು ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ, ಆನಂದದಿಂದಲೂ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಯೂರೋಪು ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಾರಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವಿಶ್ವಧರ್ಮವು ವಿವಿಧ ಪಂಥಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವಂಥದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ಅದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರೇಮ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವಂಥದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಭಾರತದ ನೆಲವನ್ನು ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿದ ಮಹಾನ್ ಸಂತರ ಪರಂಪರೆಯು ಬೋಧಿಸಿದ ಸತ್ಯವನ್ನೂ ಅದರ ಪಥವನ್ನೂ ತಾವು ಅಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಮಹಾನ್ ಸಂತರ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಸನ್ನಿಧಿ, ಸ್ಫೂರ್ತಿಗಳು ಭಾರತವು ತನ್ನೆಲ್ಲ ಉನ್ನತಿ ಅವನತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಜಗತ್ತಿನ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದವು.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ ದೇವರಂತಹ ಗುರುವರ್ಯರ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೂ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ಪೂರ್ಧಾತ್ಮಕಪೂರ್ವಕವಾದ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೂ ಪಶ್ಚಿಮದೇಶಗಳು ಚಿರಯುಗಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಭಾರತದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಜೀವಂತ ಸಂಪರ್ಕವು ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಿಗೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಲೋಭನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಪೌರಸ್ವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಅರಿವನ್ನು ತಾವು ಮೂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ.

೨ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ತಮ್ಮ ಉದಾತ್ತವಾದ ಸಾಧನೆಯಿಂದಲೂ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಆದರ್ಶದಿಂದಲೂ ಇಡೀ ಮಾನವ ತೆಯು, ಭರಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಋಣದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಮಾತೃ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ತಾವು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೂ ತಾವು ಮಾಡಲಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ನೀಡಲೆಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೊಲಂಬೊದ ಹಿಂದೂಗಳ ಪರವಾಗಿ

ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯ

ಪಿ. ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ,

ಸಿಲೋನಿನ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯ,

ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಎ. ಕುಲವೀರ ಸಿಂಘಂ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಕೊಲಂಬೊ, ಜನವರಿ ೧೯೯೭

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನೀಡಿದ ಹೃಸ್ವವಾದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನೀಡಿದ ಉದಾರ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿದ ಈ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ನೀಡಿದುದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಜಕಾರಣಿಗಲ್ಲ, ಮಹಾಯೋಧ ನಿಗೂ ಅಲ್ಲ, ಕೋಟ್ಯಧೀಶ್ವರನಿಗೂ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕೇವಲ ಭಿಕ್ಷುಕ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ; ಇದು ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರವು ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ತನ್ನ ಬೆನ್ನೆಲುಬನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಗೌರವ ಸಂದದ್ದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಲ್ಲ, ಒಂದು ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು.

೧೯೯೭ನೆ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ೧೬ರಂದು ಸಂಜೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೊಲಂಬೊದ ಪ್ಲೇರಲ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡಿದರು:

ಈಗ ಸಾಧಿತವಾಗಿರುವ ಅಲ್ಪ ಕಾರ್ಯವು ಕೇವಲ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆದದ್ದಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪರಮಮಿತ್ರ, ಪ್ರಿಯತಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊರಟ ಉತ್ತೇಜನ, ಶುಭಾಶಯ, ಆಶೀರ್ವಾದಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವೇನೋ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುವುದು, ವಿಶೇಷತಃ ನನಗೆ. ಯಾವುದು ಹಿಂದೆ ಕೇವಲ ಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಈಗ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿದ್ದ ಸತ್ಯದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಪ್ರಮಾಣ ಗೊಂಡಿದೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನು, ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳು ಭಾವಿಸುವಂತೆ, ನಿಮ್ಮ ಘನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗ ತಾನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಭರತಖಂಡವು ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ, ಕರ್ಮಭೂಮಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಇಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಅದು ಸತ್ಯ ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರುತ್ತೇನೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ದೇಶವು ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದ್ದರೆ, ಜೀವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಕೊನೆಯ ಕರ್ಮವನ್ನು ಸರ್ವಸಲು ಬರಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳವೊಂದಿದ್ದರೆ, ಭಗವಂತನಡೆಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕರ್ಮಭೂಮಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯು ಮಾಧುರ್ಯ, ಔದಾರ್ಯ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯ, ಶಾಂತಿ-ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಮುಖ-ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದು ಈ ಭರತ ಖಂಡವೇ ಆಗಿದೆ. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಂದ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ, ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ, ತಮ್ಮ ಪವಿತ್ರವಾದ, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬತ್ತದ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಹಾ ಸತ್ಯದ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ತೋರಿಸಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದ ದರ್ಶನಗಳ ಮಹಾಪ್ರವಾಹದ ಅಲೆಗಳು ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣಗಳೆನ್ನದೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆವರಿಸಿವೆ. ಇಂದು ಜಡ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆಯುವ ಮಹಾಪ್ರವಾಹವೂ ಇಲ್ಲಿಂದ ಉದಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿದೆ ಬಾಳಿಗೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವ ಅದ್ಭುತಪ್ರವಾಹ; ಅನ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜೀವಿಗಳ ಎದೆಯನ್ನು ದಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಡವಾದದ ದಳ್ಳುರಿಯ ಶಮನಕ್ಕೆ ಅಮೃತ ಪ್ರವಾಹವಿಲ್ಲಿದೆ. ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ನೆಚ್ಚಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಡುವುದು.

ನಾನೆಷ್ಟೋ ನೋಡಿರುವೆನು. ಜನಾಂಗಗಳ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆಗಲೇ ಅದು ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಅನ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಋಣ ಮಹತ್ತರವಾದುದು. ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದು ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ “ಸಹಿಷ್ಣು ಹಿಂದೂ” “ದೀನ ಹಿಂದೂ” ಗಳಿಗೆ ಋಣವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಇರಬೇಕಾದ ಜನಾಂಗವು ಯಾವುದೊಂದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. “ದೀನ ಹಿಂದೂ” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನಿಂದೆಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವರು. ನಿಂದೆಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅದ್ಭುತ ಸತ್ಯ ಹುದುಗಿದ್ದರೆ ಅದೇ “ದೀನ ಹಿಂದೂ” ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿದೆ. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಧನ್ಯನು, ಅವನು ಭಗವಂತನ ಶಿಶುವಾಗಿರುವನು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಷ್ಟೋ

ಬಲಾಢ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಗಹನ ಭಾವನೆಗಳು ಉದಯಿಸಿವೆ. ಗತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನಾಂಗದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅದ್ಭುತ ಭಾವನೆಗಳು ಹರಡಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಜನಜಾಗೃತಿಯ ಮಹಾ ಪ್ರವಾಹವು ಉದಾತ್ತ ಸತ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯ ಬೀಜವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ: ಅದನ್ನು ಸಾರಿದ್ದು ಸಮರ ಕಹಳೆಯ ಧ್ವನಿಯಿಂದ, ದಿಗ್ಭಿತ್ತಿ ಬಿರಿಯುವ ಪ್ರಚಂಡ ಸೇನಾ ಸಮೂಹದ ಚಲನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ; ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನೂ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾವನೆಯೂ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರ ರಕ್ತದ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಕ್ತಿದಾಯಕ ಪದದ ಮುಂದೆಯೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ನಿಟ್ಟುಸಿರು, ಅನಾಥರ, ವಿಧವೆಯರ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕೋಡಿ ಹರಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ಅನ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಇತರರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿರುವುದು ಹೀಗೆ. ಆದರೆ ಭರತಖಂಡವು ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಾಂತವಾಗಿ ಬಾಳಿದೆ. ಗ್ರೀಸ್ ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟದೆ ಇರುವಾಗ, ರೋಮ್ ದೇಶದ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇರದಿದ್ದಾಗ, ಆಧುನಿಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗದ ಪೂರ್ವಿಕರು ಕಾನನಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ, ಕಾಡುಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಮೈಗೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ನಾಡು ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಇತಿಹಾಸದ ದಾಖಲೆಗೆ ಕೂಡ ನಿಲುಕದ ಪುರಾತನಕಾಲದಿಂದಲೂ, ನಮ್ಮ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗೆಗೂ ನಿಲುಕದ ಗತಕಾಲದಿಂದಲೂ, ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಮಹೋನ್ನತ ಭಾವನಾಪರಂಪರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಈ ದೇಶದ ಜನರು ಆಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿನ ಹಿಂದೆಯೂ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಬಲವಿದೆ. ಮುಂದೆ ಶಾಂತಿ ಇದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಂತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಈ ಆಶೀರ್ವಾದ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿರುವುದು, ಅದಕ್ಕೆಯೇ ನಾವಿನ್ನೂ ಜೀವಿಸಿರುವೆವು.

ಒಂದು ಕಾಲವಿತ್ತು. ಆಗ ಯವನ ಸೇನಾಸಮೂಹದ ಪದಾಘಾತಕ್ಕೆ ತಿರೆ ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ತಿರೆಯ ರಂಗಭೂಮಿಯಿಂದ ಮಂಗಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಈಗ ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಆ ಪುರಾತನ ಯವನದೇಶವು ಗತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗತಿಸಿ ಹೋಯಿತು. ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ರೋಮನ್ನರ ಪತಾಕೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಒಂದಿತ್ತು. ರೋಮನ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮನಗಂಡರು, ಎಲ್ಲರೂ ಅದರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಮಣಿಯಬೇಕಾಯಿತು. 'ರೋಮನ್' ಪದವನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ಜಗತ್ತು ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರ ರಾಜಧಾನಿಯು ಭಗ್ನಾವಶೇಷಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಸೀಸರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಆಳಿದಡೆಯಲ್ಲಿ ಜೇಡ ತನ್ನ ಬಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದು. ಅನ್ಯ ಜನಾಂಗಗಳು ಇದ ರಂತೆಯೇ ವೈಭವದ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕೋರೈಸಿ, ಹೀನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿ, ನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ಕಿರುದೆರೆಯಂತೆ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದು ಹೀಗೆ. ಆದರೆ ನಾವಿನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವೆವು. ಮನು ಏನಾದರೂ ಈಗ ಬಂದರೆ ಅವನಿಗೆ

ಆಶ್ವರ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವೆನೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಲೋಚಿಸಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದ ಅಂದಿನ ನಿಯಮಗಳೇ ಇಂದೂ ಇವೆ. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಜನಿಸಿದ, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುವ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳೇ ಇಂದೂ ಇವೆ. ದಿನಗಳು ಕಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳ ಮೇಲೆ ದುರದೃಷ್ಟದ ಪೆಟ್ಟಿನ ಸುರಿಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದೆ; ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸಿದ್ಧಿಸಿದಂತೆ ಆಗಿದೆ-ಅದೇ ಇವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ದೃಢಮನಸ್ಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು, ಬಲಾಢ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು. ಜಗತ್ತನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿ, ಪಡೆದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ, ನನ್ನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಂಬಿ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗಿಯೂ ಈ ದೇಶವು ಉಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಧರ್ಮವೇ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ಸ್ತೂರ್ತಿ ಚಿಲುಮೆಯಾಗಿರುವುದು, ಧರ್ಮವೆಂಬ ಹೃದಯ ದಿಂದಲೇ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂಬುದು ಜೀವನದ ಹಲವು ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ರಾಜಕೀಯವಿದೆ, ಸಮಾಜದ ಸುಖಭೋಗಗಳಿವೆ, ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಗಳಿಸುವುದು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿಷಯ ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಜೀವನದ ಇಂತಹ ಹಲವು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಧ್ಯೆ, ಕ್ಷಣಿಕ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅರಸುವಾಗ, ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮವೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ಏಕಮಾತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ರಿಗೆ ಚೀನಾ-ಜಪಾನಿನ ಯುದ್ಧ ಗೊತ್ತಿದೆ? ಯಾರಿಗಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅನೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಗೊತ್ತು? ಯಾರಿಗಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಒಂದಾಯಿತು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಸನ್ಯಾಸಿ ಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು, ಎಂಬ ವರ್ತಮಾನವು ಒಬ್ಬ ಕೂಲಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಇದು ಗಾಳಿ ಎತ್ತ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನ ಇರುವುದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶೀ ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಜನಾಂಗದ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯ, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸತ್ಯವೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಅಮೆರಿಕಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಜರ್ಮನಿ-ಈ ದೇಶಗಳ ರೈತರನ್ನು ನೀವು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಅವರು, ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಅಥವಾ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನೂ ಮತ್ತು ತಾವು ಯಾರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳುವರು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾವು ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಅಥವಾ ಡೆಮೋಕ್ರಾಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವವಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಧರ್ಮದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಅವರು ತಾವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಯಾವುದೋ

ಒಂದು ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವವು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದೇ ಇಷ್ಟು. ಇಷ್ಟೇ ಸಾಕೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವರು.

ನೀವು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ರೈತರನ್ನು ನಿಮಗೆ ರಾಜಕೀಯದ ವಿಷಯ ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಅದೇನು? ಎನ್ನುವರು. ಅವರಿಗೆ ಸಮತಾವಾದಿಗಳ ಚಳುವಳಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಸಂಪಾದಿಸುವರು. “ನಿನ್ನ ಧರ್ಮ ಯಾವುದು?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ, ಆತ “ನೋಡು ಮಿತ್ರನೆ, ಅದನ್ನು ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವೆನು” ಎನ್ನುವನು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವನು ಹೇಳಬಲ್ಲ. ಇದೇ ನನ್ನ ಅನುಭವ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನ.

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿವೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಜೀವನದ ವಿಕಾಸದ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆಯುವನು. ಅದನ್ನು ಅವನ ಹಿಂದಿನ ಕರ್ಮ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಿಂದೂ ಹೇಳುವನು. ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವನು. ಅವನ ಅನಂತ ಭೂತಕಾಲ ಈ ವರ್ತಮಾನಕಾಲವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು; ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೇಲೆ ಅವನ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಂತಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕಾರವಿದೆ; ಅವನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ, ಹೀಗೆ ಒಂದು ವಿಧದ ಸಂಸ್ಕಾರವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವೂ ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ವಿಶೇಷ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವೂ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗೆ ತಾನೇ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಮಹತ್ವವಾಗಲಿ, ಸೇನಾಶಕ್ತಿ ಯಾಗಲೀ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಎಂದೂ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ, ಅದೆಂದೂ ಮುಂದೆ ಆಗಲಾರದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಕರ್ತವ್ಯ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಜನಾಂಗದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಆ ಮಹಾಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವನ್ನು ಮುಳುಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯ. ಪಾರ್ಸಿಗಳು, ಯವನರು, ರೋಮನ್ನರು, ಅರಬ್ಬಿಯರು, ಆಂಗ್ಲೀಯರು ತಮ್ಮ ಸೇನಾ ಸಮೂಹದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲಿ. ಆಗ ಈ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಅನ್ಯಜನಾಂಗದ ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಸದಾ ಅಣಿಯಾಗಿರುವವು. ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ, ಶಾಂತಿಪರಾಯಣ ಭಾರತೀಯನು ತನ್ನ ಪಾಲಿನದನ್ನೂ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಜೀವನವೇ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭರತಖಂಡ ಕೊಡುವ ಕಾಣಿಕೆ.

ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಓದಿದರೆ, ಯಾವ ಯಾವಾಗ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ದಿಗ್ವಿಜಯಿ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಅನ್ಯ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು, ಅವನ್ನು ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ ಅವುಗಳೊಡನೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಪ್ರಿಯ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿತೋ, ಆವಾಗಾಗಾದರೆ ಫಲರೂಪವಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಂಗ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಸಿ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದವಾಗಿದ್ದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ತರುಣನೊಬ್ಬ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಆ ಅಸಮರ್ಪಕ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಜರ್ಮನ್ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಷೋಫೆನ್ಟೇರ್ ಎಂಬುವನು ಓದಿ, “ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಯನದಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಮೃತ್ಯುಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಂತಿಯ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ” ಎಂದಿರುವನು. ಆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಜರ್ಮನ್ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ ಇದು: “ಗ್ರೀಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪುನರುದ್ಧಾರಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತು ಕಾಣುವುದು.” ಅವನ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ ಇಂದು ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಯಾರು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡುತ್ತಿರುವರೋ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗದ ವಿಭಿನ್ನ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲರೋ, ಯಾವ ಆಲೋಚನಾಶೀಲರು ಅನ್ಯದೇಶಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ, ಅವರಿಗೆ, ಭಾರತೀಯ ಆಲೋಚನೆಯು ಧೀರವಾಗಿ ಅವಿರಾಮವಾಗಿ, ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಭಾವಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ರೀತಿಯು ಮೂಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಆದರೆ ಭಾರತವು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಕೋವಿಯ ಬಲದಿಂದ ಹರಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭರತಖಂಡವು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಲ್ಲ ಒಂದು ಪದವು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಪದವು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆ ಪದವೇ fascination, ಸಮೋಹಿನಿ ಶಕ್ತಿ ಎಂಬುದು. ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮುಗ್ಧ ಮಾಡುವಂಥ ವೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಅದು. ತನ್ನ ಸಮೋಹನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅದು ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆ, ಭಾರತೀಯರ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು, ಭಾರತೀಯ ದರ್ಶನ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಮೊದಲ ನೋಟಕ್ಕೆ ಜುಗುಪ್ಸೆ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಆ ಭಾವನೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ತತ್ತ್ವಗಳ ಪರಿಚಯವಾಗಲಿ, ಆಗ ನೂರರಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಮಂದಿ ಮುಗ್ಧರಾಗುವರು; ಅದರ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಸಿಲುಕುವರು. ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಮೌನವಾಗಿ, ಮುಂಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಹಿಮಮಣಿಯು, ಕೇಳಿಸದೇ ಇದ್ದರೂ, ಕಾಣದೇ ಇದ್ದರೂ, ಅದ್ಭುತ

ಪರಿಣಾಮವನ್ನಂಟುಮಾಡುವಂತೆ ಶಾಂತವಾದ, ಸಹಿಷ್ಣುವಾದ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯು, ಜಗತ್ತಿನ ಚಿಂತನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ.

ಪುನಃ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸದ ಪುನರಭಿನಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗೆ ಸದೃಶವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಹಳೆಯ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಅಡಿಪಾಯವೇ ಕುಸಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿವೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಪ್ರಾಚೀನ ವಸ್ತುಗಳ ಭಾವನೆಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಗಳೆಂಬ ಪ್ರಬಲ ಮುಸಲಧಾರೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯನಿಷ್ಠರ ನಂಬಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಗಾಜಿನಂತೆ ಚೂರು ಚೂರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ಕೇವಲ ಮೂಢಮತಿಗಳ ಆದರಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕೃತವಿದ್ಯರು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾರದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ-ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯರು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಸೀಮ ಅನಂತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏಕತ್ವ, ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮವಾದ, ಜೀವಾತ್ಮನ ಅನಂತ ಸ್ವರೂಪ, ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿಚ್ಛೇದ ಸಂಕ್ರಮಣರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಅಪೂರ್ವ ತತ್ತ್ವ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಅನಂತತ್ವ-ಇವು ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದ್ಧರು ಪ್ರಪಂಚವು ಒಂದು ಮಣ್ಣಿನ ಮುದ್ದೆ ಎಂದೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯಷ್ಟೆ ಆರಂಭವಾಯಿತೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೇಶ ಕಾಲ ನಿಮಿತ್ತದ ಅನಂತತೆ ಮತ್ತು ಜೀವಾತ್ಮನ ಅನಂತ ಮಹಿಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಕ್ರಮ-ವಿಕಾಸವಾದ, ಶಕ್ತಿಸ್ಥಾಯಿತ್ವ (Conservation of energy) ಮುಂತಾದ ಆಧುನಿಕ ಅದ್ಭುತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಕ್ಷುದ್ರ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಕುಠಾರ ಪ್ರಾಯವಾಗಿವೆ. ಅದ್ಭುತವಾದ, ಯುಕ್ತಿಪೂರ್ಣವಾದ, ವಿಶಾಲವಾದ, ಭವ್ಯ ಭಾವನೆಗಳು ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರಕುವುವು. ಮಾನವನ ಅತಿ ಅದ್ಭುತ ಕೃತಿ ಇದು. ಇದೇ ದೇವವಾಣಿ, ಇದೇ ಉಪನಿಷತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಭಾವನೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾನವಕುಲಕ್ಕೆ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲವು.

ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ, ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾದ, ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಾಗಿ ಉದಯಿಸಿದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಗೌಣ: ಅವು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು. ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸತ್ಯಗಳು ಚಿರಕಾಲ ಇರುವಂತಹವುಗಳು. ಇವು ಮಾನವನ ಸ್ವರೂಪ, ಆತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪ, ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮರ ಸಂಬಂಧ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವು. ಇವೆಲ್ಲದೆ ಸೃಷ್ಟಿ ತತ್ತ್ವವಿದೆ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಅನಂತವಾದುದು, ಜಗತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಅವಿರ್ಭವಿಸಿ

ಅವನಲ್ಲಿಯೇ ತಿರೋಭಾವಗೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಚಕ್ರ ನಿರಂತರ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಇವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವಗಳು. ಎರಡನೆಯ ವಿಧದ ಸತ್ಯಗಳು ಗೌಣ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವು ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇವು ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಸ್ಪೃತಿಗೆ ಸೇರಿವೆ, ಶ್ರುತಿಗಳಿಗಲ್ಲ. ಇವಕ್ಕೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಗೌಣ ನಿಯಮಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಕಾಲದ, ಒಂದು ಯುಗದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಯುಗಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯುಗವಾದ ಮೇಲೆ ಯುಗ ಬರುವುದರಿಂದ ಅವು ಇನ್ನೂ ಬದಲಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಮಹಾಯುಷಿಗಳು ಜನಿಸಿ ಆಯಾಯ ದೇಶಕಾಲಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ನವನವ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವರು.

ಜೀವಾತ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಪೂರ್ವ ಅನಂತ ಭವ್ಯ ಮಹಾತತ್ತ್ವಗಳು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿವೆ. ಕೇವಲ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜನರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೋಮಿನ ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, “ನನ್ನ ದೇವರೇ ಸತ್ಯ, ನಿನ್ನದಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಕಾದಾಡಿ ಬಗೆಹರಿಸೋಣ” ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷುದ್ರ ದೇವತೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಅನಂತತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಈ ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವಗಳು ಮಾನವನ ಹಿತಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈಗಲೂ ಆಗಿವೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ, ಕರ್ಮನಿಯಮಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಜೀವಿಗಳಂತೆ ಹುಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ದ್ವಾರಾ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ನಿಯಮಗಳು ಚಿರಜಾಗೃತವಾಗಿರುವುವು.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭರತಖಂಡವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದುದು ಇದು: ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಧರ್ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು, ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದವು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರಿಗೂ ಮೊದಲು ಒಂದೊಂದು ದೇವತೆ ಇತ್ತು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದರೆ ಅವರ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ, ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಂತೆ, ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯನ್ ಜನರು ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಅವರ ದೇವತೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು ‘ಬಾಲ್’ ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಯಹೂದ್ಯರ ವಿವಿಧ ದೇವತೆಗಳಿದ್ದವು, ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು ‘ಮೊಲಾಕ್’ ಎಂದು. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪಂಗಡವು ಉಳಿದವುಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರಬಲವಾದಾಗ ಆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪಂಗಡದ ರಾಜನು ಉಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಿಗೂ ರಾಜನಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ದೇವತೆಯೇ ಉಳಿದ ಪಂಗಡಗಳ ದೇವತೆಯೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಸಹಜವಾಗಿತ್ತು. ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯಾದವರು ‘ಬಾಲ್ ಮೊರೊಡಾಕ್’ ನೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ದೇವತೆ,

ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಗೌಣ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಮೊಲಾಕ್-ಯಾವಾ' ಎಂಬ ದೇವತೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ರಿಗಿಂತಲೂ ಬಲಾಢ್ಯ ದೇವರು. ಈ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಹೋರಾಟವಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪದವಿಗೆ ಹಲವು ದೇವತೆಗಳು ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಒಂದು ಮಹಾಭಾಗ್ಯವೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ಗೊಂದಲದ ಮಧ್ಯದಿಂದ "ಏಕಂ ಸತ್ ವಿಪ್ರಾ ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ" ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯು ಉದಯಿಸಿದ್ದು. ಶಿವ ವಿಷ್ಣುವಿಗಿಂತ ಮೇಲೆಂದಾಗಲಿ, ವಿಷ್ಣು ಶಿವನಿಗಿಂತ ಮೇಲೆಂದಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಶಿವನೆನ್ನುವುದೂ ಅದೇ, ವಿಷ್ಣುವೆನ್ನುವುದೂ ಅದೇ, ಬೇರೆ ನೂರಾರು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುವುದೂ ಅದೇ. ಹೆಸರುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಆದರೂ ಅವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುವು. ಈ ಕೆಲವು ಪದ ಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಇತಿಹಾಸವೆಲ್ಲಾ ಹುದುಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಮಹಾತತ್ವವನ್ನು ಓಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸವಿಸ್ತಾರವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸವು ಪುನಃ ಪುನಃ ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಮಹಾಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ನಾಡಿನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಕ್ತ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುರಣಿತವಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ಮಹಾಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾರಿರುವರು. ಹೀಗೆ ಈ ದೇಶವು ಅದ್ಭುತ ಅನ್ಯಮತಸಹಿಷ್ಣು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಈ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಾತೃಭೂಮಿಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಹಕ್ಕು ನಮ್ಮದಾಯಿತು.

ಹಲವು ಧರ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಬಾಳುವಂತಹ ಅದ್ಭುತ ನಿರ್ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿವರಣೆ ಇದೆ. ನೀವು ದ್ವೈತಿಯಾಗಿರ ಬಹುದು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಅದ್ವೈತಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ನೀವು ಭಗವಂತನ ಸೇವಕರೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಬಹುದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ತಾನೇ ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಿಂದೂಗಳೇ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇದನ್ನು ಓದಿ: "ಇರುವುದೊಂದೇ, ಅದನ್ನು ಋಷಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುವರು." ನನ್ನ ದೇಶಬಾಂಧವರೇ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಮಹಾಸತ್ಯವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ನಾವು ಸಾರಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದೇಶಗಳ ವಿದ್ಯಾ ವಂತರು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಎಂದು ಮೂಗು ಮುರಿಯುವರು. ನಾನು ಇದನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೊಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಆಲೋಚಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಈ ಮಹಾ ಮತಭ್ರಾಂತಿ, ಕೂಪ ಮಂಡೂಕ ನೀತಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಾರ್ಥಕವಾದುದು. ಐಶ್ವರ್ಯದ, ಅಧಿಕಾರದ ಆರಾಧನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ತನ್ನ ಅಲ್ಪ ಬಾಳುವೆಯೆ ಆತ್ಮತೃಪ್ತಿ ಜೀವನ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಗ್ರಹ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೇ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿ, ಬೇರೊಂದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮಣ್ಣಿನ ಮುದ್ದೆಯಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ, ಅದನ್ನೇ ಪರಮೋಚ್ಚ

ವಸ್ತುವೆಂದು ಹೊಗಳಬೇಕು. ಎಷ್ಟೇ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆಯೇ. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕತೆ ಬರಬೇಕಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ ೯೯.೯ ಜನರು ಅನಾಗರಿಕರು. ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಓದಬಹುದು. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವುದು ಅತ್ಯಲ್ಪ. ನನ್ನ ಅನುಭವವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ. ಶೇಕಡ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಮಂದಿ ಅದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಕಂಡ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿ ನಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದಿನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಯನ್ನೇ ಎತ್ತುವರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಈ ಆರ್ಯಭೂಮಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಾರತೀಯರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ, ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ದೇವ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವರು, ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಅನ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ; “ಮಹಮ್ಮದೀಯರನ್ನು ಅಥವಾ ಅನ್ಯ ಧರ್ಮಾವಲಂಬಿಗಳನ್ನು ನಮಗಾಗಿ ಒಂದು ಗುಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿ ದರೆ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನೋಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಗುಡಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಧ್ವಂಸಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಇಂದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಹಾನ್ ಭಾವನೆ, ಭರತಖಂಡದಿಂದ ಜಗತ್ತು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿರುವ ನೀತಿ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಹಾನುಭೂತಿ. ಶಿವಮಹಿಮ್ಮ ಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆ ಸೊಗಸಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ:

ತ್ರಯೀ ಸಾಂಖ್ಯಂ ಯೋಗಃ ಪಶುಪತಿಮತಂ ವೈಷ್ಣವಮಿತಿ
ಪ್ರಭಿನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ಥಾನೇ ಪರಮಿದಮದಃ ಪಥ್ಯಮಿತಿ ಚ |
ರುಚೀನಾಂ ವೈಚಿತ್ರ್ಯದ್ವಜುಕುಟಲ ನಾನಾ ಪಥಜುಷಾಂ
ನೃಣಾಮೇಕೋ ಗಮ್ಯಸ್ವಮುಸಿ ಪಯಸಾಮರ್ಣವ ಇವ ||

ಹಲವು ನದಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ನೇರವಾಗಿಯೋ ವಕ್ರವಾಗಿಯೋ ಹರಿದು, ಕೊನೆಗೆ ಸಾಗರವನ್ನು ಸೇರುವಂತೆ, ಹೇ ಶಿವನೆ, ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರ ಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಿಡಿಯುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಥಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊನೆಗೆ ನಿನ್ನಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುವು. ದಾರಿ ಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆದರೂ, ಅವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಗುರಿಯಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುವು. ಕೆಲವು ವಕ್ರವಾಗಿ ಹರಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಈಶ್ವರನೆಡೆಗೆ ಬರಲೇಬೇಕು. ಶಿವನನ್ನು ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡದೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ನಿಮ್ಮ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರು ಹರಿಯನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲರೋ ಅವನೇ ಸಾಧು, ಅವನೇ ಹರಿಭಕ್ತ. ನೀವು ನಿಜವಾದ ಶಿವಭಕ್ತರಾದರೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಅವನನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಯಾವ ನಾಮರೂಪಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕರೆಯಲಿ, ಪೂಜೆಯೆಲ್ಲಾ ಅವನಿಗೆ ಸಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ

ಕಾಬಾ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿರುವರೋ, ಕ್ರೈಸ್ತರ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಯೂರಿ ನಿಂತಿರುವರೋ, ಬೌದ್ಧ ವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುವರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ, ತಮಗೆ ತಿಳಿಯಲಿ ಅಥವಾ ತಿಳಿಯದೆ ಇರಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಅಡಿದಾವರೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವನು ಎಲ್ಲರ ಪ್ರಭು, ಎಲ್ಲ ಆತ್ಮಗಳ ಆತ್ಮ. ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದು ನನಗಿಂತ ಮತ್ತು ನಿಮಗಿಂತ, ಅವನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಈ ವೈವಿಧ್ಯ ಮಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಇರಲೇಬೇಕು. ವೈವಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸೃಷ್ಟಿ ನಾಶವಾದಂತೆ. ಈ ಆಲೋಚನೆಯ ಘರ್ಷಣ ದಿಂದಲೇ, ಭಿನ್ನತೆಯಿಂದಲೇ ಬೆಳಕು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದು, ಚಲನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು; ಎಲ್ಲಾ ಸಾಗುವುದು ಇದರಿಂದ. ಅನಂತವಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾಣುವ ವೈವಿಧ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ನಾವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಕಾದಾಡಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಸಾರಿದ ಈ ಮೂಲತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಪುನಃ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ಏಕೆ? ಇದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದಲ್ಲ; ಇದು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಅನುದಿನವೂ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಯಾರು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ನಾವು ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬೋಧಿಸ ಬೇಕು. ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾದ, ಇದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಕೇವಲ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಶಾಂತಭಾವ, ತಿರುಕ್ಷೆ, ಅನ್ಯಮತ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ದಯೆ, ಸಹೋದರತ್ವ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಗಂಡಸಾಗಲಿ, ಹೆಂಗಸಾಗಲಿ, ಪಾಮರನಾಗಲಿ, ಯಾವ ಜಾತಿ ಕುಲಗೋತ್ರಕ್ಕೇ ಸೇರಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

“ಏಕಂ ಸತ್ ವಿಪ್ರಾ ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ”

೨. ವೇದಾಂತ

ಜಾಫ್ನಾದ ಹಿಂದೂಗಳು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆ ಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು:

ಪೂಜ್ಯರೇ,

ಜಾಫ್ನಾದ ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನಾವು ಸಿಲೋನಿನ ಮುಖ್ಯ ಹಿಂದೂ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಲಂಕಾದ್ವೀಪದ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರಲು ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ನಾವು ಆತ್ಮಂತ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಿಂದ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಜಾಫ್ನಾದ ದೊರೆಗಳು ಹಿಂದುಧರ್ಮಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಮತ್ತು ಡಚ್ಚರು ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಒದಗಿದವು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಾಗಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ದೇವಾಲಯ ಗಳನ್ನು ನೆಲಸಮ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹಿಂಸೆಯ ಕ್ರೂರ ಹಸ್ತಗಳು ಹಾಗೆ ನೆಲಸಮಗೊಳಿಸಿದ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ದೇವಾಲಯಗಳೂ ಸೇರಿದ್ದವು. ಹೊರ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಜನರು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಮೇಲೆ ಕ್ರೌರ್ಯಧರ್ಮವನ್ನು ಹೇರಲು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದೃಢವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭವ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅದನ್ನು ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಪುನರುತ್ಥಾನವು ಮಹತ್ವದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ತಾವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಉದಾತ್ತವೂ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥವೂ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ. ವೇದಪ್ರಣೀತವಾದ ಸತ್ಯಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಸರ್ವ ಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಒಯ್ದಿದ್ದೀರಿ. ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ದಿವ್ಯದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿತ ವಾಗಿರುವ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಾಧನೆಗಳಿ ಗಾಗಿ ನಾವು ತಮಗೆ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಜಡ ವಾದದ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಕುಂದುತ್ತಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯದ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಧರ್ಮದ ಪುನರು ದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ತಮಗೆ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞತೆ ಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

೧೪ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಹೃದಯವು ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮದ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಪಶ್ಚಿಮದ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಉಹಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳು ಭಾರತದ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಋಣಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಲಾರೆವು.

ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಡೆಸಿದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನಾಗಲಿ, ಧರ್ಮದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ದುಡಿದು ತಾವು ಸಾಧಿಸಿದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಗಳು ಸಂತೋಷ ಭರಿತವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನಾಗಲಿ ತಮಗೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ, ನೈತಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಮಹಾನ್ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪ್ರತಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀವು ನೀಡಿದ ಅಮೂಲ್ಯ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ತಾವು ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮಂತೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಎಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ವೇದಗಳೇ ಆಧಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬಿರುವ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ತಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಿ ಎಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಭವ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತಹ ಯಶಸ್ಸಿನ ಕಿರೀಟವನ್ನು ತೊಡಿಸಿದ ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ತಮ್ಮ ಉದಾತ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನೂ ನೀಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಇತಿ ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯರು
ಜಾಪ್ಪದ ಹಿಂದೂಗಳ ಪರವಾಗಿ.

ಮೇಲಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಮರುದಿನ ಸಂಜೆ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವರದಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ವಿಷಯ ಬೃಹತ್ತಾಗಿದೆ. ಕಾಲವಿರುವುದು ಅಲ್ಪ. ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಪದ ತನ್ನ ಅರ್ಥವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಅರ್ಥ ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಆಚೆಕಡೆ ಎಂದರೆ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಇದ್ದವರು ಎಂದು. ಪುರಾತನ ಪಾರ್ಸಿಯವರು

ಇದನ್ನು ಹಿಂದೂ ಎಂದು ತಿರುಗಿಸಿದರು. ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಇರುವವರ ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಕರೆದರು. ಈ ಪದ ಬಂದಿರುವುದು ಹೀಗೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಆ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು. ಆ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಅರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಈ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಪದದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಜೈನರು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿರುವರು. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತಾವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು? ಮತ್ತೊಂದು ಪದವೇ ವೇದವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ವೈದಿಕರು ಅಥವಾ ವೇದಾಂತಿಗಳು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರುತ್ತವೆ. ಇದು ದೇವವಾಣಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೊಬ್ಬ ಅತಿಮಾನವನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದನು ಎಂದು ನಂಬುವೆವು. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಆಯಾಯ ಧರ್ಮಗಳ ತಳಹದಿ. ಆಧುನಿಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ವಂತರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪುರಾತನವಾದುದೇ ಹಿಂದೂಗಳ ವೇದ. ವೇದಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಆವಶ್ಯಕ.

ವೇದಗಳು ಮಾನವಕ್ಕೆ ತವಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಯಾರೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಲ್ಲ. ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಗಳು ಅನಾದಿ ಮತ್ತು ಅನಂತ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳು ತಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ದೇವರೋ, ದೇವದೂತರೋ ದೇವಮಾನವರೋ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಉಸುರಿದರೆಂದು ನಂಬುವರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಮಾಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ಯಾರೂ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ, ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅವು ಇದ್ದವು. ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈಶ್ವರನ ಜ್ಞಾನರಾಶಿಯಾದ ವೇದಗಳಿಗೆ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ಜ್ಞಾನರಾಶಿಯನ್ನು ವೇದವೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. ವೇದಾಂತವೆಂಬ ಜ್ಞಾನರಾಶಿಯನ್ನು ಋಷಿಗಳು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಋಷಿ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರದ್ರಷ್ಟಾ ಎಂದು, ಅಂದರೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕಂಡವನು ಎಂದು; ಅದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವನೆಂದು ಅಲ್ಲ. ವೇದದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಂತ್ರವು ಒಬ್ಬ ಋಷಿಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಆತ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೆಂದಾಗಲಿ, ಬರೆದನೆಂದಾಗಲಿ ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ಆಗಲೇ ಇದ್ದ ಆ ಭಾವವನ್ನು ಆತ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಅನಾದಿಯಿಂದಲೂ ಅದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಋಷಿಯು ಅದನ್ನು ಆವಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ಋಷಿಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನ ರಾಶಿಯನ್ನು ಆವಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿದವರು.

ವೇದಗಳು ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಕಾಂಡ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಿವೆ. ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತೊರೆದಿರುವರು. ಉಳಿದವು ಯಾವುದಾದರೊಂದು

ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾದ ಸಾಧಾರಣ ಮಾನವನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥ, ಸಂನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಈಗಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಎರಡನೆಯದೇ ಜ್ಞಾನಕಾಂಡ; ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾಗವಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲಿ. ಇದೇ ವೇದಾಂತ, ವೇದಗಳ ಚರಮ ಲಕ್ಷ್ಯ. ವೇದಗಳ ಜ್ಞಾನಸಾರವನ್ನೇ ವೇದಾಂತ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಇದೇ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು. ಅದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲಿ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲಿ, ದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲಿ, ಶೈವರಾಗಲಿ, ವೈಷ್ಣವರಾಗಲಿ, ಶಾಕ್ತರಾಗಲಿ, ಸೌರರಾಗಲಿ, ಗಾಣಪತ್ಯರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪರಿಧಿಯೊಳಗೆ ಬರಲು ಯತ್ನಿಸುವ ಮತ್ತಾವ ಧರ್ಮವೇ ಆಗಲಿ, ಎಲ್ಲವೂ ವೇದಗಳ ಭಾಗವಾದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಅವಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಭಾಷ್ಯಗಳಿರಬಹುದು, ತಮಗೆ ತೋರಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ವಿವರಿಸಬಹುದು ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಕರೆಯದೆ ವೇದಾಂತಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪುರಾತನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ದಾರ್ಶನಿಕರೆಲ್ಲಾ ವೇದಾಂತದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳೆಲ್ಲ, ಅವು ಎಷ್ಟೇ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಲಿ, ಗ್ರಾಮ್ಯವಾಗಿರಲಿ, ಅವನ್ನು ನಾವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳ ಮೂಲ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಭಾವ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಅಂತರಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಗಳ ಅತಿ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಧರ್ಮದ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತೇವೆ. ಉಪನಿಷತ್ತು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗುವುದು, ರೂಪಕವಾಗುವುದು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಅವು ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ ಪ್ರತೀಕಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಕೇತಗಳೆಲ್ಲಾ ವೇದಾಂತದಿಂದ ಬಂದವು. ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ.

ವೇದಾಂತದ ಅನಂತರ ಸ್ಮೃತಿ ಬರುವುದು. ಋಷಿಗಳೇ ಇದನ್ನು ಬರೆದವರು. ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ವೇದಾಂತಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿದೆ. ಆಯಾಯ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇತರ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು ಹೇಗೆ ಇವೆಯೋ ಇದೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಇದನ್ನು ಬರೆದವರು ಋಷಿಗಳೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಂತೆ ಇದೂ ಕೂಡ. ಆದರೆ ಸ್ಮೃತಿಯೇ ಪರಮ ಪ್ರಮಾಣವಲ್ಲ. ವೇದಾಂತಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಆಗ ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಮೃತಿಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಸ್ಮೃತಿಯು ಸತ್ಯಯುಗಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಸ್ಮೃತಿಯು ತ್ರೇತಾಯುಗಕ್ಕೆ, ಮತ್ತೊಂದು ದ್ವಾಪರಯುಗಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಕಲಿಯುಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಜನಾಂಗದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಬದಲಾದ ಹಾಗೆ, ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು

ಜನಾಂಗಗಳು ಇದಿರಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಬದಲಾದವು. ಜನಾಂಗದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸುವುದೇ ಸ್ಮೃತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾದುದರಿಂದ ಅವೂ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ತತ್ತ್ವಗಳು ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ? ಅವೆಲ್ಲವೂ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ಅವೆಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮ, ಪರಲೋಕ, ಮುಂತಾದವು ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇದ್ದವು. ಈಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುವುವು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರವೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುವುವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳು ಸಮಾಜವು ಬದಲಾದಂತೆ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳು, ಕೆಲವು ಕಾಲದೇಶಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುವುದೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯ ಕಾಲದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆಹಾರ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿ, ಬೇರೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಗ್ಯ. ವಾಯುಗುಣ ಬದಲಾದಾಗ, ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಸ್ಮೃತಿಯು ಆಹಾರ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ ಅವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಋಷಿಗಳು ಬಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ತ್ವಗಳಾವುವೂ ಬದಲಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅವು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುವು.

ಇದಾದ ಅನಂತರ ಪುರಾಣ ಬರುವುದು. ಪುರಾಣಗಳಿಗೆ ಪಂಚಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆ. ಇತಿಹಾಸ, ಸೃಷ್ಟಿತತ್ತ್ವ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಲವು ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ತ್ವಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ವೇದಧರ್ಮವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಹರಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು. ವೇದಗಳ ಭಾಷೆ ಅತಿ ಪುರಾತನ. ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಅದರ ಕಾಲವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಪುರಾಣವನ್ನು ಜನರು ಆಗಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಅದು ಪಂಡಿತರಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗಾಗಿ. ಸಾಧಾರಣ ಜನರು ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಆ ಗಹನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಋಷಿಗಳ ಮತ್ತು ರಾಜರ ಜೀವನದ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿರುವರು. ಧರ್ಮದ ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಋಷಿಗಳು ಪುರಾಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರು.

ತಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬುದೂ ಇದೆ. ಅದು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾಣವನ್ನು ಹೋಲುವುದು. ಕೆಲವು ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥಗಳೇ ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟ ಈ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟು ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥರಾಶಿ

ಇರುವುದರಿಂದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪಂಗಡಗಳಿರುವುದು ಸಹಜವೇ ಸರಿ. ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ಪಂಗಡಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದೇ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನಾಗಲಿ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದುವೂ ನಂಬಬೇಕಾದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪಂಗಡಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೂಲತತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಮೊದಲು ಸೃಷ್ಟಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂವು ಈ ಸಂಸಾರ, ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ಅನಾದಿ ಮತ್ತು ಅನಂತವೆಂದು ತಿಳಿಯುವನು. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ದೇವರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಅನಂತರ ಇದುವರೆಗೆ ಅವನು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ದೇವರು ಅನುಗಾಲವೂ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅವನಿಗೆ ವಿರಾಮವೆಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. “ನಾನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೂ ಸೃಷ್ಟಿ ನಾಶವಾಗುವುದು” ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಕೆಲಸ ಮಾಡದ ಸಮಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಳಯ ತತ್ತ್ವವಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂಬ creation ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ projection ಎಂಬ ಅರ್ಥವೇ ಸರಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ creation ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿ ಮುಂಚೆ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅನಂತರ ಏನೋ ಅಲ್ಲೊಂದು ಉದಯಿಸಿತು ಎಂಬ ಭಯಾನಕ ಅಸಂಸ್ಕೃತ ಅರ್ಥದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಂಬಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಳಸಬೇಕಾದ ಪದ projection. ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದು. ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವೂ ಅವ್ಯಕ್ತವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಹೊರಗೆ ಆವಿರ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಲ್ಪದಂತೆಯೇ ಸಂಮಿಶ್ರಣ ಗೊಂಡು ಹಲವು ರೂಪಗಳನ್ನು ತಾಳಿ, ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹಾಗಿದ್ದು, ಪುನಃ ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಅನಂತಕಾಲದವರೆವಿಗೂ ಅಲೆಯಂತೆ ಮೇಲೆದ್ದು ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದು. ಕಾಲದೇಶಕಾರಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುವು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದಿ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಅಸಮಂಜಸ. ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದರೆ ಅವು ಕೇವಲ ಒಂದು ಕಲ್ಪದ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಅಲ್ಲ.

ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣ ಯಾವುದು? ದೇವರು. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ God ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ? ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ - ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಬೇರೆ ಪದವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವನೇ ಸೃಷ್ಟಿಗೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಬ್ರಹ್ಮನೆಂದರೆ ಯಾರು? ಅವನು ನಿತ್ಯ ಶುದ್ಧ ಸದಾ ಜಾಗೃತ ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಸರ್ವಜ್ಞ ಪರಮದಯಾಮಯ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ನಿರಾಕಾರ ಅಖಂಡ ಸ್ವರೂಪನು.

ಅವನು ಈ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವನು. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಇದ್ದರೆ ಎರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುವುವು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತವಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ಸುಖದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವನು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವನು; ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗರೀಬ. ಇದು ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ತೋರುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕ್ರೌರ್ಯವೂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿ ಜೀವಿಸಿರಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಣಿ ನಾಶವಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ಮೃಗ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರರಿಗಿಂತ ಮೇಲಿರಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಪೈಪೋಟಿ, ಕ್ರೌರ್ಯ, ದುಃಖ ಇವುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಜೀವವನ್ನು ಕರಗಿಸುವಂತಹ ಹಾಹಾಕಾರದಿಂದ ಜಗತ್ತು ತುಂಬಿದೆ. ಇದು ದೇವರ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದರೆ, ಆ ದೇವರು ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಭಯಾನಕನಾಗಿರಬೇಕು. ಅವನು ಮನುಷ್ಯನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೈತಾನನಂತೆ ಕಠೋರನಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಪೋಟಾಪೋಟಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ, ತಾರತಮ್ಯವಿರುವುದಕ್ಕೆ, ದೇವರು ಕಾರಣನಲ್ಲ ಎಂದು ವೇದಾಂತವು ಸಾರುವುದು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ನಾವು. ಮೋಡವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಹೊಲವು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಳಲ್ಪಟ್ಟದೆಯೋ ಅದು ಮಾತ್ರ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಯಾವ ಹೊಲವನ್ನು ಉತ್ತಿಲ್ಲವೋ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿರುವವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅದು ಮೋಡದ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ದೇವರ ದಯೆ ನಿತ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಅವಿಕಾರಿಯಾದುದು. ನಾವೇ ಈ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತರುವೆವು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಸುಖದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವರು; ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು? ಅವರು ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಲ್ಲ! ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಕಳೆದ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮವು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

ನಾವೆಲ್ಲರೂ, ಹಿಂದುಗಳಾಗಲೀ ಬೌದ್ಧರಾಗಲೀ ಜೈನರಾಗಲೀ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಎರಡನೇ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಜೀವವು ಅನಂತ, ಅದು ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಾಗೆ ಆಗಲಾರದು. ಅಂತಹ ಜೀವವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾದು ದೆಲ್ಲಾ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗಬೇಕು. ಜೀವವು ನಿನ್ನೆ ತಾನೆ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ನಾಳೆ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಲೇ ಬೇಕು. ಸರ್ವನಾಶವೇ ಪರಿಣಾಮ. ಜೀವ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೆರವಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅವು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮಾಣಮಾಡಿ ತೋರುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಆಗಲೇ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅನಂತ ಭೂತಕಾಲದ ಪರಿಣಾಮ. ಕವಿಗಳು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕರಗಳಿಂದ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಶಿಶು ಈಗ ತಾನೇ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಭೂತಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕಾರವಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೂ ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವಕರ್ಮವನ್ನು ಸವೆಯಿಸಲು ಅದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ಅದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಇದೇ ಕರ್ಮ

ನಿಯಮ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೊಣೆಗಾರ. ವಿಧಿವಾದ, ಅದೃಷ್ಟ ವಾದ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇದು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವುದು. ಈಶ್ವರ ಮತ್ತು ಜೀವ ಇವರನ್ನು ರಾಜಿ ಮಾಡುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಇದು ತೋರುವುದು. ನಾವು ಏನನ್ನು ಅನುಭವಿಸು ತ್ತೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಹೊಣೆ, ನಾವೇ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರು. ನಾನು ದುಃಖಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟರೆ ನಾನು ಸುಖಿಯಾಗಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಇದೇ ತೋರುವುದು. ನಾನು ಅಪವಿತ್ರನಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟರೆ ಪವಿತ್ರನಾಗಬಲ್ಲೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತೋರುವುದು. ಮಾನವನ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಮಾನವನ ಪ್ರಬಲ ವಿರಾಟ್ ಅನಂತ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಎದುರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಬಾಗಿ ಶರಣಾಗಿ ಗುಲಾಮಳಾಗಬೇಕು. ಇದೇ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪರಿಣಾಮ.

ಸ್ವಭಾವತಃ ಅನಂತರ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಆತ್ಮವೆಂದರೇನು ಎಂಬುದು. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಈಶ್ವರನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವಸ್ತುವಿನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವಸ್ತುವಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬದಲು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನಾವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾದಷ್ಟೂ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಮಾಯವಾಗುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಇದಲ್ಲ ದಾರಿ, ಪರಮ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಇದಲ್ಲ ದಾರಿ. ಇದು ಮಾನವನ ಹೃದಯದ ಮೂಲಕ ಬರಬೇಕು, ಆತ್ಮದ ಮೂಲಕ ಬರಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯಕ್ರಿಯೆಗಳು ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅನಂತವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾರವು. ಆಂತರಿಕವಾದುದು ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಬಲ್ಲದು. ಮಾನವನ ಆತ್ಮದ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪಂಗಡದವರಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳೂ ಇವೆ. ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಸ್ವಭಾವತಃ ಅಮೃತವಾದುದು. ಸರ್ವವಿಧ ಶಕ್ತಿ, ಆನಂದ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವ ಇವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮನಲ್ಲೂ ಅಂತರ್ನಿಹಿತವಾಗಿವೆ. ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠಭಾವನೆ ಇದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವ ನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವಶಕ್ತನೂ ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಆದ ಆತ್ಮನು ನೆಲೆಸಿರುವನು. ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲನಲ್ಲಿಯೂ ದುಷ್ಟನಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷುದ್ರಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಆತ್ಮನು ನೆಲೆಸಿರುವನು. ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ. ನನಗೂ ಅತಿ ಕ್ಷುದ್ರ ಕೀಟಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಅದು ಎರಡೂ ಒಂದೇ, ನನ್ನ ಸಹೋದರ ಅದು.

ನನ್ನಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮವಿದೆ. ಭರತಖಂಡದ ಬೋಧನೆಯ ಮಹಾತ್ಮ ಇದು. ಮಾನವ ಸಹೋದರತ್ವ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮೃಗ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟ ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಿರಾಟ್ ಜೀವನದ ಸಹೋದರತ್ವ ಭಾವವಾಗುವುದು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ದೇಹವೇ. ಅದಕ್ಕೇ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ “ಜ್ಞಾನಿಯು, ಒಬ್ಬನೇ ಈಶ್ವರ ಎಲ್ಲಾ ಭೂತಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವ ನೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆರಾಧಿಸುವನು” ಎನ್ನುವುದು. ಅದಕ್ಕೆಯೇ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜನರು ದೀನರು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ದಯಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು. ಆತ್ಮನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾವನೆ ಇದು.

ಈಗ ನಾವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಈಶ್ವರ ತತ್ವದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಆತ್ಮನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯನ್ನು ಓದುವವರಿಗೆ soul, mind ಎಂಬ ಪದಗಳು ಭ್ರಮೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುವು. ನಾವು ಹೇಳುವ ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ಇವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸು (mind) ಎನ್ನುವೆವೋ ಅದನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು soul ಎನ್ನುವರು. ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ತತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದ ಈ ಪದ ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀವಾತ್ಮದ ಕಲ್ಪನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದೇಹ ಇಲ್ಲಿದೆ, ಇದರಾಚೆ ಮನಸ್ಸು. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸೇ ಆತ್ಮವಲ್ಲ. ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರ. ಅದು ತನ್ಮಾತ್ರದಿಂದ ಆದುದು. ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳವರೆಗೂ ಅದು ಇರುವುದು. ಮನಸ್ಸಿನ ಹಿಂದೆ ಆತ್ಮವಿರುವುದು. ನಾವು ಅದನ್ನು soul ಅಥವಾ mind ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಆತ್ಮ ಅಥವಾ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಹೇಳುವಂತೆ self ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ನೀವು ಯಾವ ಪದವನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೆನಪಿಟ್ಟಿರಿ-ಆತ್ಮವು ಮನಸ್ಸಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ದೇಹಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ. ಈ ಆತ್ಮವು ಜನನ ಮರಣಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದಾದ ಮೇಲೆ, ಪೂರ್ಣತೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ, ಜನನ ಮರಣಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ತೃಜಿಸಿ ಅನಂತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬಹುದು. ಆತ್ಮನ ಗುರಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಇದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವರ್ಗ ನರಕಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಅನಂತವಲ್ಲ. ಸ್ವಭಾವತಃ ಅವು ಹಾಗೆ ಇರಲಾರವು. ಸ್ವರ್ಗವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖಭೋಗಗಳು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಜೀವನಿಗೇ ಹಾನಿ. ಇಂತಹ ಸ್ವರ್ಗಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಯಾರು ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಕಾಲವಾದರೆ ಇಂತಹ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರ ಮುಂತಾದವರಂತೆ ಹುಟ್ಟುವರು. ದೇವತೆಗಳು ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಪದವಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು. ಅವರೂ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು; ಅವರು ಸತ್ಕರ್ಮದಿಂದ ದೇವತೆಗಳಾದರು. ನೀವು ಓದುವ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಹೆಸರುಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲ. ಪದವಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು. ಸಾವಿರಾರು ಇಂದ್ರರಿರುವರು. ನಹುಷ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ:

ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಇಂದ್ರನಾದ, ಆದೊಂದು ಪದವಿ. ಒಂದು ಜೀವಿ ಸತ್ಕರ್ಮದಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಇಂದ್ರನಾಗುವನು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇರುವನು. ಅವನು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಮಾನವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ. ಕೆಲವು ದೇವತೆಗಳು ಉನ್ನತ ಸ್ತರಗಳನ್ನು ಸೇರುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸ್ವರ್ಗದ ಸುಖಭೋಗಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ, ಭೋಗ ಬಹುಪಾಲು ಜನರನ್ನು ಹೇಗೆ ಭ್ರಾಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅವು ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಭ್ರಾಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುವು. ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪತಿತರಾಗಿ ಮಾನವ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಈ ಭೂಮಿಯು ಕರ್ಮಭೂಮಿ. ನಾವು ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾದುವಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಬೇಕು? ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು.

ಅತಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನೀವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗುಲಾಮರು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ನೀವು ರಾಜರಾದರೆ ತಾನೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿಮಗೆ ದೇಹವಿದೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಸುಖಕ್ಕೆ ದಾಸರೋ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಕಾಲದೇಶ ಎಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಇರುವಿರೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಗುಲಾಮರು. ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವುದೇ ಗುರಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕ್ಕೆ ಬೀಳಬೇಕು. ನೀವು ಅದನ್ನು ತುಳಿಯಬೇಕು. ಮುಕ್ತರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಹಿಮೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಾಗಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಇನ್ನು ಜನನವಿಲ್ಲ, ಮರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ದುಃಖವೂ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ನೀವು ಸರ್ವಾತೀತ ಅವ್ಯಕ್ತ ಅವಿನಾಶಿ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗುವಿರಿ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸುಖ ಮತ್ತು ಆನಂದ ಎನ್ನುವೆವೋ ಅದು ಆ ಆನಂದದ ಕಣ ಮಾತ್ರ. ಅನಂತ ಆನಂದವೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ.

ಆತ್ಮವು ಲಿಂಗಾತೀತವಾದುದು. ಅದನ್ನು ಪುರುಷ ಅಥವಾ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದು ಹೇಳಲಾರೆವು. ಲಿಂಗವೂ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಆತ್ಮನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಭ್ರಾಂತಿ. ಅದು ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ವಯಸ್ಸೂ ಕೂಡ. ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ವಯಸ್ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ಪುರಾಣ ಪುರುಷ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವನು. ಅದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಹೇಗೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉತ್ತರ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಬಂಧನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಅವಿದ್ಯೆ. ನಾವು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವೆವು. ಜ್ಞಾನವು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಜ್ಞಾನ ಬರುವುದು ಹೇಗೆ? ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆಯಿಂದ, ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನ ದೇವಾಲಯಗಳೆಂದು ಪ್ರೀತಿಸುವುದರಿಂದ, ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಅವನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು. ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಲಭಿಸುವುದು. ಅಜ್ಞಾನ ಮಾಯವಾಗುವುದು, ಜೀವಿ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು.

ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ದೇವರ ಭಾವನೆಗಳು ಇವೆ; ಒಂದು ಸಗುಣ, ಮತ್ತೊಂದು ನಿರ್ಗುಣ. ಸಗುಣವೆಂದರೆ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ, ರಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಸಂಹಾರಕ. ಅವನೇ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ನಿತ್ಯ ತಾಯಿ ತಂದೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿಗಿಂತ ಮತ್ತು ಜೀವಿಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕನಾಗಿರುವನು. ಮೋಕ್ಷವೆಂದರೆ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಬರುವುದು, ಅವನಲ್ಲಿ ಬಾಳುವುದು. ನಿರ್ಗುಣ ದೇವರ ಭಾವನೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಗುಣವಾಚಕಗಳನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದೂ ಅಯುಕ್ತವೆಂದೂ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ನಿರ್ಗುಣವೊಂದೇ ಉಳಿಯುವುದು. ಅದನ್ನು ಜ್ಞಾತೃ ಎನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನ ಮಾನವ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದು. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಜೀವಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಚಾರವು ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಚಿಹ್ನೆ. ಅದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ ಎನ್ನಲಾರೆವು. ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾರರು. ಅದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬಂಧನ ಯಾವುದು? ಆಸೆಯ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಆಸೆ ಯಾವುದು? ಕೊರತೆಯ ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಕೊರತೆ ಯಾವುದು? ವೇದಗಳು ಈ ನಿರ್ಗುಣ ದೇವರನ್ನು 'ಅದು' ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತವೆ. 'ಅವನು' ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. 'ಅವನು' ಎಂದರೆ ಒಂದು ಲಿಂಗ ವಾಚಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೇದಗಳು 'ಅದು' ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೇ ಅದ್ವೈತವೆನ್ನುವುದು.

ಈ ನಿರ್ಗುಣದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವೆಂತಹುದು? ನಾವೇ ಅದು. ನಾವು ಮತ್ತು ಅದು ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ನಿರ್ಗುಣದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದೇ ಮೂಲ ವಸ್ತು. ನಾವು ಅವ್ಯಕ್ತ ಅನಂತದಿಂದ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದೇ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಮುಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಈ ಅದ್ವೈತ ನಿರ್ಗುಣವೇ ನಾವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ದೊರಕುವ ಎರಡು ಭಾವನೆಗಳು ಇವು.

ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿವರಣೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮವಾದದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ನೀತಿತತ್ತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇತರರನ್ನು ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ನೋಡಿ. ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ಪ್ರೀತಿಸಿ, ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿರುವರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನೀವೇ ಆಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿರುವರು. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ನಾವುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇತರರನ್ನು ನಮ್ಮಂತೆ ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮವಾದದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಇದೆ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲಾ ಒಂದು, ಏಕ, ಎಲ್ಲಾ ಜೀವನವೂ ಒಂದು. ನಾನು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಪೀಡಿಸಿದರೆ ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಪೀಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆನು. ಅನ್ಯರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಏಕೆ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡಕೂಡದು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ

ನೀತಿಗೆ ಕಾರಣ ನಮಗೆ ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮವಾದದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು. ಈಗ ಸಗುಣ ಈಶ್ವರನ ಸ್ಥಾನವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಳುವುದು. ಸಗುಣೋಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅದ್ಭುತ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಜನರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಳುವಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ಶಕ್ತಿ. ಎಲ್ಲಾ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಕಿತ್ತೊಗೆದು, ನಾನೇ ಅವ್ಯಕ್ತಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ನಿಂತರೆ, ಎಂತಹ ಶಕ್ತಿಗಣಿ ಅಲ್ಲಿರುವುದು! ಯಾವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಂಜುವುದು? ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವೆನು. ನಾನು ಅನಂತವಾದ ಸನಾತನವಾದ ಚ್ಯುತಿಯಿಲ್ಲದ ನಾಶವಿಲ್ಲದ ನನ್ನ ಆತ್ಮಮಹಿಮೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವೆನು. ಯಾವ ಶಸ್ತ್ರವೂ ಅದನ್ನು ಭೇದಿಸಲಾರದು, ಶಾಖ ಒಣಗಿಸಲಾರದು, ಬೆಂಕಿ ಸುಡಲಾರದು, ನೀರು ಕರಗಿಸಲಾರದು. ಅದು ಅನಂತ, ಜನನಮರಣಾತೀತ ಮತ್ತು ಆದಿ-ಅಂತ್ಯ ರಹಿತ. ಅದರ ಬೃಹತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರಾದಿಗಳು ಸಾಗರದ ಬಿಂದುಗಳಂತೆ ಕಾಣುವುವು. ಅದರ ಮಹಿಮೆಯ ಎದುರಿಗೆ ದೇಶ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಕಾಲ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾ ಆತ್ಮವನ್ನು ನಾವು ನಂಬಬೇಕು; ಅದರಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದು; ನೀವು ಇಚ್ಛಿಸುವುದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ದುರ್ಬಲರೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ದುರ್ಬಲವಾಗುವಿರಿ. ಶಕ್ತಿವಂತರೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗುವಿರಿ. ಅಶುದ್ಧರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅಶುದ್ಧರಾಗುವಿರಿ. ಶುದ್ಧರೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಶುದ್ಧರಾಗುವಿರಿ. ದುರ್ಬಲರೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ, ತೇಜಸ್ವಿಗಳು ನಾವು, ಸರ್ವಶಕ್ತಿವಂತರು ನಾವು, ಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಾವು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಎನ್ನುವುದು ಅದ್ವೈತವಾದ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಇದುವರೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನಲ್ಲಿರುವುದು, ಅನಂತ ಜ್ಞಾನ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ, ಅನಂತಶಕ್ತಿ, ಪವಿತ್ರತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಲ್ಲ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ನಾನೇಕೆ ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಾರದು? ನನಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲ. ಶ್ರದ್ಧೆ ಹುಟ್ಟಲಿ, ಇವೆಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುವು. ನಿರ್ಗುಣಬ್ರಹ್ಮ ಭಾವನೆಯು ಬೋಧಿಸುವುದು ಇದನ್ನು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪೌರುಷವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಅವರಿಗೆ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಬರಿಯ ಬಾಹ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಡಿ. ಬಲಾಢ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಧೀರರಾಗಲಿ, ವಿಜಯಿಗಳಾಗಲಿ, ಸಹಿಷ್ಣುಗಳಾಗಲಿ, ಆತ್ಮನ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಅರಿಯಲಿ. ನಿಮಗೆ ಈ ಭಾವನೆ ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರಕುವುದು. ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿ ಪೂಜೆ ಮುಂತಾದವು ಬಹಳ ಇದೆ. ಆದರೆ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ತುಂಬುವ ಅದ್ಭುತವಾದ ಈ ಆತ್ಮಭಾವನೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತರುವ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಜಡವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು ಇದು ಮಾತ್ರ.

ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಇಡಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ

ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹಲವು ಪಂಥಗಳು ಇರಲೇಬೇಕು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹಲವು ಪಂಥಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯವಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ವೈಚಿತ್ರ್ಯ. ವೈಷ್ಣವರು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಶೈವರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶೈವರು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ವೈಷ್ಣವರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶೈವರು “ಇದು ನಮ್ಮ ದಾರಿ, ನಿಮ್ಮದು ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇದೆ. ಕೊನೆಗೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸಂಧಿಸುವೆವು” ಎನ್ನುವರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ಇಷ್ಟದೇವತಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಅತಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಭಗವಂತನ ಉಪಾಸನೆಗೆ ಹಲವು ಆಕಾರಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಮಾರ್ಗವಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವರು. ನಿಮ್ಮ ದಾರಿ ನಮ್ಮದಲ್ಲ; ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ಅದು ಅಪಾಯಕರವಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವಿದೆ ಎಂದು ನಂಬುವುದು ಅಪಾಯಕಾರಿ, ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ್ದು. ಆ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಾವು ಪಾರಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ದುರ್ದಿನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬರದಿರಲಿ. ಆಗ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ನಾಶವಾಗುವುವು. ವೈವಿಧ್ಯವೇ ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯ. ಇದು ಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ನಾಶವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಜೀವಿಸಿರುವೆವು. ವೈವಿಧ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ದಾರಿ ನಿನಗೆ ಸರಿ, ನನಗಲ್ಲ. ನನ್ನ ದಾರಿ ನನಗೆ ಸರಿ, ನಿನಗಲ್ಲ. ನನ್ನ ದಾರಿಗೆ ನನ್ನ “ಇಷ್ಟ” ವೆಂದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ಯಾವ ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೂ ನಾವು ಕಾದಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮರೆಯದಿರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಇದೆ. ಜನರು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು “ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ” ವೆಂದು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿದರೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವೆವು. ದೇವರಡೆಗೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರನ್ನು ನಾಶಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವವರು ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೆತ್ತುವುದು ಅಪಹಾಸ್ಯ. ಅಂಥ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವನನ್ನೇ ಸಹಿಸಲಾರದವನು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೋಧಿಸಬಲ್ಲ? ಅದು ಪ್ರೀತಿಯಾದರೆ ದ್ವೇಷವೆಂದರೇನು? ಯಾವ ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೂ ನಮಗೆ ವೈಮನಸ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮಹಮ್ಮದ್, ಬುದ್ಧ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದಾದರೂ ದೇವದೂತರನ್ನು ಅವರು ಆರಾಧಿಸಲಿ. ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. “ಒಳ್ಳೆಯದು, ಸಹೋದರನೇ ನಾನು ನಿನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆನು. ಆದರೆ ನನ್ನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡು. ಅದು ನನ್ನ ಇಷ್ಟ. ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗ ನಿನಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅದು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಯಾವ ಆಹಾರ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅನುಭವವೇ ನನಗೆ ಹೇಳುವುದು. ವೈದ್ಯರ ಒಂದು ಸೇನೆ ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಯಾವ ಮಾರ್ಗ ನನಗೆ ಹಿತಕಾರಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ” ಎನ್ನುವನು ಹಿಂದೂ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ, ಇಷ್ಟ. ದೇವಸ್ಥಾನ, ಪ್ರತೀಕ, ವಿಗ್ರಹ, ಇವು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ

ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ. ಇನ್ನೂರು ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಕೆಲವು ಆಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗಳು ಭಗವತ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಅವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ. ಯಾವ ಯಾವ ವಿಗ್ರಹ ಮಂತ್ರ-ಆಚಾರಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೇವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವವೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಆದರೆ ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಡಿ. ನೀವು ಕಾದಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೊಡನೆ, ದೇವರಿಗೆ ವಿಮುಖರಾಗುವಿರಿ. ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹಿಮ್ಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವಿರಿ.

ಇವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಆಚಾರಗಳು ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಹೋಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ ಅವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಇವು ಅವಶ್ಯಕ, ಅಷ್ಟೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯಾವಾಗ ಅವು ಅವಶ್ಯಕ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಅವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುವವು. ಆದರೆ ನನಗೆ ವಯಸ್ಸಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಪುರಾತನಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಒಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಯಸ್ಸಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ತುಚ್ಛವಾಗಿ ಕಾಣಲಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಪ್ರಯೋಗದ ಫಲವಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೂ ನಾಳೆ ಕಾಲವಾಗಬಹುದಾದ ಮಗುವೊಂದು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾಯಿಸು ಎನ್ನುವುದು. ಅದರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಾನು ನನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ನಾನೇ ಮೂರ್ಖ, ಬೇರಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಹಲವು ದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಈ ಬಗೆಯದು. 'ನೀವೇ ಒಂದು ಸದೃಢ ಸಮಾಜವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಈ ಹರಟೆಮಲ್ಲರಿಗೆ ಹೇಳಿ. 'ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಎರಡು ದಿನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಾರಿರಿ, ಆಗಲೇ ಜಗಳ ಕಾಯುವಿರಿ, ನಿರಾಶರಾಗುವಿರಿ. ನೀವು ವಸಂತ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಂತೆ; ಅವುಗಳಂತೆಯೇ ಐದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ವಾಗುವಿರಿ. ಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ ಮೇಲೇಳುವಿರಿ; ಅವುಗಳಂತೆಯೇ ಒಡೆದು ಹೋಗುವಿರಿ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಂತಹ ಸುಭದ್ರ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮೊದಲು ತಯಾರುಮಾಡಿ; ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಾದರೂ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ನಿಲ್ಲುವಂತಹ ಸಮಾಜವನ್ನೂ, ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನೂ ರಚಿಸಿ. ಆಗಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನೀವೆಲ್ಲ ಅಮಲೇರಿದ ಮಕ್ಕಳು' ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದುದು ಆಯಿತು. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಪೂರೈಸುವೆನು. ಮಹಾ ಭಾರತದ ಕರ್ತೃವಾದ ವ್ಯಾಸನಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ. ಅವನು "ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ದಾನವೊಂದೇ ಧರ್ಮ" ಎಂದು ಸಾರಿರುವನು. ತಪಸ್ಸು ಕಠಿಣ; ಯೋಗ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಧರ್ಮ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಾನವೆಂದರೇನು? ಎಲ್ಲಾ ದಾನಗಳಿಗಿಂತ

ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಜ್ಞಾನದಾನ. ಅದರ ಅನಂತರ ವಿದ್ಯಾದಾನ; ಅನಂತರ ಪ್ರಾಣದಾನ; ವಸ್ತ್ರ-ಅನ್ನ-ಪಾನಾದಿಗಳು ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗಿಂತ ಕನಿಷ್ಠ ದಾನಗಳು. ಯಾರು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಹಲವು ಜನ್ಮಗಳಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುವರು. ಯಾರು ಲೌಕಿಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಜ್ಞಾನದ ಕಡೆ ಜನರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ದಾನಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕನಿಷ್ಠ. ಪ್ರಾಣ ದಾನ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಾನಕ್ಕಿಂತ ಉಳಿದವೆಲ್ಲಾ ಕನಿಷ್ಠ. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಅಮೋಘವಾದ ದಾನವೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹಂಚುವುದು. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಬತ್ತದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಲುಮೆ

ಇದೆ. ಈ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಉದಾಹರಣೆ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವರು. ಮಾತನಾಡುವುದಲ್ಲ ಧರ್ಮ. ಅರಗಿಗಳಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುವು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಪೂ ಮಾತನಾಡುವುದು. ಆದರೆ ತ್ಯಾಗ ಜೀವನವನ್ನು ತೋರಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ತೋರಿ, ಸಹಿಷ್ಣುತಾ ಜೀವನವನ್ನು ತೋರಿ, ಅಪಾರ ಪ್ರೇಮ ಜೀವನವನ್ನು ತೋರಿ-ಇದೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪುರುಷನ ಲಕ್ಷಣ. ಇಂತಹ ಭಾವನೆಗಳು, ಇಂತಹ ಉದಾತ್ತವಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶ ದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಯೋಗಿಗಳ ಬುದ್ಧಿ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇಂತಹ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನ ಗಳು ಶ್ರೀಮಂತರ, ಬಡವರ, ಪಂಡಿತಪಾಮರರ, ಉಚ್ಚನೀಚರ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಆಸ್ತಿ ಯಾಗದೆ ಇರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯ. ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಸಾರಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಪರಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ನೀವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೇ ಉಪಯೋಗ. ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಾದರೆ, ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ರತ್ನಗಳನ್ನು ತಂದು ಅವನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡಿಯುವುದು ನಿಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಾವು ಭಯಾನಕ ಅಸೂಯಾ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುತ್ತಿರುವೆವು. ಇತರರನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಸೂಯೆ; ಇವನಿಗೇಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ನನಗೇಕೆ ಇಲ್ಲ? ದೇವರ ಪೂಜೆ ಯಲ್ಲೂ ನಮಗೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಬೇಕು. ಇಂತಹ ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ನಾವು ಬಂದಿರುವೆವು. ನಾವು ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ಮಹಾಪಾತಕ ವಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಈ ಗುಲಾಮಗಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವವರೆ. ಆಜ್ಞಾಧಾರಕರಾಗಲು ಯಾರೂ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನಕಾಲದ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಶ್ರಮ ಈಗ

೨೮ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಮೊದಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ. ಆಜ್ಞೆ ಕೊಡುವುದು ಅನಂತರ ಬರುವುದು. ಮೊದಲು ಹೇಗೆ ಸೇವಕನಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ. ಅನಂತರ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಲೂ ಯೋಗ್ಯರಾಗುವಿರಿ. ಅಸೂಯೆಯನ್ನು ತೊರೆಯಿರಿ. ಆಗ ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾದ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಿರಿ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾದ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವೂ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಅನಂತರ ಬರುವವರು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಆಶೀರ್ವಾದದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಲಿ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಸಾಧಿಸಿದ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಅಲ್ಪ ಎಂದು ಎನ್ನಿಸುವಂತಹ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಭಗವಂತನ ದಯೆಯಿಂದ ಸಾಧಿಸುವರು.

೨. ಪಾಂಬನ್ನಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪಾಂಬನ್ನನ್ನು ತಲುಪಿದ ಕೂಡಲೆ ರಾಮನಾಡಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹಡಗನ್ನು ಇಳಿಯುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಔಪಚಾರಿಕವಾದ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವೂ ಸುಸಂಸ್ಕೃತವೂ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿದ್ದ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು:

ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಯತಿವರ್ಯರೇ,

ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದಲೂ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವದಿಂದಲೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅತೀವವಾದ ಆನಂದವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಕಾರಣ, ತಮಗೆ ಬಿಡು ವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಒಪ್ಪಿದುದು. ಇನ್ನು, ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಉದಾತ್ತವೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ ಆದ ಗುಣಗಳು, ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಾಣುವಂತಹ ದಕ್ಷತೆ, ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗಳಿಂದ ತಾವು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವಿರಿ.

ಪಶ್ಚಿಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಿತ್ತಿದ ಹಿಂದೂ ದರ್ಶನದ ಬೀಜಗಳು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಫಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಯಶಸ್ಸಿನ ಬೆಳಕು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಆರ್ಯಾವರ್ತದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ತಾಯಿನಾಡಿನ ಸಹೋದರರು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚೆತ್ತು, ಬಹುಕಾಲ ಅವರು ಮರೆತಿದ್ದ ಸತ್ಯದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತೆ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ತಮ್ಮನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಪೂಜ್ಯರಾದ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆತ್ಮೀಯತೆಯೂ ಭಕ್ತಿಯೂ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯೂ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ನಮ್ಮ ಮಹಾನ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಾಯಕರು. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ದಯಾಮಯನಾದ ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಿಶ್ವಭ್ರಾತೃತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ತಾವು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನು ನೀಡಲಿ ಎಂದೂ ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮೇಲಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮಹಾರಾಜರು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾಗತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರು.

ಅದರ ನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರಿಸಿದರು:

ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಭಾರತವರ್ಷ ಧರ್ಮಗಳ ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ; ವಿಖ್ಯಾತನಾಮರಾದ ಮಹಾತ್ಮರು, ಋಷಿಗಳು ಜನ್ಮವತ್ತ ನಾಡು, ತ್ಯಾಗಭೂಮಿ. ಕೇವಲ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇಂದಿನ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಮಾನವನ ಎದುರಿಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಆದರ್ಶ ಇರುವುದು.

ನಾನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿರುವೆನು, ಹಲವು ದೇಶಗಳನ್ನು, ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶ, ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷವಾದ ಒಂದು ಆದರ್ಶವಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಆದರ್ಶವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆದರ್ಶವೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವಾಳ. ಭರತ ಖಂಡದ ಜೀವಾಳ ರಾಜ ನೀತಿಯಲ್ಲ, ಸೈನ್ಯಶಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಥವಾ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಪರಮಾಧಿಕಾರವೂ ಅಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಒಂದೇ ನಮ್ಮ ಜೀವಾಳ, ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮವೇ ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶಾರೀರಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯಮಾ ವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವ ಧೀಶಕ್ತಿ ಪ್ರಚಂಡವಾದುದು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದಷ್ಟು ಉಳಿದವು ಬೀರಲು ಸಾಧ್ಯ ವಾಗಿಲ್ಲ.

ಭಾರತವರ್ಷ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಜಾಗೃತವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಚರಿತ್ರೆಯು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚೇನು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಜನರು ಹಿಂದೂಗಳು ಮೃದು ಸ್ವಭಾವದವರು, ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಇತರ ದೇಶದವರು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಒಂದು ನಾಣ್ಯದಿಯಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂಗಳು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತಾವ ದೇಶ ದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಪುರಾತನ ಉದಾರಹೃದಯದ ಈ ಜನಾಂಗವು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತ ವಾಗಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ತನ್ನ ಉಜ್ವಲ ಜೀವನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಚಿರಯೌವನವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವುದು ನಮಗೆ ತೋರುವುದು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾನವರ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸ್ವಭಾವವೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮಾನದಂಡದಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಆಳಿಯುವುದು. ಒಬ್ಬ ಮೋಚಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನಿಗೆ ಜೋಡು ಹೊಲಿಯುವುದೊಂದೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ; ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವನು ಭಾವಿಸುವನು. ಇಟ್ಟಿಗೆ ಸುಡುವವನಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನವು ಅದನ್ನೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು

ವಿವರಿಸಲು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಜ್ಯೋತಿಯ ಸ್ವದನ ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾದಾಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಕಾಣಲಾರೇವು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾದುದನ್ನು ಕಾಣಲಾರೇವು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಜಡವಾದದ ತೆರೆಯನ್ನು ಸೀಳಿ ನೋಡ ಬಲ್ಲುದು ಯೋಗಿಯ ಅಂತರ್ಮುಖವಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಚಕ್ಷುಸ್ಸು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಭರತಖಂಡದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಭರತ ಖಂಡವು ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆದರ್ಶ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ, ನಮ್ಮ ಭರತಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿರುವ, ಈ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಭರತಖಂಡದ ಹೊರಗೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ “ಎಂದು ಧರ್ಮ ನಷ್ಟವಾಗುವುದೋ, ಅಧರ್ಮ ತಲೆಯೆತ್ತುವುದೋ ಆಗ ಮಾನವನ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಜನ್ಮವೆತ್ತುವೆನು” ಎಂದು ಸಾರಿದ್ವಾನ್ವಷ್ಟ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇನೆಂದರೆ, ಉದಾತ್ತ ನೈತಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ದೇಶವಾದರೂ ಅವುಗಳ ಸ್ವಲ್ಪಾಂಶಗಳನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿವೆ ಎಂಬುದು. ಆತ್ಮದ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಸಾರುವ ಯಾವ ಅನ್ಯಧರ್ಮವಾಗಲಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ, ಆ ಭಾವನೆಗಾಗಿ ನಮಗೆ ಚಿರಋಣಿ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ದರೋಡೆ, ಕ್ರೌರ್ಯ, ಬಲಾಢ್ಯರು ಬಲಹೀನರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಸೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೂ ಮುಕ್ತಿ ಲಭಿಸದು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿಯಬೇಕು. ಯಾರು ಜಡ ವಸ್ತುಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವರೋ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾ ಸತ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳೂ ಕ್ರಮೇಣ ಅರಿಯುತ್ತಿವೆ, ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಿಷ್ಠಿಸುವ ಬಂದರೆ ಗುರುವಿನ ಬೋಧನೆ ಅವನ ನೆರವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನು ಅಪಾರ ಕರುಣೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವನು. ಈ ದಯೆ ಯಾವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಬತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ದೇವರು. ಈ ಉದಾರ ಭಾವನೆ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದು ಇರುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನೋಡೋಣ.

ದೈವಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳು ಇಂದು ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವರು; ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವರು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ನಮ್ಮ

ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವರು. ಮಾನವ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ಗುರುತರ ಕರ್ತವ್ಯ ಭರತಖಂಡದ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅನ್ಯದೇಶಗಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪುರುಷರು, ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸುಲಿದು ದರೋಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಾಳೆಗಾರರ ವಂಶಕ್ಕೆ ತಾವು ಸೇರಿದವರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳು, ಗಿರಿಗುಹಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತ ಗೆಡ್ಡೆಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬ್ರಹ್ಮಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಋಷಿಗಳ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ತಾವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಮ್ಮೆ ತಾಳುವರು. ನಾವು ಈಗ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿರಬಹುದು, ಅಧಮರಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಪುನಃ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಬಲ್ಲೆವು.

ನೀವು ನನಗೆ ನೀಡಿರುವ ಆತ್ಮೀಯವೂ, ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವೂ ಆದ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ. ರಾಮನಾಡಿನ ರಾಜರು ನನಗೆ ತೋರಿದ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ನನ್ನಿಂದ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮೂಲಕ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಭರತಖಂಡವು ಈ ರಾಜರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಋಣಿ. ನಾನು ಚಿಕಾಗೋ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಮೂಡಿದ್ದು ಇವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ. ಇವರು ಆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನನ್ನ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದವರು. ಹಿಂದಿನ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಉತ್ಸಾಹಗಳಿಂದಲೇ ಇಂದು ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ ದುಡಿಯಬಲ್ಲ ಇಂತಹ ಹತ್ತಾರು ಮಂದಿ ರಾಜರಿರಲಿ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶಯ.

೪. ನಿಜವಾದ ಪೂಜೆ

(ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಧರ್ಮ ಇರುವುದು ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಬಾಹ್ಯಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧ ನಿಷ್ಕಪಟ ಹೃದಯವೇ ಮುಖ್ಯ. ಒಬ್ಬನ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಪರಿಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಪರಿಶುದ್ಧ ದೇಹದಿಂದ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಶಿವ ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವನು. ಯಾರು ಅಶುದ್ಧರಾದರೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವರೋ, ಅವರ ಬೋಧನೆಯು ಕೊನೆಗೆ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗುವುದು. ಬಾಹ್ಯ ಪೂಜೆ ಆಂತರಿಕ ಪೂಜೆಯ ಸಂಕೇತ ಮಾತ್ರ. ಆಂತರಿಕ ಪೂಜೆಗೆ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿಯೇ ಮುಖ್ಯ. ಇದಿಲ್ಲದೆ ಬರಿಯ ಬಾಹ್ಯ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನೀವು ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಹಳ ಕುಲಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವರು. ಎಂತಹ ಮಹಾಪಾತಕ ಮಾಡಿದರೂ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ದೇವರು ತಮ್ಮ ಪಾತಕವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವನೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಅಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪಾಪದ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೀನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ತೀರ್ಥವೆಂದರೆ ಪವಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳು ಇರುವ ಸ್ಥಳ, ಮಹಾತ್ಮರು ಇರುವ ಸ್ಥಳ. ಮಹಾತ್ಮರು ಇದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಆ ಸ್ಥಾನ ತೀರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪವಿತ್ರರು ಇರುವಲ್ಲಿ ನೂರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದರೂ ತೀರ್ಥವು ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದು ಅತಿ ಕಷ್ಟ. ಸಾಧಾರಣ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪದಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸ್ವತಃ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿರುವುದು, ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಇದು ಎಲ್ಲ ಪೂಜೆಯ ಸಾರ. ಯಾರು ದೀನರಲ್ಲಿ, ದುರ್ಬಲರಲ್ಲಿ, ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವನನ್ನು ನೋಡುವರೋ ಅವರೇ ನಿಜವಾಗಿ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರು. ಒಬ್ಬನು ಕೇವಲ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶಿವನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವನ ಪೂಜೆ ಬರಿಯ ಗೌಣ. ಜಾತಿ-ಕುಲ-ಗೋತ್ರಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಯಾರು ಒಬ್ಬ ಬಡವನಲ್ಲಿ ಶಿವನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವರೋ, ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರೋ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಿವನಿಗೆ ಕೇವಲ ತನ್ನನ್ನು ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ನೋಡುವವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿ.

ಒಬ್ಬ ಜಮೀನ್‌ದಾರನಿಗೆ ಒಂದು ತೋಟವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಆಳುಗಳಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೋಮಾರಿ ಅವನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತೋಟದ ಯಜಮಾನ ಬಂದಾಗ ಕೈ ಮುಗಿದು, “ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನನ ವದನಾರವಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿದೆ!”

ಎಂದು ಹೊಗಳುತ್ತಾ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ತರಕಾರಿ ಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಬೆಳಸಿ, ದೂರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಅವನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಈ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ? ಶಿವನೇ ಯಜಮಾನ, ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಅವನ ತೋಟ. ಎರಡು ಬಗೆಯ ಸೇವಕರಿರುವರು. ಒಬ್ಬ ಶುದ್ಧ ಸೋಮಾರಿ, ಕಪಟ, ಏನೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ನಮ್ಮ ಶಿವನ ಕಣ್ಣು ಮೂಗುಗಳನ್ನು ಹೊಗಳುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಶಿವನ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರುವ ದೀನರು, ದುರ್ಬಲರು, ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಶಿವನಿಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟ? ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರು ತಂದೆಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವರೋ ಅವರು ಮೊದಲು ಅವನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವವನು ಮೊದಲು ಅವನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅವನು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಯಾರು ಭಗವಂತನ ಭೃತ್ಯರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವರೋ ಅವರೇ ಭಗವಂತನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸೇವಕರು ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ.

ಇದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸಿ. ಮೊದಲು ನೀವು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿ. ಯಾರು ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿ. ಇದೇ ಸತ್ಕರ್ಮ. ಇದರಿಂದ ಚಿತ್ತ ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಸರ್ವಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲೆಸಿರುವ ಶಿವನ ದರ್ಶನ ಆಗ ನಿಮಗೆ ಆಗುವುದು. ಅವನು ಆಗಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು. ಕನ್ನಡಿಯ ಮೇಲೆ ಧೂಳು ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿ ಬಿಂಬ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ದೌರ್ಜನ್ಯವೇ ನಮ್ಮ ಹೃದಯ ಕನ್ನಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಧೂಳು. ನಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನೇ ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವ ಸ್ವಾರ್ಥವೇ ಮಹಾಪಾಪ. ಯಾರು “ನಾನು ಮೊದಲು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ! ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ! ನಾನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ! ಇತರರಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ! ನಾನು ಮೊದಲು ಮುಕ್ತಿ ಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವರೋ ಅವರೇ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು. ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು: “ನಾನೇ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವೆನು, ನನಗೆ ಸ್ವರ್ಗದ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಇತರರಿಗೆ ನಾನು ಸಹಾಯಮಾಡುವಂತೆ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು” ಎನ್ನುವರು. ಈ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥವೇ ಧರ್ಮದ ಪರೀಕ್ಷೆ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಈ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆಯೋ ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಅವನು ಶಿವನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವನು. ಅವನು ಪಂಡಿತನಾಗಲಿ ಪಾಮರನಾಗಲಿ, ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರಲಿ, ಅವನು ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೇವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವನು. ಅವನು ಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಮೈಮೇಲೆ ಚಿರತೆಯಂತೆ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಶಿವನಿಗೆ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿರುವನು.

೫. ರಾಮನಾಡಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ

ರಾಮನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜರು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆ ಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು:

ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರೇ,

ಶ್ರೀಪರಮಹಂಸ, ಯತಿರಾಜ, ದಿಗ್ವಿಜಯಕೋಲಾಹಲ, ಸರ್ವಮತ ಸಂಪ್ರತಿ ಪನ್ನ, ಪರಮಯೋಗೀಶ್ವರ, ಶ್ರೀಮತ್ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ ಕರಕಮಲ ಸಂಜಾತ, ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಸೇವಿತ, ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿಯವರೇ -

ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವೂ ಐತಿಹಾಸಿಕವೂ ಆಗಿದ್ದು ರಾಮನಾಥಪುರ ಅಥವಾ ರಾಮ ನಾಡೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಸೇತುಬಂಧ ರಾಮೇಶ್ವರಂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಈ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇವೆ. ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರು ಭಾರತದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಾ ವೀರನಾದ ಶ್ರೀಭಗವಾನ್ ರಾಮಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿದ ಸಮುದ್ರತೀರದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಪಾದಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿದಾಗ ತಮಗೆ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಗೌರವವನ್ನು ಮೊದಲು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅಪೂರ್ವ ಅವಕಾಶವು ನಮಗೆ ದೊರೆತುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಧನ್ಯರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಪುರಾತನವೂ ಭವ್ಯವೂ ಆದ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಅಂತರ್ನಿಹಿತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಯನ್ನೂ ಪಶ್ಚಿಮದ ಮಹಾಮತಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ತಾವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಾವು ನಿಜವಾದ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದಲೂ ಸಂತೋಷದಿಂದಲೂ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಯೂರೋಪ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ವಿಶ್ವಧರ್ಮದ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗಗಳ, ಪಂಥಗಳ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅವರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ತಾವು ತಮ್ಮ ಅಪೂರ್ವ ವಾಗ್ಮಿತೆಯಿಂದ, ಸರಳವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವೂ ಆದ ಭಾಷೆ ಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋ ಭಾವದಿಂದಲೂ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಉದ್ದೇಶ ಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ, ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ತಾವು ಸತ್ಯಶಾಂತಿಗಳ ಸಂದೇಶ ವನ್ನು ಸಾರಲು ಮತ್ತು ಯೂರೋಪು ಅಮೆರಿಕಗಳ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಜಯ ವೈಭವಗಳ ಧ್ವಜವನ್ನು ನೆಡುವುದಕ್ಕೆಂದು ಅಸೀಮವಾದ ಸಾಗರಗಳನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಮಹಾ ಯತಿವರ್ಯರಾದ ತಾವು ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಗಳಿಂದ ವಿಶ್ವಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲ ಕ್ಷಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ, ತಾವು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ ಪರಿಶ್ರಮವು ಭಾರತದ ನಿರುತ್ಸಾಹಿ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನಧರ್ಮದ ಮಹತ್ವ ವೈಭವಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಅನರ್ಘ್ಯವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ.

ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಪಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ನಿಷ್ಣಾವಂತ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ನಮ್ಮ ರಾಜರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಸದಾ ತೋರುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ದಯೆಯನ್ನೂ, ತಾವು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಅವರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾದಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತಾಳಿರುವ ಹೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಗಳನ್ನೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸದೆ ಈ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರನು ಪೂಜ್ಯಪಾದರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ, ತಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನೀಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಗೌರವ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ

ತಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಣಾವಂತರೂ ವಿಧೇಯರೂ ಆದ

ಶಿಷ್ಯರು ಮತ್ತು ಸೇವಕರು

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿದರು:

ಸುದೀರ್ಘ ರಾತ್ರಿಯು ಕಡೆಗೆ ಇಂದು ಕೊನೆಗಾಣುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಬಹು ಕಾಲದ ಕಷ್ಟಸಂಕಟಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಇಂದು ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳ್ಳುವಂತಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಶವದಂತೆ ಇದ್ದ ಶರೀರವು ಇಂದು ಸಜೀತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಾಣಿಯೊಂದು ನಮಗೆ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಇಣುಕಿ ಕೂಡ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಬಹುಪುರಾತನವಾದ ಕಾಲ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಗಮಿಸಿ, ಜ್ಞಾನ, ಕರ್ಮ, ಭಕ್ತಿಗಳ ಅನಂತ ಹಿಮಾಚಲ ಗಿರಿಶಿಖರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗೊಂಡು ಆ ವಾಣಿಯು ಹೊಮ್ಮಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮೃದುವಾದರೂ ಸದೃಢವಾದ, ತನ್ನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಸಾರುವ ಆ ವಾಣಿಯು ದಿನಗಳು ಉರುಳಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದೋ ನೋಡಿ! ನಿಧ್ರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಮಾಲಯದ ತಂಗಾಳಿಯಂತೆ ಅದು ಮೃತಪ್ರಾಯವಾದ ಮೂಳೆ ಮಾಂಸಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜಡತೆಯು ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮೀ ಮಾತೃಭೂಮಿಯು ತನ್ನದೀರ್ಘ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕುರುಡರು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಲಾರರು, ಮೂರ್ಖರು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಲೊಲ್ಲರು. ಅವಳನ್ನು ಇನ್ನು ಯಾರೂ ತಡೆಯಲಾರರು. ಆಕೆ ಇನ್ನು ಎಂದೆಂದೂ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಬಾಹ್ಯಶಕ್ತಿಯೂ ಇನ್ನು ಅವಳನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಮಹಾಕಾಳಿಯು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಮಹಾರಾಜರೇ, ರಾಮನಾಡಿನ ಸಜ್ಜನರೇ! ನೀವು ನೀಡಿದ ಹಾರ್ದಿಕ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೂ ತೋರಿಸಿರುವ ಪ್ರೀತಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃದಯವು ಹೃದಯದೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವು ಮತ್ತೊಂದು ಆತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಮನಾಡಿನ ಮಹಾರಾಜರೇ! ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮತ್ತು ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಪರವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಈ ದಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿ, ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ರತ್ನರಾಶಿಯ ಕಡೆಗೆ ಜನರ ಗಮನವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ಸ್ವದೇಶದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೆ, ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುತ್ತಾ, ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ನರಳಿ ಸಾಯುತ್ತಾ, ಚರಂಡಿಯ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ಬದಲು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಮೃತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶಬಾಂಧವರನ್ನು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಭಾರತದ ಪ್ರಾಣವೇ ಧರ್ಮ; ಅದು ಹೋದರೆ ರಾಜನೀತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಕುಬೇರನ ಐಶ್ವರ್ಯ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೂ ಭಾರತ ನಾಶವಾಗುವುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಬಾಂಧವರಲ್ಲಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ಈ ಭಾವನೆ ಹರಡಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ, ರಾಮನಾಡಿನ ರಾಜರೇ, ಇಡೀ ದೇಶವು ನಿಮಗೆ ಋಣಿ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟವರು ನೀವು. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿ ಬೇಕೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದವರು ನೀವು. ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿಯ ಬಲದಿಂದ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿರುವವರಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿದಿರಿ. ನಾನು ಪಡೆದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಪಡುವವರಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಮೊದಲಿಗಾದುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಇದೆ, ಮತ್ತು ನಾನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ನೀವು ಈಗ ತಾನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವು ಮಹಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮಹಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯು ದರ್ಶನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ನೀತಿ, ಮಾಧುರ್ಯ, ಕೋಮಲತೆ, ಪ್ರೀತಿ ಇವುಗಳ ತವರೂರು. ಇವು ಈಗಲೂ ಇವೆ. ನಾನು ಪಡೆದಿರುವ ಲೋಕಾನುಭವವು ಇದನ್ನು ಮತ್ತೂ ದೃಢಪಡಿಸಿರುವುದು. ಈಗಲೂ ಭರತ ಖಂಡವು ಈ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಸಾರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ರಾಜಕೀಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಂಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಆಂದೋಲನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಜಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿವೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನೇನಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಮ್ಮ

ದೇಶದವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಇದಾವುದೂ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯಿತು, ಭರತಖಂಡದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು, ಆ ದೇಶದ ಜನರು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು, ಆತ ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬ ಸಂಗತಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ದರಿದ್ರ ಭಿಕ್ಷುಕನಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಮೂಢರು, ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಕುತೂಹಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೂ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಮೂಢನಂತೆ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಬರಿಯ ಊಹೆಗಿಂತ, ದೇಶಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುವವರು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಅನುಭವ ದೊಡ್ಡ ಗುರು. ಈ ಅನುಭವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರು ಮೂಢರಲ್ಲ, ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯವರಲ್ಲ, ಇತರ ಜನಾಂಗದವರಂತೆ ಅವರೂ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಲು ಕುತೂಹಲಿಗಳಾಗಿರುವರು ಎಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವೂ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರವೇ ಬೇರೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅದರದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕತೆಗಳು ಇವೆ. ಸರ್ವರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸ್ವರಮೇಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವೂ ಒಂದೊಂದು ರಾಗದಂತೆ ಇದೆ. ಇದೇ ಅದರ ಜೀವಾಳ, ಸಾರ, ಇದೇ ಅದರ ಬೆನ್ನೆಲುಬು; ಅದರ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನದ ತಳಹದಿ. ಧರ್ಮವು ಮಾತ್ರವೇ ಈ ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು, ತಳಹದಿ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಕೇಂದ್ರ. ಇತರರು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಲಿ, ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದರ ವೈಭವವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಲಿ, ವ್ಯಾಪಾರದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಅದು ಹರಡಬೇಕಾದುದರ ಅಗತ್ಯವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಹೇಳಲಿ, ಭೌತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಉಗಮದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಲಿ - ಇದಾವುದನ್ನೂ ಹಿಂದೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರ, ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ದೇವರು, ಧರ್ಮ, ಆತ್ಮ, ಅನಂತ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇವುಗಳ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಿ; ಒಬ್ಬ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಇತರ ದೇಶದ ಘನ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವನು. ಸಭಿಕರೇ, ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದೊಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನು. ಆದಕಾರಣವೇ ಈ ದೇಶವು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪರಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಪರಕೀಯರ ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ, ಬದುಕಿಕೊಂಡಿದೆ, ಈ ದೇಶ ಇಂದೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವೆಂಬ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವುದು.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಇನ್ನೂ ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇವು ತುಂಬಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಗೊಂದಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಜರ್ಝರಿತವಾಗಿ ನಿರಾಶೆಗೊಂಡು ಮೃತ್ಯುಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ

ಹೊಸಬೆಳಕನ್ನು, ಹೊಸ ಬಾಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮರಸವೂ ವಿರಸವೂ ಆದ ಅನೇಕ ಸ್ವರಗಳ ನಡುವೆ ಭಾರತದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತುಂಬಿರುವ ನಾನಾಧ್ವನಿಗಳ ಗೊಂದಲದ ನಡುವೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚವೂ, ಸ್ಪಷ್ಟವೂ, ಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ಒಂದು ಧ್ವನಿ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಅದು “ತ್ಯಾಗ”. ‘ತ್ಯಾಗಮಾಡು’ ಎಂಬುದೇ ಭಾರತದ ಧರ್ಮಗಳ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ಭ್ರಾಂತಿ; ಜೀವನ ಕ್ಷಣಿಕ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಅಪಾರ ರಾಜ್ಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಹಾವೀರ, ಮನೀಷಿಗಳ ಹೃದಯದ ಜ್ಯೋತಿಯು ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಈ ಅನಂತ ಜಗತ್ತನ್ನು ಕೂಡ ಒಂದು ಕಸದ ಗುಂಡಿಯಂತೆ ನೋಡಬಲ್ಲರು. ಇದನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಅನಂತ ಕಾಲವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಗಣನೆಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಾಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲಾತೀತರಾಗಿ ಹೋಗುವರು. ದೇಶವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲು ಬಯಸುವರು. ಕಾಲದೇಶಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವುದೇ ಧರ್ಮದ ಸಾರ. ಈ ದೇಶದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವೇ ಈ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ದರ್ಶನ, ಅತೀತ ರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹೋರಾಟ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ತೆರೆಯನ್ನು ಸೀಳಿ, ಎಂತಹ ಅಪಾಯವನ್ನಾದರೂ ಎದುರಿಸಿ, ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಆಗಲಿ ಅದರ ಹಿಂದಿರುವ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯ ಕ್ಷಣಿಕ ದರ್ಶನ ವನ್ನಾದರೂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ. ಆದರೆ ದೇಶದ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲಾರರು. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ಮಾರ್ಗ. ನಿಮ್ಮ ರಾಜನೀತಿ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ, ಐಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಇವುಗಳ ಕತೆಯೆಲ್ಲ ನೀರುಹಕ್ಕಿಯ ಮೇಲಿನ ನೀರಿನಂತೆ ಜಾರಿ ಹೋಗುವುದು. ನೀವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಈ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು. ನಾವು ಆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕಲಿಯುವುದಿದೆಯೇ? ಹೌದು; ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಘಟನಾಶಕ್ತಿ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಳಸುವ ರೀತಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವ ಕೌಶಲ, ಕಿರಿದಾದುದರಿಂದಲೂ ಹಿರಿದಾದುದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಕಲೆ; ಇಂತಹ ಕೆಲವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ತಿನ್ನುವುದು ಕುಡಿಯುವುದು ವಿನೋದ ಇವೇ ಜೀವನದ ಗುರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ದೇವರ ಬದಲು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತಂದರೆ, ಅವನು ಮಿಥ್ಯಾವಾದಿ. ಈ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯರು ಅವನಿಗೆ ಕಿವಿ ಗೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆ ಕೋರೈಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ, ಅದರ ನಯ ನಾಜೂಕುಗಳು, ಅದರ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಇವುಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅವರೆದುರಿಗೆ ನಿಂತು ನಾನು ಇದೆಲ್ಲಾ ಭ್ರಾಂತಿ, ಇದೆಲ್ಲ ಮಿಥ್ಯೆಯೆಂದು ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ನಿಸ್ಸಾರ. ಈಶ್ವರನೊಬ್ಬನೇ ಸತ್ಯ, ಆತ್ಮ ಒಂದೇ ಸತ್ಯ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಒಂದೇ ಸತ್ಯ, ಅವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೆಚ್ಚಿ.

ಆದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚತಮ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಲ್ಲದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅವರ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಿ. ಈ ದೋಷವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲೂ ನೋಡುವೆವು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೂಡ ಇದೇ ತಪ್ಪನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ವಿಷಾದಕರ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಇನ್ನೂ

ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ನನ್ನ ಮಾರ್ಗ ನಿನ್ನದಾಗದೇ ಇರಬಹುದು. ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಆದರ್ಶ ಸಂನ್ಯಾಸ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಸುವುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಹಿಂದೂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಜೀವನದ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಯಾರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲ, ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಷಣಭಂಗುರ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ತ್ಯಜಿಸುವುದು ಆದರ್ಶವೆನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಸಾರದೊಳಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಇದು ಬರೀ ಪೊಳ್ಳು, ನಿಸ್ಸಾರ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬೂದಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ತ್ಯಜಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು. ಮನಸ್ಸು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿಂತು ನಿವೃತ್ತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು, ಇದೇ ಆದರ್ಶ. ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಆದರ್ಶ ಸಾಧ್ಯ. ಮಗುವಿಗೆ ತ್ಯಾಗಜೀವನದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಹುಟ್ಟು ಆಶಾವಾದಿ. ಅದರ ಜೀವನವೆಲ್ಲಾ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿರುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸುವುದೇ ಅದರ ಏಕಮಾತ್ರ ಗುರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಶುಸಮಾನರಾದ ಜನರಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಖಭೋಗದ ಅನುಭವಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಅನಿತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು. ಅನಂತರ ತ್ಯಾಗ ಬುದ್ಧಿ ಬರುವುದು. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅಂಥವರಿಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ನಿಯಮಗಳು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುವೋ ಅವನ್ನೇ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಹೇರುವ ಸ್ವಭಾವ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಮಹಾಪರಾಧ! ಇದಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದಾರಿದ್ರ್ಯ ದುಃಖ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತನಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ ಧರ್ಮದ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಪ, ಬಡವ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುವನು. ದೂರ ನಿಲ್ಲಿ! ಸಂಸಾರವನ್ನು ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವಿಸಲಿ. ಅನಂತರ ಅವನು ತಾನೇ ವಿಮುಖನಾಗುವನು. ತ್ಯಾಗ ಬಂದೇ ಬರುವುದು. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಬಹಳ ಜೋಪಾನವಾಗಿರಬೇಕು; ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕರು.

ಭರತಖಂಡದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಆತಂಕಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಪೂರ್ವಾಚಾರ ಪರಾಯಣತೆ; ಮತ್ತೊಂದು ಆಧುನಿಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನುಕರಣೆ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪೂರ್ವಾಚಾರಿಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ, ಆಧುನಿಕ ಕೃತಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವವರನ್ನಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಚಾರ ಪರಾಯಣರು ಅಜ್ಞರಾಗಿರಬಹುದು, ಅವರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ನಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರು ಮನುಷ್ಯರು. ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದೆ, ಕಾಲಿನಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು

ಒಂದು ಉಗ್ರಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜೇರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಲ್ಲ, ರಚನೆಯಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವೈಯದಿಂದ ನಿಲ್ಲಲಾರರು, ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರಕುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲಿಂದ? ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಭುಜತಟ್ಟಿ ಕೊಡುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಹಭಾಷೆಗಿರಿಯಿಂದ. ಅವರು ಮಾಡುವ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಹಿಂದೆ, ಅವರು ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅತಿ ಕಟುವಾಗಿ ಹಳಿಯುವುದರ ಹಿಂದೆ, ಯಾರೋ ಕೆಲವು ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ನಿಮ್ಮ ಕೆಲವು ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಹೀನವಾದುವೆಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವರು ಎಂದು. ಅವರು ಕೊಡುವ ಕಾರಣವೇ ಇದು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಹೋರಾಡಿ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪಾತಕವಿದ್ದರೆ ಅದೇ ದೌರ್ಬಲ್ಯ. ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಪಾರಾಗಿ. ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ಮಹಾಪಾತಕ, ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ಮರಣ. ಈ ಸ್ತಿಮಿತವಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯರು ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರನ್ನು ನಾವು ಏನೆಂದು ಕರೆಯೋಣ? ಗಂಡಸರೇ, ಹೆಂಗಸರೇ, ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ? ಆದರೆ ಪೂರ್ವಾಚಾರಪರಾಯಣರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇತ್ತು, ಅವರು ಧೀರರಾಗಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂತಹ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ರಾಮನಾಡಿನ ರಾಜರೇ ನಿಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಇರುವ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೇ ಇವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರದ್ಧಾವಂತ ಹಿಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚ್ಯ-ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಇವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಲ್ಲರು. “ಅಂತ್ಯಜರಿಂದಲೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ. ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗವು ಒಬ್ಬ ಪರೆಯನ ಬಾಯಿಂದ ಬಂದರೂ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕಲಿಯಿರಿ. ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವು ಅತಿ ನೀಚ ಕುಲದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವಳನ್ನು ಸತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ” -ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಕರ್ತೃವಾದ ಆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಅಸದೃಶ ಮನು ವಿಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಇವು. ಇದು ಸತ್ಯ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟನ್ನು ಜೇರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮಗೆ ಯಾವುದು ಉಪಯೋಗಕರವಾಗುವುದೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಹಿಂದೂಗಳಾದುದರಿಂದ ಸರ್ವವೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಧ್ಯೇಯವಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಅಮೋಘವಾದ, ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಸುಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇದೆ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಭವ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅನಂತ ಭೂತ ಕಾಲದ ಕೊಡುಗೆ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಪೂರ್ವಿಕರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ಇಂದು ನೀವು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಮಗುವಿನ ಆದರ್ಶ ಯಾವುದು? ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮನು ವಿವರಿಸುವಾಗ:

“ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಜಾಯಮಾನೋ ಹಿ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಧಿಜಾಯತೇ |

ಈಶ್ವರಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಧರ್ಮಕೋಶಸ್ಯ ಗುಪ್ತಯೇ”

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಜನನ ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೇ ಎಂದು ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಸಾರುವುದನ್ನು ನೀವು ಓದಿಲ್ಲವೇ? ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ-ಮಕ್ಕಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕೇವಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಆ ಪ್ರಧಾನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಂಗೀತದಲ್ಲೂ ಸಮರಸದ ನಿಯಮವೆಂದರೆ ಇದೇ. ರಾಜಕೀಯವೇ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರವಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಕೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಆ ಒಂದು ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಿಂದೂಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಜೀವನೋದ್ದೇಶಗಳು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯ. ಹಿಂದೂಗಳ ಮೂಲ ಮಂತ್ರವೇ, ಜಗತ್ತು ಕ್ಷಣಿಕ, ಭ್ರಮೆ ಮಾತ್ರ, ಮಿಥ್ಯೆ ಎಂಬುದು. ಉಳಿದ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲ ಅದು ವಿಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಲಿ, ಭೋಗವಾಗಲಿ, ಅಧಿಕಾರವಾಗಲಿ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಕೀರ್ತಿಗಳಾಗಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಈ ಒಂದು ಮೂಲಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರಬೇಕು. ಜನಾಂಗದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧತೆಗೆ ಅವನು ಕಲಿತ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರ, ಅವನ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ, ಯಶಸ್ಸು, ಎಲ್ಲಾ ಅಧೀನವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಹಿಂದೂ ಶೀಲದ ರಹಸ್ಯ. ಪೂರ್ವಾಚಾರ-ಪರಾಯಣರಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದ ಮೂಲ ಜೀವಾಳವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಇದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಪರವಶರಾದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ವಜ್ರಗಳಿವೆ; ನಮ್ಮ ಬಾಳಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಿಲ್ಲ. ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಪೂರ್ವಾಚಾರ ಪರಾಯಣರನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವಿರಿ ಎಂದು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದ ಆದರ್ಶ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಅವರ ಬಾಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಸರೆ ಇದೆ. ಅವರು ಬದುಕುವವರು. ಉಳಿದವರು ನಶಿಸುವರು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವಾಗುವಂತಹ ಕೇಡು ದೇಹಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ, ಉಳಿದ ಗೌಣ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅವು ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾರವು. ಇದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮೂಲಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಯಾವುದೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಾರದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಿ. ನೀವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದರೆ ಮೂರು ತಲೆ ಮಾರಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಮುರಿಯುತ್ತದೆ. ಯಾವ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸೌಧವು ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವುದೋ ಅದು ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇ ಸರ್ವನಾಶ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮಿತ್ರರೇ, ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ ಇರುವುದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಅದು ಪೂರ್ವಿಕರು ಇತ್ತ ಅಮೂಲ್ಯ ಧರ್ಮಧನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು. ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ರಾಜರು, ತಮ್ಮ ವಂಶದ ಮೂಲಪುರುಷರು ರಾಜರಲ್ಲ, ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಲ ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು ಸುಲಿಗೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಾಳೆಯಗಾರರಲ್ಲ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ

ಅರೆಬತ್ತಲೆ ಋಷಿಗಳು ಎಂದು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದನ್ನು ಕೇಳಿರುವಿರಾ? ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಉಳಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ರಾಜರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ತೋರಲೆತ್ತಿಸುವರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳೂ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಋಷಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುವರು. ನಿಮಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ನಂಬಿ ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಇದರ ದೇಶಗಳಿಂದ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಪಡೆಯಿರಿ. ಆದರೆ ಅವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಧಾನ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅದ್ಭುತವಾದ, ವೈಭವಪೂರ್ಣವಾದ ಭವಿಷ್ಯ ಭಾರತವು ಮೂಡಿಬರುವುದು. ಅದು ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭವ್ಯವಾಗುವುದು. ಅದು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಹಿಂದಿನ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸಿದ ಋಷಿಗಳು ಉದಯಿಸುವರು. ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ತೃಪ್ತರಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಷ್ಟು ಮಹಿಮಾವಂತರಾದ, ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ತಮ್ಮ ವಂಶಜರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವರು.

ಸಹೋದರರೇ, ಎಲ್ಲರೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯೋಣ. ನಿದ್ರೆಗೆ ಸಮಯವಲ್ಲ ಇದು. ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಭವಿಷ್ಯ ಭಾರತ ನಿಂತಿದೆ. ನಮಗಾಗಿ ಆಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿರುವಳು. ಆಕೆ ಕೇವಲ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವಳು, ಅಷ್ಟೆ. ಜಾಗೃತರಾಗಿ, ಎಳೆ, ಎದ್ದು ನೋಡಿ. ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೈಭವಪೂರ್ಣಳಾಗಿ, ಬಲಿಷ್ಠಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತಮಾತೆಯು ಶೋಭಾಯು ಮಾನವಾಗಿರುವ ಸನಾತನ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ. ದೇವರ ಭಾವನೆಯು ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದಷ್ಟು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಭಾವನೆ ಅನ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ದೇವರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇತರರ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ತೋರಿ ನೋಡೋಣ! ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೋಮಿನ ದೇವರುಗಳಿವೆ. ಯೆಹೂದ್ಯರ ದೇವರಂತಹ, ಅರಬ್ಬರ ದೇವರಂತಹ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ. ಆ ದೇವರುಗಳು ಇತರ ಕೋಮಿನ ದೇವರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಪರಮದಯಾಳು, ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಸಖ, ನಮ್ಮ ಸಖರ ಸಖಿನಾದ, ನಮ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಈಶ್ವರನ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಯಾರು ಶೈವರ ಶಿವನೋ, ವೈಷ್ಣವರ ವಿಷ್ಣುವೋ, ಮೀಮಾಂಸಕರ ಕರ್ಮವೋ, ಬೌದ್ಧರ ಬುದ್ಧನೋ, ಜೈನರ ಜಿನನೋ, ಕ್ರೈಸ್ತರ ಕ್ರಿಸ್ತನೋ, ಯೆಹೂದ್ಯರ ಯೆಹೋವನೋ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಅಲ್ಲನೋ, ಯಾರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದ ದೇವರಾಗಿರುವನೋ, ವೇದಾಂತಿಗಳ ಬ್ರಹ್ಮನಾಗಿರುವನೋ ಅವನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವನು; ಅವನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಈ ದೇಶ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿರುವುದು. ಈ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವನು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಿ, ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಲಿ, ಶಕ್ತಿ ನೀಡಲಿ.

೪೪ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಓಂ ಸಹ ನಾವವತು | ಸಹ ನೌ ಭುನಕ್ತು |
ಸಹ ವೀರ್ಯಂ ಕರವಾವಹೈ |
ತೇಜಸ್ವಿನಾವಧೀತಮಸ್ತು ಮಾ ವಿದ್ವಿಷಾವಹೈ ||

(ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳಿರುವೆವೋ, ಓದಿರುವೆವೋ, ಅದು ನಮ್ಮ ಆಹಾರವಾಗಲಿ,
ಅದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಅದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೌರುಷವಾಗಲಿ; ಗುರು
ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲದಿರಲಿ.)

ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಹರಿಃ ಓಂ

೬. ಪರಮಕುಡಿಯ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಉತ್ತರ

ರಾಮನಾಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ತಂಗಿದ ಮೊದಲ ಸ್ಥಳ ಪರಮಕುಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಭಾರಿ ಜನಸ್ತೋಮವು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾನಪತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿತು:

ಶ್ರೀಮತ್ ವಿವೇಕಾನಂದ ಸ್ವಾಮೀ—

ಪರಮಕುಡಿಯ ಪೌರರಾದ ನಾವು, ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಬಂದ ಪೂಜ್ಯ ಯತಿವರ್ಯರಾದ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ.

ತಾವು ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಪವಿತ್ರವೂ ಆದರೆ ಗುಪ್ತವೂ ಆದ ಭಂಡಾರವನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಪರಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಬಾಂಧವರು ತೋರಿದ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಧಾವಿಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಳೆದಿದ್ದ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ತಾವು ನಮ್ಮ ವೈದಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಉದಾರವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗದ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳೂ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕತೆಯನ್ನೂ, ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇರುವ ತಮ್ಮ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮದ ಜನರು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಆ ಬೋಧನೆಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಗಳನ್ನು ನೀಡಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೂ ಜೀವಂತ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾದ ತಮ್ಮ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವು, ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಆತ್ಮಸಂಯಮದಿಂದಲೂ ಲೋಕ ಗುರುಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತಿದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪೂಜ್ಯಪಾದರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರು ಇಡೀ ಮಾನವತೆಯನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿ ಎಂದು ದಯಾಮಯನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ವಿಧೇಯರಾದ
ಭಕ್ತರು ಮತ್ತು ಸೇವಕರು.

ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

ನೀವು ಇಷ್ಟು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇತ್ತ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ನನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಲಿ ಅಥವಾ ದೇಶದಿಂದ ಉಚ್ಛಾಟಿಸಲಿ, ನನ್ನ ದೇಶ ಬಾಂಧವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕರ್ಮಮಾಡಬೇಕು, ಪ್ರೀತಿಗೋಸುಗ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾನಷ್ಟೆ. ನಾನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಪ. ನಾನು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ನೂರರಷ್ಟು ಮಾಡಲಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತ, ಮತ್ತು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭರತ ಖಂಡದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಮಹಾಖುಷಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಭೂತಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವ ಸಮಯವನ್ನು ನಾನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು.

ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಯ ಬರುವುದು. ಆಗ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಬಾಳು ಬೇಜಾರಾದಂತೆ ತೋರುವುದು, ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಾವುವೂ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವುದು ತೋರುವುದು, ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕುಸಿದುಬಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವುದು, ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವೆಲ್ಲ ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಗಿ ಹೋಗುವ ಒಂದು ಸಮಯ ಬರುವುದು. ಸಮಾಜ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಎರಡು ತಳಹದಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಜನರು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು, ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು; ಒಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ಲೌಕಿಕ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು; ಒಂದು ಅತೀಂದ್ರಿಯ ದರ್ಶನದ ಮೇಲೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಇಂದ್ರಿಯ ಸತ್ಯದ ಮೇಲೆ. ಒಂದು ಈ ಅಲ್ಪ ಜಗತ್ತಿನ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ನೋಡುವುದು; ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಇದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಜಗತ್ತಿನ ಯಥಾರ್ಥ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದರಲ್ಲೇ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವು ಮುಖ್ಯವಾದಂತೆ ತೋರುವುದು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂತೆ ತೋರುವುದು-ಅಲೆಗಳಂತೆ ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದು ಬರುವುದು. ಒಂದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಅಲೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಡವಾದವು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಹೆಚ್ಚು ಸುಖ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಇವೇ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಮೇಣ ಅವು ಅವನತಿಗೆ ಇಳಿಯುವುವು. ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಮಾನವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ದ್ವೇಷ-ಅಸೂಯೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತ ಬರುವುವು. ಪೈಪೋಟಿ, ನಿರ್ದಯೆ, ಕ್ರೌರ್ಯ, ಇವೇ ಮೂಲಮಂತ್ರವಾಗುವುವು. ಒಂದು ಆಂಗ್ಲೀಯ ಗಾದೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, “ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಸೈತಾನನು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದವನನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ” - ಇದೇ ಜನಾಂಗದ ಪಲ್ಲವಿಯಾಗುವುದು. ಆಗ ಜೀವನ

ಕ್ರಮವೇ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವೆಂದು ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುವುದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ ಜಗತ್ತೇ ನಾಶಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಹಾಯ ದೊರೆತಾಗ ಹೊಸ ಭರವಸೆ ದೊರೆತಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲೆ ಏಳುವುದು, ಅದೂ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಕ್ಷೀಣಿಸುವುದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮದೊಂದಿಗೆ, ಜಗತ್ತಿನ ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ತಕ್ಷಣದ ಪರಿಣಾಮವೇ ಜಡವಾದದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಅಧಿಕಾರ ಶಕ್ತಿಗಳು ತಮಗೇ ಸೇರಿವೆ ಎಂದು ಹಲವರು ಮುಂದೆ ಬರುವರು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಆ ಜನಾಂಗದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದ ಐಶ್ವರ್ಯಭೋಗಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುವುವು. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜನ ಸಮೂಹದ ಹೆಗಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಆಗ ಸಮಾಜವು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಜಡವಾದವು ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬರುವುದು.

ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ವೇದಾಂತವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದವ ನೊಬ್ಬನನ್ನು ನೀವೆಂದು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ಜಡವಾದವು ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಹೀಗೆ ನೀವು ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗು ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಡವಾದವು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಭರತ ಖಂಡದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ವರ್ಣಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದು ಜೀವನವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೆರೆದಿದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅನರ್ಘ್ಯ ತತ್ತ್ವರತ್ನಗಳು ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಅವರು ಕೂಡ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಇಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಚರ್ಚಿಸಬಲ್ಲ ವಿಷಯ ವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಧ ನಾಶವಾಗಿದೆ, ಉಳಿದರ್ಧ ತಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಇತರರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡದೆ ಗೊಂತಿನಲ್ಲಿರುವ ನಾಯಿಯಂತಹ ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿರು ವುದು. ಅವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ರೀತಿನೀತಿ ಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರಿ ತ್ಯಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಯೂರೋಪ್ ಅಶಾಂತವಾಗಿ ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎತ್ತ ತಿರುಗಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಐಶ್ವರ್ಯ, ಸಂಪತ್ತುಗಳ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಅಸಹ್ಯಕರ. ಕೆಲಸಮಾಡದ ಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ದುಡಿಯುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಾನವರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವರು. ಈ ಅಧಿಕಾರದ ಬಲದಿಂದ ಅವರು ಜಗತ್ತನ್ನು ರಕ್ತದಲ್ಲಿತೋರಿಸುವರು. ಧರ್ಮ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಅವರ ಅಧೀನ. ಅವರೇ ಆಳುವವರು, ಅವರೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ತಕರು ಆಳುವರು. ಅವರ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧ ಶಾಸನ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ವರ್ತಕರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವರು. ಪ್ರಾಚ್ಯರು ಪುರೋಹಿತರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ದಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾದ ದೇವರು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಸರಿ ಸಮವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವನು. ಅತಿ ಹೀನ ಆಸುರೀ ವೃತ್ತಿಯವನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮ ನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲವು ಸುಗುಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅತಿ ಕ್ಷುದ್ರಕೀಟದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮತ್ವಮ ಮಾನವ ನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಸುಗುಣವಿರಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಕೂಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ದೊರಕುವ ಸುಖ ಆತ್ಮಲ್ಪ. ಅವನಿಗೆ ನಿಮ್ಮಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ. ಅವನ ವೇದಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಹದೊಂದಿಗೆ ಅವನ ದೇಹವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ. ನಿಮ್ಮ ದೇಹದಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಲ್ಲ ಅವನ ದೇಹ; ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸಬಲ್ಲನೆಂದು ಕಾಣುವುದು. ಅವನಿಗೆ ಗಾಯವಾದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಗಾಯಕ್ಕಿಂತ ಬೇಗ ಮಾಗುವುದು. ಅವನ ಆನಂದ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಅವನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸುವನು. ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸಮತೋಲನವಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ಜಡ ಪ್ರಪಂಚದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಲಿ, ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರಲಿ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರಲಿ, ದೇವರು ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಆದ ಕಾರಣ ನಾವೇ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವವರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು. ಆಯಾಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ಆವಶ್ಯಕವೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಕಲಿಸಬಹುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತಳಹದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇನ್ನು ಐವತ್ತು ವರ್ಷ ಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಕೇವಲ ಕತ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಆಳಿ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿಲ್ಲ. ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಆಳಬಹುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಯಾವ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿತೋ ಅದೇ ಮೊದಲು ಅವನತಿ ಹೊಂದಿ ನುಚ್ಚು ನೂರಾಗುವುದು. ಬಾಹ್ಯಶಕ್ತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮೂಲವಾದ ಯೂರೋಪು, ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ನಾಮವಾಗುವುದು. ಯೂರೋಪನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದೇ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಧರ್ಮ.

ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿ, ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವಿದೆ. ಅದೇ, ಮಾನವನ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥ ಗಳಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಭಾವನೆ. ಇದು ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಬಲ್ಲದು. ಹಿಂದೂಗಳು, ಜೈನರು, ಬೌದ್ಧರು, ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದವರೂ ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಮೂಲವಾದ ಒಂದು ಆತ್ಮಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭರತಖಂಡದ ಯಾವ ತತ್ತ್ವವಾಗಲೀ, ದರ್ಶನವಾಗಲೀ, ಯಾವುದೂ ಶಕ್ತಿ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯ, ಪೂರ್ಣತೆ, ಇವನ್ನು ನೀವು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಲ್ಲರಿ ಎಂದು ಸಾರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ

ಗೊತ್ತು. ಅವೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವ, ಆಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಘೋಷಿಸುವುವು. ಅಪವಿತ್ರತೆ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವ ಒಂದು ಅಸತ್ಯವಾದ ಆವರಣ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದದ್ದು, ಶಕ್ತಿಯುತ ವಾದದ್ದು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ, ನೀವಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಿರಿ. ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೆಂದರೆ ಅದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು. ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಪದದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸು ವರು. ದೇವರಿಗೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ, ಪಾಪಿಗೂ, ಯತಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಯಾವುದು? ಅಜ್ಞಾನ ಒಂದೇ. ಅತಿ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನಾದ ಮಾನವನಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಪಾದದಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಕೀಟಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು? ಅಜ್ಞಾನ, ಅದೊಂದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಆ ಕ್ಷುದ್ರ ಕೀಟದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಭಗವಂತನ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯಗಳು ಸುಪ್ತವಾಗಿವೆ. ಅವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕಷ್ಟೇ.

ಈ ಒಂದು ಮಹಾಸತ್ಯವನ್ನು ಭರತಖಂಡವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಭಾವನೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮತತ್ವ, ಆತ್ಮವಿಜ್ಞಾನ. ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಯಾವುದು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು? ಶಕ್ತಿ, ಶಕ್ತಿಯೇ ಪುಣ್ಯ, ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ಪಾಪ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪದವು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಮಹಾಗಣಿಯಿಂದ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನಂತೆ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸಿಡಿಮದ್ದಿನಂತೆ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದೇ “ಅಭೀ” ಎಂಬ ಪದ. ಬೋಧಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಧರ್ಮವೆಂದರೆ “ಅಭೀ” ಅಥವಾ ನಿರ್ಭೀತಿ ಎಂಬ ಧರ್ಮ. ಲೌಕಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಭಯವೇ ಪಾಪ ಮತ್ತು ಅವನತಿಗೆಲ್ಲಾ ಮೂಲಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಭಯವೇ ದುಃಖದ ಮೂಲ, ಸಾವಿನ ಮೂಲ, ಅನಂತ ಪಾಪಗಳ ಮೂಲ. ಈ ಭಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾವುದು? ನಮ್ಮ ನಿಜಸ್ವರೂಪದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗಿರುವ ಅಜ್ಞಾನ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಾಧಿರಾಜನ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನ ಸತ್ತ್ವ ದಿಂದಲೇ ಆದವರು, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವೇ ಭಗವಂತ. ನಾವು ಕ್ಷುದ್ರ ಮಾನವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಆ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪತಿತ ರಾಗಿರುವೆವು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ನಿಮಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲು, ಅಥವಾ ನೀವು ನನಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೀಳು ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವುದು. ಭರತಖಂಡ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಮಹಾ ಸಂದೇಶವೇ ಈ ಏಕತ್ವದ ಭಾವನೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವೋ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡು ವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದಾಗ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜಗತ್ತು ಒಂದು ಚೇತನವು ಮತ್ತೊಂದು ಚೇತನ ದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿ, ಬಲಾಢ್ಯರು ಜಯ ಪಡೆದು ದುರ್ಬಲರು ನಾಶವಾಗುವ ಸಮರ ಭೂಮಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಭಗವಂತನು ಶಿಶುವಿನಂತೆ ಆಟವಾಡುವ ಮತ್ತು

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವನ ಆಟದ ಗೆಳೆಯರಾಗಿರುವ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೊಂದು ಆಟ. ಎಷ್ಟೇ ಕ್ಷೂರವಾಗಿರಲಿ, ಭಯಂಕರವಾಗಿರಲಿ, ಬೀಭತ್ಸವಾಗಿರಲಿ ಅದೊಂದು ಆಟ ಮಾತ್ರ. ಆ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ತಪ್ಪಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿರುವೆವು. ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವು ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ, ಅತ್ಯಂತ ಹೀನನಿಗೆ, ದುರ್ಬಲನಿಗೆ, ಪಾಪಿಗೆ ಒಂದು ಭರವಸೆ ದೊರಕುವುದು. ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ನಿರಾಶರಾಗಬೇಡಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವ ಬದಲಾಗುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಾರದು. ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅದು ಹುದುಗಿರಬಹುದು. ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಜಯಿಸಿ ಮೇಲೆದ್ದೇ ಏಳುವುದು. ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭರವಸೆ ಯನ್ನು ತರುವುದೇ ಹೊರತು ನಿರಾಶೆಯನ್ನಲ್ಲ. ಅದು ಭಯದ ಮೂಲಕ ಬೋಧಿಸು ವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲು ಜಾರಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿರುವ ದೆವ್ವಗಳನ್ನು ಅದು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ದೆವ್ವಗಿವ್ವಗಳಿಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಏನೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದೆಂದು ಅದು ಸಾರುವುದು. ಈ ದೇಹವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ಮವೇ ಹೊರತು ಮತ್ತಾವುದೂ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ಮರೆಯಾಗಿರುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಕಾರಣ. ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದೇ ನೀವು ಈ ಭಯಾನಕ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ದೇಹದ ಅಂಗುಲ ಅಂಗುಲವನ್ನೂ ನೀವೇ ತಯಾರುಮಾಡಿಕೊಂಡಿ ದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ನಿಮಗಾಗಿ ನೀವೇ ಊಟಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ, ಇತರರು ನಿಮಗಾಗಿ ಮಾಡು ವುದಿಲ್ಲ; ತಿಂದದ್ದನ್ನು ನೀವೇ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಇತರರು ಅಲ್ಲ. ನೀವೇ ಆಹಾರದಿಂದ ರಕ್ತ, ಮಾಂಸ, ದೇಹ ಇವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಇತರರು ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅನಂತ ಸರಪಳಿಯ ಒಂದು ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಇಡೀ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ತಿಳಿದಂತೆ; ನಿಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ದೇಹಗಳಿಗೂ ನೀವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೀರಿ. ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇರುವುದು ಆಶಾಜನಕ ಸಂಗತಿ. ನಾನು ಏನನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವೆನೋ ಅದನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಕೃಪೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಮಹಾಪ್ರವಾಹದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಅವನೂ ಇದ್ದಾನೆ. ಬಂಧನಾತೀತನಾದ, ಅನವರ ತವೂ ದಯಾಮೂರ್ತಿಯಾದ ಭಗವಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾರು ಗಾಣಿಸಲು ಸಿದ್ಧ ನಾಗಿರುವನು. ಅವನ ಕೃಪೆ ಅಪಾರವಾದುದು. ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅದು ಲಭಿಸುವುದು.

ನಿಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯು, ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೂತನ ಸಮಾಜ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಭೂತವಾಗಿರಬೇಕು. ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ನಮ್ಮ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ನವನವ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ

ಸಗುಣ ದೇವರ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಪಕ್ಷವಲ್ಲದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ದೇವ ತಾಮೂರ್ತಿಗಳು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಬಯಸಿದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪರಮೇಶ್ವರ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತಹ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ವಿಚಾರವಾದಿಯಾಗಿ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಯಸಿದರೆ ನಿಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತ ಭಾವನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿವೆ.

೭. ಮನಮಧುರೆಯ ಬಿನ್ನವತ್ತಳಿಗೆ ಉತ್ತರ

ಮನಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಗಂಗೆ ಮತ್ತು ಮನಮಧುರೆಯ ಜಮೀನುದಾರರು ಮತ್ತು ಇತರ ಪೌರರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು.

ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರೇ,

ಮನಮಧುರೆ ಮತ್ತು ಶಿವಗಂಗೆಯ ಜಮೀನುದಾರರು ಮತ್ತು ಇತರ ಪೌರರಾದ ನಾವು ತಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ಣ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ, ನಾವು ಆಶಾಪೂರ್ಣ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದವರಾದ ತಮ್ಮ ಭೌತಿಕ ಸಾಮೀಪ್ಯವನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಶಿವಗಂಗೆಗೆ ಬರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ತಂತಿಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾವು ಖಿನ್ನಮನಸ್ಕರಾಗಿದ್ದೆವು. ಮುಂದೆ ತಾವು ಬರುವ ಆಶಾಕರಣವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ನಿರಾಸೆ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ನಗರವನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸಲು ತಾವು ಒಪ್ಪಿದುದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಕೇಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಮೋಚ್ಛವಾದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಷ್ಟು ಆನಂದವುಂಟಾಯಿತು. ತಾವು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬ ಭಯ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ವಾಗಿ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಳಕಳಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿತ್ತು ತಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ದೂರಪ್ರಯಾಣದ ಅಸಾಧ್ಯ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಉದಾತ್ತ ತ್ಯಾಗ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಪೂರ್ವದ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ನೀಡಿದುದು, ಈ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ತೋರಿದ ಅಪಾರ ದಕ್ಷತೆ, ಮತ್ತು ಈ ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಅದ್ಭುತ ಅಸದೃಶ ಯಶಸ್ಸು-ಇವು ತಮಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕ್ಷೀಣಿಸದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಕೇವಲ ಲೌಕಿಕ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಜಡವಾದವು ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೀಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಋಷಿಮುನಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಬರಹಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಗಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ತಮ್ಮಂತಹ ಆಚಾರ್ಯರ ಆಗಮನದಿಂದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಯುಗವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂತಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಕಾಲವು ತುಂಬಿಬಂದಾಗ ಭಾರತೀಯ ದರ್ಶನವೆಂಬ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಮುಸುಕಿರುವ ಧೂಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತೀಕ್ಷ್ಣಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಟಂಕಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಚಲಾವಣೆಗೊಳಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಚಿಕಾಗೊ ಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳ ಮುಂದೆ ಭಾರತೀಯ ಧರ್ಮಧ್ವಜವನ್ನು ಉದಾತ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ

ಹಾರಿಸಿದುದು, ತಾವು ಮುಂದೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ-ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ತಮ್ಮ ಸಮ ಕಾಲೀನರಂತೆಯೇ - ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ (ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್) ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೆಂದರೆ ಅವರದು ಭೌತಿಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ತಮ್ಮದು ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ವೈಶಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜನ ಹಿತಕಾರಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಹೊಸ ದಾವಿಲೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವಂತೆ, ತಾವು ಅತ್ಯಂತ ಅನಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲಿ ಎಂದೂ, ಮತ್ತು ತಾವು ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಮೀರುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದೂ ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪರಮಪೂಜ್ಯರಾದ ತಮ್ಮ
ಅತ್ಯಂತ ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠ ಸೇವಕರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿದರು:

ಹಾರ್ದಿಕವೂ, ದಯಾಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ಅಭಿನಂದನೆಯ ಮೂಲಕ ನೀವು ನನಗೆ ನೀಡಿದ ಸುಖಾಗಮನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾರೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೇ ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟರೂ ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ವಿಶೇಷಣಗಳ ಮಾಲೆಯನ್ನೇ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೇರಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ನನಗೆ ಒಂದು ದೇಹ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಅದು ಜಡವಸ್ತುವಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥೂಲ ಕಾಯಕ್ಕೆ ದಣವು ಎಂಬುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಅಪಾರವಾದ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ಆನಂದವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತೇನೆ: ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಶಂಸೆ ದೊರೆತಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಅನಂತರ ಬರುವ ಧರ್ಮವೀರರನ್ನು, ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಜಾಗೃತ ಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಬಹುದು! ಭಾರತವು ಧರ್ಮಭೂಮಿ. ಹಿಂದೂವಿಗೆ ಧರ್ಮ ಒಂದೇ ತಿಳಿಯುವುದು. ಶತಮಾನಗಳ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಸಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಧರ್ಮವೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಚರಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸತ್ಯವೆಂಬುದು ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ವರ್ತಕನಾಗ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಯೋಧನಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವೂ ವಿಶ್ವಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪಾಲಿನದನ್ನು ನಿವೇದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಭಗವಂತನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಬಹುಶಃ ನಾವು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸ್ವರ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ದೇಶವಾದರೂ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದಾದ ನಮ್ಮ

ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪೂರ್ವಿಕರು ನಮಗಿತ್ತ ಆ ಭವ್ಯಪರಂಪರೆ ಇನ್ನೂ ಮಾಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಾಂಗದ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ, ದೃಢ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೂ ಇದು ನನಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಆನಂದವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸನ್ಮಾನವಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೇಂದ್ರ ಇನ್ನೂ ಸುಭದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು. ಭರತಖಂಡ ಇನ್ನೂ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಸತ್ತಿರುವುದೆಂದು ಹೇಳುವವರು ಯಾರು? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ನಾವು ಕರ್ಮಪಟುಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಯಸುವರು. ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ನೋಡಬಯಸಿದರೆ ನಿರಾಶರಾಗುವರು. ಅದು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಲ್ಲ. ಸೈನಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಯಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ನಿರಾಶರಾಗುತ್ತೇವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇದು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಲಿ, ನಾವೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿರುವೆವು, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆವು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನೇ ನಾವು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಅದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೆ.

ಆದರೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಕಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವರನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಜಡವಾದವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಈಗ ತಾನೆ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಬಹುಪಾಲು ತಪ್ಪು ನಮ್ಮದೇ. ವೇದಾಂತಿಗಳಾದ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆತ್ಮಪರೀಕ್ಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ನಾವೇ ಹಾನಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವರೆಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾನಿಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಲಾರದೆಂಬುದು ವೇದಾಂತಿಗಳಾದ ನಮಗೆ ವೇದ್ಯ. ಭರತಖಂಡದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಐದನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಾಗಿರುವರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮೂರನೆಯ ಎರಡು ಭಾಗ ಬೌದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಐದನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು. ಕ್ರೈಸ್ತ ರಾಗಲೇ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಇರುವರು.

ಇದು ಯಾರ ತಪ್ಪು? ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸಜ್ಞರೊಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ: ಎಂದಿಗೂ ಬತ್ತದ ಅಮೃತಪ್ರವಾಹ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ದುರ್ಭಾಗಗಳು ಏಕೆ ಉಪವಾಸದಿಂದ ನರಳಿ ಸಾಯಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಈ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದೆವು, ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಾದರು ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕಳಾದ ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾರೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡ ಎಂದಾಗ ಅವಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಳು: “ಜನರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಈಗ ಯಾರೂ ನನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪತಿತಳಾದ ಮೇಲೆ ನನಗಾಗಿ ಮರುಗುವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನನ್ನ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವರು”. ಈ ಮತಾಂತರಗೊಂಡವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವಿಂದು ಅಳುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದೆವು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು: ನಾವು ಕಲಿತಿರುವುದೇನು? ನಾವು ಸತ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವೆವೆ, ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವೆವು? ನಾವು ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮದೇ ದೋಷ, ನಮ್ಮದೇ ಕರ್ಮ. ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ದೂಷಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕರ್ಮವನ್ನೇ ನಾವು ದೂಷಿಸಬೇಕು.

ಜಡವಾದ, ಇಸ್ಲಾಂಧರ್ಮ, ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಇವು ಯಾವುವೂ, ನಾವು ಅವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟ ಆಹಾರ, ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಹ ದುರ್ಬಲವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ವಿಷಕ್ರಿಮಿ ಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಯಿಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯವಂತನು ವಿಷಕ್ರಿಮಿಗಳ ಮಧ್ಯ ದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗದೆ ಪಾರಾಗಬಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಉತ್ತಮರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಮಯವಿದೆ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಕಳೆದ ಆರು ಏಳು ಶತಮಾನಗಳ ನಮ್ಮ ಅವನತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನೂರಾರು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ನಾವು ನೀರನ್ನು ಎಡಗೈಯಿಂದ ಕುಡಿಯ ಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬಲಗೈಯಿಂದ ಕುಡಿಯಬೇಕೇ, ಕೈಗಳನ್ನು ಮೂರು ಸಲ ತೊಳೆಯಬೇಕೇ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ತೊಳೆಯಬೇಕೆ, ಬಾಯನ್ನು ಐದು ಸಲ ಮುಕ್ಕಳಿಸಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಆರು ಸಲ ಮುಕ್ಕಳಿಸಬೇಕೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ! ಇಂತಹ ಘನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ಕಳೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನೀವು ಏನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲಿರಿ! ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಜನ ಈಗ ವೇದಾಂತಿಗಳೂ ಅಲ್ಲ, ಪೌರಾಣಿಕರೂ ಅಲ್ಲ, ಶಾಕ್ತರೂ ಅಲ್ಲ. ನಾವು “ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ ಎನ್ನುವವರು,” ಆಗಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವ ಪಾತ್ರೆಯೇ ನಮ್ಮ ದೇವರು. “ನಾನು ಮಡಿ, ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ” ಇದೇ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಶತಮಾನ ಕಳೆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯನ್ನು ಸೇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಜೀವನದ ಉನ್ನತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾಗದ, ಬುದ್ಧಿ ಮಂದವಾಗಿರುವುದರ ಚಿಹ್ನೆ ಇದು. ಸ್ವಂತಿಕೆ ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲ ಹೊರಟುಹೋಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿ, ಚಿಂತನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿ ದಾದ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿಯೇ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವುದು. ಮೊದಲು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಅನಂತರ ಜಾಗೃತರಾಗಿ, ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗಿ, ಕಾರ್ಯಶೀಲರಾಗಬೇಕು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನರು ನಮ ಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟ ಅನರ್ಘ್ಯ ಅನಂತ ರತ್ನರಾಶಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಇಂದು ಈ ನಿಧಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹಂಚಿದಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೊರಗೆ ತನ್ನಿ, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿ. ವ್ಯಾಸ ಮಹಾನುಭಾವರು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ದಾನ ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ದಾನಕ್ಕಿಂತ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಾನ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟ ದಾನ;

ಅನಂತರ ಸಾಧಾರಣ ವಿದ್ಯಾದಾನ; ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನದು ಪ್ರಾಣದಾನ, ಕೊನೆಯದು ಅನ್ನದಾನ. ಅನ್ನದಾನವನ್ನು ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿರುವೆವು. ಮತ್ತಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದವರೂ ನಮ್ಮಷ್ಟು ದಾನಿಗಳಲ್ಲ. ಭಿಕ್ಷುಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚೂರು ರೊಟ್ಟಿ ಇರುವವರೆಗೆ ಅವನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧವನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಡುವನು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬಹುದು. ಇದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ಈಗ ಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನದಾನ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಧೀರರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಜದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿರ್ವಂಚನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ, ಇನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು. ನಮಗೆ ಇನ್ನಾವ ಆತಂಕವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡವೆಲ್ಲಾ ಪುನಃ ಆರ್ಯಾವರ್ತವಾಗುವುದು.

ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು ಇಷ್ಟೆ. ನಾನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವವನಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ದೇವರ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಆಯುಸ್ಸು ಸಾಕಷ್ಟು ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇದರಲ್ಲಿ ಜಯಿಸುವೆನೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಾ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಸೌಭಾಗ್ಯ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಗಿಡ ಮರಗಳಂತೆ ಬಾಳುವ ಈ ಕುದ್ಲ ಮಾನವ ಜೀವನದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಅದನ್ನು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಹಾಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡುವುದೇ ಒಂದು ಭಾಗ್ಯ. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವೇ ಇದು. ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾದಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಬಡಿಯುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಅನಂತರ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡಬೇಕಾಗುವುದು.

೮. ಮಧುರೆಯ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ

ಮಧುರೆಯ ಹಿಂದೂಗಳು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು:

ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರೇ,

ಮಧುರೆಯ ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನಾವು ಈ ಪುರಾತನ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರ ನಗರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡಿಪಾಗಿರಿಸಿದ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬನ ಜೀವಂತ ನಿರ್ದರ್ಶನವಾಗಿ ತಾವು ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ನಿಜವಾದ ಸಾರವು ಕೇವಲ ನಿಯಮಗಳು ಆಚಾರಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದೀನ ದಲಿತರಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಗಂಭೀರ ತತ್ತ್ವಗಳೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಉನ್ನತಿ ಗೇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದವರು ಮೆಚ್ಚುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಬೋಧಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಮ್ಮ ಆ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವವು ಮತ್ತು ವಿದೇಶದಿಂದ ಆಮದಾದ ಜಡವಾದದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಲು ಅವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿವೆ.

ಭಾರತವು ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಅದು ಹಿರಿದಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಲಿಯುಗದ ಅಂತ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರ ಆಗಮನವು ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುರುಷರು ಅವತರಿಸಿ ಮೇಲಿನ ಧೈಯೋದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ.

ಸನಾತನ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರವಾದ, ಸುಂದರೇಶ್ವರನ ನೆಚ್ಚಿನ ನಗರಿಯಾದ, ಯೋಗಿಗಳ ಪವಿತ್ರ ದ್ವಾರಶಾಂತಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಮಧುರೆಯು ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವಗಳ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ತಾವು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಅನರ್ಘ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ ಭಾರತದ ಬೇರೆ ಯಾವ ನಗರಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಸಾಹ ಉಪಯುಕ್ತತೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ದೀರ್ಘ ಆಯುಷ್ಯವು ತಮಗೆ ಲಭಿಸಲೆಂದು ನಾವು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದರು:

ನಿಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಲವು ದಿನಗಳಿದ್ದು, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯೇನೋ ಇದೆ. ಆದರೆ, ದುರದೃಷ್ಟಿ ವಶಾತ್ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೂ ಒಂದು ದೇಹವಿದೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವಾರಗಳಿಂದ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಸಂಚಾರದಿಂದ ಮತ್ತು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಬಳಲಿರುವೆನು. ಆ ಕಾರಣ ಈ ಸಂಜೆ ನಾನು ದೀರ್ಘ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ನನಗೆ ನೀಡಿದ ಆದರದ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಇಂದು ನಾನು ತೃಪ್ತನಾಗುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಖ್ಯಾತ ರಾಮನಾಥಿನ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಚಿಕಾಗೋ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟವರು ರಾಮ ನಾಥಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವರೇ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದವರು. ನಿಮ್ಮ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಳೆಗರೆದಿರುವ ಪ್ರಶಂಸೆಯ ಬಹುಪಾಲು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದು. ಅವರು ರಾಜರಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಅವರು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರು.

ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದಾದರೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೊರತೆಯಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವ ವಸ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇರಿ, ನವಜೀವನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಭೌತಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯ. ಜಗತ್ತಿನ ಒಂದು ಕಡೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೊರತೆ ಇದ್ದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಲಿ, ಪಡೆದಿರಲಿ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆಯಲ್ಲ, ಎರಡು ವೇಳೆಯಲ್ಲ, ಹಲವು ವೇಳೆ ಭರತಖಂಡ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದಿದೆ. ದಿಗ್ವಿಜಯದಿಂದಲೋ, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೋ, ಪ್ರಪಂಚದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಗಗಳು ಒಂದುಗೂಡಿದಾಗ, ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಸಾರವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವೂ ತನ್ನ ಪಾಲಿನದನ್ನು-ಅದು ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಾಗಿರಬಹುದು-ಧಾರೆ ಎರೆದಿದೆ. ಮಾನವ ಜ್ಞಾನ ನಿಧಿಗೆ ಭರತಖಂಡದ ದಾನವೇ, ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ. ಪಾರ್ಸಿ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ ಪ್ರವರ್ಧ ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಭರತಖಂಡ ಇವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಎರಡನೆಯ ವೇಳೆ

ಪರ್ಷಿಯಾದ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮೂರನೆಯ ಆವೃತ್ತಿ ಗ್ರೀಕರ ಉಚ್ಚಾಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ; ಈಗ ಆಂಗ್ಲೀಯರು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವಾಗ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಬಾರಿ. ಹಿಂದಿನಂತೆ ಭರತ ಖಂಡ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಈಗಲೂ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಸಂಘಟನಾಕ್ರಮ, ಅವರ ಬಾಹ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆ, ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ, ನಾವು ಇಚ್ಛಿಸಲಿ ಬಿಡಲಿ, ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಭರತಖಂಡದ ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಇವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿವೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ತಡೆಯಲಾರರು. ನಾವೂ ಕೂಡ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭೌತಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವರ ನಾಗರಿಕತೆ ನಮಗೆ ಹಿತಕಾರಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಹಿತಕಾರಿ. ಹೀಗೆ ಸಮತೋಲನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಅಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಅವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವವರಿಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು, ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಜನಾಂಗದ ಸಾಮರಸ್ಯವೆಂಬ ಆದರ್ಶಜಗತ್ತಿನ ಉದಯಕ್ಕೆ ಧಾರೆ ಎರೆದು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರ್ಶ ಜಗತ್ತು ಎಂದಾದರೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇ, ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಸಮಾಜ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೇನೋ ಸಂದೇಹವಿದೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿ ಆಗದಿರಲಿ, ಅದು ನಾಳೆಯೇ ಬರಬಹುದೆಂದು, ಮತ್ತು ಅದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖನಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಜಗತ್ತಿನ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು, ಮಿಕ್ಕಿರುವುದೇ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನದು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸಬೇಕು. ನಾವು ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದು.

ಈಚೆಗೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ಕೀರ್ತಿ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಪಾಯವೂ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಮತಭ್ರಾಂತಿ ಜನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅದು ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಮುಂದೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ, ಯಾರು ಈ ಜಾಗೃತಿಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತರೋ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೇ ಜೋಪಾನವಾಗಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪೂರ್ವಾಚಾರ ಪರಾಯಣರು ಒಂದು ಕಡೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂತರಾಳಕ್ಕೆ ದಾಳಿ ಇಟ್ಟು ಜಡ ನಿರೀಶ್ವರವಾದ ಒಂದು ಕಡೆ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾಗಲಾರವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೊ ಡನೆಯೇ ನಾಶವಾಗುವಿರಿ, ನೀವು ನಿರ್ಜೀವರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅನಾದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ನದಿ ಒಂದೆಡೆ ಉಗಮಿಸಿದೆ, ಅದು ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ನದಿಯನ್ನು ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಅದರ ಮೂಲ

ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬಲ್ಲರಾ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ನೀವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾಗಲಾರಿರಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನೀವು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬಲ್ಲರಾ? ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆ ಎನ್ನುವೆವೋ ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದೇವತಾ ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಮೂಢಾಚಾರಗಳ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಲೋಕಾಚಾರಗಳು ಹಲವು ಇವೆ, ಅವು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು? ಯಾವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು? ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸುವನು. ಔತ್ತರೇಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಇದು ಪರಮ ಪವಿತ್ರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನೂರಾರು ಆಡುಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವನು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆಚಾರವನ್ನು ತಂದರೆ ಅವರು ಅವರ ಆಚಾರವನ್ನು ತರುವರು. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಗೆಯ ಲೋಕಾಚಾರಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬರಿಯ ಲೋಕಾಚಾರಗಳು. ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಲೋಕಾಚಾರವನ್ನೇ ಧರ್ಮದ ಸಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು.

ಆದರೆ ಇದರ ಆಚೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಎರಡು ಬಗೆಯ ಸತ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿವೆ. ಒಂದು ಮನುಷ್ಯನ ನಿಜಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇದು ದೇವರು, ಆತ್ಮ, ಪ್ರಕೃತಿ ಇವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದು ದೇಶ-ಕಾಲ-ಅವಸ್ಥಾ ಭೇದಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಲೋಕಾಚಾರಗಳು. ಮೊದಲನೆಯದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರವಾದ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದು ನಮ್ಮ ಸ್ಮೃತಿ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ವೇದಗಳೇ ಪರಮ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಪುರಾಣದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವು ವೇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೋಧನೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸ್ಮೃತಿಯು ಈ ಕಾಲದ ಆಚಾರ ಇದೇ ಎಂದೂ ಇದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಮೃತಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಆಚಾರವನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸತ್ಯಯುಗದ ಆಚಾರ; ಮತ್ತೊಂದು ಕಲಿಯುಗದ ಆಚಾರ ಎನ್ನುವುದು. ಆದರೆ ಮಾನವನ ನೈಜ ಸ್ವಭಾವದ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ನಿತ್ಯಸತ್ಯಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಅವು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವಗಳು. ಸ್ಮೃತಿಗಳು ಆಯಾ ಕಾಲ-ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಅವು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಕೆಲವು ಆಚಾರಗಳು ಬದಲಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇನೂ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಆಚಾರಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಬದಲಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ.

ದನದ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನದೆ ಯಾವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಉಳಿಯಲಾಗದ ಕಾಲ ವೊಂದಿತ್ತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿ, ರಾಜ, ಅಥವಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನು ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಅವನ ಔತಣಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಎತ್ತನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವೇದ ದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ, ನಮ್ಮದು ಕೃಷಿಪ್ರಧಾನ ಜೀವನವಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ದನದ ಕುಲವೇ ನಾಶವಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಗೋಹತ್ಯೆ ಮಹಾಪಾಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈಗ ಮಹಾಪಾಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಕೆಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿದ್ದವು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬೇರೆ ಆಚಾರ ಗಳು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದವು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಇವೂ ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಸ್ಮೃತಿಗಳು ಬರು ವುವು. ವೇದಗಳು ಮಾತ್ರ ನಿತ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುವು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ಮೃತಿಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗು ವುವು. ಕಾಲಕಳೆದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂದಿನ ಸ್ಮೃತಿಯ ಭಾಗಗಳು ಉಪವಾಗುತ್ತವೆ. ಋಷಿ ಗಳು ಬಂದು ಆಯಾಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಮಾಜ ಉಳಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ಎರಡು ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ವಿಶಾಲಮತಿಯೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯೂ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಇರುವುದೆಂದು ನಾನು ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತಭ್ರಾಂತನ ಉದ್ವೇಗದೊಂದಿಗೆ ಜಡವಾದಿಯ ವೈಶಾಲ್ಯ ಇರಲಿ. ಸಾಗರದಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ, ಆಗಸದಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿರಬೇಕು ನಮ್ಮ ಹೃದಯ. ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರ ಗಳಂತೆಯೇ ನಾವು ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿಗಳಾಗಿರೋಣ. ಆದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯನಿಷ್ಠೆಯನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯ ಯಾವುದು ಅಮುಖ್ಯ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾದುವು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುವು. ಅಮುಖ್ಯ ವಾದುವು ಕೆಲವು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವುವು. ಅನಂತರ ಅವು ಬದಲಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಅಪಾಯವೇ ಸಿದ್ಧ. ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಆಚಾರಗಳನ್ನೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ನೀವು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬೇಡಿ, ಅತಿ ನೀಚವಾದುದನ್ನೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಕೂಡದು. ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿಂದಿಸಬೇಡಿ. ಯಾವುದು ಈಗ ದೋಷಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದು ಹಿಂದೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಪ್ರದವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ, ಅದನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅದು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸದೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅದನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಯೋಣ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಮುಂದಾಳು ಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಜರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಯೋಧರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಋಷಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಈ

ಋಷಿಗಳು ಯಾರು? ಉಪನಿಷತ್ತು ಯಾರನ್ನು ಋಷಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದೋ ಅವನು ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಅವನು ಮಂತ್ರದ್ರಷ್ಟಾ, ಅವನು ಧರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುವವನು. ಅವನಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಲ್ಲ, ತರ್ಕವಲ್ಲ, ಊಹೆಯಲ್ಲ, ಬರಿಯ ಮಾತೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಸತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ಇಂದ್ರಿಯಾತೀತ ಆತ್ಮಾನುಭೂತಿ. ಇಂತಹ ಅನುಭವ ವನ್ನು ಪಡೆದವರೇ ಋಷಿವರ್ಯರು. ಇವರು ಯಾವುದೋ ಕಾಲ-ದೇಶ-ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ವಾತ್ಸರ್ಯನ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ಋಷಿಗಳಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಚಾಲನೆಗೊಳಿಸುವಂತಹವರಾಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅನಂತಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು ಧರ್ಮ ವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರ ಬಗೆಗಿನ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಹೀಗೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಋಷಿದರ್ಶನವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಿಂತ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗುವೆವು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಪ್ರತಿ ನುಡಿಯೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅನಂತ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಯಾರನ್ನೂ ಶಪಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಯಾವ ನಿಂದನೆಯ ಕಾದಾಟದ ಅವಶ್ಯ ಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಪಾಪವು ತನಗೆ ತಾನೇ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಇತರರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಋಷಿಗಳಾಗುವಂತೆ ಭಗವಂತ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಿ!

೯. ವೇದಾಂತದ ಧ್ಯೇಯ

(ಕುಂಭಕೋಣದ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ)

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕುಂಭಕೋಣಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದೂಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು:

ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರೇ-

ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಪುರಾತನ ನಗರವಾದ ಈ ಕುಂಭಕೋಣದ ಹಿಂದೂಗಳ ಪರವಾಗಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೇವಾಲಯಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂತ ಮಹಾಪುರುಷರ ನಮ್ಮ ಈ ನಾಡಿಗೆ, ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿರುವ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರೆತ ಯಶಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳು ಎಲ್ಲ ಭಗವದ್ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಎಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನೂ ಉದಾತ್ತೀಕರಿಸಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವಷ್ಟು ವಿಶಾಲವೂ ವೈಚಾರಿಕವೂ ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿಕಾಗೊದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧರ್ಮಗಳ ಪರಮ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಜಗತ್ತಿನ ಆತ್ಮವಾದ ಭಗವಂತನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ದೃಢವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಾಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಆನಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಈ ಸಾಧನೆಯಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಡಾದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಮೂಲ್ಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಭಾರತದ ಒಳಗಿನ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಜನರು ಗುರುತಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವು ಸಾಧಿಸಿದ ಯಶಸ್ಸಿನಿಂದಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಖ್ಯಾತಿ ಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುದೇವರ ಹೆಸರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಗುವಂತೆ ಆಯಿತು. ನಾಗರಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಮೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಆಯಿತು, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ನಾವೂ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಕ್ರಮಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯು ಸತ್ತ್ವ ಹೀನತೆಯ ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗುವಂತಾಯಿತು. ತಮ್ಮಂತಹ ಸ್ಪಷ್ಟದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ, ನಿಷ್ಠಾವಂತ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ ಕಾರ್ಯಶೀಲರು ನಮ್ಮೊಂದಿಗಿರುವಾಗ ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭವಿಷ್ಯವು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಜಗದೀಶ್ವರನಾದ ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಮರ್ಥ ಬೋಧಕರಾಗಿ ಉದಾತ್ತ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಸಗಲು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿ

ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಅನಂತರ ನಗರದ ಹಿಂದೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡಿದರು.

“ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದಲೂ ಮಹತ್ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ,” ಎಂಬ ಗೀತೆಯ ಸಂದೇಶಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಅಲ್ಪ ಜೀವನದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿದಿನ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಆತ್ಮಲ್ಪ. ಆದರೆ ಕೊಲಂಬೊ ನಗರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಯಾಣದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾರ್ಥಿಕ ದಯಾಪೂರಿತ ಸ್ವಾಗತವು ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಿಂದೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗೌರವವನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಶಕ್ತಿ, ಜೀವಾಳ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವೇ ಧರ್ಮ ಮೂಲದಲ್ಲಿವೆ. ನಾನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿರುವೆನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆದರ್ಶ ಅದರ ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನಂತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿರುವೆನು. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅದು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅದು ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯಾದ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಆ ಮೂಲ ತಳಹದಿಯೇ ಧರ್ಮ. ಧರ್ಮವೇ ಅದರ ಬೆನ್ನೆಲುಬು; ಧರ್ಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನದ ಸೌಧವು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಮೆರಿಕಾದಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ನಾನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೇಸಾಯಗಾರನಿಗೂ ಅನೇಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಭ್ಯರಿಗಿಂತ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚು ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ನೆನಪಿರಬಹುದು. ಇಂದು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಭಾರತದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರುವ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಅಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದ ಕಾಲವೊಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಇದು ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು. ಎಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವುದೋ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಾನು ನೋಡಿದ ಇತರ ಎಲ್ಲ ದೇಶದವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕುತೂಹಲಿಗಳು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅದ್ಭುತ ರಾಜಕೀಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮವರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಆ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವನ್ನೂ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಾರತದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸದ ಸಿಲೋನಿನ ರೈತರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯಿತೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಯ ಲಭಿಸಿತೆಂದೂ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಅವರ ಉತ್ಸಾಹ ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಇತರರಷ್ಟೇ ವಿಷಯ ಕುತೂಹಲಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಧರ್ಮವೊಂದೇ ಭಾರತೀಯರ ಏಕಮಾತ್ರ ಆಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವಾಳ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೋ, ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೋ, ಅಂತೂ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಜೀವವು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಬೇರೊಂದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಲಾರಿರಿ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಕಿತ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನೆಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಬೇರು ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಲಾರಿರಿ. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೋ, ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೋ, ಧರ್ಮದ ಆದರ್ಶ ಹಲವು ಸಹಸ್ರ ವರುಷಗಳಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೋ, ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೋ, ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಾರತದ ವಾತಾವರಣವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆದರ್ಶದಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೋ, ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೋ, ನಾವು ಅದೇ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿರುವೆವು. ಅದು ನಮ್ಮ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ನರನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳೊಡನೆ ಒಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಉಸಿರಾಗಿರುವುದು. ನೀವು ಅಂತಹ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಶಕ್ತಿಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸದೆ ತ್ಯಜಿಸಬಲ್ಲರಾ? ಸಹಸ್ರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವ ಆ ಮಹಾನದಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಲ್ಲರಾ? ಗಂಗಾನದಿಯು ಪುನಃ ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ಆ ದೇಶವು ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನ ಲಕ್ಷಣವಾದ ಧರ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ತೊರೆದು ರಾಜಕೀಯವನ್ನೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದನ್ನೋ ತನ್ನ ಹೊಸ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಎಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿರೋಧವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದೇ ಜೀವನದ ಮಾರ್ಗ, ಏಳೆಯ ಮಾರ್ಗ, ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಮಾರ್ಗ.

ಉಳಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಜೀವನದ ಹಲವು ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾದರೆ, ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳ ಜತೆ ಒಂದು ಜಪಾನಿ ಹೂವಿನ ಜಾಡಿ ಇಡುವುದೊಂದು ಷೋಕಿ. ಅದನ್ನು ಗೃಹಿಣಿ ಪಡೆಯಲೇಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಭ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮವೂ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮವಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಜೀವನದ ಗುರಿ. ಈ ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ದೇವರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುವು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಜಗತ್ತನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿಡುವವನೇ ಅವರ ದೇವರು. ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ದೇವರ ಮೌಲ್ಯ ಇಷ್ಟೇ. ಕಳೆದ

ಒಂದೆರಡು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವವಿಲ್ಲದವರು ಅಥವಾ ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವವರು, ಭರತಖಂಡದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೀಗೆ ಟೀಕಿಸುವುದನ್ನು ಪದೇಪದೇ ಕೇಳಲಾಗಿದೆ: ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ಇಹಲೋಕ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ನಮಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ದೋಚುವಂತೆ ಮಾಡಲಾರದು, ದುರ್ಬಲರ ಮೇಲೆ ಬಲಿಷ್ಠರು ನಿಂತು ಅವರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿ ತಾವು ಜೀವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲಾರದು. ಹೌದು ನಿಜ, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಇತರ ದೇಶಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವರು, ಈ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಅದು ಹಣಸಂಪಾದನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ-ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ವಾದದ ಮೂಲಕವೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಧರ್ಮ ಇಹಲೋಕದ ಭೋಗಕ್ಕಲ್ಲ. ನಮ್ಮದೊಂದೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಪ ವಿಸ್ತಾರದ, ಮೂರು ದಿನ ಬಾಳುವ ಈ ಕ್ಷುದ್ರ ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪರಮ ಗುರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗದು. ಭೂಕ್ಷೇತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯ ಪರಮಾವಧಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವುದು. ಆಚೆ, ಇಂದ್ರಿಯ ಪರಿಮಿತಿಯಾಚೆ, ಕಾಲ ದೇಶಗಳಾಚೆ, ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಲವಲೇಶವೂ ಉಳಿಯದಿರುವ ಅತೀತದ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಜ್ಯೋತಿಯ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ, ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಒಂದು ಬಿಂದುವಿನಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮದೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ, ಏಕೆಂದರೆ ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಸತ್ಯ, ಈ ಸಂಸಾರ ಕ್ಷಣಿಕ, ನಿಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಮಣ್ಣಿನ ಸಮಾನ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಸಾಂತವಾದುದು ಮತ್ತು ಈ ಜೀವನವೇ ಬಹುಪಾಲು ದೋಷಮಯ ಎಂದು ಸಾರುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವೆನ್ನಿಸುವುದು. ನಮ್ಮದೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ, ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದು ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಭರತ ಖಂಡದ ಅತಿ ಪುರಾತನ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಅನರ್ಘ್ಯ ಧರ್ಮ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಹಿಂದೂಗಳೊಂದಿಗೆ ಇತರರನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ನಿನ್ನೆಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ತೋರುವರು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಮುಕ್ತ ಕಂಠದಿಂದ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ: “ಮಕ್ಕಳೇ, ನೀವು ವಿಷಯಸುಖಕ್ಕೆ ಗುಲಾಮರು. ಇಂದ್ರಿಯಸುಖ ಪರಿಮಿತಿಯುಳ್ಳದ್ದು. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ನಿಮಗೆ ನಾಶ ಸಿದ್ಧ. ಮೂರು ದಿನಗಳ ಸುಖದಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಸರ್ವನಾಶ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಅದೇ ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗ” ಎಂದು ಸಾರುತ್ತದೆ. ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅಮೃತ ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಭೋಗದಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೊಂದೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ.

ಇದೊಂದು ಸೋಚಿಗದ ಸಂಗತಿ. ಜಗತ್ತಿನ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಬಂದು, ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳವರೆಗೆ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಮೆರೆದಾಡಿ, ಕೊನೆಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ಬೀರದೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬದುಕಿರುವೆವು. ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳದ್ದೆ ಉಳಿಯುವುದು ಎಂಬ ಹೊಸ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದು ಸಾರುತ್ತಿರುವರು. ಕೇವಲ ದೈಹಿಕ ಶಕ್ತಿಯೇ ಆ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಬಲಾಢ್ಯ ಜನಾಂಗಗಳು ಇಂದೂ ವೈಭವದಿಂದ ಬಾಳುತ್ತಿರಬೇಕಿತ್ತು. ಅನ್ಯ ರನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಗೆಲ್ಲದ ದೀನ ಹಿಂದೂ ಎಂದೋ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ನಾವು ಈಗಲೂ ಇರುವೆವು. (ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲೇಯ ತರುಣಿ ಒಮ್ಮೆ “ಹಿಂದೂಗಳು ಏನು ಮಾಡಿರುವರು? ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೂ ಅವರು ಗೆದ್ದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಳು.) ಭರತಖಂಡದ ಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಯವಾಗಿ ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮುದಿತನ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಸುಳ್ಳು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅದು ಸಮಯ ಬಂದಾಗ, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವಾಗ, ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಹರಿದು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಮುಳುಗಿ ಸಬಲ್ಲದು.

ಆತ್ಮಂತ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಾವು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸವಾಲನ್ನು ಹಾಕಿರು ವೆವು. ಮಾನವನು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಕಾತರರಾಗಿರುವರು. ಭಾರತೀಯರು ಮಾನವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಲ್ಪ ಸಾಕಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಹೋರಾಟ, ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾ ದರೂ ಸತ್ಯವಿರುವುದಾದರೆ, ಮುನ್ಸೂಚನೆಯು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುವುದಾದರೆ, ಯಾರು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸುವರೋ, ಯಾರು ಸಂಯಮಿಗಳೋ, ಅವರೇ ಕೊನೆಗೆ ಜಯಶಾಲಿಗಳಾಗುವರು ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಸುಖ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹೋಗುವರೋ ಅವರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಬಲಾಢ್ಯರಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಕೊನೆಗೆ ನಾಶವಾಗಲೇಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗದ ಜೀವನ ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲಿನ ಜುಗುಪ್ಸೆ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟು ತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಂತಹ ಕಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಧಾವಿಗಳಿರುವರು. ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೂ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ನಿರರ್ಥಕವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯುತ್ತಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರನ್ನೇಕ ರಿಗೆ ಆಗಲೇ ಈ ಹೋರಾಟ, ಸ್ಪರ್ಧೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕ್ರೌರ್ಯ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅವರು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಯೂರೋಪಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿ ಗೆಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯೊಂದೇ ಪರಮೋಷಧಿ ಎಂದು ನಂಬುವ ಕೆಲವರು ಇನ್ನೂ ಇರುವರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಲೋಚನಾಶೀಲರು ಬೇರೆ

ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವರು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದಲೇ ಜೀವನದ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವರು. ಆತ್ಮ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಜೀವನದ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ, ನಿರ್ದಯ ಕಾನೂನುಗಳಾಗಲಿ ಜನಾಂಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಾರದು. ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿರುವ ದೋಷಗಳನ್ನು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಆದರ್ಶಗಳು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗಗಳು ಹೊಸ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ, ಹೊಸ ತತ್ತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವವು. ಅವರ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವು ಹಲವು ರೀತಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಮೇಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಅವರು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಅದು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಚಾರಶೀಲರು ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅರಸುವ ಹೊಸ ಚಿಂತನ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನೂ, ಅವರು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಹಾರವನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆನು. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬರೋಸ್‌ರವರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವೊಂದೇ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿರುವಿರಿ. ಆದರೆ ಆ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಲು ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳು ಆ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ವಿನಃ ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಯಾಯ ಧರ್ಮದ ಒಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹಲವು ಜನ ಮತ ಸ್ಥಾಪಕರ ಜೀವನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಧರ್ಮಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಬೋಧನೆಗಳು, ಮತತತ್ತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಬ್ಬ ಮತಸ್ಥಾಪಕನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವನಿಂದಲೇ ಆ ಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ, ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ದೊರೆಯುವುವು. ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷ ವೇನೆಂದರೆ, ಆ ಧರ್ಮದ ಸೌಧವೇ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪಕನ ಜೀವನದ ಐತಿಹ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಐತಿಹ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದರೆ, (ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಆಘಾತ ತಗಲುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಜೀವನದ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂದೇಹಪಡುವರು.) ಅವರು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಆ ಐತಿಹ್ಯ ಎಂಬ ವಜ್ರ ತಳಹದಿ ಕುಸಿದುಬಿಟ್ಟರೆ ಇಡೀ ಕಟ್ಟಡ ಚೂರುಚೂರಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದು. ಅದು ಪುನಃ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು.

ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ವಿನಃ ಪ್ರಪಂಚದ ಉಳಿದ ಪ್ರಮುಖ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಂತಹ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ನಿಂತಿರುವುದು ತತ್ತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ. ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಾಗಲಿ ತಾವು ವೇದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು.

ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವ. ಋಷಿಗಳು ಅವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಈ ಋಷಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಬರಿಯ ಹೆಸರುಗಳು; ಅವರು ಯಾರು, ಎಲ್ಲಿ ದ್ದರು, ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಅವರ ತಂದೆ ಯಾರು ಎಂಬುದೇ ಅನೇಕವೇಳೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗ, ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಋಷಿಗಳು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತತ್ತ್ವಬೋಧಕರು, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಪ್ರಾಯವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇವರು ನಿರ್ಗುಣನಾಗಿದ್ದರೂ ಸಗುಣನಾಗಿರುವಂತೆ, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವೂ ಕೂಡ ತತ್ತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಿಂತಿರುವುದರಿಂದ ಅವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಧರ್ಮ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅವತಾರಗಳನ್ನೂ, ಮಹಾತ್ಮರನ್ನೂ, ದೇವದೂತರನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಇಂತಹ ಅಸಂಖ್ಯ ಮಹಾಪುರುಷರಿಗಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತಿರುವುದು? ಅವತಾರಗಳು ಅಸಂಖ್ಯ ವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಭಾಗವತಪುರಾಣ. ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಅವತಾರಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿರುವ ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಅವತಾರ ಗಳು ಅಥವಾ ದೇವದೂತರು ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣಿತವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆಗಲೂ ಅದು ಎಂದಿನಂತೆ ಅಚಲವಾಗಿಯೇ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ತತ್ತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನ ಜನರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ತರಲೆತ್ತಿಸುವುದು ವೃಥಾ. ಸನಾತನವಾದ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ ತತ್ತ್ವಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಅವರನ್ನು ತರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಹುಮಂದಿ ಜನರನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಆಲೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅದು ತತ್ತ್ವದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಪೂರ್ವವಾದ ಇಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಾಂತವಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು. ನೀವು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾ ದರೂ ಒಬ್ಬ ದೇವದೂತನನ್ನೋ, ಆಚಾರ್ಯರನ್ನೋ ಗುರುಗಳಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಯಾರನ್ನು ನೀವು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಿರೋ, ಅವರನ್ನು ನೀವು ಅವತಾರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ದೇವದೂತನೆಂದು ಬೇಕಾದರೆ ತಿಳಿಯಬಹುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅವತಾರಪುರುಷರು ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ವೈದಿಕ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಹಿಮೆ ಇರುವುದು ಅವನು ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ತತ್ತ್ವಗಳ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬೋಧಕ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತದ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ವೇದಾಂತವು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣ ವೆಂದರೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವೇದಾಂತದ ಬೋಧನೆಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಬಾಹ್ಯಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಧುನಿಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆ ಯಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಆಕಾರ ಪ್ರಕಾರ, ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಎರಡು ಜನಾಂಗಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾತಾವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದುವು. ಒಂದು ಪುರಾತನ ಹಿಂದೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಪುರಾತನ ಯವನ. ಹಿಂದೂಗಳು ಆಂತರಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಟರು. ಯವನರು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಗುರಿ ಸೇರಲು ಹೊರಟರು. ಎರಡೂ ಜನಾಂಗಗಳ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಏಕುಬೀಳುಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಈ ಎರಡೂ ಚಿಂತನಾ ಸ್ತಂದನಗಳೂ ಒಂದೇ ಅತೀತದ ಗುರಿಯ ಸಮಾನ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರು ತಿಸಬಹುದು. ಆಧುನಿಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಅಥವಾ ವೇದಾಂತಿ ಗಳು ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದೇ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಲ್ಲರು. ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನವು ಕೂಡ ತನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಕಡೆ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ವಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮಗೂ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಮತಿಗಳಿಗೂ, ಹಲವು ಸಹಸ್ರವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವೇದಾಂತವು ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಾರಿತೋ ಅದನ್ನು ಈಗ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನವು ಸಾರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪರಿ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ವರ್ತಮಾನದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗುವಂತಹ ಮತ್ತೊಂದು ವೇದಾಂತದ ಅಪೂರ್ವ ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ, ಇದು ಅದ್ಭುತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತ ವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು. ವೇದಾಂತದ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತ ವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ನನಗೆ ಹೇಳಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪರಿಚಯ ನನಗೆ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಊಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ವರು ನನ್ನ ವೇದಾಂತ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹಲವು ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ನಿಂತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರಣ, ಅವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಯುಗದ ಆಶೋತ್ತರಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಇಂದಿನ ನಿರ್ಣಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ವಿಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ದೊರೆತ ಎರಡು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ: ಒಂದು, ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮ ಗಳೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಎಂಬ ಭಾವನೆ; ಮತ್ತೊಂದು, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ವಸ್ತು ಎನ್ನುವುದು. ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯಾ ಮತ್ತು ಯಹೂದ್ಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಎರಡು ಜನಾಂಗಗಳೂ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಗಡಕ್ಕೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ದೇವತೆಯಿತ್ತು; ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯಾ ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಾಲ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ ಮಾರಡೆಕ್ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ದೇವತೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಒಂದು ಪಂಗಡವು ಉಳಿದ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಗೆದ್ದ ಜನಾಂಗದ ದೇವರು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಸೆಮಿಟಿಕ್ ಜನರು ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಏಕದೇವತಾವಾದವು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಹೀಗೆ. ಯಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಮೊಲಾಕ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇಸ್ರೇಲ್ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೊಲಾಕಿಗೆ “ಮೊಲಾಕ್ ಯಾವಾ” ಎಂದು ಹೆಸರು. ಕ್ರಮೇಣ ಯಹೂದ್ಯ ಪಂಗಡ ಇತರ ಪಂಗಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೋಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮೊಲಾಕನೇ ಇತರ ಮೊಲಾಕರಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಸಾರಿತು. ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಯದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ರಕ್ತಪಾತ, ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಹಿಂಸೆ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಅನಂತರ ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯನರು “ಮೊಲಾಕ್ ಯಾವಾ” ನ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿ ವಿಫಲರಾದರು.

ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳ ಘರ್ಷಣೆ ಭರತಖಂಡದ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತು ದೇಶದ ಒಳಗೂ ನಡೆದಿರಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುವುದು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆರ್ಯರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಂಗಡದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಂಥೀಯ ದೇವತೆಗಳ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಭರತ ಖಂಡದ ಇತಿಹಾಸ ಬೇರೆ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಬೇಕಿತ್ತು, ಯಹೂದ್ಯರ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜಗತ್ತಿನ ಲೈಲ್ಲ್ ಭಾರತವೇ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಗಳಿಗೆ ತೆರುಮನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಘರ್ಷಣೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಋಷಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಇತಿಹಾಸದ ಬಗೆಗೆ ನಿಲುಕದ ಸಂಪ್ರದಾಯವೂ ಕೂಡ ಇಣುಕಿ ನೋಡಲಾಗದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ “ಏಕಂ ಸದ್ವಿಪ್ರಾ ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ” -ಇರುವವನೊಬ್ಬನೇ, ಋಷಿಗಳು ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕರೆಯುವರು, ಎಂದು ಸಾರಿದರು. ಇಂತಹ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ ಪವಿತ್ರವಾಣಿಯನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಉಚ್ಚರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಹಾಸತ್ಯವನ್ನು ಅದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾಸತ್ಯ ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಜನಜೀವನದ ಉಸಿರಾಗಿದೆ. ಈ ಸತ್ಯವು ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ಶತಮಾನಗಳ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸತ್ಯವು, ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉದ್ಘೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸತ್ಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗುತ್ತ ಆಗುತ್ತ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದಲ್ಲಿ ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಕ್ತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲೂ ಅನುರಣಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಹಾಸತ್ಯವೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಉಸಿರಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮದು ಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ವೈಭವೋಪೇತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜನರಿಗೆ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಜಗತ್ತು ಈ ಒಂದು ಮಹಾತ್ಮತ್ವವನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಹೊರಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಾನು ಅನ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವೆನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹೇಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಭ್ಯತಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಆತನಿಗೆ ಅತಿ ಭಯಾನಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕಾದು ಕುಳಿತಿದೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಇಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಮಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವರು. ನನ್ನಂತೆ ನೀವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವಾಂಸರೇ ಜನರಿಗೆ ಅಂಜಿ ಹೇಡಿಗಳಂತೆ ತಾವು ನಂಬುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸತ್ಯದ ನೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾರರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಅನ್ಯಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಎಂಬ ಮಹಾಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜಗತ್ತು ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಲಭ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದಿಲ್ಲದೇ ಯಾವ ನಾಗರಿಕತೆಯೂ ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಲಾರದು. ಯಾವ ನಾಗರಿಕತೆಯೂ ಮತ ಭ್ರಾಂತಿ, ರಕ್ತಪಾತ, ಹಿಂಸೆ ಇವು ನಿಂತಲ್ಲದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಾರದು. ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಉದಾರ ಭಾವದಿಂದ ನೋಡುವವರೆಗೆ ಯಾವ ನಾಗರಿಕತೆಯೂ ಗೌರವದಿಂದ ತಲೆ ಎತ್ತಲಾರದು. ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾದ ಆ ಉದಾರ ಗುಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಇಡಬೇಕಾದ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯೇ ಅನ್ಯ ಧರ್ಮಗಳ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ಕಾಣುವುದು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ನಂಬಿಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಅವರ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಈಗತಾನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಇದನ್ನು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಚರ್ಚೆನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಮಸೀದಿಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅದೇ. ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅತಿ ಹೀನವಾಗಿ ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರಲಿ, ಹಿಂಸಿಸಲಿ, ಮೃಗಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸಲಿ, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವವರೆಗೆ, ಪ್ರೀತಿಯೊಂದೇ ಬಾಳಲು ಯೋಗ್ಯ, ದ್ವೇಷವಲ್ಲ. ಸಾಧು ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಬಾಳಬಹುದು; ಕೇವಲ ಮೃಗೀಯ ಬಲ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಚರ್ಚೆನ್ನೂ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೋಗೋಣ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೋಗೋಣ.

ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ವಿಚಾರಶೀಲ ಜನರು ಮತ್ತೊಂದು ಮಹಾಸತ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇಡೀಯ ಸೃಷ್ಟಿಯ

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಏಕತ್ವ ಎಂಬ ಸನಾತನ ಮಹಾತತ್ವ. ಇದು ಇಂದು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ, ಉಚ್ಚವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀಚರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಲಾಢ್ಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಲಹೀನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವೀಧರರೇ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಭೌತಿಕ ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಅಖಂಡಸತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಅನಂತ ವಸ್ತುಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನಾನು ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೂ, ಬಾಹ್ಯ ಸ್ಥೂಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಬರಿಯ ಅಲೆಗಳೆಂಬುದನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾರಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಹಿಂದೂ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವು ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ, ಸಮಷ್ಟಿ ಎಂಬ ವಸ್ತು ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸುಗಳು ಕೇವಲ ಹೆಸರುಗಳು ಅಥವಾ ಕಿರು ಅಲೆಗಳೆಂದು ಸಾರಿತು. ವೇದಾಂತವು ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಏಕತ್ವದ ಭಾವನೆಯ ಹಿಂದೆ ಇರುವುದೊಂದೇ ಆತ್ಮವೆಂದು ಸಾರಿದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದೊಂದೇ ಆತ್ಮ. ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಅಸ್ತಿತ್ವ. ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಕತ್ವವಿದೆ ಎಂಬ ಮಹಾಭಾವನೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ಭಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಇದರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಇಂದು ಜಗತ್ತು ಈ ಜೀವನ ಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವೆನು. ಇದು ಭರತಖಂಡದ ಮೂಕ ಜನಕೋಟಿಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕತ್ವದ ಮಹಾಭಾವನೆಯನ್ನು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಪರ್ಯಂತರ ನಾವು ಈ ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲಾರೇವು.

ವಿಚಾರಪರ ಪಶ್ಚಿಮವು ನೀತಿ ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಇಂದು ಅರಸುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡವನಾಗಿರಲಿ, ದೈವಿಕನಾಗಿರಲಿ, ಅವನ ನುಡಿಯೊಂದೇ ನೀತಿಯ ತಳಹದಿಗೆ ಪರಮ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಲಾರದು. ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಮೇಧಾವಿಗಳಿಗೆ, ನೀತಿಯ ನೆಲೆಗೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಮಾಣ ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಅನುಕರಣೆಗೆ ಮಾನವ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಪ್ರಮಾಣವೊಂದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀತಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ತತ್ವವೊಂದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ನನ್ನಲ್ಲಿ, ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಏಕಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಸನಾತನ ಪ್ರಮಾಣ ನಮಗೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು? ಆತ್ಮ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಮತ್ತು ಏಕ ಎಂಬುದೇ ಎಲ್ಲಾ ನೀತಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವಂಥದ್ದು. ನಾನು, ನೀವು ಕೇವಲ ಸಹೋದರರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಿದ ಮಾನವಜನಾಂಗದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ಸಾರಿರುವುದು. ನಾನು ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ಒಬ್ಬನೇ, ಇದೇ ಭಾರತೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಏಕತ್ವವೇ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನೀತಿಗೆ ಯುಕ್ತಿಯ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಶೋಷಿತರಾದ ನಮ್ಮ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಇದು ಇಂದು ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೋ ಯೂರೋಪಿಗೂ ಇದು ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಈ ಮಹಾಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಜರ್ಮನಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಅಮೆರಿಕಾ

ದೇಶಗಳ ಆಧುನಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳ ಮೂಲ ತತ್ತ್ವವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ, ಪುನಃ ಪುನಃ ವೇದಾಂತದ ಆದರ್ಶವೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು. ಸ್ನೇಹಿತರೇ! ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ! ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತರಿಗೆ ಇದರ ಮೂಲ ತಿಳಿಯದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇದು ಅವರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾವನೆಯಂತೆ ತೋರುವುದು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಧೀರ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರುವರು, ಅವರು ಈ ಭಾವನೆಯ ಮೂಲಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಚಿರಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವರು.

ನಾನು ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅದ್ವೈತವನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ, ಬಹಳ ಅಲ್ಪ ದ್ವೈತವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮಹತ್ವ, ಅದರ ಉಪಾಸನಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಮದ ವೈಶಾಲ್ಯ, ಅನಂತ ಭಾವಪೂರ್ಣ ಆನಂದ, ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಆನಂದಾಶ್ರುಗಳನ್ನು ಸುರಿಸುವ ಸಮಯವು ಇದಲ್ಲ. ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಅತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮೃದುವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲ ಇದಲ್ಲ. ನಾವೊಂದು ಹತ್ತಿಯ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಮೃದುವಾಗಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕಬ್ಬಿಣದಂತಹ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು, ಉಕ್ಕಿನಂತಹ ನರಗಳು, ಯಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ವಿಶ್ವದ ರಹಸ್ಯತಮ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಕಡಲಿನ ಆಳಕ್ಕಾ ದರೂ ಹೋಗಿ ಮೃತ್ಯುವಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲ ಅದಮ್ಯ, ಪ್ರಚಂಡ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ. ನಮಗೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅದು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಎಂಬ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಆ ಪ್ರಚಂಡ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬ ಬಹುದು. ಶ್ರದ್ಧೆ! ಶ್ರದ್ಧೆ! ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ! ಶ್ರದ್ಧೆ! ಶ್ರದ್ಧೆ! ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ!-ಇದೇ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಯ ಮೂಲ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮೂವತ್ತಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿ, ಜೊತೆಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿದರೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಉದ್ಧಾರವಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಲಿ. ಆ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ವೀರರಾಗಿ. ನಮಗೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅದು. ಕಳೆದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಹೊರಗಿನವರು, ಸತ್ಯಹೀನರಾದ ಮೂವತ್ತಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ತುಳಿದು ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು? ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇತ್ತು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಲಿತಿದ್ದೇನು? ಮಾನವನು ಪತಿತನಾದ, ಗತಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ಪಾಪಿ ಎಂದು ಸಾರುವ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಒಣಹರಟೆಯ ಹಿಂದೆ ಇರುವುದೇನು? ಯೂರೋಪು ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯ ಶಕ್ತಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹುಡುಗ “ನಾನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವನು, ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಹುಡುಗನೂ ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳುವನು. ಯುರೋಪಿನ ಹುಡುಗನೂ ಅಷ್ಟೇ. ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಬಲ್ಲರೇ? ಇಲ್ಲ,

ಹುಡುಗನ ಅಪ್ಪ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾರ. ನಾವು ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವೆವು. ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಆತ್ಮದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ವೇದಾಂತದ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕೋಮಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೂ ಪಾತ್ರವಾದ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದ್ವೈತ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಗಳ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ನೋಯಿಸದ ಒಂದು ರಾಜಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಸುಲಭ. ದೇವರು ಅಂತರ್ಯಾಮಿ, ಪವಿತ್ರತೆ ಎಲ್ಲ ದರಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಒಂದು ಪಂಥವೂ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನವೂ, ಪಾವಿತ್ರ, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ, ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಲೇ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಕೆಲವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪೂರ್ಣತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸಂಕುಚಿತವಾಗುವುದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಅದು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅದ್ವೈತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಸಂಕೋಚಗೊಳ್ಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸುಪ್ತವಾಗುವುದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದೇ. ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕಿಂತ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅನುಷ್ಠಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಇಂದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಭಾವನೆ ಇದು. ಈ ಭಾವನೆಯು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೆಲವು ಕಟುವಾದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಬಾಂಧವನೊಬ್ಬನನ್ನು ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಕೊಲೆಮಾಡಿದಾಗ ಅಥವಾ ಅವಹೇಳನ ಮಾಡಿದಾಗ ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಗೆ ಶಾಪ ಕೊಡುವ ಕೂಗಿನಿಂದ ಭರತಖಂಡವೆಲ್ಲಾ ತುಂಬುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಓದಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿರುವೆನು. ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದು. ವೇದಾಂತಿ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನನಗೆ ನಾನೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂವು ಅಂತರ್ಮುಖಿ; ಅವನು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ತನ್ನ ಮೂಲಕ ನೋಡಲಿಚ್ಛಿಸುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಯಾರು ಎಂದು ಹಾಕುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಇಂಗ್ಲಿಷರಲ್ಲವೆಂಬ ಉತ್ತರ ಬರುವುದು. ನಮ್ಮ ದುಃಖಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಅವನತಿಗೆ ನಾವೇ ಕಾರಣಕರ್ತರು. ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಹೊಣೆ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಲೀನರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಅವರು ನಿರಾಶರಾಗಿ ಈ ಕೋಟಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮನುಷ್ಯರೆಂಬುದನ್ನೂ ಮರೆತರು. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅವರು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಡೆಯುವ, ನೀರಳಿಯುವ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಈಗ ಅವರು ಹುಟ್ಟು ಗುಲಾಮರು. ತಾವು ಹುಟ್ಟಿರುವುದೇ ನೀರಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಂಬ ದೃಢನಂಬಿಕೆ ಇಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಬಂದು

ಹೋಗಿದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಆಡುತ್ತೇವೆಯೇ? ದಲಿತರಾದ, ದರಿದ್ರರಾದ ಆ ಜನರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವ ಕೆಲಸ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಜನರು ಕೂಡಲೇ ಹಿಂಜರಿಯುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ಬಂದ ಆನುವಂಶೀಯತೆ ಮುಂತಾದ ನಿರರ್ಥಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸೀಯ ವಾದಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ದೀನರನ್ನು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪೀಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ವಿಶ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಒಬ್ಬ ನೀಗ್ರೋ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿದನು. ಅವನು ಸೊಗಸಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದನು. ನಾನು ಅವನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ಆಗಾಗ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಆತ ತನ್ನ ವಿಷಯ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಕೆಲವು ಅಮೆರಿಕನರನ್ನು ಕಂಡೆ. ಅವರು ಈ ಹುಡುಗನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: ಈತ ನೀಗ್ರೋ ಜನಾಂಗದ ಒಬ್ಬ ಮುಖಂಡನ ಮಗ. ಮತ್ತೊಂದು ಪಂಗಡದ ಮುಖಂಡ ಇವನ ತಂದೆಯ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡು ಈತನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಅವರ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ತಿಂದನು. ಹುಡುಗನನ್ನೂ ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವಂತೆ ತನ್ನವರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಹುಡುಗ ಹೇಗೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ನೂರಾರು ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ನಡೆದು ಸಮುದ್ರದ ಕರೆಯನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶ ಸೇರಿದನು. ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದವನೇ ಆ ಹುಡುಗ ಎಂದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಆನುವಂಶಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಏನಾಯಿತು ನೋಡಿ!

ಹೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ! ಆನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ಗುಣಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಹೊಲೆಯ ನಿಗಿಂತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಪರೆಯನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಡಿ. ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದಾನವೆಲ್ಲ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಬಲ್ಲ. ಉಳಿದವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಗುರುಗಳು ಮೀಸಲಾಗಿರಲಿ. ನನಗೆ ಗೋಚರಿಸುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದು ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತಿ ಯುಕ್ತವಾದುದು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಈ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯರು ತಮ್ಮ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಗು ಜಾತಿ-ಕುಲ-ಗೋತ್ರಗಳ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ, ದುರ್ಬಲರು-ಬಲಾಢ್ಯರು ಎಂಬ ಭೇದ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ, ಸಬಲ-ದುರ್ಬಲರ ಹಿಂದೆ, ಉಚ್ಚ-ನೀಚರ ಹಿಂದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಲ್ಲಿಯೂ ಅನಂತಾತ್ಮನಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಸತ್ಪುರುಷರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನಂತ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ “ಉತ್ತಿಷ್ಠತ ಜಾಗ್ರತ, ಪ್ರಾಪ್ಯವರಾನ್ನಿಬೋಧತ” “ಏಳಿ, ಜಾಗೃತರಾಗಿ, ಗುರಿ ಸೇರುವ ವರೆಗೂ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ” ಎಂದು ಬೋಧಿಸೋಣ. ಏಳಿ, ದುರ್ಬಲತೆಯ ಪರವಶತೆಯಿಂದ

ಜಾಗೃತರಾಗಿ. ಯಾರೂ ದುರ್ಬಲರಲ್ಲ. ಆತ್ಮ ಸರ್ವಶಕ್ತ, ಸರ್ವಜ್ಞ. ಏಳಿ, ಯಾರಿಗೂ ಮಣಿಯಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬೇಡಿ. ಹಿಂದೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯ, ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು. ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಆಧುನಿಕ ಹಿಂದೂಗಳೇ, ಆ ಪರವಶತೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ. ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮನ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿ, ಇತರರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿ. ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜೀವವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಹೇಗೆ ಅದು ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಆಗ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದು, ಮಹಿಮೆ ಬರುವುದು, ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಬರುವುದು, ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಬರುವುದು. ಈಗ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜೀವ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾದಾಗ ಅವನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳೂ ಬರುವವು. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೆಚ್ಚುವುದಿದ್ದರೆ, ಅದೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬೋಧನೆಯ ಸಾರದಂತಿರುವ ಈ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳು:

“ಸಮಂ ಸರ್ವೇಷು ಭೂತೇಷು ತಿಷ್ಠಂತಂ ಪರಮೇಶ್ವರಂ
ವಿನಶ್ಯತ್ಸ್ವ ವಿನಶ್ಯಂತಂ ಯಃ ಪಶ್ಯತಿ ಸ ಪಶ್ಯತಿ ||

ಸಮಂ ಪಶ್ಯನ್ ಹಿ ಸರ್ವತ್ರ ಸಮವಸ್ಥಿತಮೀಶ್ವರಂ
ನ ಹಿ ನಶ್ಯಾತ್ಕೃತಾತ್ಮಾನಂ ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಮ್ ||

“ಯಾರು ಎಲ್ಲ ಭೂತಗಳಲ್ಲೂ ಸಮನಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಅವಿನಾಶಿಯಾಗಿರು ವಂತಹ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ವಿನಾಶಿಗಳಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವರೋ ಅವರೇ ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡುವರು.”

“ಯಾರು ದೇವರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರು ಆತ್ಮನಿಂದ ಆತ್ಮನನ್ನು ನಾಶಮಾಡದೆ ಪರಮಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು.”

ವೇದಾಂತದ ತತ್ತ್ವಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಪರೋಪಕಾರ ವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ದುಃಖವನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ ಮಾನವರು ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಮಾರ್ಗದ ಕಡೆ ಹೋಗು ವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿತ್ವ ಮತ್ತು ಅವನು ಸರ್ವರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವನು ಎಂಬ ಮಹಾಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಪಾಪ ವಿದೆಯೋ, ಅಜ್ಞಾನವಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ, ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಕಾರ, ಕಾರಣ ಭಿನ್ನತೆ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಸರ್ವಸಮಾನತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ನಮಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದೇ ವೇದಾಂತದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಇದನ್ನು ಆದರ್ಶವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದೊಂದು, ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಮತ್ತೊಂದು. ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೋರುವುದು. ಇದು ಸುಲಭ. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು?

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಗೆ, ಸಮಾಜಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ನಾನು ಸಮಾಜಸುಧಾರಕನೂ ಅಲ್ಲ, ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಗೂ, ನನಗೂ ನೇರವಾದ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಇರಿ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಅಥವಾ ಅನ್ಯರನ್ನು ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ದ್ವೇಷಿಸಬೇಕು? ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೀತಿಯೊಂದನ್ನೇ ನಾನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯ ವೇದಾಂತದ ತಳ ಹದಿಯೇ ನನ್ನ ಬೋಧನೆಗೆ ಮೂಲ. ಕಳೆದ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಮಾಜಸುಧಾರಕರು ಮತ್ತು ಸಮಾಜಸುಧಾರಣೆಗಳು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿ ಕೊಂಡಿವೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಈ ಸುಧಾರಕರಲ್ಲಿ ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ದೋಷವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಕ್ತಾಲುಪಾಲು ಅವರಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಒಳ್ಳೆಯವು. ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಗುರಿಯೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದೇ. ಆದರೆ ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷದ ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಶಾಶ್ವತವಾದ, ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಸಾವಿರಾರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಹೊರೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವ ಹಿತ ಸಾಧನೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ - ಇದು ಅವರು ಮಾಡಿದ ನಿಂದನೆಗಳೇ. ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ, ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಪಡೆದಿರುವ ಜನಾಂಗೀಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಅನ್ಯರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮುಕ್ತಾಲುಪಾಲು ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಸುಧಾರಕರು ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಹಿತಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣವೇ ನಮ್ಮ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕೇವಲ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ದಾರಿ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ಮಗುವಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅವು ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ? ನನ್ನ ದೇಶಬಾಂಧವರೇ, ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಗಮನಿಸಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಇತರ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಧಾರ್ಮಿಕರು, ದೈವಭಕ್ತರು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಇಂದು ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾವು ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದೇ ನನ್ನ ಆದರ್ಶ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತಾವ ದೇಶವೂ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಆದಕಾರಣ ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ನಿಂದಿಸುವುದಿಲ್ಲ. “ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವಿರಿ, ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮರಾಗಿ” ಎನ್ನುವೆನು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳು ನೆರವೇರಿವೆ. ಅವನ್ನು ಮೀರಿದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಕಾಲವಿದೆ. ನಾವು ಒಂದೇ ಕಡೆ ನಿಲ್ಲಲಾರವು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಿಂತ ಕಡೆಯೇ ನಿಂತರೆ ಸಾಯಬೇಕಾಗುವುದು. ನಾವು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಬೇಕು. ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಹಿಂದೆ ಬೀಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹಿಂದೆ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ನಾವು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿದು ಅವನತಿಗೆ ಬೀಳೋಣ? ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಆಗ ಕೂಡದು. ಹಿಂದೆ ಸರಿದರೆ ಜನಾಂಗದ ಅವನತಿ ಮತ್ತು ಮರಣ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುವುದು. ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸೋಣ ಎಂಬುದನ್ನೇ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಯಾವ ಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಾಜಸುಧಾರಣೆಯನ್ನೂ ಬೋಧಿಸುವವನಲ್ಲ. ನಾನು ದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಮಾನವ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ತೋರಿದ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ, ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಎನ್ನುವೆನು. ಮಾನವನ ಏಕತ್ವ ಮತ್ತು ಅವನು ಸ್ವಭಾವತಃ ಪರಿಶುದ್ಧನೆಂಬ ವೇದಾಂತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ ಎನ್ನುವೆನು. ನನಗೆ ಇಂದು ಸಮಯ ವಿದ್ವಿದ್ಧರೆ, ನಾವು ಇಂದು ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಮೃತಿಕಾರರು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದರು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಮತ್ತು ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರೂ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕರಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ, ಊರಿನ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತು ದನದ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿಂದು ಶರಾಬು ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲ. ದೇಶದ ಮೂರ್ಖರು, ಮುಠಾಳರು, ಹುಚ್ಚರೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗ ಯಾರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನೇ ಒಂದು ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಒಂದು ದೇಶದ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಗಂಡಂದಿರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದೂ ಅವರು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ನಾನಿನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ಆದರ್ಶವೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಇರುವರು. ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಯಾವ ಗೌರವಸ್ಥ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಹಸ್ರಾರು ಪೌಂಡುಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಹೇಣಗಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆ ಪೂರ್ವಿಕರೋ ಯಾವುದೋ

ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ದುಷ್ಟ ಪಾಳೆಯಗಾರರು. ಅವರು ಜನರು ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಾ, ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಸುಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹವರ ವಂಶಕ್ಕೆ ತಾವು ಸೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಸಹಿತ ಸ್ಥಾಪಿಸುವವರೆಗೆ ಆ ಪಾದ್ರಿಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಗೌರವಸ್ಥಾನವನ್ನು ದಾನಮಾಡುವ ಪೂರ್ವಿಕರ ಕೆಲಸ ಅಂಥದು. ಆದರೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕೂಡ ತನ್ನ ಪೂರ್ವಿಕರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾ, ಗೆಡ್ಡೆಗೆಣಿಸು ತಿಂದು, ನಾರುಬಟ್ಟೆಯನ್ನುಟ್ಟು ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಋಷಿಗಳು ಎಂದು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವನು. ಭರತಖಂಡದ ರಾಜ ತನ್ನ ಪೂರ್ವಿಕರ ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಹೀಗೆ. ನೀವೊಬ್ಬ ಋಷಿಯ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಕುಲೀನ ವಂಶಸ್ಥರು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕುಲೀನ ಜಾತಿಯ ಆದರ್ಶ ಇತರ ದೇಶಗಳಂತೆ ಅಲ್ಲ. ತ್ಯಾಗಿಯಾದ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಸಂಪನ್ನನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆದರ್ಶವೆಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ಆದರ್ಶ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಿ ಸಾಂಸಾರಿಕತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಇಲ್ಲವಾಗಿ, ಜ್ಞಾನವು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಇದೇ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಆದರ್ಶ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಯಾವ ನಿಯಮಕ್ಕೂ ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಯಾವ ರಾಜರ ಅಧೀನದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾರುವುದು. ಇದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ. ಏನೂ ತಿಳಿಯದ, ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ಮೂಲ ವೇದಾಂತದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ. ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಮಾಡಿ, ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಪ್ರೇಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಅವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಡುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಇಂತಹ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ದೇಶವು ಎಲ್ಲ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿದೆ? ಅಂಥ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್ ಏತಕ್ಕೆ? ಸಿಪಾಯಿ ಪಡೆ ಏತಕ್ಕೆ? ಅವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಆಳ ಬೇಕು? ಅವರು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ತಾನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ಅವರು ಸತ್ತುರುಷರು, ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಭಗವಂತನ ಮಕ್ಕಳು, ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಸತ್ಯಯುಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಜಾತಿ ಇತ್ತು, ಅದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರದು ಎಂದು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆದಿ ಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊಬ್ಬರೇ ಇದ್ದರು, ಅವರು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಹಲವು ವರ್ಣ ಗಳಾದರೆಂದೂ ಪುನಃ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗುವರೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ವರ್ಣಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಆಗಲೇ ಮೇಲೆ ಇರುವವರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯುವುದಲ್ಲ, ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದುದನ್ನು ತಿಂದು ಕುಡಿಯುವುದಲ್ಲ, ಮಿತಿಮೀರಿ ಸುಖ ಭೋಗವನ್ನು ಅರಸುವುದಲ್ಲ. ವೇದಾಂತ ತತ್ವದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರ್ಶ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಸಂಪನ್ನರಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಈ ಮಾತೃಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ, ಅವರು ಆರ್ಯರಾಗಲೀ ಅನಾರ್ಯರಾಗಲೀ, ಋಷಿಗಳಾಗಲೀ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ನೀಚ ಚಂಡಾಲರಾಗಲೀ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಪರಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಆಜ್ಞೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ನೀವು ನಿಲ್ಲದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರಬೇಕು; ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟ ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅತಿ ನೀಚ ಚಂಡಾಲನವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆದರ್ಶ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು, ಎಂಬುದು. ಈ ವೇದಾಂತ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಜಗತ್ತಿನ ಲೆಲ್ಲಾ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಇದು: ನಿಧಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಮಾನವ ಸಮಾಜ ಆದರ್ಶ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಬೇಕು; ಧೃತಿ, ಕ್ಷಮೆ, ಶೌಚ, ಶಾಂತಿ, ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಬೇಕು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಸಾಯುಜ್ಯಪದವಿ ಇರುವುದು.

ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕು? ಶಾಪ ಮತ್ತು ನಿಂದೆ, ಇವುಗಳಿಂದ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾರೆವು. ಇದನ್ನು ನೀವು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಿ. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸಹಾನು ಭೂತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮ ದೊರಕುವುದು. ಇದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಂಚಿಕೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬರುತ್ತಿರುವ ಭಾವನೆಗಳು ಇವನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಲವು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಭ್ರಾತೃಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿ ಎಂಬ ಹಡಗು ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆ, ಇಂದು ಅದು ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೋರುತ್ತಿರಬಹುದು; ಅದರ ಯಾವುದೋ ಭಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸವೆದು ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಅಪಾಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರೋಣ; ಅವರು ಜಾಗೃತರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ಜನರಿಗೆ ಅಪಾಯವನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸಲು, ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ದೇಶದ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮೂಲೆಗೆ, ತಾರಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಕೂಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವೆನು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಆದರೂ ಅವರನ್ನು ದೂರುವುದಿಲ್ಲ, ಶಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತ್ತು. ನಾವು ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮುಳುಗಿ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಸಾಯಬಲ್ಲೆವೆಂಬ ಸಮಾಧಾನವಾದರೂ ಇರಲಿ. ದೇಶಭಕ್ತರಾಗಿ; ನಮಗಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ. ನನ್ನ ದೇಶಬಾಂಧವರೆ, ನಾನು ಇತರ ದೇಶದವರೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೋಲಿಸಿದಷ್ಟೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಶುದ್ಧರು, ಸಾಧುಸ್ವಭಾವದವರು. ಈ ಮಾಯಾ ಪ್ರಪಂಚದ ಒಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ನಾವು ಸದಾ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುದು. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಆತ್ಮವು ಜಯಿಸಲೇಬೇಕು.

ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗೋಣ. ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ನಿಂದಿಸದೇ ಇರೋಣ. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದು ಜರ್ಝರಿತವಾದ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ನಿಂದೆಯ ಮಳೆಯನ್ನು ಕರೆಯಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ, ಅತಿ ಮೂಢವಾಗಿರುವ, ವಿಚಾರ ಹೀನವಾಗಿರುವ ಯಾವ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ದೂರಬೇಡಿ. ಅವು ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದುವು. ಮತ್ತಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆದರ್ಶವೂ ಇಲ್ಲಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಭವ್ಯವಾದ ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ, ಆದರ್ಶವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಜಾತಿ ಆವಶ್ಯಕವಾದರೆ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತ್ಯಾಗ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕೇವಲ ಹಣದ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತ ಮೇಲು. ಯಾರನ್ನೂ ದೂರಬೇಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಿ ಸುಮ್ಮನಿರಲಿ, ಹೃದಯ ತೆರೆದಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖ ರಾಗಿ. ವೇದಾಂತದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ಸಾರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಸುಪ್ತ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿ. ಅನಂತರ ನೀವು ಎಷ್ಟೆ ಅಲ್ಪವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ ನೀವು ಒಂದು ಮಹಾ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಳಿ ದುಡಿದು ಮಡಿದಿರಿ ಎಂಬ ತೃಪ್ತಿಯಾದರೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಸಿದ್ಧಿಸಿದರೂ ಸರಿಯೇ; ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಇಂದಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಂತಿದೆ.

೧೦. ಮದ್ರಾಸಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯು ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿತು.

ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿ,

ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ತಾವು ಹಿಂದಿರುಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ತಮ್ಮ ಸಹಧರ್ಮಿಯರ ಪರವಾಗಿ ತಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹಾರ್ದಿಕವಾದ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ಔಪಚಾರಿಕವಾದ ಅಥವಾ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಭಾರತದ ಉದಾತ್ತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ತಾವು ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ತಮಗೆ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ಪ್ರೀತಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಯಿತಷ್ಟೆ. ಆಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೀಗೆ ಭಾವಿಸಿದವು: ಉದಾತ್ತವೂ ಪ್ರಾಚೀನವೂ ಆದ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರಿಗೂ ತನ್ನೂಲಕ ಪಶ್ಚಿಮ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನ, ಪರಿಚಯಗಳ ಲಾಭ ದೊರಕಿತು. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಂದಾಗ ಸತ್ಯದ ಧ್ವಜವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಂದೇ ತೀರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಜಗತ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತಗೊಂಡಿರುವುದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ತಾವು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಾಗ, ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಅನೇಕರಿಗೆ ಆ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ, ಅಧಿಕಾರಯುತವಾದ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ, ಆ ಮಹಾಸಭೆಗೆ ನಿವೇದಿಸಿದಿರಿ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಭಾರತದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಲುಮೆಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಅಮರವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಚೈತನ್ಯದಾಯಕವಾದ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರಿ. ತನ್ನೂಲಕ ನಮ್ಮ ಈ ಭೂಮಿಯು ಇದುವರೆಗೆ ಕಂಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶಾಲವಾದ ಪೂರ್ಣವಾದ ಪವಿತ್ರವಾದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಮಾನವತೆಯು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾನ್ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರತಿ

ನಿಧಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಧರ್ಮಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ಸೆಳೆದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ತಮಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕತೆಗಳು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಅಥವಾ ಜನಾಂಗದ ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಎಂಬುದನ್ನಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮವಾಗಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಲಿ ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ತಾನು ಮಾತ್ರ ಬದುಕಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನಾಗಲೀ ಯಾವ ವಿಚಾರಶೀಲ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಒಪ್ಪುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮದೇ ಮಧುರವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸಾರವನ್ನು ಸಾರುವುದಾದರೆ: “ಜಗತ್ತಿನ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಯಾತ್ರೆ, ಮಾತ್ರ, ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಒಂದೇ ಗುರಿಯಡೆಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಯಾತ್ರೆ, ಮಾತ್ರ.”

ತಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಉದಾತ್ತವೂ ಪವಿತ್ರವೂ ಆದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ತಾವು ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಹಿಂದೂ ಸಹಧರ್ಮಿಯರಾದ ನಾವು ತಾವು ನೆರವೇರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯದ ಅಮೂಲ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿತು, ಸಂತೋಷಿಸಿ ತಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಹೃದಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಭಾರತದ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ, ಇಡೀ ಮಾನವತೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಜ್ಯೋತಿ ಶಾಂತಿಗಳ ಸಂದೇಶ ವಾಹಕರೂ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ವೇದಾಂತ ಧರ್ಮದ ಅದ್ಭುತ ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬೇಕೆಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೂ ತಿಳಿದು ನಮಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಮಹೋದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ತಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರೋ ಅದು ತಾವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಪವಿತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇದೆ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಧೈಯಗಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ ಮಹಾಗುರುವಿನ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಈ ಮಹಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವ ಅವಕಾಶವು ನಮಗೂ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿದೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ದಯಾಮಯನೂ ಆದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನು ತಮಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನೀಡಲಿ ಎಂದೂ ಅಮರವಾದ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಿರೀಟಪ್ರಾಯವಾದ ಯಶಸ್ಸು ತಮಗೆ ದೊರಕಲಿ ಎಂದೂ ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಅನಂತರ ಖೇತ್ರಿಯ ಮಹಾರಾಜರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಓದಲಾಯಿತು.

ಪೂಜ್ಯಪಾದರೆ,

ತಾವು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಮಹದಾನಂದವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಆಗಮನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿನ ಜನತೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾಗತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆತುರನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ದೊರೆತ ಮಹಾನ್ ಯಶಸ್ಸಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ

ಅಭಿವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನವು ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ, “ವಿಜ್ಞಾನವು ಒಮ್ಮೆ ಜಯಿಸಿ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ನೆಲವನ್ನೂ ಧರ್ಮವು ಎಂದೂ ಮತ್ತೆ ಜಯಿಸಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಶ್ಚಿಮದ ಮಹಾ ಮೇಧಾವಿಗಳದ್ದು. ಅಂಥಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಧನೆ ಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. “ಈ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯಾದ ಆರ್ಯಾವರ್ತವು ತನ್ನನ್ನು ಚಿಕಾಗೋ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಂತಹ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಷ್ಟು ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯಾಗಿದೆ, ಇಂದಿಗೂ ಭರತಖಂಡವು ಅಪಾರವಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಭಂಡಾರವಾಗಿದೆ” ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಸಾಹಸದಿಂದಲೂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ವೇದಾಂತದ ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪಂಥಗಳ ವಿರೋಧಗಳೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಶ್ರಮದಿಂದ ಪರಿಹಾರಗೊಂಡಿವೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ವಿಶ್ವದ ವಿಕಾಸ ಪಥದಲ್ಲಿ “ವೈವಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕತೆ” ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಯೋಜನೆ ಎಂಬ ಮಹಾಸತ್ಯವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಭ್ರಾತೃತ್ವ ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಮಾನವತೆ ಅಂತಿಮಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಯಾತ್ರೆ ಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನತೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉದಾತ್ತ ಬೋಧನೆಗಳಿಂದ ಈ ತಲೆಮಾರಿನವರಾದ ನಮಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸಯುಗದ ಶುಭೋದಯವನ್ನು ಕಾಣುವ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ಒದಗಿದೆ. ಆ ನವಯುಗದಲ್ಲಿ ಮತಾಂಧತೆ, ದ್ವೇಷ, ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಕೊನೆಗೊಂಡು ಶಾಂತಿ, ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಪ್ರೀತಿಗಳು ಜನರನ್ನು ಆಳುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಭಗವಂತನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಿ ಎಂದು ನಾನೂ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗಳ ವಾಚನವು ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸಭಾಂಗಣದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗಾಡಿಯೊಂದನ್ನು ಹತ್ತಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಅಪಾರವಾದ ಜನಸಮೂಹದ ಉತ್ಸಾಹವು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತಾವು ನೀಡ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಹ್ರಸ್ವವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು:

ಮನುಷ್ಯನ ಇಚ್ಛೆ ಒಂದು, ದೈವೇಚ್ಛೆ ಬೇರೊಂದು. ಆಂಗ್ಲೇಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ದೈವೇಚ್ಛೆ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಗೀತಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಥದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು, ವಿಶಾಲವಾದ ಜನಸಮೂಹವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಅದು ಹೀಗೆ ಆದುದು ಒಂದು ಸಂತೋಷವೇ ಸರಿ. ಇದು ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ನಾನು ಏನೇನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆನೋ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುವುದು. ನನ್ನ ಧ್ವನಿ

ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವೆನು. ನಾನು ಇದುವರೆಗೆ ಇಂತಹ ಭಾರಿ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ.

ಕೊಲಂಬೊ ಇಂದ ಮದ್ರಾಸಿನವರೆಗೆ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಅದ್ಭುತ ಪ್ರೇಮ, ಉತ್ಸಾಹ, ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿರುವರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುವ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುವು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇದು ದೃಢಪಡಿಸುವುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ ಎಂಬುದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಭರತಖಂಡದ ವಿಶೇಷ ಆದರ್ಶ ಧರ್ಮ. ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದು ಹಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಗೌಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಚರ್ಚು ಆಳರಸರ ಅಧೀನ. ಆದಕಾರಣ ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿರಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ಅದು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸೇರಿರಬೇಕು. ಇದು ಗೌರವದ ಚಿಹ್ನೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಅದು ರಾಜಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅದು ಸೈನ್ಯಶಕ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದ ಭಾವನಾಡಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು. ಒಂದು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೂ ಒಂದು ಅಲಂಕಾರದ ವಸ್ತು.

ಆದರೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೇ ಜನರ ಜೀವಾಳ. ಇದೇ ಮೂಲ, ಅಸ್ತಿಭಾರ. ಇದರ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಸೌಧ ನಿಂತಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ, ಅಧಿಕಾರ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಕೂಡ ಗೌಣ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೊಂದನ್ನೇ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವರು. ಭಾರತದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಅಭಾವ ಇದೆ ಎಂದು ಸಾವಿರಾರು ವೇಳೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅದು ನಿಜ. ಕೊಲಂಬೊಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ, ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ರಾಂತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳ ಸತತ ಬದಲಾವಣೆ ಮುಂತಾದವು ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸೋಷಿಯಲಿಸಮ್, ಅನಾರ್ಕಿಸಮ್ ಮುಂತಾದವು ಯಾವುದೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಭರತಖಂಡದಿಂದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬನು ಹೋಗಿದ್ದನು, ಅವನು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಳಿಸಿದನು ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ - ಪುರುಷ-ಶಿಶುಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲ, ಅಥವಾ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತದ್ದಾದರೆ, ಅವರ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಕುತೂಹಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವರು. ರಾಜಕೀಯ ಮುಂತಾದವು ಎಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ

ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಜೀವಿಸಿದ್ದು ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಮೇಲೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಜೀವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡ ಒಂದು ಕಡೆ, ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇವೆ. ಸಮಸ್ಯೆ ಇದು: ಯಾರು ಉಳಿಯುವರು ಎಂಬುದು. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೆ ಉಳಿಯುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಏಕೆ ಅಳಿಯುವುದು? ಜೀವನದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಉಳಿಯಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರೀತಿ ಉಳಿಯಬೇಕೆ? ತ್ಯಾಗ ಉಳಿಯಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಭೋಗ ಉಳಿಯಬೇಕೆ? ಜಡವಸ್ತು ಉಳಿಯ ಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಚೈತನ್ಯ ಉಳಿಯಬೇಕೆ? ಇತಿಹಾಸ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹೇಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ನಾವೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವೆವು. ಎಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕೂಡ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವೋ, ಅಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪೂರ್ವಿಕರು ಸಮಸ್ಯೆಯ ತಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಜಗತ್ತಿಗೇ ಒಂದು ಸವಾಲನ್ನು ಎಸೆದಿರುವರು. ನಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ಪರಿಹಾರ ತ್ಯಾಗ, ನಿರ್ಭಯತೆ, ಪ್ರೇಮ ಇವೇ ಉಳಿಯಲು ಯೋಗ್ಯ ವಾದವು ಗಳು, ಎಂಬುದು. ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖದ ತ್ಯಾಗ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸ ಇದೆ. ಹೇಗೆ ಹಲವು ದೇಶಗಳು ನಾಯಿ ಅಣಬೆಗಳಂತೆ ಪ್ರತಿ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಎದ್ದು, ಕೆಲವು ಕಾಲ ಅಟ್ಟಹಾಸ ದಿಂದ ಬಾಳಿ, ಕೊನೆಗೆ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ ಹೋದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಅದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೆ ಎದುರಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ದುರ್ಗತಿ, ಅಪಾಯ, ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿಯೂ ಈ ಮಹಾ ಜನಾಂಗವು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದು ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು. ತ್ಯಾಗವಿಲ್ಲದೆ ಧರ್ಮ ಹೇಗೆ ಇರಬಲ್ಲದು? ಯೂರೋಪು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಮಾನವನು ಎಷ್ಟೊಂದನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು, ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೋ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೋ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ನಿಯಮ ನಿರ್ದಯವಾದ ಕ್ರೂರ ಸ್ಪರ್ಧೆ. ನಮ್ಮ ನಿಯಮ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆ-ಎಂದರೆ, ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು, ಅದರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವುದು, ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಅನ್ಯಾಯ ಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಜೀವನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನವಜೀವಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸುಗಮ ಮಾಡುವುದು.

(ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಸಂದಣಿ ಹೆಚ್ಚಿ, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದರು.)

ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ನಿಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಪರಮ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಎಂದು ಎಣಿಸಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹ ನೋಡಿ ನನಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಗಿದೆ. ಅದ್ಭುತ ಉತ್ಸಾಹ ನಮಗೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

೮೮ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಉತ್ಸಾಹ ಆರದೆ ಇರಲಿ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ; ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಅಗತ್ಯ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಹಾರ್ದಿಕ ಉತ್ಸಾಹಪೂರಿತ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದ. ಪ್ರಶಾಂತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು. ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನೀವು ನನ್ನ ದರ್ಶನ ದಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವೆನು. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹಪೂರಿತ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

೧೧. ನನ್ನ ಸಮರನೀತಿ

(ಮದ್ರಾಸಿನ ವಿಕೋರಿಯ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ)

ಮೊನ್ನೆ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂದಣಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಪುರಜನರು ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತೋರಿದ ದಯೆಗೆ ನಾನು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅಭಿನಂದನಾ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಸುಂದರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ನಿಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಬೇಕೆಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಭಗವಂತನ ಅಡಿದಾವರೆಯಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಯೋಗ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾತೃಭೂಮಿಗಾಗಿ ಬದುಕಿರುವ ತನಕ ದುಡಿಯಲು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡು, ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವೆನು.

ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಹಸವಿದೆ. ಭರತವರ್ಷವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸಂದೇಶವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಾನು ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟೆ. ನಾನು ಇಂದು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೆಲವು ಸಾಹಸಪೂರ್ಣ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು. ನನ್ನ ಜಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನನ್ನನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುವಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ನನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ದೇವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ. ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವಂತೆ ಈಗಲೂ ಆಯಿತು. ಆದರೂ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇವೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದೆನೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿದ್ದೆ. ನಾನೀಗ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವೆನು. ಈ ಮಾತಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಾನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಭಾವನೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡುವುದೋ ಅದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ದಂಡಕಮಂಡಲು ಧಾರಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ನಗರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಂತೆಯೇ ಈಗಲೂ ಇರುವೆನು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ನನಗೆ ತೆರೆದಿರುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಾನಿನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವೆ.

ಪ್ರಥಮತಃ ಧಿಯಾಸಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಸಮಾಜ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳು ಅವರಿಗೆ ಋಣಿಗಳು. ಅದರಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಆನಿಬೆಸೆಂಟರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಋಣಿಗಳು. ನನಗೆ ಅವರ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ತಿಳಿದ ಸ್ವಲ್ಪದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ

ವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭರತಖಂಡದ ಹಿತೈಷಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ಹೇಳುವೆನು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನೂ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನು. ಈಶ್ವರನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಸದಾ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಳೆಗರೆ ಯಲಿ. ಇದು ಬೇರೆ, ಥಿಯಾಸಫಿ ಸಂಘವನ್ನು ಸೇರುವುದು ಬೇರೆ. ಅಭಿಮಾನ, ಗೌರವ, ಪ್ರೀತಿ ಬೇರೆ, ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವೇಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ, ವಿಮರ್ಶೆ ಇಲ್ಲದೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇರೆ. ಥಿಯಾಸಫಿಸ್ವರು ನನಗೆ ಅಮೆರಿಕಾ ಯೂರೋಪ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಜಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದರೆಂದು ವದಂತಿ ಹಬ್ಬಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಮಾತೆಲ್ಲ ತಪ್ಪು, ಅಸತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾರಭಾವನೆ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದು, ಎಂಬ ಹಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುವೆವು. ಅದೇನೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಆದರೆ ನಿಜಾಂಶ ಬೇರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ನಂಬುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ, ನಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಅವನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಸಹೃದಯತೆ, ಪ್ರೇಮಗಳು ಮಾಯವಾಗುವುವು. ಸ್ವಾರ್ಥಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಾದ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇರುವರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಘಟನೆ ತಮಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಸೂ ಯಾಜ್ಞಾಲೆ ಏಳುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಕಳೆಯನ್ನು ಕೀಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಇದರಿಂದ ಕೈಸ್ತರಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ? ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸುಧಾರಕರಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ? ಅವರೇಕೆ ವಿರೋಧಿಸ ಬೇಕು? ಅವರೇಕೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪರಮ ಶತ್ರುಗಳಾಗಬೇಕು? ಏಕೆ ಎಂದು ಕೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಅಸೂಯೆ ದ್ವೇಷ ಅಷ್ಟು ಕಟುವಾಗಿದೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಲೂ ಆಗು ವುದಿಲ್ಲ.

ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಭಿಕಾರಿಯಾಗಿ, ಅಜ್ಞಾತನಾಗಿ, ಸ್ನೇಹಿತನಿಲ್ಲದ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ, ಕಡಲನ್ನು ದಾಟಿ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ, ಯಾವ ಪರಿಚಯ ಪತ್ರವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಥಿಯಾಸಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕಂಡೆ. ಅವರು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಭರತ ಖಂಡದ ಹಿತೈಷಿಗಳಾದುದ ರಿಂದ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಚಯಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುವರು ಎಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅವರು, “ನೀನು ನಮ್ಮ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವೆಯಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿ ದರು. ನಾನು, “ಇಲ್ಲ, ಹೇಗೆ ಸೇರಲಿ? ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದೆ. ಅವರು, “ಹಾಗಾದರೆ ನಿನಗೇನೂ ನಾನು ಮಾಡಲಾರೆ, ಕ್ಷಮಿಸು” ಎಂದರು. ಇದು ನನಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಮೆರಿಕಾವನ್ನು ಸೇರಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಇಲ್ಲಿ ರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್. ಅವರು ನನ್ನ ಚಿರಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ

ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಜೀವನದ ಅತಿ ನಿಕಟ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅವರು. ನಿಜವಾದ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಭರತಮಾತೆಯ ಪುತ್ರರು. ವಿಶ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಮುಂಚೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶವನ್ನು ಸೇರಿದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣ ಅಲ್ಪ; ಅದು ಬೇಗ ಮುಗಿಯಿತು. ಚಳಿಗಾಲ ಬಂತು. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದ ತೆಳು ಬಟ್ಟೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆ ಚಳಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನಾನೇನಾದರೂ ಭಿಕ್ಷೆ ಎತ್ತಲು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಡಾಲರು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಮದ್ರಾಸಿನ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ತಂತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಈ ವಾರ್ತೆ ಥಿಯಾಸಫಿಸ್ಟರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ, “ಈಗ ಈ ಪಿಶಾಚಿ ಸಾಯುತ್ತಿದೆ. ದೇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಪೀಡೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿದ” ಎಂದರು. ಇದೇ ಅವರು ನನಗೆ ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯ! ಇದನ್ನು ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ದೇಶ ಬಾಂಧವರು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟ ಕಾರಣ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ, ಮೌನವಾಗಿದ್ದೆ. ಇಂದು ಅದು ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ವಿಶ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಥಿಯಾಸಫಿಸ್ಟರನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕಲೆತು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಮೊಗದ ಮೇಲೆ, “ದೇವತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರಬಯಸುವ ಈ ಕ್ಷುದ್ರ ಕೀಟವಾವುದು!” ಎಂಬ ತಿರಸ್ಕಾರಭಾವ ಮುದ್ರಿತವಾದಂತೆ ಇತ್ತು. ವಿಶ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿ ಲಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಬಹುವಾಗಿ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಥಿಯಾಸಫಿಸ್ಟರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆತಂಕವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಯಾರಾದರೂ ಥಿಯಾಸಫಿಸ್ಟರು ನನ್ನ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರವಾಗುವುದೆಂದು ಹೆದರಿಸಿದರು. ಯಾರು ಥಿಯಾಸಫಿಯ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೋ ಅವರು ಕುತುಮಿ ಮತ್ತು ಮೋರಿಯಾ ಇವರಿಂದಲೇ ಉಪದೇಶ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅವರ ಜೀವಂತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆ, ಮಿಸ್ಟರ್ ಜಡ್ ಮತ್ತು ಮಿಸಸ್ ಅನಿಬೆಸಂಟ್. ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದು ಎಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಲತರ್ಪಣ ಕೊಡುವುದೆಂದರ್ಥ. ನಿಜವಾಗಿ ನಾನು ಹೀಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾರೆ. ನನಗೆ ಮಿಸ್ಟರ್ ಜಡ್ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿತ್ತು. ಆತ ಗುಣವಂತ, ಉದಾರ, ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವರು. ಥಿಯಾಸಫಿಸ್ಟರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ಅವರಿಗೂ ಅನಿಬೆಸಂಟರಿಗೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಹಾತ್ಮನೇ ಸರಿ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ದೂರಲು ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವೇನೆಂದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮನನ್ನೇ ಹೇಳುವರು. ನಿಜಾಂಶ ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಆತನೇ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ಎದುರಿಗೆ ಇರುವ ತಕ್ಕಡಿ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವಾಗ, ಯಾರಿಗೂ ಯಾರ ಪರವಾಗಿಯೂ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವರು ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಹೀಗೆ. ಅವರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿ ನನ್ನನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಗಳು ನನಗೆ

ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಳದೆ ಇರುವ ಅಸತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅಪರಿಚಿತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ, ಪ್ರತಿ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ನನ್ನ ಶೀಲದ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಿಂದಲೂ ನನ್ನನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನೂ ವೈರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಅನ್ನವನ್ನು ಕಸಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರೂ ಬ್ಬರು ಅವರೊಡನೆ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದುಃಖವಾಗುವುದು. ಆತ ಹಿಂದೂ ಸುಧಾರಕ ಸಂಘದ ಮುಂದಾಳು. ಪ್ರತಿದಿನ 'ಕ್ರಿಸ್ತ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದನು' ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೀಗೆಯೇ ಬರುವುದು? ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಹೀಗೆಯೇ? ಈ ಭದ್ರ ಮನುಷ್ಯ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಪರಿಚಿತ. ನನ್ನ ಆಪ್ತ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. ನಾನು ಆತನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಹಲವು ಕಾಲದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತ ನನಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರ ಇದು. ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ದಿನ ದಿಂದಲೇ, ಚಿಕಾಗೊ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ದಿನದಿಂದಲೇ ಆತನ ಧ್ವನಿ ಬದಲಾಯಿತು. ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಪತನಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಆತ ಮಾಡಿದ. ಕ್ರಿಸ್ತ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯೇ ಇದು? ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಅಡಿದಾವರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇದನ್ನೇ ಆತ ಕಲಿತಿರುವುದು? ನಮ್ಮ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸುಧಾರಕರು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತಶಕ್ತಿ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವುದೆಂದು ಸಾರುತ್ತಿರುವರು. ಇದೇ ಏನು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ರೀತಿ? ನಿಜವಾಗಿ ಈತ ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾದರೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಶಾಜನಕವಾಗಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರ ಒಂದು ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಶೂದ್ರನೆಂದು ಕರೆದು ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗಲು ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು “ಯಮಾಯ ಧರ್ಮರಾಜಾಯ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಾಯ ವೈ ನಮಃ” ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಯಾರ ಪಾದಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರೋ ಅವರು ನನ್ನ ವಂಶದ ಮೂಲವುರುಷರು; ಅವರು ಪರಿಶುದ್ಧ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಎನ್ನುವನು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪುರಾಣ ಪುಣ್ಯಕಥೆಯನ್ನು ನಂಬಿದರೆ, ನನ್ನ ವರ್ಣವು ಮಾಡಿದ ಇತರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ, ಅದು ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳವರೆಗೆ ಅರ್ಧ ಭರತಖಂಡವನ್ನೇ ಆಳಿತೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನನ್ನ ವರ್ಣವನ್ನು ನೀವು ಬಿಟ್ಟರೆ ಭರತಖಂಡದ ಇಂದಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದೇನು? ವಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಕುಲ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು, ಕವಿಗಳನ್ನು, ಇತಿಹಾಸಕಾರರನ್ನು, ಪ್ರಾಕ್ತನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರನ್ನು, ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಧರ್ಮ ಬೋಧಕರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಆಧುನಿಕ ಭರತಖಂಡದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಿಜ್ಞಾನಿ ನಮ್ಮ ಕುಲೋದ್ಭವನು. ಇದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮೂರು ವರ್ಣಗಳ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯರೆಂಬ ತ್ರಿವರ್ಣದವರಿಗೂ ಸಂನ್ಯಾಸದ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವನು. ಆದರೆ

ನನ್ನನ್ನು ಶೂದ್ರನೆಂದು ಕರೆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ದೀನರನ್ನು ನಿಕ್ರಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ನಾನೊಬ್ಬ ಹೊಲೆಯನಾದರೂ ಪರಮ ಸಂತೋಷ. ಚಂಡಾಲನ ಮನೆಯನ್ನು ಗುಡಿಸಬಯಸಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶ್ರೇಷ್ಠನ ಶಿಷ್ಯ ನಾನು. ಚಂಡಾಲ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ ಆತ ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಗುಡಿಸಲು ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವನು? ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಅರ್ಧರಾತ್ರಿ ಎದ್ದು ಚಂಡಾಲನ ಮನೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅವನ ಕಕ್ಕಸನ್ನು ಗುಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕೇಶರಾಶಿಯಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಒರಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಹಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ದಾಸಾನುದಾಸನಾಗ ಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಇಚ್ಛೆ. ಅವರ ಪಾದಗಳನ್ನು ನಾನು ಶಿರದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವೆ. ಅವರೇ ನನ್ನ ಆದರ್ಶ. ಆ ಗುರುಗಳ ಜೀವನವನ್ನು ಅನುಕರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರ ಸೇವಕನಾಗಿ ಹಿಂದೂವು ತಾನು ಉತ್ತಮನಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವನು. ಹಿಂದೂಗಳು ಜನಸಾಧಾರಣರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವುದು ಹೀಗೆ, ಬಾಹ್ಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯನು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನು ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆತನಿಗಿಂತ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಜನಾದರಣೀಯನಾಗಿದ್ದು; ದುಡ್ಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಆತಂಕವೆಂದು ಅವನು ಭಾವಿಸಿದುದು. ಮತ್ತೊಂದೇ ಶುದ್ಧ ಸನಾತನ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ. ನಮ್ಮ ಸುಧಾರಕರು ಚಂಡಾಲನಿಗೆ ಕೂಡ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಂತಹ ಬದುಕನ್ನು ಬಾಳಲಿ. ಆಗ ನಾನು ಅವರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲ. ಎಳೆನಷ್ಟು ಅನುಷ್ಠಾನ, ರಾಶಿರಾಶಿ ಮಾತಿಗಿಂತ ಮೇಲು.

ಈಗ ಮದ್ರಾಸಿನ ಸಮಾಜಸುಧಾರಕರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ದಯೆಯಿಂದ ಕಂಡಿರುವರು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿರುವರು. ಮದ್ರಾಸಿನ ಸುಧಾರಕರಿಗೂ ಬಂಗಾಳದ ಸುಧಾರಕರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹಲವು ಬಾರಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಮದ್ರಾಸು ಈಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಬಂಗಾಳದಂತೆ ಇದು ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಿಧಾನವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲ ಇರುವುದು, ಬೆಳವಣಿಗೆ. ವಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಡೆ ಒಂದು ನವಜಾಗೃತಿ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಸುಧಾರಕರು ಹೇಳುವಂತೆ ಎರಡು ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಸಮಾಜಗಳು ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ ಹೆದರಿಸುವುವು ಎಂದು ತೋರುವುದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಿಂದ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದವನನ್ನು, ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಎಲ್ಲಿ ಊಟ ಸಿಕ್ಕುವುದು, ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗುವುದು ಎಂದು

ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವನನ್ನು, ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಖವಾದ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಥರ್ಮಾಮೀಟರ್ ಸೊನ್ನೆಯ ಕೆಳಗೆ ಮೂವತ್ತು ಡಿಗ್ರಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆ ಬಾಳಿದವ ನನ್ನು, ಮತ್ತೊಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವನನ್ನು, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವ ಮೊದಲನೆಯ ಮಾತು ಇದು: ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯೊಂದು ಇದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸಂದೇಶವೂ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ದಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಮುಂದೆ ಏನಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ, ಸಾರುತ್ತೇನೆ. ಸುಧಾರಕರಿಗೆ, ನಾನು ಅವರಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಸುಧಾರಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಚೂರುಪಾರುಗಳನ್ನು ಸುಧಾ ರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ನನಗೆ ಆಮೂಲಾಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆ ಬೇಕು. ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಅವರದು ಧ್ವಂಸಮಾರ್ಗ. ನನ್ನದು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾರ್ಗ. ನನಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟು. ನಾನು ದೇವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ “ಹೀಗೆ ಚಲಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಲಾರೆ. ರಾಮನು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಇದ್ದ ಅಳಿಲಿನಂತೆ ನಾನು ಇರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸು ವೆನು. ಅದು ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಮರಳನ್ನು ಸೇತುವೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಧನ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾ ಯಂತ್ರವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ಮಹಾ ನದಿಯು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಇದರ ಗತಿ ಯಾವುದು ಎಂದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ? ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಇದೆ? ಸಹಸ್ರಾರು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಲನವಾಗಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಂದ ವಾಗಿ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದರಗತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಯಾರಿಗಿದೆ? ಗೀತೆಯು ಹೇಳುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದು. ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಒದಗಿದರೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅದರ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಆಗುವುದು. ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಲಾರರು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರ ಕಂಬನಿಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಭೂಮಿಯು ತೊಯ್ನಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ, ಮದುವೆಯಾಗದ ಹೆಂಗಸರ ಬೇಗುದಿಯಿಂದ ಆಕಾಶವು ತುಂಬಿದೆ. ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಮಹಾದುಃಖವು ಇಲ್ಲಿ, ವಿಲಾಸೋನ್ಮಾದದ ಜೀವನದಿಂದ ಬರುವ ಜುಗುಪ್ಸೆ ಆ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಲೂ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ಜನರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವರು. ಅಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಲು ಜನರಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ದೋಷವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಅದೊಂದು ಬಹಳ ಕಾಲ ದಿಂದ ಇರುವ ವಾತರೋಗದಂತೆ; ಕಾಲಿನಿಂದ ಓಡಿಸಿದರೆ ತಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲೋ ಓಡುವುದು. ಅದರ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಓಡುವುದು ಅಷ್ಟೆ. ಮಕ್ಕಳೇ, ಕೇಳಿ, ದೋಷವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ

ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎರಡೂ ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳಂತೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಸಮುದ್ರದ ಒಂದು ಕಡೆ ಉಬ್ಬರವಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇಳಿತವಿರಲೇ ಬೇಕು. ಜೀವನವೆಲ್ಲ ದೋಷಮಯ. ಬೇರೊಂದನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ ಉಸಿರನ್ನು ಎಳೆಯಲಾರೆವು. ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳದೆ ನಾವು ಒಂದು ತುತ್ತನ್ನೂ ಊಟ ಮಾಡಲಾರೆವು. ಇದೇ ನಿಯಮ, ಇದೇ ತತ್ತ್ವ. ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಏಕಮಾತ್ರ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ದೋಷಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ, ವಸ್ತು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲ. ದೋಷಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅದು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ. ದೋಷವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು. ಇದು ನಮ್ಮ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಮತಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಮತಭ್ರಾಂತರಾದ ಸುಧಾರಕರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದು ಕೊಂಡರು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯು ತೋರಿಸಿದೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ ನೀಗ್ರೋ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸದ ಮಹಾಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಮಿಗಿಲಾದುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚಿಸಲಾರೆವು. ನಿಮಗೆ ಆ ವಿಷಯವೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದರ ಫಲವೇನಾಯಿತು? ಗುಲಾಮಗಿರಿ ರದ್ದಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂದಿಗಿಂತ ನೂರುಪಾಲು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ರದ್ದಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನೀಗ್ರೋಗಳು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಸಾಯದಂತೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂದು ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಅವರ ಜೀವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆರೋಪಣೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಜೀವಸಹಿತ ಸುಡುವರು. ಅವರನ್ನು ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಲ್ಲುವರು. ಕೊಂದವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾನೂನೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನೀಗ್ರೋಗಳು; ಮನುಷ್ಯರೂ ಅಲ್ಲ, ಮೃಗಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ಮತಭ್ರಾಂತಿ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಇದು. ಮತಭ್ರಾಂತಿಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಆದ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು ಚರಿತ್ರೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿರುವೆನು. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ ಅದನ್ನು ಕಲಿಸಿರುವುದು. ಆದ ಕಾರಣವೆ ದೂರುವ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ನಾನು ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ದೂರಬೇಕು? ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲೂ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಇಂದಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಅದು ಗೊತ್ತು. ಮಗುವು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ನ್ಯೂನಾತಿರೇಕದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನೇ ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಜಗತ್ತನ್ನು ಸುತ್ತುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ವಿದೇಶೀಯನೂ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದು, ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿನ ಭಯಾನಕ ದೋಷಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪಾಂಡಿತ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನೇ ಕೊಡುವನು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂದು

ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ದೋಷವನ್ನೇ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರು ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಬಲ್ಲರೋ ಅವರೇ ಮಾನವ ಬಂಧುಗಳು. ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗ ಹಾಗೂ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ-ಹುಡುಗ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಅವನಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಹುಡುಗ “ನನ್ನನ್ನು ಮೊದಲು ನೀರಿನಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿ” ಎಂದು ಅರಚಿಕೊಂಡನು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಜನರೂ ಕೊಗುತ್ತಿರುವರು. “ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿವೆ. ಸಮಾಜಗಳು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಕೈ ನೀಡುವವನಲ್ಲಿ? ಯಾರು ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವವರು? ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆ?” ಅಯ್ಯೋ, ಮೊದಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇಲ್ಲೇ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಿಗೂ ನನಗೂ ಇರುವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ. ನೂರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಇಲ್ಲಿರುವರು. ಒಳ್ಳೆಯದಾದುದನ್ನು ಅವರು ಏನು ತಾನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ದ್ವೇಷಕಾರಕ, ನಿಂದಾಸ್ಪದವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಶಿಯನ್ನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ? ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಅದು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು! ಅವರು ಸನಾತನಿಗಳನ್ನು ದೂರಿರುವರು, ದ್ವೇಷಿಸಿರುವರು. ಕೊನೆಗೆ ವಿರೋಧಿಗಳು ಕೂಡ ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಂತೆಯೇ ಆಗಿರುವರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಜನಾಂಗದ ಗೌರವಕ್ಕೆ, ದೇಶದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತರುವ ಸಾಹಿತ್ಯರಾಶಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇದು ಸುಧಾರಣೆಯೇ? ಇದು ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವುದೇ? ಇದು ಯಾರ ತಪ್ಪು?

ನಾವು ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮನ್ನು ರಾಜರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜರೇ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ರಾಜರಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ, ಬಲವಾದ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾವು ಕಾಯಬೇಕು. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ಆಗುವುದು. ಯಾರಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಮೊದಲು ಅವರನ್ನು ಅಣಿಮಾಡಿ. ಜನರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ? ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತಿ ಘೋರ ಅತ್ಯಾಚಾರ. ಕೆಲವು ಆಚಾರಗಳು ದೋಷಪೂರಿತ ಎಂದು ಕೆಲವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ದೇಶ ಜಾಗೃತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಾಂಗ ಏಕೆ ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ? ಮೊದಲು ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಿ; ನಿಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ. ಅನಂತರ ಶಾಸನ ಬರುವುದು. ಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಾಸನ ಜನಿಸುವುದು. ರಾಜರು ಮಾಯವಾದರು. ಹೊಸ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲಿ? ಜನ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ? ಅದನ್ನು ತನ್ನಿ. ನೀವು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಮೊದಲು

ಜನರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹರಡಬೇಕು. ಆ ಸಮಯ ಬರುವವರೆಗೆ ನೀವು ಕಾಯಬೇಕು. ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಅಲಂಕಾರಗಳಂತೆ ಇದ್ದವು. ಮೊದಲನೆಯ ಎರಡು ವರ್ಣಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಅನ್ವಯಿಸುವವು. ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ ಶೇಕಡ ಎಪ್ಪತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೇಲಿನ ವರ್ಣದಲ್ಲಿರುವ, ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಣದವರ ದುಡಿತದಿಂದ ಕೃತವಿದ್ಯರಾದ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವವು. ತಮ್ಮ ಮನೆ ಗುಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವರು. ಆದರೆ ಇದು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದನ್ನೇ ನಾನು ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಸುಧಾರಣೆ ಎನ್ನುವುದು. ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಇಡಿ, ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಉರಿಯಲಿ. ಆಗ ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು. ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ವಿಶಾಲವಾದುದರಿಂದ, ಸುಧಾರಣೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಅವಸರಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೂರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಇಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಅಚ್ಚೇಯತಾವಾದ ಇವುಗಳ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಂದು ಫ್ಯಾಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅವನತಿಗೆ ಬೌದ್ಧರೇ ಮುಕ್ತಾಯಪಾಲುವ ಕಾರಣರೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇದು. ಬೌದ್ಧರ ಉನ್ನತಿ-ಅವನತಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯದವರು ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ಅದರ ಅದ್ಭುತ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನ ಅದ್ಭುತ ಜೀವನ ಎನ್ನುವರು. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧದೇವನ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿ ಗೌರವಗಳು ನನಗೆ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ: ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅದರ ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ಅಲ್ಲ, ಆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಮೂಲಪುರುಷನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೂ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಬೌದ್ಧರು ಕಟ್ಟಿದ ವಿಹಾರಗಳು, ಕೆತ್ತಿದ ವಿಗ್ರಹಗಳು, ಜನರ ಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಹಲವು ಬಾಹ್ಯಾಚಾರಗಳು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಹರಡಿದ್ದು ಹೀಗೆ. ಹಿಂದೂಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಯಜ್ಞವೇದಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಬೌದ್ಧರ ಅದ್ಭುತ ದೇಗುಲಗಳನ್ನೂ, ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದುವು. ಅದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನಾಚಾರಗಳ ರಾಶಿಯಾಯಿತೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವರೋ ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆತ್ತನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲಾನಮಗೆ ಬಂದದ್ದು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ. ಅನಂತರ ಮಹಾನ್ ಸುಧಾರಕರಾದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನೂರಾರು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ, ಕ್ರಮೇಣ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವೇದಾಂತ

ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವರು. ಈ ಸುಧಾರಕರಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಗೊತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಿಲ್ಲ. “ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ತಪ್ಪು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಿರಿ” ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದಿಗೂ ಅದು ಆಗಲಾರದು. ಇಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬರೋಸ್ ಮುನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮ, ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿತು ಎಂದು ಬರೆದುದನ್ನು ಓದಿದೆನು. ಯಾರು ಯೂರೋಪ್, ಗ್ರೀಸ್, ರೋಮ್ ನೋಡಿರುವರೋ ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತಲ್ಲ ಇದು. ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ರೋಮ್ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಹೆಸರು ಬದಲಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ದೇವರಿಗೆ ಹೊಸ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರುವರು. ದೇವಿಯರು ಮೇರಿಗಳಾಗಿರುವರು. ದೇವರು ಸಂತರಾಗಿರುವರು. ಆಚಾರಗಳು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿರುವುವು. ಪಾಂಟಿಫೆಕ್ಸ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಸ್ ಎಂಬ ಹಳೆಯ ಬಿರುದು ಕೂಡ ಇರುವುದು. ಬದಲಾವಣೆ ತಕ್ಷಣ ಆಗಲಾರದು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಇದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಇದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಮಾರ್ಗವೇ ಕ್ರಮೇಣ ಜನರನ್ನು ಉತ್ತಮ ಆದರ್ಶದ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು. ಅವರು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ವಿಕಾಸ. ಜೀವವು ಹಲವು ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಕ್ರಮೇಣ ಪರಮಾದರ್ಶದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಅದಕಾರಣ ಇವೆಲ್ಲ ಆವಶ್ಯಕ. ಇವೆಲ್ಲ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುವು. ಅವನ್ನು ಯಾರು ಧಿಕ್ಕರಿಸಬಲ್ಲರು?

ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಕೆಟ್ಟದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಈಗ ರೂಢಿಯಾಗಿಹೋಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ನಾನೂ ಒಮ್ಮೆ ಹೀಗೆಯೇ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತರೂಪವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಕಲಿತವರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮ ಹಂಸರು. ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯಿಂದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರಂಥವರನ್ನು ನಾವು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ನಿಮಗೆ ಸುಧಾರಕರ ದಳ ಬೇಕೆ ಅಥವಾ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಬೇಕೆ? ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರಂತಹ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೀವು ಪಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಸಹಸ್ರಾರು ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಲಿ. ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ದೈವೀ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ. ಆದರೂ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಹಳಿಯುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯೆಹೂದ್ಯನೊಬ್ಬನು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯನ್ನು ದೂರಿದನಂತೆ. ಅಂದರೆ ತನ್ನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನಲ್ಲದೆ ಉಳಿದವರ ವಿಗ್ರಹವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನು ದೂರಿದನು! ದೇವರನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಸುಂದರ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿದ್ದರೆ ಅದು ಭಯಾನಕ ಪಾಪ, ಕೆಟ್ಟದ್ದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ

ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿ, ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಎರಡು ದೇವದೂತರನ್ನು ಕೂರಿಸಿ, ಮೇಲೆ ಮೋಡವೊಂದು ತೇಲುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಅತಿ ಪವಿತ್ರ! ದೇವರು ಪಾರಿವಾಳ ದಂತೆ ಬಂದರೆ ಪವಿತ್ರೋತ್ತಮ. ಆದರೆ ಹಸುವಿನಂತೆ ಬಂದರೆ ಹೀದನ್, ಘೋರಪಾಪ, ಮೌಢ್ಯ. ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು! ಪ್ರಪಂಚವೇ ಹೀಗೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಕವಿ, “ಮನುಷ್ಯರು ಎಂತಹ ಹುಚ್ಚರು” ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ. ಇದೇ ಮಾನವ ಜಾತಿಯ ಮಹಾದೋಷ. ಇದೇ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳಿಗೆ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಮಕ್ಕಳು, ಮೀಸೆಯಿರುವ ಮಕ್ಕಳು, ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗದವರು, ಸಹಸ್ರಾರು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಲೆತ್ತಿಸುವರು. ನಿಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇಂತಹ ದೇವನಿಂದ ಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ, ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಅಂಕೆ ಇಲ್ಲದ ಹುಡುಗರೆ, ನಿಮಗೆ ಬಿಳಿಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೀಚುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದೆಂದು, ಅದನ್ನು ಯಾರೋ ಮೂಢರು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವರೆಂದು ನೀವು ಏನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಯೇ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುವಿರೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವಿರೇನು? ನೀವೇ ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವಿರೇನು? ಮದ್ರಾಸಿನ ಸುಧಾರಕರಿಗೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ: ನನಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅತಿ ಗೌರವ, ವಿಶ್ವಾಸಗಳು ಇವೆ. ಅವರ ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯ, ದೇಶ ಪ್ರೇಮ, ದೀನದಲಿತರ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸಹೋದರ ಸಹಜ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು. ನೂರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಹೊಸದೊಂದು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ.

ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಕರ ಬರಗಾಲ ಎಂದಾದರೂ ಇತ್ತೇ? ಭರತಖಂಡದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೀವು ಓದಿರುವಿರಾ? ರಾಮಾನುಜ ಯಾರು? ಶಂಕರ ಯಾರು? ನಾನಕ್ ಯಾರು? ಚೈತನ್ಯ ಯಾರು? ಕಬೀರ ಯಾರು? ದಾದು ಯಾರು? ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದು ಮೂಡಿದ ಪ್ರಥಮವರ್ಗದ ತಾರಾ ಶ್ರೇಣಿಗಳಂತೆ ಇರುವ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕರು ಯಾರು? ರಾಮಾನುಜರು ಅಂತ್ಯಜರಿಗಾಗಿ ಮರುಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಚಂಡಾಲರನ್ನು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನವೆಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಮಹಮದೀಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಲಿಲ್ಲವೇ? ನಾನಕ್ ಹಿಂದೂಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಹಮದೀಯರೊಂದಿಗೆ ಕಲೆತು ಹೊಸ ಸೌಹಾರ್ದ ಭಾವವನ್ನು ತರಲು ಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲವೇ? ಅವರೆಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಈಗಲೂ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ವೈಶ್ಯಾಸ ವಿಷ್ಣು. ಅವರಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರ ಅಟ್ಟಹಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಶಾಪದ ಸುರಿಮಳೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾರನ್ನೂ ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಜನಾಂಗ ಯಾವಾಗಲೂ

ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು “ಹಿಂದೂಗಳೇ ನೋಡಿ, ಹಿಂದೆ ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವಿರಿ. ಆದರೆ ಸಹೋದರರೆ, ಈಗ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡೋಣ” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. “ನೀವು ದುಷ್ಟರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಈಗ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿ” ಎನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವುದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದು ದೇವರ ದಯದಿಂದ! ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಯಿಸಿ, ಬಡಿದು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ನಮಗಲ್ಲ. ಅವರ ಅಮೃತ ನಮಗೆ ವಿಷವಾಗಬಹುದು. ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಮೊದಲನೆಯ ನೀತಿಯೇ ಇದು. ಅವರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಾಜದ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈಗ ಅವರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿವೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ವರುಷಗಳ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಯೋಜನೆ ಏನು? ಪುರಾತನ ಮಹಾತ್ಮರ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದೇ ನನ್ನ ಯೋಜನೆ. ನಾನು ಅವರೇನು ಮಾಡಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಓದಿರುವೆನು. ಈಶ್ವರೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವೆನು. ಅವರು ಪ್ರಬಲ ಸಮಾಜ ಸಂಘಟನಾಕಾರರು. ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಪವಿತ್ರತೆ ಇವನ್ನು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಬಾಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ನಾವೂ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕಾಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇರುವಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಂದು ಜೀವನೋದ್ದೇಶವಿದೆ. ಅದೇ ಜೀವನದ ಪ್ರಧಾನ ಸ್ವರ. ಉಳಿದ ಸ್ವರಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಿಲನವಾಗಿ ಐಕ್ಯಗೊಳ್ಳುವುವು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಂಥ ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಅದರ ಜೀವಾಳ, ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯ ಅದರ ಜೀವಾಳ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೇ ಅದರ ಕೇಂದ್ರ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನದ ಉಳಿದ ಸ್ವರಗಳೆಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಅಧೀನ. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಅದರ ಸ್ವಭಾವ ಆ ಜನಾಂಗದ ಮುಖ್ಯ ಗುಣವಾಗಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ, ಆ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾದರೆ, ಆ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಶವಾದಂತೆ. ನೀವು ಧರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ರಾಜಕೀಯವನ್ನಾಗಲೀ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದನ್ನಾಗಲೀ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಧರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅನುರಣಿತವಾಗು

ತ್ತಿರಲಿ. ನನಗೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೂಡ, ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ತೊರೆದು, ಬೋಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಯಾವರೀತಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆಯೇ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಅದರ ಮೂಲಕ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಕೂಡ, ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವೂ ಕೂಡ. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ನಾವು ಆರಿಸಿಕೊಂಡೆವು. ನಾವು ಈಗ ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದೇನೂ ಅಂತಹ ಕಟ್ಟು ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲ. ಸಂಸಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ನೆನೆಯುವುದು, ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ನೆನೆಯುವುದು ಅಂತಹ ಕಟ್ಟು ಆಯ್ಕೆಯೇ? ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಚಲ ನಂಬಿಕೆ, ಇಹಲೋಕವನ್ನು ನಿರ್ಕೃಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು; ತೀವ್ರ ತ್ಯಾಗಶಕ್ತಿ, ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಅಮರವಾದ ಜೀವಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಇವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಜಡ ವಾದಿಗಳೆಂದು ನಂಬಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿರುವಿರಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದು ಕರೆದರೆ, ದೇವರ ಪರಮ ಭಕ್ತರಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬಲ್ಲೀರಿ?

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಜಾಗೃತಿ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಭರತ ಖಂಡವನ್ನು ತುಂಬುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯ ಮಳೆಗರೆಯಿರಿ. ಮೊದಲು ನಾವು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದುದು ಇದು. ನಮ್ಮ ಉಪನಿಷತ್-ಶಾಸ್ತ್ರ- ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅದ್ಭುತ ಸತ್ಯಗಳು ಪ್ರಚಾರವಾಗಬೇಕು. ಮಠಗಳಿಂದ, ಕಾನನಗಳಿಂದ, ತಮಗೇ ಇವು ಮೀಸಲಾಗಿವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಕೆಲವು ಜನರಿಂದ ಹೊರಗೆ ತಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಭಾವನೆ ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ, ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ, ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ, ಸಿಂಧುವಿನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರದವರೆಗೆ ಹರಿಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. “ಮೊದಲು ಶ್ರವಣ, ಅನಂತರ ಮನನ, ಅದರ ಅನಂತರ ನಿಧಿ ಧ್ಯಾನ” ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಮೊದಲು ಜನರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಲಿ. ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಸತ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಸಹಾಯ

ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪವಿತ್ರ ಕರ್ಮವನ್ನು ಇಂದು ಮಾಡಲಾರರು. ಭಗವಾನ್ ವ್ಯಾಸರು ಹೇಳುವಂತೆ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರ್ಮ ಉಳಿದಿದೆ. ಯಾಗ ಯಜ್ಞಗಳಿಂದ, ಪ್ರಚಂಡ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಈಗ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವುದೊಂದೇ, ಅದೇ ದಾನ, ದಾನದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ-ಜ್ಞಾನದಾನ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದು. ಎರಡನೆಯದೇ ಸಾಧಾರಣ ವಿದ್ಯಾದಾನ, ಕೊನೆಯದೇ ಅನ್ನದಾನ. ಈ ಅದ್ಭುತ ಉದಾರ ಜನಾಂಗವನ್ನು ನೋಡಿ. ಈ ಬಡದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಮಾಡಿರುವ ದಾನವನ್ನು ನೋಡಿ. ಜನರ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ. ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದವರೆಗೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಸು ಇಲ್ಲದೇ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವನೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನೇಹಿತನಂತೆ ಅವನನ್ನು ಉಪಚರಿಸುವರು. ಯಾವ ಭಿಕ್ಷುಕನೂ ಉಪವಾಸವಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ದಾನಶೀಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಜ್ಞಾನದಾನವೆಂಬ ಮೊದಲನೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೊನೆಗಾಣಕೊಡದು. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಭರತಖಂಡದ ಆಲೋಚನೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ನಾನೇ ಮೊದಲು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವನು ಎಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಪದೇ ಪದೇ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಾಗೆಲ್ಲಾ ಎಂದಿಗೂ ಬತ್ತದ ಈ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹ ಭರತಖಂಡದ ಹೊರಗೆ ಇರುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿದೆ. ಪ್ರಚಂಡ ಸೇನಾಚಲನೆ, ರಣಕಹಳೆಯ ಧ್ವನಿ ಇವುಗಳಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಭಾವನೆ ಹರಡಬಹುದು. ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಕೋವಿಯ ಬಲದ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೌನವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳದೆ, ಕಾಣದೆ ಬೀಳುವ ಹಿಮಮಣಿ ಗುಲಾಬಿಯ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸುವಂತೆ, ಪುನಃ ಪುನಃ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭರತ ಖಂಡವು ಈ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಪ್ರಬಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮೇಲೆದ್ದು ಅನ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ, ರಸ್ತೆ ವಾಹನಸಂಚಾರ ಮುಂತಾದುವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ದೊಡನೆಯ, ಭರತಖಂಡ ತಕ್ಷಣ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣವೆಂಬ ಸಮಷ್ಟಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದಿರುವುದು. ಇದು ಬುದ್ಧನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಆಯಿತು. ಇದರ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಚೈನ, ಏಷ್ಯಾಮೈನರ್, ಮಲಯ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪದ ಮಧ್ಯಭಾಗ-ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಯವನ ವಿಜಯ ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾದ ಪ್ರಪಂಚದ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದಾಗ ಹೀಗೆ ಆಯಿತು. ಆಗ ಭರತ ಖಂಡದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹ ಹರಿದುಹೋಯಿತು. ಇಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ಅವಶೇಷವಷ್ಟೆ. ಈಗ ಅದೇ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿದೆ. ಆಂಗ್ಲಶಕ್ತಿ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿರುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆ. ಆಂಗ್ಲ ಮೇಧಾ

ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಇದುವರೆಗೆ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳು ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿವೆ. ತಕ್ಷಣವೇ ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಭರತಖಂಡ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆಯುವುದು. ಅದು ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರುವುದು. ನಾನು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದುದು ನನ್ನಿಂದ ಅಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ, ಭಾರತದ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾತ ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಹೀಗೆಯೆ ನನ್ನಂತಹ ನೂರಾರು ಜನರನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಕಳುಹಿಸುವನು. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇದನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದು. ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕು; ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯವಿದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಬೋಧಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲಾ ಬಂದೇ ಬರುವುದು. ಧರ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯಲು ನೀವು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಜನರ ಮೇಲೆ ಇದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧರ ಭಾರೀ ಚಳುವಳಿ ಕೂಡ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾದುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ.

ಆದಕಾರಣ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವಂತಹ ಯುವಕರನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಯೋಜನೆ. ನಮಗೆ ಇಂದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಜನ, ಜನ. ಉಳಿದು ಎಲ್ಲ ಅನಂತರ ಬರುವುವು. ವೀರ್ಯವಂತ, ತೇಜಸ್ವಿ, ಶ್ರದ್ಧಾಸ್ತಂಪನ್ನ, ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನಿಷ್ಕಪಟಗಳಾದ ಯುವಕರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ನೂರು ಜನರು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು. ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಬಲವಾದುದು. ಅದರ ಎದುರಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮಣಿಯಬೇಕು. ಅದು ಸ್ವಯಂ ಭಗವಂತನಿಂದ ಬರುವುದು. ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಪ್ರಬಲ ಇಚ್ಛೆ ಸರ್ವಶಕ್ತವಾದುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲವೆ? ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮಹಾಸತ್ಯವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿ. ಪ್ರಪಂಚ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೀನ ಅವಸ್ಥೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅವರು ಮನುಷ್ಯರೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರಿದ್ದಾಯಿತು. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅವರು ಅಂಜುಕುಳಿಗಳಾಗಿ ಈಗ ಅವರು ಮೃಗ ಸಮಾನರಾಗಿರುವರು. ಆತ್ಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೇ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅತಿ ನೀಚರಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟುಸಾವು ಇಲ್ಲ. ಕತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಕಡಿಯಲಾರದು, ಬೆಂಕಿ ದಹಿಸಲಾರದು, ಗಾಳಿ ಒಣಗಿಸಲಾರದು. ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ಆತ್ಮ ಅದು. ಮೊದಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಲಿ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರಿಗೂ ನಿಮಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಅವರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿ

ಕೊಳ್ಳಲಿ. ನನಗೆ ಅದರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲಿದೆ: ಆಂಗ್ಲೇಯನಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆತ ಆಂಗ್ಲೇಯನಾದುದರಿಂದ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತಾನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆನೆಂದು ತಿಳಿಯುವನು. ಆತನಲ್ಲಿರುವ ದೇವರನ್ನು ಅದು ಹೊರಗೆ ತರುವುದು. ತನಗೆ ತೋರಿದುದನ್ನು ಅವನು ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿದಿನ ನಿಮಗೆ, ನಿಮ್ಮಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕರು ನೀವು ಎಂದು ಬೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ನೀವು ಆಗುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಮಗೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಶಕ್ತಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿರಲಿ. ನಾವು ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವೆವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ರಹಸ್ಯ, ಈ ಮಾಯಾಮಂತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ಯವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವು ನಮ್ಮನ್ನು ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡಿವೆ. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿ. ನಮಗೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕಬ್ಬಿಣದಂತಹ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು, ಉಕ್ಕಿನಂತಹ ನರಗಳು. ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆತ್ತಿರುವೆವು. ಇನ್ನು ಸಾಕು. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಪುರುಷಸಿಂಹರಾಗಿ. ಪುರುಷಸಿಂಹರನ್ನು ಮಾಡುವ ಧರ್ಮ ನಮಗಿಂದು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪುರುಷಸಿಂಹರನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಪುರುಷಸಿಂಹರನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಮಗೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಯಾವುದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೈಹಿಕವಾಗಿ, ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೋ ಅದನ್ನು ವಿಷದಂತೆ ತ್ಯಜಿಸಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಜೀವವಿಲ್ಲ. ಅದು ಸತ್ಯವಾಗಿರಲಾರದು. ಸತ್ಯವು ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ, ಪರಿಶುದ್ಧ. ಸತ್ಯವೇ ಅನಂತಜ್ಞಾನ. ಸತ್ಯವು ಶಕ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಬೆಳಕು ಕೊಡಬೇಕು, ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರಹಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ಯವಿದ್ದರೂ ಅವು ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವವು. ನನಗೆ ಇಡೀ ಜೀವನದ ಅನುಭವವಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿ. ರಹಸ್ಯವು ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೆಂದು ನಾನು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡಿರುವೆನು. ನಾನು ಭರತಖಂಡವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿರುವೆನು. ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿರುವೆನು. ನಾನು ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿರುವೆನು. ಜೀವನಾದ್ಯಂತವೂ ಅಲ್ಲೇ ಜನಿಸಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವೆನು. ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ನೀವು ದುರ್ಬಲರಾಗುವುದನ್ನೂ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನೂ ನಾನು ಸಹಿಸಲಾರೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ನಾನು ನಿಮಗಾಗಿ, ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಅಧೋಗತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಜಾರುತ್ತಿರುವ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ತಡೆಯಲು, “ನಿಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಜಾರಬೇಡಿ” ಎಂದು ಕೂಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ರಹಸ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಧೀರರಾಗಿ. ನಿಮ್ಮ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ದಿವ್ಯದರ್ಶನಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅವು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಈ ದರ್ಶನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ. ಮಹಾನ್ ಸತ್ಯಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜವಾದುವುಗಳು; ನಿಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದಷ್ಟೇ ಸರಳವಾದುವು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಸತ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ. ಅದರಿಂದ ಭರತಖಂಡದ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಗೊಳಿಸುವೆನು. ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ನನಗೂ ದೇಶ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ನನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಆದರ್ಶವಿದೆ. ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಮೊದಲನೆಯದೇ ಹೃದಯವಂತಿಕೆ. ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಕೆಲವು ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುವು. ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬರುವುದು ಹೃದಯದಿಂದ. ಪ್ರೇಮವು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಾಗಿಲನ್ನೂ ತೆರೆಯುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದ ರಹಸ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೇಮವೇ ಬಾಗಿಲು. ಭಾವೀ ದೇಶಭಕ್ತರೇ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರೇ, ಮೊದಲು ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ದೇವ ಸಂತಾನರು ಮತ್ತು ಋಷಿಸಂತಾನರು ಪಶುಸಂತಾನರಾಗಿರುವರೆಂದು ನಿಮಗೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಥೆ ಇದೆಯೇ? ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರು ಈಗ ಉಪವಾಸದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವರು, ಹಿಂದಿ ನಿಂದಲೂ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರು ಅದರಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ? ಆಜ್ಞಾನವು ಕಾರ್ಮೋಡದಂತೆ ಭಾರತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಇದರಿಂದ ನೀವು ಅಶಾಂತರಾಗಿದ್ದೀರಾ? ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ನಿದ್ರೆಗೆ ಭಂಗ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಇದು ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆಯೇ? ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಚಲನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ? ಇದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉನ್ನತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ? ಈ ಸರ್ವನಾಶದ ದುಃಖ ನಿಮ್ಮನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿ ಯಶಸ್ಸು ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳು ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ದೇಹವನ್ನು ನೀವು ಮರೆತಿರುವಿರಾ? ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವಿರಾ? ದೇಶಭಕ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ನಾನು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕಾಗಿ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಉದ್ದೇಗದೃತ್ಯ ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ದಾರಿ ತಿಳಿಯದೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ನಾನು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಪರಿಚಯವಿದ್ದ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಯಾರು ಲಕ್ಷಿಸಿದರು? ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ದೇಶೀಯರು ಪ್ರತಿದಿನ ಅಧಃಪಾತಗಳಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಯಾರು ಲೆಕ್ಕಿಸಿದರು? ಇದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆ.

ನೀವು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಆ ಉದ್ದೇಗವನ್ನು ಬರಿಯ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವೃಥಾಗೊಳಿಸದೆ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವಿರಾ? ಅವರನ್ನು ದೂರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವ, ವರ್ತಮಾನ ಮೃತ್ಯುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಅವರ ದುಃಖವನ್ನು ಶಮನ ಗೊಳಿಸುವ ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ನುಡಿಯನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಬಲ್ಲಿರಾ?

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಪರ್ವತೋಪಮ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ದಾಟಬಲ್ಲ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆಯೇ? ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿರಿದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರೂ, ಸರಿ ಎಂದು

ತೋರಿದುದನ್ನು ಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರೂ, ನಿಮ್ಮ ದ್ರವ್ಯ ಹೋದರೂ, ಕೀರ್ತಿ ನಶಿಸಿದರೂ, ಐಶ್ವರ್ಯ ಮಾಯ ವಾದರೂ, ನೀವು ಅದನ್ನು ಬಿಡದೆ ಇರಬಲ್ಲೀರಾ? ಅದನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾ, ಎಡೆಬಿಡದೆ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಬಲ್ಲೀರಾ? ಭರ್ತ್ಯಹರಿ ಹೇಳುವಂತೆ,

ನಿಂದಂತು ನೀತಿನಿಪುಣಾ ಯದಿ ವಾ ಸ್ತುವಂತು
ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಸಮಾವಿತತು ಗಚ್ಛತು ವಾ ಯಥೇಷ್ಟಮ್ |
ಅದ್ವೈತ ವಾ ಮರಣಮಸ್ತು ಯುಗಾಂತರೇ ವಾ
ನ್ಯಾಯಾತ್ ಪಥಃ ಪ್ರವಿಚಲಂತಿ ಪದಂ ನ ಧೀರಾಃ ||

“ನೀತಿ ನಿಪುಣರು ಹೊಗಳಲಿ ಅಥವಾ ತೆಗಳಲಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಒಲಿಯಲಿ ಅಥವಾ ತ್ಯಜಿಸಲಿ, ಮೃತ್ಯು ಇಂದೇ ಬರಲಿ ಅಥವಾ ಯುಗಾಂತರಗಳ ಮೇಲೆ ಬರಲಿ; ಧೀರರು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ ಪಥದಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗುವುದಿಲ್ಲ.” ಈ ದೃಢತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಗುಣಗಳಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಹಾ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲರಿ. ನೀವು ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮುಖವೇ ಕಾಂತಿ ಯಿಂದ ಕೋರೈಸುವುದು. ನೀವು ಒಂದು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಗಳು ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಯನ್ನು ತೂರಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸು ವುವು. ಯಾವುದಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಶ್ರಯ ಸಿಕ್ಕಿ ಅವನ ಮೂಲಕ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಅದು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕಪಟ ಪರಿಶುದ್ಧ ಉದ್ದೇಶದ ಶಕ್ತಿ ಇದು.

ನಿಮಗೆ ಆಗಲೇ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಶಂಕಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಇದೇ ಕೊನೆಯ ಮಾತು.

ನನ್ನ ಸ್ವದೇಶವಾಸಿಗಳೇ, ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಮಕ್ಕಳೇ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರನೌಕೆಯು ಭವಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಪಾರುಗಾಣಿಸಿದೆ. ಹಲವು ಶತಾಬ್ದಗಳಿಂದ ಕಡಲಿನ ಮೇಲೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಅಮೃತತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ದಿದೆ. ಇಂದು ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೇ ಹಡಗು ಶಿಥಿಲವಾಗಿದೆ. ರಂಧ್ರ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈಗ ನಿಂದಿಸುವಿರಾ? ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಪವಿತ್ರತಮ ವಸ್ತು ವಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂದೆಯ ಬಾಣವನ್ನು ಕರೆಯುವುದು ತರವೇ? ಈ ಜನಾಂಗದ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ, ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅದರ ಮಕ್ಕಳು, ಹೋಗಿ ಆ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚೋಣ. ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ರಕ್ತವನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸೋಣ. ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸೋಣ. ನಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನಾದರೂ ಭೇದಿಸಿ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚೋಣ. ಆದರೆ ಎಂದಿಗೂ ನಿಂದಿಸಬೇಡಿ. ಈ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಒಂದಾದರೂ ಕಟುಟೀಕೆ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ. ಇದರ ಗತ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆಗೆ

ನಾನು ಇದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನ ಮಕ್ಕಳು, ಮಹಿಮಾವಂತ ಪೂರ್ವಿಕರ ಸಂತಾನರು ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶಪಿಸಬಲ್ಲೆ? ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಸರ್ವಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ. ಮಕ್ಕಳೇ, ನನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಲು ಬಂದಿರುವೆನು. ನೀವು ಅದನ್ನು ಆಲಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು. ನೀವು ಕೇಳದೆ ನನ್ನನ್ನು ಭರತಖಂಡದಿಂದ ನೂಕಿದರೂ ನಾನು ಪುನಃ ಬಂದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳುವೆನು. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ರಲು ಬಂದಿರುವೆನು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮುಳುಗಲೇಬೇಕಾದರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮುಳುಗೋಣ. ಎಂದಿಗೂ ಶಾಪವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸದೆ ಇರೋಣ.

೧೨. ಭಾರತೀಯರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತದ ಅನುಷ್ಠಾನ

(ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಒಂದು ಪದ ಬಹಳ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ವೇದಾಂತವೆಂದರೆ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ 'ಹಿಂದೂ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪುರಾತನ ಪರ್ಶಿಯನರು ಸಿಂಧೂ ನದಿಯನ್ನು ಹಿಂದೂ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ಸ' -ಕಾರವನ್ನು ಪರ್ಶಿಯನರು 'ಹ್' ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ 'ಸಿಂಧೂ' ಪದವು 'ಹಿಂದೂ' ಎಂದಾಯಿತು. ಗ್ರೀಕರಿಗೆ ಹಕಾರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ತೃಜಿಯೇಬಿಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಇಂಡಿಯನರಾದೆವು. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದರೆ ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಆಚೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರು ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದು ಆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಈಚೆಗೆ ಇರುವ ಜನರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳಿರುವರು, ಜೊತೆಗೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಪಾರ್ಸಿಗಳು, ಬೌದ್ಧರು, ಜೈನರು ಎಲ್ಲರೂ ಇರುವರು. ಮೂಲ ಶಬ್ದಾರ್ಥದ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದೂ ಎಂಬುದು ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಧರ್ಮಗಳು, ಭಾವನೆಗಳು, ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು- ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೆಸರು, ಪಂಥ, ಸಂಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಮತಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಒಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲ ಮತಗಳ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೂ ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಂಬಿಕೆ. ವೇದಗಳ ಪರಮ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪದವರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಈ ವೇದರಾಶಿ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಜ್ಞಾನಕಾಂಡ, ಕರ್ಮಕಾಂಡವೆಂದು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳ ವಿಷಯವಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಈಗ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ವೇದಗಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉಪದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದೇ ಜ್ಞಾನಕಾಂಡ. ಇದನ್ನೇ ಉಪನಿಷತ್ತು ಅಥವಾ ವೇದಾಂತ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರು, ತತ್ತ್ವಜ್ಞರು, ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು - ಅವರು ದೈವಿಗಳಾಗಲಿ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲಿ - ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನೇ ಪರಮಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವನ ತತ್ತ್ವ ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವನು ಯಾವುದೇ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಲಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳೇ ಪ್ರಮಾಣ. ಅವನು

ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಮತ ನಾಸ್ತಿಕವೆನಿಸುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂವಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದಾದ ಏಕಮಾತ್ರ ಪದವೇ 'ವೇದಾಂತಿ' ಅಥವಾ 'ವೈದಿಕ' ಎನ್ನುವುದು. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ 'ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವ' ಮತ್ತು 'ವೇದಾಂತ' ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶದಪಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಚೆಗೆ ವೇದಾಂತವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಅದ್ವೈತವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿಹೋಗಿದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಹಲವು ತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವವೂ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅದ್ವೈತಿಗಳಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟೇ ಪೂಜ್ಯಭಾವ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳಿಗೂ ಇದೆ. ಅದ್ವೈತಿಗಳೂ ವೇದಾಂತದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟೇ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದ್ವೈತಿಗಳು ಕೂಡ ಹೀಗೆಯೇ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಗಡದವರೂ ಕೂಡ ಹೀಗೆಯೇ. ಆದರೂ ಜನಸಾಧಾರಣರಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತವೆಂದರೆ ಅದ್ವೈತವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದು ಹೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಂಚ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ವೇದಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿ ದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಮೃತಿಗಳೂ ಪುರಾಣಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ ವೇದಗಳಿಗಿರುವ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯ ಇವುಗಳಿಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪುರಾಣ ಸ್ಮೃತಿಗಳಿಗೂ ಶ್ರುತಿಯ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭೇದವಿದ್ದರೆ ಶ್ರುತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅದ್ವೈತಾಚಾರ್ಯರಾದ ಶಂಕರರು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಾಗ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನೇ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವು ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇತರ ಸಂಪ್ರದಾಯವದವರು ಶ್ರುತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನೇ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದ್ವೈತಮತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಮೀಪವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇದು ವೇದಾಂತಿಗಳಿಂದ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದದ್ದಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇವರು ಪುರಾಣ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಹುಶಃ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠ ವೇದಾಂತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರಬಹುದು.

ಏನೇ ಆದರೂ ವೇದಾಂತವು ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಪೂರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆವರಿಸಬೇಕು. ವೇದಾಂತವು ವೇದದ ಒಂದು ಭಾಗವಾದುದರಿಂದ ಅದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವಂತಹ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅತಿ ಪುರಾತನ ಗ್ರಂಥ. ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ವೇದಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವೆಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ವೇದಗಳೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದುವೆಂದು ಅವರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರು ಈ ವೇದಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವು ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಯಾವಾಗಲೂ ಭಗವಂತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದವು. ವೇದಾಂತವು ದ್ವೈತ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತ್ತು ಅದ್ವೈತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳು

ತ್ತದೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತವೆಂದರೆ ಇದೇ. ಬೌದ್ಧರು ಮತ್ತು ಜೈನರು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಅವರ ಧರ್ಮಗಳ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಹೃದಯ ಅಷ್ಟು ವಿಶಾಲ ವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಪ್ಪದೇ ಇರುವವರು ಅವರೇ. ನಾವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವೆವು. ತೀಕ್ಷ್ಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವು ತನ್ನ ಸಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಪಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಅದ್ಭುತ ನೈತಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಶಃ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಉತ್ತಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಕೂಡಾ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ ಜೈನರ ವಿಚಿತ್ರ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜರೂಪದಲ್ಲಿವೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ವಿಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತಿಯ ಆದರ್ಶವು ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಸತ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅರಸುವುದಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಈ ಭಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಂಕುರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಭಕ್ತಿಯ ರೂಪರೇಖೆ ಆಗಲೇ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅನಂತರದ ಪುರಾಣಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ರೂಪವನ್ನು ನೀಡಿದವು, ಅಷ್ಟೇ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅನಂತರ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಆದರ್ಶವೂ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಜ್ಞಾನ ವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ಭಕ್ತಿಯು ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಬಂತೆಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಇದೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥ. ಭಕ್ತಿಯ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳೂ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಸಂಹಿತಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೂಜೆ, ಪ್ರೀತಿ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿವೆ. ಭಕ್ತಿಯ ಆದರ್ಶಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿದವು, ಅಷ್ಟೆ. ಸಂಹಿತಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಂಜಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಪೂಜಕನು ವರುಣ ಅಥವಾ ಇತರ ದೇವತೆಗಳ ಮುಂದೆ ಭಯದಿಂದ ನಡುಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಪಾಪಭಾವನೆಯಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಕೆಯ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಮಯ ಧರ್ಮ.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳು. ಅವು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವೇದಗಳಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ, ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಶೇಕಡ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಪೌರಾಣಿಕರು, ಹತ್ತರಷ್ಟು ವೈದಿಕರು ಆಗಿರುವೆವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ ಆಚಾರಗಳಿಗೆ,

ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ನಾವು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವಿಚಿತ್ರ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯದೆ ಇರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸ್ಮೃತಿ ಅಥವಾ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಕೇವಲ ಲೋಕಾಚಾರವಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಸಾಲದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಗನೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಲೋಕಾಚಾರ ನಷ್ಟವಾದರೆ ತಾನು ಹಿಂದುತ್ವವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಈ ಕ್ಲೃದ್ಧ ಲೋಕಾಚಾರ ಎರಡೂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕಲಸು ಮೇಲೋಗರವಾಗಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಹಾನಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆದರಿಂದ ತಾನು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮನಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವನು ಯೋಚಿಸಲಾರ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ತೊಡಕಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥ ತುಂಬ ವಿಶಾಲವಾದುದು. ಪತಂಜಲಿಪ್ರಣೀತ 'ಮಹಾಭಾಷ್ಯ' ವೆಂಬ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸಾಮವೇದದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರ ಶಾಖೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಈಗ ಎಲ್ಲಿ? ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೇದದಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಬಹು ಭಾಗ ಉಪ್ಪವಾಗಿ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುವುದು. ಒಂದೊಂದು ವಂಶದವರು ಒಂದೊಂದು ವೇದಶಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ವಂಶ ತಾನಾಗಿ ನಾಶವಾಯಿತು, ಇಲ್ಲವೇ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಾಶವಾಯಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಪಾಲಿನ ವೇದ ಶಾಖೆಯೂ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಹೊಸ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹರಡುವವರು ಅಥವಾ ವೇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಬೋಧಿಸುವವರು, ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಡುವರು. ಲೋಕಾಚಾರವು ಶ್ರುತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು, ಅದು ಹಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಈಗ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ವೇದಗಳ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಲೋಕಾಚಾರವು ಇದ್ದಿತೆಂದೂ ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಶ್ರುತಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಈ ಹಲವು ತರಹದ ವಿಧಾನಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಏಕಮತವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ವಿವಿಧ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇರಲೇಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯ ವಿರಬೇಕು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಗೊಂದಲಮಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ನಮ್ಮ ಈ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಳಹದಿ ಇದ್ದಿರಲೇಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದು ಇಷ್ಟುಕಾಲ ಉಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯಕಾರರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ತೊಂದರೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದ್ವೈತ ಭಾಷ್ಯಕಾರನು ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶ್ರುತಿಯ ಭಾಗವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಡು

ತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭಾಗವನ್ನು ಹಿಸುಕಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಚಿತ್ರ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ 'ಅಜ' (ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲದುದು) ಮೇಕೆಯಾಗುವುದು. ಬದಲಾವಣೆ ಇಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ! ಭಾಷ್ಯಕಾರನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಅಜ ಮೇಕೆಯಾಗುವುದು. ಇದ ರಂತೆಯೇ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ದ್ವೈತಿಗಳು ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸು ವರು. ದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಜಟಿಲವಾದುದು. ವೇದದ ಭಾಷೆಯು ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೌಢವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪದದ ಅರ್ಥದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬಹುದು. ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂದರೆ ಯಾವ ಹರಟೆ ಯನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ವಾದ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿ ಅದು ಶುದ್ಧ ಸಂಸ್ಕೃತವೆಂದು ತೋರಬಲ್ಲರು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ತೊಡಕುಗಳು ಇವು. ಕಟ್ಟಾ ದ್ವೈತಿಯಾಗಿರುವಷ್ಟೇ ಅದ್ವೈತಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ, ಪರಮಭಕ್ತನಾಗಿರುವಷ್ಟೇ ಜ್ಞಾನಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ಭಾಗ್ಯ ನನ್ನ ದಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಉಪನಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಇತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು, ಕೇವಲ ಭಾಷ್ಯಕಾರರನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಅನುಸರಿಸದೆ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನಿಸಿತು. ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಗ್ರಂಥಪೀಡನೆಯ ಗೊಡ ವೆಯೇ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿವೆ. ಅವು ಅತಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿವೆ. ಅವು ಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯವಿದೆ. ಒಂದು ಭಾವನೆ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವನೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ನನಗೆ ತೋರಿದ ಒಂದು ಭಾವನೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳೂ ಉಪಾಸನೆಯ ದ್ವೈತಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಪರಮ ಅದ್ವೈತ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆ ಗಾಣುವುವು ಎಂಬುದು.

ನಾನು ಈಗತಾನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ದ್ವೈತಿ ಗಳು ಮತ್ತು ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸ್ಥಳವಿದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ದ್ವೈತಿಯೂ ಇರ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಅದ್ವೈತಿಯಷ್ಟೇ ಜನಾಂಗದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಸಲಾರರು. ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ. ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ, ಮತ್ತೊಂದು ಶಿಖರ, ಒಂದು ಮೂಲಬೇರು ಮತ್ತೊಂದು ಫಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲವನ್ನು ತಿರುಚುವುದು ತಿಳಿಗೇಡಿತನವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಭಾಷೆ ಅಪೂರ್ವವಾದುದು. ಅದು ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ದರ್ಶನಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಮಾನವ ಜಾತಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಪಥ ದರ್ಶಕವೂ ಆಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಭವ್ಯತೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯ. ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಮನಸ್ಸಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕ

ಕತೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಂತರ್‌ದೃಷ್ಟಿಪರಾಯಣತೆ ಇವುಗಳ ಪರಿಚಯ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಭವ್ಯತೆಯ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಆದರ್ಶವು ಭೌತಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಭವ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಿಲ್ಟನ್, ಡಾಂಟೆ, ಹೋಮರ್ ಅಥವಾ ಉಳಿದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಭವ್ಯತೆಯ ವರ್ಣನೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅನಂತತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ, ಅನಂತ ಆಕಾಶದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಪ್ರಯತ್ನ. ಸಂಹಿತೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಅಪೂರ್ವ ಋಕ್ ಮಂತ್ರಗಳು ನಿಮಗೆ ಪರಿಚಿತವಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಆಕಾಶದ ವರ್ಣನೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಮೋಚ್ಚ ಭವ್ಯತೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅನಂತಸ್ವರೂಪ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಬಹುಬೇಗ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ದೇಶದ ಅನಂತತೆ, ಬಾಹ್ಯಪ್ರಕೃತಿಯ ಅನಂತತೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವಿವರಣೆಗೆ ಕೈಹಾಕಬೇಕಾಯಿತು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿತು. ಅದು ಬಹುಪಾಲು ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಾಚೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಿಮಗೆ ಗ್ರಹಿಸಲಾಗದುದನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ನೀವದನ್ನು ಭಾವಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಂದೇಹಿಸಲಾರಿರಿ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ಭಾಷೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮವಾಗಿರುವುದು?

ನ ತತ್ರ ಸೂರ್ಯೋ ಭಾತಿ ನ ಚಂದ್ರತಾರಕಮ್ |

ನೇಮಾ ವಿದ್ಯುತೋ ಭಾನ್ತಿ ಕುತೋಽಯಮಗ್ನಿಃ ||

—ಕಠೋಪನಿಷತ್

“ಅಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲಾರ, ಚಂದ್ರನೂ ಇಲ್ಲ, ತಾರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮಿಂಚು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲಾರದು. ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಗ್ನಿಯ ಪಾಡೇನು!” ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಸಮಗ್ರ ದಾರ್ಶನಿಕ ಭಾವನೆಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರ, ಹಿಂದೂಗಳ ಒಟ್ಟು ಚಿಂತನೆಯ ಸಾರ, ಮಾನವನ ಮೋಕ್ಷಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಸಮಗ್ರ ಕಲ್ಪನೆ-ಇವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ, ಇಂತಹ ಭವ್ಯವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತವಾದ ರೂಪಕದ ಮೂಲಕ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ?

ದ್ವಾ ಸುಪರ್ಣಾ ಸಯುಜಾ ಸಖಾಯಾ ಸಮಾನಂ ವೃಕ್ಷಂ ಪರಿಷಸ್ಥಜಾತೇ |

ತಯೋರನ್ಯಃ ಪಿಪ್ಪಲಂ ಸ್ವಾದ್ವತ್ಸ ನಶ್ನನ್ನನ್ಯೋ ಅಭಿಚಾಕಶೀತಿ ||

ಸಮಾನೇ ವೃಕ್ಷೇ ಪುರುಷೋ ನಿಮಗ್ನೋಽನೀಶಯಾ

ಶೋಚತಿ ಮುಹ್ಯಮಾನಃ |

ಜುಷ್ಪಂ ಯದಾ ಪಶ್ಯತ್ಯನ್ಯಮೀಶಮಸ್ಯ ಮಹಿಮಾನಮಿತಿ ವೀತಶೋಕಃ ||

—ಮುಂಡಕ ಉಪನಿಷತ್

“ಒಂದೇ ಮರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಂದರ ಗರಿಗಳ ಹಕ್ಕಿಗಳಿವೆ. ಎರಡೂ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಇವೆ. ಒಂದು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಏನನ್ನೂ ತಿನ್ನದೆ ಶಾಂತವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದೆ. ಕೆಳಗಿನ ರೆಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಹಕ್ಕಿ ಒಂದು ಸಲ ಕಹಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಸಿಹಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದು, ಸುಖದುಃಖ ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿರುವ ಹಕ್ಕಿ ಶಾಂತವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ. ಸಿಹಿ ಹಣ್ಣನ್ನಾಗಲಿ ಕಹಿ ಹಣ್ಣನ್ನಾಗಲಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿ ಸುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನವಾಗಿರುವುದು.” ಇದೇ ಮಾನವ ಜೀವಿಯ ಚಿತ್ರ. ಮಾನವನು ಜೀವನದ ಕಹಿಸಿಹಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವನು. ಕಾಂಚನ, ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖ, ಜೀವನದ ಪೊಳ್ಳು ಆಶೋತ್ತರಗಳು ಇವನ್ನರಸುತ್ತಾ ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಉಪನಿಷತ್ತು ಜೀವಿಯನ್ನು ರಥಿಗೂ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸದ ಕುದುರೆಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸು ವುದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅರಸು ವವರ ಬಾಳು ಹೀಗೆ. ಮಕ್ಕಳು ಸುಂದರ ಸವಿ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಕೊನೆಗೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವರು. ಮುದುಕರು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ನೆನಪನ್ನು ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೂ ಸಂಸಾರ ಜಾಲದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರು ಕಾಣರು. ಇದೇ ಜಗತ್ತು. ಆದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುವರ್ಣ ಕ್ಷಣ ಲಭಿಸುವುದು. ಅತ್ಯಂತ ದಾರುಣ ದುಃಖದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅತ್ಯಾನಂದ ದಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯರಾಗಿರುವಾಗ ಆಗಲಿ, ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಕಾಣದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಮೋಡ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಮಾಯವಾದಂತೆ ತೋರುವುದು. ನಮಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಸತ್ಯದ ಕ್ಷಣಿಕ ದರ್ಶನ ಲಭಿಸುವುದು. ಅದು ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖವನ್ನು ಮೀರಿರುವುದು, ಪ್ರಪಂಚದ ವೃಥಾ ಆಸೆ ಸುಖ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಮೀರಿರುವುದು, ಪ್ರಕೃತಿಯಾಚೆ, ನಮ್ಮ ಇಹಪರಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೀರಿರುವುದು, ಧನ ಯಶಸ್ಸು ಸಂತಾನ ತೃಷ್ಣೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿರುವುದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕ್ಷಣಕಾಲದ ಈ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ ಅವನು ಮರದ ಮೇಲೆ ಸುಖ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸದೆ ಶಾಂತವಾಗಿ ಆತ್ಮತೃಪ್ತವಾಗಿ ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನವಾಗಿ ರುವ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೋಡುವನು. ಭಗವದ್‌ಗೀತೆ ಹೇಳುವಂತೆ:

ಯಸ್ಮಾ ತ್ವರತಿರೇವ ಸ್ಯಾ ದಾತ್ಮತೃಪ್ತಶ್ಚ ಮಾನವಃ |

ಆತ್ಮನೈವ ಚ ಸಂತುಷ್ಟಸ್ತಸ್ಯ ಕಾರ್ಯಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ||

“ಯಾರು ಆತ್ಮನಲ್ಲೇ ರಮಿಸುವರೋ, ಆತ್ಮತೃಪ್ತರಾಗಿರುವರೋ, ಆತ್ಮ ಸಂತುಷ್ಟ ರಾಗಿರುವರೋ ಅವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕರ್ತವ್ಯ ಯಾವುದಿರುವುದು?” ಅವರೇಕೆ ಗೋಣಗಾಡಬೇಕು? ಮಾನವನಿಗೆ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಸತ್ಯದ ಕ್ಷಣಿಕ ನೋಟ ದೊರಕುವುದು.

ಪುನಃ ಮರೆಯುವನು. ಜೀವನ ವೃಕ್ಷದ ಕಹಿ ಸಿಹಿ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಹೋಗುವನು. ಕೆಲವು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಕ್ಷಣಿಕ ನೋಟವೊಂದು ಲಭಿಸುವುದು. ಕೆಳಗಿರುವ ಹಕ್ಕಿ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದಂತೆಲ್ಲಾ ಮೇಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವ ಅದೃಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ಮೇಲಿರುವ, ತನ್ನ ಪ್ರಾಣದಂತಿರುವ ಗೆಳೆಯನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದು. ಅದನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಅದರ ಕಾಂತಿ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗಿನ ಹಕ್ಕಿ ಮೇಲಿನದನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದು. ಅದು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಂತೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾದಂತೆ ತೋರಿ ಕೊನೆಗೆ ಒಂದೇ ಹಕ್ಕಿ ಉಳಿಯುವುದು. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾಡುವ ಎಲೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತೆ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು ಎರಡನೇ ಹಕ್ಕಿ. ಇದೆಲ್ಲ ಮೇಲಿರುವ ಹಕ್ಕಿಯ ಮಹಿಮೆ. ಆಗ ಅದು ಆತ್ಮತೃಪ್ತವಾಗಿ ಶಾಂತವಾಗಿ ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಉಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತವಾದದಿಂದ ಪರಮಾದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಅಪೂರ್ವ ಕವಿತ್ವ, ಭವ್ಯತೆಯ ಚಿತ್ರ, ಮಹೋಚ್ಚ ಭಾವಸಮೂಹ ಇವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಈಗ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಭಾವನೆ ನೇರವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುವುವು, ಸುತ್ತಿಗೆಯ ಪೆಟ್ಟಿನಂತೆ ಬೀಳುವುವು, ಹಿರಿದ ಅಲಗಿನಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎರಗುವುವು. ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂಗೀತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವರದಲ್ಲಿಯೂ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದು, ಅದು ಪೂರ್ಣಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧದ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಸಂಬದ್ಧ ಭಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿ ಭ್ರಮಣೆಗೊಳಿಸುವ ಯಾವ ಜಟಿಲತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನತಿಯ ಚಿಹ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಅತಿಯಾದ ಉಪಮಾನ ರೂಪಕಗಳನ್ನು, ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಗುಣವಾಚಕಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮೂಲಾರ್ಥವನ್ನೇ ಕೆಡಿಸಿ ಓದುಗರ ತಲೆತಿರುಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ, ದಾರಿಗಾಣದಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಚಿಹ್ನೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಮಾನವಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಜನಾಂಗವು ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಓಜಸ್ಸನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಇದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪನಿಷತ್ “ಶಕ್ತಿ, ಶಕ್ತಿ” ಎಂದು ಸಾರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಮಹಾ ವಿಷಯ ಇದು. ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಒಂದು ಮಹಾನೀತಿ ಇದು. ಹೇ ಮಾನವ, ಶಕ್ತನಾಗು, ದುರ್ಬಲನಾಗಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಉಪನಿಷತ್ತು. ಮಾನವಸಹಜ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲವೆ, ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ ಮಾನವ. ಇವೆ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಉಪನಿಷತ್ತು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ದೌರ್ಬಲ್ಯವು ಅದನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸ ಬಲ್ಲದೆ? ಕೊಳೆಯಿಂದ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯಬಲ್ಲೆಯಾ? ಪಾಪವು ಪಾಪವನ್ನು ಗುಣ

ಪಡಿಸುವುದೇ? ದೌರ್ಬಲ್ಯವು ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದೇ? ಹೇ ಮಾನವ, ಶಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿ, ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲು, ಧೀರನಾಗು ಎನ್ನುತ್ತವೆ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು. ವಿಶ್ವಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಮಾತ್ರ, “ಅಭೀಃ”, “ಅಭೀಃ” ಎಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸಾರುವುದು. ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತಾವ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಮಾನವನಿಗಾಗಲಿ ದೇವರಿಗಾಗಲಿ ವಿಶೇಷಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅಭೀಃ, ನಿರ್ಭಯತೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗತಕಾಲದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರನ ಚಿತ್ರ ಬರುವುದು. ಅವನು ಸಿಂಧೂನದಿಯ ತೀರದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಯೊಬ್ಬನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ಅವನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವೃದ್ಧ ಬಹುಶಃ ನಗ್ನನಾಗಿ ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಅವನ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ “ಗ್ರೀಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಾ” ಎಂದು ಕೀರ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಹಣದ ಆಸೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಆತನು ಒಡ್ಡಿದ ಹೊನ್ನಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಕ್ಕನು, ಒಡ್ಡಿದ ಪ್ರಲೋಭನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಕ್ಕನು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸಿದನು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರದ ದರ್ಪದಿಂದ, “ನೀನು ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ” ಎನ್ನುವನು. ಆಗ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ನಕ್ಕು, “ಈಗ ಹೇಳಿದಂತಹ ಸುಳ್ಳನ್ನು ನೀನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆಯಾ? ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ! ಎಂದಿಗೂ ಹುಟ್ಟದ, ನಾಶವಾಗದ ಆತ್ಮ ನಾನು. ನನಗೆ ಜನನ ಮರಣಗಳಿಲ್ಲ, ನಾನು ಅನಂತ, ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ. ನೀನು ಹಸುಳೆ. ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆಯಾ!” ಎಂದನು. ಅದು ಶಕ್ತಿ! ಅದು ಶಕ್ತಿ! ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ದೇಶ ಬಾಂಧವರೇ, ನಾನು ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಓದಿದಂತೆಲ್ಲಾ ನಿಮಗಾಗಿ ಮರುಗುವೆನು. ಅಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಯೋಗ್ಯ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಶಕ್ತಿ, ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು ನಮಗೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಶಕ್ತಿ. ಯಾರು ನಮಗೆ ಅದನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲರು? ನಮ್ಮನ್ನು ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಇರುವರು, ಎಷ್ಟೋ ಕಂತೆ ಪುರಾಣಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುರಾಣವನ್ನೂ ನಾವು ಹುಡುಕಿದರೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಹಿಡಿಸುವಷ್ಟು ಕಥೆಗಳು ದೊರಕುವುವು. ಕಳೆದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗವನ್ನು ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಪಡೆದಿರುವೆವು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಗುರಿ ಇದೊಂದು ಮಾತ್ರ ಆಗಿತ್ತು - ಅದೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ತುಳಿಯಲು ಬರುವವರು ಪದ ತಳದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುವ ಎರೆಹುಳುಗಳಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಸಹೋದರರೇ, ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬಾಳಿ ಅಳಿಯುವ ಒಬ್ಬನಂತೆ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಶಕ್ತಿ, ಶಕ್ತಿ, ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಶಕ್ತಿ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಶಕ್ತಿಯ ಮಹಾಕಥೆ. ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅದರ ಮೂಲಕ ಜೀವದಾನ ಮಾಡಬಹುದು, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು, ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಕೋಮುಗಳ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ, ದುಃಖಿಗಳಿಗೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತುತ್ತಾದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಎಂದು ಉಚ್ಚ

ಕಂಠದಿಂದ ಸಾರುತ್ತದೆ ಉಪನಿಷತ್ತು. ದೈಹಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲಮಂತ್ರ.

ಈ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾತ್ರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ, ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ. ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆಗಲೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಸಂದೇಶದ ಇನ್ನೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇದು. ಒಬ್ಬನು ದ್ವೈತಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತ್ಮವು ಸ್ವಭಾವತಃ ಪರಿಪೂರ್ಣವೆಂದು ಅವನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಅದು ಕೆಲವು ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಸಂಕುಚಿತವಾಗುವುದು ಅಷ್ಟೆ. ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಸಂಕೋಚ-ವಿಕಾಸವಾದವು ಆಧುನಿಕ ವಿಕಾಸವಾದದಂತೆ ಮತ್ತು ಪುನರಾವರ್ತನವಾದದಂತೆ (atavism) ಇದೆ. ಜೀವವು ಸಂಕುಚಿತವಾಗುವುದು, ಅದರ ಶಕ್ತಿ ಸುಪ್ತವಾಗುವುದು. ಪುನಃ ಒಳ್ಳೆಯ ಕರ್ಮದಿಂದ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ವಿಕಾಸವಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಒಪ್ಪುವರು, ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ತೆರೆ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರಂಧ್ರವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಾನು ತೆರೆಯ ಹಿಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ರಂಧ್ರದ ಮೂಲಕ ಜನ ಸಂದಣಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು. ನನಗೆ ಕೆಲವರ ಮುಖ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ರಂಧ್ರವು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಯಾವಾಗ ರಂಧ್ರವು ತೆರೆಯಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದೋ ಆಗ ಜನಸಂದಣಿಯೆಲ್ಲಾ ಕಾಣುವುದು. ಆಗ ನನಗೂ ನಿಮಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ನಾನೂ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾವಣೆಯೆಲ್ಲ ತೆರೆಯಲ್ಲಿ. ನೀವು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಿರಿ. ತೆರೆ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಯಿತು. ವಿಕಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅದ್ವೈತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದು: ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕಾಸ, ಆತ್ಮದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಆತ್ಮವು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಸಂಕೋಚವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಅನಂತ. ಮಾಯಾ ತೆರೆಯಿಂದ ಆವೃತವಾದಂತೆ ಇತ್ತು. ಆ ತೆರೆಯು ಬರುಬರುತ್ತಾ ತೆಳುವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆ, ಆತ್ಮನ ಸ್ವಭಾವ ಸಿದ್ಧ ಮಹಿಮೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತು ಭರತಖಂಡದಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಒಂದು ಮಹಾಸಿದ್ಧಾಂತ ಇದು. ಇತರರು ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಎಷ್ಟೇ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಯಾವ ಸಮಾಜವೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವೆಂಬುದನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಅವರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಂತಹ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವವರೆಗೆ ಅದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿದ್ದುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ, ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಹುಚ್ಚರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಧುನಿಕ ನಿಯಮವು ದೇಹವು ಸ್ವಭಾವತಃ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಅದು ತಾನೇ

ರೋಗವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿ ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಅಷ್ಟೆ. ಅಪರಾಧಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಏನು ಹೇಳುವುದು? ಮಾನವ ಎಂತಹ ದುಷ್ಟನಾಗಿರಲಿ, ಅವನ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗದ ದೈವತ್ವವಿದೆ. ನಾವು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸುಧಾರಣಾಲಯ (reformatory) ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಾಲಯ (penitentiary) ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಇದರಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ದೈವತ್ವವಿದೆ ಎಂಬ ಭಾರತೀಯ ಭಾವನೆ ತಿಳಿದೊ ತಿಳಿಯದೆಯೊ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾದ ವಿವರಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡುವ ರೀತಿಯೇ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾನವನ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನೇ ಎತ್ತಿತೋರಿಸುವ ಹಳೆಯ ಭಾವನೆ ತೊಲಗಬೇಕು. ಈ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಬೇಕು. ಈಗ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕಿಸಬಹುದು. ಪಾಪವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸೀ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವನು ಎಂದು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತವೂ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯದು, ಮುಂದೆ ಅವರ ವಂಶಜರೇ, ನಾನು ಅಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದವನಲ್ಲ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದವನು ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಧರ್ಮ ಬೋಧಕ, ಅಧರ್ಮ ಬೋಧಕನಲ್ಲ. ನಾನು ಅಜ್ಞಾನ ಬೋಧಕನಲ್ಲ, ಜ್ಞಾನ ಬೋಧಕನೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾ ಭಾವನೆಯೇ ವಿಶ್ವದ ಅಖಂಡತ್ವ. ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ಎಲ್ಲೆಯ ಗೆರೆ ಮತ್ತು ಭೇದ ಭಾವನೆಗಳು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ವಿದ್ಯುತ್ತು ಮತ್ತು ಉಗಿಯಶಕ್ತಿ ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗೆಲ್ಲಾ ರಾಕ್ಷಸರು, ಭೂತಪ್ರೇತಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹಿಂದೂಗಳು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರೆಲ್ಲಾ ನರಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಕರು, ಕಾಡು ಜನರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರ ಮಾನವನನ್ನೇ ನೋಡುವೆವು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕಂಪದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಹೃದಯ ಕಾದಿದೆ, ನಮಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನು ಕೋರುವರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗಿಂತ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಅದೇ ಸಹೋದರತ್ವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಆಶೀರ್ವಾದ ಅವರಿಗೆ ಕಾದಿವೆ. ನಮ್ಮ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಜ್ಞಾನವೆಂದು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಗಲೀ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಲೀ, ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಸತ್ಯ. ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಜ್ಞಾನ. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರೆವು, ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲಾರೆವು. ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯವಾದಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಉದಯಿಸುವುದು. ಅದು ಬರಲೇಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಅಖಂಡತ್ವ ತಾನಾಗಿಯೇ ಬರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವೆವು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಈಗ ಕೇವಲ ಆ ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿವು, ಭೀಮಾಕಾರವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿವೆ. ಅವನ್ನು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ, ವಿಶ್ವಯೋಜನೆ, ವಿಶ್ವಕಾನೂನು ಇವು ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ. ಇವು ನಮ್ಮ ಅಖಂಡತ್ವವನ್ನು ತೋರುವುವು. ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಭೌತದ್ರವ್ಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ದೃಷ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಒಂದು ರಾಶಿ, ಜಡವಸ್ತುವಿನ ಒಂದು ಮಹಾಸಾಗರ (ocean of matter) ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು, ನೀವು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರೆಲ್ಲ ಹಲವು ಸುಳಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಮಾನಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇದೊಂದು ಆಲೋಚನೆಯ ಮಹಾಸಾಗರ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ನೀವುಗಳೆಲ್ಲ ಅಲೆಗಳು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಅಚಲವಾದುದು, ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಏಕವಾದ, ಬದಲಾಗದ, ಅಖಂಡವಾದ ಆತ್ಮ. ನೀತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸಾರುವವರು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ನೀತಿಯ ವಿವರಣೆ, ಅದರ ಮೂಲ ಈಗ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು.

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಮಗೆ ಏನು ಬೇಕಾಗಿದೆ? ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಈ ಭಾವನೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಇವು ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಉಪನಿಷತ್ತು ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾದ ಮಹಾಭುಷಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಇತರ ಅನೇಕ ಜನಾಂಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಾವು ದುರ್ಬಲರು, ಅತಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವೆವು. ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಶಾರೀರಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಈ ಶಾರೀರಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟದ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಪಾಲಿಗಾದರೂ ಕಾರಣ. ನಾವು ಶುದ್ಧ ಸೋಮಾರಿಗಳು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ನಾವು ಬರಿಯ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು. ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸದೆ, ಅಸೂಯೆ ಪಡದೆ ಮೂರು ಜನರು ಕೂಡ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆಯಲಾರವು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ; ನಾವು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿರುವ ದೊಂಬಿಯಂತೆ ಇರುವೆವು, ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿರುವೆವು. ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಇಡಬೇಕೆ, ಹಾಗೆ ಇಡಬೇಕೆ ಎಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೋರಾಟವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನ ದೃಷ್ಟಿ ನನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ಅಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬ ಗಹನ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು! ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇದರಲ್ಲೇ ನಾವು ನಿರತರಾಗಿರುವೆವು. ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಿದ ಜನಾಂಗದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತಮವಾದುದನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾರವು. ನಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಆಗುವುದು. ಆದರೆ ಇವನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಎಣಿಸಿದರೂ ನಾವು ಇವನ್ನು ತೊರೆಯಲಾರವು. ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು

ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಿಳಿಯಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದೊಂದು ನಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಚಾಳಿಯಾಗಿದೆ. ಏನನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಶಾರೀರಿಕ ದುರ್ಬಲತೆ. ಇಂತಹ ದುರ್ಬಲ ಮಿದುಳು ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾರದು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಬೇಕು. ಅನಂತರ ಧರ್ಮ. ನನ್ನ ತರುಣ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಮೊದಲು ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿ. ಇದು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಾದ. ಗೀತಾರ್ಥಯನಕ್ಕಿಂತ ಪುಟಬಾಲ್ ಆಟದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವಿರಿ. ಇವು ಕೆಚ್ಚಿನ ಮಾತುಗಳು. ಆದರೂ ನಾನು ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ನ್ಯೂನತೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಾಹುಗಳ ಮಾಂಸಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ನೀವು ಗೀತೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಸಿ ರಕ್ತವಿದ್ದರೆ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ ಇವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಹ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಂತು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಪುರುಷರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರಿ, ಆತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರಿ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು.

ಅದ್ವೈತವನ್ನೇ ನಾನು ಬೋಧಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಜನರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೇಜಾರು. ದ್ವೈತ ವನ್ನಾಗಲೀ, ಅದ್ವೈತವನ್ನಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ತತ್ತ್ವವನ್ನಾಗಲೀ ಬೋಧಿಸುವುದು ನನ್ನ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ಭಾವನೆ, ಅದರ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿ, ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ಮಗುವಿದ್ದರೆ ಅದು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಅದಕ್ಕೆ “ನೀನು ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಾಣಿ ಮದಾಲಸೆಯ ಸುಂದರವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಅವಳಿಗೆ ಮಗುವಾದ ತಕ್ಷಣವೇ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ತೂಗುವಾಗ, “ನೀನು ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮ, ಕಳಂಕರಹಿತ, ಪಾಪದೂರ, ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ, ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠ” ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸತ್ಯವಿದೆ. ನೀವು ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗುವಿರಿ. ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ಏನನ್ನು ಕಲಿತಿರುವೆನು? ತಾವು ಪಾಪಿಗಳೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು - ಆಂಗ್ಲೇಯರು ತಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪಾಪಿಗಳೆಂದು ನಂಬಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿರುವ ನೀಗ್ರೋ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ನಂಬದೇ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಬದುಲು ಆಂಗ್ಲೇಯನು ತಾನು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಒಡೆಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ತಾನು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಬೇಕಾದರೆ ಸೂರ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಚಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ತಾನು ಹೋಗಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಇದೇ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಖ್ಯಾತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ತನ್ನ ಪಾದ್ರಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಅವನು ತಾನೊಬ್ಬ ಪಾಪಿ, ಮುಂದೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನರಕದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆ

ಯಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದರೆ, ಆತ ಈಗಿನ ಆಂಗ್ಲೇಯನಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಪಾದ್ರಿಗಳು ಏನೇ ಹೇಳಲಿ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ ಮಾನವನಲ್ಲಿರುವ ದೈವತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು. ನಾವು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವೆವು. ಆಂಗ್ಲೇಯ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲು ಶ್ರದ್ಧೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಂಬುತ್ತೀರಾ! ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಆಂಗ್ಲೇಯ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಾದರೆ ಅದರಲ್ಲೇ ಹುಚ್ಚರಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಅಣಕಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನಿಸದೆ, ಅವರೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರಿ? ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು? ನಿಮಗೆ ಆದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೇ? ಅವರಿಗಿಂತ ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಅದೇ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತ ಬರಿಯ ನೀರಿನಂತಿರುವುದು, ನಿಮ್ಮ ಮಿದುಳು ಜಡವಾಗಿದೆ, ದೇಹ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದೆ. ದೇಹವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಶಾರೀರಕ ದುರ್ಬಲತೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಕಳೆದ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಧಾರಣೆ, ಆದರ್ಶ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಮಯ ಬಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಾತ್ಕಾರವುಂಟಾಗಿದೆ, ಸುಧಾರಣೆ ಎಂಬ ಪದವೇ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಅದು ನಿಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀವು ದುರ್ಬಲರು, ದುರ್ಬಲರು, ದುರ್ಬಲರು-ಇದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ. ನಿಮ್ಮ ದೇಹ ದುರ್ಬಲ, ಮನಸ್ಸು ದುರ್ಬಲ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಹೋದರರೇ, ಶತ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಕಳೆದ ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ, ಜಾತಿ ಭಾವನೆ, ರಾಜರು, ಪರದೇಶೀಯರ ಮತ್ತು ಸ್ವಜನರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಇವುಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸತ್ತ್ವವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಿರುವುದು! ನಿಮಗೆ ಬೆನ್ನಲುಬೇ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಹರಿದಾಡುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳಂತೆ. ಯಾರು ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲರು? ಶಕ್ತಿ, ಶಕ್ತಿಯೇ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಇದನ್ನೇ ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯೇ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ತಳಪಾಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು “ನಾನು ಆತ್ಮ” ಎಂದು ನಂಬುವುದು. “ನನ್ನನ್ನು ಯಾವ ಕತ್ತಿಯೂ ಕತ್ತರಿಸಲಾರದು, ಯಾವ ಶಸ್ತ್ರವೂ ತಿವಿಯಲಾರದು, ಬೆಂಕಿ ದಹಿಸಲಾರದು, ಗಾಳಿ ಒಣಗಿಸಲಾರದು. ನಾನು ಸರ್ವಶಕ್ತ, ಸರ್ವಜ್ಞ” ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ಇಂತಹ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿ. ನಾವು ದುರ್ಬಲರೆಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ನಾವು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು. ನಮಗೆ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದು ಯಾವುದಿದೆ? ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲೆವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯಾದ ಆತ್ಮನಿರುವನು. ಇದನ್ನು ನಂಬೋಣ. ನಚಿಕೇತನಿಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಲಿ. ತಂದೆ ಯಜ್ಞ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಚಿಕೇತನಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬಂತು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅಂತಹ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬರಲಿ. ವೀರರಂತೆ, ಧೀರರಂತೆ

ನಿಂತು, ಪ್ರಚಂಡ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ದೇವರಂತೆ ನೀವು ಜಗತ್ಪಾಲಕರಾಗಿ ಎಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಿಂದ ದೊರಕುವ ಶಕ್ತಿ ಇದು, ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದು.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಕೇವಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇನು! ಅವುಗಳು ರಹಸ್ಯ ವಿದ್ಯೆಯೇ? ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಕೇವಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಅರಣ್ಯ ವಾಸಿಯಾದನು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಕೊಂಚ ದಯೆ ತಾಳಿ ಗೃಹಸ್ಥರೂ ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ಓದಬಹುದು, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾರಿದರು. ಆದರೂ ಉಪನಿಷತ್ತು ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ಅರಣ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ, ವೇದಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಯುತವಾದ ಅಸದೃಶ ವಾದ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು, ಆ ವೇದಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವನು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವರಿಗೂ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಭಾವನೆಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುವುವು. ಈ ವೇದಾಂತದ ಭಾವನೆಗಳು ಹೊರಗೆ ಬರಬೇಕು. ಅವು ಕೇವಲ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗಿರಿ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾರ್ಥನಾಲಯದಲ್ಲಿ, ಬಡವನ ಕುಟೀರದಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತ ರೂಢಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಬೆಸ್ತರಿಗೂ, ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, ವೇದಾಂತ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಬಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ, ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ, ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಿದೆ? ಬೆಸ್ತರು ಮುಂತಾದವರು ಹೇಗೆ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬಲ್ಲರು? ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸುವರು. ಅದು ಅನಂತವಾಗಿದೆ, ಧರ್ಮ ಅನಂತವಾಗಿದೆ. ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗಲಾರರು. ಯಾವುದನ್ನೇ ಆದರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಹಿತಕಾರಿ. ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಠವಾದುದನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅದ್ಭುತ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಲಿ. ಬೆಸ್ತ ತಾನು ಆತ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಸ್ತನಾಗುವನು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತಾನು ಆತ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗುವನು. ವಕೀಲನು ತಾನು ಆತ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಆತ ಒಳ್ಳೆಯ ವಕೀಲನಾಗುವನು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜಾತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಉಳಿಯುವುದು. ವಿವಿಧ ಜಾತಿಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗವಾಗುವುದೇ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಭಾವ. ಆದರೆ ವಿಶೇಷಹಕ್ಕುಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೋಗುವುವು. ಜಾತಿ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿರ್ಮಿತ. ನಾನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ನೀವು ಮತ್ತೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ನೀವೊಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳಬಹುದು. ನಾನೊಂದು ಪಾದರಕ್ಷೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ನೀವು ನನಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದಾಗಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಪಾದರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಲಿಯಬಲ್ಲಿರಾ? ನಾನು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಬಲ್ಲೆನೇ? ನಾನು ಪಾದರಕ್ಷೆ ಹೊಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣ. ನೀವು ವೇದಾಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಿರಬಹುದು. ಆದ ಕಾರಣ ನಿಮಗೆ ನನ್ನನ್ನು ತುಳಿಯಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು

ಹೊಗಳುವುದೇಕೆ? ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸೇವಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ಕದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಏರಿಸುವುದು? ಈ ತರದ ಸ್ಥಿತಿ ಮಾಯವಾಗಬೇಕು. ಜಾತಿ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ಇದೊಂದೇ. ಮಾನವರು ಜಾತಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರಿರಿ. ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರೆ, ಅವನು “ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ನಾನೂ ಉತ್ತಮ; ನಾನು ಬೆಸ್ತ, ನೀನು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ. ಆದರೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರು ಇರುವನು” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ, ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಭಗವಂತ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನೆಂಬುದನ್ನು ಸಕಲರಿಗೂ ಬೋಧಿಸೋಣ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ತಾವು ಸಾಧಿಸಲಿ.

ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಪ್ರಥಮ ಆವಶ್ಯಕತೆ ‘ಈ ಸ್ತ್ರೀ ಅಥವಾ ಮಗುವಿನ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು, ನೂರುಬಾರಿ ತಪ್ಪು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನನ್ನನ್ನು ಜನರು ವಿಧವೆಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸುವಿರಿ? ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಕೇಳುವರು. ನಾನು ವಿಧವೆಯೆ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರಲ್ಲ— ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸ್ತ್ರೀಯೆ. ಪುನಃ ಪುನಃ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರಲ್ಲ? ಸ್ತ್ರೀ-ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ನೀವಾರು? ನೀವೇನು ದೇವರ-ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿಧವೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನೂ ಆಳುವುದಕ್ಕೆ? ಬದಿಗೆ ಸರಿಯಿರಿ! ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಕ್ರೂರಿಗಳೇ, ಇತರರನ್ನು ನಾವು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವಿರಾ? ಬದಿಗೆ ಸರಿಯಿರಿ! ದೇವರು ಎಲ್ಲರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಸರ್ವಜ್ಞರೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ನೀವಾರು? ಪಾಷಂಡರೆ! ಈಶ್ವರನ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಎಷ್ಟು! ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ ಭಗವಂತನ ಆತ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ! ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ಮವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಆಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರೆಯಷ್ಟು ಕರ್ಮವಿದೆ ಕ್ಷಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶ ನಿಮ್ಮನ್ನು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿಮಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೂಢರು ಹೊಗಳಬಹುದು. ಆದರೆ ದೇವರು ಎಂದಿಗೂ ನಿಂದಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂದೂ ನಾಳೆಯೂ ಕರ್ಮಫಲ ಲಭಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರನ್ನು ದೇವರಂತೆ ನೋಡಿ. ನೀವು ಯಾರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರಿರಿ. ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಸೇವೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಿಮಗೆ ಆ ಭಾಗ್ಯ ಬಂದರೆ ನೀವು ಭಗವಂತನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು; ಆತನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಸೇವೆಗೆ ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನೀವೇ ಧನ್ಯರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಮಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಆ ಸದವಕಾಶ ಇತರರಿಗೆ ದೊರೆಯದೆ ಇರುವಾಗ ನಿಮಗೆ ದೊರೆತುದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಧನ್ಯರು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪೂಜೆಯಂತೆ ಮಾಡಿ. ನಾವು ಬಡವನಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ನಾವು ಅವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡ

ಬೇಕು. ದೀನರು, ದುಃಖಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವರು. ರೋಗಿಯಂತೆ, ಹುಚ್ಚನಂತೆ, ಕುಷ್ಠನಂತೆ, ಪಾಪಿಯಂತೆ ದೇವರು ಬರುವನು. ಇವು ನನ್ನ ಕೆಚ್ಚಿನ ನುಡಿಗಳು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಹಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿರುವುದು ಮಹಾ ಪುಣ್ಯವೆಂದು ಸಾರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಆಳುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೊರೆಯಿರಿ. ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಮಾಡಬಹುದು. ಬೀಜದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಮಗ್ರಿ ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಮಣ್ಣು ನೀರು ಗಾಳಿ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಬೀಜ ಮಾತ್ರ, ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಹೀರಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ನಿಯಮದಂತೆ ಬೆಳೆಯುವುದು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ. ಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಜ್ಞಾನ ಬರಲಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಗಿಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಬಡವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡಿ. ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅದು ಬಡವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾಮರರಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡಿ, ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ! ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಉಳಿದುದನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಬಿಡಿ. “ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ, ಅದರ ಫಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಕರ್ಮವು ಫಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗದಿರಲಿ. ಆದರೆ ಕರ್ಮ ವಿಲ್ಲದೆ ಇರಬೇಡ” ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಾರುತ್ತಾನೆ.

ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರಿಗೆ ಈ ಮಹೋಚ್ಚ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಾರಿದ ಭಗವಂತನು ಈ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ.

೧೩. ಭಾರತದ ಮಹಾಪುರುಷರು

(ಮದ್ರಾಸಿನ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಭಾರತದ ಮಹಾಪುರುಷರ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದ ಗತಕಾಲದ ಅಂಧಕಾರದಿಂದ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರಲು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪುರುಷರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾಪುರುಷರಿಗೆ ಜನ್ಮವನ್ನು ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಮತ್ತೇನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ? ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಯುಗಪುರುಷರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ, ನಾನು ಅವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುವೆನು.

ಮೊದಲು ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯದ ಎರಡು ಆದರ್ಶಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಸನಾತನವಾದುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧವಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಆಯಾಯ ದೇಶಕಾಲ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಹದು. ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವೇದದಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮ - ಪರಮಾತ್ಮರ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಅವರ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವರು. ಮನು ಮುಂತಾದವರ ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಾ ದಿ ಸಂಹಿತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ, ಈ ಎರಡನೆಯ ಬಗೆಯ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ ಶ್ರುತಿಗೆ ಅಧೀನ. ಎಲ್ಲಿ ಶ್ರುತಿಗೂ ಸ್ಮೃತಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದೋ, ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರುತಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ. ಇದೇ ನಿಯಮ. ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮನ ನಿಯತಿ, ಚರಮ ಲಕ್ಷ್ಯ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ. ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಶ್ರುತಿಯ ಉಪದೇಶ ಸಾಕು; ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಜೀವಿಯ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಅವಶ್ಯಕವೋ, ಅದನ್ನು ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲೇ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವರು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಮಾತ್ರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ಮೃತಿಗಳು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿವೆ.

ಶ್ರುತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡ ಹಲವು ಋಷಿಗಳ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಪುರುಷರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಇರುವರು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೀವನ, ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾಲ, ಈ ವಿಷಯಗಳು ತಿಳಿದಿರುವುದು ಬಹಳ ಅಲ್ಪ. ಆದರೆ ಅವರ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು

ಅವಿಷ್ಕಾರಗಳೆಲ್ಲ ವೇದಗಳೆಂಬ ಪವಿತ್ರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಗತ್ ಚಾಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಾಣುವರು. ಅವರ ಉನ್ನತ ಉಜ್ವಲ ಜೀವನದೊಂದು ಅವರ ಬೋಧನೆ ಕೂಡ ಕುಬ್ಜವಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ನಿರ್ಗುಣ-ಸದ್ಗುಣ ದೇವರನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಬೋಧನೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮೀರಿದ ಅನೇಕ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ವೇದ ಅಥವಾ ಶ್ರುತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮೂಲ. ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಗೌಣವಾದದ್ದು. ಅವತಾರಗಳು, ದೇವತೆಗಳು, ಮಹಾಪುರುಷರು, ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಬರುವುದು ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ. ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೀವನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ಏಸು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ, ಮಹಮ್ಮದನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮ, ಬುದ್ಧನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ, ಜಿನನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಜೈನಧರ್ಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಿಂತಿವೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚಾರಿತ್ರಿಕತೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಲ್ಪನೆಗಳಿರಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪ್ರಮಾಣ ದುರ್ಬಲವಾದರೆ, ಆ ಧರ್ಮಗಳ ತಳಹದಿ ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಆ ಧರ್ಮಸೌಧ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಚೂರು ಚೂರಾಗುವುದು. ನಾವು ಈ ದುರಂತದಿಂದ ಪಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠವಲ್ಲ, ತತ್ತ್ವನಿಷ್ಠ. ಅದು ಒಬ್ಬ ಋಷಿಯ ವಾಣಿ ಅಥವಾ ಅವತಾರದ ವಾಣಿ ಎಂದು ನಾವು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವೇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲ; ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ವೇದ. ಕೃಷ್ಣನ ಮಹಾತ್ಮೆ ಇರುವುದು, ಅವನು ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೇದಪ್ರಚಾರಕ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಉಳಿದ ಅವತಾರಗಳು ಮತ್ತು ಋಷಿಗಳು ಕೂಡ. ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ನಿಯಮವೆ ಮನುಷ್ಯನ ಪೂರ್ಣತೆಗೆ, ಅವನ ಮುಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಗೆ, ಏನು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅದಲ್ಲ ವೇದ ದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೊಸದಾದ್ದು ಏನೂ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಮಸ್ತ ಜ್ಞಾನದ ಚರಮ ಲಕ್ಷ್ಯವಾದ ಪೂರ್ಣ ಏಕತ್ವವನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗಲು ಅಸಾಧ್ಯ. “ತತ್ತ್ವಮಸಿ” ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಾಗ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನ ತನ್ನ ಚರಮಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತು. ಇದು ಆಗಲೇ ವೇದದಲ್ಲಿದೆ. ವಿಭಿನ್ನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಸನಾತನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಲವು ಮಹಾಪುರುಷರು ಜನ್ಮವೆತ್ತುವರು. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಯಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಲ್ಲ:

ಯದಾ ಯದಾ ಹಿ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಗ್ಲಾನಿರ್ಭವತಿ ಭಾರತ |

ಅಭ್ಯುತ್ಥಾನಮಧರ್ಮಸ್ಯ ತದಾತ್ಮಾನಂ ಸೃಜಾಮ್ಯಹಮ್ ||

“ಎಲೈ ಅರ್ಜುನ, ಯಾವಾಗ ಧರ್ಮದ ಅವನತಿಯಾಗುವುದೋ, ಅಧರ್ಮದ ಉನ್ನತಿಯಾಗುವುದೋ ಆಗ ನಾನು ಧರ್ಮದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವತರಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು? ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವ ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಅದು ಯಾವ ಯುಕ್ತಿಯ ಆಸರೆಯ ಮೇಲೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಎಷ್ಟೇ ಮಹಾಪುರುಷರಾದ ಋಷಿಗಳಾಗಲೀ, ಮಹಿಮಾಸಂಪನ್ನ ಅವತಾರಗಳಾಗಲೀ ಅವರ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ಭಾರತ ಧರ್ಮದ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಆದಕಾರಣವೇ ವೇದಾಂತಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ವ ಧರ್ಮವಾಗುವ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರುವರು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ, ಒಬ್ಬ ಮಹಮ್ಮದ್, ಕ್ರಿಸ್ತ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧ ಒಂದು ಆದರ್ಶವೆಂದು ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು? ಆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ನೀತಿ ಧರ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಹೇಗೆ ಇರಬಲ್ಲದು? ವೇದಾಂತ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಶಾಶ್ವತ ಸ್ವರೂಪವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ. ಇದರ ನೀತಿ ಮಾನವ ಜಾತಿಯ ಸನಾತನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಏಕತ್ವದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಏಕತ್ವ ಹೊಸದಾಗಿ ಪಡೆಯುವಂತಹುದಲ್ಲ, ಇದಾಗಲೇ ನಮ್ಮದಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಋಷಿಗಳು, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಿಂದಲೂ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಮಾನವರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಸರೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡರು. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾರದೇವರು ಬೇಕು. ಸಗುಣ ದೇವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದ ಬುದ್ಧನು ಕಾಲವಾಗಿ ಐವತ್ತು ವರುಷ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರು ಅವನನ್ನೇ ಸಗುಣ ದೇವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಗುಣ ದೇವರು ಅವಶ್ಯಕ. ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ದೇವತೆಗಳು ಮಾನವನ ಪೂಜೆಗೆ ಅನರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಬದಲು ನಮ್ಮೊಡನೆಯೇ ಬಾಳಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜೀವಂತ ದೇವರುಗಳು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವರು. ನಮ್ಮ ಭ್ರಾಂತಿಜನಿತ, ಕಾಲ್ಪನಿಕ ದೇವರಿಗಿಂತ ಇವರು ಹೆಚ್ಚು ಪೂಜಾ ಯೋಗ್ಯರು. ನೀವು ಅಥವಾ ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆಗಿಂತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮೇಲು. ನಾವು, ನೀವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸುವ ಉಚ್ಚ ಆದರ್ಶಕ್ಕಿಂತ ಬುದ್ಧದೇವನು ಉಚ್ಚತರ ಆದರ್ಶವಾಗಿರುವನು; ಸಚೇತನ ಪರಮ ಆದರ್ಶವಾಗಿರುವನು. ಆದಕಾರಣವೇ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ದೇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪದಚ್ಯುತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮರು ಅವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಇದು ನಮ್ಮ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಅವತಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಅವರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಅವತಾರ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು:

ಯದ್ಯದ್ಭೂತಿಮತ್ ಸತ್ತ್ವಂ ಶ್ರೀಮದೂರ್ಜಿತಮೇವ ವಾ |
ತತ್ತದೇವಾವಗಚ್ಛತ್ಸಂ ಮಮ ತೇಜೋಽಂಶಸಂಭವಮ್ ||

“ಎಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾನಿರುವೆನು ಎಂದು ಭಾವಿಸು; ಅದು ನನ್ನಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿ.” ಆದಕಾರಣವೇ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಅವತಾರಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಾಧುವನ್ನಾದರೂ ಋಷಿಯನ್ನಾದರೂ ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾವು ಕ್ರೈಸ್ತರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಮಸೀದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದು? ನಮ್ಮದು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ. ಇದು ಎಲ್ಲ ವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಗಳಿಗಾಗಿ ಹೀಗೆಯೇ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕಾಯುವೆವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಸ್ವಾಗತಿಸುವೆವು. ವೇದಾಂತವು ತನ್ನ ವಿಶಾಲ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಲಂಗಿಸುವುದು.

ಮಹಾಪುರುಷರ, ಭಗವದವತಾರಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇದು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ. ಇವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯ ಮಹಾಪುರುಷರೂ ಇರುವರು ವೇದದಲ್ಲಿ ಋಷಿ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಬಳಸುವರು. ಈಗ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದವಾಗಿದೆ. ಋಷಿ ಎಂದರೆ ಮಹಾಪ್ರಮಾಣ-ಪುರುಷ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಋಷಿ ಎಂದರೆ ಮಂತ್ರದ್ರಷ್ಟಾ. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಯಾವುದು? ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಯತೋ ವಾಚೋ ನಿವರ್ತಂತೇ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮನಸಾ ಸಹಾ - “ವಾಕ್ಯಗಳು ಮನಸ್ಸಿನ ಸಹಿತ ಯಾವುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸದೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುವೋ”; ನ ತತ್ತ ಚಕ್ಷುರ್ಗಚ್ಛತಿ ನ ವಾಗ್ಗಚ್ಛತಿ ನೋ ಮನಃ - “ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣು ನೋಡಲಾರದು, ಮಾತು ಗ್ರಹಿಸಲಾರದು, ಮನಸ್ಸು ಗ್ರಹಿಸಲಾರದು” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಇದನ್ನೇ ಯುಗ ಯುಗಾಂತರಗಳಿಂದಲೂ ಬೋಧಿಸಿರುವರು. ಆತ್ಮನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಈಶ್ವರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಅನಂತ ಜೀವನ, ಮನುಷ್ಯನ ಚರಮ ಲಕ್ಷ್ಯ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಬಾಹ್ಯಪ್ರಕೃತಿ ಬಗೆಹರಿಸಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಅನವರತ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಿತಿ ಇದೆ. ಅದು ಚೂರುಚೂರಾಗಿ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅನಂತವಾದ, ಅಪರಿವರ್ತನ ಶೀಲವಾದ, ಅಖಂಡವಾದ, ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಬಲ್ಲುದು? ಇದು ಅದಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನವನು, ಚೈತನ್ಯಹೀನ ಜಡಪದಾರ್ಥದಿಂದ

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಪರಿಣಾಮ ಎಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರಿತ್ರೆ ತೋರುವುದು. ವೇದವು ಸಾರುವ ಸಂದೇಶವೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು? ಅದು ಋಷಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿತು. ಈ ಜ್ಞಾನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂದ್ರಿಯವೇ ಮನುಷ್ಯನ ಸರ್ವಸ್ವವೇ? ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೇ ಪರಮ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿದೆ? ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಸಮಯ ಬರುವುದು. ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸಿದ ಒಬ್ಬರು ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಬಲಿಯಾದಾಗಲೋ, ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೋ, ನಮಗೆ ಅನಂತ ಆನಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗಲೋ, ಅಥವಾ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ನಿಶ್ಚಲವಾಗುವುದು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದು ತನ್ನ ನೈಜ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು, ಮಾತು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಿಲುಕದ ಬ್ರಹ್ಮಾನುಭವ ನಮಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗುವುದು. ಇದು ಸಾಧಾರಣ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದು. ಈ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಗಾಢವೂ ಸ್ಥಿರವೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವೂ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಹಸ್ರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜನರು, ಆತ್ಮವು ಇಂದ್ರಿಯದಿಂದ ಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದಲೂ (consciousness) ಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಅನಂತವಾಗಿರುವ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೆಂಬುದು ಒಂದು ಕೊಂಡಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯಬೇಕು. ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಒಂದು ಅಂಶ. ಧೀರರು ಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಆಚೆ ಹುಡುಕುವರು. ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಇಂದ್ರಿಯದಿಂದ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರುವರು. ಇವರನ್ನೇ ಋಷಿಗಳೆನ್ನುವರು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡವರು.

ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಮೇಜಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ವೇದಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೇ ಪ್ರಮಾಣ. ನಾನು ಮೇಜನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸತ್ಯವನ್ನು ಜೀವಿಯ ಪ್ರಜ್ಞಾತೀತ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸುವೆವು. ಈ ಋಷಿತ್ವವು ಕಾಲ, ದೇಶ, ಲಿಂಗಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಜನಾಂಗಕ್ಕಾಗಲಿ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಋಷಿತ್ವ ಎಂಬುದು ಋಷಿ ಸಂತಾನರು ಆರ್ಯರು ಅನಾರ್ಯರು ಮೈಚ್ಛರು ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ವಾತ್ಸಾಯನನು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಸಾರಿದ್ದಾನೆ.

ಇದೇ ವೇದಗಳ ಋಷಿತ್ವ. ಈ ಭಾರತೀಯ ಧರ್ಮದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಅನ್ಯದೇಶೀಯರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಕಲಿಯಲಿ, ಸ್ಮರಿಸಲಿ. ಇದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳ ವಾದ ವಿವಾದ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಧರ್ಮವು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ತರ್ಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆತ್ಮನಂತೆ ಇರುವುದು, ಅದರಂತೆ ಆಗುವುದೇ ಧರ್ಮ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಋಷಿಗಳಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ

ಪಾಲಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನವು ಇನ್ನೂ ಆರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಪ್ರಜ್ಞಾತೀತ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಿಮಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಧರ್ಮವು ಬರಿಯ ಮಾತು, ಬರಿಯ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾತ್ರ. ನೀವು ಎರಡನೆಯ ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೇಳಿದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಇದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬುದ್ಧನ ಸುಂದರ ಉಪಮಾನವನ್ನು ಹೋಲುವುದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬ್ರಹ್ಮನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತ ಬಂದರು. ಬುದ್ಧ, “ನೀವು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕಂಡಿರುವಿರಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. “ಇಲ್ಲ” ಎಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. “ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಆತನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದನೋ?” ಎಂದು ಬುದ್ಧ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದ. “ಇಲ್ಲ ಅವನೂ ನೋಡಿಲ್ಲ” ಎಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. “ನಿಮ್ಮ ತಾತ ನೋಡಿದ್ದನೋ?” ಎಂದು ಬುದ್ಧ ಕೇಳಿದ. “ಇಲ್ಲ ಅವನೂ ನೋಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಉತ್ತರಿಸಿದ. ಆಗ ಬುದ್ಧ “ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ಯಾರನ್ನು ನೀವು, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ, ನಿಮ್ಮ ತಾತ, ಯಾರೂ ನೋಡಿಲ್ಲವೋ, ಅವನ ವಿಚಾರ ವಾದಮಾಡುತ್ತ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಮೂದಲಿಸುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲ?” ಎಂದನು. ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ ಹೀಗೆ. ವೇದಾಂತದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

ನಾಯಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರವಚನೇನ ಲಭ್ಯೋ

ನ ಮೇಧಯಾ ನ ಬಹುನಾ ಶ್ರುತೇನ

—ಕರೋಪನಿಷತ್

“ಆತ್ಮವು ಪ್ರವಚನದಿಂದಾಗಲಿ ಸಿದ್ಧಿಸದು, ಯುಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ದೊರಕದು, ವೇದಾಧ್ಯಯನದಿಂದಲೂ ದೊರಕದು.”

ವೇದಗಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳೋಣ: ನಿಮ್ಮ ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ವ್ಯರ್ಥ. ನೀವು ಯಾವ ದೇವರನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವಿರೋ, ನಿಮಗೆ ಅವನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬೋಧನೆ ವ್ಯರ್ಥ. ನೀವು ಹೇಳುವುದು ನಿಮಗೇ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ದೇವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ಜಗಳ ಕಾಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮುಖವೇ ಅದನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಒಬ್ಬ ಪುರಾತನ ಋಷಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಮಗ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತಂದೆ, “ನೀನೇನು ಕಲಿತೆ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಮಗ “ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತೆ” ಎಂದನು. ತಂದೆ, “ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಪುನಃ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗು” ಎಂದನು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತಂದೆ ಪುನಃ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಮಗ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ “ಬಗೆ ಬಗೆಯ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತಿರುವೆ” ಎಂದನು. ಅವನು ಪುನಃ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ವೇಳೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿ ಕೋರೈಸುತ್ತಿತ್ತು. ತಂದೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು, “ಹಾ! ಮಗು, ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿದವನಂತೆ ನಿನ್ನ ಮುಖ ಕಳೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು” ಎಂದನು ನೀವು ದೇವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮುಖ ಬದಲಾಗುವುದು. ಧ್ವನಿ ಬದಲಾಗುವುದು. ಇಡೀ ಆಕಾರವೇ

ಬದಲಾಗುವುದು. ನೀವು ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಮಹಾಕಲ್ಯಾಣಪ್ರದರಾಗುವಿರಿ. ಇದೇ ಋಷಿತ್ವ, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಆದರ್ಶ. ಈ ಉಪನ್ಯಾಸ, ತತ್ವ, ಯುಕ್ತಿ, ದ್ವೈತ ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತ -ಇವೆಲ್ಲವೂ ಗೌಣ, ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮುಖ್ಯ. ವೇದ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮುಂತಾದವು ಎಲ್ಲಾ ಗೌಣ. ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ಅಕ್ಷರವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ವಾಗುವುದೋ ಅದೇ ಪರಮಜ್ಞಾನ. ಯಾರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರೋ ಅವರೇ ವೇದರ್ಷಿಗಳು. ಋಷಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಅವಸ್ಥೆಯ ಹೆಸರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಿಜ ವಾದ ಹಿಂದೂವೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆಗುವುದನ್ನೇ ಮುಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುದು. ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಲಿ, ಸಹಸ್ರಾರು ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗು ವುದಾಗಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ನದಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ನಾನಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ. ಮಂತ್ರದ್ರಷ್ಟನಾಗು ವುದರಿಂದ, ಋಷಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮುಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಬಲ್ಲ ಮಹಾಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಅವತಾರ ಪುರುಷರು ವೇದಕಾಲದ ಅನಂತರ ಬಂದರು. ಭಾಗವತದ ಪ್ರಕಾರ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ರಾಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ. ಮಹರ್ಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯುಪ್ರಾಚೀನ ವೀರಯುಗದ ಆದರ್ಶಮೂರ್ತಿಯೂ, ಸಮಗ್ರ ನೀತಿತತ್ವದ ಸಾಕಾರಮೂರ್ತಿಯೂ ಆದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವನು. ಅವನು ಆದರ್ಶ ತನಯ, ಆದರ್ಶ ಪತಿ, ಆದರ್ಶ ಪಿತ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆದರ್ಶ ರಾಜ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವನು. ಮಹಾಕವಿಯು ಯಾವ ಭಾಷೆ ಯಲ್ಲಿ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರುವನೋ, ಆ ಭಾಷೆಗಿಂತ ಶುದ್ಧವಾದ ಮಧುರವಾದ ಸುಂದರವಾದ ಸರಳವಾದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಸೀತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ? ನೀವು ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ, ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೀತೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಶೀಲವುಳ್ಳ ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ದುರ್ಲಭ. ಸೀತೆಯ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಅಸಾಧಾರಣ. ಅದು ಎಷ್ಟು ಅಸಾಧಾರಣ ವೆಂದರೆ, ಅಂತಹ ಒಂದು ಪಾತ್ರವು ಹಿಂದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ರಾಮನಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸೀತೆಯಂತಹವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ. ಸೀತೆಯು ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆದರ್ಶ ಮೂರ್ತಿ. ಭಾರತೀಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ ನಾರಿಯರ ಆದರ್ಶಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸೀತೆಯ ಜೀವನ ದಿಂದ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಸೀತೆಯು ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಯಾವರ್ತದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಬಾಲವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವಳು. ಮಹಿಮಾಮಯಿ ಸೀತೆಯು ಸ್ವಯಂ ಶುದ್ಧತೆಗಿಂತ ಪರಿಶುದ್ಧಳು. ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಪರಮೋಚ್ಚ ಆದರ್ಶ ಅವಳು. ಸೀತೆಯು ಸದಾ ಪೂಜ್ಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಳಾಗಿರುವಳು. ಸಹನೆ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆಗಳ ಮೂರ್ತ ಸ್ವರೂಪ ಅವಳು. ಅವಳು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗೋಣಗದೆ ಮಹಾದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಳು. ಅವಳು ನಿತ್ಯ

ಸಾಧ್ವಿ. ಸದಾ ಶುದ್ಧ ಸ್ವಭಾವದ ಸೀತೆ, ಆದರ್ಶಪತ್ನಿ. ಸೀತೆ, ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲ, ದೇವಲೋಕಕ್ಕೂ ಆದರ್ಶಮೂರ್ತಿ. ಪುಣ್ಯ ಚರಿತಳಾದ ಸೀತೆಯು ಸದಾ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ದೇವತೆಯಾಗಿಯೇ ಇರುವಳು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಳ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಪರಿಚಯವಿದೆ. ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ವರ್ಣನೆ ಅನವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ವೇದ ಲುಪ್ತವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಧ್ಯಾನಪೂರ್ವಕ ಆಲಿಸಿ; ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಐದು ಹಿಂದೂಗಳು ಇರುವರೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸೀತೆಯ ಚರಿತ್ರೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಸೀತೆ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಜೀವನದ ಅಂತರಾಳವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವಳು, ಹಿಂದೂ ನರನಾರಿಯರ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸೀತೆ ವಿರಾಜಮಾನಳಾಗಿರುವಳು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸೀತೆಯ ಸಂತಾನರು. ಸೀತೆಯ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೊರೆದು ನಮ್ಮ ನಾರಿಯರನ್ನು ಆಧುನಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿದಿನ ನಾವು ಇದರ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಭಾರತೀಯ ನಾರಿಯರು ಸೀತೆಯ ಚರಣ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಇದೇ ಭಾರತೀಯ ನಾರಿಯರ ಉನ್ನತಿಗೆ ಏಕಮಾತ್ರ ಪಥ.

ಇದರ ನಂತರ ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನಾ ಭಾವಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯರು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆಬಾಲವೃದ್ಧ ನರನಾರಿಯರಿಗೆ ಅವನು ಪರಮ ಪ್ರಿಯನಾಗಿರುವನು, ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಾಗಿರುವನು. ಅವನೇ ಕೃಷ್ಣ. ಭಾಗವತದ ಕರ್ತೃ ಅವನನ್ನು ಅವತಾರ ಮಾತ್ರ ವೆಂದು ಹೇಳಿ ತೃಪ್ತನಾಗಲಿಲ್ಲ. “ಏತೇ ಚಾಂಶಕಲಾಃ ಪುಂಸಃ ಕೃಷ್ಣಸ್ತು ಭಗವಾನ್ ಸ್ವಯಂ.” ಉಳಿದ ಅವತಾರಗಳು ಬರಿಯ ಅಂಶಗಳು, ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಾದರೋ ಸ್ವಯಂ ಭಗವಂತ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಬಹುಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಇಂತಹ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅವನಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವ ಸಂನ್ಯಾಸಿ, ಮತ್ತು ಅದ್ಭುತ ಗೃಹಸ್ಥ. ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ಅದ್ಭುತ ರಜೋಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅದ್ಭುತ ತ್ಯಾಗವೂ ಇತ್ತು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದದೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಗೀತೆಯ ಉಪದೇಶದ ಸಾಕಾರ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅವತಾರ ಪುರುಷನೂ, ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ, ಆ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ರೂಪವಾಗಿತ್ತು ಅವರ ಬದುಕು. ಗೀತೋಪದೇಶಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆ ಉಪದೇಶದ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿರುವನು. ಅವನು ಅನಾಸಕ್ತಿಯ ಉಜ್ವಲ ಉದಾಹರಣೆ. ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಭರತಖಂಡದ ನಾಯಕ. ಅವನ ಒಂದು ಮಾತಿಗೆ ರಾಜರು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಅವನು ಸ್ವಯಂ ರಾಜನಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಲ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಗೋಪಿಯರೊಂದಿಗೆ ಕ್ರೀಡೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದನೋ, ಅದೇ

ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಿರುವನು, ಜೀವನದ ಬೇರೆ ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ. ಅವನ ಜೀವನದ ಆ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ ಘಟನೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವುದು. ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ನಾವು ಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿ, ಪವಿತ್ರ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಅವನ ಪ್ರೇಮದ ಅತ್ಯಂತ ಅದ್ಭುತ ಉದಾಹರಣೆ, ಬೃಂದಾವನದ ಮಧುರ ಲೀಲೆಯ ರೂಪಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ. ಯಾವನು ಪ್ರೇಮರೂಪವಾದ ಮಧುಪಾನದಿಂದ ಉನ್ನತನಾಗಿರುವನೋ ಅವನ ವಿನಾ ಮತ್ತಾರೂ ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರರು. ಗೋಪಿಯರಿಗೆ ವಿರಹದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಯಾರು ಅರಿಯಬಲ್ಲರು? ಪ್ರೇಮದ ಆದರ್ಶರೂಪ ಅದು. ಆ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಆಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಮವಾಸನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಗೋಪೀ ಪ್ರೇಮದ್ವಾರಾ ಸಗುಣ ನಿರ್ಗುಣ ಉಪಾಸನೆಯ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವು ದೊರೆತಂತಾಗಿದೆ. ಸಗುಣ ಈಶ್ವರ ಮನುಷ್ಯನ ಉತ್ತಮತಮ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ದಾರ್ಶನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಯಾರಿಂದ ಸಕಲವೂ ವಿಕಾಸವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಿ ನಿರ್ಗುಣ ದೇವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೃದಯವೂ ಆಶಿಸುವುದು, ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ನಿಲುಕುವ ವಸ್ತುವಿಗಾಗಿ ಕಾತರಿಸುವುದು. ಯಾರ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ಆವೇಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆಡವಬಹುದೋ ಅಂತಹ ಒಂದು ಆಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ತವಕಪಡುವುದು. ಸಗುಣ ಈಶ್ವರ ಮಾನವನ ಉಚ್ಚತಮ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಯುಕ್ತಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಹಳೆಯ ವಿಷಯವೇ ಇದು. ದ್ರೌಪದಿಯು ಧರ್ಮರಾಜನನ್ನು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇದು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ದಯಾಮಯನಾದ ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಮಾನ್ ಸಗುಣ ದೇವರೊಬ್ಬನಿದ್ದರೆ, ಈ ನರಕ ಸದೃಶ ಸಂಸಾರವೇಕೆ ಬಂತು? ಅವನೊಬ್ಬ ಮಹಾ ಪಕ್ಷಪಾತಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಹೊಳೆಯುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರವು ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿದೆ. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಯಾವ ವಿಶೇಷಣವನ್ನೂ ಆರೋಪಿಸಲು ಅವರು ಇಚ್ಛಿಸಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಅವರು ಲೆಕ್ಕಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಸರ್ವೇಶ್ವರ, ಸರ್ವಶಕ್ತ- ಮುಂತಾದ ಯಾವ ವಿಶೇಷಣವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅನಂತಪ್ರೇಮಸ್ವರೂಪನೆಂಬುದೊಂದೇ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಬೃಂದಾವನದ ಕೃಷ್ಣ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಗೋಪಿಯರು ಅವನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸೇನಾನಾಯಕನಾದ, ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು, ಗೋಪಿಯರಿಗೆ ಸದಾ ನಿಕಟ ಗೋಪಾಲನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ.

ನ ಧನಂ ನ ಜನಂ ಸುಂದರೀಂ ಕವಿತಾಂ ವಾ ಜಗದೀಶ ಕಾಮಯೇ |

ಮಮ ಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮನೀಶ್ವರೇ ಭವತಾಢ್ಛಕ್ರಹೈತುಕೇ ತ್ವಯಿ ||

“ಹೇ ಜಗದೀಶ! ನನಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜನ, ಕವಿತೆ, ಸುಂದರಿ ಯಾವುದೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೇ, ಈಶ್ವರ! ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಹೇತುಕ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸು.” ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ, ಕರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ, ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬ ಈ ಆದರ್ಶವು ಧರ್ಮದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನವ ಅಧ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಅವತಾರನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ತತ್ತ್ವ ಪ್ರಚಾರವಾಯಿತು. ಭಯದ ಧರ್ಮ, ಕಾಮನೆಯ ಧರ್ಮ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಮನುಷ್ಯನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನರಕಭಯ, ಸ್ವರ್ಗಸುಖ, ಭೋಗದ ಇಚ್ಛೆ ಇವು ನಾಶವಾಗಿ ಈ ಅಹೇತುಕ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮ ಎಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆದರ್ಶಗಳು ಪ್ರಚಲಿತವಾದುವು.

ಆ ಪ್ರೇಮ ಎಂತಹದು! ಗೋಪೀ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಅದ್ಭುತ ಘಟನೆಯ ಅಮೋಘವಾದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಮೂಢರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಭಾವವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪುನಃ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿಗಳಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ಅಶುದ್ಧಾತ್ಮರಿರುವರು. ಆ ಮೂರ್ಖರು ಗೋಪೀ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ, ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪವಿತ್ರವೆಂದು, ಭಯದಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುವರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟ: ಮೊದಲು ಶುದ್ಧರಾಗಿ. ಯಾವನು ಗೋಪೀ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದನೋ, ಆತನು ಶುಕದೇವನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ. ಯಾವನು ಗೋಪಿಯರ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದನೋ ಅವನು ಆಜನ್ಮ ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ ವ್ಯಾಸತನಯ ಶುಕದೇವ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥಪರತೆ ಇದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಭಗವತ್ತ್ರೇಮ ಅಸಂಭವ. ಅದು ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರವಷ್ಟೆ. “ದೇವರೇ! ನಾನು ನಿನಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ನೀನು ನನಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡು”. ದೇವರು, “ನೀನು ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಮರಣಾನಂತರ ವಿಚಾರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನಂತರ ನರಕದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ದಹಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎನ್ನುವನು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇಂತಹ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರೇಮಜನಿತ ವಿರಹದ ಉನ್ನತತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರಿಯಬಲ್ಲೆವು?

ಸುರತವರ್ಧನಂ ಶೋಕನಾಶನಂ ಸ್ವರಿತವೇಣುನಾ ಸುಷ್ಕು ಚುಂಬಿತಂ ।

ಇತರರಾಗವಿಸ್ಮಾರಣಂ ನೃಣಾಂ ವಿತರ ವೀರ ನಶ್ವೇಽಧರಾಮೃತಮ್ ॥

“ಒಂದು ಸಲ, ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲ, ನಿನ್ನ ಮಧುರ ಚುಂಬನ! ಯಾರು ನಿನ್ನ ಚುಂಬನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರೋ, ಅವರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ದುಃಖವೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಇತರ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯೆಲ್ಲ ಮರೆತುಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದೇ ಉಳಿಯುವುದು”.

ಮೊದಲು ಕಾಂಚನ, ಕೀರ್ತಿ, ಯಶಸ್ಸು ಇವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಮತ್ತು ಈ ಕ್ಷುದ್ರ ಮಿಥ್ಯಾ ಸಂಸಾರದ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಗೋಪೀ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಅಶುದ್ಧವಾಗಿದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಯಶ್ಯಿಸಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆತ್ಮವು ಪೂರ್ಣ ಪವಿತ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದೆಲ್ಲ ವಿಫಲ. ಯಾರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಕಾಮ ಯಶಸ್ಸು ಧನದಾಸೆ ಇವುಗಳ ಬುದ್ಬದಗಳು ಏಳುತ್ತಿವೆಯೋ, ಅವರು ಗೋಪೀ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದು ಎಂಥ ವಿಪರ್ಯಾಸ! ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದ ಸಾರವೇ ಇದು. ದರ್ಶನಶಾಸ್ತ್ರಶಿರೋಮಣಿಯಂತೆ ಇರುವ ಗೀತೆ ಕೂಡ, ಈ ಪ್ರೇಮೋನ್ಮಾದಕ್ಕೆ ಸರಿದೂಗಲಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಗೀತೆಯು ಸಾಧಕನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕ್ರಮಶಃ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ಗೋಪೀ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರ ರಸಾಸ್ವಾದದ ಉನ್ನತತೆ ಇದೆ; ಅದ್ಭುತ ಪ್ರೇಮೋನ್ಮಾದವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗುರು, ಶಿಷ್ಯ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಉಪದೇಶ, ಸ್ವರ್ಗ, ಅಂಜಿಕೆ, ಈಶ್ವರಭಾವನೆ ಈ ಯಾವ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರೇಮೋನ್ಮಾದ ಒಂದೇ ಉಳಿದಿರುವುದು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನೊಬ್ಬನ ವಿನಾ ಮತ್ತಾವ ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ಮರಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷ್ಣನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ನೋಡುವರು. ತಮ್ಮ ಮುಖವು ಕೃಷ್ಣನ ಮುಖದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಮಹಾನುಭಾವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವರ್ಣನೆ ಇದು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲವನ್ನು ವೃಥಾಮಾಡಬೇಡಿ. ಅವನ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ. ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕವಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಅಂಶಗಳು ಇರಬಹುದು. ಹಲವು ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ ಭಾಗಗಳು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಅದ್ಭುತ ನವಪಂಥದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಒಂದು ಆಧಾರ, ಒಂದು ಬುನಾದಿ ಇದ್ದಿರಲೇಬೇಕು. ಇತರ ಮಹಾಪುರುಷರ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಏನನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರೋ ಅದು ಕೇವಲ ಅವರ ಹಿಂದಿನವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯದ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇತರರು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಆ ಮಹಾಪುರುಷನೂ ಉಪದೇಶಿಸಿರುವನು ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಮಹಾಪುರುಷ ಇದ್ದನೇ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂದೇಹವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣನು ಬೋಧಿಸಿದ ಆದರ್ಶಗಳಾದ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ, ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ, ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ - ಇವು ಕೃಷ್ಣನ ಹೊಸ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ತೋರಿಸಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನವ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಇರಬೇಕು. ಇತರರಿಂದ ಎರವಲಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣನ ಜನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇದನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಅವನ ಶಿಷ್ಯ ವೇದವ್ಯಾಸ ಅದನ್ನು ಬರೆದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಿದನು. ಮಾನವ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ

ಆದರ್ಶ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. 'ಗೋಪೀಜನವಲ್ಲಭ' ನಾಗಿರುವ ಚಿತ್ರವೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠಮುಖ. ಅಂತಹ ಪ್ರೇಮೋನ್ಮಾದ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೆ, ಭಾಗ್ಯವತಿಯ ರಾದ ಗೋಪಿಯರ ಭಾವವನ್ನು ನೀವು ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಪ್ರೇಮವೆಂದರೆ ಏನೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಯಾವಾಗ ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಅಂತರ್ಧಾನವಾಗುವುದೋ, ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾಗುವುದೋ ಬೇರಾವ ಸತ್ಯಾನುಸಂಧಾನದ ಲಕ್ಷ್ಯವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗುವುದೋ, ಆಗ ಮಾತ್ರ ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರೇಮೋನ್ಮಾದ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರೇಮಶಕ್ತಿಯು ನಿಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಅದೇ ಗುರಿ. ಈ ಪ್ರೇಮ ನಿಮಗೆ ದೊರೆತರೆ ಸಕಲವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಂತೆ.

ಈಗ ಒಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಕೆಳಗೆ ಬಂದು, ಗೀತೋಪದೇಶಕನಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕುದುರೆಯ ಮುಂದೆ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಗೋಪೀಜನವಲ್ಲಭ ನಮಗೆ ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಕೆಲವು ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಅದನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ! ಇಂತಹ ವಿಧ್ವಾಂಸ ಅದನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ! ಆಗ ನಿಜವಾಗಿ ಗೋಪಿಯರು ದೂರ ಸರಿಯಬೇಕು. ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಗೆ ಜೀವಿಸಬಲ್ಲ? ಇಲ್ಲ, ಅವನು ಬದುಕಿರಲಾರ! ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರಸ್ತುತವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಒಂದೆರಡು ಅಷ್ಟೇನೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲ. ದ್ರೌಪದಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ಶಿಶುಪಾಲ ವಧಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೃಂಧಾವನದ ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರಸಂಗವಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ ಭಾಗಗಳು! ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಯಾವುದನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಆಚೆ ಗೆಸೆಯಬೇಕು. ಗೋಪಿಯರ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಸಂಗವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ ಭಾಗ ಎನ್ನುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಘೋರ ವ್ಯಾಪಾರ ಮನೋಭಾವ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೋ ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಚಕ್ಕುಬಡ್ಡಿ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೂಡಿಟ್ಟು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿ ಇಂತಹ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಯರಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾವನೆಯ ಶಿಖರದಿಂದ, ಗೀತಾ ಪ್ರಚಾರಕ ಕೃಷ್ಣನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವೆವು. ವೇದಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಬಹುದಾದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಭಾಷ್ಯವೆಂದರೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆ. ಶ್ರುತಿಸಾರವಾದ ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಭಾಷ್ಯಕಾರರು ಇರುವರು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವರು. ಕೊನೆಗೆ ಶ್ರುತಿಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕನೇ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಮಗೆ ತೋರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನಂತೆ ಬರುವನು. ಇಂದು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಾಡುವ ರೀತಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಬಂದ ಹಲವು ಭಾಷ್ಯಕಾರರು ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಾಡುವಾಗಲೂ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸದೆ ಇದ್ದುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ

ನಿಮಗೆ ಕಾಣುವುದೇನು? ಆಧುನಿಕ ಭಾಷ್ಯಕಾರರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದೇನು? ಒಬ್ಬ ಅದ್ವೈತಿ ಉಪನಿಷತ್ತಿಗೆ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಅಲ್ಲಿರುವ ದ್ವೈತ ಭಾವನೆಯ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹೇಗೋ ಹಿಸುಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವನು. ದ್ವೈತ ಭಾಷ್ಯಕಾರನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಅದ್ವೈತ ಭಾವನೆಯ ಶ್ಲೋಕಗಳಿಗೆ ದ್ವೈತದ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವನು. ಆದರೆ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಪೀಡನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವೆ ಇಲ್ಲ. ಭಗವಂತನು ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವನು. ಮಾನವಜೀವಿಯು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ, ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮೆಟ್ಟಿಲಾಗಿ, ಸ್ಥೂಲದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರಕ್ಕೆ, ನಿಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮನ ಗುರಿ ಸೇರುವವರೆಗೆ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿರುವನು. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಇದು. ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಮ ಕಾಂಡವನ್ನು ಕೂಡ ಸ್ವೀಕರಿಸುವನು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅದು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು. ಅದು ಸತ್ಯ. ವಿಗ್ರಹ, ಆಚಾರ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸತ್ಯ. ಚಿತ್ತ ಮಾತ್ರ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಹೃದಯ ಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಷ್ಕಪಟವಾಗಿದ್ದರೆ, ಪೂಜೆ ಸತ್ಯವಾಗುವುದು, ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರಿಯ ಎಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು, ವಿಭಿನ್ನ ಉಪಾಸನಾ ರೀತಿಗಳೆಲ್ಲ ಆವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ನಮ್ಮ ಹಲವು ಆಧುನಿಕರು ಯೋಚಿಸುವಂತೆ, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ದುಷ್ಟರು, ಕಪಟಿಗಳು, ಹಣದಾಸೆಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿವರಣೆ ಎಷ್ಟೇ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರಿದರೂ ಇದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಇವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದುದು ಹೀಗಲ್ಲ. ಜೀವಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅವು ಹುಟ್ಟಿವೆ. ವಿಭಿನ್ನ ಜನರ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅವು ಇವೆ. ಅವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವು ಮಾಯವಾಗುವುವು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವುಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ, ಟೀಕಿಸಿದರೂ, ಅವು ಇದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು. ಅವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೋವಿ ಕತ್ತಿಗಳನ್ನು ತರಬಹುದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಹರಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಿಗ್ರಹದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದು ಇರಲೇಬೇಕು. ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆ, ಧರ್ಮದ ಹಲವು ಉಪಾಸನೆಗಳು, ಇವು ಇರಲೇಬೇಕು. ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಅವುಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅನಂತರ ಭಾರತ ಇತಿಹಾಸದ ದುಃಖಮಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ವಿರೋಧದ ಕೋಲಾಹಲದ ದೂರ ಧ್ವನಿ ನಮಗೆ ಕೇಳಿಸುವುದು. ಮಹಾಸಮನ್ವಯಾಚಾರ್ಯನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಮಧ್ಯೆ ಬರುವನು. “ಮಯಿ ಸರ್ವಮಿದಂ ಪ್ರೋತಂ ಸೂತ್ರೇ ಮಣಿಗಣಾ ಇವ” - ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಭಿನ್ನತೆಗಳೆಲ್ಲ ದಾರದಲ್ಲಿ ಮಣಿಗಳು ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಇವೆ ಎನ್ನುವನು. ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ತುಮುಲವನ್ನು ನಾವು ಆಗಲೇ ಆಲಿಸಿರುವೆವು. ಅನಂತರ ಕೆಲವುಕಾಲ ಸೌಹಾರ್ದ ಶಾಂತಿ ಇದ್ದುವೆಂದು ತೋರುವುದು. ಬಳಿಕ ವಿರೋಧ ಪುನಃ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಕೇವಲ ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ

೧೩೮ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ವರ್ಣದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಎರಡು ಪ್ರಬಲ ಅಂಗಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಈ ಸಂಘರ್ಷಗಳ ತರಂಗ ನಮ್ಮ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿತು. ಅದರ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಮಹಿಮ ಮೂರ್ತಿ ಗೋಚರಿಸಿದನು. ಅವನೇ ನಮ್ಮ ಗೌತಮ ಶಾಕ್ಯಮುನಿ. ಅವನ ಉಪದೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಗಳು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅವನನ್ನು ಈಶ್ವರಾವತಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವೆವು. ನೀತಿತತ್ತ್ವವನ್ನು ಇಷ್ಟು ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದವನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರು ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಕರ್ಮಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಸ್ವಯಂ ಕೃಷ್ಣನೇ ಶಿಷ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜನಿಸಿದಂತೆ ತೋರುವುದು. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಅದೇ ಧ್ವನಿಯೇ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿಸಿತು:

“ಸ್ವಲ್ಪಮಪ್ಯಸ್ಯ ಧರ್ಮಸ್ಯ ತ್ರಾಯತೇ ಮಹತೋ ಭಯಾತ್”

“ಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮದ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದಲೂ ಮಹಾಭಯದಿಂದ ಪಾರಾಗುವಿರಿ”

“ಸ್ತ್ರೀಯೋ ವೈಶ್ಯಾಃ ಸ್ವಧಾ ಶೂದ್ರಾಃ ಸ್ತೇಷಿ ಯಾನ್ತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಮ್”

“ಸ್ತ್ರೀ ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರರಿಗೆಲ್ಲ ಪರಮಗತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು” ಎಂಬ ವಾಣಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಆಲಿಸುವೆವು.

ಗೀತೆಯ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಜ್ರಸಮಾನ ಗಂಭೀರವಾಣಿ, ಎಲ್ಲರ ಬಂಧನವನ್ನು ಹರಿದು, ಶೃಂಖಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಪರಮಪದವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಸಾರಿತು:

ಇಹೈವ ತೈರ್ಜಿತಃ ಸರ್ಗೋ ಯೇಷಾಂ ಸಾಮ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಂ ಮನಃ |

ನಿರ್ದೋಷಂ ಹಿ ಸಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತಸ್ಮಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ತೇ ಸ್ಥಿತಾಃ ||

“ಯಾವನು ಮನಸ್ಸು ಏಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದೋ ಅವನು ಈ ಜೀವನದಲ್ಲೇ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗಿರುವನು. ಏಕೆಂದರೆ ದೇವರು ನಿರ್ದೋಷಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮ. ಅಂತಹವರು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುವರು.”

ಸಮಂ ಪಶ್ಯನ್ ಹಿ ಸರ್ವತ್ರ ಸಮವಸ್ಥಿತಮೀಶ್ವರಮ್ |

ನ ಹಿ ನಸ್ತಾತ್ಮನಾತ್ಮಾನಂ ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಮ್ ||

“ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಜ್ಞಾನಿ, ಆತ್ಮನನ್ನು ಆತ್ಮನಿಂದ ಹಿಂಸಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪರಮ ಪದವನ್ನು ಸೇರುವನು.”

ಗೀತೆಯ ಉಪದೇಶಕ್ಕೆ ಸಜೀವ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋ ಎಂಬಂತೆ ಅದರ ಅಂಶವನ್ನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರಕನೇ ಮತ್ತೊಂದು ರೂಪದಿಂದ ಬಂದನು. ಅವನೇ ಶಾಕ್ಯಮುನಿ. ದೀನ ದುಃಖಿಗಳ ಉಪದೇಶಕ. ಅವನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ದೇವಭಾಷೆಯನ್ನು ತೊರೆದನು; ದೀನ-ದರಿದ್ರ, ಪತಿತರೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ರಾಜಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೂ ತೊರೆದನು; ಎರಡನೆಯ ರಾಮನಂತೆ ಚಂಡಾಲನನ್ನೂ ಆಲಂಗಿಸಿದನು.

ಅವನ ಮಹಾಚರಿತ್ರೆ, ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿದೆ! ಆದರೆ ಅವನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನ್ಯೂನತೆ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಇಂದು ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವೂ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ಅವನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ವಿಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಉಜ್ವಲವಾಗಿದೆ. ಖೇದದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿಭಿನ್ನ ಅಸಭ್ಯ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಈ ಪರಮೋಚ್ಚ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆ ಜನಾಂಗದವರು ತಮ್ಮ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಭತ್ಸ ಪೂಜಾ ಪದ್ಧತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆ ಧರ್ಮದ ಒಳಹೊಕ್ಕರು. ಅವರು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಸಭ್ಯರಾದಂತೆಯೇ ಕಂಡರು. ಆದರೆ ಒಂದು ಶತಮಾನ ಕಳೆಯುವುದರೊಳಗೆ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸರ್ಪಭೂತಾದಿಗಳು ಹೊರಬಂದವು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇಡೀ ಭರತ ಖಂಡ, ಕುಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಲೀಲಾಕ್ಷೇತ್ರವಾಯಿತು. ಮೊದಮೊದಲು ಬಂದ ಬೌದ್ಧರು ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಂಸೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವಾಗ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ದ್ದುದು ಉರಿಸುವುದಕ್ಕೆಷ್ಟು ಬೆಂಕಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಡಂಬರವೇನೂ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರವಾದ ಮೇಲೆ, ಯಜ್ಞಕ್ಕೂ ಲೋಪ ಬಂತು. ಅದರ ಬದಲು ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವ ಐಶ್ವರ್ಯಯುಕ್ತಮಂದಿರ, ಆಡಂಬರ, ಪ್ರದರ್ಶನಾಲೋಲ ಪೂಜಾರಿ ವೃಂದವೆಲ್ಲ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದವು. ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಆಧುನಿಕ ಪಂಡಿತವೃಂದವು ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವಿಗ್ರಹ ಭೇದಕನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿರುವುದನ್ನು ಓದಿದಾಗ ನಗು ಬರುತ್ತದೆ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಗೆ ಕಾರಣವೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಿಳಿಯದು.

ಒಬ್ಬ ರಷ್ಯಾ ದೇಶದವನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದನು. ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಜನನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಎನ್ನುವನು. ಆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಕ್ರಿಸ್ತ ಜಗನ್ನಾಥ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲು ಹೋದನಂತೆ. ಅವರ ವಿಗ್ರಹ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಜಾತಿಯ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಟಿಬೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಲಾಮಾಗಳ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಎಂದು ಬರೆದಿರುವನು. ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪರಿಚಯವಿರುವ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದು ಸುಳ್ಳು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ

ಜಗನ್ನಾಥ ದೇವಾಲಯವು ಮುಂಚೆ ಬೌದ್ಧರ ವಿಹಾರವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನೂ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದೆವು. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಈ ಜಗನ್ನಾಥದಲ್ಲಿ ಆಗ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕ್ರಿಸ್ತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊಂದಿಗೆ ಓದಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ರಷ್ಯಾದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಶೋಧಕ ಹೇಳುವುದು ಇದು.

ಎಲ್ಲಾ ಭೂತಗಳಿಗೂ ದಯೆ ತೋರಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸಿದರೂ, ಎಷ್ಟೋ ಮಹೋನ್ನತ ನೀತಿ ಅವರ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಒಬ್ಬ ಶಾಶ್ವತ ಆತ್ಮನಿರುವನೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂದಲು ಸೀಳುವಷ್ಟು ನಿಶಿತ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದರೂ ಬೀಭತ್ಸ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಸೌಧವು ಕುಸಿದು ನುಚ್ಚುನೂರಾಯಿತು. ನಾಶ ಅತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಅವನತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹೀನ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಲಿ ಸಮಯವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅತಿ ಕುಸ್ಥಿತ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪದ್ಧತಿ, ಅತ್ಯಂತ ಭಯಾನಕ ಮತ್ತು ಅಶ್ಲೀಲ ಗ್ರಂಥಗಳು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದವು. ಮನುಷ್ಯ ಇದು ವರೆಗೆ ಇಂತಹುದನ್ನು ಬರೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಭೀಷಣ ಭಯಾನಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪದ್ಧತಿ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಯಿತು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಕೊಡುಗೆ.

ಆದರೆ ಭರತಖಂಡ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪುನಃ ಭಗವಂತನ ಆವಿರ್ಭಾವ ವಾಯಿತು. “ಧರ್ಮಗ್ಲಾನಿಯಾದಾಗ ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ ಭಗವಂತನು ಈ ವೇಳೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಯುವಕ ತಲೆ ಎತ್ತಿದನು. ಹದಿನಾರನೆಯ ವರುಷದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವನು ಗ್ರಂಥರಚನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸಿದನು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಇವರೇ ಅದ್ಭುತ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು. ಈ ಹದಿನಾರು ವರುಷದ ಯುವಕನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಅದ್ಭುತವಿಸ್ಮಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಹುಡುಗನೂ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿ. ಭರತಖಂಡ ವನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಶುದ್ಧ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ಭರತಖಂಡದ ಅಂದಿನ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿರುವೆನು. ಈಗ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಅವನತಿಯ ಪರಿಣಾಮ. ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಭಯಾನಕ ಜನಾಂಗಗಳಾದ ಬಲೂಚಿ, ಟಾರ್ಟರ್, ಮುಂತಾದವರು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೌದ್ಧರಾಗಿ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೊಡನೆ ತಂದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನವು ಅತ್ಯಂತ ಭಯಾನಕ ಪಾಶವಿಕ ಆಚಾರಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಆ ಯುವಕನಿಗೆ ಬೌದ್ಧರಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪೂರ್ವಿಕರ ಆಸ್ತಿಯೇ ಇದು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದಿಂದ ಅವನತಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶವನ್ನು ವೇದಾಂತದ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಹಾ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ

ಶಂಕರರು ಬಂದು, ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧನ ಶಿಷ್ಯರು ಗುರುವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವನಿಗೆ ಇಳಿದು, ಆತ್ಮದ ಮತ್ತು ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದು ನಾಸ್ತಿಕರಾದರು ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರು. ಬೌದ್ಧರೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಆಚಾರಗಳು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದವು. ಅವನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಆಗ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳಾದ ರಾಮಾನುಜರು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ತಕ್ಕ ಉದಾರ ಹೃದಯವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಹೃದಯ ಬಹು ಉದಾರವಾಗಿತ್ತು. ಪತಿತರ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದರು, ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾಡಿದರು. ಜನರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಹೊಸ ಆಚಾರ, ಪೂಜಾ ವಿಧಾನ, ಇವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಜೊತೆಗೇ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉಪಾಸನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಚಂಡಾಲನವರೆಗೆ ತೆರೆದರು. ಇದೇ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಕಾರ್ಯ. ಈ ಕಾರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಸಾಗಿತು. ಕಾಲಾನಂತರ ಉತ್ತರ ದೇಶಕ್ಕೂ ಹರಡಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇತ್ತೀಚಿನವರಾದ ಅದೇ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಆಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯರು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠರು.

ರಾಮಾನುಜರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನೀವು ಒಂದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅದೇ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿದ್ಯೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದುದು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗಿಂತ ಮುಂಚಿನ ಆಚಾರ್ಯರ ಮುಖ್ಯ ಪಲ್ಲವಿಯೂ ಇದೇ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಅನಂತರ ಬಂದ ಆಚಾರ್ಯರ ಮುಖ್ಯ ಪಲ್ಲವಿಯೂ ಅದೇ ಆಗಿದೆ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಧರ್ಮದವರು ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧದೇವನ ಸಂದೇಶದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆದಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಭಗವಾನ್ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಆರೋಪಿಸುವ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ನೀತಿ ಅವರ ಉಪದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ; ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ದೇಶದ ಭಕ್ತ ಚೈತನ್ಯ ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರೇಮೋನ್ಮಾದಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶವಾಗಿರುವನು. ಚೈತನ್ಯದೇವನೇ ಸ್ವಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವನು. ಅವನು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೂ ತರ್ಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೋಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದೇ ಜೀವನದ ಉಚ್ಚತಮ ಆದರ್ಶವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದನು. ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷರ ದಯೆಯಿಂದ ಇವನ ಜೀವನವೇ ಬೇರೆ ರೂಪ ತಾಳಿತು. ವಾದ, ವಿವಾದ, ತರ್ಕ, ನ್ಯಾಯ, ಅಧ್ಯಾಪನ, ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ಯಜಿಸಿದನು. ಪ್ರೇಮೋನ್ಮತ್ತ ಚೈತನ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಕ್ತನಾದನು. ಅವನ ಭಕ್ತಿ ತರಂಗ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಹರಿಯಿತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಾಂತಿ ದೊರಕಿತು.

ಅವನ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಮೇರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಧು, ಅಸಾಧು, ಹಿಂದೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಪವಿತ್ರ, ಅಪವಿತ್ರ, ವೇಶ್ಯ, ಪತಿತ - ಎಲ್ಲರೂ ಅವನ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ದಯೆಗೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವನಿಂದ ಚಾಲಿತವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯವು, ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಎಲ್ಲವೂ ಅವನಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಅವನತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತು. ಆದರೂ ಇಂದಿಗೂ ದರಿದ್ರ, ದುರ್ಬಲ, ಜಾತಿಚ್ಯುತ, ಪತಿತ, ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಬಾಹಿರರಿಗೆ ಅದು ಆಶ್ರಯವಾಗಿದೆ. ವಿಚಾರ ಪರರಾದ ದಾರ್ಶನಿಕರಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಔದಾರ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜಾತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಅತಿಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾವದವರು. ಆದರೆ ವೈಷ್ಣವಾಚಾರ್ಯರ ಮತದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಔದಾರ್ಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ನೋಡುವೆವು.

ಒಬ್ಬರದು ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರದು ವಿಶಾಲ ಹೃದಯ. ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ವಿಶಾಲ ಹೃದಯ ಇವೆರಡರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಬ್ಬ ಅದ್ಭುತ ಪುರುಷನ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಯಿತು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಚೈತನ್ಯರ ಅದ್ಭುತ ವಿಶಾಲ ಅನಂತ ಹೃದಯ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯಾರು ಪ್ರತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬನೇ ಈಶ್ವರ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲರೋ, ಯಾರ ಹೃದಯ ದೀನರಿಗೆ, ದುರ್ಬಲರಿಗೆ, ಜಾತಿ ಬಾಹಿರರಿಗೆ, ಪದದಲಿತರಿಗೆ- ಅವರು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರಲಿ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಇರಲಿ- ಮರುಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಜೊತೆಗೆ ಯಾರ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಚಂಡ ಶಕ್ತಿ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದಾತ್ತ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿತೋ, ಯಾರು ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ವಿಶ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರೋ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದನು. ಹಲವು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಅವರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನನ್ನದಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜನನಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜನನ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಜನಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಜೀವನ ಕಾರ್ಯವು ನಗರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದು. ಆ ನಗರವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾವದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಉನ್ನತವಾಗಿ, ಭರತಖಂಡದ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ನಗರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕತರವಾಗಿ ವಿದೇಶೀ ಭಾವದಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಪಾಂಡಿತ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಮಹಾಪ್ರತಿಭಾ ಸಂಪನ್ನರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಬರೆಯಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರಚಂಡ ಪ್ರತಿಭಾಸಂಪನ್ನ ಪದವೀಧರರು ಅವರಲ್ಲಿ ಮೇರು ದಂಡ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಕಂಡರು. ಅವರೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು, ಒಬ್ಬ ಅಲೌಕಿಕ ಮಹಾಪುರುಷರು. ಇದೊಂದು ಬೃಹತ್ಕಥೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಲು ನನಗಿಂದು

ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಮಹಾಪುರುಷರ ಪೂರ್ಣಪ್ರಕಾಶ ಸ್ವರೂಪರು, ಯುಗಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು. ಅವರ ಉಪದೇಶ ಇಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರೀಶಕ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಒಬ್ಬ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಗುವಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು. ಅವರ ಜನ್ಮ ವಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುದೂರ ಅಜ್ಞಾತ ಅಪರಿಚಿತ ಗ್ರಾಮ ಒಂದರಲ್ಲಿ. ಇಂದು ಯೂರೋಪ್ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ಈಶ್ವರನ ಲೀಲೆಯನ್ನು ಅರಿಯಬಲ್ಲರು?

ಸಹೋದರರೆ, ಯಾರು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಧಾತನ ಕರವನ್ನು ನೋಡಲಾರರೋ ಅವರು ಅಂಧರು, ಜನ್ಮಾಂಧರು. ಮುಂದೆ ಸಮಯ ದೊರೆತರೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತರೆ ಅವರ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವೆನು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೇನಾದರೂ ಒಂದು ಸತ್ಯವಾಕ್ಯವನ್ನು ನುಡಿದಿದ್ದರೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ಅವರ ವಾಕ್ಯ. ಯಾವುದು ಅಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದೋ, ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದೋ ಅಥವಾ ಮಾನವನ ಜಾತಿಗೆ ಹಿತಕಾರಿಯಲ್ಲವೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ನನ್ನದು. ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನದು.

೧೪. ನಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರ್ತವ್ಯ

(ಮದ್ರಾಸ್ ಟ್ರಿಪ್ಲಿಕೇನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ದಿನ ಸಾಗಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಜೀವನ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಾಢವಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಶಾಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ವೇದಾಂತ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕಂಡುಹಿಡಿದುಕೊಂಡಾಗಲೇ ಸಮಸ್ತ ಜೀವನದ ಅಖಂಡತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದರು. ಇದೇ ವೇದಾಂತದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಯ ಸಾರ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಮಾಣುವು ಚಲಿಸುವಾಗಲೂ ಜಗತ್ತನ್ನು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡದೆ ಇರಲಾರದು. ಇಡೀ ವಿಶ್ವವು ಪ್ರಗತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯದೆ ಪ್ರಗತಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕೇವಲ ಒಂದು ದೇಶದ ಅಥವಾ ಜನಾಂಗದ ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಬಗೆ ಹರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾವನೆಯೂ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸುವಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದರ್ಶವೂ ಇಡೀ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಪರಿಯಂತವೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಜೀವಕೋಟಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಪರಿಯಂತವೂ ವಿಶಾಲವಾಗುತ್ತಾಹೋಗಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವು, ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈ ಅವನತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಸಂಕುಚಿತ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ, ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಒಂದೇ ಜನಾಂಗದಿಂದ ಕವಲೊಡೆದರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದವು. ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಅವು ಕಂಡುಹಿಡಿದುಕೊಂಡವು. ಅವು ಪ್ರಾಚೀನ ಹಿಂದೂದೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಸ್ ದೇಶ. ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಯನ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹಿಮಾವೃತ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳಿವೆ. ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಸಮುದ್ರದಂತಿರುವ ತಿಳಿನೀರಿನ ವಿಶಾಲ ನದಿಗಳಿವೆ. ಇದೇ ಪೃಥ್ವಿಯ ತುದಿಯೇ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುವ ಅನಂತ ಆರಣ್ಯ ರಾಶಿಯಿದೆ. ಇವು ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಯನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅಂತರ್ಮುಖವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದವು. ಸುತ್ತಲೂ ಮನೋಹರವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ದೃಶ್ಯಗಳು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ ಆರ್ಯನು ಸ್ವಭಾವತಃ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾದನು. ತಮ್ಮದೇ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಭಾರತದ ಆರ್ಯರಿಗೆ, ಹೀಗೆ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾಯಿತು. ಗ್ರೀಕರು ಪ್ರಪಂಚದ ಕೊನೆಯಂತೆ ಕಾಣುವ ಗ್ರೀಕ್ ದ್ವೀಪಸ್ತೋಮಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವು ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಭವ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಉದಾರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿರಾಭರಣವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಗ್ರೀಕರ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಯಿತು. ಅದು ಬಾಹ್ಯ

ಜಗತ್ತನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಬಯಸಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಅಂತರಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ತತ್ವ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು (analytical sciences) ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವು; ಗ್ರೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆಗಳು (science of generalisation) ಜನಿಸಿದವು.

ಹಿಂದೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮತಿಯು ತನ್ನದೇ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ಅದ್ಭುತ ಫಲವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿತು. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ತರ್ಕಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸುವವರು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಉಂಟಾದಾಗ ನಮ್ಮವರೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಗೆಲ್ಲುವರೆಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಒಂದೆರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂಠಿತವಾಯಿತು. ಆಗ ಈ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯೂ ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಈ ಅಧೋಗತಿಯನ್ನು ಭರತಖಂಡದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಸಂಗೀತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುವೆವು. ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಪನಾಂಶದಲ್ಲಿ ಭವ್ಯತೆ, ರೂಪಾಂಶದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಅನುರೂಪತೆ ಇವು ಮಾಯವಾದವು. ಅದರ ಬದಲು ಆಲಂಕಾರಿಕ ಶೈಲಿಯ ಪ್ರಬಲ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಜನಾಂಗದ ಸ್ವಂತಿಕೆ ನಾಶವಾದಂತೆ ತೋರಿತು. ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಲಕುವಂತಹ ಪುರಾತನ ವೈದಿಕ ಸಂಗೀತದ ಭಾವನೆಗಳು ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವರವೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಂತು ಅದ್ಭುತ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಸ್ವರವೂ ತನ್ನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಸಂಗೀತವು ಹಲವು ರಾಗ ಮತ್ತು ಸ್ವರಗಳ ಕಲಸುಮೇಲೋಗರ. ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಅವನತಿಯ ಚಿಹ್ನೆ ಇದು. ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಲಂಕಾರಿಕ ವರ್ಣನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆಯೋ ಹೊರತು, ಸ್ವಂತಿಕೆಯೆಂಬುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಭಯಾನಕ ಅವನತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ನೀರನ್ನು ಎಡಗೈಯಿಂದ ಕುಡಿಯುವುದೇ ಅಥವಾ ಬಲಗೈಯಿಂದಲೇ ಎಂಬಂತಹ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ನೂರಾರು ವರ್ಷ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಜನಾಂಗದಿಂದ ನೀವು ಮತ್ತೇನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲೀರಿ? ದೇಶದ ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಡಿಗೆಮನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಹುದೇ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಹುದೇ, ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೇನು ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇಂತಹ ಅವನತಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದುದು ಮತ್ತೇನಿದೆ? ಜೀವನಿಗೆ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವೇದಾಂತದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯುದಾತ್ತವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಅರ್ಥಭಾಗ ಕಾಡುಪಾಲಾಗಿ, ಕೇವಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪಶ್ಚತಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಇರುವರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರ

ಆಕ್ರಮಣವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ನಮಗೆ ಕಲಿಸಿತು-ಅತಿ ನೀಚನೂ ಅತ್ಯುಚ್ಚನಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೂ ಇದರಿಂದ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತ ಗೊಳಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಶುಭಕ್ಕೂ, ಅಶುಭಕ್ಕೂ, ಆಂಗ್ಲೇಯರಿಂದ ಭರತಖಂಡದ ಆಕ್ರಮಣ ಆರಂಭ ವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಕ್ರಮಣವೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ನಿಜ; ಆಕ್ರಮಣ ಎಂಬುದೇ ಪಾಪ, ವಿದೇಶೀ ಸರ್ಕಾರವಿರುವುದೊಂದು ದೋಷ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಶುಭದಿಂದಲೂ ಶುಭವಾಗುವುದು. ಆಂಗ್ಲೇಯರ ಆಕ್ರಮಣದ ಶುಭ ಫಲವೇ ಇದು: ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ಯೂರೋಪ್ ತನ್ನ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಗ್ರೀಸಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಯೂರೋಪಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಗ್ರೀಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ, ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಮಾನಿನ ಮೇಲೆ ಗ್ರೀಕ್ ಮುದ್ರೆ ಇದೆ. ಯೂರೋಪಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಲೆ ಗ್ರೀಸಿನವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಇಂದು ಭರತಖಂಡದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಪುರಾತನ ಗ್ರೀಕನ್ನು ಪುರಾತನ ಹಿಂದೂ ವನ್ನು ಸಂಧಿಸುತ್ತಿರುವನು. ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಮೌನವಾಗಿ, ಒಂದು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುವ ಉದಾರ ಜೀವನಪ್ರದ ಪುನರುತ್ಥಾನಗಳು ಈ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಉದಾರ ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆಗಳು ಇವೆ. ಮೊದಲು ನಾವು ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಕುಚಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೂ, ಇಂದು ಜಾಗೃತವಾಗಿರುವ ಉದಾರ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು, ಜೀವನದ ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾತ್ರ; ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಖರ ತಾರ್ಕಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವುದು ಈ ಭಾವನೆಗಳೇ. ವಿಶಾಲವಾಗಬೇಕು, ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು, ಸಂಯೋಜಿಸಬೇಕು, ಸಾರ್ವಭೌಮಿಕವಾಗಬೇಕು - ಇದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರೋಪದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಸಂಕುಚಿತರಾಗಿ ಇತರರಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಪ್ರಗತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಘ್ನಗಳಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು-ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾನ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ದುರಾಗ್ರಹಭಾವನೆ. ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಮೇಲೆ ಗೌರವವಿದೆ. ಆದರೂ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಂದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಲಿಯಲು ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಮಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಬಹುದು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ಮೃತಿಕಾರನಾದ ಮನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ:

ಶ್ರದ್ಧಾನ್ವೇ ಶುಭಾಂ ವಿದ್ಯಾಮಾದದೀತಾವರಾದಪಿ |

ಅನ್ಯಾದಪಿ ಪರಂ ಧರ್ಮಂ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಂ ದುಷ್ಕುಲಾದಪಿ ||

“ಶ್ರದ್ಧಾವಂತನಾದವನು ಕನಿಷ್ಠನಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು, ಅಂತ್ಯಜನಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವು ನೀಚಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದರೂ ಅವಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.” ಮನುಸಂತಾನರಾದ ನಾವು ಅವನ ಆದೇಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಇಹ ಮತ್ತು ಪರಜನ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಕಲಿಯಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಕೂಡ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮಹತ್ತಾದುದನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ಇರುವ ದೇಶಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಇರಲಾರವು. ನಾವು ಹಾಗೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುದೇ ನಮ್ಮ ಮೂರ್ಖತನ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ವರುಷದ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವೆವು. ಭಾರತೀಯರ ಅವನತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ, ನಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತುಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದದ್ದು. ಸುತ್ತಲೂ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವೆವು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇರೋಣ. ಭಾರತೀಯರು ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಕೂಡದು ಎಂಬ ಮೂರ್ಖ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಿರೋ, ಅಷ್ಟೂ ನಿಮಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನೀವು ಕಳೆದ ನೂರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳಲು ಬಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪದತಳದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಕಾಸವೇ ಜೀವನದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಹ್ನೆ. ನೀವು ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ವಿಸ್ತಾರ ಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಕಾಸ ನಿಂತೊಡನೆಯೇ ಮೃತ್ಯು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುವುದು ಅಪಾಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುವುದು. ನೀವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಾನು ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಕಾಸವೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಹ್ನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗೃತಿ, ಆಂತರಿಕ ವಿಕಾಸ ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಎಸೆಯಿತು. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಹಾಗೆಯೇ ಎಸೆಯಲ್ಪಡುವರು. ಜನಾಂಗ ಜೀವನದ ಪುನರಭ್ಯುದಯದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಹ್ನೆ. ಇದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನ ಜ್ಞಾನಸಮಷ್ಟಿಗೆ, ಸಮಗ್ರ ಜಗತ್ತಿನ ಉನ್ನತಿಗೆ, ನಾವು ಏನನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವೆವು.

ಇದು ಹೊಸದಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು, ಎಂದೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ನೀವು ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಪುಸ್ತಕ ಓದಿಲ್ಲ. ಜನಾಂಗದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥ. ಯಾವುದೇ ಜನಾಂಗವು ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ನೀಡಬೇಕು. ನೀವು ಜೀವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಜೀವನ ದೊರಕುವುದು. ನೀವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ನಾವು ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಾಳುತ್ತಿರುವೆವು ಎಂಬುದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮೂಢರು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸಿದರೂ, ನಾವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂಬುದು. ಧರ್ಮ, ದರ್ಶನಗಳು,

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ವಿವೇಕ ಇವೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಭಾರತದ ಕೊಡುಗೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸೇನೆ ಹೋಗಿ ಮಾರ್ಗ ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕ ತತ್ತ್ವ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ಮೂಲಕ ಚಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಗಳು ನೆತ್ತರು ಸ್ರವಿಸುವ ಮಾನವ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವು ಹಿಂಸೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮದ ರೆಕ್ಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬರುವುವು. ಇದರ ರೀತಿಯೇ ಹೀಗೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ತರುಣಿ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು, “ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿರುವಿರಿ? ನೀವು ಯಾವ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೂ ಗೆದ್ದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಮೂದಲಿ ಸಿದಳು. ಧೀರನಾದ, ವೀರನಾದ, ಕ್ಷಾತ್ರ, ಗುಣದ ಆಂಗ್ಲೇಯನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಸರಿ. ಪರರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದೇ ಪರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಗುರುತು, ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿರುದ್ಧ. ಭರತಖಂಡದ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಕಾರಣ, ನಾನು ಪರ್ಯಾ ಲೋಚಿಸಿದಂತೆ, ನಾವು ಅನ್ಯರನ್ನು ಗೆಲ್ಲದಿದ್ದದ್ದು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಅನ್ಯರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಧರ್ಮವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಸಾಲದ ಅನೇಕರು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ದೂರುತ್ತಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಪರಿಚಯ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ಅನ್ಯಧರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸತ್ಯವೆನ್ನು ವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿಯಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಕಾರಣ. ಅದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಿಲ್ಲ, ರಕ್ತಪಾತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪ್ರೀತಿ, ಶಾಂತಿ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ವಾಣಿಗಳೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಅನ್ಯಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಭಾವವು ಬೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದಯೆ ಸೌಹಾರ್ದಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನ ದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಉಳಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅದು ಬರಿಯ ಬಾಯಿಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದೂವು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಾಗಿ ಮಸೀದಿ ಕಟ್ಟುವನು, ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗಾಗಿ ಚರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು ವನು.

ನೋಡಿ! ನಮ್ಮ ಸಂದೇಶ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಮೌನವಾಗಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕಾಣ ದಂತೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲೂ ವಿಷಯಗಳಂತೆಯೇ ಇದು. ಶಾಂತಿ ಮೌನಗಳೇ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯು ಎಂದಿಗೂ ಹಿಂಸೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಭಾರತೀಯ ಭಾವನೆಯು ಮೌನವಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಸಮ್ಮೋಹನಗೊಳಿಸು ವುದು. ಅನ್ಯರು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಜುಗುಪ್ಸೆಯುಂಟಾಗುವುದು, ತಕ್ಷಣವೇ ಅವರ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯೂರೋಪಿಯನರ ರುದ್ರನಾಟಕಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಟಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ. ಅವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವಂತಹ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿವೆ.

ಆದರೆ ಓದಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬರುವುದು, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಭಾರತೀಯರ ರುದ್ರನಾಟಕ ಇಂದ್ರಜಾಲಿಕನ ಶಕ್ತಿಯಂತೆ, ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಮೌನವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಪರವಶರಾಗುವಿರಿ. ನೀವು ಚಲಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ತಬ್ಧರಾಗುವಿರಿ. ಯಾರು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವರೋ ಅವರಲ್ಲ ಅದರ ಮೋಹಕತೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವರು, ಅವರು ಚಿರಕಾಲ ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದೆ ಬೀಳುವ ಹಿಮಮಣಿ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಗುಲಾಬಿಯ ಅಲರನ್ನು ಅರಳಿಸುವಂತೆ ಇದೇ ಜಗತ್ತಿನ ಚಿಂತನೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾವನೆಯ ಕಾಣಿಕೆ. ಅದು ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿ ಮೌನವಾಗಿ ಆದರೂ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅದ್ಭುತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಎಂದು ಇದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿತೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ನನಗೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು “ಭಾರತೀಯರ ರೀತಿಯೇ ಅದು” ಎಂದೆ. ಆಧುನಿಕ ಬರಹಗಾರರಂತೆ ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕದ ಶೇಕಡ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇತರರಿಂದ ಕದ್ದು, ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನನ್ನದೇ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತವರಲ್ಲ ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃಗಳು. ಮಾನವನ ಮೇಲೆ ಅದ್ಭುತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಕದೆ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೌನವಾಗಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ತತ್ತ್ವಜ್ಞರ ಹೆಸರು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ? ಅವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾಸ, ಕಪಿಲ, ಮುಂತಾದ ಜಾತಿ ಸೂಚಕ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಗೀತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು. “ಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ, ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಅದರ ಫಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ” ಎಂಬ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರು.

ಭರತಖಂಡವು ಹೀಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರದ ಸರಕುಗಳಂತೆ ಚಿಂತನೆಗಳು ಕೂಡ ಯಾರೋ ಆಗಲೇ ಮಾಡಿದ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ, ಸಂಚರಿಸಬಲ್ಲವು. ಚಿಂತನೆಗಳು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂಚರಿಸಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಮಹಾ ರಾಷ್ಟ್ರವು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳು ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಜನಾಂಗದ ನಾಡುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಹಿಂದೂಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿದ್ದವು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ದೊರಕುತ್ತಿವೆ. ಬೌದ್ಧರಿಗೆ ಮುಂಚೆ ವೇದಾಂತದ ಭಾವನೆಗಳು ಚೈನಾ, ಪರ್ಷಿಯಾ, ಜಾವಾ, ಸುಮಾತ್ರ, ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿದುವು. ಅನಂತರ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಗ್ರೀಸ್ ಪೂರ್ವರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದಾಗ ಭಾರತೀಯ

ಭಾವನೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತನ್ನದೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಕೂಡ ಹಲವು ಭಾರತೀಯ ಭಾವನೆಯ ಅಂಶಗಳ ಸಮೂಹ. ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ತುಂಟ ಶಿಶುವಿನಂತಿದೆ. ಆದರ ಅಸಮರ್ಪಕ ಅನು ಕರಣೆಯೇ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ. ಹಿಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಪುನಃ ತಲೆದೋರುತ್ತಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಚಂಡಶಕ್ತಿ ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದೆ. ಆಂಗ್ಲೀಯ ಮಾರ್ಗ ಗಳು ರೋಮನ್ ಮಾರ್ಗಗಳಂತೆ ಕೇವಲ ಭೂಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ, ಅವು ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡು, ಸಾಗರಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗ ಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಅವು ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವನ್ನೂ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿವೆ. ಹೊಸ ಸಂದೇಶವಾಹಕನಂತೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡವು ಜಾಗೃತವಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಭರತಖಂಡ ತನ್ನ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಈಗ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರು ವುದು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದಲೋ ಎಂಬಂತೆ ನಾನು ಅಮೆರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದುದು. ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತ ವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗಿರ ಬಹುದು. ಶುಭ ಚಿಹ್ನೆಗಳೆಲ್ಲ ಕಾಣು ತ್ತಿವೆ, ಭಾರತೀಯರ ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುಬರುತ್ತ ಬೃಹದಾಕಾರವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲ; ಅದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸ. ನಾನು ಕಲ್ಪನಾ ಜೀವಿ. ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗವು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಗುರಿ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಜನಾಂಗಗಳಿವೆ. ನಾವೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಿಜಯಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ವಿಜಯಚರಿತ್ರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಜಯ, ತಾತ್ವಿಕ ವಿಜಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಶೋಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತೋರಿಸಿರುವನು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಭಾರತೀಯರು ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಇದೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಕನಸು. ನನ್ನ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳುವ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದೇ ಕನಸನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಕಟ್ಟಿ, ಅದು ಸಿದ್ಧಿಸುವ ತನಕ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುವೆನು. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಅನಂತರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇತರರಿಗಾಗಿ ನೀವು ದುಡಿದಾಗ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇತರ ರಿಗಾಗಿ ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ನಿಮಗೇ ಮಹದುಪಕಾರಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ. ಸಮುದ್ರ, ಗಲಾಚೆ ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು, ನಿಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹ ದುಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇಂದಿನ ಸಭೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ನಾನು ನನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆದ

ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಕಾಲುಪಾಲು ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಘನ ಆದರ್ಶವಿದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ಭರತಖಂಡ ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು, ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊರಗಿನವರು ಬಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಸೈನ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಿದರೆ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಹೇ ಭರತಖಂಡವೇ, ಜಾಗೃತವಾಗು! ನಿನ್ನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಗೆಲ್ಲು. ಮೊದಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರಿದಂತೆ, ಪ್ರೇಮವು ದ್ವೇಷವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು, ದ್ವೇಷವು ದ್ವೇಷವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಾರದು. ಜಡವಾದವನ್ನೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬರುವ ದುರ್ಗತಿಗಳಾವುದನ್ನೂ ಜಡವಾದವು ಪರಿಹರಿಸಲಾರದು. ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಇತರ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಹೋರಾಟವು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಮಾನವನನ್ನು ಮೃಗಗಳ ಸಮಾನ ಮಾಡುವುವು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ತಾವು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವೆಂಬುದನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದವರು ಕ್ರಮೇಣ ಮನಗಾಣುತ್ತಿರುವರು. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿರುವರು. ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರು ಯಾರು? ಭರತವರ್ಷದ ಮಹಾಪುರುಷರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಸಾರಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲಿ? ಈ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಗೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡಬಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲಿ? ಸತ್ಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಧೀರ ಪುರುಷರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ವೇದಾಂತದ ಮಹಾ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾರುವುದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಧೀರ ಪ್ರಚಾರಕರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ವೇದಾಂತ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಜಗತ್ತು ನಾಶವಾಗುವುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಗತ್ತು ಒಂದು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯ ಮೇಲಿದೆ. ಅದು ನಾಳೆ ಸಿಡಿಯಬಹುದು, ಚೂರುಚೂರಾಗಬಹುದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಹುಡುಕಿರುವರು, ಆದರೂ ಶಾಂತಿ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಭೋಗದ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರುವರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿರುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ಅಂತರಾಳಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾವನೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಕಾಲ. ಆದ ಕಾರಣವೇ ನನ್ನ ಮದ್ರಾಸಿನ ಯುವಕರೇ, ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತತ್ವದಿಂದ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವೆ ಮಡಿಯಬೇಕು. ಜಾಗೃತವಾದ ಮತ್ತು ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದುದೇ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದೆಂದರೆ ಜೀವದಾನ ಮಾಡುವಂತಹ ಮಹಾತ್ಮತ್ವಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಾವು ಎದೆಗಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸುವುದಲ್ಲ.

ಇಂತಹ ಕಳೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದಲೇ ಕಿತ್ತು ಆಚೆಗೆ ಒಗೆಯಬೇಕು. ಅವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗಲಿ, ಅವೇ ಜನಾಂಗದ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಕಾರಣ. ಅವು ನಮ್ಮ ಮಿದುಳನ್ನು ಮಂದ ಗೊಳಿಸುವುವು. ಯಾವ ಮಿದುಳು ಉದಾತ್ತ ಉಚ್ಚಭಾವನೆಯನ್ನೇ ಆಲೋಚಿಸಲಾರದೋ, ತನ್ನ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೋ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೋ, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ತನಗೆ ತಾನೆ ವಿಷವಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಮಿದುಳುಳ್ಳವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಕಾಣುವಂತೆಯೇ ಹಲವು ಅಪಾಯಗಳಿವೆ. ಇತ್ತ ಬಂದರೆ ಹುಲಿ, ಅತ್ತ ಸರಿದರೆ ದರಿ ಎಂಬಂತೆ ಇರುವ ಎರಡು ದೋಷಗಳೇ-ಶುದ್ಧ ಜಡವಾದ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಸಂಬದ್ಧ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳು. ಇವುಗಳಿಂದ ನಾವು ಪಾರಾಗಬೇಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜ್ಞಾನಸುರಿಯನ್ನು ಹೀರಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ಎನ್ನುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವನು. ಅವನು ಹಿಂದಿನ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಅಣಕಿಸುವನು. ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾವನೆಯೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದು, ತತ್ತ್ವವು ಕೇವಲ ಹಸುಳಿಗಳ ಹರಟೆ, ಧರ್ಮ ಮೂಢರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಕೃತಕ ವಿದ್ಯಾವಂತನಿರುವನು. ಅವನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಕುನವನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ತನ್ನ ವಿಚಿತ್ರ ಜಾತಿಗೆ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗೂ ದಾರ್ಶನಿಕ, ತಾತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಎಂತೆಂತಹದೋ ಬಾಲಿಶವಾದ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದ ಆಚಾರವೂ ಒಂದು ವೇದ ವಾಕ್ಯ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಮೇಲೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ನೀವು ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಜೋಪಾನವಾಗಿರಬೇಕು. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಇಂತಹ ಮೂರ್ಖರಾಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಶುದ್ಧ ನಾಸ್ತಿಕ ರಾಗಿರುವುದು ಮೇಲು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಸ್ತಿಕ ಜೀವಂತನಾಗಿರುವನು, ಅವನನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ತಲೆ ಕೆಡುವುದು, ವ್ಯಕ್ತಿ ಹುಚ್ಚನಾಗುವನು, ಅವನತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಇವೆರಡರಿಂದ ಪಾರಾಗಿ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಿರ್ಭೀತ ಸಾಹಸಿಗಳು. ನಮಗೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿ, ನರಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಬ್ಬಿಣದಂತಹ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು, ಉಕ್ಕಿನಂತಹ ನರಗಳು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಜೊಳ್ಳು ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ; ಎಲ್ಲಾ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯವಿಲ್ಲ. ವೇದ, ವೇದಾಂತ, ಸಂಹಿತೆ, ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರಹಸ್ಯವಿದೆಯೇ? ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಋಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ರಹಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೇನು? ತಮ್ಮ ಅಮೋಘ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರೇನಾದರೂ ಮಾಯಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೇಳಿದೆಯೇ? ರಹಸ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ದುರ್ಬಲತೆಯ ಚಿಹ್ನೆ, ಅವನತಿಯ ಮತ್ತು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಚಿಹ್ನೆ, ಜೋಪಾನವಾಗಿರಿ, ಧೀರರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಷಯಗಳಿವೆ, ಪರಮಾದ್ಭುತ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಅತಿ ಪ್ರಾಕೃತವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಹಸ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸತ್ಯ ರಹಸ್ಯವೆಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಹಿಮಾಲಯದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಆ ಸತ್ಯ ಮೀಸಲು ಎಂದಾಗಲೀ, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಬೋಧಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ನೂರಾರು ಮೈಲುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ. ನಾನು ಸಂನ್ಯಾಸಿ. ಕಳೆದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಈ ರಹಸ್ಯಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಓಡಬೇಡಿ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ನೀವು ಶುದ್ಧ ನಾಸ್ತಿಕರಾಗುವುದು ನಿಮಗೆ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾಸ್ತಿಕತೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವನತಿ ಮತ್ತು ಮರಣ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ಬಲಾಢ್ಯರು ಇಂತಹ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕುಲಗೆಟ್ಟ ಆಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಕಥೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು, ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು. ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ರೀತಿ ವಿವರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ. ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿವೆ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವ್ರಣಗಳಿವೆ; ಅವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಬೇಕು; ನಾಶಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ತತ್ತ್ವಗಳೆಲ್ಲ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವುವು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಈ ವ್ರಣಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ತೊಡೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ತ್ವಗಳು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ತಾನೇ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿರುವಿರಿ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಧರ್ಮ ಎಂದಿಗೂ ಬಹುಶಃ ಇರಲಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಆ ಸ್ಥಾನ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದು, ಮತ್ತಾವುದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ಯಾವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕಶಕ್ತಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರೋ ಅದೇ ನಿಜವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಲ್ಲ ಎಂದು ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ತೋರಿದರೆ ಇಡೀ ಧರ್ಮಸೌಧ ಕುಸಿದು ಹೋಗುವುದು. ಆಗಲೇ ಈ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪಕರ ಜೀವನದ ಅರ್ಥಭಾಗ ಚೂರು ಚೂರಾಗಿದೆ, ಉಳಿದರ್ಧ ಭಾಗ ತೀವ್ರ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಸತ್ಯ ಅವರ ವಾಣಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿತ್ತೋ ಅದು ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಸತ್ಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಹಿಮೆ ಕೇವಲ ಅವನ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ. ಅವನೊಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವೇದಾಂತ ಪ್ರಚಾರಕ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲಿದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಬುದ್ಧನ ಹೆಸರು ಮಾಯವಾದಂತೆ ಅವನ ಹೆಸರೂ ಭರತ

ಖಂಡದಿಂದ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಗೌರವ ಯಾವಾಗಲೂ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತತ್ತ್ವದ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಗಳು, ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ, ತತ್ತ್ವವಿದ್ದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಬರುವರು. ತತ್ತ್ವ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಬುದ್ಧನಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನೂರಾರು ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಆದರೆ ತತ್ತ್ವ ಮಾಯವಾದರೆ, ಅಳಿಸಿ ಹೋದರೆ, ಇಡೀ ಜನಾಂಗ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಆ ಧರ್ಮದ ಪಾಡು ಚಿಂತಾಜನಕ, ಆ ಧರ್ಮ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದೆ! ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಒಂದೇ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ, ಅದು ತತ್ತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಜೊತೆಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ತತ್ತ್ವದ ಉದಾಹರಣೆ ಯಾಗಿರಬೇಕು; ಇದನ್ನು ಮರೆಯಕೂಡದು. ನಮ್ಮ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ತ್ವಗಳೆಲ್ಲ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಾಗಿವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಶತಮಾನಗಳ ಧೂಳು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಡುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಜನಾಂಗ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವನತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೂ ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವಗಳು ಕಾಂತಿಹೀನವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಎಷ್ಟೇ ದುಷ್ಟನಾಗಿ ರಲಿ, ಯಾರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು. ಬೇರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ ಭಾಗ ಗಳು ಕಡಮೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಪೀಡನೆಯೂ ಕಡಮೆ, ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಸಾರವೂ ನಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಈಗಲೂ ಇರುವುವು, ಹಾಗೂ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆದರ್ಶದೆಡೆಗೆ, ಗುರಿ ಯೆಡೆಗೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತಿರುವುವು.

ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಹಲವು ಭಾಷ್ಯಕಾರರು ಭಾಷ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಚಾರ್ಯರು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿರುವರು, ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಲವು ಮತಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಭಾವನೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಗಳು ಕೇವಲ ದ್ವೈತಭಾವಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ. ದ್ವೈತಿಗಳು ಬೇರೆ ಉಪಾಯ ಕಾಣದೆ, ಅದ್ವೈತಪರ ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಗದಾಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದ್ವೈತ ಪ್ರಚಾರಕರು ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತರು ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ದ್ವೈತದ ಅರ್ಥಬರುವಂತೆ ವಿವರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸು ವರು. ಹಾಗೆಯೇ ಅದ್ವೈತಿಗಳು ದ್ವೈತಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರಭಾಗವನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಪೀಡಿಸುವರು. ಇದು ವೇದಗಳ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ವೇದದಲ್ಲಿ ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ ದ್ವೈತವೆಂದು ಸಾರುವುದು ವ್ಯರ್ಥ; ಅದರಂತೆಯೇ ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ ಅದ್ವೈತವೆಂದು ಸಾಧಿಸುವುದೂ ಕೂಡ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವೈತ - ಅದ್ವೈತಗಳೆರಡೂ ಇವೆ. ಹೊಸ ಭಾವನೆಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಪರಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆ ಗಳು ಅವು. ಮಾನವ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ, ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ ಭಾವನೆಗಳೆರಡೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವೇದ ಅವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು.

ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆದೋರಿ, ಮುಕ್ತಿಗೆ ಹಲವು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ವೇದ ತೋರುವುದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಅವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೋಸಪಡಿಸಲು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ವ್ಯರ್ಥಾಲಾಪಗಳಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬೆಳೆದವರಿಗೂ ಅವು ಆವಶ್ಯಕ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮಗೆ ದೇಹವಿದೆಯೋ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಹವೇ ನಾವು ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವವೋ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿವೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಗುಣ ದೇವರು ಬೇಕು. ಈ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಜೀವ, ಜಗತ್ತು, ದೇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸ ಬೇಕು. ಒಂದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಮೂರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು, ಬೇರೆ ವಿಧಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡುವವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಗುಣದೇ ವರನ್ನು ಮತ್ತು ಜೀವವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದು ಬರಿಯ ಹುಚ್ಚುತನ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಯನ್ನು ದಾಟಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ, ಉಪನಿಷತ್ತು ಸಾರುವಂತೆ - “ಯತೋ ವಾಚೋ ನಿವರ್ತಂತೇ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮನಸಾ ಸಹ” -ಯಾವುದರಿಂದ ವಾಕ್ಯಗಳು (ಅದನ್ನು) ಹೊಂದಲಾರದೆ ಮನಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವವೋ; “ನ ತತ್ರ ಚುಕ್ಷುರ್ಗಚ್ಛತಿ, ನ ವಾಗ್ ಗಚ್ಛತಿ ನೋ ಮನಃ” —ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಹೋಗಲಾರದು, ಮಾತು ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಾರದು, ಮನಸ್ಸು ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರದು; “ನಾಹಂ ಮನ್ಯೇ ಸುವೇದೇತಿ ನೋ ನ ವೇದೇತಿ ವೇದ ಚ” —ಅದನ್ನು ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ - ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನೂ ಮೀರಿಹೋಗುವುದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ, “ನಾನು ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚ ಎರಡೂ ಒಂದೇ,” “ನಾನೇ ಬ್ರಹ್ಮ” ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹೊಳೆಯುವುದು. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನದ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿರುವುದಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದರ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಮಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವೂ ಮುಟ್ಟಿರುವರು. ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ: ಕೃಷ್ಣನು ಮಾಯವಾದ ಮೇಲೆ ಗೋಪಿಯರು ವ್ಯಥೆಪಡುವಾಗ, ವಿರಹವ್ಯಥೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದಾರುಣವಾಗಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗೆ ದೇಹವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು, ತಾವೇ ಕೃಷ್ಣನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವನಂತೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವನಂತೆಯೇ ಆಡತೊಡಗಿದರು. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ತಾದಾತ್ಮ್ಯಭಾವ ಬರುವುದೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪರ್ಷಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಸೂಫಿ ಕವಿಯೊಬ್ಬನಿದ್ದ. ಅವನ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಹೀಗೆ ಇದೆ; ನಾನು ಪ್ರಿಯತಮಳ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಅವಳಿರುವ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿತ್ತು. ನಾನು ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟುವಾಗ ಒಳಗಿನಿಂದ ಒಂದು ಧ್ವನಿ ‘ಯಾರು?’ ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ‘ನಾನು’ ಎಂದೆ. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ವೇಳೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿದೆನು. ಮತ್ತೆ ‘ಯಾರದು’ ಎಂಬ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ನಾನು ಇಂತಹವನು ಎಂದೆ. ಆದರೂ ಬಾಗಿಲು

ತೆರೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯ ವೇಳೆ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದೆನು. ಪುನಃ 'ಯಾರು' ಎಂಬ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ಸಿತು. "ಪ್ರಿಯತಮ! ನಾನೇ ನೀನು" ಎಂದೆ, ಆಗ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿತು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಹಲವು ಅಂತಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಭಾಷ್ಯಕಾರರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಭಿನ್ನಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೂ, ನಾವು ಅವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣಬೇಕು. ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನವರಾಗಲೀ ಇಂದಿನವರಾಗಲೀ, ಯಾರೂ ಸರ್ವಜ್ಞರಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಋಷಿಗಳು, ತಪಸ್ವಿಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಈಗಲೂ ಇರುವರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಾಗ ಬಾರದು? ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ ಇದು: ಇತರ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಈಶ್ವರಪ್ರೇರಿತ ಜ್ಞಾನವೇ ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದೂ ಆದರೆ ಆ ಜ್ಞಾನವು ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಮೀಸಲಾಗಿರುವದೆಂದೂ ಅವರ ಮೂಲಕ ಸತ್ಯವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದೆಂದೂ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳುತ್ತವೆ. ಸತ್ಯವು ನಜರತ್ತಿನ ಏಕಸ್ಥಾನಿಗೆ ಬಂದುದರಿಂದ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವು ಮಂತ್ರ, ದ್ರಷ್ಟೃಗಳಾದ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಎಲ್ಲಾ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಅದು ಗೋಚರವಾಗುವುದು. ಅದು ಮಾತಾಳಿಗಳಿಗೆ, ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದುವವರಿಗೆ, ಪಂಡಿತರಿಗೆ, ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಮಂತ್ರದ್ರಷ್ಟೃಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೋಚರಿಸುವುದು.

ನಾಯಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರವಚನೇನ ಲಭ್ಯೋ |

ನ ಮೇಧಯಾ ನ ಬಹುನಾ ಶ್ರುತೇನ ||

“ಪ್ರವಚನದಿಂದ ಆತ್ಮ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಪಾಂಡಿತ್ಯದಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲ, ಬಹಳ ಓದುವುದರಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲ.” ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಯನದಿಂದಲೂ ಆತ್ಮನನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಹೇಳುತ್ತದೇನು? ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗುವುದಲ್ಲ, ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮತಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವುದಲ್ಲ, ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸುವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಣ್ಣ ಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀವು ಬಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯ ತೆರೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ವೃಥಾ. ಹೃದಯ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತಾವ ಬಣ್ಣವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬಣ್ಣ ಮುಂತಾದವು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವು ಒಳ್ಳೆಯವು. ಆದರೆ ಅವು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು, ಪ್ರಗತಿಗೆ ಆತಂಕ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಜನರು ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಕೇವಲ

ಬಾಹ್ಯಾಚರಣೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೇ ಒಂದು ಧರ್ಮವಾಗಿ ಬಿಡುವುದು. ಪುರೋಹಿತನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ದಾನ ಧರ್ಮ ಮಾಡುವುದೇ ಧರ್ಮವಾಗಿಬಿಡುವುದು. ಇದೇ ಅಪಾಯ. ವಿನಾಶಹೇತು. ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಅಡಗಿಸಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಜ್ಞಾನಕೂಡ ಧರ್ಮವಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾರುವುದು. ಅವಿಕಾರಿಯಾದುದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಧರ್ಮ. ಅದೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಧರ್ಮ. ಯಾರು ಪ್ರಜ್ಞಾತೀತ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರೋ, ಯಾರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರೋ, ಯಾರು ದೇವರನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಂಡಿರುವರೋ, ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುವರೋ, ಅವರೇ ಋಷಿಗಳು. ಋಷಿಗಳಾಗುವವರೆಗೆ ನಿಮಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನವಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾತ್ರ. ಆಗ ಧರ್ಮೋದಯವಾಗುವುದು. ಈಗ ಕೇವಲ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಕಸರತ್ತು ಮತ್ತು ಶರೀರದಂಡನೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಸರಳವಾಗಿ, ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರವು, ಮುಕ್ತಿಕಾಮಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರ, ದೃಷ್ಟಿಗಳಾಗಬೇಕು, ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು ಎಂದು ಸಾರುವುದು. ಅದೇ ಮುಕ್ತಿ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಧಿಸಿರುವ ನಿಯಮ. ಆಗ ನಾವೇ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗುವುದು, ನಾವೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು, ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದಂತೆ ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ನಾವೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಇದು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಮಹಾ ಋಷಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂಜ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದಿನವರು ಮಹಾತ್ಮರು. ಆದರೆ ನಾವು ಅವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಾಪುರುಷರಾಗಬೇಕು. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಮಹಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಾಚೀನ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಋಷಿಗಳಿದ್ದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಋಷಿಗಳು ಬರುವರು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ನಂಬುವಿರೋ, ಅಷ್ಟೂ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನೀವು ನಂಬಿದಂತೆ ಆಗುವಿರಿ; ಧೀರರೆಂದು ನೀವು ನಂಬಿದರೆ, ಧೀರರಾಗುವಿರಿ. ಮಹಾಪುರುಷರೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಮಹಾಪುರುಷರಾಗುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ತೋರಿಕೆಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಹಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದೇ, ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಮೆ, ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಆಗಲೇ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು. ರಾಮಾನುಜರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವವು ಸಂಕುಚಿತವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ವಿಕಾಸವಾಗುವುದು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವವು ಭ್ರಾಂತಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು. ಈ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಸುಪ್ತವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರಲಿ, ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಇದೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಲ್ಲ

೧೫೮ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಶಕ್ತಿಯೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು; ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು; ಇದನ್ನು ನಂಬಿ; ನೀವು ದುರ್ಬಲರೆಂದು ನಂಬಬೇಡಿ. ಈಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸುವಂತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಅರೆಹುಚ್ಚರೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಯಾರ ಆಸರೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀವು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಅನಂತ ಶಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ.

೧೫. ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯ

(ಮದ್ರಾಸಿನ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಉದಯಿಸಿದ್ದು ಈ ಪುರಾತನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹದ ಸ್ಥೂಲ ಪ್ರತೀಕದಂತೆ ಸಮುದ್ರೋಪಮವಾದ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಣಿಶ್ರೇಣಿಯಾಗಿ ಪಸರಿಸಿರುವ ತುಷಾರಭೂಷಣ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಸ್ತೋಮವು ಗಗನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸುವಂತೆ ಇದೆ. ಋಷಿಗಳ, ಮಹಾಮುನಿಗಳ ಪಾದಧೂಳಿ ಸೋಂಕಿದ ಪವಿತ್ರ ಭೂಮಿ ಇದು. ಮಾನವನ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಗತ್ತನ್ನು ಕುರಿತು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಮೊದಲಾದುದು ಇಲ್ಲಿ. ಆತ್ಮದ ಅಮರತ್ವ, ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಈಶ್ವರ, ಜಗತ್ತು ಮತ್ತು ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಓತಪ್ರೋತನಾಗಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಲ್ಪನೆ, ಧರ್ಮದ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವದ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾವನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದವು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮಹಾಸಾಗರದ ಅಲೆಗಳಂತೆ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೊರಟು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೋಯಿಸಿರುವುವು. ಅವನತಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ನವಚೇತನವನ್ನು ತುಂಬಲು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆ ಪ್ರವಾಹವು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶತಶತಮಾನಗಳ ಆಘಾತವನ್ನು, ವಿದೇಶೀಯರ ನೂರಾರು ಆಕ್ರಮಣಗಳನ್ನು, ನೂರಾರು ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿದ ದೇಶ ಇದು. ಅವಿನಾಶಿಯಾದ ವೀರ್ಯದಿಂದ, ಮತ್ತು ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಅನಾದಿ ಅನಂತ ಅಮೃತ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಭೂಮಿ ಕೂಡ. ನಾವು ಅಂಥ ದೇಶದ ಸಂತಾನರು.

ಭಾರತ ಪುತ್ರರೇ, ನಾನಿಂದು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ನಮ್ಮ ಭರತಖಂಡದ ಗತವೈಭವದ ನೆನಪನ್ನು ನಿಮಗೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಈ ಗತಕಾಲದ ವೈಭವವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವುದು ವಿನಾಶಕಾರಿ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ನಾವು ಭವಿಷ್ಯದತ್ತ ಮಾತ್ರ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅದೇನೋ ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನದರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವುದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ, ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟೂ ಹಿಂದೆ ನೋಡಿ, ಹಿಂದಿನ ಅಮೃತ ಚಿಲುಮೆಯಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗುವವರೆಗೆ ಪಾನ ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಮುಂದೆ ನೋಡಿ, ಮುಂದೆ ಅಡಿ ಇಡಿ, ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಉಜ್ವಲತರಮಾಡಿ, ಮಹತ್ತರವಾದುದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಉನ್ನತ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಮಹಾಮಹಿಮರಾಗಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಯಾವುದರಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ರಕ್ತ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಮೊದಲು ಅರಿಯಬೇಕು. ಅದು ಹಿಂದೆ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತು ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಬೇಕು. ಆ ಗತವೈಭವದ ಅರಿವಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲಿನ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೈಭವಯುತವಾದ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ದುರ್ದೈವಿಯ ಮತ್ತು ಅವನತಿಯ ಸಮಯ ಇತ್ತು. ನಮಗೆ ಅದಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಮಯಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ವಿಶಾಲವೃಕ್ಷವು ಸುಂದರವಾದ ಮಾಗಿದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಅದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಕೊಳೆತು, ನಾಶವಾಗುವುದು. ಆ ನಾಶವೇ ಭವಿಷ್ಯದ ತರುವು ಬೇರು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಮುಂದಿನದು ಹಿಂದಿನದಕ್ಕಿಂತ ಬಹುಶಃ ಉತ್ತಮತರ ತರುವಾಗಬಹುದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಸಾಗಿ ಬಂದ ಅವನತಿಯ ಕಾಲವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅವನತಿಯಿಂದ ಭವಿಷ್ಯ ಭಾರತ ಉದ್ಭವಿಸುವುದು. ಅದಾಗಲೇ ಚಿಗುರುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಥಮ ತಳಿರುಗಳಾಗಲೇ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಉದ್ಭವಮೂಲದ ಭೀಮ ವೃಕ್ಷವದು ಆಗಲೇ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಾನಿಂದು ಮಾತ್ರ ನಾಡುವುದು ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿಯೇ.

ಭರತಖಂಡದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇತರ ದೇಶಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಟಿಲ ಮತ್ತು ಗುರುತರವಾಗಿವೆ. ಜನಾಂಗ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ, ಸರ್ಕಾರ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗುವುದು. ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದೊಂದಿಗೆ ತುಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಸೇರಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆರ್ಯ, ದ್ರಾವಿಡ, ಟಾರ್ಟರ್, ತುರ್ಕಿ, ಮೊಗಲ್, ಯೂರೋಪಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು-ಈ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗಗಳ ರಕ್ತವು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಭಾಷಾಮೇಳವೇ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಯೂರೋಪಿಯನರಿಗೂ ಪ್ರಾಚ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಭಿನ್ನತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಿನ್ನತೆಯು ಎರಡು ಭಾರತೀಯ ಜನಾಂಗಗಳ ನಡುವೆ ಇದೆ.

ನಮ್ಮ ಏಕಮಾತ್ರ ಸಮಾನ ಭೂಮಿಕೆಯೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ ಪವಿತ್ರ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ. ಅದೊಂದೇ ಏಕಮಾತ್ರ ಸಾಧಾರಣ ಭೂಮಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ರಾಜನೀತಿಯ ಭಾವನೆ ಜನಾಂಗದ ಏಕತೆಗೆ ಕಾರಣ. ಏಷ್ಯಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆದರ್ಶಗಳು ಜನಾಂಗದ ಏಕತೆಗೆ ಮೂಲ. ಭವಿಷ್ಯದ ಭಾರತದ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಏಕತೆ ಮೊದಲನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ. ಭರತ ಖಂಡದ ಆದ್ಯಂತವು ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಏನು? ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಮಹಮ್ಮದೀಯರು, ಬೌದ್ಧರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರವರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಎಷ್ಟೇ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರಲಿ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ತಳಹದಿ ಇದೆ. ಈ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಭೂಮಿಕೆಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ಅನಂತ

ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅನಂತವಾದ ಆಲೋಚನಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಾಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಅದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಮಗಲ್ಲಾ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರೋ ಅವರಿಗಾದರೂ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಈ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀ, ಪುರುಷ, ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲಿ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಬೇಕು.

ಏಷ್ಯಾಖಂಡದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗ, ಭಾಷೆ, ಸಮಾಜ, ದೇಶ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿಯ ಅದುರಿಗೆ ಮಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವೆವು. ಭಾರತೀಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆದರ್ಶಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಬಲ್ಲೆವು. ಧರ್ಮವೇ ಭಾರತ ಜೀವನದ ಮೂಲಮಂತ್ರ. ಎಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವು ಅತಿ ಅಲ್ಪವಾಗಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆದರ್ಶವೇ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಆದರ್ಶವೆಂಬುದು ಸತ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ಅದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಬಲಗೊಳಿಸದೆ ಬೇರಾವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಅದು ವಿನಾಶಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭವಿಷ್ಯ ಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಹಂತವೆಂದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು. ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನಾವು ದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲೀ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲೀ, ಅದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲೀ, ಶೈವರಾಗಲೀ, ವೈಷ್ಣವರಾಗಲೀ, ಪಾಶುಪತರಾಗಲೀ, ಯಾವ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವೈಮನಸ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮರೆಯುವ ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಮನಸ್ತಾಪ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಎಂಬುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಇದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುವು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಇದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವರು. ಯಾವ ಮಹಾಪುರುಷರ ಕುಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಸೇರಿದವರೋ, ಯಾರ ರಕ್ತ ನಮ್ಮ ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅವರು, ಅಲ್ಪ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಕ್ಕಷ್ಟದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವರು.

ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಇತರ ಉನ್ನತಿಗಳು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗುವುವು. ರಕ್ತವು ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ವಿಷಕ್ರಿಮಿಯೂ ಆ ದೇಹದಲ್ಲಿರಲಾರದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮವೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ರಕ್ತ. ಅದು ಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ, ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ರಕ್ತ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಕೂಡ, ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುವು. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಷಕ್ರಿಮಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಅಟ್ಟಿದರೆ ಮತ್ತಾವುದೂ ರಕ್ತವನ್ನು

ಪ್ರವೇಶಿಸಲಾರದು. ಆಧುನಿಕ ಔಷಧ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ರೋಗಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿರಬೇಕು: ಒಂದು ಹೊರಗೆ ಇರುವ ವಿಷಕ್ರಿಮಿ, ಎರಡನೆಯದು ನಮ್ಮ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ. ದೇಹವು ವಿಷಕ್ರಿಮಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ, ದೇಹವು ದುಃಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗಿರುವ ವಿಷಕ್ರಿಮಿಗಳು ಅದರೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗದವರೆಗೆ ಯಾವ ವಿಷಕ್ರಿಮಿಯೂ ನಮಗೆ ರೋಗವನ್ನು ತರಲಾರದು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಕೋಟ್ಯಂತರ ವಿಷಕ್ರಿಮಿಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಮೂಲಕ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಶರೀರ ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದರ ಅರಿವೇ ನಮಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಹವು ದುರ್ಬಲವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ದೇಹವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುವು. ಇದರಂತೆಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನ ಕೂಡ. ದೇಹವು ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವಾಗ, ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ರೋಗಾಣುಗಳು ದೇಹವನ್ನು ಸೇರಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುವು. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ರೋಗದ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬೇಕು. ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಕಶ್ತಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿಬಿಡಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಲಾಢ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೇ ಈಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಮಾಡಬೇಕು, ದೇಹವನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ದೇಹಕ್ಕೆ ವಿಷಕ್ರಿಮಿಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಓಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ತೇಜಸ್ಸು, ನಮ್ಮ ಬಲ, ಜನಾಂಗ ಜೀವನದ ಮೂಲಭೂತಿಯೇ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಕೇಂದ್ರವು ಧರ್ಮವಾಗಿರುವುದು ಭವಿಷ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯೆ ತಪ್ಪೆ, ಹಿತವೆ ಅಹಿತವೆ, ಎಂದು ನಾನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶುಭಕ್ಕೋ, ಅಶುಭಕ್ಕೋ, ಅದು ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುವುದು. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇರುವಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಅದರಿಂದ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವಿರಿ. ಅದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ವನಾಶವಾಗುವುದು. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಜೀವನ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದುದರಿಂದಲೇ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ನೀವು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದುದರಿಂದಲೇ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಆಘಾತವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಎಲ್ಲ ಕೋಟಲೆಗಳನ್ನೂ ಮೃತ್ಯುವನ್ನೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದರು.

ವಿದೇಶೀ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರು ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸೇನಾಸಮೂಹ ಹಿಂದೆ ಸರಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಹೊಸ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಮೇಲೆ ಧ್ವಂಸ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಪುರಾತನ ದೇವ ಮಂದಿರಗಳು ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿನ ಸೋಮನಾಥದಂತಹ ದೇವಾಲಯಗಳು ಹಲವು ಗ್ರಂಥ ರಾಶಿಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ, ಜನಾಂಗ ಜೀವನದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲವು. ಈ ಗುಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವ ನೂರಾರು ಆಕ್ರಮಣದ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು, ನೂರಾರು

ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಬಾರಿ ಬಾರಿ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಧ್ವಂಸದ ಅವಶೇಷ ದಿಂದ ಉದಯಿಸಿ, ನವಜೀವನವನ್ನು ತಾಳಿ ಮತ್ತೆ ಅವು ಹಿಂದಿನಂತೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವುವು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಮನಸ್ಸು, ಇದೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಪ್ರವಾಹ. ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸ ದರೆ ಮಹತ್ವಕ್ಕೆ ಏರುವಿರಿ. ಇದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರೆ ಸಾಯುವಿರಿ. ಈ ಜೀವನ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ದೂರ ಸರಿದೊಡನೆಯೇ ಸರ್ವನಾಶವಾಗುವುದು. ಇತರ ವಿಷಯಗಳು ಅನವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿಗಳು ಅನವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇದು: ಇಲ್ಲಿ ಅವು ಗೌಣ, ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೇ ಪ್ರಧಾನ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ. ಭಾರತೀಯನಿಗೆ ಮೊದಲು ಧರ್ಮ, ಅನಂತರ ಇತರ ಹವ್ಯಾಸ ಗಳು, ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ನಾನು ನನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇವು ನನ್ನ ಮನ ದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆಯೇ ಇದ್ದವು. ಆ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದುದು. ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ನಾನು ಲೆಕ್ಕಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾತ್ರ. ಈ ನನ್ನ ಭಾವನೆಗಳೇ ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದವು.

ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ, ಮಠ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಕೆಲವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಯಾರಲ್ಲಿ ಅವು ರಹಸ್ಯವಾಗಿರುವವೋ ಅಂತಹ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ ತರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದುರ್ಭೇದ್ಯವಾದ ಯಾವ ಭಾಷಾಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿವೆಯೋ, ಅಂತಹ ಶತಶತಾಬ್ದಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಜಾಲದಿಂದ ಅವನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ ಅವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಲುಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರಬೇಕು. ಇವು ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಸಂಪತ್ತು ಆಗಬೇಕು - ಅವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗೊತ್ತಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಮೊದಲನೆಯ ಅಡಚಣೆಯೇ ನಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ನಾನು ಇಡೀ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಈ ಭಾಷೆಯ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು, ಆದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೊಸ ಗ್ರಂಥವೂ ನನಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಆ ಭಾಷೆ ಎಷ್ಟು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ವಾದುದು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು! ಆದಕಾರಣವೇ ಭಾವನೆ ಗಳನ್ನು ದೇಶಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾಸವೂ ನಡೆಯಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೋಚ್ಚಾರಣೆಯ ಜನರಿಗೆ ಗೌರವ, ಶಕ್ತಿ, ತೇಜಸ್ಸು ಇವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಕೆಳಗಿರುವ ಜನರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ರಾಮಾನುಜ, ಚೈತನ್ಯ, ಕಬೀರ್ ಮುಂತಾದವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಬಹಳ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ

ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಆದರೂ ಅನಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಚಾರ್ಯರ ಕಾಲಾನಂತರ ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಒಳಗೇ ಅವರ ಉಪದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾರಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ರಹಸ್ಯ ಇಲ್ಲಿದೆ: ಅವರು ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿದರು. ಇವರು ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆಶಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಓದ ದಂತೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧದೇವನೂ ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಫಲ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರ ಅಂದಿನ ಭಾಷೆಯಾದ ಪಾಲಿ ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದನು. ಅದೊಂದು ಮಹಾಕಾರ್ಯ. ಜನರಾಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದನು, ಜನರೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಇದೊಂದು ಮಹಾ ಸಾಹಸ. ಇದರಿಂದ ಭಾವನೆ ವೇಗವಾಗಿ ಬಹಳ ದೂರ ಪ್ರಚಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯೂ ಹರಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜ್ಞಾನ ಬಂತು, ಗೌರವ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾತ್ರ ಆಘಾತವನ್ನು ಸಹಿಸಬಲ್ಲದು. ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನರಾಶಿಗೆ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಜ್ಞಾನರಾಶಿಯನ್ನೇ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದ ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಹರಿಯಬೇಕು. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜ್ಞಾನಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆದ ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಅದ ರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅವರು ವ್ಯಾಘ್ರಗಳಂತೆ, ಕಾಡುಜನರಂತೆ ಇರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲ್ಲ. ನಾಗರಿಕತೆಯಂತೆ ಅವರ ಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅವರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆರೆದರೆ ಸಾಕು ಕಾಡುಮನುಷ್ಯ ಕಾಣುವನು. ಆಗುವುದೇ ಹೀಗೆ, ಇದೇ ಅಪಾಯ. ದೇಶ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ, ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ. ಅವರು ವಿಷಯ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡುವ ತನಕ ಅವರ ಪ್ರಗತಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಲಾರದು. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆ ಬಲ್ಲ ಮತ್ತೊಂದು ಜಾತಿ ಹುಟ್ಟುವುದು. ಅದು ಇತರರ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಆಳು ವುದು. ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವವರು ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೇ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮಾರ್ಗ ಇರುವುದು, ಅದೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು. ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದವರೊಡನೆ ಹೋರಾಡುವುದು, ಜಗಳ ಕಾಯುವುದು, ಅವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು ಇದ ರಿಂದ ವೃಥಾ ಮನಸ್ತಾಪ, ಹೋರಾಟ. ಈ ಜನಾಂಗ ಆಗಲೇ ದುದೈವವಶಾತ್ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ವಾಗಿದೆ, ಅದು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾಗುವುದು. ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದವರು ಮೇಲಿನವರ್ಗದವರ ಪ್ರಬಲತೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅದಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಯೋಚಿಸುವೆ. ದ್ರಾವಿಡರು ಎಂಬ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗ ದಕ್ಷಿಣ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಿದೆ. ಇದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಆರ್ಯರಿಗಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆ ಎಂದೂ, ದಕ್ಷಿಣದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರದ ಆರ್ಯರೆಂದೂ, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೇ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಊಹೆ ನಿರಾಧಾರವಾದುದು. ನಿಮ್ಮ ವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಒಂದೇ - ಅದು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಮತ್ತಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ನಾನು ಕಾಣೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಉತ್ತರ ದೇಶದವರು ಇರುವರು. ನನ್ನ ಯೂರೋಪಿನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಔತ್ತರೇಯರು ಯಾರು ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯರು ಯಾರು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೇಕಿಸಿ ಎಂದೂ ಕೇಳುವೆನು. ಎಲ್ಲಿದೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ? ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಷಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಷ್ಟೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಅವರು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಮರೆತರು ಎನ್ನುವರು. ಇತರ ಜಾತಿಯವರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿರಬಾರದು? ಇತರರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಉತ್ತರದಿಂದ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮರೆತು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕಲಿತಿರಬಾರದು? ಈ ವಾದಸರಣಿ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಂಬಬೇಡಿ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮಾಯವಾದ ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲೋ ಅಳಿದುಳಿದ ಕೆಲವರು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೇನೋ. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಬಹುದು. ಈಗಿರುವವರೆಲ್ಲ ಉತ್ತರದಿಂದ ಬಂದ ಆರ್ಯರು. ಹಿಂದೂ ದೇಶವೆಲ್ಲ ಆರ್ಯ ಭೂಮಿ, ಬೇರೆಯಲ್ಲ.

ಶೂದ್ರರು ಈ ದೇಶದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೊಂದು ಇದೆ. ಅವರಾರು? ಅವರು ದಸ್ಯುಗಳು. ಇತಿಹಾಸವು ಪುನರಾವೃತ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಮೆರಿಕಾದವರು, ಇಂಗ್ಲಿಷರು, ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಮತ್ತು ಡಚ್ಚರು ಆಫ್ರಿಕಾದೇಶದ ನೀಗ್ರೋ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲೇ ಜಾತಿಸಂಕರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಸಂತಾನರು ಗುಲಾಮರಾಗಿಯೇ ಬಹಳ ಕಾಲ ಉಳಿದರು. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸುವರು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಕ್ತನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪು ಕಣ್ಣಿನ ಅನಾರ್ಯರೇ ಮೊದಲು ಇದ್ದರೆಂದೂ, ಆರ್ಯರು ಎಲ್ಲೋ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದರೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರೋ! ಕೆಲವರು ಆರ್ಯರು ಮಧ್ಯ ಟಿಬೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದರೆಂದೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದಿಂದ ಬಂದರೆಂದೂ, ದೇಶ ಭಕ್ತ ಅಂಗ್ಲೇಯರು ಆರ್ಯರೆಲ್ಲ ಕೆಂಪು ಕೂದಲಿನವರೆಂದೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪು ಕೂದಲಿನವರೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಗ್ರಂಥಕರ್ತ ಕಪ್ಪು ಕೂದಲಿನವನಾದರೆ ಆರ್ಯರು ಕಪ್ಪು ಕೂದಲಿನವರು! ಈಚೆಗೆ ಆರ್ಯರು ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲೆಂಡ್ ಸರೋವರದ ಬಳಿ ಇದ್ದರೆಂದು

ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ತೋರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೇರೆ ಆಗಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ, ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಮೇತ ಆ ಸರೋವರದ ಪಾಲಾದರೂ ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಆರ್ಯರು ಉತ್ತರಧ್ರುವದ ಬಳಿ ಇದ್ದರೆಂದು ಈಗ ಹೇಳುವರು. ದೇವರು ಆರ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ನಿವಾಸಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಿ! ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸತ್ಯವೆಂದು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದವೂ ಇಲ್ಲ. ಆರ್ಯರು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು ಎಂದು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಆಫ್ಘಾನಿಸ್ಥಾನ ಕೂಡ ಸೇರಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದು. ಶೂದ್ರರೆಲ್ಲ ಅನಾರ್ಯರು, ಅನಾಗರಿಕ ಗುಂಪು ಎಂಬುದು ಕುತರ್ಕ, ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಆರ್ಯರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲಸಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ದಸ್ಯುಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಈ ದಸ್ಯುಗಳು ಅವರನ್ನು ಐದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಚಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆ ನಮಗೆ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು. ಸತ್ಯಯುಗದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವರು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗವಾಗುತ್ತಾ ಹೋದರು ಎಂದು ಅದು ಹೇಳುವುದು. ಇದೊಂದೇ ನಿಜವಾದ ಯುಕ್ತಿಪೂರಿತ ವಿವರಣೆ. ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸತ್ಯಯುಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳೂ ಒಂದಾಗಬೇಕು.

ವರ್ಣಸಮಸ್ಯೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಈ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವುದು, ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯುವುದಲ್ಲ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಆದರ್ಶ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಶ್ರೀಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಗೀತಾಭಾಷ್ಯದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅವತಾರವೆತ್ತಿದನು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವರು. ಇದೇ ಅವನ ಅವತಾರದ ಪರಮ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಪುರುಷ, ಈ ಆದರ್ಶ ಸಿದ್ಧಮಾನವ ಇರುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಪುರುಷ ಎಂದಿಗೂ ಮಾಯವಾಗಕೂಡದು. ಈಗ ಇರುವ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಈ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಉಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞರಿರುವರು. ಇದು ಸತ್ಯ. ಉಳಿದ ವರ್ಣದವರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ತೋರಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ ಗೌರವವನ್ನೂ ತೋರಬೇಕು. Give every man his due- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ - ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಳೆಯ ನಾಣ್ಯದಿಯನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಿತ್ರರೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಜಾತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಇದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೇದಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ, ಹೆಚ್ಚು ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಹೆಚ್ಚು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಕಾಲ ಆಗಿ

ಹೋಯಿತು. ಭರತಖಂಡದಿಂದ ಅಂತಹ ಕಾಲ ಎಂದೋ ಹೋಯಿತು. ಆಂಗ್ಲೇಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದಾದ ಒಂದು ಮಹದುಪಕಾರ ಇದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಆಳ್ವಿಕೆಗೂ ನಾವು ಋಣಿಗಳು. ಅವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಯಾವುದೂ ಬರಿಯ ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಅಲ್ಲ, ಕೆಟ್ಟದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಆಕ್ರಮಣ ಮುಕ್ತಿಯಂತೆ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಐದನೆಯ ಒಂದು ಪಾಲು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಾದರು. ಕತ್ತಿಯೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಬಂದೂಕು ಮತ್ತು ಕತ್ತಿ ಎರಡೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಧಿಸಿದವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಮೌಢ್ಯದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ. ನೀವು ಜೋಪಾನವಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಐದನೆಯ ಒಂದು ಪಾಲು ಅಲ್ಲ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪಾಲು ಜನರು ಕೈಸ್ತರಾಗುವರು. ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದುದು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇರುವುದೇ? ಸತ್ಕುಲಪ್ರಸೂತನು ಇರುವ ಬೀದಿ ಯಲ್ಲಿ ಪರೆಯನಿಗೆ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೆಸರನ್ನೋ ಅಥವಾ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಹೆಸರನ್ನೋ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಪರ ವಾಯಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಅವರನ್ನು ಯಾರು ಎಂದು ಊಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ? ಮಲೆಯಾಳಿ ಗಳೆಲ್ಲಾ ಹುಚ್ಚರು. ಅವರ ಮನೆ ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ. ಭರತಖಂಡದ ಇತರರೆಲ್ಲಾ ಇವರು ತಮ್ಮ ನಡತೆಯನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗುವವರೆಗೆ ಇವರನ್ನು ನಿಕೃಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಕಾಣಬೇಕು. ನಾಚಿಕೆಗೇಡು! ಇಂತಹ ಕ್ರೂರ ಅನಾಗರಿಕ ಆಚಾರ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಸಾಯುವರು. ಅವರು ಧರ್ಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಊಟ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಜಾತಿವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೋರಾಟವಿರ ಕೂಡದು.

ಉಚ್ಚವರ್ಗದವರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯುವುದಲ್ಲ, ಕೆಳಗಿನವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವುದೇ ಪರಿಹಾರ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ. ಭರತಖಂಡದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದವರು, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನಾಕ್ರಮ ವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದವರು, ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏನನ್ನೇ ಹೇಳಿದರೂ, ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸೂಚಿಸಿದ್ದು ಈ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆಯೋ, ಯಾರು ಅವರ ರೀತಿಯನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರೋ, ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಅವರು ಬದಿಗೆ ಸರಿದು ಅನಾದಿಕಾಲ ದಿಂದಲೂ ಭರತಖಂಡವು ಅನುಸರಿಸಿದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಮನಗಾಣುವರು. ಅವರ ಯೋಜನೆ ಏನು? ಆದರ್ಶದ ತುತ್ತತುದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಅದರ ಪ್ರಾರಂಭ ಚಂಡಾಲ. ಚಂಡಾಲನನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೇ ಅವರ ಮುಖ್ಯ

ಗುರಿ. ಕ್ರಮೇಣ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಬರುವುವು. ಕೆಲವು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿವೆ, ಅವು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುವು: “ಶೂದ್ರನು ವೇದವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವನ ಕಿವಿಗೆ ಕಾದ ಸೀಸವನ್ನು ಸುರಿಯಿರಿ. ಅವನು ಒಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ‘ಎಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ’ ಎಂದರೆ ಅವನ ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ.” ಇದೊಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಅನಾಗರಿಕ ರಾಕ್ಷಸೀ ಕೃತ್ಯ, ಅದನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ಮೃತಿಕಾರರನ್ನು ದೂರಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು. ಇಂತಹ ರಾಕ್ಷಸೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೆಲವರು ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇಂತಹ ಆಸುರೀ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದೇ ಇರುವರು. ಕ್ರಮೇಣ ಅವರು ಉಗ್ರತೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಗ್ಗಿಸಿರುವರು. “ಶೂದ್ರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಡಿ, ಆದರೆ ಉತ್ತಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಬೇಡಿ” ಎನ್ನುವರು. ಕ್ರಮೇಣ ಇತರ ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಇಂದು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದೋ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶೂದ್ರರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಶೂದ್ರರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಈ ಜಾತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮೇಣ ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕು. ಸಾವಿರಾರು ಉಪಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಗಲೇ ಕೆಲವರನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇತರರು ತಾವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಭ್ಯಂತರವಿದೆ? ಅನೇಕ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಾತಿಗಳು ಹೀಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದವು. ಹಲವು ಜಾತಿಗಳಿವೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿರುವರು ಎಂದು ಊಹಿಸೋಣ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಕಲೆತು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎಂದರೆ ಯಾರೂ ಅವರನ್ನು ತಡೆಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಜೀವನದಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳು ಪ್ರಬಲವಾಗುವುವು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಯಾರು ಅವರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬಲ್ಲರು? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿತ್ತು, ಇತರ ಜಾತಿಯ ಪಾಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಹಲವು ಉಪಜಾತಿಗಳು ಕೂಡ ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದರ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಯುಗಾವತಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಲವು ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಘಟನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲಾರೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ಬೆಲೂಚಿ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಸ್ತರಪಡೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಋಷಿಗಳು, ಮಹಾಮುನಿಗಳು. ಅವರ ಸ್ಮೃತಿಗೆ ನಾವು ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಋಷಿಮುನಿಗಳಾಗಿ. ಇಲ್ಲೇ ಗೂಢ ರಹಸ್ಯವಿರುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಋಷಿಗಳಾಗುವೆವು. ಋಷಿ ಎಂದರೆ ಏನು?

ಪರಿಶುದ್ಧನು. ಮೊದಲು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿ, ಅನಂತರ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದು. “ನಾನು ಋಷಿ” ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಋಷಿಗಳಾದರೆ ಇತರರು ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಯಾವುದೋ ಹೇಳಲಾರದ್ದೊಂದು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದು. ಇದೇ ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯಾದರೂ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಇದು ಋಷಿತ್ವ.

ಇನ್ನು ವಿವರಗಳ ಮಾತು. ಅವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಹಲವು ತಲೆ ಮಾರುಗಳೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕಲಹ ಕೊನೆಗಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಸಲಹೆ ಮಾತ್ರ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ತರ್ಕ ವಿತರ್ಕ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುವುದು. ಇದು ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕು. ಇದು ಉಭಯಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ವ್ಯಥೆ. ಉಚ್ಚವರ್ಗದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಕಾಲ ಆಗಿಹೋಯಿತು. ಉಚ್ಚ ಜಾತಿವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ತಾವು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಕಾಲ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಕೊಳೆಯುವುದು, ಅಷ್ಟೂ ಭಯಂಕರವಾಗುವುದು ಅದರ ಕೊನೆಗಾಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇತರರ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಮಾಡದೆ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆ ಹೊರಟರೆ ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲ. ಯಾರು ಯೋಗ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಲಭಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಅಯೋಗ್ಯನಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನರಕವೇ ಗತಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುವುವು. ನೀವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜೋಪಾನವಾಗಿರಬೇಕು. ದ್ರವ್ಯಾರ್ಜನೆಯ ವೃತ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅವನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ದ್ರವ್ಯಾರ್ಜನೆಯ ವೃತ್ತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗಲ್ಲ. ಇತರೆ ವರ್ಗದವರಿಗೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ: ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಜನರಿಗೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ಶ್ರಮಪಡಬೇಕು. ನಿಜವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆದರ್ಶವೇನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಭರತಖಂಡದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗೌರವವನ್ನು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು “ಸದ್ಗುಣಗಳ ಭಂಡಾರ” ಆಗಿರುವುದು ಎಂದು ಮನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಜಾಯಮಾನೋ ಹಿ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಧಿಜಾಯತೇ |

ಈಶ್ವರಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಧರ್ಮಕೋಶಸ್ಯ ಗುಪ್ತಯೇ ||

ಮನುಸ್ಮೃತಿ ೧.೯೯

ಅವನು ಈ ಭಂಡಾರವನ್ನು ತೆರೆದು ಅನರ್ಘ್ಯರತ್ನಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ಅವನೇ ಭರತಖಂಡದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಚಾರಕನೆಂಬುದು ನಿಜ. ಜೀವನದ ಪರಮಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಇತರರಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಸರ್ವತ್ಯಾಗಮಾಡಿದವನು ಅವನು. ಇತರ ಜಾತಿಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋದುದು ಅವನ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಇತರ ಜಾತಿಯವರು ಅವನಂತೆ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಅವರೇಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು? ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು?

ಇಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೊಂದು, ಅದನ್ನು ದುರುದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸುವುದು ಮತ್ತೊಂದು. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಹಾ ಪಾಪ. ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕನಿಧಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಈಗ ರಕ್ಷಕನಾಗಿರುವನು. ಅದನ್ನು ಅವನು ಈಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಾನಮಾಡಬೇಕು. ಅವನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ದಾಳಿ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನರಾಶಿಯನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡದ ಕಾರಣ, ಕಳೆದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬರಲು ಬಯಸಿದ ಎಲ್ಲರ ಗುಲಾಮ ರಾಗಿರುವೆವು ನಾವು. ಇದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದುದು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನರಾಶಿ ಇರುವ ಗುಹೆಯನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಾನಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಂಗಾಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಯಾವ ನಾಗರಹಾವು ಕಚ್ಚಿದೆಯೋ ಅದೇ ಹಾವು ಪುನಃ ವಿಷವನ್ನು ಕಚ್ಚಿದವನಿಂದ ಹೀರಿದರೆ ಕಡಿಸಿಕೊಂಡವನು ಬದುಕುವನು ಎನ್ನುವರು. ಹಾಗಾದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೊದಲು ತನ್ನ ವಿಷವನ್ನು ಪುನಃ ಹೀರಿ ಕೊಳ್ಳಲಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಗೆ, ತಾಳಿ, ಅವಸರಪಡಬೇಡಿ ಎನ್ನುವನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ನೀವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ತೋರಿಸುವೆನು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಜ್ಞಾನ ಇವನ್ನು ಮರೆಯುವಂತೆ ಯಾರು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದರು? ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ತಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಇದ್ದಿರಿ? ಇತರರಿಗೆ ನಿಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿ ಇತ್ತು, ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತು, ಛಲವಿತ್ತು ಎಂದು ಈಗ ಏತಕ್ಕೆ ಅಸಮಾಧಾನಪಡುವಿರಿ? ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಟೀಕಿಸುವುದು, ವಾದಿಸುವುದು, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಕಾಯುವುದು - ಇವು ಪಾಪಕರ. ಇವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿ. ಆಗ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಾಗುವುದು. ನೀವೇಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಬಾರದು? ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು? ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದೊಡನೆಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ನೀವು ಸರಿಸಮರಾಗುತ್ತೀರಿ; ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಲಾಭದ ಗೂಢರಹಸ್ಯವೇ ಇದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಗೌರವ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದು ಇದ್ದರೆ ಯಾರಿಗೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಮುಖ್ಯ ರಹಸ್ಯ. ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಅದ್ವೈತಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಭ್ರಮೆಯಾಗಿರುವುದು. ಸಂಕಲ್ಪವೇ ಶಕ್ತಿ. ಯಾರು ಪ್ರಚಂಡ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೋ ಅವರು ಒಂದು ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಪರಿವೃತರಾದವರಂತೆ, ಉಳಿದೆಲ್ಲರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವರು. ಅಂತಹ ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಬರುವರು. ಅಂತಹ ಪ್ರಬಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಂದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀರುವನು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವರಿಗೆ ಅದೇ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ನಾವು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಗಳಾಗುವೆವು. ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದು? ಸಂಸ್ಥೆ ಜಡವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಆಂಗ್ಲೀಯರು ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಳುವರು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಏನು ಹೇಳುವುದು? ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವರು. ಇದರಿಂದ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರ ಇಚ್ಛೆಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದು. ಭವ್ಯ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅದರ ರಹಸ್ಯವೆಲ್ಲ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ, ಶಕ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಏಕತ್ರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿದೆ.

ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯ ಶ್ಲೋಕವೊಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವುದು:

“ಸಂಗಚ್ಛದ್ಧಂ ಸಂವದದ್ಧಂ ಸಂ ವೋ ಮನಾಂಸಿ
ಜಾನತಾಮ್! ದೇವಾ ಭಾಗಂ ಯಥಾ ಪೂರ್ವೇ”

“ನೀವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಮನಸ್ಸಿನವರಾಗಿ, ಒಂದು ಭಾವನೆಯವರಾಗಿ, ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತದವರಾದುದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.” ಮನುಷ್ಯರೂ ಏಕಮತದವರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಒಮ್ಮತವೇ ಸಮಾಜಶಕ್ತಿಯ ರಹಸ್ಯ. ದ್ರಾವಿಡ, ಆರ್ಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ನೀವು ಹೋರಾಡಿದಷ್ಟೂ ಭವಿಷ್ಯ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಶಕ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗುವೆವು. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ. ಭವಿಷ್ಯ ಭಾರತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಅದನ್ನು ಏಕೀಭೂತ ಮಾಡುವುದು, ಶತಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಏಕಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಇದೇ ರಹಸ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಚೈನೀಯನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವನು. ಕೆಲವು ಜನ ಜಪಾನೀಯರು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಆಲೋಚಿಸುವರು. ಅದರ ಫಲ ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೇ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿವೆ. ಇದು

ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ಅವು ಆದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ದೊಂಬಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮತಭೇದವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಲ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದೋಷವಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಂತೆ ಇರುವೆವು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಾಗಲಿ ಮೂರು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಐದು ನಿಮಿಷ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆಗಲೇ ಅವರು ಜಗಳ ಕಾಯುವರು. ಐರೋಪ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವರು. ಅನಂತರ ತಮ್ಮೊಳಗೇ ಜಗಳ ಕಾಯುವರು. ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸು ಬಂದು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಆಳುವನು. ನಾವೆಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಇರುವೆವು. ನಾವೆಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರು. ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ನಾಯಕಳಾದರೆ ಅವಳನ್ನು ದೂರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು, ಖಂಡಿಸುವರು, ಅವಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಿಸುವರು. ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಹೊಡೆದು ಬೈದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಶೀಕರಣ ಅವರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇಂತಹ ವಶೀಕಾರಕ ಸಮ್ಮೋಹಿನೀ ವಿದ್ಯೆಯವರು ಇರುವರು. ಇದ ರಂತೆಯೇ ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯರು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯಲು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೆವು. ಹೊರಗಿನವರು ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಒದ್ದರೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಯಲ್ಲವೆ? ಗುಲಾಮರು ಮಹಾನ್ ಪ್ರಭುಗಳಾಗಬೇಕು! ಮೊದಲು ಗುಲಾಮ ತನದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ.

ಬರುವ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಈ ಮಾತೃಭೂಮಿಯೇ ನಮ್ಮ ಆರಾಧನೆಯ ಇಷ್ಟ ದೈವವಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನುಳಿದ ವೃಥಾ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ಕಾಲ ನಮ್ಮಿಂದ ಮರೆಯಾಗಲಿ. ಜಾಗೃತನಾಗಿರುವ ದೇವರು ಇದೊಂದೇ, ಇದೇ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅವನ ಕಾಲುಗಳೇ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅವನ ಕೈಗಳೇ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅವನ ಕಿವಿಗಳೇ. ಅವನೇ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವನು. ಇತರ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ನಿರ್ದಿಸುತ್ತಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ವಿರಾಟ್ ಮಹೇಶ್ವರನ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಇತರ ದೇವರನ್ನು ಏಕೆ ಅರಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು? ನಾವು ಇದನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರೆ ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದಂತೆ. ಅರ್ಧ ಮೈಲನ್ನು ಕೂಡ ತೆವಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾರೆವು, ಆದರೂ ಹನುಮನಂತೆ ಸಾಗರವನ್ನೇ ನೆಗೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವೆವು! ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಯೋಗಿಯಾಗುವವನೆ! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನನಾಗುವವನೆ! ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ, ನಿರತರಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಾ ಯಾಮ ಮಾಡುವುದು! ಇದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವೆ? ಮೂಗಿನ ಮೂಲಕ ನೀವು ಮೂರು

ವೇಳೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಋಷಿಗಳು ಆಕಾಶದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವರೆ? ಇದು ತಮಾಷೆಯೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿ. ಅದು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು? ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪೂಜೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ವಿರಾಟನ ಪೂಜೆ. 'Worship' (ಪೂಜೆ) ಎನ್ನುವುದೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪರ್ಯಾಯ ಪದ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ಪದವೂ ಇದನ್ನು ಹೋಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯರು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಇವರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ದೇವರು. ನಾವು ಮೊದಲು ಪೂಜಿಸಬೇಕಾದ ದೇವರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಬಾಂಧವರು. ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಕಾಯುವುದು, ಪರಸ್ಪರ ಅಸೂಯೆಪಡುವುದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಇದೊಂದು ಭಯಂಕರ ಕರ್ಮ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಇಂದು ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೂ ನಾವು ಜಾಗೃತರಾಗಿಲ್ಲ.

ವಿಷಯವೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುವೆನು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಲೌಕಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಹತೋಟಿ ಇರಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇ? ಇದನ್ನು ನೀವು ಕನಸು ಕಾಣಬೇಕು, ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮೋಕ್ಷ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಈಗ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಾಲೋಪವಿದೆ, ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ಇದು ಪುರುಷಸಿಂಹರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ನಿಷೇಧಮಯವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ನಿಷೇಧಮಯವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ನಿಷೇಧ ಭಾವನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಯಾವ ತರಬೇತಿಯಾಗಲೀ ಮೃತ್ಯುವಿಗಿಂತ ಹಾನಿಕರ. ಮಗುವನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವರು. ಮೊದಲು ಅದು ಕಲಿಯುವುದೇ ತಂದೆ ಮೂರ್ಖ ಎಂಬುದನ್ನು, ಎರಡನೆಯದು ಅದರ ತಾತ ಹುಚ್ಚನೆನ್ನುವುದು, ಮೂರನೆಯದೇ ಗುರುಗಳೆಲ್ಲ ಆಪಾಡಭೂತಿಗಳು, ನಾಲ್ಕನೆಯದೇ ಪವಿತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳಿನ ಕಂತೆ ಎನ್ನುವುದು. ಅವನಿಗೆ ಹದಿನಾರು ವರುಷ ತುಂಬುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅವನೊಂದು ನಿಷೇಧಮಯದ ಕಂತೆಯಾಗುವನು. ಅವನು ನಿರ್ಜೀವನಾಗಿ, ನಿತ್ರಾಣನಾಗುವನು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಐವತ್ತು ವರುಷಗಳ ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಮೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಇದರ ಮೂಲಕ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ಪಡೆದರು ಅಥವಾ ಪುನಃ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಹೋದರು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ತುಂಬಿದ ವಿಷಯಗಳ ಮೊತ್ತವಲ್ಲ. ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣವಾಗದೆ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದು. ಜೀವನವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಂತಹ, ಪುರುಷಸಿಂಹರನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ, ಶೀಲ

ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ, ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಮಗೆ ಬೇಕು. ನೀವು ಐದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು, ಅವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಶೀಲದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಇಡೀ ಪುಸ್ತಕಭಂಡಾರವನ್ನೇ ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿದವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯೆ ನಿಮಗೆ ಇದೆ. “ಯಥಾ ಖರಶ್ಚಂದನಭಾರವಾಹೀ ಭಾರಸ್ಯ ವೇತ್ತಾ ನ ತು ಚಂದನಸ್ಯ” -ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಹೊರುವ ಕತ್ತೆಗೆ ಅದರ ಭಾರ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು, ಅದರ ಗುಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೇವಲ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹವಾದರೆ ಪುಸ್ತಕಾಲಯಗಳೇ ದೊಡ್ಡ ಮುನಿಗಳು, ವಿಶ್ವಕೋಶಗಳೇ ದೊಡ್ಡ ಋಷಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವೇನೆಂದರೆ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಲೌಕಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಗಳೆರಡೂ ನಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರಬೇಕು; ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿರಬೇಕು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಇದೊಂದು ವಿರಾಟ್ ಯೋಜನೆಯೇನೋ ಸರಿ. ಅದು ಎಂದಿಗಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೇನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮದ್ರಾಸನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮಗೆ ಧರ್ಮವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನವಿರಬೇಕು. ಆಗ ವಿವಿಧ ಪಂಗಡಗಳೆಲ್ಲ ಕಾದಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ಪಂಗಡಕ್ಕೂ ಸೇರದ ಗುಡಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ “ಓಂ” ಎಂಬುದೇ ಮುಖ್ಯ ಚಿಹ್ನೆ. ಅದು ಎಲ್ಲ ಪಂಗಡಗಳ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪಂಗಡದವರು “ಓಂ” ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ತಾವು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಗಡದವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ವಿವರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನವಿರಬೇಕು. ಬೇರೆ ಕಡೆ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು, ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರೊಡನೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಏನು ತೋರುವುದೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಅದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಇತರರನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುವಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮೊಳಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಿರಬೇಕು. ಅವರು ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಲು ಹೋಗಬೇಕು. ನಾವು ಆಗಲೇ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಜೊತೆಗೆ ಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಕೊಡೋಣ. ಅದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಕ್ರಮೇಣ ಬೋಧಕರ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕರ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ

ಹರಡುವುದು. ಕ್ರಮೇಣ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸೋಣ. ಇದು ನನ್ನ ಯೋಜನೆ. ಇದು ಬೃಹತ್ತಾಗಿ ಕಾಣ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಆವಶ್ಯಕ. ಹಣವೆಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಹಣ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಣವಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ. ಕಳೆದ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಮುಂದಿನ ಊಟ ಎಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವೂ ಸಿಕ್ಕಲೇಬೇಕು. ಅವು ನನ್ನ ಗುಲಾಮರು. ನಾನು ಅವುಗಳ ಗುಲಾಮನಲ್ಲ. ಹಣ ಬರಲೇ ಬೇಕು. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ? ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಯುವಕರೇ, ನನ್ನ ಭರವಸೆಯೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಕರೆಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುವಿರೇನು? ನನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಭವ್ಯವಾದ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅಪಾರವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲಿ. ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಈಗ ಅನುಸರಿಸುವೆನು. ಅನಂತಶಕ್ತಿ ಪ್ರತಿ ಜೀವಿಯ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಎಂಬ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರಲಿ. ನೀವು ಇಡೀ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವಿರಿ. ಆಗ ನಾವು ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೋಗುವೆವು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯೂ ಮಿಲನವಾಗುವುದು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳ ಜೀವನದ ಅಂತರಾಳಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಯುವಕರು ಬೇಕು. “ಆಶಿಷ್ಯರೂ, ಬಲಿಷ್ಠರೂ, ದ್ರಢಿಷ್ಠರೂ, ಮೇಧಾವಿಗಳು ಆದಂತಹ ಯುವಕರು ಮಾತ್ರ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು” ಎಂದು ವೇದ ಸಾರುವುದು. ತಾರುಣ್ಯದ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುದುಕರಾಗಿ ಶಕ್ತಿ ಕುಗ್ಗಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ. ನವ ತಾರುಣ್ಯದ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಈಗ ತಾನೇ ವಿಕಸಿತ ವಾದ, ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟದ, ಮೂಸಿ ನೋಡದ, ಹೂವುಗಳನ್ನು ಭಗವಂತನ ಅಡಿಡಾವರೆ ಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯ. ದೇವರು ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವನು. ಬಾಳು ಕ್ಷಣಿಕ, ಜಾಗೃತರಾಗಿ. ವಕೀಲರಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಜಗಳ ಕಾಯುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಹ ತ್ಯಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಹಿತಕ್ಕೆ, ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಹಿತಕ್ಕೆ, ತ್ಯಾಗಮಾಡುವುದು ಮಹಾಕಾರ್ಯ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ನೀವು ಹಿಂದೂಗಳು, ಜೀವನ ಅನಂತವೆಂಬ ಭಾವನೆ ನಿಮಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರುವುದು. ಕೆಲವು ಯುವಕರು ನಾಸ್ತಿಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುವರು. ಹಿಂದೂ ನಾಸ್ತಿಕನಾಗಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಂಬಲಾರೆ. ಯೂರೋಪಿನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅವನು ಓದಿ ನಾನು ನಾಸ್ತಿಕ ಎಂದು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಭ್ರಮಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ. ಇದನ್ನು ನೀವು ನಂಬಲಾರಿರಿ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಇಂತಹ ಅಸಾಧ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ. ನಾನು ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಾಳು ಕ್ಷಣಿಕ, ಆತ್ಮ ಅಮರ, ಅನಂತ. ಮೃತ್ಯು ಎನ್ನುವುದೊಂದು ಸತ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ಮಹಾ

೧೭೬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಬಾಳನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆಯೋಣ. ಇದು ನಮ್ಮ ಶಪಥವಾಗಲಿ. ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಸಾರಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಾನ್ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲಿ.

೧೬. ದಾನ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಚನ್ನಪುರಿ ಅನ್ನದಾನ ಸಮಾಜ ಎಂಬ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ವರೊಬ್ಬರು, ಇತರರಿಗಿಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪಾತ್ರರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಅಂಶಗಳೆರಡೂ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು:

“ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿತ್ತು. ಅವರು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಿಂತಕರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಆಲೋಚನಾಪರರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಜೀವನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವ, ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡದೆ ದಾನಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನು ರೀತಿಯ ದಾನ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿನೋಡಿ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕನು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ಲರಲ್ಲಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದ ಭಿಕ್ಷಾರಿಗಳು ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಸಿರುವ ವಸತಿಗೃಹಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸಮಾಜ ಕಂಟಕರಾದರು, ದರೋಡೆ ಕೋರರಾದರು. ಇದರಿಂದ ಪೋಲೀಸು, ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಜೈಲು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕ ವಾದುವು. ನಾಗರಿಕತೆ ಎಂಬ ಜಾಡ್ಯವಿರುವ ತನಕ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಎರಡು ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ, ಪಾತ್ರಾಪಾತ್ರಗಳ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ದಾನ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಯಿಂದಾಗಿ, ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು, ಅವರು ಅಷ್ಟೇನೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಆಹಾರ ವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ವಿವೇಚನಾಪೂರ್ವಕ ದಾನಪದ್ಧತಿಗೆ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾದುವು. ಅವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಭಿಕ್ಷುಕರನ್ನು ದರೋಡೆಕಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟೆ.”

೧೭. ಕಲ್ಪತೆಯ ಬಿನ್ನವತ್ತಳಿಗೆ ಉತ್ತರ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ಣವಾದ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಅಲಂಕಾರಗೊಂಡ ನಗರದ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರು ಸಾಗಿಹೋಗುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುವಷ್ಟು ಭಾರೀ ಜನ ಸಮೂಹವು ಅವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯಲೆಂದು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಧಿಕೃತ ಸ್ವಾಗತವು ಒಂದು ವಾರದ ಅನಂತರ ಶೋಭಾ ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಾ ರಾಧಾಕಾಂತ ದೇವಬಹದ್ದೂರ್ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಾ ವಿನಯಕೃಷ್ಣ ದೇವಬಹದ್ದೂರ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತ್ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ

ಪ್ರಿಯ ಸೋದರರೆ,

ಕಲಕತ್ತೆಯ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳದ ಇತರ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹಿಂದೂನಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಈ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವಗಳೆರಡೂ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ನಡೆಸಿದ ಆದರ್ಶಮಯ ಜೀವನದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೂ ಗೌರವವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ.

ವಿಶ್ವಮೇಳದ ಅಂಗವಾಗಿ ಚಿಕಾಗೊ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೧೮೯೩ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಆರ್ಯಧರ್ಮದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿದಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಶ್ರೋತೃಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಂದಿಗೆ ತಾವು ನೀಡಿದ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯವು ಹೊಸದಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಶೈಲಿಯಂತೂ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳಿಂದ ಶ್ರೋತೃಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವುದಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ದಿಂದಲೇ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಟೀಕಿಸಿರಲೂ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ ಬಹುಪಾಲು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಅಮೆರಿಕನ್ನರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿತು. ಅವರ ಮತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೆಳಗಿತು. ತಮಗೆ ಸಹಜವಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯ ಪ್ರೇಮಗಳಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಅವಕಾಶಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೂ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿತು. ಅಮೆರಿಕಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳ, ಅನೇಕ ನಗರಗಳ ಆಹ್ವಾನಗಳನ್ನು ತಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾವು ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗಳ ಬಲದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅನೇಕ ಜನ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯು ಆಳವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಚಿಂತನೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಹೊಸಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕನ್ನರು ಹಿಂದೂ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡುದು, ತಾವು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತ ಬೋಧನೆಗಾಗಿ ತೆರೆದ ಒಂದು ಕಾಲೇಜಿನ ಸ್ಥಾಪಕರು ತಾವು, ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಾವು ಕ್ಲಪ್ಪವಾಗಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಶ್ರೋತೃಗಳು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗ ಮಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವವು ಉಪನ್ಯಾಸದ ತರಗತಿಗಳ ಗೋಡೆಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಲಂಡನ್ನನ್ನು ಬಿಡುವ ಮುಂಚೆ, ಆ ನಗರದ ವೇದಾಂತ ತತ್ವದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮಗೆ ನೀಡಿದ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯು ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯಿಂದ ತಾವು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರೇಮ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ತಾವು ಗುರುಗಳಾಗಿ ಪಡೆದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ, ಆರ್ಯಧರ್ಮದ ಸತ್ಯಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಮಗಿರುವ ಆಳವೂ ಆಶ್ರೀಯವೂ ಆದ ಜ್ಞಾನವೂ, ಮಾತು ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಕೌಶಲವೂ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು, ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಉನ್ನತವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾರೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವಿವರಣೆ ನೀಡಲಾರದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದ ತಮ್ಮ ಸರಳ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಜೀವನ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವಿನಯ, ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಸುಕತೆಗಳು.

ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮಹೋನ್ನತ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಗುರುವಾಗಿ ತಾವು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸೇವೆಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ನಾವು ತಮ್ಮ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಸ್ಮೃತಿಗೂ ಗೌರವವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ತಾವೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಾದದ್ದು ಅವರಿಂದಲೇ. ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಯನ್ನು ಬಹುಬೇಗ ಗುರುತಿಸಿದರು. ತಾವು ಮುಂದೆ ಮಾಡಲಿರುವ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಭವಿಷ್ಯ ವಾಣಿಯನ್ನು ನುಡಿದಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದು ವಾಸ್ತವವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಕರುಣಿಸಿರುವ ದರ್ಶನವನ್ನೂ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಅನಾವರಣ ಗೊಳಿಸಿರುವರು ಅವರೇ, ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ

ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೂ ಆಶೋತ್ತರಗಳಿಗೂ ಅಗತ್ಯವಾದ ದಿವ್ಯಸ್ಪರ್ಶವನ್ನೂ ನೀಡಿದವರು ಅವರೇ. ಇನ್ನೂ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿದ್ದ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಸಾಹಸಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನೆರವು ದೊರೆತದ್ದೂ ಅವರಿಂದಲೇ. ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಅವರು ನೀಡಿರುವ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಆಸ್ತಿಯೆಂದರೆ ತಾವೇ. ಓ ದಿವ್ಯ ಚೇತನವೇ, ತಾವು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಥದಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಿರಿ. ತಾವು ಗೆಲ್ಲಬೇಕಾದ ಜಗತ್ತೊಂದಿದೆ. ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ ಅಪನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರಿಗೂ ಬೇಕೆಂದೇ ಕುರುಡರಾಗಿರುವ ವರಿಗೂ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ಅದರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ತಾವು ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಾಧಿಸಿರುವ ಈ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೇಶವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಸೇವೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೇ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರಮಸಾಧ್ಯವಾದ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ತಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ. ತಮ್ಮಲ್ಲೂ ತಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯವು ಸರಿಯಾದುದ್ದು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧರ್ಮವು ಯಾವ ಲೌಕಿಕ ಜಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದವು. ಅದರ ಉಪಕರಣವೆಂದರೆ ಲೌಕಿಕ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಸತ್ಯ. ಆ ಸತ್ಯವು ವಿಚಾರಶೀಲ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಗೋಚರವಾದುದು. ಜಗತ್ತು ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಒಳಗಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯುವಂತೆ, ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಮೀರುವಂತೆ, ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದುವಂತೆ, ಪರಮ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ನೋಡುವಂತೆ, ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನೂ ಗುರಿಯನ್ನೂ ಮಾನವರಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಾವು ಕರೆ ನೀಡಿ. ಜನರನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಕರೆನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥರಾದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ವಿಧಿಯು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವ ತಮ್ಮ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನೂ ನಿಷ್ಠಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ತಮಗೆ ನಾವು ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಿಯ ಸೋದರರೇ

ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಿತ್ರರು ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನಿಗಳು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದರು: ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಮಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಜಗತ್ತನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ದೂರಸರಿದು ತನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹರಿದು ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಮನುಷ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಮರೆಯಲು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವನು. ಆದರೆ ಅವನ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೃದು ಅಸ್ಫುಟ ದ್ವನಿ, ಒಂದು ಸ್ವರ, ಒಂದು ಮೆಲು ನುಡಿ - ಪ್ರಾಚ್ಯವೋ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವೋ - “ಜನನೀ ಜನ್ಮಭೂಮಿಶ್ಚ ಸ್ವರ್ಗಾದಪಿ ಗರೀಯಸೀ”

(ತಾಯಿಯೂ ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಯಾ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದುದು) ಎಂಬುದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ರಾಜ ಧಾನಿಯ ಪುರಜನರೇ, ನಿಮ್ಮದುರಿಗೆ ನಾನು ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಂತೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ, ಪ್ರಚಾರಕನಂತೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಲ್ಪತ್ತಾ ನಗರದ ಹುಡುಗನಂತೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ನನ್ನ ಸಹೋದರರೇ, ಈ ನಗರದ ದಾರಿಯ ಧೂಳಿ ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಶಿಶುಸಹಜ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವವನ್ನು ನಿಮ್ಮದುರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವೆನು. ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಸಹೋದರ ಎಂಬ ಅಪೂರ್ವ ಪದದಿಂದ ಸಂಬೋಧಿಸಿರಿ ವಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು. ಹೌದು, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರ, ನೀವು ನನ್ನ ಸಹೋದರರು. ನಾನು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತ, “ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಲಾಸದ ಲೀಲಾ ಭೂಮಿಯಾದ, ಗೌರವಶೀಲ ಮಹಾಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು “ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈಗ ಭಾರತಭೂಮಿಯ ಧೂಳು ಕೂಡ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದೆ, ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದೆ, ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ” ಎಂದೆನು.

ಹೇ ಕಲ್ಪತ್ತ ಪುರನಿವಾಸಿಗಳೇ, ನನ್ನ ಸಹೋದರರೇ, ನೀವು ನನಗೆ ತೋರಿದ ಪ್ರೀತಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ನಾನು ಅಸಮರ್ಥನು. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲೂ ಬಾರದು, ನೀವು ನನಗೆ ಸಹೋದರರು, ನೀವು ಕೇವಲ ಸಹೋದರನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು, ಹಿಂದೂ ಸಹೋದರನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿರುವಿರಿ. ಇಂತಹ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಸಂಬಂಧ, ಇಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಹೊರಗೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಚಿಕಾಗೊ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಿರಾಟ್ ಅಧಿವೇಶನವೇ ಸರಿ. ಇದನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದವರಿಗೆ ಭರತವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ನಗರಗಳಿಂದಲೂ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿರುವರು. ಅವರು ನಮಗೆ ತೋರಿದ ಪ್ರೀತಿಗೆ, ಧನ್ಯವಾದಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ. ಆದರೂ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಏತಕ್ಕೆ ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕುದುರೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿದರು. ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಯೋಚಿಸಿದ್ದರು. ವಿಧಾತ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಇಚ್ಛಿಸಿದ. ಬೇರೆ ವಿಧಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವರು ನಮಗೆ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿದರು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿರುವೆವು.

ನಾನು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದದ್ದು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ, ಆ ಸಭೆಗೌಣ. ಅದು ಕೇವಲ ನಿಮಿತ್ತ; ಅದು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆ ಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಋಣಿಗಳು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಮೆರಿಕಾದ ಮಹಾನ್ ಜನತೆಗೆ, ಅಮೆರಿಕಾ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ

ಜನಾಂಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಾಂಶದಲ್ಲಿ ಸಹೋದರ ಭಾವನೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ಜನಾಂಗದವರು ವಿಶ್ವಾಸಪರರು, ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಪರರು. ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಅಮೆರಿಕಾದವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಐದು ನಿಮಿಷ ನೋಡುವನು. ನೀವಾಗಲೇ ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತ ರಾಗುವಿರಿ. ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಅವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯುವನು. ತನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮದುರಿಗೆ ಇಡುವನು. ಇದು ಅಮೆರಿಕಾ ಜನರ ಲಕ್ಷಣ, ನಾವು ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಅವನ್ನು ಅಪೂರ್ವ ದಯೆಯಿಂದ ನೋಡಿರುವರು. ಅದನ್ನು ವರ್ಗಿಸಲು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳು ಹಿಡಿಯುವುವು. ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರದ ಆಚೆ ಕಡೆ ಇರುವ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದ್ವೇಷವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟಿರುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿರಲಾರರು. ಇಂದಿನ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಆಂಗ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವರು ಇರುವರು. ಆದರೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಾಸ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಆಂಗ್ಲ ಜನಾಂಗ ಜೀವನದ ಯಂತ್ರ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಬೆರತ ಮೇಲೆ, ಅವರ ಜನಾಂಗದ ಜೀವಾಳ ವನ್ನು ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿಸತೊಡಗಿದೆನು. ನನ್ನ ಸಹೋದರರೇ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾರೂ ಆಂಗ್ಲೀಯರನ್ನು ನನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸಲಾರಿರಿ. ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಅವರೊಡನೆ ಬೆರೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವವು ನಮ್ಮ ದುಃಖ ದುರ್ಗತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಜ್ಞಾನ ಮೂಲವೆಂದು ಸಾರುವುದು. ಆಂಗ್ಲೀಯರಿಗೂ ನಮಗೂ ಇರುವ ಭಿನ್ನತೆಗೆ ಕಾರಣ ಅಜ್ಞಾನ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಕೂಡ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಉನ್ನತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಇದೊಂದು ವಿಷಾದ. ಆಂಗ್ಲೀಯ ಅಥವಾ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನವನ್ನು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಿರಲಾರದು, ನೈತಿಕತೆ ಇರಲಾರದು ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುವನು. ಅವನ ಅನುಭವ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಸತ್ಯ. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ವಾತಾವರಣದ ಮತ್ತು ಇತರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಪ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುವು. ಆದರೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ಮನುಷ್ಯ ಬಡವನಾಗಿದ್ದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿ ಶುದ್ಧನಾಗಿರುವನು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ವಿದೇಶಿಯರು ನಿಲ್ಲುವರು? ಜನಾಂಗವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರಲ್ಲಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಡತನ ಅಪರಾಧವಲ್ಲ, ಪಾಪವಲ್ಲ; ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಡತನ ನಿರ್ದೋಷ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬಡತನವನ್ನು ದೈವೀಗುಣ ಎಂದು ಕರೆದಿರುವರು. ಭಿಕ್ಷುಕನ ಉಡುಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉಡುಗೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ

ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವಸರದಿಂದ ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚಾದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಕೂಡದು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳದೇ ಆದ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಉನ್ನತ ವಾದ ಮುಖಗಳುಂಟು. ಆದರೆ ನೀವು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಅವರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸಬೇಕೆಂದಾಗಲೀ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸ ಬೇಕೆಂದಾಗಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಹಿಂದೆಯೂ ಆಳವಾದ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ನಮ್ಮ ರೀತಿ ನೀತಿ ಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಾಗಲೀ, ನಾವು ಅದರ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಾಗಲೀ ಮಾಡಕೂಡದು.

ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು. ನಾನು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂತ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದುದು ಹೆಚ್ಚು ತೃಪ್ತಿಕರ ವಾಗಿದೆ. ಧೀರ ಅಚಲ ಸ್ಥಿರಸ್ವಭಾವದ ಆಂಗ್ಲೇಯನಿಗೆ ಹೊಸ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಇತರರಿಗಿಂತ ತಡವಾದರೂ, ಅವನಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆದು ಎಂದಿಗೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಬಾಹುಳ್ಯ, ಅದ್ಭುತ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಭಾವನೆಗಳು ಬೇರೂರಿ ಬೇಗ ಫಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಆ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿರುವ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತತ್ಪರತೆ ಅನ್ಯ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನೆ ಕಡಮೆ, ಕಾರ್ಯ ಹೆಚ್ಚು. ಆಂಗ್ಲೇಯರ ಹೃದಯದ ಮೂಲವನ್ನು ಯಾರು ಬಲ್ಲರು? ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಲ್ಪನೆ, ಭಾವನೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಅವರು ನಿಜವಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು, ಧೀರ ಜನಾಂಗ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವಾಗಲೂ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಡುವರು. ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೆ ಇರುವುದು. ಬಾಲ್ಯಾರಂಭ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಹಾಗೆ. ಆಂಗ್ಲೇಯರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವವರು ಅಪರೂಪ. ಹೆಂಗಸರು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ. ಆಂಗ್ಲೇಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಅತಿ ಧೀರ ವಂಗ ಯುವಕರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವಾಗುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುವರು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಧೀರ ಸ್ವಭಾವದ ಹಿಂದೆ, ಯೋಧನ ಸ್ವಭಾವದ ಹಿಂದೆ, ಆಂಗ್ಲೇಯನ ಹೃದಯದ ಭಾವನಾ ರುರಿ ಇದೆ. ಅದರ ರಹಸ್ಯ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಅವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಕಟವಾಗಿ ಬೆರೆತರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ಬಿಚ್ಚುವರು. ಅವರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು, ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವರು. ಆದಕಾರಣವೆ, ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಿಂತ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ. ನಾಳೆ ನಾನೇ ಕಾಲವಾದರೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಲೋಪಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದೆಂದು ನಾನು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಸಹೋದರರೇ, ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಮತ್ತೊಂದು ನಾಡಿಯನ್ನು ನೀವು ಮಿಡಿದಿರುವಿರಿ. ಗಂಭೀರತಮವಾದುದು ಅದು. ಅದೇ ನನ್ನ ಗುರುದೇವ, ನನ್ನ ಆಚಾರ್ಯ, ನನ್ನ ಜೀವನಾದರ್ಶ, ನನ್ನ ಇಷ್ಟ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ, ನನ್ನ ದೇವತೆಯಾದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮ ಹಂಸರ ಪವಿತ್ರ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವಿರಿ. ನಾನು ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸತ್ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಹಾಯ ವಾಗುವಂತಹ ನುಡಿಯೊಂದು ಹೊರಟಿದ್ದರೆ, ಅದು ನನ್ನದಲ್ಲ, ಅದೆಲ್ಲ ಅವರದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ನಿನ্দೆಯ ನುಡಿ ಹೊರ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ದ್ವೇಷ ಭಾವನೆ ಹೊರಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅದೆಲ್ಲ ನನ್ನದು, ಅವರದಲ್ಲ. ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ನನ್ನದು. ಯಾವುದು ಜೀವನಪ್ರದವೋ, ಬಲಪ್ರದವೋ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾದುದೋ ಪವಿತ್ರವಾಗಿರುವುದೋ ಅದೆಲ್ಲ ಅವರ ಶಕ್ತಿ, ಲೀಲೆ, ಅವರ ವಾಣಿ, ಸ್ವಯಂ ಅವರೇ ಆಗಿರುವರು. ಹೌದು ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಜಗತ್ತು ಆ ಮಹಾನು ಭಾವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಜೀವನ ವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಶಿಷ್ಯರ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಇದು ನಮಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ನಯವಾಗಿ ಆ ಮಹಾಪುರುಷರ ಜೀವನ ನಮಗೆ ದೊರಕು ವುದು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯಷ್ಟು ಉಜ್ವಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು. ಅವರ ಛಾಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬೆಳೆದಿರುವೆನು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರ ಅಡಿದಾವರೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿರು ವೆನು.

ಸಹೋದರರೇ, ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಗೀತಾವಾಕ್ಯವು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ.

ಯದಾ ಯದಾ ಹಿ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಗ್ಲಾನಿರ್ಭವತಿ ಭಾರತ
ಅಭ್ಯುತ್ಥಾನಮಧರ್ಮಸ್ಯ ತದಾತ್ಮಾನಂ ಸೃಜಾಮ್ಯಹಮ್ ||
ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕರ್ಮಾಂ ||
ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇ ಯುಗೇ ||

“ಭಾರತ! ಎಂದು ಧರ್ಮಗ್ಲಾನಿಯಾಗುವುದೋ, ಅಧರ್ಮ ಮೇಲೇಳುವುದೋ ಆಗ ನಾನು ಅವತಾರ ಮಾಡುವೆನು. ಸಾಧುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ, ದುಷ್ಟರ ನಾಶಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯುಗ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಜನ್ಮವೆತ್ತುವೆನು.”

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಗ್ಲಾನಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಹಾತರಂಗವೊಂದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಲೆಗಳೇಳುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗದೆ, ನಮಗೆ ತನ್ನ ಸುಳಿವನ್ನು ಕೊಡದೆ ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗೆ ನಿಲುಕದೆ ಕ್ರಮೇಣ ದೊಡ್ಡದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಳಗೊಂಡು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ,

ಮಹಾ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಎದುರಿಸಲಾಗದ ಪ್ರಚಂಡ ಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಕಣ್ಣೆದುರೇ ನೋಡುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯ ತೆರೆದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಿರಿ. ನೀವು ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಕರಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಅದು ದೊರಕುವುದು. ಕಾಲಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಕಾಣದವನು ಅಂಧ, ನಿಜವಾಗಿ ಅಂಧನು. ಬಡವರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಾತಾಪಿತರಿಗೆ ಜನಿಸಿದ ಈ ಬಾಲಕನು ದೂರದ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಸರನ್ನೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗ ಇಂದು ಅವರನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇದು ಯಾರ ಶಕ್ತಿ? ನನ್ನದೆ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮದೆ? ಯಾವ ಶಕ್ತಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಆವಿರ್ಭೂತವಾಯಿತೋ ಅದೇ ಶಕ್ತಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ನೀವು ಮತ್ತು ನಾನು, ಸಾಧುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾದಿಗಳು, ಅವತಾರಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ - ಇವೆಲ್ಲ ಆ ಶಕ್ತಿಯ ಆವಿರ್ಭಾವ ಮಾತ್ರ. ಆ ಶಕ್ತಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಕಡಮೆ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಘನೀಭೂತವಾಗುವುದು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆ ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಯ ಲೀಲೆಯ ಆರಂಭವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಈಗಿರುವವರು ಕಾಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ಅದ್ಭುತಶಕ್ತಿಯ ಲೀಲೆಯನ್ನು ನೋಡುವರು. ಭರತವರ್ಷದ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅದು ಬಂದಿದೆ. ಯಾವ ಮೂಲ ಜೀವನ ಶಕ್ತಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಮರೆಯುವೆವು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೂ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಕೆಲವರು ರಾಜನೀತಿಯ ಮೂಲಕ, ಕೆಲವರು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಇರುವುದು ಧರ್ಮಮಾರ್ಗ ಒಂದೇ. ಆ ಪಥ ಒಂದರಲ್ಲೇ ನಾವು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಂಗ್ಲೇಯನು ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ಅಮೆರಿಕಾದವರು ಸಮಾಜಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂವು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಧರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಬರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಬರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಇದೇ ಮುಖ್ಯಸ್ವರ. ಉಳಿದುವೆಲ್ಲ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಗೌಣ ವಿಷಯಗಳು. ಆ ಮೂಲವೇ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದ್ದು. ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ಈ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ವರವೇ ಬದಲಾಗುವಂತೆ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಆಧಾರವೇ ಬದಲಾಗುವಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ರಾಜಕೀಯವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗುವಂತೆ ತೋರಿತು. ನಾವೇನಾದರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ವನಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಶಕ್ತಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಂಡಿತು. ನೀವು ಈ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಈ ಸವಾಲನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ

ಹಲವಾರು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗದ ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಭರತಖಂಡದ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕೆ, ಅದರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಏನು ಮಾಡಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ, ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ, ಇಲ್ಲೇ, ನಮ್ಮ ನಗರದಲ್ಲೇ, ಯಾರ ಜೀವನವು ಒಂದು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಂತೆ ಇತ್ತೋ ಅಂತಹ ಮಹಾಪುರುಷರೊಬ್ಬರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಪರಮೋಚ್ಚ ಆದರ್ಶ ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ. ಈಶ್ವರನ ದಯೆಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲ ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮೋಪಾಸಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಮಾನವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಗುಣ ಆದರ್ಶ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷರ ಆದರ್ಶದ ಪತಾಕೆಯ ನೆರಳಿಗೆ ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ದೇಶವೂ ಮೇಲೇಳಲಾರದು, ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಲಾರದು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ರಾಜ ನೀತಿ, ಅದರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಸಮಾಜ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಯಾವುದೂ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆದರ್ಶಗಳು ಬೇಕು, ಮಹಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನೆರೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವೆವು. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪುರಷರಾಗಿರಬೇಕು ಅಂತಹ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪುರುಷರೊಬ್ಬರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ. ಆ ಹೆಸರಿನ ಸುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಾವು ಒಟ್ಟುಗೂಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಯೋ, ನೀವೋ ಅನ್ಯರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವೆನು. ನೀವು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಹಿತಕ್ಕೆ, ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ, ಆ ಮಹಾ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಿ. ನಾವು ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು-ಅವರು ನೀವು ನೋಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಪವಿತ್ರತಮರು. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಯಾರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಿರೋ ಆ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಿಂತ ಇವರು ಪ್ರವಿತ್ರೋತ್ತಮರು. ನೀವು ಇದುವರೆಗೆ ಓದಿರದ, ಯಾರು ನೋಡಲು ಕೂಡ ದುರ್ಲಭರೋ ಅಂತಹ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯ ಅದ್ಭುತ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಇದೆ. ಅವರು ನಿರ್ಮಾಣ ಹೊಂದಿದ ಹತ್ತು ವರುಷದೊಳಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನೇ ಆವರಿಸಿರುವುದು. ಈ ಸಂಗತಿ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಹಿತಕ್ಕೆ, ಧರ್ಮದ ಹಿತಕ್ಕೆ, ಕೇವಲ ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆದರ್ಶವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವೆನು. ಅವರನ್ನು ನನ್ನ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯಬೇಡಿ. ನಾನೊಂದು ದುರ್ಬಲ ಉಪಕರಣಮಾತ್ರ. ನನ್ನ ಮೂಲಕ ಅವರ ಶೀಲವನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸ

ಬೇಡಿ. ನಾನು ಅಥವಾ ಅವರ ಇತರ ಶಿಷ್ಯರು, ನೂರಾರು ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಸಮಯಿಸಿದರೂ ಅವರ ಕೋಟಿಯ ಒಂದು ಪಾಲು ಕೂಡ ಆಗಲಾರೆವು. ಅಷ್ಟು ಮಹಾಮಹಿಮರಾಗಿದ್ದರು ಅವರು. ನೀವೇ ಇದನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಿಚಾರಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲೇ ಸನಾತನ ಸಾಕ್ಷಿ ಇರುವನು. ಆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ, ಜನಾಂಗದ, ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಹಿತಕ್ಕೆ, ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯ ವಿಕಾಸವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಿ, ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಲಿ, ಪಡದೆ ಇರಲಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಹಾ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸೊಂಟ ಕಟ್ಟಿ ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗಿ ದುಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಲಿ. ಭಗವಂತನ ಕೆಲಸ ನಿಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಕಾದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರನ್ನು ಧೂಳಿ ನಿಂದ ಬೇಕಾದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುವನು. ಅವನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ದೊರಕಿ ದುಡಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಧನ್ಯರು.

ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯು ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದು. ನೀವು ನನಗೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ನಾವು ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ನಾವು ಜಯಿಸಬೇಕು! ಭರತಖಂಡವು ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ನನ್ನ ಆದರ್ಶ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಗಾಧವಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಬೇಕು. ನಾವು ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು ಇಲ್ಲವೆ ಮಡಿಯಬೇಕು. ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ವಿಕಾಸವೇ ಜೀವನದ ಚಿಹ್ನೆ. ನಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ವಿಕಾಸವಾಗಬೇಕು, ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದು ಕೊಳೆತು ಸಾಯಬೇಕು. ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಬದುಕಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಸಾಯಿರಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ದಲ್ಲಿರುವ ಕುದ್ಲ, ಮನಸ್ತಾಪಗಳು, ಜಗಳಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಇದನ್ನು ನಂಬಿ. ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ನೀತಿ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಗಳವಿರುವಾಗ ಹೊರಗಡೆ ಜಗಳ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾರ ನ್ನಾದರೂ ಹುಡುಕುವರು. ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕಲಹ ನಿಲ್ಲುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಕಲಹ ಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ವಿದೇಶೀ ನೀತಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸತ್ಯವನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ನಿರಂತರವಾದ ವಿದೇಶೀನೀತಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಗೂಡಿಸುವುದು ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕೆಂದು ರಾಜಕೀಯ ಭಾವನೆ ಇದ್ದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸ್ವಾರ್ಥಪರವಾದ ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಪರ ಜೀವಂತ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇವೆ. ದುರ್ದೇಶಿಗೆ, ಅವನತಿಗೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವು ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗವು ಕೂಪಮಂಡೂಕದಂತೆ ಸಂಕುಚಿತಗೊಂಡುದು; ಇತರ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನರ್ಘ್ಯರತ್ನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ

ಪಿಪಾಸೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಯೇತರರಿಗೆ ಜೀವಪೋಷಕ ವಾದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆಯದೆ ಹೋದುದು. ನಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅವನತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗ್ರತೆಗೆ, ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ, ರಾಜಾ ರಾಮಮೋಹನರಾಯ್ ಈ ಸಂಕುಚಿತ ಚಿಷ್ಟಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದ ದಿನದಿಂದ ಮೊದಲಾಯಿತೆಂದು ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸ ಬೇರೊಂದು ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ಅತಿ ವೇಗದಿಂದ ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನದಿಗಳಾದರೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು ಸಾಗರೋಪಮ ಮಹಾ ಪ್ರವಾಹ. ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಾರರು.

ನಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದೆ ರಹಸ್ಯ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಪದತಳದಲ್ಲಿರಬೇಕೆ? ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕೆ? ಅವರಿಂದ ಯಂತ್ರ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಏನಾದರೂ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯೆ. ಪೂರ್ಣ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಜಗತ್ತು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನಗಳಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ದುಃಖದ ಮತ್ತು ಅವನತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಡದೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಅತ್ಯಮೋಘ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಸ್ತಿಗಾಗಿ ಅದು ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಜಗತ್ತು ಈ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ನಮ್ಮ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಧನಕ್ಕಾಗಿ ಜನರಷ್ಟು ಕಾತರಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವಿಲ್ಲಿ ಬರೀ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ; ಜಗಳ ಕಾಯುತ್ತೇವೆ. ಪವಿತ್ರವಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಣಕಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಣಕಿಸುವುದೊಂದು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಾಳಿನ ಚಾಳಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರು ಹೊರಗೆ ಭರತಖಂಡದ ಕಡೆಗೆ ಕೈನೀಡಿ ಕಾತರತೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಿಂದ ಶೇಖರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಮೃತಪಾನಕ್ಕೆ ಕಾದಿರುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಯೋಣ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಅದ್ಭುತಗಳನ್ನು ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಅದ್ಭುತಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡೋಣ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರುಗಳೂ ಆಗುವೆವು. ಸಮಾನತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ನೇಹವಿರಲಾರದು. ಒಬ್ಬರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಲಿಸುತ್ತ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರ ಪಾದದಡಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಮಾನತೆ ಬರಲಾರದು. ನೀವು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೊಂದಿಗೆ ಸರಿಸಮರಾಗಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಕಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳು ಕಲಿಸುವಷ್ಟು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರದ್ಧೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನಮ್ಮ ರಕ್ತದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ವಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವರು. ಅದಿದೆ ಎಂದು ನಾನೂ ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಜೀವಿಗಳು, ಭಾವ ಜೀವಿಗಳು, ಎಂದು

ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವರು. ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಏನೋ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಹೃದಯದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರತಿಭೆ ಬರಬೇಕು. ಭಾವನೆಯ ಮೂಲಕವೇ ರಹಸ್ಯತಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಭಾವಜೀವಿಯಾದ ಬಂಗಾಳಿಯೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

“ಉತ್ತಿಷ್ಠತ, ಜಾಗ್ರತ, ಪ್ರಾಪ್ಯವರಾನ್ನಿಭೋಧತ.” ಎಳಿ ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರುವವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ. ಕಲ್ಪತೆಯ ಯುವಕರೇ, ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ ಎಳಿ. ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತ ವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಆಗಲೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿರ್ಭೀತರಾಗಿ, ಅಂಜ ಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಗವಂತನಿಗೆ ‘ಅಭೀಃ ಅಭೀಃ’ ಎಂಬ ಗುಣವಾಚಕ ವನ್ನು ಆರೋಪಿಸುವರು. ನಾವು ನಿರ್ಭೀತರಾಗಬೇಕು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವಾಗುವುದು. ಎಳಿ, ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದ್ಭುತ ತ್ಯಾಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯುವಕರು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಆಶಿಷ್ಯ, ದ್ರುಡಿಷ್ಯ, ಬಲಿಷ್ಠ ಮೇಧಾವಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮೀಸ ಲಾಗಿದೆ. ಕಲ್ಪತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನೂರಾರು, ಸಹಸ್ರಾರು ಯುವಕರು ಇರುವರು. ನಾನು ಏನನ್ನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ, ನಾನು ಕಲ್ಪತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಆಲೆಯುತ್ತಿದ್ದವನು, ನಾನೇ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾಡಬಹುದು! ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿ. ಎಳಿ ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ, ಪ್ರಪಂಚ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಭರತಖಂಡದ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆ. ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಉತ್ಸಾಹ ನಮ್ಮ ತಾಯ್ನಾಡಿ ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ, ಕಲ್ಪತೆಯ ಯುವಕರೇ, ಶ್ರದ್ಧೋತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ; ನೀವು ಬಡವರು, ಸ್ನೇಹಿತರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸ ಬೇಡಿ. ಹಣ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿರುವರು? ಮನುಷ್ಯನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಣಮಾಡುವುದು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಮನುಷ್ಯನ ಶಕ್ತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿದೆ.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಕಠೋಪನಿಷತ್ತನ್ನು ಯಾರು ಓದಿರು ವರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ರಾಜ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದಾನಕೊಡುವ ಬದಲು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಸುಗಳನ್ನು ಅವನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಚಿಕೇತನೆಂಬ ಅವನ ಮಗನಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯುಂಟಾಯಿತು ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೇಳುವುದು. ಶ್ರದ್ಧೆ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನಾನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗುವುದು. ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಪದ ಇದು. ಎಲ್ಲಾ ಅದರ ಮೇಲಿದೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಈ ಭಾವನೆ ನಚಿಕೇತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯಿತು. “ನಾನು ಹಲವರಿಗೆ ಮೇಲಾಗಿರುವೆನು. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರು ವೆನು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೂ ನಾನು ಕೊನೆಯವನಲ್ಲ, ನಾನು ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.” ಈ ಧೈರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು

ಇಚ್ಛಿಸಿದನು. ಮೃತ್ಯುವಿನ ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಹುಡುಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟನು. ಆ ಧೀರ ನಚಿಕೇತ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕಾದು ಕುಳಿತನು. ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಹೇಗೆ ದೊರಕಿತು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಂತಹ ಶ್ರದ್ಧೆ. ದುರದೃಷ್ಟಿ ವಶಾತ್ ಭರತಖಂಡದಿಂದ ಇದು ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ಇಂತಹ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು. ಒಬ್ಬನಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ತರತಮದಲ್ಲಿ. ಅನ್ಯಥಾ ಅಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನನ್ನು ಪ್ರಖ್ಯಾತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಶ್ರದ್ಧೆ. ಅಧೋಗತಿಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು ಅಶ್ರದ್ಧೆ. ಯಾರು ತಾನು ದುರ್ಬಲ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವನೋ ಅವನು ದುರ್ಬಲನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಗುರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಸತ್ಯ. ಈ ಶ್ರದ್ಧೆ ನಿಮಗೆ ಬರಬೇಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಭೌತಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲವೆಲ್ಲ ಶ್ರದ್ಧೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾಂಸಖಂಡದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಂಬಿದರು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು? ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಏಕವಾಣಿ ಯಿಂದ ಆತ್ಮ ಅನಂತವಾದುದು, ಶಕ್ತಿ ಅನಂತವಾದುದು ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿರುವರು. ಅದನ್ನು ನಂಬಿ. ಆತ್ಮನನ್ನು ಯಾವುದೂ ನಾಶಮಾಡಲಾರದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನಂತಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಷ್ಟೆ. ಇಲ್ಲೇ ಭಾರತದ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೂ ಇತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲೀ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲೀ, ಅದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲೀ ಎಲ್ಲರೂ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುವರು. ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಈ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇಂದು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಹಾಸಾಹಸ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವ ಹುಡುಗಾಟಿಕೆಯ ಸ್ವಭಾವ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಇಡುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಧೀರರಾಗಿ, ಶ್ರದ್ಧಾವಂತರಾಗಿ, ಉಳಿದುದೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು.

ನಾನು ಇನ್ನೂ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾಳೆ ನಾನು ಸತ್ತರೂ ಕಾರ್ಯ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿ ನನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಗೂ ಅತೀತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವರು ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಂಗದೇಶದ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದೆ. ಯುವಕರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತರವಾದುದು ವಂಗಯುವಕರ ಮೇಲಿದೆ. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ ಭರತಖಂಡವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿರುವೆನು. ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ವಂಗ ಯುವಕರಿಂದ ಬರುವುದೆಂಬುದು ನನ್ನ ದೃಢನಂಬಿಕೆ. ಅನಂತ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಉತ್ಸಾಹಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುವ ವಂಗಯುವಕರಿಂದ, ಪೂರ್ವಜರ ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವವರು ಬರುವರು. ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪವಿತ್ರ ಕೆಲಸವಿದು. “ಏಳಿ, ಜಾಗೃತರಾಗಿ, ಗುರಿ ಸೇರುವವರೆಗೂ

ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ” ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಂಜಬೇಡಿ, ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಇದ್ದುದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಜಗದ ಮಹಾ ವಿಭೂತಿಗಳೆಲ್ಲ ಜನಿಸಿರುವರು. ಇತಿಹಾಸ ಪುನರಾವೃತ್ತಿಯಾಗಲೇಬೇಕು. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಂಜಬೇಡಿ. ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೀವು ಸಾಧಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅಂಜಿದೊಡನೆಯೇ ನೀವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಪ್ರಪಂಚದ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಅಂಜಿಕೆ. ಇದೇ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಅಂಜಿಕೆ. ನಿರ್ಭಯತೆ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡುವುದು. ಆದಕಾರಣ “ಏಳಿ, ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ, ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರುವ ವರೆಗೂ ನಿಲ್ಲದಿರಿ.”

ಮಹನೀಯರೇ, ನೀವು ತೋರಿದ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪುನಃ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಿ. ನಾನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಉಪಯೋಗವುಳ್ಳವನಾಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ, ನನ್ನ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ, ನನ್ನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿರುವ ತೀವ್ರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ.

೧೮. ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನದ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳು

(ಕಲ್ಪತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ)

ಬಹಳ ಹಿಂದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಲಿಪಿಬದ್ಧ ಇತಿಹಾಸ, ಇಲ್ಲ, ಕಿಂವದಂತಿ ಎಂಬ ಕಥೆಗಳ ಮಂದ ಪ್ರಕಾಶ ಕೂಡ ತೂರಿಹೋಗಲಾರದೋ, ಅಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಕಾಲಗರ್ಭದಿಂದಲೂ ಒಂದು ಕಾಂತಿ ಕೋರೈಸುತ್ತಿದೆ. ಬಾಹ್ಯಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಉಜ್ವಲವಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಂದವಾಗಿಯೂ, ಆದರೆ ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗದೆ, ಸ್ಥಿರವಾಗಿ, ಮೌನವಾಗಿ, ಅಗೋಚರವಾಗಿ, ಮೃದುವಾಗಿಯಾದರೂ ಅತಿಪ್ರಬಲವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾ - ಮುಂಜಾನೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದ, ಯಾರ ಅರಿವಿಗೂ ಬಾರದ ಹಿಮಮಣಿಯು ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಗುಲಾಬಿಯನ್ನು ಅರಳಿಸುವಂತೆ-ಭರತಖಂಡದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ಭಾವನಾ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅದು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಭಾವನೆ, ವೇದಾಂತ ತತ್ವದ ಪ್ರಭಾವ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಈ ಭಾವನೆ ವಿಕಸಿತವಾಯಿತೋ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಂದು ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಊಹಿಸುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಊಹೆಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲವನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಆರೋಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಗಳಾದ ನಾವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದಿಯಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಥಮ ಆಲೋಚನೆ ಎಂತಲೂ ಮತ್ತು ಅದೇ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ ಎಂತಲೂ ನಾನು ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವೇದಾಂತದ ಮಹಾ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನದ ಅಲೆಗಳೆದ್ದು ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿವೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅಥೆನ್ಸ್, ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡ್ರಿಯಾ, ಅಂಟಿಯೋಕ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅದು ಬೀರಿತು. ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಸಾಂಖ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಪುರಾತನ ಗ್ರೀಕರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ಸಾಂಖ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ದರ್ಶನಗಳೆಲ್ಲಾ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಅಥವಾ ವೇದಾಂತದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿವೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೂ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ ವಿಭಿನ್ನ ಪಂಗಡಗಳ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣ, ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನೆಲೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು. ನೀವು ದ್ವೈತಿಗಳೋ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳೋ, ಅದ್ವೈತಿಗಳೋ, ಅಥವಾ ಶುದ್ಧಾದ್ವೈತಿಗಳೋ, ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರಾಗಿರಿ, ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲುವ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು. ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದು ಆಸ್ತಿಕ ಮತವಲ್ಲ. ಜೈನರು ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧರು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದುದರಿಂದಲೇ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ; ವೇದಾಂತವು ಈ ವಿಭಿನ್ನ ಪಂಗಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಅನಂತರ ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಂತಹ ಬೃಹತ್ ವಟುವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತದ ಪ್ರಭಾವ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದೂ, ತಿಳಿಯದೆಯೂ ನಾವು ವೇದಾಂತವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವೆವು, ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವೆವು, ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡುವೆವು, ವೇದಾಂತದಲ್ಲೇ ಸಾಯುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂವು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಇದೊಂದೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದು. ಈ ಯುಗಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂ ಪಂಗಡಗಳೂ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಉಪನಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ತೋರಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿಗಳು ಕೂಡ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಸಮನ್ವಯ ಭಾವವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಲ ಋಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾದಾಡಿದರಂದರೆ “ಭಿನ್ನ ಮತವಿಲ್ಲದ ಮುನಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂಬುದು ನಾಣ್ನಡಿಯಾಯಿತು. ಉಪನಿಷತ್ತು ದ್ವೈತ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ತೋರುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟೇ ಹೊರಗಿನ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈಶ್ವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಮಹಾ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ ಒದಗಿತ್ತು. ಅವರ ಇಡೀ ಜೀವನ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಮಹಾಸಮನ್ವಯದಂತೆ ಇತ್ತು. ಉಪದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಸಾವಿರಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರ ಜೀವವು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಜೀವಂತ ಭಾಷ್ಯದಂತೆ ಇತ್ತು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳೇ ಮಾನವ ರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಇತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಆ ಸಮನ್ವಯ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನಿಮಗೆ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನ. ವೇದಾಂತ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಲ್ಲ. ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದರ ಪೂರಕ. ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದರ ಪೂರಕ. ‘ತತ್ತ್ವಮಸಿ’ ಎಂಬ ಅದ್ವೈತ ಶಿಖರವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೆ ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಮಟ್ಟಲು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರುವುದೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಗುರಿ. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದ ಕಾಲವೊಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಇವೆ. ಈಗಲೂ ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನದ ಬಹುಭಾಗ ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವುದು. ಆದರೂ ವೇದಗಳ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಈಗ ಭರತ ಖಂಡದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ವೇದಗಳ ಕರ್ಮಕಾಂಡವನ್ನು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ತಂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ವೇದಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೇಳುವಾಗಲೂ ಅವನ್ನು ಪುರಾಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವರು. ನಾವು ಕರ್ಮಕಾಂಡವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ವೈದಿಕರೆಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ವೇದಾಂತಿಗಳು ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯ. ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಲ್ಲಾ ವೇದಾಂತಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ವೇದಾಂತಿಗಳು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದ್ವೈತಿಗಳು, ಅದ್ವೈತಿಗಳು, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ದ್ವೈತ ಮತ್ತು ಅದ್ವೈತ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಶುದ್ಧಾದ್ವೈತಿಗಳು ಅಥವಾ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳು ಎಂದು ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ದ್ವೈತಿಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ಅದ್ವೈತಿಗಳು. ಈಗಿರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಆಧುನಿಕವಾದವು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನದರ ರೂಪಾಂತರ ಎಂದುತೋರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರನ್ನು ರಾಮಾನುಜರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದೂ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಉಪದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ರಾಮಾನುಜರು ಇತ್ತೀಚಿನ ಅತಿ ಪ್ರಮುಖ ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವರು. ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಮತ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವರು. ರಾಮಾನುಜರನ್ನು ಭರತಖಂಡದ ಇತರ ದ್ವೈತ ವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ದವರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೋಧನೆಯ ರೀತಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹೋಲಿಕೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವುದು. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮುನಿ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರಚಾರಕರಿದ್ದರು. ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭು ಇವರ ತತ್ತ್ವವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ವಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಶೈವ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳೆಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದವರು ಇರುವರು. ಶೈವರು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮತ್ತು ಸಿಲೋನಿ ನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅದ್ವೈತಿಗಳು. ಅವರು ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಬದಲು ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ಜೀವಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ರಾಮಾನುಜರಂತೆಯೇ. ರಾಮಾನುಜ ಸಂಪ್ರದಾಯದವರು ಜೀವವನ್ನು ಅಣುವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಜೀವವನ್ನು ವಿಭು ಎನ್ನುವರು. ಎಷ್ಟೋ ಅದ್ವೈತ ಪಂಥಗಳಿವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟೋ ಪಂಥಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಅವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಕೆಲವು ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರು ಶಂಕರರನ್ನೇ ಟೀಕಿಸುವರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಭಿಕ್ಷು ಅದ್ವೈತಿಯಾದರೂ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಮಾಯಾವಾದವನ್ನು ಖಂಡಿಸುವನು. ಮಾಯಾ

ವಾದವನ್ನು ನಂಬದ ಎಷ್ಟೋ ಪಂಥಗಳಿದ್ದುವು. ಅವರು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಚ್ಛನ್ನ ಬೌದ್ಧರೆಂದು ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಂಕರರು ಮಾಯಾವಾದವನ್ನು ಬೌದ್ಧರಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ, ಅಂತೂ ಈಗ ಅದ್ವೈತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿರು ವರು. ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಅದ್ವೈತ ಪ್ರಚಾರಕರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಭಾವ, ವಂಗ ಪಂಜಾಬ್ ಕಾಶ್ಮೀರ ದೇಶ ಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಹರಡಲಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಅನುಯಾಯಿ ಗಳು. ಉತ್ತರ ಭಾರತ ಕಾಶಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಭಾವ ವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರುವರು.

ಶಂಕರ ರಾಮಾನುಜರಿಬ್ಬರೂ ತಾವು ಹೊಸ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದವರೆಂದು ಹೇಳು ವುದಿಲ್ಲ. ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಬೋಧಾಯನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನುಸರಿಸು ತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. “ಭಗವದ್ಬೋಧಾಯನಕೃತಾಂ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರವೃತ್ತಿಂ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯಾಃ ಸಂಚಿಕ್ಷಿಪುಃ ತನ್ಮತಾನುಸಾರೇಣ ಸೂತ್ರಾಕ್ಷರಾಣಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸ್ಯಂತೇ” - ಬೋಧಾಯನರು ಬರೆದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ಸೂತ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು; ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಸೂತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿರು ವೆನು ಎಂದು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರು ವರು. ಅವರು ಆ ಬೋಧಾಯನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವುದೇ ಅದು. ಬೋಧಾಯನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಗಳು ಬೋಧಾಯನ ವೃತ್ತಿಯೊಂದನ್ನಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಸೂತ್ರ ಭಾಷ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರುವರು. ರಾಮಾನುಜರನ್ನು ಸಮಯ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಟೀಕಿಸಿದರೂ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಯವರೂ ಬೋಧಾಯನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಹುಡುಕಿರುವೆನು. ಆದರೂ ಅದು ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಲಿಲ್ಲ. ರಾಮಾನುಜರು ತಾವು ಬೋಧಾಯನರ ಭಾವನೆಯನ್ನೇ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವರ ವಾಕ್ಯ ವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು ವರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿದರಂತೆ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಭಾಷ್ಯಕಾರನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹೇಳುವರು. ಅವರ ಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ಗುರುಗಳ ಗುರುಗಳು ಕೂಡ ಅದೇ ವೇದಾಂತ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ದವರು. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಕರರಿಗಿಂತ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿರುವರು. ಆದ ಕಾರಣ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಕೂಡ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಬೋಧಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಜ ವಾಯಿತು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಕೂಡ ರಾಮಾನುಜರು ಬೋಧಾಯನರಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಂತೆ ಇತರರ ಯಾವುದೋ ಭಾಷ್ಯದಿಂದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವ ಭಾಷ್ಯವೆಂದು ಈಗ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನೀವು ಕೇಳಿದ, ನೋಡಿದ ದರ್ಶನಗಳೆಲ್ಲಾ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ದಾರ್ಶನಿಕರು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನೇ ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಲವು ತತ್ತ್ವಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರ ತತ್ತ್ವವು ಬೀರಿದಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತಾವುದೂ ಬೀರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಸರ ತತ್ತ್ವ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸಾಂಖ್ಯ, ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವಿಕಾಸ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಭಾರತದ, ಅಷ್ಟೇ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ತತ್ತ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಪಿಲನಿಗೆ ಚಿರ ಋಣಿಗಳು. ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ದರ್ಶನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಭರತಖಂಡದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಕಪಿಲನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಪಿಲನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳು ಹಿಂದೆ ಹೋದರೂ ತೇಜಸ್ವಿ, ಗೌರವಯುಕ್ತ, ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಭಾ ಶಾಲಿ ಕಪಿಲ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಿನ್ನ ಪಂಥಗಳೂ ಕಪಿಲನ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರದ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಗಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ನ್ಯಾಯಸಿದ್ಧಾಂತದವರಿಗೆ ಭರತಖಂಡದ ತತ್ತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ, ವಿಶೇಷ, ಜಾತಿ, ದ್ರವ್ಯ, ಗುಣ ಮುಂತಾದ ಜಟಿಲವಾದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲೇ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜೀವನವೇ ಸಾಲದು. ಅವರು ಕೇವಲ ತರ್ಕದಲ್ಲೇ ನಿರತರಾಗಿದ್ದು ತತ್ತ್ವವನ್ನು ವೇದಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಭರತಖಂಡದ ಇತ್ತೀಚಿನ ತತ್ತ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯದವರಲ್ಲಾ ವಂಗ ನೈಯಾಯಿಕರ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಜಗದೀಶ, ಗದಾಧರ, ಶಿರೋಮಣಿ ಮುಂತಾದವರು ನದಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರೋ, ಮಲಬಾರಿನ ಕೆಲವು ನಗರಗಳಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವರು. ಆದರೆ ವ್ಯಾಸ ಪ್ರಣೀತ ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿದೆ. ಆ ದರ್ಶನವು ಬೋಧಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮ ದಷ್ಟೇ ಅದೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು. ವ್ಯಾಸದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶ್ರುತಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಸರು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಾಂತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುವರು. ಅವರು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದದ್ದು ವೇದಾಂತಶಾಸ್ತ್ರ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರ ಸೂತ್ರಗಳು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ.

ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಭರತಖಂಡದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಸ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯದವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಈ ಭಾಷ್ಯಕಾರರ ಮತಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ

ಅವರು ಮೂಲಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಕೃತಗೊಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜುಗುಪ್ಸೆಯಾಗುವುದು. ವ್ಯಾಸಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥವೆಂಬ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆತಿದೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೇರೊಂದು ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಲ್ಲದೆ ಯಾರೂ ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾರರು.

ವ್ಯಾಸಸೂತ್ರದ ಅನಂತರದ ಪ್ರಮಾಣವೇ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಭಗವದ್ಗೀತೆ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಗೀತೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಕೀರ್ತಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಬರೆದರು. ಈ ಮಹಾಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಮಹಾಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು. ಸನಾತನ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರೆಲ್ಲಾ ಇವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು.

ಹಲವು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಇವೆ, ನೂರಂಟು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಇತ್ತೀಚಿನವು. ಅಲ್ಲಾಸನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿರುವ ಅಲ್ಲೋಪನಿಷತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿನದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದನನ್ನು ರಜಸುಲ್ಲಾನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಆಕ್ಬರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ-ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಸಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ರಚಿಸಿದರು ಎನ್ನುವರು. ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದನು ರಜಸುಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಂತಹ ಹಲವು ಪಂಥೀಯ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಇತ್ತೀಚಿನದೆಂದು ತೋರುವುದು. ಇದನ್ನು ಬರೆಯುವುದೂ ಸುಲಭ. ಸಂಹಿತೆಯ ಭಾಷೆ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣವೇ ಇಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ವೈದಿಕ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಓದಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಯಾಯಿತು. ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪಾಣಿನಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಓದಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದುದೇನೆಂದರೆ ವೈದಿಕ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ನಿಯಮಗಳಿಗಿಂತ ಅಪವಾದಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಅನಂತರ ಒಂದು ವಿನಾಯಿತಿ ತರುವರು. ಈ ನಿಯಮ ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಏನನ್ನಾದರೂ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ! ಯಾಸ್ಮಿನ್ ನಿರುಕ್ತ ಒಂದೇ ರಕ್ಷಣೆ. ಆದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಮಾನಾರ್ಥ ಪದಗಳಿವೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಷ್ಟು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭ! ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯವಿದ್ದು ಹಿಂದಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳಂತೆ ಕಾಣುವ ಪದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ವ್ಯಾಕರಣದ ಅಂಜಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಅನಂತರ ರಜಸುಲ್ಲಾನೋ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಸುಲ್ಲಾನನ್ನು ತಂದರೂ ಸಾಕು. ಹೀಗೆ ಹಲವು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವರು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವರು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದವರೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಕೆಲವು

ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುವು, ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದುವೆಂದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಷ್ಯಕಾರರಾದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು. ಅನಂತರ ರಾಮಾನುಜರೇ ಮುಂತಾದವರು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾಷ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಒಂದೆರಡು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು. ಇವು ಒಂದು ಜ್ಞಾನಸಾಗರ. ನನ್ನಂತಹ ಅಲ್ಪಮತಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳು ಹಿಡಿಯುವುವು. ಇದು ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವೆನು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವು ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾವ್ಯಗಳು. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಹಿತೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿರುವ ಭಾಗಗಳು ದೊರಕುವುವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಳಯದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ “ತಮ ಆಸೀತ್ ತಮಸಾ ಗೂಢಮಗ್ರೇ” ತಮಸ್ಸು ತಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದುವಾಗ ಕಾವ್ಯದ ಅಪೂರ್ವ ಭವ್ಯತೆಯ ಅನುಭವವಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಭವ್ಯತೆಯ ಭಾವವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರುವರು. ಆದರೆ ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭವ್ಯತೆ ಎಂದರೆ ಬಾಹುಬಲದ ಭವ್ಯತೆಯೇ, ಅಥವಾ ಹೊರಜಗತ್ತು, ಭೌತವಸ್ತು ಅಥವಾ ಆಕಾಶ ಇವುಗಳ ಅನಂತತೆಯೇ. ಮಿಲ್ಟನ್, ಡಾಂಟೆ ಅಥವಾ ಈಚಿನ ಅಥವಾ ಪುರಾತನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳು ಅನಂತವನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಅನಂತದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅನಂತಾಕಾಶವನ್ನು ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದದ್ದು ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವರು. “ತಮ ಆಸೀತ್ ತಮಸಾ ಗೂಢಂ” ಎಂಬ ಒಂದು ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ. ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಮೂವರು ಕವಿಗಳು ವರ್ಣಿಸಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ನಮ್ಮ ಕಾಳಿದಾಸನ ವರ್ಣನೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ: ಸೂಚೀಭೇದ್ಯ ಅಂಧಕಾರ (ಸೂಚಿಯಿಂದ ಭೇದಿಸುವಷ್ಟು ಘನೀಭೂತವಾದ ಕತ್ತಲೆ). ಮಿಲ್ಟನ್: “ಬೆಳಕಿಲ್ಲ ನೋಡಬಹುದಾದ ಅಂಧಕಾರ.” ಆದರೆ ಉಪನಿಷತ್ತಿಗೆ ಬಂದರೆ, “ಅಂಧಕಾರ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಅಂಧಕಾರ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಿತ್ತು” ಎಂದಿದೆ. ಉಷ್ಣವಲಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರಿಗೆ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೇದ್ಯವಾಗುವುದು. ವರ್ಷಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೀಳುವಾಗ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವೆಲ್ಲಾ ಕಪ್ಪು ಮೋಡಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಕಪ್ಪು ಮುಗಿಲುಗಳು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕವಿಯುವುವು. ಕಾವ್ಯ ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. ಆದರೆ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲಾ ಬಾಹ್ಯವರ್ಣನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವನದ ಮಹಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು.

ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕರು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಪರಮಾತ್ಮ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವರು. ಅದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸೋತಂತೆ ನಮ್ಮವರೂ ಸೋತರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ದಾರಿತಪ್ಪಿ ನಿಂತರು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರಿಗೂ ಇದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ನೀಡುವ ವಿವರಣೆಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದುದು ಬೇರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. “ಯತೋ ವಾಚೋ ನಿವರ್ತಂತೇ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮನಸಾ ಸಹ”, ಎಲ್ಲಿಂದ ಮಾತು ಮನಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದೋ, “ನ ತತ್ರ ಚಕ್ಷುರ್ಗಚ್ಛತಿನ ವಾಗ್ ಗಚ್ಛತಿ” ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಹೋಗಲಾರದು, ಮಾತು ಹೋಗಲಾರದು” ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವ ಹಲವು ವಾಕ್ಯಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಂಗದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದರು. ತಮ್ಮ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅವರು ಆಂತರ್ಮುಖಿಗಳಾದರು. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ದೊರಕುವ ಸಂಭವವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉತ್ತರವೂ ದೊರಕದು. ಅದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು. ಜಡ ಅಚೇತನ ಪ್ರಕೃತಿ ನಮಗೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾರದು ಎಂದು ಅದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು. ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯ ಜೀವಾತ್ಮನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತು.

“ತಮೇವೈಕಂ ಜಾನಥ ಆತ್ಮಾನಂ ಅನ್ಯಾ ವಾಚೋ ವಿಮುಂಚಥ.” (ಮುಂಡಕೋಪ ನಿಷತ್)- ಈ ಆತ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಿರಿ, ಉಳಿದ ವ್ಯರ್ಥಾಲಾಪವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಸಮಾಧಾನ ದೊರಕಿತು. ಪರಮಾತ್ಮ, ಈಶ್ವರ, ಜಗದೊಡೆಯ ಈ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳು ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆತವು. ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೂ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ, ಮಾನವ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅವನಿಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ, ಈ ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನ ಅಲ್ಲಿ ದೊರಕಿತು. ಆತ್ಮತತ್ತ್ವದ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾವ್ಯವಿದು. ಜಡ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಆತ್ಮನನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಯತ್ನ ಇನ್ನು ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇತ್ಯಾತ್ಮಕ (positive) ಭಾಷೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊರೆದಿರುವರು. ಅನಂತತೆಯ ಭಾವವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಇಲ್ಲ. ಬಾಹ್ಯ, ಜಡ, ಅಚೇತನ ಆಕಾಶಸಂಬಂಧದ ಇಂದ್ರಿಯಗ್ರಾಹ್ಯ ಅನಂತ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಇಂತಹ ಸುಂದರ ಭಾವನೆಗಳು ಬರುವುವು:

ನ ತತ್ರ ಸೂರ್ಯೋ ಭಾತಿ ನ ಚಂದ್ರತಾರಕಂ
ನೇಮಾ ವಿದ್ಯುತೋ ಭಾಂತಿ ಕುತೋಽಯಮಗ್ನಿಃ |
ತಮೇವ ಭಾಂತಮನುಭಾತಿ ಸರ್ವಂ
ತಸ್ಯ ಭಾಸಾ ಸರ್ವಮಿದಂ ವಿಭಾತಿ ||

“ಅಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಬೆಳಗಲಾರ, ಚಂದ್ರ ಬೆಳಗಲಾರ, ತಾರೆಗಳು ಬೆಳಗಲಾರವು. ಅಲ್ಲಿ ಮಿಂಚು ಬೆಳಗಲಾರದು. ಇನ್ನು ಈ ಅಗ್ನಿಯ ಪಾಡೇನು!” ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾವ್ಯವು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಸುಂದರವಾಗಿರಬಲ್ಲದು! ಇಂತಹ ಕಾವ್ಯವು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕದು. ಅಪೂರ್ವ ಕಲೋಪನಿಷತ್ತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ರಚನೆ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ನೋಡಿ! ಎಷ್ಟು ಮನೋಹರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡಿರುವರು ನೋಡಿ! ಆ ಸಣ್ಣ ಬಾಲಕ ನಚಿಕೇತನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬಂದು ಯಮನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು. ಅತಿ ಕುಶಲಿಯಾದ ಗುರು, ಸ್ವಯಂ ಯಮನೇ ಜನನ ಮರಣಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವನು. ಆ ಹುಡುಗನ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಯಾವುದು? ಮೃತ್ಯುವಿನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು!

ನೀವು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಎರಡನೆಯ ಅಂಶವೇ ಅವುಗಳ ಅಪೌರುಷೇಯತ್ವ. ಹಲವು ಹೆಸರುಗಳು, ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಆಚಾರ್ಯರು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಯಾರೂ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪುರುಷರಲ್ಲ, ಯಾವ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೂ ಅವರ ಜೀವನದ ಆಧಾರ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಚರವಾಗದೆ, ಭಾವನೆಗೆ ನಿಲುಕದೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾಯಾಮೂರ್ತಿಗಳಂತೆ ಇರುವರು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಅಪೂರ್ವ ಮಹಿಮೆ, ಜ್ಯೋತಿರ್ ಮಯವೂ ತೇಜೋಮಯವೂ ಆದ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಶೇಷದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯರು ಹುಟ್ಟಿ ಬಾಳಿ ಅಳಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೂ ಅವು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಷ್ಟು ಅವು ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವತಾರಗಳು ಋಷಿಗಳ ಆರಾಧನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅವು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, ಅವರ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಅವು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಅಪೌರುಷೇಯ ಭಾವನೆಯು ಅವು ಸಾರುವ ದೇವರಷ್ಟೇ ಅದ್ಭುತವಾದುದು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಋಷಿಗೆ, ಯೋಚನಾಪರನಿಗೆ, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗೆ, ಯುಕ್ತಿಮತಿಗೆ, ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಷ್ಟು ಅಪೌರುಷೇಯವಾಗಿದೆ. ಇವೇ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಕೈಸ್ತರಿಗೆ ಬೈಬಲ್ ಹೇಗೋ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಖುರಾನು ಹೇಗೋ, ಬೌದ್ಧರಿಗೆ ತ್ರಿಪಿಟಕಗಳು ಹೇಗೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು. ಇವೇ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಮತ್ತಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಪುರಾಣ, ತಂತ್ರ, ಇತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ವ್ಯಾಸಸೂತ್ರ, ಕೂಡ, ಎರಡನೆಯ, ಮೂರನೆಯ ದರ್ಜೆಗೆ ಸೇರಿದವು. ವೇದಗಳು ಮುಖ್ಯ. ಮನುಸ್ಮೃತಿ, ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕಾರ ಯೋಗ್ಯ. ಯಾವಾಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಅವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮರೆತರು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮದ ಆಚಾರ ಈಗ ಉಪನಿಷತ್ತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ಬಂಗಾಳ ದೇಶದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ

ವೇದದಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿದೆ. ವೇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚೇ ಇದೆ. ಆಚಾರ ಎಂಬ ಒಂದು ಪದದ ಪ್ರಭಾವ ಎಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ನೋಡಿ! ಹಳ್ಳಿಯವನಿಗೆ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುವುದೇ ಆಚಾರಶೀಲತೆಯ ಪರಮಾವಧಿ. ಯಾರು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರನ್ನು “ನೀವು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲ, ಹೊರಡಿ” ಎನ್ನುವೆವು. ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ವಶವಾಗಿ ನನ್ನ ತಾಯ್ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲವರು ತಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವರು. ಯಾವನು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆತ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರವಂತನಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಮಾಣ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುವುದು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಗೃಹ್ಯ, ಶ್ರೌತ ಸೂತ್ರಗಳು ಕೂಡ ವೇದಗಳ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಧೀನ. ಅವು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ, ಮಹಾಬುಡ್ಧಿಗಳ ವಾಣಿ. ನೀವೂ ಹಿಂದೂಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವನ್ನು ನಂಬಬೇಕು. ಈಶ್ವರ ಎಂದರೆ ನೀವು ಯಾವ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ವೇದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒಪ್ಪದೇ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ನಾಸ್ತಿಕರು. ಕ್ರೈಸ್ತರ, ಬೌದ್ಧರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದು. ಅವೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಪುರಾಣಗಳು, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ, ಆಳುವ ಅರಸರ ಮತ್ತು ವಂಶಗಳ ಹೆಸರು, ಮಹಾಪುರುಷರ ಜೀವನ ಮುಂತಾದವು ಇವೆ. ಅವು ಪೌರಾಣಿಕ ವಸ್ತುಗಳು. ವೇದಗಳೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವಕ್ಕೆ ಗೌರವ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬೈಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು ವೇದಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರಿ. ಅವು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದಾಗ ಅವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ಮಿರಾನು ಕೂಡ. ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ನೈತಿಕ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವು ವೇದಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವಕ್ಕೆ ಪುರಾಣದಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದೇನೆಂದರೆ ವೇದಗಳು ಎಂದೂ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಅವು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದುವಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಕ್ರೈಸ್ತಪಾದಿ, ಒಂದು ಸಲ, ತಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸತ್ಯ ಎಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೀಗೆಂದೆ: “ನಮ್ಮದು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅದು ಸತ್ಯ. ನಿಮ್ಮದು ಚರಿತ್ರೆಯಂತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾರೋ ಕೆಲವು ದಿನದ ಹಿಂದೆ ಅದನ್ನು ಬರೆದಿರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮದು ಮಾನವಕೃತ, ನಮ್ಮದು ಹಾಗಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನೈತಿಕಾಸ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಅದರ ಸತ್ಯತೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣ.” ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೇದಕ್ಕೂ ಇತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಇದು.

ಈಗ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಬೋಧನೆಗೆ ಬರೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಭಾವನೆಯ ಮಂತ್ರಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ದ್ವೈತದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದವು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯದವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಸಂಸಾರ ಅಥವಾ ಜೀವಾತ್ಮನ ಪುನರ್ಜನ್ಮ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಏಕಮತವಿದೆ. ಮೊದಲು ದೇಹವಿದೆ,

ಅದರ ಹಿಂದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಮನಸ್ಸಿದೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಜೀವ ಇದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಇದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸೇ ಜೀವ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಂತಃಕರಣ ಎನ್ನುವರು. ಇದು ಜೀವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಂತ್ರದಂತೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಜೀವನು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವನು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವರು. ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಮೋಕ್ಷ ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೆ ಅವನು ಹಲವು ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುವನು. ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ನಂಬುವರು. ಎಲ್ಲ ಪಂಗಡದವರಲ್ಲೂ ಒಮ್ಮತವಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ವಾವುದೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಲೇ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದು. ಇದೇ ಪ್ರಾಚ್ಯರಿಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೂ ಇರುವ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಇಲ್ಲಿ inspiration (ಯಾವುದೋ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದು) ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ expiration (ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದು) ಶಕ್ತಿ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯ, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಆಗಲೇ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿವೆ. ಯೋಗಿಗಳು ಪಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಅಣಿಮಾ, ಲಘಿಮಾ ಮುಂತಾದ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಆಗಲೇ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿರುವವು. ಅವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೇ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಕೆಳಗೆ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿರುವ ಅತಿ ಕ್ಷುದ್ರ ಕೀಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಣಿಮಾದಿ ಅಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಗಳಿವೆ. ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಉತ್ತಮ ಶರೀರ ದೊರೆತೊಡನೆಯೇ ಅವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವವು. ಅವು ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲಿವೆ. ‘ನಿಮಿತ್ತಮು ಪ್ರಯೋಜಕಂ ಪ್ರಕೃತೀನಾಂ ವರಣಭೇದಸ್ತು ತತಃ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕವತ್’ – ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಕ್ರಿಯೆಗಳೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲ. ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಇರುವ ಆತಂಕವನ್ನು ಅವು ನಿವಾರಿಸುವವು – ರೈತನು ನೀರು ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಆತಂಕವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಕಾಲುವೆಯ ನೀರು ಹರಿಯುವಂತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪತಂಜಲಿಯು ದೂರದ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರುವ ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಉಪಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ನೀರು ತುಂಬಾ ಇದೆ. ತನ್ನ ಗದ್ದೆಗೂ ಕೆರೆಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಮಣ್ಣಿನ ಆತಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದೊಡನೆಯೇ ನೀರು ಸ್ವಭಾವತಃ ಹರಿದು ಬರುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ, ಆಗಲೇ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಆವರಣವೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಆವರಣ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗುವುದು, ಆತ್ಮನ ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇರುವ ಭಾವನೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇದು. ನಾವು ಹುಟ್ಟು ಪಾಪಿಗಳು ಎಂಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಂಬದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಜನ್ಮತಃ ಪಾಪಿಗಳು ಎಂದು ಅವರು ನಿಂದಿಸುವರು. ಸ್ವಭಾವತಃ ನಾವು ಪಾಪಿಗಳಾದರೆ ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಸಜ್ಜನರಾಗಲಾರೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ವಭಾವ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗಬಲ್ಲದು? ಇದನ್ನು ಅವರು ಆಲೋಚಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಾದವು ಸ್ವವಿರೋಧಿಯಾದುದು. ಅದು ಸ್ವಭಾವ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಅದ್ವೈತಿಗಳು, ದ್ವೈತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಎಲ್ಲ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯದವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾವನೆಯೇ ದೇವರು. ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತ ಅವರ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬಹುದು. ದ್ವೈತಿಗಳು ಸಗುಣ ದೇವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಈ ಸಗುಣ ಎಂದರೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಗುಣದೇವರು ಅಥವಾ ಈಶ್ವರ ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೊಂದು ದೇಹವಿದೆ, ಅವನೆಲ್ಲೋ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವನು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ಗುಣಗಳಿವೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಈಶ್ವರನ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಣನೆಗಳಿವೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿ - ಸ್ಥಿತಿ-ಲಯಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಈಶ್ವರನೇ ಕಾರಣನೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪ್ರದಾಯ ದವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಈಶ್ವರನಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲಿನ ಸಗುಣ ನಿಗುಣ ದೇವರನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷಣವೇ ಇಲ್ಲದಾಗ ಯಾವ ಗುಣವಾಚಕವೂ ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾರದು. ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಆರೋಪಿಸದೆ ಕೇವಲ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದುದೇ ಇದನ್ನು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಋಷಿಗಳು ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಆರೋಪಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು “ನೇತಿ, ನೇತಿ” ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು ಎನ್ನುವರು.

ಭರತಖಂಡದ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯದವರೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ದ್ವೈತಿ ಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜರನ್ನು ಆಧುನಿಕ ದ್ವೈತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವೆನು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಧಾರಣ ಮಾಡಿದ ಆಚಾರ್ಯರ ಪರಿಚಯ ವಂಗ ದೇಶದವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭು ಹೊರತು, ಮಿಕ್ಕ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಆಚಾರ್ಯರೆಲ್ಲ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಭೆಯೇ ಇಂದು ಇಡೀ ಭಾರತ ವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಳುತ್ತಿರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಚೈತನ್ಯರು ಕೂಡ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ರಾಮಾನುಜರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರ, ಜೀವ, ಜಗತ್ ಇವು ಶಾಶ್ವತವಾದವು. ಜೀವಿಗಳು ಅನಾದಿ, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುವುವು, ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಚಿರ ಕಾಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುವು. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಚಿರಕಾಲವೂ ಬೇರೆ ಯಾಗಿರುವುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಜೀವರಷ್ಟೇ ಮತ್ತು ದೇವರಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾದ ಜಗತ್ತು ಕೂಡ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದು. ದೇವರು ಜೀವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವನು, ಅದರ ಸಾರವಾಗಿ ರುವನು. ಅವನು ಅಂತರ್ಯಾಮಿ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಮಾನುಜರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಜೀವಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮರ ಸ್ವಭಾವ ಒಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಯೆಲ್ಲಾ ಸಂಕುಚಿತವಾದಾಗ ಜೀವಿಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅಣುವಿನಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಇರುವುವು. ಕಲ್ಪದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲ ಪುನಃ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ, ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದುವುವು. ಆತ್ಮನ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಂಕುಚಿತ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಯೂ ದುಷ್ಕರ್ಮಗಳು; ಈ ಗುಣಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ವಿಕಾಸವಾಗುವಂತೆ

ಯಾವುವು ಮಾಡುವುವೋ ಅವೆಲ್ಲ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳು ಎಂದು ರಾಮಾನುಜರು ಹೇಳುವರು. ಯಾವುದು ಆತ್ಮವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೋ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾವುದು ಸಂಕೋಚವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೋ, ಅದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು. ಜೀವಿ ಭಗವಂತನ ದಯೆಯಿಂದ ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ಸಂಕುಚಿತವಾಗುತ್ತಾ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು. ಯಾರು ಪರಿಶುದ್ಧರೋ ಭಗವಂತನ ದಯೆಗೆ ಹೋರಾಡುವರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅದು ದೊರಕುವುದು.

“ಆಹಾರಶುದ್ಧಿ ಸತ್ತ್ವಶುದ್ಧಿ: ಸತ್ತ್ವಶುದ್ಧಿ ಧ್ರುವಾ ಸ್ಮೃತಿಃ” ಎಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಶ್ರುತಿ ವಾಕ್ಯವಿದೆ. ಆಹಾರ ಶುದ್ಧವಾದರೆ ಸತ್ತ್ವ ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಸತ್ತ್ವ ಶುದ್ಧಿಯಾದರೆ ಸ್ಮೃತಿ-ಭಗವಂತನ ಸ್ಮೃತಿ, ಅಥವಾ ಅದ್ವೈತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣತೆಯ ಸ್ಮೃತಿ, ದೃಢವಾಗುವುದು. ಅದು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿತ್ಯವಾಗುವುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಚರ್ಚೆ ಇದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸತ್ತ್ವ ಎಂದರೆ ಏನು? ಸಾಂಖ್ಯರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಆಗಿದೆ. ತಮಸ್ಸು, ರಜಸ್ಸು, ಸತ್ತ್ವ ಇವು ಗುಣಗಳು ಎಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವರು. ಅವು ಗುಣಗಳಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚವು ಯಾವುದರಿಂದ ಆಗಿದೆಯೋ ಆ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳು. ಆಹಾರ ಶುದ್ಧಿಯಾದರೆ ಸತ್ತ್ವಾಂತ ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ವೇದಾಂತದ ಒಂದು ಗುರಿಯೇ ಈ ಸತ್ತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಆತ್ಮವು ಆಗಲೇ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ವೇದಾಂತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ರಜೋ ಗುಣಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸತ್ತ್ವ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದುದು. ಆತ್ಮಜ್ಯೋತಿ, ಬೆಳಕು ಹೇಗೆ ಗಾಜಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದೋ ಹಾಗೆ ಸತ್ತ್ವದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದು. ತಮೋ ರಜೋ ಗುಣಗಳು ಹೋಗಿ ಸತ್ತ್ವಗುಣ ಉಳಿದರೆ ಆತ್ಮನ ಪೂರ್ಣತೆ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ, ಆತ್ಮನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗುವನು.

ಆದಕಾರಣವೇ ಈ ಸತ್ತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮುಖ್ಯ. “ಆಹಾರ ಶುದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ” ಎಂದು ಶ್ರುತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ‘ಆಹಾರ’ವೆಂದರೆ ರಾಮಾನುಜರು ನಾವು ಭಕ್ಷಿಸುವ ವಸ್ತು ಎನ್ನುವರು. ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಇದು ನಮ್ಮ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಪಂಥಗಳ ಮೇಲೂ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಆಹಾರ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಮಾನುಜರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವು ಹೇಗೆ ಅಶುದ್ಧವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಮಾನುಜರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ದೋಷಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ಅಶುದ್ಧವಾಗುವುದು ಎನ್ನುವರು. ಮೊದಲನೆಯದು ಜಾತಿ ದೋಷ. ಇದು ಆಹಾರದ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲೇ ಇರುವ ದೋಷ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈರುಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ವಾಸನೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು. ಎರಡನೆಯದು ಆಶ್ರಯ ದೋಷ. ಯಾರಿಂದ ಆಹಾರ ಬರುವುದೋ ಅವರ ದೋಷವೂ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಅನೇಕ ಮಹಾತ್ಮರು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿರುವುದನ್ನು

ನೋಡಿರುವೆನು. ಯಾರು ಆಹಾರ ತಂದರು, ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರು, ಎಂಬುದು ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನೇ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಲವಲ್ಲ, ನೂರಾರು ಸಲ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನಂತರ ನಿಮಿತ್ತದೋಷ. ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಕೊಳೆ ಮುಂತಾದುವು ಸೇರುವುವು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊಳೆ ಕಷ್ಟಲ ಕೂದಲು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು ದೋಷಗಳಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಿದರೆ ಸತ್ತ್ವ ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಶುದ್ಧ ಆಹಾರ ದಿಂದಲೇ ಧಾರ್ಮಿಕರಾಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಧಾರ್ಮಿಕರಾಗುವರು. ಈ ಮೂರು ದೋಷಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಆಹಾರ ವೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ, ಅದು ಶುದ್ಧವಾದರೆ ಸತ್ತ್ವ ಶುದ್ಧವಾಗುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಹಾರ ಒಂದೇ ಸತ್ತ್ವವನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಕಪಿಗೆ ಬರಿಯ ಅನ್ನ ಹಾಲು ಕೂಡಿ-ಅದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಗಿಯಾಗುವುದೇನೋ ನೋಡೋಣ. ಹಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ದನ ಜಿಂಕೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ಯೋಗಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು- ಹೆಚ್ಚು ಸ್ನಾನದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮೀನು ಮೊದಲು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಎನ್ನುವಂತೆ, ಶಾಕಾಹಾರದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಜಿಂಕೆ ದನಗಳು ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನು? ಎರಡೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಆಹಾರ ವಿವರಣೆ ಮುಖ್ಯ. ಶುದ್ಧ ಆಹಾರ ಮನಶ್ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎರಡಕ್ಕೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಎರಡೂ ಇರಬೇಕು. ಭರತಖಂಡದ ಈಗಿನ ನ್ಯೂನತೆ ಏನೆಂದರೆ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಕೇವಲ ಆಹಾರ ಶುದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಧರ್ಮವು ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಬಂಗಾಳಿಗಳು ಅವರಿಗಿಂತ ಮೇಲು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಸಾಡುವರು. ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಜನರೇನೂ ಉತ್ತಮರಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ, ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಮುಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವರೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪುರಷರಾಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಆಗಿಲ್ಲ.

ಇವೆರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಕುದುರೆಯ ಮುಂದೆ ಗಾಡಿ ಕಟ್ಟಬೇಡಿ. ಆಹಾರ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಜನರು ಬಹಳ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿರುವರು. ವಂಗೀಯರ ಗದ್ದಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿದೆ.

ವರ್ಣಾಶ್ರಮದ ವಿಷಯ ನಿಮಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಗಳಿವೆಯೇ? ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ. ನನಗೆ ವರ್ಣಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

‘ತಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ ತಲೆನೋವು’ ಎಂಬ ಬಂಗಾಳಿ ಗಾದೆಯಂತಿದೆ ನೀವು ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಶೂದ್ರ, ರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅವರಿಗೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದುಗಳಂತೆ ವೇದಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಂತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೊಡದು? ವೈಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇರಕೂಡದು. ಗಂಟು ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೊರಡಿ. ಯಾರು ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಕೆಳಗೆ ಇರುವರೋ, ಅವರ ಆಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೋ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಗೊತ್ತೆ? ತಾವೇ ಚಿತ್ತೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬೇಯುವುದು. ನೀವು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದೀರಿ. ಗುರುಗಳಂತೆ ನಟಿಸಿ ಕವಟಿಗಳಂತೆ ಆಚರಿಸುವಿರೇನು? ನಿಮಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಅಲೆಗಾಂಡರನೊಂದಿಗೆ ಹೋದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆತ ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಆಹಾರ ತಿಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ನೀವೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ಇಡೀ ದೇಶ ನಿಮ್ಮ ಪದತಳಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದು. ನಿಮಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇತರ ರನ್ನು ನಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಇತರರ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನೂ ಕ್ಷಮಿಸಿ. ಇತರ ವರ್ಣದವರನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮೇಲೆತ್ತಿ. ಅವರೂ ವೇದವನ್ನು ಓದಲಿ. ಅವರೂ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಆರ್ಯರಂತೆ ಉತ್ತಮರಾಗಲಿ. ವಂಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ನೀವೂ ಕೂಡ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಆರ್ಯರಂತೆ ಆಗಿ.

ನಿಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನೇ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನಿಷ್ಟ ವಾಮಾಚಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ನೀವು ಭಾರತದೇಶದ ಬೇರೆ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ವಾಮಾ ಚಾರವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎಷ್ಟೇ ಜಂಭಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಂಡರೂ ನಾಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ವಾಮಾಚಾರ ಪಂಗಡ ವಂಗ ಸಮಾಜವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುತ್ತುತ್ತಿದೆ. ಹಗಲು ಆಚಾರವನ್ನು ಘಂಟಾ ಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರುವರು. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಅನಿಷ್ಟ ವ್ಯಭಿಚಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವರು. ಇವರಿಗೆ ಹಲವು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಬೇರೆ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ! ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇ ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸುತ್ತವೆ! ವಂಗೀಯರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತು. ವಂಗ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ ವಾಮಾಚಾರ ತಂತ್ರಗಳು. ಗಾಡಗಿಟ್ಟಲೆ ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಂತಹ ವಿಷದಿಂದ ತುಂಬುವಿರಿ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ ನಗರದ ಪಿತರೇ, ವಾಮಾಚಾರ-ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಂಡು, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡು ವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಹಾಳಾಗಿ ಇವೇ ಹಿಂದೂಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಅವರು ವೇದ ಗೀತಾ ಉಪನಿಷತ್ತು ಇಂತಹ ನಿಜವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಲಿ.

ಭರತಖಂಡದ ದ್ವೈತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮಗಳು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಬೇರೆ ಯಾಗಿಯೇ ಇರುವುವು. ದೇವರು ಜಗತ್ತನ್ನು ಆಗಲೇ ಇರುವ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವನು. ಅವನು ಕೇವಲ ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣ. ಅದ್ವೈತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ ಎರಡೂ ಹೌದು. ಅವನು ಕೇವಲ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಅವನು ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತನ್ನಿಂದಲೇ ರಚಿಸುವನು. ಇದೇ ಅದ್ವೈತಿಯ ದೃಷ್ಟಿ. ಅಪರಿಪಕ್ವ ವಾದ ದ್ವೈತಿಗಳ ಗುಂಪಿರುವುದು. ಅವರು ದೇವರು ತನ್ನಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಗಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವನು ಎಂದೂ; ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅವನ ಅಧೀನ ಎಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು, ದೇವರು ತನ್ನಿಂದಲೇ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದನು, ಜೀವಿಗಳು ಕೊನೆಗೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತೊರೆದು ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು, ಆಗ ಅನಂತವಾಗುವರು ಎನ್ನುವರು. ಈ ಪಂಥದವರೂ ಈಗ ಮಾಯ ವಾಗಿರುವರು. ಆಧುನಿಕ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಅದ್ವೈತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಮತದ ಪ್ರಕಾರ ದೇವರು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಇದು ಮಾಯೆಯ ಮೂಲಕ; ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ದೇವರು ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚವೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಇರುವುದು. ಈ ಮಾಯಾಭಾವನೆ ನಾವು ಅದ್ವೈತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅತಿ ಕಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯ ಇದು. ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಚಯವಿದ್ದವರಿಗೆ ಕ್ಯಾಂಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಯಾರು ಕ್ಯಾಂಟನ್‌ನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರ್ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಓದಿರುವರೋ ಅವರು ಬಹಳ ಜೋಪಾನ ವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಕಾಲ-ದೇಶ-ನಿಮಿತ್ತಗಳು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಭಿನ್ನವಲ್ಲ ಎಂದು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಮೊದಲು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಭಾಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ರಾದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಆ ಭಾವನೆ ಕೂಡ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದ್ವೈತ ದರ್ಶನದ ಈ ಮಾಯಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು. ಬ್ರಹ್ಮ ಒಂದೇ ಇರುವುದು. ಈ ವೈವಿಧ್ಯ ಮಾಯೆಯಿಂದಾಗಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮವು ಏಕ, ಅದೇ ಪರಮ ಗುರಿ. ಇದೇ ಭಾರತೀಯರಿಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೂ ಇರುವ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಭರತಖಂಡವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಸವಾಲನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶ ಗಳು ಈ ಸವಾಲನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವು. ಆದರೆ ಆ ದೇಶಗಳವರು ಮಾಯವಾದರು. ನೀವು ಮಾತ್ರ ಇರುವಿರಿ. ಆ ಸವಾಲು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿ, ಮಾಯೆ ಎಂಬುದು. ನೀವು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಬೆರಳಿನಿಂದ ಊಟ ಮಾಡುವಿರೋ, ನೀವು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಿರೋ ಅಥವಾ ಅತಿ ದರಿದ್ರ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವಿರೋ, ಎಲ್ಲರೂ ಮೃತ್ಯುವಶರಾಗಲೇಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯೆ. ಇದೇ ಭರತಖಂಡದ ಸನಾತನ ಪಲ್ಲವಿ.

ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿದ್ದು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಭೋಗವನ್ನೇ ಪರಮ ಧೈಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ರಾಗುವರು, ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಭೋಗದ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವರು, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಭೋಗಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮರುಕ್ಷಣ ನಾಶವಾಗುವರು. ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯೆಯೆಂದು ನಾವು ನೋಡುವುದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಇರುವುದು. ಮಾಯಾಸುತರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬದುಕಿರುವರು, ಭೋಗದ ಸುತರು ಸಾಯುವರು.

ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಜರ್ಮನ್ ತತ್ತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಗಲ್ ಮತ್ತು ಶೋಪೆನ್ಹೋರ್ ಇವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಂತೆಯೇ ಅದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಹೆಗಲ್‌ನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಂಕುರದಲ್ಲೇ ನಾಶ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಬೆಳೆದು ಮರವಾಗಿ ನಾಶಕಾರಕ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಭರತಖಂಡದ ಮೇಲೆ ಹರಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೆಗಲ್‌ನ ಭಾವನೆ, ಏಕವಾದ ಪರವಸ್ತುವು ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿದೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ, ಅವ್ಯಕ್ತಕ್ಕಿಂತ ವ್ಯಕ್ತಪ್ರಪಂಚ ಮೇಲು, ಮುಕ್ತಿಗಿಂತ ಸಂಸಾರ ಮೇಲು ಎಂಬುದು. ನೀವು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದಷ್ಟೂ ನೀವು ಮೇಲೆ ಇರುವಿರಿ. ನಾವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ, ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಗುಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಗೆ ಸುಖಪಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆ, ಎಂದು ಆ ಪಂಥದವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ದುಃಖ, ಭಯ, ಮನಸ್ತಾಪಗಳನ್ನು ಅವರು ಭೋಗದಿಂದ ಮರೆಮಾಚುತ್ತಿರುವರು.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದಾರ್ಶನಿಕರಾದರೂ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ವಿಕಾಸವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ, ಅವ್ಯಕ್ತವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲೇಬೇಕೆಂಬ ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಂದು ಸಾರಿದರು. ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರಾದ ಮಹಾಮಹಿಮರೇ, ಕೆಸರಿನ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ! ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಇವೆಲ್ಲ ನಿರಾಶೆ ಎಂದು ತೋರಿದ ಮೇಲೆ ಬಂದಡೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಿರಿ. ಇದೇ ವೈರಾಗ್ಯ, ಧರ್ಮದ ಪ್ರಾರಂಭ. ಧರ್ಮ, ನೀತಿ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗಗಳಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ತ್ಯಾಗವೇ ಮುಖ್ಯ. “ತೃಜಿಸಿ ತೃಜಿಸಿ” ಎನ್ನುವುದು ವೇದ. ತ್ಯಾಗವೊಂದೇ ಇರುವ ಮಾರ್ಗ. “ನ ಪ್ರಜಯಾ ಧನೇನ ತ್ಯಾಗೇನೈಕೇ ಅಮೃತತ್ವಮಾನಶುಃ” - ಸಂತಾನದಿಂದಲ್ಲ, ದ್ರವ್ಯದಿಂದಲ್ಲ, ಕೇವಲ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಕೆಲವರು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರುವುದೇ ಇದನ್ನು. ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರೂ ಅನೇಕ ಮಹಾಪುರುಷರು ತ್ಯಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಜನಕ ಕೂಡ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು, ಅವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತ್ಯಾಗಿಗಳಾರು? ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮಗೆಲ್ಲ ಜನಕರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ, ಬಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಜನಕರು (ತಂದೆ)! ಜನಕ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಹಿಂದಿನ ಜನಕನಲ್ಲಿದ್ದ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯ ದೈವೀ ಗುಣಗಳಿಲ್ಲ. ಇವರೇ ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಜನಕರು. ಈ ಜನಕತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೀದಾ ರಸ್ತೆಗೆ

ಬನ್ನಿ. ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಧರ್ಮ ದೊರಕುವುದು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಓದಬಹುದು. ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರೈಸಬಹುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಕಾಂಡ ಒಂದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ತ್ಯಾಗ ದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಆಮೃತತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ತ್ಯಾಗವೇ ಶಕ್ತಿ. ಈ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಕೂಡ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವುದು. “ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ ಗೋಷ್ಠದಾಯತೇ.” ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಲ್ಲ ಗೋವಿನ ಪಾದದಿಂದಾದ ಗುರುತಿನಂತಾಗುವುದು.

ತ್ಯಾಗವೇ ಭಾರತದ ಸನಾತನ ಪತಾಕೆ. ಇದನ್ನೇ ಭರತಖಂಡಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಾರಿಸುವುದು. ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ದುರಾಚಾರಿಗಳಿಗೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯಪರರಿಗೆ, ಪದೇ ಪದೇ “ತ್ಯಾಗ” ಎಂಬ ಸಂದೇಶದಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಗಳೇ, ಈ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತ್ಯಜಿಸಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ. ನೀವು ದುರ್ಬಲರಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯಬೇಡಿ. “ನನ್ನ ಕೈಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ತ್ಯಜಿಸಲಾರೆ” ಎನ್ನಿ. ಆದರೆ ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಿಗಳಾಗಬೇಡಿ. ಗ್ರಂಥಪೀಡನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ, ವಾದಮಾಡಬೇಡಿ. ಇತರರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ಕೈಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ತ್ಯಾಗಭಾವನೆ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರು ಸೋತು ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಅಥವಾ ಒಬ್ಬರೇ ಜಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದರೆ ಏನಂತೆ! ಸತ್ತ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರೇ ಧನ್ಯರು. ಅವರು ಬಲಿದಾನವೇ ವಿಜಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವುದು. ವೈದಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಈ ತ್ಯಾಗ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯರ ಪಂಗಡ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿದೆ. ತ್ಯಾಗ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗುವುದೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬೇಕು. ಮೈಗೆ ಬೂದಿ ಬಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ, ಕೈಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಎತ್ತಿರುವ ಭಯಾನಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೂ ಬೇಕು. ಅದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದರೂ ನಮಗೆ ಅವು ಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಪಲ್ಲವಿಯೇ ತ್ಯಾಗ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧಾಳಿ ಇಡುತ್ತಿರುವ, ನಮ್ಮನ್ನು ಬಲಹೀನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಆಮೋದ ಪ್ರಮೋದಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ನಮಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ತ್ಯಾಗಭಾವನೆ ಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪಸ್ಸು ಬೇಕು. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗವೇ ಭಾರತವನ್ನು ಗೆದ್ದಿತು, ಈಗ ಅದು ಭಾರತವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮತ್ತು ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧ, ರಾಮಾನುಜ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ನಾಡಾದ, ಕರ್ಮಕಾಂಡಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದ ತ್ಯಾಗಭೂಮಿಯಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಸರ್ವತ್ಯಾಗಿಗಳಾದ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರಾದ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಇರುವರು.

ಇಂಥ ದೇಶ ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದೇ? ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಲಾಸ ಜೀವನದ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದ ಜನರಿರಬಹುದು, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಶಾಪವಾಗಿರುವ

ಜಗತ್ತಿಗೇ ಶಾಪವಾಗಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯಲೋಲುಪತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉನ್ನತರಾಗಿ ರಬಹುದು, ಆದರೂ ಧರ್ಮವನ್ನೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವರು, ಅವರು ಯಾವುದೇ ಬೆಲೆ ತೆತ್ತಾದರೂ ಸದಾ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ರಾಗಿರುವರು.

ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡು ವೆನು. ಇದು ಕೂಡ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವಿಷಯ. ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಅಪೂರ್ವ ಭಾವನೆ ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. “ನಾಯಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರವಚನೇನ ಲಭ್ಯೋ ನ ಮೇಧಯಾ ನ ಬಹುನಾ ಶ್ರುತೇನ” – ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದ ರಿಂದ ಆತ್ಮವು ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ವೊಂದೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ಮಾತು ಉಪನ್ಯಾಸ ಯಾವುದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ಗುರುವಿನಿಂದ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಬರುವುದು. ಈ ಅಂತರ್ಧೃಷ್ಟಿ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಆತಂಕಗಳೆಲ್ಲ ದೂರವಾಗಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವನೆ. ಕುಲಗುರು ಅಥವಾ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಗುರು ಗಳು ಎಂಬ ವಿಚಿತ್ರ ಪದ್ಧತಿ ವಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. “ನಮ್ಮ ತಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಗುರು ವಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ನಾನು ನಿನ್ನ ಗುರುವಾಗುವೆನು. ನನ್ನ ತಂದೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಗುರು, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಗುರು.” ಗುರು ಎಂದರೆ ಏನು? ಶ್ರುತಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತ ವೆಯೋ ನೋಡೋಣ. ಯಾರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಅವನು ಗುರು. ಸುಮ್ಮನೆ ಪುಸ್ತಕ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಲ್ಲ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. “ಗಂಧದ ಮರದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವ ಕತ್ತೆಗೆ ಅದರ ಭಾರ ಮಾತ್ರ ವೇದ್ಯವಾಗುವುದು, ಅದರ ಗುಣವಲ್ಲ.” ಹಾಗೆಯೇ ಪಂಡಿತರೂ ಕೂಡ. ನಮಗೆ ಅಂತಹವರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಮಗೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದವರು ಏನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲರು? ನಾನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಮನೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ದೊಡ್ಡ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದವರನ್ನು “ನೀವು ದೇವರನ್ನು ಕಂಡಿರುವಿರಾ?” ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರೊಬ್ಬರೇ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲ, “ಅವನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದರು. ಶಾಸ್ತ್ರ ಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವನು ಗುರುವಲ್ಲ.

ವಾಗ್ವಿಖರೀ ಶಬ್ದಝರೀ ಶಾಸ್ತ್ರವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕೌಶಲಂ |

ವೈದುಷ್ಯಂ ವಿದುಷಾಂ ತದ್ವದ್ವುಕ್ತಯೇ ನ ತು ಮುಕ್ತಯೇ ||

“ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮಾತುಗಳ ಚಮತ್ಕಾರ, ನಿರರ್ಗಳ ಶಬ್ದ ಪ್ರಯೋಗ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವ ಕೌಶಲ ಕೇವಲ ಪಂಡಿತರ ರಂಜನೆಗೆ ಮಾತ್ರ,

ಮುಕ್ತಿಗಲ್ಲ.” ಶ್ರೋತ್ರಿಯ-ಶ್ರುತಿಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವವನು, ಅವ್ಯಜಿನ-ಪಾಪದೂರನು, ಅಕಾಮಹತ-ಕಾಮದಿಂದ ಪಾರಾದವನು, ಇವನೇ ನಿಜವಾದ ಗುರು. ನಮಗೆ ಕಲಿಸಿ ಹಣ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಅವನಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನೇ ಶಾಂತನೂ ಸಾಧುವೂ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಚಿಗುರು ಹೂವುಗಳನ್ನು ಮರಗಳಿಗೆ ತರುವ ವಸಂತದಂತೆ ಇರುವನು. ಅದು ಮರ ದಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಆಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸ್ವಭಾವವೇ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದು. ಅಂಥವನೇ ಗುರು. “ತೀರ್ಣಾಃ ಸ್ವಯಂ ಭೀಮಭಿ ವಾರ್ಣವಂ ಜನಾನ್ ಅಹೇತುನಾನ್ಯಾನಪಿ ತಾರಯನ್ತಃ” - ಯಾವನು ಈ ಅಗಾಧವಾದ ಸಂಸಾರಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿರುವನೋ, ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವನು ಇತರರೂ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಲು ಸಹಾಯಮಾಡುವನೋ ಅವನು ಮಾತ್ರ ಗುರು, ಇತರರಲ್ಲ.

ಅವಿದ್ಯಾಯಾಮಂತರೇ ವರ್ತಮಾನಾಃ ಸ್ವಯಂ ಧೀರಾಃ ಪಂಡಿತಂ ಮನ್ಯಮಾನಾಃ |

ದಂದ್ರಮೃಮಾಣಾಃ ಪರಿಯಂತಿ ಮೂಢಾಃ ಅಂಧೇನೈವ ನೀಯಾಮಾನಾ ಯಥಾಂಧಾಃ ||

“ಅವರೇ ಅವಿದ್ಯೆಯ ಕೂಪದಲ್ಲಿರುವರು. ಆದರೂ ತಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಕಾತರರಾಗಿರುವರು. ಅವರೇ ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಯಲ್ಲಿ ಆಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಕುರುಡನು ಕುರುಡನಿಗೆ ದಾರಿ ತೋರುವಂತೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬಾವಿಗೆ ಬೀಳುವರು” (ಕಲೋಪನಿಷತ್). ನಿಮ್ಮ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ. ನೀವು ವೇದಾಂತಿಗಳು, ಬಹಳ ಆಚಾರಶೀಲರು, ಅಲ್ಲವೇ? ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಚಾರಶೀಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುವೆನು. ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಆಚಾರಶೀಲ ರಾದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿವೇಕಿಗಳಾಗುವಿರಿ. ಆಧುನಿಕ ಆಚಾರ ಶೀಲತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಗಣಿಸಿ ದಷ್ಟೂ ಹುಚ್ಚರಾಗುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಆಚಾರ ಶೀಲತೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಣಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಚರಣೆಯ ಹಿಂದೆಯೂ ಧೀರ ಸ್ಥಿರ ಶುದ್ಧ ಹೃದಯವಿತ್ತು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಕಲೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧೋಗತಿ ಆರಂಭ ವಾಯಿತು. ಅದರ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಅಧೋಗತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುವು - ಧೈರ್ಯದ ಬದಲು ಗೋಳು, ಅಳು. ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಇದ್ದ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬಲಾಢ್ಯರಾಗಿ, ಹಿಂದಿನ ಅಮೃತ ಚಿಲುಮೆಯಲ್ಲಿ ಪಾನಮಾಡಿ. ಭಾರತವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದೇ ದಾರಿ.

ಅದ್ವೈತದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಒಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೊಂದು ಬಿಡಿಸಲಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನೀವು ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಅವನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ತಕ್ಷಣ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಏನಾಗಿ ಹೋಗುವುದೋ ಎಂದು ಅವನು ಭಯಭ್ರಾಂತನಾಗು ವನು. ಅದ್ವೈತಿಯು ನಿಮಗೆ ಎಂದಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವನು. ನೀವು ಪ್ರತಿ

ಕ್ಷಣವೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ರೀತಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಈಗ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿರುವಿರಿ. ಈಗೊಂದು ಬಗೆಯ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವಿರಿ. ಮುಂದು ಕೂಡ ಮೇಲೆ ಬೇರೊಂದು ಬಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು, ಆಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದರಾಚೆ ಆತ್ಮನಿರುವುದು. ಆತ್ಮನೇ ಬ್ರಹ್ಮ. ಎರಡು ಅನಂತ ಇರಲಾರದು ಎಂದು ಅದ್ವೈತ ಹೇಳುವುದು. ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅದೇ ಅನಂತ. ನೇರವಾದ ಮಾತಿ ನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ವಿಚಾರಮತಿಗಳು, ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಏನು? ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ವಿಚಾರ, ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೂ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು. ಸಾಂತವಾದುದು ಅನಂತದೊಡನೆ ಒಂದಾದಾಗಲೇ ಆತ್ಮಂತಿಕ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಾಂತವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಿ. ಅನಂತವನ್ನು ಸೇರುವವರೆಗೆ ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲಲಾರಿರಿ. ಆ ಅನಂತ ಒಂದೇ ಇರುವುದು. ಉಳಿದು ದೆಲ್ಲ ಮಾಯೆ. ಮತ್ತಾವುದೂ ನಿಜವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ವಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಬ್ರಹ್ಮ. ನಾವೇ ಆ ಬ್ರಹ್ಮ, ನಾಮರೂಪಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯೆ. ನಾಮ ರೂಪ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೆ. ಆದರೆ 'ನಾನು' ಎಂಬ ಪದದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. ನಾನು ಬ್ರಹ್ಮನಾದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ನಾನು ಏಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ - ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಪದವನ್ನು ಬೇರೆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬದ್ಧ ರೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅಂತರ್ಜ್ಯೋತಿ. ಅವನ ಆನಂದ ಸುಖವೆಲ್ಲ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿರುವುದು. ಅವನು ಆತ್ಮತೃಪ್ತನಾಗಿರುವನು. ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅವನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಭೀ ತನು, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರನು. ಅದೇ ಬ್ರಹ್ಮ, ಆ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ.

ಇಲ್ಲೇ ದ್ವೈತವಾದಿಗಳಿಗೂ, ಅದ್ವೈತವಾದಿಗಳಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ಅಂತರವಿರುವುದು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾಷ್ಯಕಾರರಾದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರೇ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅರ್ಥ ನನಗೆ ಸರಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ರಾಮಾನುಜರು ಕೊಡುವ ಮಂತ್ರಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಂಡಿತರಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ಈ ಮತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಉಳಿ ದದ್ದು ಮಿಥ್ಯೆಯಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದುಹೋಗಿದೆ. ಭಾರತವನ್ನೂ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಆ ಮಹೋನ್ನತವಾದ 'ಏಕಂ ಸತ್ ವಿಷ್ಣುಃ ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ' ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಶುತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವರು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ ಇದು, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದೆಂದರೆ 'ಏಕಂ ಸದ್ವಿಷ್ಣುಃ ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ' ಎಂಬ ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದು. ಕೆಲವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವಿಗಳನ್ನು, ಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮರೆತಿರುವೆವು. ಪಂಡಿತರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ತೊಂಭತ್ತೆಂಟು ಮಂದಿ ಅದ್ವೈತ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ

ಮತ್ತು ದ್ವೈತ-ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಘಾಟಿನಲ್ಲಿ ಐದು ನಿಮಿಷ ಕುಳಿತರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅವರಲ್ಲಿ ಗೊಳಿಯದ್ದು ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷರು ಉದಿಸಿದರು. ಅವರ ಜೀವನವೇ ಭರತಖಂಡದ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅವರೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು. ದ್ವೈತ ಅದ್ವೈತಗಳೆರಡೂ ಆವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಜೀವನವು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇವು ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಭೂಕೇಂದ್ರ (Geocentric) ಸೂರ್ಯ ಕೇಂದ್ರ (Heliocentric) ವೆಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿರುವಂತೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ ಮೊದಲು ಭೂಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕಲಿಸುವರು; ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅವನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವನು. ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಸೂರ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಆವಶ್ಯಕ. ಆಗ ಅವನು ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವನು. ದ್ವೈತವೇ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಭಾವನೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವೆವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಸಗುಣ ದೇವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ, ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಜಗತ್ತನ್ನೂ ಈಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಮಾನುಜರು, “ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀನು ದೇಹವೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆಯೋ, ಮನಸ್ಸು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆಯೋ, ಜೀವ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಂದ್ರಿಯ ಗ್ರಹಣದ ಹಿಂದೆ ಜೀವ, ಜಗತ್ ಮತ್ತು ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾದ ಈಶ್ವರನ ಭಾವನೆ ಇರುತ್ತದೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಯ ಬರಬಹುದು. ಆಗ ಶರೀರ ಭಾವನೆ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಮನಸ್ಸು ಕ್ರಮೇಣ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಯವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಂಜಿಸುವ, ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಂಧಿಸುವ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗುವುವು. ಆಗ ಮಾತ್ರ, ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾ ಬೋಧನೆಯ ಸತ್ಯ ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದು:

ಇಹೈವ ತೈರ್ಜಿತಃ ಸರ್ಗೋ ಯೇಷಾಂ ಸಾಮ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಂ ಮನಃ |

ನಿರ್ದೋಷಂ ಹಿ ಸಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತಸ್ಮಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ತೇ ಸ್ಥಿತಾಃ ||

“ಯಾರ ಮನಸ್ಸು ಸಮತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದೋ ಅವರು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಜನನ ಮರಣಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿರುವರು. ಬ್ರಹ್ಮವು ನಿರ್ದೋಷವಾದುದು; ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮ. ಅಂತಹವರು ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿರುವರು.”

ಸಮಂ ಪಠ್ಯನ್ ಹಿ ಸರ್ವತ್ರ ಸಮವಸ್ಥಿತಮೀಶ್ವರಮ್ |

ನ ಹಿಸ್ವಾತ್ಮನಾತ್ಮಾನಂ ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಮ್ ||

“ಸರ್ವತ್ರ ಸಮನಾಗಿರುವ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿ, ಜ್ಞಾನಿಯು ಆತ್ಮನಿಂದ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡದೇ ಪರಮಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವನು.”

೧೯. ಆಲೋರದ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರ

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಆಲೋರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ನಾಗರಿಕರು ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಈ ಕೆಳಗಿನದು ಅದರ ಅನುವಾದ.

ಮಹಾನ್ ಚೇತನವೇ,

ತಾವು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ನಾವು ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸರ್ವಶಕ್ತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಈಗ ಅದು ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಭಕ್ತಚಕ್ರವರ್ತಿಯೂ ಮಹಾಕವಿಯೂ ಆದ ತುಲಸೀದಾಸರ, “ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಬ್ಬನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಕಂಡೇ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ” ಈ ಮಾತುಗಳು ಇಂದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ನಾವಿಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಮತ್ತೆ ಈ ಊರಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೃಪೆದೋರಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಈ ಕೃಪೆಗಾಗಿ ನಾವು ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಲದು. ತಾವು ಧನ್ಯರು. ತಮಗೆ ಯೋಗ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನಿತ್ತ ತಮ್ಮ ಗುರುದೇವರೂ ಧನ್ಯರು. ಈ ಭಯಂಕರವಾಗಿರುವ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲೂ ತಮ್ಮಂತಹ ಆರ್ಯಕುಲದ ನಾಯಕರಿರುವ ಭಾರತವು ಧನ್ಯ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಸರಳತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯ, ಪರೋಪಕಾರ, ಕಠಿಣವಾದ ಸಂಯಮ, ನಡತೆ, ಜ್ಞಾನಬೋಧೆಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಈ ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇಷ್ಟು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ತಾವು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಯಾರೂ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದ ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆರ್ಯ ವಂಶೋದ್ಭವರೊಬ್ಬರು, ತಮ್ಮ ತಪಶ್ಚಕ್ತಿಯಿಂದ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಗಳ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ, ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಧರ್ಮವು ಇತರ ದೇಶಗಳ ಧರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಾನೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಾದರೂ ಊಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು! ಚಿಕಾಗೊದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು, ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ಧರ್ಮದ ಮೇಲ್ಮೆಯನ್ನು ತಾವು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಆ ಜನರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ತಾವಾದರೋ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮವೂ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಯುರೋಪ್ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ, ತಾವು ಅಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಗಮನವನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಆರ್ಯಧರ್ಮ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆದಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಧರ್ಮದ ಧ್ವಜವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಇದುವರೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನುಳ್ಳ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಯೂರೋಪ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಗಳು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರೂಪದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೋಧನೆಯಿಂದ ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ದೇಶವನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ “ಅಹಂಕಾರ ದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಜನರ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ದಡ್ಡರಿಗಾಗಿ ನೀಡಿದ ಬೋಧನೆಗಳ ರಾಶಿ” ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೂ ಆ ದೇಶವು ರತ್ನಗಳ ಗಣಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರಿತು ಕೊಂಡರು. “ಧರ್ಮಶೀಲನೂ ಪ್ರಾಜ್ಞನೂ ಆದ ಒಬ್ಬ ಮಗನಿರುವುದು ನೂರಾರು ಜನ ಮೂರ್ಖರಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ” ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. “ಎಲ್ಲ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಾಕಿ ದರೂ ಅವು ಕತ್ತಲನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಾರವು. ಚಂದ್ರನು ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಕತ್ತಲನ್ನು ಓಡಿಸಬಲ್ಲ.” ತಮ್ಮಂತಹ ಸತ್ಪುರುಷರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಅವನತಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತಮಾತೆಗೆ ತಮ್ಮಂತಹ ಪುತ್ರರಿರುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂತೈಕೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಕಡಲನ್ನು ದಾಟಿ ಗೊತ್ತುಗುರಿ ಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಅಲೆದಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಮಾತ್ರ, ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜನಿಂದ ಸುಕೃತ ದಿಂದ, ಕಡಲಿನಾಚೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸಾರಿದ್ದೀರಿ. ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯ ಗಳಿಂದ ಮಾನವತೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪರಮ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ ನಮಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವು ಸಫಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಹಾನ್ ಆಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ದಿಗ್ವಿಜಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹಿಮಾಲಯದ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ಆಸೆಯು ನೆರವೇರಿದರೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಹುವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಠವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದರೆ ಕುಮಾ ನಿನ ಜನರಾದ ನಮಗೆ ಬಹಳವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ಧರ್ಮವು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಭಾರತದ ಈ ಭಾಗವು ತಪೋಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಮಹಾನ್ ಋಷಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಗತಕಾಲದ ಮಾತಾಯಿತು. ಈಗ ತಾವು ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಈ ನೆಲಕ್ಕೆ ಆ ಹಳೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಮತ್ತೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ, ಕರ್ಮ, ಸಂಯಮ, ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿ ಇವುಗಳ ತವರು ಎಂದು ಈ ಭಾಗವು ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಅವೆಲ್ಲ ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಈ ನಾಡು ತನ್ನ ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ತಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ದೀರ್ಘಕಾಲ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಪರೋಪಕಾರ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ಬಾಳುವಂತಾಗಲಿ. ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ವೃದ್ಧಿಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹುಬೇಗ ಮಾಯವಾಗುವಂತಾಗಲಿ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿದರು:

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ ಸ್ವಪ್ನದೇಶವಿದು. ಭಾರತಜನನಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಿ ಉದಿಸಿದ ಸ್ಥಳವಿದು. ಭಾರತವರ್ಷದ ಸತ್ಯಪಿಪಾಸುಗಳೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕೊನೆಗಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ಸ್ಥಳ. ಈ ಪವಿತ್ರ ಗಿರಿಶಿಖರಗಳ ಮೇಲೆ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಗಹ್ವರಗಳಲ್ಲಿ, ರಭಸದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ, ಅತಿ ಗಹನ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಲ್ಪಾಂಶವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ತುಂಬು ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಧುರೀಣ ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಅದನ್ನು ಹೋಲಿಕೆಗೆ ಮೀರಿದ್ದು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ವಾಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳವೇ ಇದು. ನಾನು ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ವಾಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆನು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ಒದಗಿಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವಿತ್ತು. ಈ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆದರೂ ಋಷಿಗಳ ನೆಲೆಬೀಡಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವಾದ ಗಿರಿರಾಜನ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಆಲೋಚಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಆ ಮೌನ ಅಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ, ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ನನ್ನ ಕೊನೆಗಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಂಬುವೆನು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಅಲ್ಪ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಶ್ಲಾಘಿಸಿರುವಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದ. ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಾಗಲೀ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಈ ಗಿರಿರಾಜನ ಶಿಖರಗಳು ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದು ಕಂಡಾಗ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕುತೂಹಲವೆಲ್ಲ, ಹಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಇಚ್ಛೆಯೆಲ್ಲ ತಣ್ಣಗಾಯಿತು. ಈ ಹಿಂದೆ ಏನು ಮಾಡಿದೆ, ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಬದಲು, ಹಿಮಾಲಯ ನಮಗೆ ಸನಾತನವಾಗಿ ಯಾವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆಯೋ, ಯಾವ ಸಂದೇಶ ಈ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅನುರಣಿತವಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ, ಈ ಗಿರಿ ಝರಿಗಳು ಹಾಡುವ ಯಾವ ಪಲ್ಲವಿ ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಸಂದೇಶವೇ ತ್ಯಾಗ. “ಸರ್ವಂ ವಸ್ತು ಭಯಾನ್ನಿವೃತ್ತಂ ಭುವಿನೈಕಾಂ ವೈರಾಗ್ಯಮೇವಾಭಯಂ,” ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ, ವೈರಾಗ್ಯವೊಂದೇ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನಿರ್ಭೀತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಇದು ತ್ಯಾಗಭೂಮಿ.

ಇಂದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಮಾಲಯವು ತ್ಯಾಗದ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ತ್ಯಾಗವೊಂದೇ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾದ ಮಹಾ ಸಂದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಗಿರಿ ಪಿತಾಮಹನಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದೆ ಭೂಮಿಯ ಎಲ್ಲ ಮೂಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಬಲಾಢ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲರೂ ಈ ಪರ್ವತದಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕಾಡಾಟ ಮನಸ್ತಾಪ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮಾಯವಾಗುವವು. ಸನಾತನ ಧರ್ಮ ಒಂದಿದೆ; ಅದೊಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಣುವುದು. ಇದೊಂದೇ ಧರ್ಮ, ಉಳಿದುದೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಬಾಯಿಮಾತು ಎಂದು ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆಗ, ಧರ್ಮಪಿಪಾಸುಗಳು ಈಶ್ವರ ಪೂಜೆಯಲ್ಲದೆ ಉಳಿದುದೆಲ್ಲ ನಶ್ವರ, ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರು.

ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸ ಬೇಕೆಂದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವಿರಿ. ವಿಶ್ವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇದು ಪವಿತ್ರೋತ್ತಮ ಸ್ಥಳ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನಾಗಲೇ ನಿಮಗೆ ವಿವರಿಸಿರುವೆನು. ಈ ಹಿಮಾಲಯ ಶ್ರೇಣಿಯೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಸ್ಮೃತಿಯ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಭಾರತದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ಹಿಮಾಲಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೇಂದ್ರವು ಕೇವಲ ಕರ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರದೆ, ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ, ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಾಧನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಬೇಕು. ನನ್ನ ಈ ಬಯಕೆ ಈಡೇರುವುದೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡುವ

೨೧೮ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಅವಕಾಶ ಬರುವುದೆಂದೂ ಯೋಚಿಸುವೆನು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನೀವು ನನಗೆ ತೋರಿದ ಆದರಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಇದನ್ನು ನೀವು ಕೇವಲ ನನಗೆ ತೋರಿದ ಗೌರವ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತೋರಿದ ಗೌರವ. ಇದೆಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಿಂದ ಮಾಯವಾಗದೆ ಇರಲಿ. ನಾವು ಈಗ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರೋಣ.

೨೦. ಭಕ್ತಿ

(ಪಂಜಾಬಿನ ಸಿಯಾಲ್‌ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಉಪಾಸನಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಭಿನ್ನವಾದರೂ ಅವುಗಳ ಮೂಲರೂಪ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜನರು ಗುಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸುವರು; ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು; ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬೀಳುವರು; ಮತ್ತೆ ಅನೇಕರು ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾನಗಳೂ ಸತ್ಯವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವೆಲ್ಲದರ ಮೂಲ ತತ್ತ್ವ, ಮೂಲಭಾವ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದು. ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸತ್ತುರುಷರನ್ನು ದೇವರಂತೆ ಪೂಜಿಸುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಹುದು. ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಿ, ಅಥವಾ ಸತ್ತುರುಷರನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಿ, ಭಕ್ತಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ. ಭಕ್ತಿ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದ ಉಪಾಸನೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸುಲಭ. ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಪರಿಸರ ಬೇಕು. ಕಠಿಣ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಯೋಗವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಸಾರದ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿರಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಭಕ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬರೆದ ಶಾಂಡಿಲ್ಯರು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿರುವ ಪರಮ ಪ್ರೇಮವೇ ಭಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು. ಪ್ರಹ್ಲಾದನೂ ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳುವನು. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಪ್ಪತ್ತು ಊಟ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದರೂ ವ್ಯಾಕುಲಪಡುವನು. ಅವನ ಮಗ ಸತ್ತರೆ ಎಷ್ಟು ದಾರುಣ ದುಃಖಪಡುವನು! ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿ ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವಾಗ ಹೀಗೆಯೇ ವ್ಯಥೆಪಡುವನು. ಭಕ್ತಿಯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಣವೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಮೇಲೆ ಇಡುವ ದೃಢಭಕ್ತಿಯೊಂದೇ ಸಾಕು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ. “ಹೇ ದೇವರೆ, ಅನಂತ ನಾಮಗಳು ನಿನಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಸರೂ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ.” ಭಗವಂತನನ್ನು ನಾವು ಸದಾ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲದೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಸಾಧಕರು ದೇವರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರೂ ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಯಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ತಾನು ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ರೀತಿಯೇ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಮುಕ್ತಿ ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮಾರ್ಗವೇ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಮೂಲ ತತ್ತ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ. ಶೈವರು ಶಿವನನ್ನು ಅಮಿತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಎನ್ನುವರು. ದೇವಿಯ ಉಪಾಸಕರು ತಮ್ಮ ದೇವಿಯೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ

ಸರ್ವಶಕ್ತಳು ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಸೋಲುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಭಕ್ತಿ ಬೇಕಾದರೆ ದ್ವೇಷಭಾವನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ದ್ವೇಷ ದೊಡ್ಡ ಆತಂಕ. ಯಾವ ಭಕ್ತ ಯಾರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನು ದೇವರನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿ ಅವಶ್ಯಕ. “ವಿಷ್ಣು ರಾಮ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕಮಲಲೋಚನನಾದ ರಾಮನೇ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ” ಎನ್ನುವನು ಹನುಮಂತ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಸ್ವಭಾವವೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಈ ಸ್ವಭಾವದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಅವರಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಇರಲಾರದು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಒಂದೇ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲದಿರಲಿ. ಒಂದೇ ಧರ್ಮವಿದ್ದರೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬದಲು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನಗೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವದಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಂತಹ ಗುರು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲ. ಅವನು ಮುಂದೆ ಸಾಗುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವರ್ತಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡೋಣ. ಅವನನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿದರೆ ಆಗಲೆ ಏನನ್ನು ಅವನು ಪಡೆದಿರುವನೋ ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವನಾಗುವನು. ಒಬ್ಬನ ಮುಖ ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಮುಖದಂತೆ ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಒಬ್ಬನ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಸ್ವಭಾವದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೇಕೆ ಕೊಡಬಾರದು? ಒಂದು ನದಿ ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ವೇಗ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವು. ಆದರೆ ಬೇರೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರೆ ಆಗುವುದು. ಅದರ ಗಾತ್ರ, ವೇಗ ಎರಡೂ ಕಡಮೆಯಾಗುವುವು. ಈ ಜೀವನವು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಒಬ್ಬನ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅದನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷವಿರಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಧರ್ಮವು ಈಗಲೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ, ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಯಾರು ಅದನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಮೂರ್ಖರಾಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಆಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ತನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು-ಎಂಬ ಭಾವನೆ.

ಮನುಷ್ಯ ಒಂದೇ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ದೇವರು ಯೋಚಿಸಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಧರ್ಮಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದವು? ಒಂದೇ ಧರ್ಮವನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಕತ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೂ, ಅಲ್ಲೇ ಹತ್ತಾರು ಧರ್ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿವೆ ಎಂದು ಇತಿಹಾಸ ಸಾರುವುದು. ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನು ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇವೆರಡರ ಪರಿಣಾಮ. ಇದರಿಂದಲೇ ಅವನು ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಮನುಷ್ಯನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು

ಪ್ರಚೋದಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನವನು ಆಲೋಚನಾ ಜೀವಿ. ಮನಸ್ಸು ಇರುವವನೇ ಮನುಷ್ಯ. ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡೊ ಡನೆಯೇ ಅವನು ಪ್ರಾಣಿಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಲಾರ. ಯಾರಿಗೆ ಅಂತಹ ಮನುಷ್ಯ ಇಷ್ಟು? ಭರತಖಂಡದ ಜನರು ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಆಗದಿರಲಿ.

ಏಕತ್ವದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯದ ಜ್ಞಾನ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ವೈವಿಧ್ಯ ಇರುವವರೆಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಇರುವುದು. ವೈವಿಧ್ಯ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣದು ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಜೀವನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದರೆ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಯೋಗ್ಯರು. ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಇರುವರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಗೌರವವನ್ನು ತರುವರು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹವರು ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವ ಧರ್ಮವು ದುಷ್ಟತನಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದೋ ಅದನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದು. ಅದನ್ನು ಗೌರವಿಸಕೂಡದು ಎಂಬುದೇ ಉತ್ತರ. ಅಂತಹ ಧರ್ಮವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಹೊರದೂಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶೀಲಶುದ್ಧಿ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಾದುದು. ಆಚಾರವೆಂದರೆ ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪರಿಶುದ್ಧಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಸ್ನಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವರು. ಆಂತರಿಕ ಪರಿಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿಕೂಡದು, ಮದ್ಯ ಪಾನ ಮಾಡಬಾರದು, ಅನೈತಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರೆ, ಕುಡಿಯದೇ ಇದ್ದರೆ, ಜೂಜನ್ನು ಆಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಾಗಿರಬೇಕಾದದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇತರರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇತರರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಹಾರದ ನಿಯಮವನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಆಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಈಗ ಮಾಯವಾಗಿವೆ. ಇವನೊಂದಿಗೆ ಉಟಮಾಡಬಾರದು, ಅವನೊಂದಿಗೆ ಉಟಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಉಳಿದಿದೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮಗೆ ಹೇಳಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಥ ದೋಷವೊಂದೇ ಉಳಿದಿರುವ ಅವಶೇಷ. ಮೂರು ವಿಧ ಆಹಾರವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಜಾತಿ ದೋಷ - ಈರುಳ್ಳಿ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದವು.

ಇವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಕಾಮೋದ್ರೇಕವಾಗಿ ದೇವರ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ದೃಷ್ಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಹಲವು ಹೀನಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಅವನು ಮಾಡಬಹುದು. ಎರಡನೆಯದು ನಿಮಿತ್ತದೋಷ-ಆಹಾರವು ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಅಶುದ್ಧವಾಗುವುದು. ಆಹಾರವನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮೂರನೆಯದೇ, ಆಶ್ರಯದೋಷ. ದುಷ್ಟ ಜನರು ತಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಬಾರದು, ಅದನ್ನು ಸ್ವರ್ಥಿಸಿದರೆ ನಮಗೂ ಹೀನಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಗನಾದರೂ ಅವನು ಸ್ತ್ರೀಲಂಪಟ, ಕುಕರ್ಮಿ ಆದರೆ ಅವನಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಬಾರದು.

ಈ ಆಚಾರದ ಅರ್ಥವೆಲ್ಲ ಈಗ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಉನ್ನತ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರ ಕೈಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಆಹಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಈ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ ಇದ್ದರೆ, ಎಷ್ಟೇ ಧರ್ಮಿಷ್ಠರಾದರೂ ಯೋಗ್ಯರಾದರೂ ಅವರಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಕೂಡದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಹಳೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಗಳೆದಿರುವರು. ಅವರ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಠಾಯಿ ಮೇಲೆಲ್ಲ ನೋಣ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸುವುದು. ದಾರಿಯ ಧೂಳಿಲ್ಲ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇರುವುದು. ಆ ಮಿಠಾಯಿ ಮಾರುವವನ ಉಡುಪು ಕೂಡ ಶುಭ್ರವಿಲ್ಲ. ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಠಾಯಿಯನ್ನು ಗಾಜಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಡದಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರು ಹಟ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕಾಲರ ಪ್ಲೇಗು ಮುಂತಾದವುಗಳ ರೋಗಾಣುಗಳು ನೋಣಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಡದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇನ್ನೂ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆವು. ಮನುವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಉಗುಳಬೇಡಿ ಎನ್ನುವನು. ಆದರೆ ನಾವು ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಸವನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಕುವೆವು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಬಾಹ್ಯಶುದ್ಧಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಾಣುವುದು. ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರಿಗೆ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಆಹಾರ ನಿಯಮದ ಅರ್ಥವೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಆಚಾರ ಒಂದು ಉಳಿದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರು, ಕುಡುಕರು, ಕೊಲೆಪಾತಕರು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಜಾತಿಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇರುವವರೊಂದಿಗೆ ಅವನು ತನ್ನಷ್ಟೇ ಯೋಗ್ಯನಿದ್ದರೂ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಊಟಮಾಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವರು. ಇದೊಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದೊಡ್ಡ ದೋಷ. ಪಾಪಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಪಾಪಸೋಂಕುವುದು. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರ ಸಂಗದಿಂದ ಪುಣ್ಯ ಬರುವುದು. ಪಾಪಿಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವುದೇ ಬಾಹ್ಯ ಶುದ್ಧಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

ಅಂತರಂಗಶುದ್ಧಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಸತ್ಯಹೇಳುವುದು, ದೀನರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು, ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು- ಇದರಲ್ಲಿದೆ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವೆವೆ? ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೀಗೆ ಆಗುವುದು. ಶ್ರೀಮಂತನ ಮನೆಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ 'ದೀನರಕ್ಷಕ' ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಹೊಗಳುವರು. ಅವನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುವ ಬಡವನ ನಾಶಮಾಡುವುದು ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವರು. ಇದೇನು ಸುಳ್ಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಇದೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು. ಹನ್ನೆರಡು

ವರುಷಗಳಿಂದ ಯಾರು ಹೀನ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರೂ ಅವರು ಆಡಿದ ಮಾತು ಸತ್ಯವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸತ್ಯ ಶಕ್ತಿ. ಯಾರು ತನ್ನ ಬಾಹ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವನೋ ಅವನೇ ಭಕ್ತ. ಆದರೆ ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ, ಭಕ್ತಿಯೇ ಒಬ್ಬನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಪಾಲು ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು. ಯಹೂದ್ಯರು, ಮಹಮ್ಮದೀಯರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು ಹಿಂದೂಗಳಷ್ಟು ಬಾಹ್ಯ ಶುದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಅದೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಅವರೂ ಭಾವಿಸುವರು. ಯಹೂದ್ಯರು ವಿಗ್ರಹರಾಧನೆಯನ್ನು ದೂರುವರು. ಆದರೆ ಅವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಆರ್ಕ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಧರ್ಮದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು ದೇವತೆಗಳು ಗರಿಗೆದರಿ ನಿಂತಿರುವರು. ಅವರ ಮಧ್ಯೆ ಭಗವಂತನ ಶಕ್ತಿ ಒಂದು ಮೋಡದಂತೆ ಆವಿರ್ಭವಿಸುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಆ ದೇವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಎಂದೋ ನಾಶಮಾಡಿದರೂ ಹೊಸ ಗುಡಿಯನ್ನು ಅದರಂತೆಯೇ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಇದೆ. ಜೀಸಸ್ ಮತ್ತು ಅವನ ತಾಯಿಯ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟೆಂಟರಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ದೇವರನ್ನು ಅವರು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಉಪಾಸಿಸುವರು. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧದ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಪಾರ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇರಾನೀಯರಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಪೂಜೆ ಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾದಿಗಳನ್ನೂ ಇತರ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾಗ ಕಾಬಾದ ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವರು. ಧರ್ಮದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದು ತೋರುವುದು. ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆ ಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು. “ಪೂಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದೇ ಜೀವವು ಬ್ರಹ್ಮದೊಡನೆ ಒಂದಾಗುವುದು. ಮಧ್ಯಮವಾದುದೆಂದರೆ ಧ್ಯಾನ, ಅಧಮವಾದುದೆಂದರೆ ಜಪ, ಅಧಮಾ ಧಮವಾದುದೆಂದರೆ ಬಾಹ್ಯಪೂಜೆ.” ಕೊನೆಯದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಪಾಪವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಸಿದರೆ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುವರು. ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಮಾಡುವವ ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಕೂಡದು. ಅವನು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇರುವನು. ಆದುದರಿಂದ ಅವನು ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮ ಆದರ್ಶದಡೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಒಯ್ಯಬೇಕು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಜಗಳವಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವರು ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಪೂಜಿಸುವರು. ತಾವೂ ಕೂಡ ಭಕ್ತರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದು ಭಕ್ತಿಯೂ ಅಲ್ಲ,

ಅವರು ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತರೂ ಅಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸಾಧುವು ಚಿನ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಓಡುವರು. ಆದರೂ ತಾವು ಭಕ್ತರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ನರಕಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಭಯ ಅಥವಾ ಲೋಭದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವಂಥದೂ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತ “ದೇವರೇ, ನನಗೆ ಸುಂದರ ಸತಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಮುಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಾನು ನೂರಾರು ಸಲ ಹುಟ್ಟಿ ಸತ್ತರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಯಾವಾಗಲೂ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಚಲ ಭಕ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕರುಣಿಸು” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವನು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವಾಗ ಒಬ್ಬನು ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆಯೋ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೇವರಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆಯೋ, ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಪೂರ್ಣಭಕ್ತಿಯು ಉದಿಸಿದೆ ಎಂದರ್ಥ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಕೀಟ ದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ವಿಷ್ಣುಮಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಆಗ ದೇವರಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ತಾನು ಕ್ವದ್ರಜೀವಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತನಂತೆ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವನು, ಆಗ ತೀರ್ಥ, ಬಾಹ್ಯ ಪೂಜೆ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ತೊರೆಯುವನು. ಆಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ ಭಗವಂತನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ದೇವಾಲಯದಂತೆ ಕಾಣುವುದು.

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ದೇವರನ್ನು ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಎನ್ನುವೆವು. ಹಾಗೆಯೇ, ತಾಯಿ ಮುಂತಾಗಿ ಕರೆಯುವೆವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ, ನಾವು ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಬಹಳ ಸಮೀಪದ ಬಂಧುಗಳು, ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರು, ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥಿಸಬಹುದು. ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆಯುವ ಪದಗಳು ಇವು. ರಾಸಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ಕಥೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಭಕ್ತನ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇದು ವಿವರಿಸುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಗಂಡಸಿಗೂ ಹೆಂಗಸಿಗೂ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮೀರಿಸಲಾರದು. ಎಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ತೀವ್ರ ಪ್ರೇಮವಿದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಣಯ - ಪ್ರಣಯಿನಿಯ ರನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅಗಲದಂತೆ ಬಂಧಿಸುವ ಬಂಧನವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗೌರವದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಜಿಕೆ ಇರುವುದು. ದೇವರು ಏನನ್ನಾದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಆ ವಿಷಯವೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಿಯತಮ. ಎಲ್ಲಾ ಅಂಕೆ ಅಂಜಿಕೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತಾವ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತಾವ ಆಲೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ, ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹುಚ್ಚನಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವನು. ಪ್ರಿಯನಿಗೆ ಪ್ರಿಯೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಪ್ರೇಮ, ದೇವರ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕಾದ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣನು

ದೇವರು. ರಾಧೆ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಳು. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ. ಆಗ ದೇವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು? ಯಾರು ಪಾಪಾತ್ಮರೋ, ಯಾರಲ್ಲಿ ನೀತಿಯ ಭಾವನೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ, ಅವರು ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು? ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಆಲೋಚನೆಯ ನೈಲ್ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಓಡಿಸಿ, ಶುದ್ಧ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದರೂ, ಇಂತಹ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಸ್ವಭಾವದವರು ಎಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಮನುಷ್ಯನು ವಿಕೃತಗೊಳಿಸಲಾಗದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಧರ್ಮವೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಆತ್ಮವು ದೇಹದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆ, ದೇಹದಿಂದ ಪಾಪಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಇದು ಸೋಂಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಧರ್ಮವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೆ, ಹಿಂದೂ, ಮಹಮ್ಮದೀಯ, ಕ್ರೈಸ್ತ, ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗದೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನರು ಒಳ್ಳೆಯದೋ, ಕೆಟ್ಟದ್ದೋ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇರುವರು. ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ಭಾವೋನ್ಮತ್ತರಾಗುವರು. ಅವನ ವಿಷಯವನ್ನು ಓದುವಾಗ ಸಂತೋಷ ದಿಂದ ಕಂಬನಿಗಳನ್ನು ಸುರಿಸುವರು. ಇವರೇ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತರು.

ಧರ್ಮದ ಪ್ರಾರಂಭಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನು ದೇವರನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದೂ ತಾನು ಆತನ ಸೇವಕನೆಂದೂ ಯೋಚಿಸುವನು. ತನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಕರುಣಿಸಿ ದುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಚಿರಖುಣಿಯಾಗಿರುವನು. ಇಂತಹ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಿರಿ. ಎಲ್ಲ ರನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿದೆ- ಅದೇ ದೇವರು. ಆ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರಾದಿಗಳು ಸಂಚರಿಸುವರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ, ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಲ್ಲಾ, ದೇವರಿಗೆ ಸೇರಿದುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಲೀ, ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಒಬ್ಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಯಾವುದೋ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರೀತಿ. ಅದು ತನಗೋ, ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೋ ಇರಬಹುದು. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡಲಿ, ಅದರ ಮೂಲಕಾರಣ ಪ್ರೀತಿ. ಒಂದು ಹುಲಿ ಎಮ್ಮೆಯೊಂದನ್ನು ಕೊಂದರೆ ತನಗೋ ತನ್ನ ಮರಿಗೋ ಹಸಿವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ದೇವರು ಪ್ರೇಮಸ್ವರೂಪನು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಅವನು ಇರುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ, ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಇರಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ದೇವರೆಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತ ರಾಗುತ್ತಿರುವರು. ಹೆಂಡತಿ ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ತನ್ನ ಗಂಡನಲ್ಲಿರುವ ದೈವಭಾವನೆ ಈ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವಳು ಅರಿಯಳು. ಪ್ರೇಮೇಶ್ವರನು ಮಾತ್ರ ಪೂಜಾರ್ಯೋಗ್ಯನು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ ಪಾಲಕ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿರುವವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ

೨೨೬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಬಾಹ್ಯಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಮೀರಿ ಅವನು ಪ್ರೇಮೇಶ್ವರನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ಅವನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ನೋಡುವೆವೋ ಆಗ ಪರಮಭಕ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು.

೨೧. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ತ್ವಗಳು

(ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಪವಿತ್ರ ಆರ್ಯಾವರ್ತದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರತಮ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ ಎಂದು ಯಾವುದು ಖ್ಯಾತಿ ಗೊಂಡಿದೆಯೋ ಅದೇ ಇದು. ಮನುವು ಯಾವುದನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತವೆಂದು ಸಾರಿದನೋ ಆ ಪುಣ್ಯದೇಶವೇ ಇದು. ಚರಿತ್ರೆಯು ಸಾರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿದ, ಅಗಾಧ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ತರಂಗ ಹುಟ್ಟಿದುದು ಇಲ್ಲಿ. ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ, ಮೇಘಗರ್ಜನೆಯಿಂದ ಉದ್ಘೋಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಶಾ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಒಂದುಗೂಡಿದುದು ಇಲ್ಲಿ. ಭಾರತದೇಶಕ್ಕೆ ತಂಡೋಪತಂಡವಾಗಿ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದ ಜನರ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆದು, ಆರ್ಯಾವರ್ತಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ ಅನಾಗರಿಕ ಜನರಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಶಾಲ ವಕ್ಷಸ್ಥಳವನ್ನು ಮೊದಲು ಒಡ್ಡಿದ ಭೂಮಿ ಇದೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳ ನೈನುಭವಿಸಿದರೂ, ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವ ನಾಡೇ ಇದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಾಧು ನಾನಕನು ತನ್ನ ಅದ್ಭುತವಾದ ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದುದು ಇಲ್ಲಿ. ಇಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ಆತನ ವಿಶಾಲ ಹೃದಯವು ವಿಕಸಿತವಾದುದು? ಆತನ ಬಾಹುಗಳು ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು, ಏಕೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಲು ಹೊರಚಾಚಿದುದು ಇಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಮಹಾತ್ಮರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ನೈಬಹುದಾದ ಗುರು ಗೋವಿಂದಸಿಂಗನು ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಮತ್ತು ತನ್ನಿಷ್ಟಮಿತ್ರ ಕಳತ್ರರ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಕಾದಾಡಿದನೋ ಅವರೇ ತನ್ನನ್ನು ದೂರ ನೂಕಲು, ತನ್ನ ಮಾತೃ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಶಪಿಸದೆ, ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗೋಗುಟ್ಟದೆ, ಗಾಯ ಹೊಂದಿದ ಮೃಗರಾಜನಂತೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಡಲು ದಕ್ಷಿಣದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟುದು ಈ ನಾಡಿನಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ?

ಪಂಚನದಿಗಳ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಈ ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಗುರುವಿನಂತೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಇತರರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಾಜ್ಞನಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನ ಭ್ರಾತೃಗಳಲ್ಲಿ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು, ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಲು, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪೂರ್ವಭಾಗದಿಂದ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭೇದಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ, ಸಮಾನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ತತ್ತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಸರ್ವದಾ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಂತಿರಬಹುದೋ, ಯಾವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅನಾದಿಯಾಗಿರುವ ವಾಣಿಯು ವೃದ್ಧಿಯಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಬಲವಾಗಬಹುದೋ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲೆತ್ನಿಸಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ನಾಶಕರವಲ್ಲ, ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲು

ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವೆನು. ನಿಂದೆಯ ಕಾಲ ಮುಗಿದು ನಾವು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರವರ್ತನೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಿಂದೆ - ಪ್ರಾಯಶಃ ಈಗಿನ ನಿಂದೆ ಗಿಂತ ಬಲವಾದ ನಿಂದೆ-ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಅವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನಿರಂತರವೂ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ವರ್ಧಿಸುವ, ರಚನಾ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು, ನಿಂದೆ ಮತ್ತು ನಾಶಕರ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲ. ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಂದೆ ಎಂಬೀ ಪ್ರವಾಹವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರವು ದೇಶದ ಅಂಧಕಾರಾವೃತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಸರಿಸಿದ ಫಲವಾಗಿ, ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂದುಗೊಂದುಗಳೂ ಮೂಲೆಮುಡುಕುಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ನ್ಯಾಯಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳೂ ವಿಶಾಲಮತಿಗಳೂ ಆದ ಮಹಾಮಹಿಮರು ಜನ್ಮವತ್ತಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ದೇಶ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಉಚ್ಚತರ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನ, ದೈವಭಕ್ತಿ, ಇವು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದುವು. ಈ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರೇಮವಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ, ಇವರು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಹಿರಿದಾದ ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವು ಯಾವುವು ತಪ್ಪೆಂದು ಕಂಡವೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಲವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದರು. ಗತಿಸಿಹೋದ ಆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ! ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ವಾಣಿಯ “ಸಾಕು” ಎಂಬ ಕೂಗು ನಮಗೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಿಂದೆ ಆಗಿದೆ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತಪ್ಪುಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದಿವೆ. ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾಲ ಪುನಃ ಸಮೀಪಿಸಿದೆ; ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚೆದುರಿಹೋಗಿರುವ ಬಲಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ, ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸಿ, ಈಗ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯದೆ ನಿಂತಿರುವ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗವನ್ನು, ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯ ಒದಗಿದೆ. ಗೃಹವನ್ನು ಶುಚಿಮಾಡಿ ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತಾಗಲಿ. ಧರ್ಮಪಥದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಮುಳ್ಳು ಕಲ್ಲುಗಳು ಹೋಗಿವೆ. ಆರ್ಯ ಪುತ್ರರೇ, ಮುಂದೆ ಸಾಗಿರಿ!

ಮಹನೀಯರೇ, ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ, ನಾನು ಯಾವ ಪಂಗಡಕ್ಕೂ, ಯಾವ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೂ ಸೇರಿದವನಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಹತ್ತರವಾದವು; ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವು. ನನಗೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಆದರವಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಸತ್ಯವನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು, ನನ್ನ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬಹುದಾದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಭಗವಂತನ

ಕೃಪೆಯಿಂದ, ಈ ಯೋಚನೆ ಸಾಧುವೂ, ಸಾಧ್ಯವೂ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರೋಣ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೂಗಳು. “ಹಿಂದೂ” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ಕೆಟ್ಟ ಅರ್ಥದಲ್ಲೂ ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಅರ್ಥ ಇದೆ ಎನ್ನುವವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ, ಹಿಂದೂ ಎಂದರೆ ಸಿಂಧೂ ನದಿಯಿಂದಾಚೆ ವಾಸ ಮಾಡುವವರೆಂದು ಅರ್ಥವಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ದ್ವೇಷಿ ಸುವವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಆ ಪದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುವರು. ಆದರೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ನಿದೆ? ಹಿಂದೂ ಶಬ್ದವೂ ಭವ್ಯವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದೇ; ಇಲ್ಲವೇ ನಿಂದಾರ್ಹನೂ, ಪತಿತನೂ, ಅಪ್ರಯೋಜಕನೂ, ಅನಾಗರಿಕನೂ ಅದ ಮಾನವನೆಂದು ಸೂಚಿಸುವುದೇ, ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದೆ. ಈಗ ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಹೀನವಾದ ಅರ್ಥ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದಿರಿ. ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆ ಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಕಂಡುಬರುವ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಬ್ದವು ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದೆಂದು ಕಾರ್ಯತಃ ತೋರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗೋಣ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಸಲುವಾಗಿ ಅವಮಾನ ಪಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ತತ್ವಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಜನ್ಮವತ್ತಿ ಆತ್ಮ ಗೌರವದಿಂದ ನಡೆದ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆದರೆ, ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವುದು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ನನಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ; ನನ್ನ ಪೂರ್ವಜರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ. ನಾನು ನಮ್ಮವರ ಚರಿತ್ರೆ ಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಓದಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗಿರುವ ಹೆಮ್ಮೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಧೂಳಿಗೆ ಸಮನಾಗಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿದೆ; ಮಹಾತ್ಮರಾದ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹಾಕಿರುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಆರ್ಯರ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ನೀವೂ, ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಆ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ, ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸವು ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತಗತವಾಗಲಿ, ಅದು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವಾಗಲಿ! ಅದು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿ!

ನಾವು ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವೆವು ಎಂಬುದನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ಆಧಾರವಾವುದೆಂಬುದನ್ನೂ ಅರಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಇದೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿರುವುದು. ಅವರವರ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದವಿರುವಂತೆ, ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವುಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಭೇದಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಕರ್ಮಾನು ಸಾರ, ನಿಯಮಬದ್ಧ ವಾದೊಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ತನ್ನದೊಂದು ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಅವನ ಕೆಲಸವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ತಾನು

ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಉದ್ದೇಶವೊಂದಿರುವುದು, ಅದು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೊಂದಿರುವುದು, ಅದು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದೇಶವೊಂದಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ, ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವಾವುದು, ಜಗತ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನ ಯಾವುದು, ಜನಾಂಗಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬೀ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಾಲಕರಾಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಪಗಳ ಹೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರತ್ನಗಳು ಇರುವುವು, ರತ್ನ ಹೆಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ತನಕ ಸರ್ಪಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ; ಹೀಗೆಯೇ ಕೆಲವು ರಾಕ್ಷಸರ ಜೀವಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುವು; ಆ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದಲ್ಲದೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಬೇರಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾವಿಲ್ಲ ಮುಂತಾಗಿ. ಜನಾಂಗದ ಜೀವವೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಜನಾಂಗಜೀವನದ ಮೂಲ ಒಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಲ್ಲದೆ ಆ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ನಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ವಿಷಯವೊಂದು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಅನಾಗರಿಕ ಜನಾಂಗಗಳು ತಂಡೋಪತಂಡವಾಗಿ ಈ ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದವು. 'ಅಲ್ಲಾ ಹೋ ಅಕ್ಬರ್', ಎಂಬ ಧ್ವನಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಆಕಾಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಡುಗಿಸಿತು. ಹಿಂದೂವಿಗೂ ತನಗೆ ಯಾವ ಗಳಿಗೆಗೆ ಸಾವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲಾ ಅತಿ ಹಿರಿದಾದ ದುಃಖವನ್ನೂ ಪರಾಧೀನತೆಯನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಅನುಭವಿಸಿರುವುದು. ಆದರೂ ನಾವು ವಿನಾಶ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕವಾದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ಏಕರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಈಗ ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹೊರಗೂ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಸ್ತಾರವೂ ಜೀವಂತಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣ.

ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ದೇಶದ ಮೇರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅದು ಇಷ್ಟವಾಗಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಅವು ಹೊರಟಿವೆ, ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ಆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಭೌಮಿಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅವು ಗಳಿಸಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆವರಿಸಬಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಾದ, ಘನವಾದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಯಾವುದೆಂದರೆ ತತ್ತ್ವ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿದ್ಯೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತಭೂಮಿ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಗತಿಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಹಾಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೆಂಬುದೂ, ಇತರ ಜನಾಂಗದವರಂತೆ ಅವರು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೆಂಬುದೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳಾದ ಈ ಅದ್ಭುತ ಜನರು, ಜಗತ್ತು ಹೆಮ್ಮೆಪಡಬಹುದಾದ, ಪವಾಡ

ಸದೃಶವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೂ ಅತಿಶಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯದ ಸಲುವಾಗಿ, ಬಾಹ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಇದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ವೇದಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. “ವಿಕಾರ ರಹಿತವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನಮಗೆ ಯಾವುದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ವಿಜ್ಞಾನ” ವೆಂದು ಅವು ಸಾರುತ್ತಿರುವುವು. ಸಾವು, ಕೇಡು, ಸುಖದುಃಖ ಇವುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ, ವಿಕಾರ ಹೊಂದುವ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಅರಿವನ್ನು ನಮಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ವಿಜ್ಞಾನವು ಮಹತ್ವವಾಗಿರಬಹುದು, ನಿಜ; ಆದರೆ ಯಾವನಿಂದ ಶಾಂತಿ ಅಮೃತತ್ವ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಇವು ದೊರಕಿ, ದುಃಖ ಎಂಬುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುವುದೋ ಅಂತಹ ಅಚ್ಚುತನೂ, ಮಂಗಳಮಯನೂ ಆದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಜ್ಞಾನವೇ ಅತಿ ಭವ್ಯವಾದುದೆಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ನಮ್ಮವರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಅನ್ನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ, ಅನ್ಯರನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಅವರನ್ನಾಳುವ ಮರ್ಮವನ್ನೂ ಬಲಿಷ್ಠರು ದುರ್ಬಲರನ್ನು ಆಳುವುದನ್ನೂ ಕಲಿಸಿ ಕೊಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ದೈವಕೃಪೆಯಿಂದ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ, ಅತಿ ಮಹತ್ತಾದ, ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ, ಅತಿ ಮಂಗಳದಾಯಕವಾದ ಶಾಂತಿದಾಯಕವಾದ ಬೇರೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಈ ಮಾರ್ಗವು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಗುಣವು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಾಂಶವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಕ್ತನಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಒಂದೊಂದು ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಪಿಸತೊಡಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಎರಡನೆಯ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಎಂಬೀ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳೂ ಒಂದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದೇ ಜನಾಂಗದ ಜೀವಕಳೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟಬಾರದು. ಕೋವಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕತ್ತಿಯನ್ನೂ, ತಮ್ಮ ಅನಾಗರಿಕ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ತಂದ ಬರ್ಬರರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ‘ಈ ಸಾರ ವಸ್ತುವನ್ನು’, ಈ ‘ರತ್ನ’ ವನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಾಗಲಿಲ್ಲ; ಜನರ ಜೀವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ‘ಪಕ್ಷಿ’ ಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅವರು ಸಮರ್ಥರಾಗಲಿಲ್ಲ; ಇದೇ ಜನಾಂಗದ ಸತ್ತ್ವ. ಈ ಚೈತನ್ಯವಿರುವ ತನಕ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿ ಯಾವುದೂ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ, ದುಃಖ, ನಮ್ಮನ್ನು ಅಲುಗಿಸದೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋಗುವುವು. ನಮಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಆಸ್ತಿಯಾದ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದಿರುವೆವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ನಾವು ಪ್ರಹ್ಲಾದನಂತೆ, ಈ ಹಿಂಸೆ, ದುಃಖಗಳೆಂಬ ಜ್ವಾಲೆಯಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಪಾರಾಗುವೆವು. ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದ ಹಿಂದೂವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಹಿಂದೂವೆಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಮೊದಲು ರಾಜಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅನಂತರ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು

ಪಡೆಯುವುದು. ಅನಂತರ ಸಮಯ ದೊರೆತರೆ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಏಕೆ ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದೂ, ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಬಯಸುವುದಾದರೆ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೂ, ನಮ್ಮ ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರರೂ ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದೂ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚದುರಿಹೋಗಿರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಹೃದಯಗಳು ಒಂದೇ ತೆರನಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶ್ರುತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿವೆಯೋ ಅಂಥವರ ಏಕತೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಂಥಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಇವು ಈಗಲೂ ಇವೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದೊಂದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣ. ಮೂಲತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೂರಾರು ವಿವರಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಆದರೂ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಆಕಾಶದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿಯೂ ಇರುವ, ಮೂಲತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ದಿನಂಪ್ರತಿ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದವು. ಆದುದರಿಂದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪಂಥ ಇರಬೇಕಾದುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಯಾವುದು ಇರಬಾರದೆಂದರೆ ಮತೀಯ ಕಲಹಗಳು. ಮತಗಳಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮತೀಯತೆ ಇರಬಾರದು. ಮತಗಳ ಕುದ್ಡುಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪಂಥಗಳಿಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತು ಮುಂದೆ ಸಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಪಂಥದವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡು ಸಾಧಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನಂತವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ ರಾಶಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಜನರು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ, ಈ ಕರ್ಮವಿಭಾಗ - ಈ ವಿಭಿನ್ನ ಪಂಥಗಳು - ಅವಶ್ಯಕವಾದುವು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಭಿನ್ನಪಂಥಗಳು ಇರಲಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳು “ಈ ಭೇದಭಾವಗಳು ನಿಜವಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ಭೇದಭಾವಗಳಿದ್ದರೂ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಏಕತ್ವವೆಂಬ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸುವ ಸೂತ್ರ ಅಂದವಾಗಿ ಒಂದು ಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ? “ಏಕಂ ಸತ್ ವಿಪ್ರಾ ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ” - ಸತ್ಯ ಒಂದೇ, ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದನ್ನು ಅನಂತನಾಮಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪಂಥಗಳನ್ನೂ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ, ನಾನಾ ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳೂ, ಅಂತಃಕಲಹಗಳೂ, ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳೂ ಇದ್ದುದೇ ಆದರೆ, ಆ ಮಹನೀಯರ ವಂಶೀಯರೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮಗೆ ಅಪಮಾನಕರವಲ್ಲವೇ?

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಶೈವ, ಶಾಕ್ತ, ಇಲ್ಲವೇ ಗಾಣಪತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಪುರಾತನ ವೇದಾಂತಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೋ ಇಲ್ಲವೆ ನವೀನ ವೇದಾಂತಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೋ ಸೇರಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಬದ್ಧವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಅಥವಾ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾದ ಆಧುನಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಅನುಯಾಯಿ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ನಾನು ಭಾವಿಸಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೆಲವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಾನು ಹಿಂದೂ ಎಂದು ಯಾವನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನಿಗೆ ಈ ಮೂಲತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಈ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳೂ, ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಟೀಕೆಗಳೂ ಇರುವುದು ಸರಿ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೊಪ್ಪುವಂತೆ ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಸಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ, ನಮ್ಮ ಆಚಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ತನ್ನ ಜೀವನಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆಯೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವುದು ಪಾಪಕರ. ಬಹುಶಃ ಇಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಹನೀಯರೆಲ್ಲರೂ, ವೇದಗಳು ಧರ್ಮರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಸನಾತನ ಗ್ರಂಥಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವರು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವು ಆದ್ಯಂತರಹಿತವಾದುದೆಂದೂ, ಆದ್ಯಂತರಹಿತವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಮಕಾಲೀನವಾದುದೆಂದೂ ನಂಬಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥದ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಒಳಜಗಳಗಳೂ ಹೋರಾಟಗಳು ಮಾಯವಾಗುವುವು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಪರಮೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಎಂದರೆ ವೇದಗಳೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ವೇದಗಳು ಯಾವುದೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದವರಿಗೆ ವೇದಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವು ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪವಿತ್ರವಾದುದೆಂದು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೂ ನಾವು ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಈ ಪೂಜಾರ್ಹವಾದ ವೇದಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನೊಪ್ಪಿ, ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಆಣ್ವಿತಮ್ನಂದಿರೆಂಬ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವೆವೋ, ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಈ ಪೂಜಾರ್ಹವಾದ, ನಿತ್ಯ ಅದ್ವೈತವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾದ, ಪವಿತ್ರವಾದ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಿಷಯಗಳೇ ನೇನು ಇರುವುವೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಂದಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆವೋ, ಅಂದಿನವರೆಗೆ ವೇದಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಾರೋಣ. ನಾನು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲ ನಿಜವಾದರೆ, ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಸಲ್ಲುವ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದು ಸರಿಯೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪುವ, ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವವನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿರುವ ಮೊದಲನೇ ವಿಷಯ, ವೇದಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವ ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯವೇ ದೇವರ

ಭಾವನೆ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಈ ವಿಶ್ವವು ಆಗಾಗ ಅಡಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೊರಬಿದ್ದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದೋ, ಆ ವಿಶ್ವದ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಂಹಾರಕರ್ತನಾದ ದೇವರು ಇರುವನೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೇವರ ಭಾವನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇರಬಹುದು. ಕೆಲವರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಭಗವಂತನು ಸಗುಣ ಸಾಕಾರನೆಂದೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಗುಣನಾದರೂ ನಿರಾಕಾರನೆಂದೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ನಿರ್ಗುಣನೂ ನಿರಾಕಾರವೂ ಎಂದು ತೋರಬಹುದು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ವೇದಗಳಲ್ಲೇ ತೋರಿಸುವರು. ಇಷ್ಟು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದರೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆಸ್ತಿ ಕರೂ ದೈವಭಕ್ತರೂ ಆಗಿರುವೆವು. ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವುದೋ, ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವುದೋ, ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತದೆಯೋ, ಅಂತಹ ಅದ್ಭುತವಾದ, ಅನಂತವಾದ ಶಕ್ತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಡದವರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯವಾದರೆ ಈ ದೇವರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ. ನಿಮಗೆ ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಅದನ್ನೇ ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ; ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾವು ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ: ಅಷ್ಟೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದುದು. ಈಶ್ವರ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವನೆಯು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನೀವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠತರವಾದುದು ಮತ್ತೊಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠತಮವಾದುದು ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬ ಶಬ್ದವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಶ್ವರ ಭಾವವನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲರೂ ಅವನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಲಿ. ಅವನ ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಶುಭ. ನಮ್ಮ ಪುತ್ರ, ಪೌತ್ರರು ಈಶ್ವರಭಾವದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಿ. ಈ ಭಾವನೆಯು ದರಿದ್ರರ, ಪಾಮರರ ಜೋಪಡಿಗಳನ್ನು, ಕೋಟ್ಯಧೀಶ್ವರರ, ಉತ್ತಮರ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲಿ.

ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳು, ಈ ವಿಶ್ವ ಇಷ್ಟು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿರ್ಮಿತವಾಯಿತು ಎಂದೂ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದಿನ ನಿರ್ನಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ, ಈ ವಿಶ್ವವೂ ಮಾನವ ಜೀವನವೂ ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಆದುವೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ನಾವು ಯಾರೂ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ನಾನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಮೂರನೆಯ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಆದ್ಯಂತ ರಹಿತವಾದುದು. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಸ್ಥೂಲ ಭೂತಗಳು ಒಂದು ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುವು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಿರುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಮರಳಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಅನಂತವಾದ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಸೃಷ್ಟಿಚಕ್ರವು ಕಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೂ ಚಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಅನಂತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಮಾನವನು ಕೇವಲ ಸ್ಥೂಲ ಭೌತಿಕ ದೇಹವಲ್ಲ, ಇದರ ಹಿಂದೆ ಮನಸ್ಸೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರವಿರುವುದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಇದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಆತ್ಮನಿರುವನು ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಹಿಂದೂಗಳು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಹ ಮನಸ್ಸುಗಳು ವಿಕಾರಗಳಿಗೊಳಗಾಗುವುವು. ಇವುಗಳಿಗೂ ಆಚೆ, ಇವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ನಿರ್ವಿಕಾರ ವಸ್ತುವೆಂದು ಇದೆ. ಅದೇ ಸಾವನ್ನರಿಯದ, ತುದಿಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಆತ್ಮ. ಬೇರೆ ಜನಾಂಗಗಳೆಲ್ಲದರ ಭಾವನೆಗಿಂತಲೂ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಭಾವನೆಯೊಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಆತ್ಮನು ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದು ದೇಹವನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ, ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂದು ಹೊಸ ದೇಹಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಂಸಾರವೆಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರೂ ಒಪ್ಪಿರುವರು. ಜೀವ ಬ್ರಹ್ಮರ ಸಂಬಂಧ ಏನು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯದವರು ಜೀವ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮರು ಸದಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಜೀವನು ಬ್ರಹ್ಮನೆಂಬ ಬೆಂಕಿಯ ಒಂದು ಕಿಡಿಯೆಂದೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಜೀವಬ್ರಹ್ಮರಿಗೆ ಭೇದವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಆದರೂ, ಈ ಜೀವನು ಅನಂತನು, ಜನನವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಮರಣರಹಿತನು, ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ದೇಹಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಕಡೆಗೆ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವನು ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲಿವರೆಗಿರುವುದೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜೀವ ಬ್ರಹ್ಮರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದರೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವಾದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಾಚ್ಯವಾದುದೆಲ್ಲದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೊಂದಿದೆ-ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ವೇದ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಅದಾವು ದೆಂದರೆ - ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಕ್ತರೂ, ಸೌರರೂ, ವೈಷ್ಣವರೂ, ಬೌದ್ಧರೂ, ಜೈನರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಆತ್ಮನು ಸ್ವಭಾವತಃ ಶುದ್ಧನು ಮುಕ್ತನು ಸರ್ವಶಕ್ತನು ಮಂಗಳಮಯನು ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಅತ್ಯಂತ ಅದ್ಭುತವಾದ, ಮಹೋನ್ನತವಾದ ಭಾವನೆ. ದ್ವೈತಿಗಳು ಮಾತ್ರ, ಜೀವನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅನಂದವು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಕೆಟ್ಟ ಕರ್ಮಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸಂಕುಚಿಸುವುದೆಂದೂ, ದೈವಕೃಪೆಯಿಂದ ಅದು ಪುನಃ ಅರಳಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ವೈತಿಗಳು, ಈ ಸಂಕುಚಿಸುವುದೆಂಬ ಭಾವವೂ ಕೂಡ ಅಸತ್ಯವೆಂದೂ, ಅಜ್ಞಾನಜನ್ಯವೆಂದೂ, ಜೀವನು ಸ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಭಾವನೆಯು ಮಾಯೆಯ ಆವರಣದಿಂದಂಟಾದುದೆಂದೂ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದರ ಶಕ್ತಿ ಸದಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳಂತಾದರೂ ಇರಲಿ, ಈ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಭಾವನೆಯು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೂ ನಮಗೂ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ನಾವು ಮಹತ್ವಾದ ಶುಭದಾಯಕವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ದೇವತಾರ್ಚನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾದರೋ, ತನ್ನ ದೇವರನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಅವನ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳು ಈ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದವುಗಳು. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಂತರಾತ್ಮನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದವುಗಳು. ಅವು ಈಶ್ವರನ ಉಸಿರು, ಅವು ಉಸಿರಿನಂತೆ ಹೊರಬಂದವು. ಅವು ಮಂತ್ರದೃಷ್ಟಿಗಳಾದ ಋಷಿಗಳ ಹೃದಯದಿಂದ ಹೊರ ಚಿಮ್ಮಿದವು.

ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೇ, ಭ್ರಾತೃಗಳೇ, ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಈ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟು, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವನು ಅಹೋ ರಾತ್ರಿ, ತಾನು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಬಾರದವನೆಂದು ಭಾವಿಸುವನೋ, ಅವನಿಂದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಗಲೂ ಇರಲೂ ಒಬ್ಬನು, ತಾನು ದುಃಖಿ, ನೀಚ, ಶೂನ್ಯನೆಂದು ಎಣಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಅವನು ಹಾಗೆಯೇ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು “ನಾನು ಹಾಗೆ, ನಾನು ಹೀಗೆ” ಎಂದು ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಅಂದುಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಹಾಗೆಯೇ ಆಗುವನು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಹಗಲೂ ಇರಲೂ “ನಾನು ಹಾಗಲ್ಲ, ನಾನು ಹೀಗಲ್ಲ, ನಾನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವ” ಎಂದು ಧ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವನಾಗುವುದೇ ಖಂಡಿತ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ನಾವು ಸರ್ವಶಕ್ತನ ಪುತ್ರರೂ, ಅನಂತವಾದ, ದಿವ್ಯವಾದ ಜ್ವಾಲೆಯ ಕಿಡಿಗಳೂ ಆಗಿರುವಾಗ, ನಾವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ನಾವು ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿದ್ದೇವೆ; ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲೆವು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲೇಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯಿತ್ತು. ಈ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಿತ್ತು, ಅವರನ್ನು ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ನಾವು ಅಧೋಗತಿಗಳಿಯುತ್ತಿರುವುದೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿರುವುದೂ ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ತೋರಿದರೆ, ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು ನಾವು ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ತಪ್ಪಿತೆಂದರೆ ದೇವರ ಶ್ರದ್ಧೆಯೂ ತಪ್ಪಿದ ಹಾಗೆಯೇ. ಅನಂತನು ಮಂಗಳದಾಯಕನು ಆದ ದೇವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ನಿಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವನೆಂದೂ, ಅವನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯೆಂದೂ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯೆಂದೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಣುರೇಣುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು, ಜೀವ

ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಓತಪ್ರೋತನಾಗಿರುವನೆಂದೂ, ನಾವು ನಂಬಿರುವಾಗ, ನಾವು ಅಧೀರರಾಗುವುದು ತಾನೆ ಹೇಗೆ? ಅಗಾಧವಾದ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು ಸಣ್ಣ ನೀರು ಗುಳ್ಳೆಯಾಗಿಯೂ, ನೀವು ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಅಲೆಯಾಗಿಯೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೇನು? ನನ್ನ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಇಬ್ಬರ ಹಿಂದೆಯೂ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಾಗರ. ನಮ್ಮ ಈರ್ವರ ಹಿಂದೆಯೂ, ಜೀವಶಕ್ತಿ ಎಂಬ, ಆತ್ಮಚೈತನ್ಯವೆಂಬ ಅನಂತ ಸಾಗರವಿರುವುದು. ನೀವು ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಎತ್ತರವಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ನಾನೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ಹುಟ್ಟಿದಂದಿ ನಿಂದಲೂ ಆ ಅನಂತಜೀವ, ಆ ಅನಂತ ಕಲ್ಯಾಣ, ಆ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವೆನು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಜೀವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭ್ರಾತೃವರ್ಯರೇ, ನೀವು ಈ ಉದ್ಧರಿಸುವ, ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ, ಭವ್ಯವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರರಿಗೆ, ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೋಧಿಸಿ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಅದ್ವೈತವನ್ನೇ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ದ್ವೈತವನ್ನೋ ಇಲ್ಲವೇ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದ ಮತ್ತಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಹೇಳಿಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಈ ಅದ್ವೈತವಾದ ಆತ್ಮ ತತ್ತ್ವವನ್ನು, ಆತ್ಮನ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ. ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿ ಕಪಿಲನು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಆತ್ಮನು ಸ್ವಭಾವತಃ ಶುದ್ಧನಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನು ಶುದ್ಧನಾಗುವ ಸಂಭವವೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದರೂ ಅದು ಮತ್ತೆ ಹೊರಟುಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿರುವುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವವೇ ಅಶುದ್ಧವಾದರೆ ಅವನು ಸದಾ ಅಶುದ್ಧನಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಶುದ್ಧನಾದರೂ ಉತ್ತರ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನ ಮೇಲೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ಶುದ್ಧತೆ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನೈಜ ಗುಣವಾದ ಅಶುದ್ಧತೆ ಪುನಃ ಪ್ರಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣವೇ ನಮ್ಮ ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿಗಳು, ನಮ್ಮ ನೈಜಗುಣವು ಶುದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣತೆ ಎಂದೂ, ಅಶುದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಅಪೂರ್ಣತೆಯಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ನಾವಿದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಮಹರ್ಷಿಯು ತನ್ನ ಅವಸಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದ ಧೀರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೂ, ತಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದ ಧೀರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ನೆನಸುವಂತೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನಲ್ಲದೆ, ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೂ ತಾನು ತೋರಿಸಿದ್ದ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನೂ ನೆನಪಿಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಲಿಲ್ಲ. ಈತನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಡಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳಿವೆ. ದೌರ್ಬಲ್ಯವಿದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಇದ್ದರೇನು? ಸರ್ವದಾ ನಿಮ್ಮ ನೈಜಗುಣವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಇರುವುದು ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಈ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವೆಂದು ತೋರುವುವು. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಧರ್ಮವನ್ನೇ ನಂಬಿರುವರು, ಕೆಲವರು ಈ ಧರ್ಮವನ್ನು ತಿದ್ದಲೆಳಸುವರು. ಕೆಲವರು ಹಳೆಯ ಮಾದರಿಯ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕಲಿತು ಸಹೋದರ ಭಾವದಿಂದ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳ

ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಾಯಶಃ ಸಾಧ್ಯ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಇನ್ನೊಂದಿರುವುದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಲು ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಗುರಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ಮುಕ್ತಿ ಸಾಧನೆ; ಮತ್ತಾವುದೂ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. “ನೀವು ನಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ನಂಬಿ. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವನು” ಎಂಬ ಅನ್ಯರ ಬೋಧನೆ ನಮ್ಮವರು ಒಪ್ಪುವ ಮಾತಲ್ಲ. ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವೇ ಕಾರಣರು. ದೈವಕೃಪೆಯಿಂದಲೂ ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದು. ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ನಂಬುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗಗನದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಬಂದ ಪ್ರಬಲವಾದ ಶಬ್ದ ಯಾವುದೆಂದರೆ ಅದು ಅನುಭೂತಿ ಎಂಬುದು. “ದೇವರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು” ಎಂದು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಾರುವುದು ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮಾತ್ರ. ಸತ್ಯವೂ ಧೀರವೂ ಆದ ಮಾತುಗಳಿವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧ್ವನಿಯೂ ಸತ್ಯವಾದುದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು, ಅವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಿಳಿಯ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಅವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಒಪ್ಪಿದರೂ ಸಾಲದು. ಅದು ಏನೇನೂ ಅಲ್ಲ - ಅವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು. ಹೌದು, ದೇವರಿದ್ದಾನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ವಾದ ಪ್ರಮಾಣವಾವುದು? ಅವನನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲೆವೆಂಬುದಿಲ್ಲ; ಈಗಲೂ, ಹಿಂದೆಯೂ, ದೇವರನ್ನು ಕೆಲವರು ನೋಡಿರುವರು ಎಂಬುದು. ನಾವು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಂಬಿರುವುದು ಏಕೆ? ಆತ್ಮನ ಇರುವಿಕೆಗೆ ಯುಕ್ತಿಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿರುವುವು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಆತ್ಮನಿರುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭರತಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈಗಲೂ ಅನೇಕರು ಆತ್ಮನನ್ನು ಕಂಡಿರುವರು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಆತ್ಮನನ್ನು ನೋಡುವರು, ಎಂಬ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕಂಡು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿದಷ್ಟೂ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಕುಚಿತ ಮತೀಯ ಭಾವನೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಶ್ವರಾನುಭೂತಿ ದೊರೆತ ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮಿಷ್ಠನೆಂಬ ಮಾತು ಸಲ್ಲುವುದು. ಅವನ ಬಂಧನಗಳು ಮಾತ್ರ ಹರಿದು ಹೋಗಿರುವುವು. ಸಂಶಯಗಳು ನಾಶವಾಗಿರುವುವು. ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪನೂ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ದೂರನೂ ಆದ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡವನು ಮಾತ್ರ ಕರ್ಮಫಲಗಳ ವಶನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾವು ಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತ ಬರಿಯ ಹರಟೆಯನ್ನೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವೆಂದೂ, ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ಶಬ್ದ ಜಾಲವನ್ನು ಮಹಾ ಆತ್ಮಾನುಭೂತಿಯೆಂದೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಈ ತಪ್ಪು

ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೊಳಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳೂ ಹೋರಾಟಗಳೂ ಹುಟ್ಟುವುವು. ಹೀಗೆ ಮೋಸಹೋಗದೆ, ಪರಮಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯೇ ಧರ್ಮವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದಕೂಡಲೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಧರ್ಮದ ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವೆವು ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ನಾವು ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆವೆಂಬುದನ್ನು, ಇತರರನ್ನು ಅದೇ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿದು, ನಮ್ಮ ಕ್ಷುದ್ರಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಡೆದಾಟಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವೆವು. ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಕಲಹಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸುವವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು, “ನೀವು ದೇವರನ್ನು, ಆತ್ಮವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೀರಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿ, “ನೀವು ಕಂಡಿಲ್ಲವಾದರೆ ಈಶ್ವರನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತೆವರಾರು? ಕುರುಡನು ಕುರುಡನಿಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂತೆ, ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿಮಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು?” ಎಂದು ಕೇಳಿ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇತರರಲ್ಲಿರುವ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ. ಸತ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಧರ್ಮವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಿ. ವಿಶಾಲವಾದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸತ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಗೋಚರವಾದಾಗ, ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಋಷಿಯೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಹಾಗೆ, ಅವರು ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಅದ್ಭುತವೂ ಆದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಆಗ ಅವರ ಹೃದಯದಿಂದ ಪ್ರೇಮಪೂರ್ಣ ನುಡಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೊರಬೀಳುವುವು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಹೃದಯವನ್ನು ಪ್ರೇಮಮಯನಾದ ಈಶ್ವರನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿರುವನು. ಆಗಲೇ ಎಲ್ಲ ಮತೀಯ ಕಲಹಗಳೂ ಕೊನೆಗಾಣುವುವು. ಆಗ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಜನರಿಗಾಗಲಿ ಗಮನ ಕೊಡದೆ, ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ತಾಳಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿ, ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊತ್ತವನು ನಿಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿಕಟನೂ, ಪ್ರಿಯನೂ ಆದಾಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಹಿಂದೂಗಳು. ಎಂದು ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಉದ್ಭವಿಸುವುದೋ ಎಂದು ಆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಸಂಕಟವೂ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರನ ಸಂಕಟ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಥೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದಾಗ, ನೀವು ನಿಜವಾದ ಹಿಂದೂಗಳು, ಈ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಉದಾಹರಿಸಿದ ಆದರ್ಶ ಪುರುಷರಾದ ಗುರು ಗೋವಿಂದಸಿಂಗರಂತೆ, ನೀವು ಅವರಿಗಾಗಿ, ಬಂದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅನುಭವಿಸಲು ಅಣಿಯಾದಾಗ ನೀವು ಹಿಂದೂಗಳು. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮಾತೃ ಭೂಮಿಯಾದ ಪಂಜಾಬನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶತ್ರುಗಳೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ, ಹಿಂದೂ

ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ತವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದರು. ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವೀರ ಕುಮಾರರು ಹತರಾದುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದರು. ಯಾರಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರ ರಕ್ತವನ್ನು ಬಸಿದರೋ ಅವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊರೆಯಲು, ಗಾಯಗೊಂಡ ಸಿಂಹದಂತೆ, ಈ ಮಹಾಪುರುಷರು ರಣಭೂಮಿಯನ್ನು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮನ್ನು ದೂರಮಾಡಿದ ಕೃತಘ್ನರನ್ನು ಕೊಂಚವೂ ಶಪಿಸದೆ ಶಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಇಹಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಈ ದೇಶದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ನೀವು ಕೋರುವಿರಾದರೆ, ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಆಲಿಸಿರಿ: ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಒಬ್ಬ ಗೋವಿಂದಸಿಂಗನಾಗಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಹುಳುಕುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದರೂ, ಅವರಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದೂ ರಕ್ತದ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಇಡಿ. ಅವರು ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರೂ, ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವರೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದಿರಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶಪಿಸಿದರೂ ನೀವು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ. ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೇಶಭ್ರಷ್ಟರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಕೇಸರಿ, ಆ ಪ್ರತಾಪಶಾಲಿ ಗೋವಿಂದಸಿಂಗರಂತೆ; ಮೌನವಾಗಿ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋಗಿ. ಆಗ ನಿಮಗೆ ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸಲ್ಲುವುದು. ಇಂತಹ ಆದರ್ಶ ಸದಾ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುತ್ವವನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪ್ರೇಮವೆಂಬ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಹರಿಸಿರಿ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪುನರುದ್ಧಾರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆಡಲಿ. ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿರುವ, ಇಲ್ಲವೇ ಕೈಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ನಾನು, ನಿಮಗೆ ಸಾರಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ—ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪುನರುದ್ಧಾರವು ನೀವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಆಗಲಾರದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಅಭ್ಯುದಯವೂ ಅದನ್ನೇ—ಎಂದರೆ ನೀವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಈಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ತಳಹದಿಯೇ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮರಳಿನ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಬೃಹತ್ತಾದ ಭವನಗಳು ಕೂಡ ಒಂದು ದಿನ ಕೆಳಗೆ ಉರುಳಲೇ ಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹುಟ್ಟಿ, ಜಡವಾದದ ಅಸ್ತಿಭಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು, ಮನುಷ್ಯನು ಕೇವಲ ಭೌತವಸ್ತುವೆಂದು ಸಾರಿದವು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಯಾವನಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಜೀವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನೆನ್ನುವರು. ನಾವಾದರೂ ಸತ್ತವನು ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನೆಂದು ಹೇಳುವೆವು. ಮನುಷ್ಯನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶರೀರ, ಆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜೀವವು ನೆಲೆಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಭಾವನೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆತ್ಮ, ಅವನು ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವನು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ. ಇದೇ ಈ ಎರಡು ನಾಗರಿಕತೆಗಳಿಗಿರುವ ಅಗಾಧವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಹಸುಖ ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಳಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಅವರ

ನಾಗರಿಕತೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಿದ್ದು, ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದು ಅಳಿಸಿ ಹೋದವು. ಆದರೆ ಭಾರತಭೂಮಿಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಲಿತ ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ದೇಶಗಳ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಸಜೀವವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳು ಪುನಃ ತಲೆ ಯೆತ್ತುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳ ಜೀವಕಳೆಯು ರಕ್ತಬೀಜನಂತೆ, ಎಷ್ಟು ಸಲ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದರೂ, ಮಗದೊಮ್ಮೆ ಇನ್ನು ಅಧಿಕವಾದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಏಳುವುವು. ನಿರೀಶ್ವರವಾದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಒಂದು ಸಲ ನಾಶ ವಾದರೆ, ಪುನಃ ಏಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಭವನವು ಒಂದು ಸಲ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗು ವುದು. ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಳ್ಮೆಯಿರಲಿ, ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಇರಿ, ಭವಿಷ್ಯವು ನಮಗಾಗಿ ಕಾದಿದೆ.

ದುಡುಕಬೇಡಿ ಇತರರನ್ನು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅನುಕರಿಸಲು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ನೀವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ. ಅಂಧಾನುಕರಣೆ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ರಾಜನ ಉಡುಗೆಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನು ರಾಜನಾಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಸಿಂಹದ ಚರ್ಮವನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡ ಕತ್ತೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಿಂಹವಾಗಲಾರದು. ಅಂಧ ಅನುಕರಣೆ, ವಿಚಾರಹೀನ ಹೇಡಿಯ ಅನುಕರಣೆ, ಎಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಲಾರದು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದು ನಮ್ಮ ಅರ್ಥೋ ಗತಿಯ ಹೆಗ್ಗುರುತು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವಾಗ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ, ಆಗ ಅವನನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಕೊನೆಯ ಪೆಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಬಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಯಾವನು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಿಕರಿಂದ ತನಗೆ ಅವಮಾನವಾಯಿ ತೆಂದು ಖಿನ್ನಮನಸ್ಸನಾಗು ವನೋ, ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಕೊನೆಗಾಲ ಸಮೀಪಿಸಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ ತೃಣಪ್ರಾಯ, ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ, ನನಗಿರುವ ಹೆಮ್ಮೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ನಾನು ಹಿಂದೂ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನನ ಗೊಂದು ಹೆಮ್ಮೆ. ನಿಮ್ಮ ಸೇವಕರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ ಅನರ್ಹ ಸೇವಕನಾಗಿರುವುದೇ ನನಗೊಂದು ಹೆಮ್ಮೆ. ಜಗತ್ತು ಎಂದೂ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದ ಮಹಾಮಹಿಮ ಋಷಿಗಳ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನೀವು ನನ್ನ ಬಾಂಧವರಾಗಿರುವುದೇ ನನಗೊಂದು ಹೆಮ್ಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಉಳ್ಳ ವರಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ತಾಗಿತೆನ್ನದಿರಿ. ಅವರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬಂದಿತೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡಿ. ಆದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ಕುರುಡರಂತೆ ಇತರ ರನ್ನು ಅನುಕರಿಸಬೇಡಿ. ನೀವು ಅನ್ಯರ ಅಧೀನರಾದಂದಿನಿಂದ ನಿಮಗಿದ್ದ ಬಾಹ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋಯಿತು. ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೀವು ಅವರ ಅಜ್ಞಾಧಾರಕ ರಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸಹಜಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಮಹತ್ವ ವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ, ಅನುಕರಿಸಬೇಡಿ. ಹೀಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ಯರ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ನೀವು ಗ್ರಹಿಸಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಅನ್ಯರಿಂದ ನಾವು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕು. ಬೀಜವನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ

ಮಣ್ಣು ಗಾಳಿ ನೀರು ಅವುಗಳನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಬಿತ್ತಿದ ಬೀಜವು ಗಿಡವಾಗಿ ಅನಂತರ ಹೆಮ್ಮರವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ, ಅದು ಮಣ್ಣು, ಗಾಳಿ, ನೀರು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಏಕೈಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಾನುಸಾರ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಿಡ ಅಥವಾ ಮರವಾಗುವುದು. ನೀವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಅನ್ಯರಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಅನ್ಯರಿಂದ ಕಲಿಯಲೊಲ್ಲದವನು ನಿರ್ಜೀವಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ನಮ್ಮ ಸ್ಮೃತಿಕಾರ ಮನು ಅನ್ಯರಿಂದ ಕಲಿಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವನು:

ಆದದೀತ ಪರಾಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಪ್ರಯತ್ನಾದವರಾದಪಿ |

ಅಂತ್ಯಾದಪಿ ಪರಂ ಧರ್ಮಂ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಂ ದುಷ್ಕುಲಾದಪಿ ||

“ಹೀನಕುಲಜಳಾದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯು ರತ್ನಪ್ರಾಯದವಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗು, ಹೀನಕುಲಜನಾದರೂ ಚಂಡಾಲನಾದರೂ ಸರಿ, ಅವನನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಮೋಕ್ಷ ಧರ್ಮವನ್ನು, ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲಿ.” ಇತರರ ಸದ್ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರಿಂದ ಕಲಿಯಿರಿ, ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವೇ ಅನ್ಯರಾಗಬೇಡಿ. ಈ ಭಾರತೀಯ ಜೀವನಕ್ರಮದಿಂದ ದೂರವಾಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರ ಉಡುಗೆಯನ್ನುಟ್ಟು, ಅವರಂತೆ ಉಂಡು, ಅವರ ನಡತೆಯನ್ನು ಕಲಿತರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಂಗಳವಾಗುವುದೆಂದು ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯೂ ಭಾವಿಸದಿರಿ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನುಸರಿಸಿ ಬಂದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದು ಜಗದೀಶ್ವರನಿಗೆಯೇ ಗೊತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವು ಹರಿಯುತ್ತಿವೆಯೋ ಭಗವಂತನಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರಲು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಿರುವ ನದಿಯು ಹಿಮಾಲಯದ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬಂದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ನಿಮಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಹೋದರೆ ನಾಶ ಖಂಡಿತ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ. ಈ ಅಗಾಧವಾದ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ. ಅದರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಶೇಖರವಾಗಿರುವ ಕಶ್ಠಲವನ್ನು ಗುಡಿಸಿ ಎಸೆಯಿರಿ. ಆಗ ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂಬ ನದಿಯು ಸ್ವವೇಗದಿಂದ ತಾನಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರವು ಏಳಿಗೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಲು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಕಾಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜಾತಿ ಎಂಬ ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿ ನಂದಲೂ ಜಾತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವತಃ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರ ಸಂಗಡವೂ ಓಡಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಅದರ ರಹಸ್ಯವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ನನಗೆ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ವಿಚಾರಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ನನಗೆ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಈಗೀಗ ಅದರ ಗುಟ್ಟು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ ಯಾವುದೆಂದರೆ ಊಟ-ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಪ ವಿಷಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಊಟ ಉಪಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಧಿನಿಷೇಧಗಳು ವಿಚಿತ್ರವೂ ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವೂ ಆಗಿರುವುವು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಪಾನೀಯಗಳು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆಚಾರಗಳ ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಅವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು, ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ರೂಢಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ನನಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಸಭೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು; ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ತನಕ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾತಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಇಂದಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಧರ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಅದು ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ, ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಈಗಲೂ ಈ ದೇಶದ ರಾಜರ ಅರಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಡುಬಡವರಾದ ರೈತರ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲೂ ಧರ್ಮವು ನೆಲಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ವರ ಆಸ್ತಿಯಾದ, ಜನಾಂಗದ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಹಕ್ಕಾದ ಈ ಧರ್ಮವು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ದೊರಕುವಂತಾಗಬೇಕು. ಭಗವಂತನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವ ಗಾಳಿಯಂತೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ, ಅನಾಯಾಸವಾಗಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದು; ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ನಮ್ಮ ಭೇದಭಾವಗಳ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕಾದಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಸಮ್ಮತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾರಿ ತಿಳಿಸೋಣ. ಹೀಗೆ

ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭೇದಭಾವಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೆ ನಾನು ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ಹೇಳುವ ವಿಷಯ ಇದು. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಕತ್ತಲೆ ಕವಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಭಾವಿಸಿ. ಆ ಚಿಕ್ಕ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನೀವು ಹೋಗಿ, “ಅಯ್ಯೋ, ಕತ್ತಲು, ಕತ್ತಲು” ಎಂದು ಗೊಣಗಾಡಿದರೆ, ಆ ಕತ್ತಲು ಹರಿದುಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀವು ಒಂದು ದೀಪವನ್ನು ತಂದೊಡನೆಯೇ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕತ್ತಲೆ ತಕ್ಷಣ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಜನರನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಈ ಹಾದಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ; ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ; ತಾವು ನೀಚರು ಭ್ರಷ್ಟರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ. ಒಬ್ಬನು ನೀಚ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಅವನ ನೈಜ ಗುಣದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ತಪ್ಪಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆಯು ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಅಷ್ಟೇನೂ ಆಶಾಜನಕವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಆಶಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿ. ಪ್ರಾಜ್ಞನಲ್ಲಿಯೂ ಅಜ್ಞನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಡಿ. ಅವನು ನಮಗೆ ದೇವತೆಯಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಸರಿ, ಸ್ವಯಂ ಪಿಶಾಚಿಯಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಸರಿ, ಅವನು ಮನುಷ್ಯನಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನ ನೈಜಗುಣವಾದ ಪೂರ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಡಿ. ಮುಂದೆ ನಿಮಗೆ ಅವನಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅವನು ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರೆ, ಅವನು ಅಸಾಧುವೂ, ನೀಚವೂ ಆದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದರೆ, ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಅವನ ನೈಜ ಸ್ವಭಾವವಲ್ಲವೆಂದೂ, ಉತ್ತಮ ಆದರ್ಶಗಳು ಅವನ ಮುಂದಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣವೆಂದೂ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಾಣಲಾರದ್ದರಿಂದಲ್ಲವೇ ಅವನು ದುರ್ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದುವ ರೀತಿ ಇದೊಂದೇ. ದುರ್ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವವನಿಗೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕೊನೆಗಾಣುವುದು. ಅವನು ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಲಿ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದ ಅಸತ್ಯವನ್ನೂ ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಸತ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲೇ ಸರಿದೂಗಲಿ. ಆಗ ನೀವು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಸತ್ಯವು ಮಾಯವಾಗಲೇಬೇಕು. ಬೇಳಕು ಕತ್ತಲನ್ನು ಓಡಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಸತ್ಯವು ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲೇಬೇಕು. ನೀವು ದೇಶವನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಇದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ. ಜಗಳವಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ತಾವು ಹಿಡಿದಿರುವ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಯಾವುದುಂಟೋ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರು ಎಷ್ಟು ಆತುರದಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವುದು. ಅಚ್ಯುತನೂ, ಸರ್ವಾಂತರ್ಗತನೂ ಆದ ದೈವವು ಜಾಗೃತವಾಗಿ, ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ, ಮಂಗಳಕರವಾದ, ಮಹತ್ವಾದ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು ನಿಮಗೇ ಕಾಣುವುದು.

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರಿಂದ ಶಿವ, ಶಕ್ತಿ, ಗಣಪತಿಗಳೆಂಬ ಅನಂತ ನಾಮಗಳಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ, ಸಗುಣ, ನಿರ್ಗುಣ, ಸಾಕಾರ ನಿರಾಕಾರನೆಂದು ಪೂಜೆಗೊಂಡ “ಏಕಂ ಸದ್ವಿಷ್ಣು ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ” - “ಸತ್ಯ ಒಂದೇ, ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದನ್ನು ಅನಂತನಾಮಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುವರು” ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಿಸಿ ಕೊಂಡ, ಜಗಜ್ಜನ್ಮಾದಿಕಾರಣನು ತನ್ನ ಅನಂತ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಿ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಮಳೆಗರೆಯಲಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೌಹಾರ್ದಭಾವವನ್ನು ಬೀರಲಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಸತ್ಯವ್ರತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನೈಜ ಪ್ರೇಮ ದಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಿ, ನಮ್ಮ ಭಾರತಭೂಮಿಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನೋದ್ಧಾರದ ಈ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಕೀರ್ತಿಗಾಗಲೀ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕಲಾಭಕ್ಕಾಗಲೀ ಮಾಡುವ ಆಶೆಯು ಲೇಶಾಂಶವೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರದಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ!

೨೨. ಭಕ್ತಿ

(೧೮೯೭ರ ನವೆಂಬರ್ ೯ರಂದು ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಘನಗರ್ಜನೆಯ ಪ್ರವಾಹದೊಂದಿಗೆ ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಕೇಳುವುದು. ಅದು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಾರಸ್ವರಕ್ಕೇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವೇದಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅದರ ಧ್ವನಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶ ಭೂಮದ ಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಈ ಭಾವ-ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಕಾವ್ಯವು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು:

ನ ತತ್ರ ಸೂರ್ಯೋ ಭಾತಿ ನ ಚಂದ್ರತಾರಕಂ |

ನೇಮಾ ವಿದ್ಯುತೋ ಭಾಂತಿ ಕುತೋಽಯಮಗ್ನಿಃ ||

“ಅಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಚಂದ್ರನೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ತಾರಾವಳಿ ಗಳೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬೆಂಕಿಯ ಮಾತಿನೇನು ಹೇಳುವುದು?”

ಈ ಅಪೂರ್ವ ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿ ಕವಿತ್ವವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಕೇಳುತ್ತ ಇದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತಿನಾಚೆಗೆ - ಬುದ್ಧಿಯ ಜಗತ್ತಿನಾಚೆಗೆ ಕೂಡ - ಒಯ್ಯುವುದು; ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರವೋ, ಆದರೆ ಯಾವುದು ಸದಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದೋ ಅಂತಹ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವುದು. ಈ ಮಹಾ ಭಾವದ ಛಾಯೆಯಂತೆ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವನೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದುದು ಮಾನವ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅದು ಪ್ರವಹಿಸಬೇಕು. ಕ್ರಮೇಣ ಆ ಭಾವನೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕಾರವನ್ನು ತಾಳುವುದು. ಅದೇ ಭಕ್ತಿ. ಭಕ್ತಿಯ ಬೀಜ ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದು ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬೀಜ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಕಾಸ ವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವರು.

ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪುರಾಣವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಚೆಗೆ ಪುರಾಣದ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅಸ್ಪಷ್ಟ ವಾದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿರುವರು. ಅವು ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಲಾರವು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿರುವರು. ಪೌರಾಣಿಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವೆ ಅಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದಾಗಲೀ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯ ತೆಯಾಗಲಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ವೆಂದರೆ ಭಕ್ತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿಯೂ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಭಕ್ತಿ

ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಾಧು-ಸಂತರ, ರಾಜರ ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಭಕ್ತಿಗೆ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪುರಾಣಗಳಿವೆ ಎಂದು ತೋರುವುದು. ಇದು ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವುದು. ವೇದಾಂತದ ಪೂರ್ಣ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ತಾಳಬಲ್ಲವರು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ವೇದಾಂತಿಗೆ ಮೊದಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ 'ಅಭೀ' ನಿರ್ಭಯತೆ. ವೇದಾಂತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವನ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೆನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾರು ಪ್ರಪಂಚದ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊರೆದಿರುವರೋ, ಯಾರಿಗೆ ಹೇಡಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬಂಧನಗಳಿವೆಯೋ, ಅಂತಹವರು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣ ಎಷ್ಟು ದುರ್ಬಲರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಮೃದುವಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅಂಜುತ್ತಾರೆ! ಹಾಗಿರುವಾಗ ಹಲವಾರು ಬಂಧನಗಳುಳ್ಳವರಿಗೆ ಇದು, ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು! ತಮ್ಮ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ನೂರಾರು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವರು ದಾಸರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ದಾಸರಂತೆ ಜೀವನ ಹೊರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪುರಾಣಗಳು ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡುವುವು.

ಅವರಿಗಾಗಿ ಮೃದು ಮಧುರ ಕಾವ್ಯರಸವನ್ನು ಪುರಾಣಗಳು ಹರಿಸುವವು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅತಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿಯಾದ ಧ್ರುವ, ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಮುಂತಾದ ಭಕ್ತರ ಸಾವಿರಾರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವವು. ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು. ಪುರಾಣವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದುದೆಂದು ನೀವು ನಂಬದೇ ಇದ್ದರೂ, ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ಧ್ರುವ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಸಾಧು-ಸಂತರ ಜೀವನದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗದವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಪುರಾಣಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗ್ರಹಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಾಧಾರಣ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕು. ಸುಲಭವಾದ, ಮೃದುವಾದ ಭಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರೇಮಸಾರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವೆವು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಜಡಪ್ರೀತಿ ಇರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲಾರವು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಪುರಾಣ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು, ಅಷ್ಟೇ, ಆಗಲೇ ಇರುವ ಪುರಾಣವನ್ನು ನೀವು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ನೀವೇ ಮತ್ತೊಂದು ಪುರಾಣವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಹಳೆಯ ಪುರಾಣ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾರುವ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೆ, ಆ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತ

ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರು ಗುರುವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪುರಾಣವನ್ನು ಬರೆಯುವರು. ಅಷ್ಟೇ ವೃತ್ತಾಸ.

ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಇದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಮಾನವ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾರು ಮೀರಿ ಹೋಗಿರುವರೋ, ಪರಮಹಂಸರಂತೆ ಧೀರರಾಗಿ, ಮಾಯಾಪಾಶದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾರು ಮೀರಿ ಹೋಗಿರುವರೋ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪುರಾಣಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಅವರೇ ಉತ್ಸಾಹ ಪೂರಿತ ದಿಗ್ವಿಜಯಿಗಳು, ಜಗತ್ತಿನ ದೇವರು. ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಗುಣ ದೇವರಿಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ಒಬ್ಬ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಗು, ತಂದೆ, ಸ್ನೇಹಿತ, ಗುರು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾರನ್ನಾದರೂ ದೇವರಂತೆ ಪೂಜಿಸುವನು. ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಬೆಳಕಿನ ಸ್ಪಂದನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬಹುದು. ಬೆಕ್ಕು ಮುಂತಾದವು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ನಾವು ನಿರ್ಗುಣ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾವು ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿರುವೆವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇವರನ್ನು ಭಾವಿಸುವ ರೀತಿ, ನಾವು ಪೂಜಿಸುವ ರೀತಿ ಮಾನವ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿವೆ. “ಈ ದೇಹವೇ ದೇವರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೇವಾಲಯ”. ಆದಕಾರಣವೇ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ದೇವರನ್ನು ಮಾನವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕೆಲವು ಅತಿರೇಕದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರ ಹೃದಯ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅತಿರೇಕ ಇದ್ದರೂ, ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೂ, ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದೆ, ಮೂಲಭೂತವಿದೆ. ಯಾವ ಕಟ್ಟುಕಥೆಯನ್ನಾಗಲೀ, ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಲೀ, ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ವಾಮಾಚಾರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಬಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇದು: ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮರೆಯಕೂಡದು. ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಉನ್ನತ ತಾತ್ವಿಕ ಶಿಖರದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪುರಾಣಗಳು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ.

ಅನಂತರ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಭಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಾಹ್ಯ ಸಲಕರಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ಮನುಷ್ಯನು ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ನಿಂತಕಡೆಯೇ ನಿಲ್ಲಕೂಡದು. ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾನವನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವಿ ಎಂದು ಎಷ್ಟೇ ಭಾವಿಸಿದರೂ ಈಗ ಅವನೊಬ್ಬ ಭೌತಿಕ ಜೀವಿ. ಈ ಭೌತಿಕ ಜೀವಿಯನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೯೯ ಜನಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ

ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದು ಮತ್ತೂ ಕಷ್ಟ. ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಂದೆ ನೂಕುತ್ತಿರುವ ಶಕ್ತಿ, ನಾವು ಸಾಧಿಸ ಬೇಕೆಂದಿರುವುದೆಲ್ಲವೂ ಭೌತಿಕವಾದುವುಗಳು, ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಸ್ಪೆನ್ಸರ್ ಹೇಳಿದಂತೆ ವಿರೋಧ ಎಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಮೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಪುರಾಣಗಳು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಮೆ ವಿರೋಧದ ಹಾದಿ ಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವುವು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವು ಅದ್ಭುತ ಯಶಸ್ಸನ್ನೂ ಪಡೆದಿವೆ. ಭಕ್ತಿಯ ಆದರ್ಶವೇನೋ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ. ಆದರೆ ದಾರಿ ಭೌತಿಕ, ಅದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲ. ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಲಿಂಗ ಜಾತಿಭೇದಗಳಿಲ್ಲದೆ ವೇದಾಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಮಾನವನಿಗೆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ವಿಗ್ರಹಗಳು ಅದೇ ರೀತಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಿ-ಎಂದರು ಅವರು. ಯಾವುದು ಅವನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ಅದು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಧರ್ಮ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವನಿಗೆ ಆತಂಕವಾಗುವುದು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಕಬೀರ ಒಬ್ಬನು. ಆದರೆ ಸಗುಣ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರೂ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಬೋಧಿಸಿದವರೂ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಇದ್ದರು. ಆದರೂ ಅವರು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯನ್ನು ದೂರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಎಂದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ಪೂಜೆ ಎಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪುರಾಣವೂ ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪೂಜೆ ಎಂದು ಸಾರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಹೂದ್ಯರು ಹಿಂದೆ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ತೋರಿದರು. ಜಿಹೋವನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರುತ್ನಾನೆಂದು ಯಹೂದ್ಯರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಇತರರು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ದೂರುವುದನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಖಂಡಿಸಿದರು. ವಿಗ್ರಹ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತು ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಕೆಳಗಿನ ಪೂಜೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಾರಿದರು. ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಪೂಜೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವೂ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಜಡ ವಸ್ತುವಿನ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವ ಪೂಜೆ. ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಈ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಹೇರಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಖಂಡಿಸಲು ತಕ್ಕಭಾಷೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು, ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ಪೂಜಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇತರರಿಗೆ ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ? ಒಬ್ಬ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇತರರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು? ವಿಗ್ರಹವನ್ನೋ ಬೆಂಕಿಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಂಬವನ್ನೋ ಪೂಜಿಸಿಯೂ ಒಬ್ಬನು

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು? ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಬೇಕು. ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ. ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಭಕ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಆದಕಾರಣವೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅದೇ ಆತನ ಇಷ್ಟದೇ ವತೆ. ಇತರರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಅವನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಆದರೆ ತನ್ನ ರೀತಿಯಂತೆಯೇ ತಾನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾನು ಗುರಿ ಸೇರಿ ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಹಂತವನ್ನು ಸೇರುವವರೆಗೂ, ಅವನು ತನ್ನ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಕುಲಗುರು ಎಂಬ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬರುವ ಗುರುಗಿರಿಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದು ಭರತಖಂಡದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಗುರು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಓದುವೆವು: “ಅವನಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಅವನು ಪಾಪದೂರನಾಗಿರಬೇಕು. ದ್ರವ್ಯದಾಸೆಗೆ ಅಥವಾ ಕೀರ್ತಿಯಾಸೆಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಕೂಡದು. ವಸಂತ ಋತು, ಗಿಡಮರಗಳಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಅವಕ್ಕೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಳಿರು, ಹೂ, ಫಲ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಗುರು ಕೂಡ ಏನನ್ನೂ ಆಶಿಸದೆ ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದನ್ನು ಮಾಡುವನು.” ಇಂತಹವನು ಮಾತ್ರ ಗುರುವಾಗಬಲ್ಲನು, ಇತರರಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಅಪಾಯವಿದೆ. ಗುರು ಕೇವಲ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಾಪಕತನ ಬಹಳ ಅಲ್ಪಭಾಗ. ಹಿಂದೂಗಳು ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೊಡುವನು. ಒಂದು ಭೌತಿಕ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಉತ್ತಮಾಣುಗಳನ್ನು ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ರೋಗಾಣುಗಳು ರಕ್ತವನ್ನು ಸೇರುವ ಸಂಭವವುಂಟು. ಕೆಟ್ಟ ಗುರುವಿನಿಂದ ಕಲಿತರೆ ಕೆಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಕುಲಗುರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಭರತಖಂಡದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಯವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಗುರುತ್ವ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಬಾರದು. ಅದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಅದು ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ. ಯಾರೂ ಕುಲಗುರುಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈಗ ಇರುವ ಕುಲಗುರು ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ನೀಡಬಾರದು.

ಆಹಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು, ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದರು. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಆ ಗುರಿಯನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರು ಆಹಾರವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವವರು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜೋಪಾನದಿಂದಿರಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ, ಇದರ ಹಿಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರದ ರಹಸ್ಯವಿದೆ ಎಂದರು. ಆದರೆ ಜನರ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಪಂಥಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದಾದ ವಿಧಿಯನ್ನೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದುದು ತಪ್ಪು. ಯಾರು ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ

ಧಾರೆಯೆರೆದಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಜನಕ್ಕೆ ಭೋಗೇಚ್ಛೆ ಇನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೊರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಕ್ತನು ಹೇಳುವ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪೂಜೆಯೇ ಮಾನವಪೂಜೆ, ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬಾಹ್ಯಪೂಜೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬನೋ, ಆರು ಜನರೋ, ಹನ್ನೆರಡು ಜನರೋ, ಬಡವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮನೆಗೆ ಕರೆದು ಉಪಚರಿಸುವುದು ಮೇಲು. ನಾರಾಯಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ದಾನ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಫಲವಾಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವದಿಂದ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು. 'ತಗೂ, ತೊಲಗು' ಎನ್ನುವುದು ದಾನವಲ್ಲ, ಅದು ಅಹಂಕಾರದ ಚಿಹ್ನೆ. ತಾವು ದಾನಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ಮೃತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಕೊಡುವವನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವನಿಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ದೇವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು - ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮನೆಗೆ ದಂದ್ರ, ಕುರುಡ, ಅನಾಥ ನಾರಾಯಣರನ್ನು ಕರೆದು ಸೇವೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸಲಹೆ ಇತ್ತರು. ಎಗ್ಗ ಹಕ್ಕಿ ಮಾಡುವ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಊಟ ಕೊಡಬೇಕು, ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾರನೆ ದಿನ ಇತರರಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಯಾವ ವಿಧದ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಧಿಕ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠಪೂಜೆಯೇ, ಈ ನಾರಾಯಣ ಸೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ತ್ರಿಭುಜಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರು. ಮೊದಲನೆ ಕೋನವೇ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಅಂಜಿಕೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಬಹುಮಾನ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಭಿಕ್ಷುಕನ ಧರ್ಮ, ಅಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಜನ ಭಿಕ್ಷುಕರಾಗದಿರಲಿ. ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದು ನಾಸ್ತಿಕನ ಚಿಹ್ನೆ. "ಗಂಗಾನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿದ್ದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡುವವನು ಮೂರ್ಖ." ಅದರಂತೆಯೇ ದೇವರಿಂದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಯಸುವವನು ಕೂಡ. ಭಕ್ತನು ಎದ್ದು ನಿಂತು, "ದೇವರೆ, ನನಗೆ ನಿನ್ನಿಂದ ಏನು ಬೇಡ. ನಿನಗೆ ಏನಾದರೂ ನನ್ನಿಂದ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು" ಎಂದು ಹೇಳಲು ಧೈರ್ಯ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರೀತಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆ ತಿಳಿಯದು. ದುರ್ಬಲ ಕೃಶಕಾದ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾಯಿಯೊಂದು ಬೊಗಳಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಸಮೀಪವಿರುವ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗುವಳು. ಆದರೆ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಳು ಎಂದು ಊಹಿಸಿ, ಸಿಂಹ ಅವಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರೆ ಆಗ ಅವಳು ಎಲ್ಲಿರುವಳು ಎಂದು ಊಹಿಸುತ್ತೀರಿ? ಮಗುವಿನ ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಿಂಹದ ಎದುರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಕೊನೆಯದು, ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು.

ಪ್ರೀತಿಯೊಂದೇ ದೇವರು ಎಂದು ಭಕ್ತ ಕೊನೆಗೆ ತಿಳಿಯುವನು. ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಪ್ರೇಮವೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವ ವಸ್ತು. ಈ ಶಕ್ತಿಯೇ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ತಾರಾವಳಿಗಳನ್ನು ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದೇ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪರಮಾಣುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆಕರ್ಷಣ ಮುಂತಾದ ಬಾಹ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಏಕಮಾತ್ರ ಕ್ರಿಯೋತ್ತೇಜಕ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರೇಮವೊಂದೇ. ಇದು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವುದು. ಇದು ಸ್ವಯಂ ಭಗವಂತನೇ ಆಗಿರುವುದು.¹

¹The Tribune ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ವರದಿಯಿಂದ

೨೩. ವೇದಾಂತ

(೧೮೯೭ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ೧೨ರಂದು ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ನಾವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎರಡು ಜಗತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಹೊರಗಿನದು, ಮತ್ತೊಂದು ಒಳಗಿನದು. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿಯು ಈ ಎರಡು ಜಗತ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಸಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅನ್ವೇಷಣೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು ಹೊರಗಿನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಮಾನವನು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಅಗಾಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಹುಡುಕಿದುದು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ. ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಸೌಂದರ್ಯತೃಷೆಯನ್ನೂ, ಭವ್ಯತಾಪಿಪಾಸೆಯನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲು ಸುತ್ತಮುತ್ತಣ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಿದನು; ತನ್ನನ್ನೂ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ ಸ್ಫೂಲವಾದ ಮತ್ತು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಸುಲಭವಾದ ವಾಸ್ತವಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು; ಆದರೆ ಫಲವಾಗಿ ಭವ್ಯವಾದ ಮಹತ್ವದ ಉತ್ತರಗಳು ಮೂಡಿದುವು. ಈಶ್ವರನ ಮತ್ತು ಆತನ ಆರಾಧನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅದ್ಭುತ ಭಾವನೆಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದವು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವೂ ಭಾವಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮೈದೋರಿದುವು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಆ ಬಹಿರನ್ವೇಷಣೆಯು ಅಂತರ್ಮುಖವಾಗಿ, ಮನುಷ್ಯನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದೆ ತೋರಿದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತಿಶಯವಾದ ಭವ್ಯವೂ, ಸುಂದರವೂ, ಅನಂತ ವಿಸ್ತೃತವೂ ಆದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ತರ ಜಗತ್ತು ಗೋಚರವಾಯಿತು. ವೇದಭಾಗವಾದ ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ. ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಕರ್ತನಾದ ಏಕಮಹೇಶ್ವರನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿವೆ. ಹೃದಯವನ್ನು ಕಲಕುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಈಶ್ವರನನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲನೇಕರಿಗೆ ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೃಷ್ಟಿ ವರ್ಣನೆಯ ಮಹಾಶ್ಲೋಕವು (ನಾಸದೀಯ ಸೂಕ್ತ) ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭವ್ಯತರವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಕವನ ಇದುವರೆಗೆ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಆ ಕವನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿರುವುದು ಭವ್ಯತೆಯ ಬಾಹ್ಯವರ್ಣನೆ ಮಾತ್ರ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ಫೂಲತೆಯ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಭೌತವಸ್ತುವಿನ ಛಾಯೆಯಿದೆ. ಎಷ್ಟೇ ಭವ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನಂತವನ್ನು ಸಾಂತದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವುದು ಬಾಹ್ಯಶಕ್ತಿಯ ಅನಂತತೆಯೇ ಹೊರತು ಭಾವದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ವೇದಗಳ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವಾದ ಜ್ಞಾನಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಅಥವಾ ತತ್ತ್ವ ವಿಚಾರದ ವಿಧಾನ ನಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿಯಾಗಿ ತೋರುವುದು. ಪ್ರಥಮತಃ ಜಡ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದಲೂ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಲೂ ಜೀವನದ

ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಲಾಯಿತು. (ಯಸ್ಯೈತೇ ಹಿಮವಂತೋ ಮಹಿತ್ವಾ ಯಾರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹಿಮಾಲಯಗಳು ಸಾರುತ್ತಿವೆಯೋ). ಇದೇನೋ ಮಹೋನ್ನತ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಭರತಖಂಡವು ಅಷ್ಟರಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತಗೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯರ ಮನಸ್ಸು ಬಾಹ್ಯದಿಂದ ಆಂತರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ, ಜಡದಿಂದ ಚೇತನದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. “ಮನುಷ್ಯನು ಮೃತನಾದ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತಾನೆ?” ಎಂಬ ಆರ್ತನಾದ ಮೇಲೆದ್ದಿತು ಅಸ್ತೀತ್ಯೇಕೇ ನಾಯಮಸ್ತೀತಿ ಚೈಕೇ, “ಅವನು ಇರುತ್ತಾನೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾಶ ವಾದನೆಂದು ಉಳಿದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಓ ಯಮರಾಜನೆ ಸತ್ಯವೇನು?” ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೊಂದು ವಿಧಾನವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಭಾರತೀಯರು ಬಾಹ್ಯಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಪಡೆಯ ಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಡೆದರು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಅನ್ವೇಷಣೆ ನಡೆಸಿದರು. ಅಂತರ್ಜಗತ್ತಿನ ಹೃದಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮದ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದರು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವೇದಗಳ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು, ವೇದಾಂತ, ಆರಣ್ಯಕ ಅಥವಾ ರಹಸ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರು. ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ತನ್ನ ಬಾಹ್ಯಾಚಾರ, ವೇಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಕಿತ್ತೊಗೆದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆತ್ಮದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜಡದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ಆತ್ಮದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದುದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ ವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಒರಟಾದುದು, ಜಡವಾದುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಲೌಕಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವೆ ರಾಜಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ, ಸಾಹಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದ ಭಾವನೆಗೆ ನಿಲುಕದೆ, ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಅತೀತ ವಾಗಿ, ಎಳೆನಿಸೂ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ಆತ್ಮದ ವಿಚಾರವಾದ ಪಾವನ ಮಹಾ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಉಚ್ಚಕಂಠದಿಂದ ಉದ್ಘೋಷಿಸುತ್ತಾ, ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಆ ತ್ರಿವಿ ಕ್ರಮ ಮಾನಸರಾದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು, ಮಹಿಮಾಮಯರಾಗಿಯೇ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಓ ನನ್ನ ದೇಶಬಾಂಧವರೇ, ಇಂದು ನಿಮ್ಮೆದುರು ಆ ಸತ್ಯ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನಿಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವೇದಗಳ ಜ್ಞಾನಕಾಂಡವು ಕೂಡ ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಮಹಾಸಮುದ್ರ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬಹು ಜನ್ಮ ಗಳು ಬೇಕು. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವೇದಪುರುಷನ ಭುಜ ಶಿಖರಗಳು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳೇ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು. ವೇದಗಳ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವ ವಿದೆ. ಆದರೂ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ಶ್ರುತಿ ಎಂಬ ಪದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ನಮ್ಮ ದಾರ್ಶನಿಕರೆಲ್ಲರೂ, ವ್ಯಾಸ, ಪತಂಜಲಿ, ಗೌತಮ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಪಿತಾಮಹನಾದ ಕಪಿಲ ಮಹರ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ, ತಮ್ಮ ಪ್ರಮಾಣ ಗಳನ್ನು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಂದಲೇ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆಲ್ಲಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಸನಾತನ ಸತ್ಯದ ಗಣಿಗಳು.

ಕೆಲವು ಸತ್ಯಗಳು ದೇಶಕಾಲಬದ್ಧವಾದವು. ಅವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಗಳು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ದಂಥವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವು ಮಾನವನಿರುವ ತನಕ ಇರಲೇಬೇಕು. ಆ ಸತ್ಯಗಳು ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯ ವಾದವು, ಶಾಶ್ವತವಾದವು, ಹಾಗೂ ಸನಾತನವಾದವು. ಭರತಖಂಡದ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು, ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ ಗಳು, ಭೋಜನ ಮತ್ತು ಪೂಜಾ ವಿಧಾನಗಳು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದರೂ, ವೇದಾಂತದ ಈ ಮಹೋತ್ತಂಗ ಭಾವಗಳು ಮಾತ್ರ ಭವ್ಯವಾಗಿ ಅಚಲವಾಗಿ ಅಜೇಯವಾಗಿ ಅಮರವಾಗಿ ಅಚ್ಯುತಾನಂತವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ನಿಂತಿವೆ. ಆದರೂ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸುಟವಾಗಿರುವ ಭಾವನೆ ಗಳಿಗಲ್ಲ ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವೇದಾಂತ ದರ್ಶನಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬೋಧಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ವಿಚಾರವೂ, ಭರತಖಂಡದ ದಾರ್ಶನಿಕ ರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಚಾರಗಳು ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಉಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ವೇದಾಂತದ ವಿಚಾರವಾಗಿಯಾಗಲೀ, ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾಗಲೀ, ಮಾತನಾಡುವ ಮೊದಲು ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ - ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೊದಲು 'ವೇದಾಂತ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದು.

ಈಗಿನ ಅನೇಕರು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ 'ವೇದಾಂತ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಆದ್ವೈತ ದರ್ಶನ ಎಂಬ ಏಕಮಾತ್ರ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ವೇದಾಂತದ ಎಲ್ಲ ಶಾಖೆಯವರೂ ಮೂರು ಪ್ರಸ್ಥಾನಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವಾದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಶ್ರುತಿ, ಎಂದರೆ ಉಪನಿಷತ್ತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ವ್ಯಾಸ ಸೂತ್ರಗಳಿವೆ. ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲ ದರ್ಶನಗಳ ಆತ್ಯಂತಿಕ ರೂಪ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಾಸ ಸೂತ್ರಗಳು ಆತ್ಯಂತಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ವಿವಿಧ ದರ್ಶನಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲ. ಅವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿ, ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ನಿಂತಿವೆ ಮತ್ತು ಒಂದರಿಂದೊಂದು ವಿಕಾಸವಾಗಿವೆ. ಅವು ವ್ಯಾಸಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತದ ಅಸಾಧಾರಣ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯೆ ವೇದಾಂತದ ದಿವ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾದ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯು ನಿಂತಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯವಂತರೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸೆಪಡುವ ಎಲ್ಲ ಪಂಥದವರೂ, ಉಪನಿಷತ್ತು ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥ ಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿಯೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ದ್ವೈತಿಯಾಗಲೀ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಯಾಗಲೀ, ಆದ್ವೈತಿ ಯಾಗಲೀ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆ ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರಮಾಣ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ, ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯ, ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯ, ಚೈತನ್ಯ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಆಚಾರ್ಯರೇ ಆಗಲಿ, ಹೊಸ ಪಂಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದಾಗ,

ಆ ಮೂರು ಪ್ರಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಸ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಮೂಡಿದ ಒಂದು ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವೇದಾಂತವೆಂದು ಹೆಸರು ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪು. 'ವೇದಾಂತ' ಎಂಬ ಪದವು ಎಲ್ಲ ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ದ್ವೈತಿಗಳು, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳೂ ಅದ್ವೈತಿಗಳಂತೆಯೇ ವೇದಾಂತಿಗಳೆಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚೇನು? ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ 'ಹಿಂದೂ' ಎಂಬ ಪದ 'ವೇದಾಂತಿ' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಈ ಮೂರು ದರ್ಶನಗಳು ಬಹು ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿವೆ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಹೊಸತಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ಅವರು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮೊದಲೇ ಅದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಅದರ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಾತ್ರ. ಅದರಂತೆಯೇ ರಾಮಾನುಜರ ದರ್ಶನವೂ ಅವರು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವ ಶತಮಾನಗಳ ಮೊದಲೇ ಇತ್ತು. ಈ ವಿಷಯವು ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ಎಲ್ಲ ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳೂ ಅವುಗಳು ದರ್ಶನಬದ್ಧವಾಗುವ ಮುನ್ನವೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು, ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಲ್ಪಮತಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಹೇಗೆ ಷಡ್ವರ್ತನಗಳು ಒಂದೇ ಮಹಾತ್ಮದ ಕ್ರಮ ವಿಕಾಸಗಳಂತಿವೆಯೋ, ಮೃದು ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸಂಗೀತವು ಅದ್ವೈತ ಮಹಾಗಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿದೆಯೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ದ್ವೈತ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಗಳೆಂಬ ಸೋಪಾನಗಳನ್ನೇರಿ, ಸರ್ವೋನ್ನತ ದರ್ಶನವಾದ ಅದ್ವೈತ ಶಿಖರವನ್ನು ಸೇರಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೂರು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳೆಂದು ಅನೇಕರು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಅದ್ವೈತ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ವಿಕಾರ ಗೊಳಿಸದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ದ್ವೈತ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದ್ವೈತಿಗಳು ದ್ವೈತಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದ್ವೈತಭಾಗಗಳಿಗೆ ಬಹುಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ದ್ವೈತಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾಪುರುಷರೇ ಹೌದು; ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳೇ ಹೌದು. ಆದರೂ ಗುರುವಿನಲ್ಲಾದರೂ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಹೇಳಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪು ಹಾದಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಆ ಗ್ರಂಥ ಪೀಡನೆ ನಮಗೇಕೆ? ಆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತ್ರಿಮತೆ ನಮಗೇಕೆ? ಆ ವ್ಯಾಕರಣದ ಕಚ್ಚಾಟ ವೇಕೆ? ಇಲ್ಲದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ನಾವೇಕೆ ಆರೋಪಿಸಬೇಕು? ನಾವೆಂದು ಅಧಿಕಾರ ಭೇದದ ಅದ್ಭುತ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅಂದು ನಮಗೆ ಆ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮನ್ವಯ ಭಾವ ಸುಲಭವೂ ಸರಳವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

“ಕಸ್ಮಿನ್ನು ಭಗವೋ ವಿಜ್ಞಾತೇ ಸರ್ವಮಿದಂ ವಿಜ್ಞಾತಂ ಭವತಿ” (ಯಾವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ) ಎಂಬುದೇ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಮಹಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ. ಆಧುನಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇತರ ಎಲ್ಲ ದರ್ಶನಗಳ ಗುರಿಯಂತೇ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಗುರಿಯೂ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವೈವಿಧ್ಯ ವಿರೋಧಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಏಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನವೆಂದರೇನು? ಅನೇಕತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದೇ ಜ್ಞಾನ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೂ ಇದೇ ಆಧಾರ ಮತ್ತು ಗಮ್ಯ. ‘ಅನೇಕ’ ದಲ್ಲಿ ‘ಏಕ’ ವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ಮಾನವ ವಿದ್ಯೆಯ ಸರ್ವಸ್ವ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ವೈವಿಧ್ಯ ಪೂರ್ಣ ವಿಷಯಗಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಏಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೇ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯ ಎಂದ ಮೇಲೆ, ಅಸಂಖ್ಯ ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳುಳ್ಳ, ನಾಮ ರೂಪಮಯವಾದ ಸಮಸ್ತ ವಿಶ್ವದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಐಕ್ಯಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಪರಮಾದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟತರವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಡಚೇತನಗಳೆಂಬ ಭೇದ ಭಾವದಿಂದಲೂ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ವೈತ್ಯಾಸವುಳ್ಳ ತರತರದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದಲೂ, ಒಂದನ್ನೊಂದು ವಿರೋಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಒಂದರಿಂದೊಂದು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಇರುವ ಅನೇಕ ಭಿನ್ನಭಾವಗಳಿಂದಲೂ, ಭಿನ್ನರೂಪಗಳಿಂದಲೂ, ಅಸಂಖ್ಯಲೋಕಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುವ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ಉಪನಿಷತ್ತು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಮಹಾಕಾರ್ಯ. ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಅರುಂಧತಿ ನ್ಯಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧಿಸಿವೆ. ಬಹಳ ಕಿರಿದಾದ ಅರುಂಧತೀ ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಬಳಿಯಿರುವ ಹಿರಿದಾದ ಮತ್ತು ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾದ ತಾರೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ತರುವಾಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅರುಂಧತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಧಿಸಿವೆ. ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು, ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ ವಿಶದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯವೂ ದ್ವೈತಬೋಧೆ ಅಥವಾ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಕರ್ತನಾದ ಈಶ್ವರನ ವಿಚಾರವು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತನು ಆರಾಧ್ಯನು, ರಕ್ಷಕನು, ಸ್ವಾಮಿಯು, ಒಳಗಿನ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಎರಡು ಜಗತ್ತುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವವನು. ಆದರೂ ಅವನು ಪ್ರಕೃತಿದೂರನು ಮತ್ತು ಅತೀತನು. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಅದೇ ಉಪನಿಷತ್ತು ಈಶ್ವರನು ಜಗತ್ತಿನ ಹೊರಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾವಗಳನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿ, ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮವೂ ಮನುಷ್ಯನ ಆತ್ಮವೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಉಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. “ತತ್ತ್ವಮಸಿ ಶ್ವೇತಕೇತೋ” (ಶ್ವೇತಕೇತುವೇ ನೀನೇ ಅದು). ಈ ತತ್ತ್ವಬೋಧೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿನಿತೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಭೀತಿಯಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಧೀರಸತ್ಯವನ್ನು ಧೀರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅವರಂತೆಯೇ ಧೀರರಾಗಿ ಬೋಧಿಸಲು ನಾವು ಹಿಂಜರಿಯ

ಬಾರದು. ಈಶ್ವರ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನಾನು ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವ ಧೀರ ಬೋಧಕನಾಗಿರುವೆನೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮೊದಲು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವ, ಎಲ್ಲ ವೇದಾಂತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ವಾಗಿರುವ, ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿವೆ-ಒಂದು ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶ್ವರಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು. ಮೊದಲು ಎರಡನೆಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳು ನಮಗೆ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆ ಹಿಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆರೆದು ನಾವೆಂದೂ ಕಾಣದ ಕನಸು ನಮಗೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೇಕೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿದಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳ ಪುನರಾವಿಷ್ಕಾರವಷ್ಟೆ. ವಿವಿಧ ಶಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಏಕತೆಯಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನವು ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದೆ. ಉಷ್ಣ, ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಶಕ್ತಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇವು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೋರಿದರೂ, ಒಂದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದೆಂದೂ, ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೂ ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಶಕ್ತಿಯ ಅಂಶಗಳೆಂದೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವು ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅತಿ ಪುರಾತನವಾದುದಾದರೂ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಶಕ್ತಿಭಾವವು ಉಲ್ಲೇಖಗೊಂಡಿದೆ. ಆಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿ, ವಿಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿ, ಉಷ್ಣ, ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಶಕ್ತಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಎಂಬ ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೂ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆ ಒಂದು ಮೂಲ ಶಕ್ತಿಯ ವಿವಿಧರೂಪಗಳು. ಅಂತಃಕರಣ ವೃತ್ತಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯಕ್ರಿಯೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರಲಿ ಅದರ ಮೂಲ ಒಂದೇ. ಆ ಮೂಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಾಣ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರಾಣ ಎಂದರೇನು? ಪ್ರಾಣ ಎಂದರೆ ಸ್ಪಂದನ. ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲವೂ ತನ್ನ ಆದಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದಾಗ ಈ ಅಪಾರ ಶಕ್ತಿಯಾದ ಪ್ರಾಣವು ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿನಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೋ? ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ನಾಶವಾದರೆ ಮುಂದಣ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಗತಿಯೇನು? ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಅಲೆಗಳಂತೆ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ - ಉಬ್ಬರ ಇಳಿತ, ಉಬ್ಬರ ಇಳಿತ ಇದೇ ಅದರ ಕ್ರಮ. ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು creation ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂದರೆ ಅನಂತ ಸತ್ತಿನ ಒಂದು ಪ್ರಕಾಶ ಅಥವಾ ವಿಕಾಸವೇ ಹೊರತು ನೂತನ ನಿರ್ಮಾಣವಲ್ಲ. ಪ್ರಳಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಾಣದೆ ಹೋದಾಗ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಆದಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲವಿದ್ದು ಹೊರಗೆ ತೋರಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಸಮತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಆಗ ಈ ಪ್ರಾಣದ ಅಸಂಖ್ಯ ಶಕ್ತಿ ರೂಪಗಳೆಲ್ಲ ಏನಾಗುತ್ತವೆ? ಆದಿಪ್ರಾಣದೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪ್ರಾಣವು ನಿಶ್ಚಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಶ್ಚಲವಲ್ಲ! ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ನಿಶ್ಚಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಾಣದ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ನಾಸದೀಯ ಸೂಕ್ತವು “ಆನಿದವಾತಂ” - ಸ್ಪಂದನಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅನೇಕ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಪಾಠದಲ್ಲಿರುವ “ವಾತಂ” ಎಂಬ ಪದವನ್ನುಕೆಲವು ಸಾರಿ ‘ಗಾಳಿ’

ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ, ಕೆಲವು ಸಾರಿ 'ಚಲನೆ' ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕರು ಒಂದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಮೋಸಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಳಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆಕಾಶವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಜಡಪ್ರಕೃತಿಯು ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಕ್ತಿಗಳು ಜಡಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವೂ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸೃಷ್ಟಿ ತರಂಗವು ಮೇಲೇಳುವಾಗ ಅದರೊಡನೆ ಅವು ಹೊರಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆಕಾಶವನ್ನು Ether ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಈ ಆಕಾಶವೇ ಜಡ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆದಿರೂಪ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಆಕಾಶವು ಪ್ರಾಣ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದನವು ಅತಿಶಯವಾಗಲು ಆಕಾಶವು ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ನಕ್ಷತ್ರ ಮತ್ತು ಗ್ರಹವ್ಯೂಹಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನಾನಾ ಅಲೆಗಳಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

“ಯದಿದಂ ಕಿಂಚ ಜಗತ್ ಸರ್ವಂ ಪ್ರಾಣ ಏಜತಿ ನಿಸೃತಮ್” — ಪ್ರಾಣಸ್ಪಂದನದಿಂದ ಜಗತ್ಸರ್ವವೂ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ವಾಣಿ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮಂತ್ರ, ಭಾಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಲಕ್ಷಿಸಿ! 'ಏಜ-ಕಂಪಿಸುವುದು' ಎಂಬುದರಿಂದ 'ಏಜತಿ' ಬಂದಿದೆ. 'ನಿಸೃತಮ್' ಎಂದರೆ 'ಹೊರಗೆ ತೋರಿದುದು', 'ಯದಿದಂ ಕಿಂಚ' - ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲ.

ಇದು ವಿಶ್ವರಚನೆಯ ವಿಚಾರದ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿವರಣೆಗಳಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಕ್ರಮವೆಂತು? ಮೊದಲು ಆಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮೂಲ. ಅದು ಸ್ಪಂದಿಸ ತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದರಿಂದ ವಾಯು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ತತ್ತ್ವದ ಸಾರಾಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದ ಸ್ಥೂಲವು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದು. ಕೊಟ್ಟ ಕೊನೆಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಸ್ಥೂಲಭೂತ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡದ್ದೆಂದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತನ್ಮಾತ್ರಗಳು. ಆದರೂ ವಿಶ್ವರಚನೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಈ ಮೇಲಿನ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವೈತಭಾವವಿದೆ. ಐಕ್ಯಭಾವವಿನ್ನೂ ಸಂಭವಿಸಿಲ್ಲ. ಆಕಾಶದ, ಎಂದರೆ ಜಡ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಐಕ್ಯಭಾವವಿದೆ. ಪ್ರಾಣದ ಎಂದರೆ ಶಕ್ತಿಗಳ ಐಕ್ಯಭಾವವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಪ್ರಾಣ-ಆಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಭಾವವು ಲಭಿಸುವುದೇ? ಇವೆರಡನ್ನೂ ಕರಗಿಸಿ ಒಂದು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನವು ಮೂಕವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನೇನೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಎಂದಾದರೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ (ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಾಣ ಆಕಾಶಗಳನ್ನು ಅದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ) ಅದು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೇ ಬರಬೇಕು.

ಮುಂದಿನ ಐಕ್ಯತೆ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ. ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬುದು ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಮಧೇಯ, ಅದೇ ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮ. ಅದನ್ನೇ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 'ಮಹತ್' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ಮಹತ್' ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಆಕಾಶಗಳೆರಡೂ ಲೀನವಾಗುತ್ತವೆ, ಐಕ್ಯ ವಾಗುತ್ತವೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸು ಮಿಡುಳಿನ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಸಿಕ್ಕಿರುವ ಮಹತ್ತಿನ ಒಂದು ಅಲ್ಪಭಾಗ ಮಾತ್ರ. ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೈದೋರಿರುವ ಈ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಮಷ್ಟಿ ಮನಸ್ಸು ಅಥವಾ ವಿಶ್ವಮನಸ್ಸು ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇಲ್ಲಿಗೇ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ; ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದೊಂದು ಪಿಂಡಾಂಡ ವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ವ್ಯಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನಿದೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಸಮಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ, ಎಂದು ನಾವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ವಿಶ್ವಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತಹ ಕ್ರಿಯೆಗಳೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಮನಸ್ಸು ಏನು ಎಂಬುದು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ವಿಜ್ಞಾನವು ಮುಂದುವರಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರವು ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಧರ್ಮ ದುರ್ಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕ್ರಮಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ತಾವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅವರು ನಿರಾಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಧುನಿಕ ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರವು ಮಿದುಳನ್ನೇ ಮನಸ್ಸೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಮಗೆ ಅದೇನೂ ಹೊಸ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಬಾಲಕನಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಮನಸ್ಸು ಜಡ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತರವಾದ ಜಡ ಎಂದು. ಶರೀರವು ಸ್ಥೂಲವಾದುದು. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರವಿದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಜಡವೇ; ಆದರೆ ಅದು ಆತ್ಮವಲ್ಲ.

ಈ ಪದವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ನಾನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಭಾವನೆ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಕೆಲವು ಜರ್ಮನ್ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಆತ್ಮನ್ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು 'self' ಎಂದು ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ತನಕ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರೇನಾದರೂ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮ, ಎಲ್ಲದರ ಹಿಂದಿರುವ ನಿಜವಾದ ಪುರುಷ. ಈ ಆತ್ಮವೇ ಜಡ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆಯುವಂತೆ ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ತನ್ನ ಉಪಕರಣವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಎಂಬುದು ಹಲಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಶರೀರ ಸ್ಥೂಲಾಂಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮನಸ್ಸು ಏನು? ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡುವುದು ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ, ನಿಜವಾಗಿ ಕೇಳುವುದು ಕಿವಿಯಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿವೆ; ಈ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಹಾಳಾದರೆ ಇಂದ್ರನಿಗಿರುವಂತೆ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಗಳಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ - ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಯೂರೋಪಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ. ದೃಷ್ಟಿ ಎಂದರೆ ಬಾಹ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯು

ಮಿದುಳಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದುದು. ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ. ಅಂತೂ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ಮೂಗುಗಳೇ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲ. ಈ ಇಂದ್ರಿಯ ಸಮುದಾಯ, ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಚಿತ್ತ, ಅಹಂಕಾರ - ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮನಸ್ಸು (mind) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮಿದುಳೇ ಮನಸ್ಸು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರೆ ನೀವೇನೂ ಭಯಪಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೇ ಅದು ಯಾವಾಗಲೋ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮೂಲತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ.

ಅದಂತಿರಲಿ, ನಾವೀಗ ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಚಿತ್ತ ಅಹಂಕಾರಗಳೆಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮೊದಲು ಚಿತ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದು ಮಹತ್ತಿನ ಒಂದು ಅಂಶ. ವಿವಿಧ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸಿಗಿರುವ ಒಂದು ಮೂಲ ನಾಮ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರೋವರವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ. ಬೇಸಗೆಯ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ನಿಷ್ಪದವಾಗಿ ನಿಸ್ಸರಂಗವಾಗಿ ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ 'ಚಿತ್ತ' ಎಂದು ಕರೆಯೋಣ. ಅಂತಹ ಸರಸ್ಸಿಗೆ ಯಾರೋ ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಎಸೆದರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಮೊದಲು ಕಲ್ಲು ನೀರನ್ನು ತಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆ; ಆಮೇಲೆ ನೀರು ಕಲ್ಲನ್ನು ತಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಅದರಿಂದ ಅಲೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೇ ಅಲೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ನೀರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ. ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ತರಂಗರೂಪದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ತವು ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಸಮಾನ; ಹೊರಗಿನ ವಸ್ತುಗಳು ಎಸೆದ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾನ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ವಿಷಯಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ತರಂಗಗಳೇಳುತ್ತವೆ. ಈ ತರಂಗಿತ ಚಿತ್ತವೇ ಮನಸ್ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಚಲನೆಯೇ ಮನಸ್ಸಿನ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣ. ತರುವಾಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ತದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾವಸ್ಥೆಯೇ ಬುದ್ಧಿ, ಅಥವಾ ಚಿತ್ತದ ನಿಶ್ಚಯಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿ. ಈ ಬುದ್ಧಿಯೊಡನೆ 'ಅಹಂ' 'ನಾನು' ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಅವಸ್ಥೆಯು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೇ ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುವಿನ ಅರಿವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕೈಮೇಲೆ ಸೊಳ್ಳೆಯೊಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆ ಅನುಭವ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ತವು ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಮನಸ್ಸು. ಕೂಡಲೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಒಡನೆಯೇ ನನ್ನ ಮೈಮೇಲೊಂದು ಸೊಳ್ಳೆ ಕುಳಿತಿದೆಯೆಂದೂ ಅದನ್ನು ನಾನು ಓಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ಉಪಮೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸರೋವರಕ್ಕೂ ಚಿತ್ತಕ್ಕೂ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನಿಂದಲೂ, ಒಳಗಿನಿಂದಲೂ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲದರ ಸಮುದಾಯವೇ ಅಂತಃಕರಣ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನೀವು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೆ ಅದ್ವೈತ ದರ್ಶನವು ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ: ನೀವೆಲ್ಲ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವುಗಳಾಗುವ ರೀತಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿದಿರುತ್ತೀರಿ. ಧೂಳಿನ ಕಣವು ಶುಕ್ತಿ

ಎಂಬ ಸಮುದ್ರ ಪ್ರಾಣಿಯ ಚಿಪ್ಪಿನೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ತುರಿಕೆಯಾಗಲು ಅದು ತನ್ನ ದೇಹದಿಂದ ಒಂದು ತೆರನಾದ ದ್ರವವನ್ನು ಸ್ರವಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಧೂಳಿನ ಕಣವನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಶುಕ್ತಿಕೆಯ ದ್ರವದಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಧೂಳಿಯ ಕಣವೇ ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ಮುತ್ತಿನರೂಪವನ್ನು ತಾಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಮಹಾವಿಶ್ವವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮಿಂದ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಮುತ್ತು. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ನಮಗೆ ಲಭಿಸುವುದೆಂದರೆ ಒಂದು ಆಘಾತ ಮಾತ್ರ. ಆ ಆಘಾತದ ಅರಿವು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಲೇ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನೇ ಆಘಾತದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಾರೋಪ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಜ್ಞಾನವುಂಟಾದಾಗ ಅದು ಆಘಾತವನ್ನು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ ವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತದ ರೂಪವೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನ ವಾಸ್ತವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವವರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಭಾವವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರ ಜಗತ್ತನ್ನು 'ಅ' ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ಜ್ಞಾನವು 'ಅ' ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಮಿಶ್ರಣ. ಮನಸ್ಸಿನ ಅಂಶವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದರೆ 'ಅ' ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿ ಅದು ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿಯೂ ಅಜ್ಞೇಯವಾಗಿಯೂ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೊರಗಿನ ಜಗತ್ತೊಂದು ಇರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅಜ್ಞಾತ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞೇಯವಾದುದು. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಎರಕಹೊಯ್ದಂತೆ, ರೂಪಕೊಟ್ಟಂತೆ, ಅದು ನಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಒಳಗಿನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಇದೇ ವಾದವು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮನನ್ನೂ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸಿನ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಯ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಮನಸ್ಸು ಸಮೇತವಾದ ಆತ್ಮವೇ ಹೊರತು, ಶುದ್ಧ ಆತ್ಮವಲ್ಲ. ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಮನಸ್ಸಿನ ಉಪಾಧಿಯಿಂದ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ, ಮನಸ್ಸಿನ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ತಾಳಿರುವ, ಮನೋ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರುವ ಆತ್ಮವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ಮುಂದೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ.

ಇದಾದ ತರುವಾಯ ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೊಂದಿದೆ. ಜಡ ವಸ್ತುವಿನ ಒಂದು ನಿರಂತರ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೆಸರು 'ಶರೀರ' ಎಂದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯಕಣಗಳು ಬಂದು ಸೇರುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅದೊಂದು ಹರಿಯುವ ನದಿಯಂತೆ; ಹೊಸ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ; ಹಳೆಯ ನೀರು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿರಂತರವೆಂದೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ನದಿಯೆಂದೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ 'ನದಿ' ಎಂಬುದು ಯಾವುದು? ನದಿಯ ನೀರು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣವೂ ನದಿಯ ದಡವು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಿಜವಾದ ನದಿ ಯಾವುದು? ನಿಜವಾದ ನದಿ ಎಂದರೆ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಶ್ರೇಣಿ. ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಇದೇ ಮಾತು

ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಬೌದ್ಧರ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿರುವ 'ಕ್ಷಣಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ' ವಾದವು ಇದನ್ನೇ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಅರಿಯಲು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟವಾದರೂ, ಆ ವಾದವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದುದಾಗಿದೆ. ವೇದಾಂತದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಅದು ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ವಾದವನ್ನು ಖಂಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅದು ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ನೋಡುವೆವು. ಆದ್ವೈತದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಲಕ್ಷಣ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ. ಕೆಲವರಿಗಂತೂ ಆದ್ವೈತವೆಂದರೆ ಭೀತಿ. ಆದರೂ ಜಗತ್ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಅದ್ವೈತವೇ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅದು ಮಾತ್ರ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ದ್ವೈತ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಭಗವದುಪಾಸನೆಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ; ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲೂಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನು ವಿಚಾರಪರನೂ ಧಾರ್ಮಿಕನೂ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಅಂತಹವನಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯ ಹಾಗಿರಲಿ. ನಾವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೀರು ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ನದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದೆವು. ಹಾಗಾದರೆ ಆತ್ಮವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಐಕ್ಯತತ್ತ್ವವೆಲ್ಲಿದೆ? ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಹವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾದರೂ, ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೂ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸದೇ ಇರುವ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ತತ್ತ್ವವಿದೆ. ಆ ತತ್ತ್ವವು, ಜಗತ್ತಿನ ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಬರುವ ಕಿರಣಗಳು ಪರದೆ, ಗೋಡೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಥಿರವಾದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ತಾನೇ ಬೇಕೆಂಬ ಐಕ್ಯ ಭಾವವು ತೋರುವುದು? ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ಆ ಕಿರಣಗಳು ಒಂದು ಪೂರ್ಣರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ, ವಿವಿಧ ಭಾವನೆಗಳು ಬಂದು, ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಒಂದು ಪೂರ್ಣರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸ್ಥಿರವಾದ ನೆಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದಿದೆ? ಮನಸ್ಸು ಆ ನೆಲೆಯಾಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸೇ ಚಂಚಲವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಹ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲದ, ಚಂಚಲವಲ್ಲದ, ಅಚಂಚಲವಾದ, ಶಾಶ್ವತವಾದ, ನಮ್ಮ ಭಾವ ಆಲೋಚನೆ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಪೀಠ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಐಕ್ಯಭಾವವನ್ನು ಕೊಡುವ, ಒಂದು ತತ್ತ್ವವಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನೇ ಆತ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಜಡ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಅದನ್ನು ನೀವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತು ಎಂದಾಗಲಿ, ಮನಸ್ಸು ಎಂದಾಗಲಿ ಕರೆಯಿರಿ ಪರಿವರ್ತನಶೀಲವಾದದ್ದು. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತುವಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸ್ಥೂಲವಸ್ತು ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು ಕೂಡ ಪರಿವರ್ತನಶೀಲವಾದದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದದ ಅಥವಾ ಅಪರಿವರ್ತನ ಶೀಲವಾದ ಆ ವಸ್ತುವು ಭೌತವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಆದದ್ದಾಗಿರಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಚೇತನಾತ್ಮಕವಾದದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಅವಿಕಾರಿಯೂ ಅವಿನಾಶಿಯೂ ಆದದ್ದು.

ಈ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವರು ಯಾರು, ಜಡವಸ್ತುವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವರು ಯಾರು, ಮುಂತಾದ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ರಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ

ಮಾತ್ರ ಉದ್ಭವವಾಗುವ ಹಳೆಯ ವಾದಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಾನವನ ಅಂತಃ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಅದು. ಆತ್ಮನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಹೇಗೆ ಉದ್ಭವಿಸಿತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಅದು ಉದ್ಭವಿಸಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೂ ದೇಹ ಮನ ಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ, ಅಚಿಂಚಲವಾಗಿರುವ ಒಂದೊಂದು ಆತ್ಮವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ, ಆ ಅನೇಕ ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿರುವ ಏಕದೃಷ್ಟಿ, ಏಕಭಾವ, ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಒಂದು ಏಕತೆಯು ಬೇಕಷ್ಟೆ? ನನ್ನ ಆತ್ಮವು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ನನ್ನ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮಾಧ್ಯಮ ಯಾವುದು? ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಏನನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲೆ? ನಿಮ್ಮ ನನ್ನ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯ ಸ್ಥವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ವಸ್ತುವಾವುದು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಆತ್ಮವನ್ನು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಆ ಆತ್ಮವು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಆತ್ಮಗಳನ್ನೂ ಸಂಬಂಧಿಸುವ ಆತ್ಮವಾಗಿರಬೇಕು, ಇತರ ಎಲ್ಲ ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಎಲ್ಲ ಆತ್ಮಗಳ ಜೀವನ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಆತ್ಮಗಳೂ ಪ್ರೇಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳಿಂದ ಬದುಕಿ ಬಾಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಆತ್ಮಗಳ ಆತ್ಮವೇ, ಈ ವಿಶ್ವಾತ್ಮವೇ ಜಗದೀಶ್ವರನಾದ ಪರಮಾತ್ಮ. ಇತರ ಆತ್ಮಗಳಂತೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಜಡವಾಗಿರದೆ ಚಿನ್ಮಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಜಡಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿಧೇಯವಾಗಿರಲಾರದು. ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮಗಳ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಅದು ಬದ್ಧವಾಗಿರಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಅಮೃತವೂ ಅಚಲವೂ ಅಜೇಯವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. “ನೈನಂ ಛಿಂದಂತಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ನೈನಂ ದಹತಿ ಪಾವಕಃ | ನ ಚೈನಂ ಕ್ಲೇದಯಂತ್ಯಾಪೋ ನ ಶೋಷಯತಿ ಮಾರುತಃ || ನಿತ್ಯಃ ಸರ್ವಗತಃ ಸ್ಥಾನುರಚಲೋಽಯಂ ಸನಾತನಃ ||” (ಅದನ್ನು ಬೆಂಕಿ ದಹಿಸದು, ಕತ್ತಿ ಕತ್ತರಿಸದು, ಗಾಳಿ ಒಣಗಿಸದು, ನೀರು ಶೋಯಿಸದು, ನಿತ್ಯವು ಸ್ಥಾನುವೂ ಅಮರವೂ ಸನಾತನವೂ ಆಗಿದೆ). ಗೀತೆಯೂ ವೇದಾಂತವೂ ಈ ಜೀವಾತ್ಮನು ಕೂಡ ವಿಭು ಅಥವಾ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವನ್ನು ಅಣು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪಂಥಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ, ಆತ್ಮವೂ ತೋರಿಕೆಗೆ ಅಣು, ತತ್ತ್ವತಃ ವಿಭು ಎಂದು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ, ಅದು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ವಾದ ಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳದ್ದು. ಅದು ಎಲ್ಲ ಪಂಗಡಗಳಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಭಾವ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅದೇ ಅಸ್ತಿರಭಾರವಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ - ಜರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವ ‘ವಿಕಾಸ ವಾದ’ ದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೇಹಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮೂಲತಃ ಒಂದೇ. ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಒಂದೇ

ಶ್ರೇಣಿಯ ವಿವಿಧ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅತಿ ಕ್ಷುದ್ರವಾದ ಕ್ರಿಮಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಮಹಾ ಮಹಿಮನಾದ ಮಹರ್ಷಿಯವರೆಗೂ, ಒಂದೇ ದೇಹವು ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೇರಿ, ಕೀಳೆಯಿಂದ ಮೇಲೆಗೇರಿ, ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಅಂತ್ಯದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಪತಂಜಲಿ ಯೋಗಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಜಾತ್ಯಂತರ ಪರಿಣಾಮಃ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾಪೂರಾತ್-” ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಜಾತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮ ಎಂದರೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವು ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ಆಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ‘ಪ್ರಕೃತ್ಯಾಪೂರಾತ್’ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಪೂರಣದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಪತಂಜಲಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹಾಗೆಂದರೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ‘ಒಳತುಂಬುವಿಕೆ’ಯಿಂದ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ರೂಪ ಮತ್ತೊಂದಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಹಾಗೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕ ಆಯ್ಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು (natural and sexual selection) ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ “ಒಂದು ರೂಪವು ಮತ್ತೊಂದು ರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಪೂರಣವೇ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಯುಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿದೆ. ‘ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಪೂರಣ’ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು? ‘ಅಮೀಬ’ ವೆ (amoeba) ಕ್ರಮೇಣ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏರಿ, ಕಡೆಗೆ ಬುದ್ಧನ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಯಂತ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪದಿಂದ ಆ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಶಕ್ತಿಯು ಯಾವ ರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ಮೊತ್ತ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮೊತ್ತದ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ರೂಪದಿಂದ ಅದನ್ನು ತುಂಬಲೇಬೇಕು. ರೂಪದ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ‘ಬುದ್ಧ’ನು ‘ವಿಕಸನ’ದ ಸರಪಳಿಯ ಒಂದು ತುದಿಯಾದರೆ ‘ಅಮೀಬ’ವಾದರೆ ‘ಅಮೀಬ’ವು ಕೂಡ ಬುದ್ಧನಾಗಿರಲೇಬೇಕು. ‘ಬುದ್ಧ’ನು ವ್ಯಕ್ತವಾದ ‘ಅಮೀಬ’ವಾದರೆ ‘ಅಮೀಬ’ವು ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ ‘ಬುದ್ಧ’ನಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಜಗತ್ತು ಅನಂತಶಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತರೂಪವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಲಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಶಕ್ತಿಯು ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರಲೇಬೇಕು. ಅದು ಹಾಗಾಗದೇ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮವೂ ಅನಂತವಾದುದು ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪದತಲದಲ್ಲಿ ತೆವಳುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷುದ್ರತಮ ಕ್ರಿಮಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಪವಿತ್ರತಮನಾದ ಮಹರ್ಷಿಯವರೆಗೂ, ಎಲ್ಲರ ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನಂತಶಕ್ತಿ ಅನಂತ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ, ಅನಂತವಾದ ಸಕಲವೂ ಅಡಗಿವೆ.

ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭೇದವು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ತರತಮದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಕ್ರಿಮಿಯು ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದೆ, ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಮಹರ್ಷಿಗಳೂ ಅವತಾರ ಪುರುಷರೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಆದರೆ ಆ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ. “ತತಃ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕವತ್”, “ರೈತನು ಗದ್ದೆಗೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿದಂತೆ,” ಎಂದು ಪತಂಜಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಗದ್ದೆಗೆ ಕೆರೆಯ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ರೈತನು ಕೆರೆಯ ತೂಬನ್ನು ತೆಗೆದನೆಂದರೆ ನೀರು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ, ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನುಗ್ಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹರಿಯುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರೈತನು ನೀರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ; ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ನೀರಿಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಆನಂದಗಳ ಮಹಾಸಾಗರವಿದೆ. ಆದರೆ ಶರೀರಗಳೆಂಬ ತೂಬುಗಳು ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತವೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಈ ದೇಹಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾದಂತೆಲ್ಲಾ ತಮೋಗುಣವು ರಜೋಗುಣವಾಗಿ, ರಜೋಗುಣವು ಸತ್ತ್ವಗುಣವಾದಾಗ, ಆ ಶಕ್ತಿ ಪಾವಿತ್ರ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮವರು ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಮೂಲಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇಂದು ಹೋಗಿರಬಹುದು, ವಿವಾಹದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಂತೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸದೇ ಇದ್ದರೂ, ಈ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರೆತರೆ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ನಮ್ಮ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯ ಹಿಂದಿರುವ ಭಾವನೆಗಳೇ ನಿಜವಾದ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಲೀ, ಪುರುಷನಾಗಲೀ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನಾಗಲೀ ಪುರುಷನನ್ನಾಗಲೀ ವರಿಸಲು ಬಿಟ್ಟರೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುಖವೇ, ಮೃಗೀಯ ತೃಷ್ಣೆಗಳ ತೃಪ್ತಿಯೇ ವಿವಾಹದ ಗುರಿಯಾದರೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೇಡು ತಪ್ಪದು. ಅಂತಹ ವಿವಾಹದಿಂದ ದುಷ್ಟರೂ ನೀಚರೂ ಆದ ಮಕ್ಕಳೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಹೌದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯರು ಒಂದು ಕಡೆ ದುಷ್ಟಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮೃಗ ಸದೃಶರಾದ ಸಂತಾನದವರನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರ ಪಡೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೇಡನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದರೆ ಕೇಡು ಸಂಭವಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು. ಒಬ್ಬನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ತನಕ ಆತನ ವಿವಾಹದಿಂದ ಇತರರಿಗೆ ಕೇಡಾಗಲೀ ಲೇಸಾಗಲೀ ಸಂಭವಿಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕು, ಯಾರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು, ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವರು ವಧೂವರರ ಜಾತಿ - ಜಾತಕಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾಮ ಮಾತ್ರ ದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಶಿಶು ಎಂದಿಗೂ ಆರ್ಯನಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮನುವಿನ ವಚನ. ಯಾವ ಶಿಶುವಿನ ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣ ವೈದಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಶಿಶುವು ಮಾತ್ರ ಆರ್ಯನು. ಈಗಲಾದರೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅನಾರ್ಯ ಶಿಶುಗಳೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕಲಿಯುಗವೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೇಡುಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದ ಆ ಉನ್ನತ ಭಾವಗಳು ಇಂದು ನಶಿಸಿ ಹೋಗಿವೆ. ನಿಜ; ಆ ಮಹಾತ್ಮತ್ವಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವಿಂದು ಆಚರಿಸಲು ಅಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಹಾಗೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಶೋಚನೀಯ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಈಗಿನ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದವರಂತಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜವೂ ಹಿಂದಿನಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕಳಕಳಿ ಈಗಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವೆಷ್ಟು ತಪ್ಪಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ತತ್ತ್ವಗಳು ಮಹತ್ವದವು. ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಪ್ಪು ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವೇ ಹೊರತು, ತತ್ತ್ವವನ್ನೇ ಮೂಲೆಗೆ ಎಸೆಯುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಲ್ಲ. ವಿವಾಹದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನಾಡಿದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಹಾರಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ. ನಿಯಮಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತತ್ತ್ವವು ದೋಷಿಯಲ್ಲ, ಅದು ನಿತ್ಯವಾದುದು. ಅದನ್ನು ಹೊಸರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

‘ಆತ್ಮ’ ಎಂಬ ಈ ಮಹಾಭಾವನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥದವರೂ ನಂಬಲೇ ಬೇಕು. ದ್ವೈತಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ, “ಈ ‘ಆತ್ಮ’ವು ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಸಂಕುಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವಭಾವಗಳು ಸಂಕೋಚಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತೆ ‘ಆತ್ಮ’ಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ವೈತಿಗಳಾದರೂ “ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಕೋಚ ವಿಕಾಸಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಾಗಾಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಅಂತೂ ಆತ್ಮವು ಸಕಲ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ; ಆಕಾಶದಿಂದೇನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚೇನು? ವೇದಗಳು ಕೂಡ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮದಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದವು. ಅವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ನಿತ್ಯ ನಿಯಮಗಳು. ಇರುವೆಯ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ದೇವತೆಗಳ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ವೇದದ ತತ್ತ್ವಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇರುವೆಯು ವಿಕಾಸವಾಗಿ ಋಷಿಯ ದೇಹವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ತಡ, ವೇದಗಳು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದು ನಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ. ಅನಂತ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇದೆ; ಮುಕ್ತಿ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಪವಡಿಸಿದೆ. ನೀವು ಆತ್ಮವು ಸಂಕುಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಥವಾ ಅದು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಬಾಧೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಆತ್ಮದ ಪೂರ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರಲೇಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಪೂರ್ಣನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಎಂದು ನೀವು ನಂಬಲೇಬೇಕು. ಅತ್ಯಂತ ಹೀನ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಬುದ್ಧನಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದೇ ಆತ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತ.

ಈಗ ಒಂದು ಮಹಾ ಘರ್ಷಣೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸುಗಳು ನಿರಂತರವೂ ಬದಲಾಗುವ ಎರಡು ಸರಣಿಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಬೌದ್ಧರು, ಆತ್ಮವಿದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆತ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಮಗೆ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ. ಗುಣಗಳೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗಿರುವಾಗ, ಗುಣಗಳಿರುವ ನಿತ್ಯ ವಸ್ತುವೊಂದನ್ನು (ಗುಣಿಯನ್ನು) ನಾವೇಕೆ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು? ಒಂದೇ ಕಾರಣವು ಸಮಗ್ರ ವಿವರಣೆಗೂ ಸಾಕಾಗುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಊಹಿಸುವುದು ತರ್ಕ ದೋಷ. ಬೌದ್ಧರ ಈ ವಾದದಿಂದ ಮೂಲ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳೆಲ್ಲವೂ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದವು. ಯಾವ ದರ್ಶನಗಳು 'ಗುಣ' 'ಗುಣಿ' ಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದವೋ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸ್ಸು ದೇಹಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಆತ್ಮವಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಒಂದೊಂದು ಆತ್ಮವೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದವೋ, ಆ ದರ್ಶನಗಳೆಲ್ಲ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟವು.

ಸ್ಥೂಲಶರೀರ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಆತ್ಮಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ ಪರಮಾತ್ಮನಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತವು ನಮಗೆ ಸಮ್ಮತವೆ. ಆದರೆ ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮರು ಗುಣಿಗಳು, ಮನಸ್ಸು ಶರೀರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಅವುಗಳನ್ನು ಅವ ಲಂಬಿಸಿರುವ ಗುಣಗಳು, ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಗುಣಿಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಎಂತಿವೆ ಎಂಬುದು ಕಲ್ಪನೆಗೂ ಅತೀತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಂತಹ ಆತ್ಮ ವಸ್ತುವಿದೆ ಎಂದು ಊಹಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ಷಣಿಕವಾದಿಗಳಾಗಿ "ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗಳ ಪ್ರವಾಹ" ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಬಾರದು? ಅದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಏಕತೆಯಿಲ್ಲ; ಕಡಲ ತೆರೆಗಳಂತೆ ಅವುಗಳು ಒಂದ ನೊಂದು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣತೆಯಿಲ್ಲ; ಏಕಭಾವವಿಲ್ಲ; ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂಬುದು ವೃತ್ತಿಗಳ ಪ್ರವಾಹವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಲೆಯು ಮತ್ತೊಂದು ಅಲೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗು ತ್ತದೆ. ಈ ವೃತ್ತಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿನಾಶವೇ ನಿರ್ವಾಣ" - ಎಂಬುದು ಬೌದ್ಧರ ವಾದ. ದ್ವೈತವು ಇಲ್ಲಿ ಮೂಕವಾಗಿದೆ. ಈ ವಾದವನ್ನು ಖಂಡಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ದ್ವೈತದ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದರೂ, ಕೈಯಿಲ್ಲದೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಸುವ, ಕಾಲಿಲ್ಲದೇ ಚಲಿಸುವ ಕುಂಬಾರನು ಘಟವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವಂತೆ ವಿಶ್ವವನ್ನು ರಚಿಸುವ, ಸಗುಣ ದೇವರನ್ನು ನಾವು ಖಂಡಿಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬೌದ್ಧರು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಲ್ಪನೆ ಬಾಲಿಶವಾದುದು. ಅಂತಹ ದೇವರು ಆರಾಧನೆಗೆ ಅರ್ಹನಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರ ಭಾವನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದುಃಖಮಯವಾದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ದೇವರು ನಿಂದನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನೇ ಹೊರತು ವಂದನೆಗಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತಹ ಪರಮಾತ್ಮನು ನಿಮಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿ ದಿರುವಂತೆ ತರ್ಕ ಸಾಧ್ಯನೂ ಅಲ್ಲ. 'ರಚನವಾದ' (design theory) ವನ್ನು ಕ್ಷಣಿಕವಾದಿ ಗಳು ಹೇಗೆ ಖಂಡಿಸಿದರೆಂಬ ವಿಚಾರ ನಮಗೀಗ ಬೇಡ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಕ್ಷಣಿಕ ವಾದಿಗಳ ಮುಂದೆ ಸಗುಣ ಸಾಕಾರ ಈಶ್ವರನು ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ಕೆಳಗುರುಳುವನು.

ಸತ್ಯವೊಂದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಎಂಬುದು ಅದ್ವೈತಿಗಳ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ. “ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತೇ ನಾನ್ಯತಂ, ಸತ್ಯೇನ ಪಂಥಾ ವಿತತೋ ದೇವಯಾನಃ” (ಸತ್ಯವೇ ಜಯಿಸುತ್ತದೆ; ಅನ್ಯತವಲ್ಲ. ಸತ್ಯದ ದಾರಿಯೊಂದೇ ನಮ್ಮನ್ನು ದೇವಯಾನಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.) ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅದೇ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ನಿಲುವಿನ ಮೂಲಕ ದುರ್ಬಲರ ನಿಲುವನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬನು ದೇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದ್ವೈತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸರಿಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನೊಡನೆ ಕಾದಾಡುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಮಾತ್ರ, ತೀಕ್ಷ್ಣಮತಿಯೆಂದೂ, ವಿಚಾರಪರನೆಂದೂ, ವಿಗ್ರಹಪೂಜೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದೂ ಭ್ರಮಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜ ಕನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ‘ನಿನ್ನ ಸಗುಣ ದೇವರೂ ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾದದ್ದು’ ಎಂದು ಜರಿ ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಯುಕ್ತಿವಾದಿಯು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ? ಬಹುಶಃ “ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜಕನು ನಾಸ್ತಿಕ” ನೆಂದೂ ಕೂಗಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಕೈಲಾಗದವರಿಗೆ ಕೂಗೇ ದೊಡ್ಡ ಆಧಾರ. ನಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವವರೆಲ್ಲರೂ ನಾಸ್ತಿಕರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಯುಕ್ತಿವಾದಿಯಾಗುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಚಾರಪರನಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ತಾನು ಕೇಳುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಇತರ ರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಗುಣ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ ಆತನಿಗೆ ಗುಣಗಳಿವೆ; ಆತ್ಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅನಂತ ವಾಗಿದೆ; ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮವೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ” ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸತರ್ಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡು ವುದು ಹೇಗೆ? ನಿಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕತೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿದೆ? ದೇಹ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಬೌದ್ಧರಿಗಿಂತಲೂ ನಮಗೆ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಗೊತ್ತಾ ಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಕ್ಷಣವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿದ್ದ ವಸ್ತು ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದೇಹ ದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಹದ ಪ್ರಥಕ್ತ್ವವೆಲ್ಲಿ? ವೈಯಕ್ತಿಕತೆ ಎಲ್ಲಿ? ಇದೇ ವಾದವು ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸು ತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ‘ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ’ ಎಲ್ಲಿ? ಈ ಹೊತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಲೋಚನೆ ಇದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಮತ್ತೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಶುಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿದ್ದಂತೆ ಈಗಿಲ್ಲ. ಮುದಿ ತನದ ಮನಸ್ಸು ತಾರುಣ್ಯದ ಮನಸ್ಸಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಲ್ಲಿ? ಅದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿದೆ ಅಥವಾ ಅಹಂಕಾರದಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಒಂದು ಅಂಶ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅದರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲ (ತಿಳಿ ವಿಲ್ಲ). ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದವರು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗಿಗೇ ಅವುಗಳ ತಿಳಿವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಸಗುಣ ದೇವರು ಅಥವಾ ಈಶ್ವರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ? ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಬೌದ್ಧರ ಪ್ರಕಾರ ಈಶ್ವರ ಭಾವವು ತರ್ಕ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅನೈತಿಕ ವಾದದು; ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹೇಡಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನು

ತಾನೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಲ್ಲದ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಭಾರಹಾಕುತ್ತಾನೆ; ಆತನನ್ನೆ ಸದಾ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸಹಾಯವೂ ಬರಿಯ ಮಿಥ್ಯೆ. ಹಾಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಜಗತ್ತು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತವಾದುದು; ಸುಮ್ಮನೆ ಒಬ್ಬ ಊಹೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದೇಕೆ? ಆತನನ್ನು ಕಂಡವರಿಲ್ಲ; ಕೇಳಿದವರಿಲ್ಲ. ಆತನಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದವರೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವೇ ಹೇಡಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇಕೆ? ನಾನು ಕೈಲಾಗದವನು, ನಾನು ಪಾಪಿ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಆ ಊಹೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನ ಮುಂದೆ ನಾಯಿಯಂತೆ ಹಲ್ಲುಕಿರಿದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಳಾಡುವುದೇ ಜೀವನದ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೇಕೆ ಕಲಿಸುತ್ತೀರಿ? ನೀವು ಮಾಡುವುದು ಮಿಥ್ಯಾಬೋಧೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ನಿಮ್ಮ ಬೋಧೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕೇಡು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳಿ, ಈ ಜಗತ್ತು ಸಮ್ಮೋಹಿನೀ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧ ದೇವನು ಹೇಳಿದ ಮೊದಲ ಮಾತುಗಳೇ ಇವು: ನೀವೆಂತು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅಂತಾಗುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಏನನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ಆಗುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಸತ್ಯವಾದರೆ “ನನ್ನಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನೊಂದು ಕ್ರಿಮಿ; ಮುಗಿಲಿನಾಚೆಯ ಮಹೇಶ್ವರನು ನೆರವಾದ ಹೊರತು, ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಹಾಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ನೀವು ದಿನದಿನವೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ದುರ್ಬಲರಾಗುತ್ತೀರಿ. “ನಾನು ಪಾಪಿ, ನನ್ನನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡು” ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಾನು ಪಾಪಿ ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸುಪ್ತ ಚಿತ್ತವು ನಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾದ ದುರಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಸಗುಣ ಸಾಕಾರ ಈಶ್ವರನ ಆರಾಧನೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳೇ ಮಾನವನ ಅನೇಕ ದುರ್ಬಲತೆಗಳಿಗೂ ಪಾಪಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಬೌದ್ಧರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಅದ್ಭುತ ಮಾನವ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದು ನಾಯಿಯಂತೆ ಬಾಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಸಹ್ಯಕರ. ಬೌದ್ಧನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: “ಓ ವೈಷ್ಣವನೇ, ನಿನ್ನ ಗುರಿ, ಉದ್ದೇಶ, ಆದರ್ಶ ಎಲ್ಲವೂ ವಿಷ್ಣುವಿರುವ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅನಂತಕಾಲದವರೆಗೆ ನಿಂತಿರುವುದಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಲೇಸು.” ಅಂತಹ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೋಸುಗವೇ ಬೌದ್ಧನು ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬೌದ್ಧನಾಗಿ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅನೇಕರು ನಿರ್ಗುಣ ನಿರಾಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮೋಪಾಸನೆ ದುರ್ನೀತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥವರಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರ ಮತವೂ ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸೋಣ.

ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಸಗುಣ ಸಾಕಾರನಾದ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಇದನ್ನು ನಂಬುವಂತಹ ಶಿಶು ಇದೆಯೇನು? ಕುಂಬಾರನು ಮಡಕೆ ಮಾಡುವಂತೆ ದೇವರು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಾನಂತೆ. ಹಾಗಾದರೆ

ಕುಂಬಾರನೂ ದೇವರಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ 'ಕೈಗಳೂ ತಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕುಂಬಾರನು ಮಡಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ' ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದರೆ 'ಅವನನ್ನು ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ' ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ದೇವರು ಹಸ್ತ ಮಸ್ತಕಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಎಂದಾಗ ನೀವೇಕೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ? ಆ ಹಳೆಯ ಬೌದ್ಧರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಹೊಸ ವೈಜ್ಞಾನಿಕರೂ "ಯಾರನ್ನು ಕುರಿತು ಜೀವಮಾನವಲ್ಲಾ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಿರೋ, ಆ ನಿಮ್ಮ ಉಪಾಸನೆಯ ದೇವರು, ಆ ನಿಮ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನು, ನಿಮಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಯೋ?" ಎಂಬ ಸವಾಲನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಒಂದು ವೇಳೆ 'ಹೌದು ಸಹಾಯ ದೊರೆತಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಸಹಾಯವೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಬಂದುದು, ಸುಮ್ಮನೆ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಕ್ಲೇಶಪಟ್ಟುದೇ ಆಯಿತು. ಅತ್ತು ಕರೆಯದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈಗಾಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಎಂದು ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿಮ್ಮ 'ಸಗುಣ ಭಗವಂತ' ನ ಉಪಾಸನೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ರಾಜರ ನಿರಂಕುಶ ವರ್ತನೆಯೂ ಪುರೋಹಿತಪಾಹಿಯೂ ಹಬ್ಬಹೋಗಿದೆ. ಪುರೋಹಿತ ಪಾಹಿಯೂ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುಗಳೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಜೊತೆಯಾಗಿಯೇ ಇರುವುವು. ಈ ಮಹಾ ಮಿಥ್ಯೆಯ ತಲೆಯನ್ನು ಮೊಟಕಿದ ಹೊರತು, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಬೌದ್ಧರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನು ತನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತನಾದ ವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಣಿಯುತ್ತಾನೋ, ಅವನು ದೇವನಾಗಲೀ ಮನುಜನಾಗಲೀ- ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಭಕ್ತರನ್ನು ಶರಣುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಏಕೆ? ಬಡ ಮಾನವನು ತನಗೂ ತನ್ನ ಆರಾಧನೆಯ ದೇವತೆಗೂ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಯೇ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಈ ದೋಷ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಪದಚ್ಯುತಗೊಳಿಸಿದವರೇ ಆ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸಬರು ಹಳಬರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿರಂಕುಶ ಕ್ರೂರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಭಿಕ್ಷುಕನಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅವನು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂತೂ ಸಗುಣ 'ಭಗವಂತ' ಭಾವವು ಇರುವ ತನಕ, ಪುರೋಹಿತರು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ನೈತಿಕತೆಯೂ ಇರಲಾರದು. ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವವೂ, ಪುರೋಹಿತತ್ವವೂ ಕೈ ಕೈ ಕುಲುಕಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದು ಹೀಗಾದುದು ಹೇಗೆ? ಬಹುಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಬಲಿಷ್ಠರು ಕೆಲವು ಅಬಲರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು "ನಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಆರ್ಭಟಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮಹದ್ವಯಂ ವಜ್ರಮುದ್ರತಮ್ - ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ರುದ್ರನ ಭಾವನೆಯಿದು.

ಮತ್ತೆ ಬೌದ್ಧರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕರ್ಮ ನಿಯಮದ ಫಲ" ಎಂಬ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅಸಂಖ್ಯ ಆತ್ಮಗಳಿವೆ, ಆ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆ ಜನನ ಮರಣಗಳಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನೀವು ನಂಬುತ್ತೀರಿ. ಈ ಆತ್ಮಗಳ ಅಸಂಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ

ಸಂಪೂರ್ಣ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಕಾರಣವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಭೂತಕಾಲ, ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ವರ್ತಮಾನ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣ. ಹಿಂದೂ “ಕರ್ಮವು ಜಡ, ಅದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಚೈತನ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ;” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಗಿಡವು ಹಣ್ಣು ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಚೈತನ್ಯ ಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಿಜವೇ? ಬೀಜವನ್ನು ನೆಟ್ಟು ನೀರು ಹಾಕಿದನೆಂದರೆ ಯಾವ ಚೈತನ್ಯದ ಸಹಾಯವೂ ಬೇಡ, ಗಿಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು “ಚೈತನ್ಯ ಮೊದಲೇ ಅದರಲ್ಲಿತ್ತು” ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆತ್ಮಗಳು ತಾವೇ ಚೈತನ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಇತರ ಚೈತನ್ಯದ ಸಹಾಯ ಅವಶ್ಯವಲ್ಲ. ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟರೂ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನಂಬದ ಜೈನರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಮನುಷ್ಯರ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆಯೇ ಚೈತನ್ಯವಿರಲಾಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಈಶ್ವರನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನು? ನಿಮ್ಮ ತರ್ಕ ಎಲ್ಲಿ? ನಿಮ್ಮ ನೈತಿಕತೆ ಎಲ್ಲಿ? ಅದ್ವೈತ ದರ್ಶನವು ದುರ್ನೀತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸುವ ಮಹನೀಯರು ದ್ವೈತ ಮತಗಳು ಏನು ಮಾಡಿವೆ ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಲಿ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಅದ್ವೈತಿ ನೀಚರು ಇರುವುದು ಹೌದಾದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ದ್ವೈತಿ ನೀಚರು ಇರುವುದು ಹೌದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನೀಚರಾದ ದ್ವೈತಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಉನ್ನತತರವಾದ ಮನಸ್ಸು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ವೈತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳಿಯೂ ಅಂಜಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂತಿರಲು ನಿಮ್ಮ ವಾದದ ಗತಿಯೇನು? ಬೌದ್ಧರ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮಗಂತೂ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ. ಮಹೇಶ್ವರನಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನೀವು ವೇದ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ವೇದಗಳನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ನಮ್ಮ ತ್ರಿಪಿಟಕಗಳು ಈಶ್ವರನಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ತ್ರಿಪಿಟಕಗಳಿಗೂ ಆದ್ಯಂತಗಳಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆದವನು ಬುದ್ಧನಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬುದ್ಧನೇ ತಾನು ಅವುಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳೂ ಸನಾತನವಾದುವು” ಇಷ್ಟು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು, “ನಿಮ್ಮ ವೇದಗಳು ಮಿಥ್ಯೆ, ನಮ್ಮ ವೇದಗಳೇ ಸತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ವೇದಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರೋಹಿತರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಬಿಸಾಡಿ” ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದರೆ ನೀವೇನು ಮಾಡುವಿರಿ? ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ?

ಇಲ್ಲಿದೆ ಪಾರಾಗಲು ಒಂದು ಹಾದಿ. ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣಿಗಳು ಬೇರೆ ಎಂಬ ಮೊದಲನೆಯ ತಾತ್ವಿಕ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಿಸುವ ಅದ್ವೈತಿಯು ಅವುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಗುಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗುಣಿಗಳಿಗೆ ಭಿನ್ನಭಾವವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಪ-ರಜ್ಜು ಭ್ರಮೆ ಎಂಬ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ದೃಷ್ಟಾಂತವು ತಮಗಿಲ್ಲ ತಿಳಿದಿದೆ. ಹಾವು ಕಾಣುವಾಗ ಹಗ್ಗ ಕಾಣುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಗ್ಗ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಗುಣ ಮತ್ತು ಗುಣಿ ಎಂದು ಮಾಡುವ ವಿಭಜನೆಯು ತಾತ್ವಿಕರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರಾದರೆ ಗುಣವನ್ನೇ

ನೋಡುತ್ತೀರಿ; ಮಹಾ ಯೋಗಿಗಳಾದರೆ ಗುಣಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಣುವುದು ಸರ್ವಥಾ ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಬೌದ್ಧರೇ, ಗುಣಗುಣಿಗಳ ಭೇದದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕಲಹವು ಭ್ರಾಂತಿಮೂಲವಾದುದು, ಅನುಭವವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಸ್ತುವು ಗುಣರಹಿತವಾದುದಾದರೆ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿರಬೇಕು. ಆತ್ಮದಿಂದ ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವ ಗುಣಗಳು ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾರೋಪವಾಗಿವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರೆ, ಇರುವುದೊಂದೇ ಆತ್ಮ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪಡಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ಮತ್ತೊಂದು ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ಭೇದಭಾವವಿರುವುದು ಗುಣಗಳಿಂದಲೇ. ಒಂದು ಆತ್ಮದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಆತ್ಮವು ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಗುಣ ಭೇದದಿಂದ, ಗುಣಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭೇದವೆಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕಾತ್ಮಗಳ ಮಾತಂತಿರಲಿ, ಎರಡು ಆತ್ಮಗಳೂ ಅಲ್ಲ, ಇರುವುದೊಂದೇ ಆತ್ಮ. ಪರಮಾತ್ಮನೊಬ್ಬನಿದ್ದಾನೆಂದು ನಂಬುವುದೂ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಆತ್ಮವೇ ಆ ಪರಮಾತ್ಮ. ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ಜೀವಾತ್ಮನೆಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಆತ್ಮವನ್ನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ವಿಭು ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಸಾಂಖ್ಯರೇ ಮೊದಲಾದ ದ್ವೈತಿಗಳು ಎರಡು ಅನಂತಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಒಂದೇ ಒಂದು ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಅದ್ವಿತೀಯ ವಿಭುವೇ ಆತ್ಮ, ಉಳಿದು ದೆಲ್ಲ ಅದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ. ಇದೇ ಬೌದ್ಧರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿವಾದ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಅದ್ವೈತವು ಬರಿಯ ಖಂಡನಾತ್ಮಕವಾದುದಲ್ಲ. ಇತರ ವಾದಿಗಳು ಕದನಕ್ಕಾಗಿ ತನಗೆ ಬಹಳ ಸಮೀಪವರ್ತಿಗಳಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದ್ವೈತಿಯು ಖಂಡನೆಯ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಾನೆ-ಶತ್ರುನಾಶಕ್ಕಾಗಿ. ಆದರೆ ಅವನದೇ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಿದೆ; ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇತರ ಮತಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ತನ್ನ ಮತದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ತೃಪ್ತನಾಗದವನು ಆತನೊಬ್ಬನೇ. ವಿಶ್ವವು ನಿರಂತರ ಚಲನಶೀಲವಾದುದೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ವ್ಯಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ ನೀವು ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ; ಮೇಜು ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ; ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಚಲನೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಸಂಸಾರ ಅಥವಾ ಜಗತ್ ಎಂದರೆ ಅದೇ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸ್ತಿತ್ವ (individuality) ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಎಂದರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗದೆ ಇರುವಂತಹುದು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇರಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದುವಿಕೆಯೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ ಭಾವಗಳಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಕಿರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿ, ಭಾವ, ಮನಸ್ಸು, ದೇಹ, ಮೃಗ, ಪ್ರಾಣಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ವಿಶ್ವವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಎಂದರೆ ಸಮಷ್ಟಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಜಗತ್ತು ಬದಲಾಗಬಲ್ಲದೇ? ಚಲಿಸಬಲ್ಲದೇ? ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಪದಾರ್ಥದ

ಚಲನೆಯು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಕಡಮೆ ಚಲನೆಯ ಅಥವಾ ನಿಶ್ಚಲನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಜಗತ್ತು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿದೆ; ನಿರ್ವಿಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ನೀವು ಸಮಸ್ತ ವಿಶ್ವದೊಡನೆ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೀರೋ, ಯಾವಾಗ ನೀವು ನಾನೇ ಜಗತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತೀರೋ ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ವೇದಾಂತಿಯು ದ್ವೈತಭಾವವಿರುವ ತನಕ ಭಯ ತಪ್ಪದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಯಾವಾಗ ತನಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯಾದುದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವಾಗ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಭಾವವಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲ ಒಂದಾಗುವುದೋ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಭಯವು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಮರಣ ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ಸಂಸಾರ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದ್ವೈತವು, ನಮಗೆ ಈ ರೀತಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ: ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವುದರಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯಿಂದ ಅದು ದೊರೆಯಲಾರದು. ನೀವು ಸಮಷ್ಟಿ ಯಾದಾಗಲೇ ಅಮೃತರಾಗುತ್ತೀರಿ. ನೀವೂ ವಿಶ್ವವೂ ಒಂದಾದಾಗಲೇ ನಿಮಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲ, ಮರಣವಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ನಿಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ, ವಿಶ್ವ ದೇವರು ನಾನು ಎಂಬುದೆಲ್ಲವೂ ಏಕವಾಗಿವೆ, ಅದ್ವಿತೀಯವಾಗಿವೆ, ಎಂದು. ಅಸ್ತಿತ್ವ ಎಂಬುದು ಅದೇ, ಪೂರ್ಣ ಎಂಬುದು ಅದೇ. ಏಕವೂ ಅಖಂಡವೂ ಆಗಿರುವ ಸತ್ ನಮಗೂ, ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಿಗೂ ಅನೇಕ ಖಂಡವಾದ ಹಾಗೆ ಆದಂತಾಗಿ, ಬಹುತ್ವವುಳ್ಳ ಜಗತ್ತಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮವಾದ ಮನಸ್ಸು ಲಭಿಸುವುದರಿಂದ ಸತ್ತಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸ್ವರ್ಗವು ಗೋಚರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮ ಮನಸ್ಕರು ಅದೇ ಸತ್ತನ್ನೇ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಮುಕ್ತರಾದವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಮರ್ತ್ಯ, ಸ್ವರ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಯಾವ ಲೋಕವನ್ನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ವಿಶ್ವವು ಮಾಯವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಈ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅನಂತದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಂಹಿತೆಗಳು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಬಾಹ್ಯದೃಷ್ಟಿಯ ಮನೋಹರ ಚಿತ್ರವು ಎಂಥದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧವಾದ ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು ಬಾಹ್ಯದ ಅಥವಾ ಮೃಣ್ಮಯದ ಅನಂತತೆ; ಇಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಯದ ಅಥವಾ ಚಿಂತೆಯದ ಅನಂತತೆ; ಅಲ್ಲಿ ಅನಂತವನ್ನು 'ಇತಿ ಇತಿ' ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸೋತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು 'ನೇತಿ ನೇತಿ' ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿದೆ; ಈ ಜಗತ್ತೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಆ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ನಾವರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಅದನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ. ಪುನಃ ಪುನಃ ನಿಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂದೇಹವು ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಬ್ರಹ್ಮವಾದರೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ವಿಜ್ಞಾತಾರ ಮರೇ ಕೇನ ವಿಜಾನೀಯಾತ್ "ತಿಳಿಯುವವನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೆಂತು?" ತಿಳಿಯುವವನೇ

ಹೇಗೆ ತಿಳಿವಿನ ವಸ್ತುವಾಗಬಲ್ಲನು? ಕಣ್ಣು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತದೆ. ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದೇ? ಇಲ್ಲ, ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅರಿಯುವುದೇ ಒಂದು ಅವನತಿಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ. ಆರ್ಯ ಸಂತಾನರೇ, ನೀವು ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಡಿ. ಇದರಲ್ಲೊಂದು ಮಹಾ ಸತ್ಯವಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರಲೋಭನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ತಾತ್ವಿಕವಾದ ಆಧಾರವೆಂದರೆ 'ಇಂದ್ರಿಯ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉನ್ನತತರವಾದ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ' ಎಂಬುದು. ವೇದಗಳನ್ನನುಸರಿಸುವ ಪ್ರಾಚ್ಯರಾದ ನಾವು 'ಜ್ಞಾನವು ಜ್ಞೇಯಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದು, ಏಕೆಂದರೆ ಜ್ಞಾನವು ಸ್ವಭಾವತಃ ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಹೋದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪರಿಮಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಕ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಮುತ್ತು ತಯಾರಾಗುವ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದು ಕೊಳ್ಳಿ. ಅರಿಯುವುದೆಂದರೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಪರಿಧಿಯ ಒಳಕ್ಕೆ ತರುವುದು, ಅದನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನೋಡದೆ ಇರುವುದು. ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಇದು ನಿಜ. ಅನಂತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಡಮೆ ಸತ್ಯವೇನು? ಜ್ಞಾನವು ಹೇಗೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಯಾರು ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನದ ಅಂತಃಸತ್ತ್ವ ವಸ್ತುವೋ, ಯಾರು ಸಾಕ್ಷಿಯೋ, ಯಾರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜ್ಞಾನವೇ ಇಲ್ಲವೋ, ಯಾರು ನಿರ್ಗುಣನೋ ಯಾರು ವಿಶ್ವದ ಏಕಮಾತ್ರ ಸಾಕ್ಷಿಯೋ, ಯಾರು ನಮ್ಮಾತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಃ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆಯೋ ಅಂತಹವನಿಗೆ ಮೇರೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಅವನನ್ನು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೀರಿ? ಯಾವುದರಿಂದ ಆತನನ್ನು ಸಾಂತ ಗೊಳಿಸುತ್ತೀರಿ? ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ, ಈ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೇ ಈ ಮಿಥ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪರಿಣಾಮ. ಈ ಅನಂತಾತ್ಮವು ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನೇ ತಾನು ನೋಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಂತಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅತ್ಯುನ್ನತ ದೇವತೆಗಳವರೆಗೆ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕನ್ನಡಿಗಳಂತೆ. ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ದೇಹಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಅಸಮರ್ಪಕ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಕೊನೆಗೆ ಮಾನವ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಂತವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸಾಂತದಲ್ಲಿ ಅನಂತದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಅಸಾಧ್ಯ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಗಮನ (ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು) ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ 'ವೈರಾಗ್ಯ'. ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಡ ಎಂಬುದೇ ವೈರಾಗ್ಯದ ತೂರ್ಯವಾಣಿ. ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದಲೇ ನೀತಿಧರ್ಮಗಳ ಆಧಾರವಾದ ಸಂಯಮವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದೇ ತಪಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ, ವೈರಾಗ್ಯದ ಮೂಲಕ. ನೀವು ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲ ರೂಪಗಳೂ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದನ್ನಾಗಿ ತ್ಯಜಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಮಗೆ ಸ್ವಸ್ವರೂಪ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ಮೋಕ್ಷ ಅಥವಾ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನಾವಿದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿಯಬೇಕು- “ವಿಜ್ಞಾತಾರಮರೇ ಕೇನ ವಿಜಾನೀ ಯಾತ್” — ತಿಳಿಯುವವನನ್ನೆ ತಿಳಿಯುವುದೆಂತು? ತಿಳಿಯುವವನು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡಲಾರನು. ಏಕೆಂದರೆ

ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಅದು ತಿಳಿಯುವವನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಕಣ್ಣು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿಮ್ಮದಲ್ಲ; ಅದೊಂದು ಅನ್ಯಪದಾರ್ಥ, ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಈ ಆತ್ಮವು, ನೀವೇ ಆಗಿರುವ ಈ ಅನಂತಬ್ರಹ್ಮವು, ಬರಿಯ ಸಾಕ್ಷಿ ಮಾತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಸಾರ್ಥಕತೆಯೇನು? ಅದು ನಮ್ಮಂತೆ ಬದುಕಲಾರದು, ಚಲಿಸಲಾರದು, ಸುಖಪಡಲಾರದು. ಸಾಕ್ಷಿಯಾದುದಕ್ಕೆ ಸುಖ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಅಯ್ಯೋ ಹಿಂದುಗಳಿರಾ, ನೀವೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಸಾಕ್ಷಿಗಳೆಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಂಬಿ ಜಡರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವರೂ ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದೀರಿ.” ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಾವು ಹೀಗೆ ಹೇಳಬಹುದು: “ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸಾಕ್ಷಿಯೊಂದೇ ಭೋಕ್ತೃ, ಎಂದರೆ ಸುಖ ಪಡತಕ್ಕದ್ದು.” ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಕುಸ್ತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುಖಾನುಭವ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಕುಸ್ತಿ ಆಡುವವರೋ, ಅದನ್ನು ನೋಡುವವರೋ? ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವುದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಮಾತ್ರರಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೋಗಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅಂತಹ ಭೋಗವೇ ಆನಂದ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಜಗತ್ತಿನ ಸಾಕ್ಷಿ ಭೂತರಾದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಅನಂತ ಆನಂದವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಆಗಲೇ ನೀವು ಮುಕ್ತರಾಗುವುದು. ಕಾಮವಿಲ್ಲದೆ, ಸ್ವರ್ಗಾಭಿಲಾಷೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಕೀರ್ತಿ ಅಪಕೀರ್ತಿಗಳ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮಮಾಡುವುದು ಸಾಕ್ಷಿಯಾದವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಸಾಕ್ಷಿಯಾದವನು ಮಾತ್ರವೇ ಭೋಕ್ತೃ; ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ.

ನೈತಿಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಅದ್ವೈತದ ತಾತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ತತ್ತ್ವವಿದೆ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಮಾಯಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಅದ್ವೈತ ದರ್ಶನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ; ಹೇಳಲು ತಿಂಗಳುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನಿಂದು ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮುಟ್ಟಿ ತೇಲಿ ಸಾಗಿದರೆ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಾಯಾಸಿದ್ಧಾಂತವು ಜನರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಅತಿ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತೋರಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ - ಅದು ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ಅಲ್ಲ. ಕಾಲ ದೇಶ ನಿಮಿತ್ತಗಳೆಂಬ ಭಾವಗಳ ಸಂಯೋಗ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕಾಲ ದೇಶ ನಿಮಿತ್ತಗಳು ನಾಮರೂಪಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿದೆ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಂಗವಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಅದು ನಾಮರೂಪಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಮರೂಪಗಳು ಮತ್ತು ತರಂಗಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಇರಲಾರವು. ಅವು ತರಂಗದೊಂದಿಗೇ ಇರುತ್ತವೆ. ತರಂಗ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾಮರೂಪಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾದರೂ ಆ ತರಂಗ ರೂಪವಾದ ಜಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೂ, ನನಗೂ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ, ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ, ನರನಿಗೂ, ದೇವತೆಗಳಿಗೂ, ಇತರ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಭೇದವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದು ಈ ‘ಮಾಯೆ’ ಯಿಂದಲೇ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ.

ಈ ಮಾಯೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಆತ್ಮವು ನಾಮ ರೂಪಗಳಿಂದ ವಿವಿಧವೂ ಅಸಂಖ್ಯವೂ ಆಗಿ ಜೀವಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ನಾಮ ರೂಪಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಕೇವಲವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಶ್ವವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ನೀವು ಸ್ವರೂಪಸ್ಥಿತರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಇದೇ 'ಮಾಯೆ'.

ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ಅದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವ ಘಟನೆಗಳ ನಿರೂಪಣೆ. ವಸ್ತುಸ್ತತ್ವಾ ವಾದಿಯು (realist) ಈ ಮೇಜು 'ಇದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದು: ಈ ಮೇಜಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿದೆ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತಾವ ವಸ್ತುವಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೂ ಇದು ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ನಾಶವಾದರೂ ಈ ಮೇಜು ಈಗ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಹಾಗಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿವಾಗುವುದು. ಈ ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಿ ಸಿವೆ, ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗಾಗುವ ವಸ್ತುಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಿವೆ: ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಥಮ ಮೆಟ್ಟಿಲು; ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಸಂಬಂಧಭಾವವು ಎರಡನೆಯದು; ಏಕವಾದುದನ್ನೇ ಅನೇಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಕಡೆಯದು. ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ದೇವರೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಸಮರ್ಥನಾದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ; ನಮಗಿಂತಲೂ ಸಾವಿರಪಾಲು ಸಮರ್ಥನು; ಸಾವಿರಪಾಲು ದೊಡ್ಡ ವನು. ಅವನು ಜಗತ್ತಿನ ಹೊರಗಡೆ ಮುಗಿಲಿನಾಚೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ದೇವರು ಹೇಗೆ ಅಸಮಂಜಸ ಮತ್ತು ಅಸಂಪೂರ್ಣನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವಾಗಲೇ ವಿಚಾರಿಸಿ ದ್ದೇವೆ. ಅದಾದ ತರುವಾಯ ಮನುಷ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವ ಈಶ್ವರ ಭಾವವೆಂದರೆ, ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪಿಯೂ, ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರಕಾಶಿತವೂ ಆಗಿರುವ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ. ಇದನ್ನೇ ಸಗುಣ ಈಶ್ವರನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. 'ಚಂಡಿ'¹ ಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಭಾವವು ಇದೆ. 'ಸಗುಣ-ಈಶ್ವರ' ಎಂದರೆ ಸಗುಣ-ಈಶ್ವರನಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಅವನು ಸಕಲ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಸಂಪನ್ನನು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ದೇವ ಮತ್ತು ಸೈತಾನ ಎಂಬ ಎರಡು ದೇವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾರಿರಿ. ಒಬ್ಬನನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೂ, ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೂ ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ತಾರ್ಕಿಕ ಪರಿಣಾಮ ವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲೇಬೇಕು. ಏನೇ ಆದರೂ 'ಏಕ' ವನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. "ಚಂಡಿ" ಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ: ಯಾ ದೇವೀ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಶಾಂತಿ ರೂಪೇಣ ಸಂಸ್ಥಿತಾ | ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ನಮೋ ನಮಃ || ಯಾ ದೇವೀ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಭ್ರಾಂತಿರೂಪೇಣ ಸಂಸ್ಥಿತಾ ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ನಮೋ ನಮಃ || "ಯಾವ ದೇವಿಯು ಸರ್ವ

¹ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ, ಲಯಕರ್ತೃವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಚಂಡೀಸ್ತೋತ್ರ

ಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ರೂಪದಿಂದ ನೆಲೆಸಿರುವಳೋ, ಯಾವ ದೇವಿಯು ಸರ್ವಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಾಂತಿ ರೂಪದಿಂದ ನೆಲೆಸಿರುವಳೋ ಅವಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.” ಈ ಈಶ್ವರನು ಸರ್ವ ರೂಪಾತ್ಮಕನೆಂದು ಕರೆಯುವುದರಿಂದಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನೂ ನೀವು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. “ಓ ಗಾರ್ಗಿ, ಇದೆಲ್ಲವೂ ಆನಂದವೇ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆನಂದವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ದಿವ್ಯತೆಯ ಅಂಶವಿದೆ. ಆ ಏಕಾತ್ಮನು ನನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಈ ದೀಪದಂತೆ. ಇದರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು; ಸುಳ್ಳು ಪ್ರವೃತ್ತಿವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸೃಜಿಸಬಹುದು. ಎರಡಕ್ಕೂ ಬೆಳಕು ಒಂದೇ. ಇದು ಈಶ್ವರ ವಿಚಾರವಾದ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು. ಮೂರನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲೆಂದರೆ; ದೇವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಳಗಾಗಲೀ, ಹೊರಗಾಗಲೀ, ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ಈಶ್ವರ, ಪ್ರಕೃತಿ, ಆತ್ಮ ಈ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳು ಒಂದನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೀವೆಂದಿಗೂ ಕಾಣಲಾರಿರಿ, ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಹ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಗಳೆರಡನ್ನೂ ಕಾಣುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳಿಂದ ಲಭಿಸಿರುವ ಭ್ರಾಂತಿ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ನೀವೊಂದು ದೇಹವೆಂದೂ ನಿಮಗೊಂದು ಆತ್ಮವಿದೆಯೆಂದೂ, ನೀವು ದೇಹ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಗಳ ಸಮಷ್ಟಿ ಎಂದೂ ಊಹಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಹೇಗಾದೀತು? ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ಅದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದು ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯೋಗಿಯಾದವನು ತಾನು ಚೈತನ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ದೇಹಬುದ್ಧಿಯು ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣನಾದವನು ತಾನು ದೇಹವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಅವನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯವು ನಾಸ್ತಿ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇಹ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ನೀವು ಅವೆರಡೂ ಸೇರಿ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಭ್ರಮಿಸುತ್ತೀರಿ. ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ದೇಹವೂ ಆತ್ಮವೂ ಆಗಿರುವುದು ಅಸಂಭವ. ದೇಹಭಾವವಿದ್ದರೆ ಆತ್ಮವಿಲ್ಲ; ಆತ್ಮಭಾವವಿದ್ದರೆ ದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಕಾಣುವಾಗ ಈಶ್ವರನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈಶ್ವರನು ಕಂಡಾಗ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯವು ಕಾಣಿಸುವಾಗ ಕಾರಣವು ಎಂದಿಗೂ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣವು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಕಾರ್ಯವು ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ “ಜಗತ್ತೆಲ್ಲಿ? ಅದನ್ನಾರು ನುಂಗಿದರು”? ಎಂದು ಕೂಗುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

“ನಿರಾಕಾರವೂ, ಅಪ್ರಮೇಯವೂ, ನಿರುಪಮವೂ, ನಿರ್ಗುಣವೂ ಆಗಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮವು, ಓ ಬುದ್ಧಿವಾನ್, ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೃದಯ ಮಧ್ಯೆ ರಂಜಿಸುತ್ತದೆ.” “ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೃತಿಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತವೆಯೋ, ಯಾವುದು ಚಿಂತಾತೀತ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಾಗಿದೆಯೋ, ಯಾವುದನ್ನು ವೇದಗಳು ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅಂತಃಸಾರವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿವೆಯೋ ಅದೇ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಗೋಚರವಾಗುವ ಬ್ರಹ್ಮ.” “ಜನನ ಮರಣಾತೀತವಾಗಿ ಅನಂತವಾಗಿ ಅನುಪಮವಾಗಿ ಪ್ರಳಯ ಮಹಾ ಜಲರಾಶಿಯಂತೆ -

ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಹಬ್ಬಿ ತಬ್ಬಿರುವ ನಿಸ್ತರಂಗ ಸ್ವಬ್ದವಾರಿ ವಿಸ್ತಾರದಂತೆ ಮೌನವಾಗಿ ಶಾಂತವಾಗಿ ಸರ್ವಮತ ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕ್ಲೇಶ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಚಿರವಾಗಿ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ, ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ.” (ವಿವೇಕಚೂಡಾಮಣಿ ೪೦೮-೪೧೦). ಅಂತಹ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಮಾನವ ಸಾಧ್ಯವಾದುದು. ಅದು ಸಿದ್ಧಿಸಿ ತೆಂದರೆ ಜಗತ್ತು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಆಮೂಲಾಗ್ಯವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವವು ಈಗ ನಮಗೆ ತೋರುವಂತೆ ಆಮೇಲೆ ತೋರುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು, ಈ ಸತ್ಯಸ್ಯ ಸತ್ಯವು ಅಜ್ಞಾತವಾದುದೆಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತಲ್ಲ. ನಾವದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಅದಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಶುದ್ಧ ದೃವನಿಂದೆ. ಆ ಬ್ರಹ್ಮವು ಹೇಗೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಜೇ ಆಗಿ ದ್ದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಜು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೇಜಿನ ನಾಮರೂಪಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಉಳಿಯುವುದೇ ಬ್ರಹ್ಮ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ಸಾರಸತ್ಯವೂ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

“ನೀನೇ ಸ್ತ್ರೀ, ನೀನೇ ಪುರುಷ, ಯುವಕನೂ ಯುವತಿಯೂ ನೀನೇ, ಕೋಲು ಹಿಡಿದು ತತ್ತರಿಸಿ ನಡೆಯುವ ವೃದ್ಧನೂ ನೀನೇ, ಎಲ್ಲವೂ ನೀನೇ (ತ್ವಂ ಸ್ತ್ರೀ ತ್ವಂ ಪುಮಾನಸಿ | ತ್ವಂ ಕುಮಾರ ಉತ ವಾ ಕುಮಾರೀ || ತ್ವಂ ಜೀರ್ಣೋದಂಡೇನ ವಂಚಸಿ | ತ್ವಂ ಜಾತೋ ಭವಸಿ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಃ || ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರ ಉಪನಿಷತ್ತು). ಅದೇ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವಿಷಯ. ಇನ್ನೆರಡು ಮಾತು: ವಸ್ತುಗಳ ಅಂತಃಸತ್ತ್ವದ ವಿಷಯವು ನಿಮಗಿಲ್ಲಿ ವಿಶದವಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕರ, ತಾರ್ಕಿಕರ ಮತ್ತು ಇತರರ ವಾದಬಾಣಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅದ್ವೈತ ಒಂದೇ ಪ್ರತಿವಾದ ಬಾಣ. ಬುದ್ಧಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಆಧಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ವೇದಾಂತಿಯು ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಇತರ ಸೋಪಾನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನೋಡಿ ಅವು ಗಳನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವು ಸತ್ಯ ಎಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅವು ತಪ್ಪಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿವೆ ಎಂಬುದೂ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವು ಅದೇ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿವೆ, ಆದರೆ ಆ ಸತ್ಯವು ಮಾಯೆಯ ಗಾಜಿನ ಮೂಲಕ ಕಂಡದ್ದು, ವಿಕೃತವಾದದ್ದಾದರೂ ಅದು ಸತ್ಯವಲ್ಲದೆ ಬೇರಲ್ಲ. ಯಾವ ದೇವರನ್ನು ಅಜ್ಞಾನಿಯು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹೊರಗೆ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆಯೋ, ಅಲ್ಪಜ್ಞಾನಿಯು ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆಯೋ, ಜ್ಞಾನಿಯು ತನ್ನದೇ ಆತ್ಮವಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವವಿಶ್ವವಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತಾನೆಯೋ, ಅದು ಏಕವೂ ಅದ್ವಿತೀಯವೂ ದೃಷ್ಟಿಭೇದದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ವಿಭಿನ್ನ ರೂಪಿಯೂ ಮಾಯೆಯ ವಿವಿಧ ಗಾಜುಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಆಗಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು. ಎಲ್ಲ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿಗೂ ದೃಷ್ಟಿ ಭೇದವೇ ಕಾರಣ. ಈ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ಸತ್ಯ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಸತ್ಯದಿಂದ ಉತ್ತಮತರ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಸೋಪಾನಗಳು. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಇರುವ

ಭೇದವೇನು? ಏನಾದರೂ ಅಪೂರ್ವ ಘಟನೆ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಹಳ್ಳಿಯವನೊಬ್ಬನನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವನು ಯಾವುದಾದರೂ ಪಿಶಾಚಿಯ ಹೆಸರು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಘಟನೆಗಳ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ಹೊರಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಅಜ್ಞಾನದ ಸ್ವಭಾವ. ಕಲ್ಲು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೋ ಭೂತ ಎಸೆಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಯು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಮತಗಳ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧ ಎಂಬುದೇನು? ಮತಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಕೃತ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಅಪ್ರಾಕೃತ ಅಥವಾ ಅತಿಪ್ರಾಕೃತ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಗಾಳಿ ಬೆಂಕಿ ಎಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಆಳುವ ಒಂದೊಂದು ದೇವತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಗೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದೇವತೆ ಕಾರಣ, ಈ ಕಾರಣವು ವಸ್ತುವಿನ ಹೊರಗೆ ಇರುವುದು ಎಂದು ಮತಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನವಾದರೋ ವಸ್ತುವಿನ ಅಥವಾ ಘಟನೆಯ ಒಳಗಡೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದರ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರಣವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು. ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರವು ಮುಂದುವರಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಅದು ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚೆಗೂ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳು ದೇವತೆಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ಅದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಅದ್ವೈತವೊಂದೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಮಾತ್ರವೇ ಅತ್ಯಂತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಧರ್ಮ. ಅದು ಹೇಳುತ್ತದೆ: ಈ ಜಗತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಹೊರಗಿರುವ ಯಾವ ದೇವರಿಂದಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಯಾವ ಅತಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಸ್ವಯಂ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಯಂ ಲಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನಂತವಾದುದು. ಇದು ಪರಬ್ರಹ್ಮ. “ತತ್ತ್ವಮಸಿ” – “ನೀನೇ ಅದು” ಇದೇ ಅದ್ವೈತಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ.

ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿ, ಇದೊಂದೇ ನಿಜವಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತವಾಗಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಈ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಧ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಲಾಪವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವಾದ ಯುಕ್ತವಾದ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೂ ಸಾಹಸದಿಂದಲೂ ಅದ್ವೈತಿಗಳಾಗಿ, ಬುದ್ಧನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬಹುಜನರ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ, ಬಹುಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಆ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಅಂಜದೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಡಿಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೇಡಿತನವನ್ನು ಬಿಡಲಾಗದಿದ್ದರೆ, ಕ್ಲೈಬ್ಬವೇ ನಿಮಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೂ ಅದೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ. ಬಡ ಮೂರ್ತಿಪೂಜಕನನ್ನು ಏಕೆ ಭಂಗಿಸುತ್ತೀರಿ? ಅವನನ್ನೇಕೆ ಪಿಶಾಚಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ? ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಳ್ಳವರಿಗೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಬೋಧಿಸುತ್ತ ಹೋಗಬೇಡಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಿರುವ ನೀವೇ

ಹೇಡಿಗಳಾಗಿರುವಾಗ, ನೀವೇ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ನಡೆಯುವಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಮೌಢ್ಯಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಬೆದರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಬಡ ಜನರನ್ನು ಅವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆದರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು? ಇನ್ನೆಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂಧಿಸಿರಬೇಕು. ಇದು ಅದ್ವೈತದ ನಿಲವು: ಇತರರ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆ ಇರಲಿ. ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ನಾಳೆಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಅದ್ವೈತಿಗಳಾದರೆ! ಮಾತಿನಲ್ಲಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಉತ್ತಮವಾದ ಎರಡನೆಯದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದು ಮೆಟ್ಟಲು ಮೆಟ್ಟಲಾಗಿ ಅವರ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡಿಸಿ, ಅವರು ಮೇಲೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯೂ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಅಂತಹ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಅಧಮದಿಂದ ಉತ್ತಮಕ್ಕೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ, ಉತ್ತಮದಿಂದ ಉತ್ತಮ ತರಕ್ಕಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಚೀಚೆಗೆ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತಾಡಲು ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ - ಯಾರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರೋ ಏನೋ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ! - ಅದ್ವೈತವು ಜನರನ್ನು ಅನೀತಿಯುತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದಂತೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಆಗಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ದೇವರೇ ಆಗಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀತಿಯಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕಿರಾತರ ತರ್ಕ; ಅಂತಹ ಕಿರಾತರನ್ನು ಚಾವಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಯಾವಾಗಲೂ ಚಾವಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಹತೋಟಿಗೆ ಬರುವ ಮನುಷ್ಯನು ಮೊದಲು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚಾವಟಿಯ ಹೊಡೆತ ಇಲ್ಲವೆಂದಾದರೆ ನೀವೆಲ್ಲ ರಕ್ಕಸರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯಾದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾಯಿಸುವುದೊಳಿತು. ನೀವೆಲ್ಲ ಬೆತ್ತದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮಗೆಲ್ಲಿಯ ಉದ್ಧಾರ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅದ್ವೈತವು ಮಾತ್ರವೇ ನೀತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಲ್ಲದು. ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡುವುದು, ನಿಸ್ವಾರ್ಥರಾಗಿರುವುದು, ಇವೇ ನೀತಿಯ ಸಾರವೆಂದು ಎಲ್ಲ ಮತಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. “ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿರು”. ನಾನು ಏಕೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿರಬೇಕು? ಯಾವುದೋ ದೇವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದನೆಂತಲೇ? ಹಾಗೆ ಹೇಳುವವನ ಗೋಜಿಗೆ ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ! ಯಾವುದೋ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವು ವಿಧಿಸಿದೆಯೆಂತಲೇ? ವಿಧಿಸಲಿ! ನನಗೇನು? ನನಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅವನವನು ಅವನವನಿಗೇ; ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದವನು ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಲಿ; ಹೀಗೆಂಬುದೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ನಾನೇಕೆ ನೀತಿವಂತನಾಗಿರಬೇಕು? ಕಾರಣವೇನು? ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದ ಹೊರತು ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಗೀತೆಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ: “ಎಲ್ಲರನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಯಾವಾತನು ಸರ್ವಭೂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈಶ್ವರನನ್ನೇ ದರ್ಶಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಂತಹ ಮುನಿಯು ಆತ್ಮದಿಂದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.” ನೀನು ಇತರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪೀಡನೆಯು

ನಿನ್ನನ್ನೇ ಪೀಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅದ್ವೈತದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ನೀನೆ. ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿ, ತಿಳಿಯದಿರಲಿ, ಎಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳಿಂದಲೂ ನೀನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ; ಎಲ್ಲ ಕಾಲಗಳಿಂದಲೂ ನೀನು ನಡೆಯುತ್ತೀಯೆ. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆನಂದಪಡುವ ದೊರೆಯೂ ನೀನೇ; ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಪೆ ಬೇಡಿ ತೊಳಲುವ ತಿರುಕನೂ ನೀನೇ; ಪಂಡಿತನೂ ನೀನೇ; ಪಾಮರನೂ ನೀನೇ; ಬಲಿಷ್ಠನೂ ನೀನೇ; ದುರ್ಬಲನೂ ನೀನೇ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದಿರು. ಆದಕಾರಣವೇ ನಾನು ಇತರರನ್ನು ನೋಯಿಸಬಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಹಸಿದು ಸಾಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇತರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬಾಯಿಗಳು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನವೇ ಆದುದರಿಂದ 'ನಾನು' 'ನನ್ನದು' ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲಾ ನನ್ನದೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯ ಸುಖಗಳನ್ನು, ಸಮಸ್ತ ಆನಂದವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ನಾನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿರುವ ನನ್ನನ್ನಾರು ಕೊಲ್ಲಬಲ್ಲರು? ಇಲ್ಲಿದೆ ಸಕಲ ನೀತಿಯ ಆಧಾರ. ಇತರರು ನೀತಿಯನ್ನೇನೋ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾರರು. ಅದ್ವೈತವು ಮಾತ್ರವೇ ಅದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲದು.

ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಶಕ್ತಿಲಾಭ! ನೀವೇ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಎಸೆದಿರುವ ಮಾಯೆಯ ಜಾಲವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಎಸೆಯಿರಿ. ಮಾನವ ಕೋಟಿಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳನ್ನು, ಕೇಡುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಪದದಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡಿಬಿಡಬಹುದು. ಆ ಪದ "ದೌರ್ಬಲ್ಯ". ಎಲ್ಲ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು ದೌರ್ಬಲ್ಯ; ಎಲ್ಲ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಮೂಲ ದೌರ್ಬಲ್ಯ. ಇತರರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ದೌರ್ಬಲ್ಯ. ಜನರು ನಿಜವಾಗಿ ತಾವು ಏನು ಅಲ್ಲವೋ ಅದರಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನೈಜ ಸ್ವರೂಪವು ತಿಳಿಯಲಿ; ಎಲ್ಲರೂ ಹಗಲಿರುಳೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪದ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೇ 'ಸೋಹಂ' ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಲಿ. ತಾಯಿಯ ಸ್ವನ್ಯದೊಡನೆ ಆ ಶಕ್ತಿಭಾವವು ಶಿಶುವಿಗೆ ಲಭಿಸಲಿ. ಶಿವೋಹಂ, ಶಿವೋಹಂ ಎಂಬ ಶಕ್ತಿಮಂತ್ರವು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಿ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಕೇಳಬೇಕು - ಶ್ಲೋತವ್ಯೋ ಮಂತವ್ಯೋ ನಿಂದಿಧ್ಯಾಸಿ ತವ್ಯಃ; ಇತ್ಯಾದಿ - ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಮನನ ಮಾಡಲಿ. ಆ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಲೋಕವು ಇದುವರೆಗೂ ಕಾಣದಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನು? ಅದ್ವೈತವು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಲ್ಲವೆಂದು, ಎಂದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಲೌಕಿಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜಾಂಶವಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಪರಿಹಾರವೂ ಇದೆ. ಈ ವೇದಮಂತ್ರವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಿ- "ಓಂ ಇದು ಮಹಾರಹಸ್ಯ, ಇದು ಮಹಾಸಂಪತ್ತು; ಈ ಹಿಂಕಾರದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿತವನಿಗೆ ಬಯಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೈಗೊಡುತ್ತವೆ." (ಓಮಿತ್ಯೇಕಾಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಓಮಿತ್ಯೇಕಾಕ್ಷರಂ ಪರಂ ಓಮಿತ್ಯೇಕಾಕ್ಷರಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಯೋ ಯದಿಚ್ಛತಿ ತಸ್ಯತತ್ ||)

ಮೊದಲು ನೀವು ಈ ಓಂಕಾರದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು, ನೀವೇ ಅದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. “ತತ್ತ್ವಮಸಿ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೇನೇ ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಲೌಕಿಕದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ “ನೀವೇ ಅದು” ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬಬೇಕು. ನಾನೊಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಳ್ಳೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ನೀವು ಪರ್ವತೋಪಮ ತರಂಗವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅನಂತ ಸಮುದ್ರವು ಆಧಾರವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅನಂತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶಕ್ತಿ ಸಾಗರ. ನಾನು ಮತ್ತು ನೀವು ಆ ಶಕ್ತಿ ನಿಧಿಯಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀವು ನಂಬಿಕೆ ಇಡಿ. ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಅದ್ವೈತದ ಗುಟ್ಟು. ಮೊದಲು ಆತ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆ, ತರುವಾಯ, ಉಳಿದುದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ. ಇದೇ ಅದ್ವೈತದ ಮಹಾರಹಸ್ಯ. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳ ಜನಾಂಗಗಳೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ ಬಲಶಾಲಿಗಳೂ ಆಗಿವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೂ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರೂ, ಶಕ್ತಿವಂತರೂ, ಆಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ, ಈ ನಮ್ಮ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲೇಯನು ಬಂದನು. ಅವನೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕರಣಿಕನಾಗಿದ್ದನು. ಹಣ ಸಾಲದುದಕ್ಕಾಗಿಯೋ, ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಯೋ ಎರಡು ಸಾರಿ ತಲೆಗೆ ಗುಂಡಿನಿಂದ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಮಿದುಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿ ಆತ್ಮ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತರುವಾಯ ಆತನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯು ಮೂಡಿತು. ತಾನು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಆತ ನಂಬಿದನು. ಆ ಮನುಷ್ಯನೇ ಮುಂದೆ ಲಾರ್ಡ್ ಕ್ಲೈವ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಸ್ಥಾಪಕನಾದನು. ಅವನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪಾಪಿಗಳನ್ನು ನಂಬಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ತೆವಳುತ್ತಾ “ಓ ದೇವರೇ ನಾನು ದುರ್ಬಲ, ಪಾಪಿ; ನಾನು ಹೀನ ಮನುಷ್ಯ” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವನಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದನು? ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ! ನಿಮಗೆ ದುರ್ಬಲಕಾರಿಗಳಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಹುಚ್ಚರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿ ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಬೋಧನೆಯ ವಿಷಮಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ, ದೈನ್ಯವನ್ನೂ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬೋಧನೆಗಳು ಮಾನವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ವಿನಾಶಕಾರಿಗಳಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಹ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಆರೆ ಮರುಳಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯವೇನು?

ಇದೇ ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತದ ಲೌಕಿಕ ಅಂಶ, ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾದ ಅಂಶ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀವು ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಡಿ. ನಿಮಗೆ ಲೌಕಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಬೇಕಾದರೆ ಸಾಹಸದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿರಿ. ಲಭಿಸಿಯೇ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನಸಿಕ ಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ; ಮಹಾಮೇಧಾವಿಗಳಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಬೇಕಾದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಮಾಡಿ; ನೀವು ಮುಕ್ತರಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತೀರಿ. ಪೂರ್ಣಾನಂದದ ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಯೇ ಹೊಂದುತ್ತೀರಿ. ಒಂದು ದೋಷವೇನೆಂದರೆ ಅದ್ವೈತವು

ಇದುವರೆಗೂ ಧರ್ಮಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು; ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಅದು ಪ್ರವೇಶಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದನ್ನು ವ್ಯವಹಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ತರುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದ್ವೈತವು 'ರಹಸ್ಯ'ವಾಗಿರಬಾರದು; ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಗಳ, ಗುಹವನಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ 'ಗುಟ್ಟು' ಮಾತ್ರ ಆಗಿರಬಾರದು; ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳ ದಿನದಿನದ ಉಪಯೋಗದ ವಸ್ತುವಾಗಬೇಕು. ಅದು ಅರಸರ ಅರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಡವರ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಪಸ್ವಿಗಳ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬಲ್ಲದು. ನೀವು ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ರಬಹುದು, ಶೂದ್ರರಾಗಿರಬಹುದು, ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಂಜಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಧರ್ಮವು ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುವಂತೆ ಮಹತ್ತಾದುದು - ಸ್ವಲ್ಪಮಪ್ಯಸ್ಯ ಧರ್ಮಸ್ಯ ತ್ರಾಯತೇ ಮಹತೋ ಭಯಾತ್ - ಈ ತತ್ತ್ವದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನವೂ ಕೂಡ ಮಹತ್ತಾದ ಭಯ ದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಆರ್ಯಮಾತೆಯ ಪುತ್ರರಿರಾ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಿ, ಎದ್ದೇಳಿ; ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗ ಬೇಡಿ; ಗುರಿಯು ದೊರಕುವವರೆವಿಗೂ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ. ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭೂಮಿಕೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವ ಸಮಯವು ನಿಮಗೀಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅದನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಎಳೆದು ತರೋಣ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಆಧುನಿಕ ಕರ್ತವ್ಯ. "ಅದೇ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ" ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಆತ್ಮಗಳು ಕೂಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿವೆ. ಸಮಾಜದ ಮೂಲೆ ಮುಡುಕುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೂ, ಅದು ಸರ್ವರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರುವ ವರೆಗೂ, ಅದು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗುವವರೆಗೂ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಕ್ತಕಣದಲ್ಲಿಯೂ ಅನುರಣಿತವಾಗುವವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಈ ಬೋಧನೆಯು ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಲಿ.

ಈ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು; ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ನ್ನರು ನಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇದಾಂತಿಗಳು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ತೀರ ದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ವಿದೇಶಿಯರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ನಾನಾ ಭಾಗ ಗಳಿಂದ ಜರ್ಝರಿತರಾಗಿ ಪತಿತರಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಯ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು, ಚಿಂದಿಬಟ್ಟೆಯನ್ನುಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಮುಖವೆತ್ತಿ ನೋಡಲೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದವರಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜನಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹೆದರಿ, ದಾರಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ದೀನರು ಆರೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸಜ್ಜಿತ ವಸನ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ಕತ್ತೆತ್ತಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ರೀವಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು! ಈ ಅದ್ಭುತ ಮಾರ್ಪಾಡಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು? ಅದರಲ್ಲೊಬ್ಬನು ಬಹುಶಃ ಆರ್ಮೇನಿಯಾದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ದೇಶದಿಂದಲೋ ಬಂದವನಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ಗುಲಾಮನೆಂದು ಕರೆದು ಕಾಲಿನಿಂದ ತುಳಿದು, ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರ

ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ತಲೆಯೆತ್ತಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಆತನ ಜೀವ ವನ್ನೇ ಹಿಂಡಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನ ಸುತ್ತಣ ಗಾಳಿಯೂ ಕೂಡ “ನೀನು ಗುಲಾಮ, ಹುಟ್ಟುಗುಲಾಮ; ನೀನು ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು. ನೀನು ಹುಟ್ಟು ದರಿದ್ರ, ದಾರಿದ್ರ್ಯವೇ ನಿನ್ನ ಬಾಳು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ಕೂಡ ತನಗೆ ಹಸ್ತಲಾಘವ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿದವನಿಗೂ ಹಾಕದವನಿಗೂ ಭೇದವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಮೇಜಿನ ಸುತ್ತ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ಅವರು ಇವನನ್ನು ಸಹ ಪಂಕ್ತಿಗೆ ಕರೆದರು. ಹೀಗೆ ಅವನು ಸುತ್ತಾಡಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ನೂತನ ಜೀವನಕ್ರಮವನ್ನೂ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಗೌರವ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮನುಷ್ಯನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದನು. ಬಹುಶಃ ಅವನು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದ, ಅಷ್ಟೇನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲದ ರೈತರು ಅಧ್ಯಕ್ಷನೊಡನೆ ಕೈಕುಲಕಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ತಾನೂ ಧೈರ್ಯ ತಂದು ಕೊಂಡು ಅವರಂತೆಯೇ ಮಾಡಿದನು. ಹೀಗೆ ಅವನಿಗೆ ಮಾಯೆಯ ತೆರೆಯು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಹರಿದು ಬೀಳತೊಡಗಿತು. ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮವೇ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ ಅವನು, ದೌರ್ಬಲ್ಯ-ದಾಸ್ಯಗಳ ಬೋಧನೆಯ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಗುಲಾಮನಾಗಿದ್ದವನು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ತಾನೂ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ! ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತದ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಾನವಾದ ಈ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳು ದೌರ್ಬಲ್ಯ - ದಾಸ್ಯಗಳ ಬೋಧನೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸಮ್ಮೋಹಿತ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮೈಲಿಗೆಯಂತೆ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆ ಮೈಲಿಗೆಯಂತೆ! ದರಿದ್ರರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು ದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕಂತೆ. ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದೂ ಇಳಿದೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಳಿಯಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ದನಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರನ್ನೂ ದೂಷಿಸಬೇಡಿ. ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಾಡುವ ಅಪರಾಧವನ್ನು ನೀವೂ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಕಾರಣವೂ ಕಾರ್ಯವೂ ಎರಡೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ದೋಷಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಬಾಧ್ಯರು. ಎದ್ದುನಿಂತು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಆ ದೂಷಣೆಯನ್ನು ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇತರರ ಮೇಲೆ ಕೆಸರನ್ನು ಎರಚುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕೇಡು ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನೀವು ಮಾತ್ರ ಕಾರಣರು.

ಲಾಹೋರ್ ನಗರದ ತರುಣರಿರಾ, ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ, ಈ ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಪಾಪ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ. ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಸಾವಿರಾರು ಸುಧಾರಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು, ಸಾವಿರಾರು ರಾಜಕೀಯ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬಹುದು,

ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಆ ಪ್ರೀತಿ, ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿಯೂ ಮಿಡಿಯುವ ಆ ಹೃದಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬುದ್ಧನ ಹೃದಯವು ಮತ್ತೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬೋಧನೆಯು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಐರೋಪ್ಯರನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಯುರೋಪಿಯನರು ಬರ್ಮಿಯರ ಒಂದು ತಂಡವನ್ನು ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಆ ಜನರನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರನ್ನು ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಜರ್ಮನಿಗಳಿಗೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಬಡಜನರಿಗೆ ಯುರೋಪಿನ ಯಾವ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಆಕ್ಷರವೂ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಂಗ್ಲ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಆರಿಯದೆ ಅವರು ಕಂಗೆಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲ ಮಹಿಳೆಯು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಅವರನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಊಟ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಏನಾಯಿತು ಬಲ್ಲಿರಾ? ಮರುದಿನವೇ ಇಡೀ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದೇಶವೇ ಜಾಗೃತಗೊಂಡಿತು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಸೇರಿತು, ಆ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಿ, ಅವರನ್ನು ಬರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇಂತಹ ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುವುದಾದರೂ ಕೂಡ ಆ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಅವುಗಳ ಸುಭದ್ರ ತಳಹದಿ. ಅವರು ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿಸದಿರಬಹುದು. ಬರ್ಮಿಯರು ಅವರ ಶತ್ರುಗಳೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ತಮ್ಮವರನ್ನೂ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಪರಕೀಯರನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಆದರದಿಂದ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ ಮಹಾ ಕೃತಘ್ನನಾಗುತ್ತೇನೆ. ಅಂತಹ ಹೃದಯ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿದೆ? ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತಡ, ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ವಂಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೀರಿ, ಸಂಘ ಒಡೆದು ನುಚ್ಚುನೂರಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ, ಅವರಂತೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ತಳಹದಿ ಎಲ್ಲಿ? ನಮ್ಮ ತಳಹದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮರಳಿನಿಂದ ಮಾಡಿದವು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮಂದಿರಗಳು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಬಿಡುವುದರೊಳಗಾಗಿ ನೆಲಸಮವಾಗುತ್ತವೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಲಾಹೋರಿನ ತರುಣರಿರಾ, ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತದ ಮಹಾ ಧ್ವಜವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಅದರ ಹೊರತು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವ ಸಮದರ್ಶಿತ್ವವೂ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಲಭಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಪ್ರೀತಿಯ ಬಾವುಟವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಹಿಡಿಯಿರಿ. 'ಎದ್ದೇಳಿ! ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಿ! ಗುರಿಯು ದೊರಕುವ ವರೆಗೂ ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗಿ! ನಿಲ್ಲದಿರಿ!' 'ಉತ್ತಿಷ್ಠತ, ಜಾಗೃತ ಪ್ರಾಪ್ಯ ವರಾನ್ನಿಬೋಧತ!" ಎದ್ದೇಳಿ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಎದ್ದೇಳಿ!" ಏಕೆಂದರೆ ತ್ಯಾಗವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇತರರಿಗೆ ನೀವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥ ಹೋಗಬೇಕು. ಹೌದು, ಕ್ರಿಸ್ತನು ಹೇಳುವಂತೆ ದೇವರನ್ನು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಿರಿ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪೂಜಿ ಸಲಾರಿರಿ. ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಮಹಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸ ಲೋಸುಗ ಐಹಿಕ ಸುಖತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಐಹಿಕ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮೋಕ್ಷ ವನ್ನು ಬಿಸಾಡಿ. ಹೋಗಿ, ಇತರರ ಸೇವೆಮಾಡಿ. ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಧೀರ ವಚನ ಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾದ ವೇದಾಂತ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಇತರರ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷುದ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ. ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ತರೇನಂತೆ! ನಾನು ನೀವೂ ನಿಮ್ಮಂತೆ ಇನ್ನೂ ಸಹಸ್ರ ಜನರೂ ಮಡಿದರೇನಂತೆ! ಈ ಜನಾಂಗ ಉಳಿದರೆ ಸಾಕಲ್ಲವೇ? ದೇಶ ಮುಳುಗುತ್ತಿದೆ. ಅಸಂಖ್ಯ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜೀವಿಗಳ ಅಭಿಶಾಪವು ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಯಾರಿಗೆ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ವಾಹಿನಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಬಚ್ಚಲ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಕೊಟ್ಟವೋ, ಸಮೃದ್ಧ ತೆಯ ನಡುವೆಯೇ ಯಾರನ್ನು ಹಸಿವೆಯಿಂದ ನರಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದವೋ, ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿದವೋ, ಯಾರ ದಮನ ಕ್ಕಾಗಿ ಲೋಕಾಚಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದವೋ, ಯಾರಿಗೆ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ "ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ, ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಈಶ್ವರನಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಕಾರ್ಯತಃ ಅದನ್ನು ಒಂದಿನಿತೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ, ಅಂತಹ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನಗಳ ಅಭಿ ಶಾಪವು ಸಿಡಿಲಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆರಗುತ್ತಿದೆ. "ಆದರೂ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಅದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕು, ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು!" - ಈ ಕಳಂಕವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ. "ಉತ್ತಿಷ್ಠತ! ಜಾಗೃತ!" ಈ ಸಣ್ಣ ಜೀವ ಹೋದರೇನಂತೆ? ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಯಲೇಬೇಕು. ಮಹರ್ಷಿಯಾಗಲೀ, ಪಾಪಿಯಾಗಲೀ, ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಲೀ, ಯಾರ ದೇಹವೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಎದ್ದೇಳಿ! ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಿ! ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಿ. ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಭೀಕರವಾಗಿದೆ. ನಮಗೀಗ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಶೀಲ. ಪ್ರಾಣ ಹೋದರೂ ಹಿಂಜರಿಯದೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ದೃಢಚಿತ್ತವು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

"ನೀತಿ ನಿಪುಣರು ನಿಂದಿಸಲಿ, ಹೊಗಳಲಿ; ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೈ ಸೇರಲಿ, ಅಥವಾ ಹೊರಟು ಹೋಗಲಿ; ಸಾವು ಈಗಲೇ ಬರಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ನೂರು ವರ್ಷದ ಮೇಲೇ ಬರಲಿ; ದೃಢಮನಸ್ಕನು ಸನ್ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ." ಎದ್ದೇಳಿ! ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಿ! ಸಮಯ ಕಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಕಾಡುಹರಟೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎದ್ದೇಳಿ; ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಿ! ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಜಗಳಗಳೂ

ವಾದಗಳೂ ಕೊನೆಗಾಣಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಮಹಾ ಕಾರ್ಯವು ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ - ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವ ಮಹಾ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯ. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಹಿಂದೂಗಳಿದ್ದರು? ಹೇಗೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ! ದಿನ ಕಳೆದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕಡೆಗೆ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಇಲ್ಲವಾಗುವ ಕಾಲವೂ ಬರಬಹುದು. ಅವರು ಮಾಯವಾಗಲಿ, ಆದರೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾ ತತ್ತ್ವಗಳು ಖಾಲಿವಾಗುತ್ತವೆ; ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ, ಎಷ್ಟೇ ಆದರ್ಶದಿಂದ ಚ್ಯುತರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿನ್ನೂ ಆ ತತ್ತ್ವಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಚೂಡಾಮಣಿಯಂತಿರುವ ಈ ಅದ್ಭುತ ಅದ್ವೈತವೂ ಮಾಯವಾಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎದ್ದೇಳಿ! ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಿ! ನಿಮ್ಮ ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ, ಜಗತ್ತಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ. ಮೊತ್ತಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ. ನಮಗೀಗ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆಳಿಸುವುದು. ಮೊದಲು ರೊಟ್ಟಿ ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ಮೊದಲು ಅನ್ನ ಅಮೇಲೆ ಬ್ರಹ್ಮ. ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುವವರಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ತುರುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಧರ್ಮವೇನೋ ಅಜೀರ್ಣವಾಗುವಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಹಸಿವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಾರವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಹಾಶಾಪಗಳಿವೆ: ಒಂದು ದೌರ್ಬಲ್ಯ, ಮತ್ತೊಂದು ದ್ವೇಷ, ಹೃದಯ ಶುಷ್ಕತೆ. ನೀವು ಸಾವಿರ ಮತಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ಲಕ್ಷ ಪಂಥಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಕರ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ವೇದಗಳು ಬೋಧಿಸುವಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮದ ಅಂಶಗಳೆಂದೂ, ಶ್ರೀಮಂತರೂ ದರಿದ್ರರೂ ಮಹರ್ಷಿಗಳೂ ಪಾಪಿಗಳೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅನಂತ ಬ್ರಹ್ಮದ ಅಂಶಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬೋಧನೆಯೂ ಮತ ಪ್ರಚಾರವೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಹನೀಯರೇ, ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತದ ಕೆಲವು ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮೆದುರು ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಕಾಲ ವೀಗ ಬಂದಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದ್ವೈತವು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆಳೆಯಬೇಕು. ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಚಂಡ ಆಘಾತಗಳಿಂದ ದ್ವೈತಮತಗಳ ಮೃತ್ರಿಕಾ ಮಂದಿರಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ದ್ವೈತಿಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾಠಗಳಿಗೆ ವಕ್ರವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದು! ಎಳೆದತ್ತ ಹಿಗ್ಗಲು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇನು ಇಂಡಿಯಾ ರಬ್ಬರೇ! ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಮತ ಪ್ರಮುಖರು ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ವಿವಿಧೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು! ಯೂರೋಪು - ಅಮೆರಿಕಾಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯವು ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತವು ಭರತಖಂಡದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೂ ದಾಳಿಯಿಡಬೇಕು. ಅದಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ಬೆಳೆದು ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೆಲ್ಲ ಸಡಿಲ ವಾಗಿ, ಕಾಂಚನ ಪೂಜೆಯೇ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ನವೀನ ಜೀವನ ರೀತಿಗಳು ಬೇರೂರುತ್ತಿವೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಕಾಂಚನವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಹಳೆಯ ಒರಟಾದ ಮತಪದ್ಧತಿಯೇ ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು. ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಆಗಲೀ, ಅದು ಎಷ್ಟೇ ಬಲಿಷ್ಠ ವಾಗಿರಲಿ, ಅಂತಹ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ನಾಗರಿಕತೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಣ್ಣು ಪಾಲಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರವಾಹವು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗದಂತೆ ತಡೆಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದ್ವೈತ ವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ. ಇದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಆಘಾತದಿಂದ ಧರ್ಮವು ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡು ತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೂ ನಾವು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತನೆ ಗಳಿಂದ ಯೂರೋಪ್ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿಮಗೆ ನೆನಪು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ - ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಧೋಗತಿ ಗಿಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದು ಮೇಲೆತ್ತಬೇಕು. ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಈ ಅಮರವಾಣಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ:

ಇಹೈವ ತೈರ್ಜಿತಃ ಸರ್ಗೋ ಯೇಷಾಂ ಸಾಮ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಂ ಮನಃ |
ನಿದೋಷಂ ಹಿ ಸಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತಸ್ಮಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ತೇ ಸ್ಥಿತಾಃ ||

“ಯಾರ ಮನಸ್ಸು ಸಮತಾಭಾವವನ್ನು ತಾಳುತ್ತದೆಯೋ ಅವರು ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಗೆದ್ದವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಶ್ವರನು ನಿರ್ಮಲನು ಮತ್ತು ಸಮದರ್ಶಿ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಲ್ಲಿ ಆ ಗುಣಗಳಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವರು ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಆರೂಢರಾಗು ತ್ತಾರೆ.” (ಗೀತಾ)

೨೪. ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯ ರೊಡನೆ ಖೇತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದರು. ೧೮೯೭ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦ರಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಮಹಾರಾಜರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಒಂದುವರೆ ಗಂಟೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಅಸಕ್ತಿಪೂರ್ಣ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಶೀಘ್ರ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಆ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ:

ಪುರಾತನಕಾಲದ ಗ್ರೀಕರು ಮತ್ತು ಆರ್ಯರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ, ಮಧುರವಾದ, ಪ್ರಲೋಭನ ಕಾರಿಯಾದ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೂ ಗ್ರೀಕರು ಸುತ್ತುವರಿದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಹವಾಗುಣ ತುಂಬ ಉತ್ಸಾಹದಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಆರ್ಯರು ಭವ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ದೃಶ್ಯಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಹವಾಗುಣ ದೈಹಿಕ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಎರಡು ಜನಾಂಗಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧದ ನಾಗರಿಕ ತೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಗ್ರೀಕರು ಬಾಹ್ಯ ಅನಂತವನ್ನೂ ಆರ್ಯರು ಆಂತರಿಕ ಅನಂತವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಒಬ್ಬರು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪಿಂಡಾಂಡವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಪ್ರಪಂಚದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಜನಾಂಗಗಳು ತಮ್ಮದೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ಎರವಲಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಭಾವವಿನಿಮಯದಿಂದ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಯರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದವರು. ಅವರು ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವರು, ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಪೈಥಾಗೊರಸ್, ಸಾಕ್ರಟೀಸ್, ಪ್ಲೇಟೋ ಮತ್ತು ಈಜಿಪ್ಟಿನ ನಿಯೋಪ್ಲೇಯೊನಿಸ್ಟರು ಇವರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ಅನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಯೂರೋಪಿನ ಮೇಲೆ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕುರಿತು ಸುದೀರ್ಘ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಯಿನ್, ಜರ್ಮನಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಐರೋಪ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹೇಗೆ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದವು

ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕುಮಾರ ದಾರಾಶುಕೂ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಶ್ವ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದನು. ಇದರ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅನುವಾದವು ಯೂರೋಪಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾದ ಶೋಪೆನ್ಹೇರ್‌ಗೆ ದೊರಕಿತು. ಅವನ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇಲೆ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಕ್ಯಾಂಟನ್ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಬೋಧನೆಯ ಕುರುಹುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಡಾಯ್ನ್‌ರಂತಹ ಕೆಲವರು ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಆಶಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಅವರು 'ಹಿಂದೂ' ಎಂಬ ಪದವು ಹಿಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಹಿಂದೆ ಈ ಪದವು ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಆಚೆಗೆ ಇರುವ (ಅಂದರೆ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಇರುವ) ಜನರನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಇದು ಆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದು ಆ ದೇಶವನ್ನಾಗಲಿ ಅವರ ಧರ್ಮವನ್ನಾಗಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳಾದ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ವೇದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವು ಯಾವುದೋ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳಲ್ಲ. ಭಾವನೆಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತ ಬಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದವು. ಅನಂತರ ಆ ಪುಸ್ತಕವು ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥವಾಯಿತು. ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕಶಕ್ತಿ ಅನಂತವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ - ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ವೇದಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳು ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಭಾವನೆ ಬದಲಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಭೇದ್ಯವಾದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಭಾವನೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು. ವೇದಗಳು ಒಂದು ಅಪಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಶಿ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ತೊಂಬತ್ತು ಭಾಗ ಕಳೆದುಹೋಗಿವೆ. ವೇದಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವಂಶದವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ವಂಶಸ್ಥರು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಆ ವೇದಭಾಗಗಳೂ ನಶಿಸಿಹೋದವು. ಆದರೆ ಈಗ ಉಳಿದಿರುವಷ್ಟನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ದೊಡ್ಡ ಸಭಾಂಗಣ ಸಾಲದು. ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವೇದಗಳು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಕರಣ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಕೃತವಾದುದೆಂದರೆ ವೇದಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅನಂತರ ಅವರು ವೇದಭಾಗಗಳಾದ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನಕಾಂಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಸಂಹಿತೆ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳು ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ. ಸಂಹಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠುಪ್, ತ್ರಿಷ್ಠುಪ್, ಜಗತೀ ಮುಂತಾದ ಛಂದಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ, ಇಂದ್ರ, ವರುಣ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು

ಕುರಿತಾದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಈಗ ಈ ದೇವತೆಗಳು ಯಾರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ತಲೆಯೆತ್ತುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆಯೇ ಇದು ಮುಂದುವರಿಯಿತು.

ಅನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ವಿವಿಧ ಪೂಜಾ ಭಾವನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಪುರಾತನ ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯನರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮವು ದೇಹದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕರೂಪ. ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಯುಕ್ತಿಕತೆ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ದೇಹದೊಡನೆ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅದು ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಈ ಪ್ರತಿಕರೂಪಕ್ಕೂ ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳು ವೇದನೆ ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಅವರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ನೋವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ನಾಶವಾದರೆ ಅದೂ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಭೌತಿಕ ದೇಹವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇರಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇ ಮಮ್ಮಿ ಗೋರಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು. ಈಜಿಪ್ಟಿಯನರು, ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯನರು ಮತ್ತು ಯಹೂದಿಗಳು ಈ ಪ್ರತಿಕರೂಪ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ, ದೇಹವನ್ನು ಮೀರಿದ ಆತ್ಮನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವರು ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ.

ಮ್ಯಾಕ್ ಮುಲ್ಲರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಪಿತೃಪೂಜೆಯ ಯಾವ ಕುರುಹೂ ಇಲ್ಲ. ಶೂನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುವ ಮಮ್ಮಿಗಳ ವಿಕಾರ ದೃಶ್ಯ ನಮಗಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಸಖರಾಗಿದ್ದರು. ಪೂಜ್ಯ ಪೂಜಕರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಆಳುಮೋರೆಯಿಲ್ಲ. ಸರಳ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಅಭಾವವಿರಲಿಲ್ಲ, ಮಂದಹಾಸಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದವು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ವೇದವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ ದೇವತೆಗಳ ನಗು ಕೂಡ ಕೇಳುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ ಎಂದರು. ವೈದಿಕ ಋಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಾಜೂಕಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು ಮತ್ತು ಹೃದಯ ವಂತರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಅನಾಗರೀಕರು. ತಮ್ಮ ಈ ಭಾವನೆಯ ಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿದರು: “ಪಿತೃಗಳು ವಾಸಿಸುವ, ದುಃಖವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಿ.....” ಇತ್ಯಾದಿ. ಹೀಗೆ ಸತ್ತ ದೇಹವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ದಹಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಉದಿಸಿತು. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೇಹವೊಂದಿದೆ, ಅದು ದುಃಖವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಸುಖಮಯವಾದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನ ಅವರಿಗೆ ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಸೆಮೆಟಿಕ್ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ದುಃಖ ಮತ್ತು ಭಯ ಪ್ರಧಾನ, ಮನುಷ್ಯನು ದೇವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಋಗ್ವೇದದ ಪ್ರಕಾರ ಮನುಷ್ಯನು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡಾಗಲೇ ಅವನ ನಿಜವಾದ ಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಈ ದೇವತೆಗಳು ಯಾರು, ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇಂದ್ರನು ಬಂದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇಂದ್ರನು ಅತಿಯಾಗಿ ಸೋಮರಸ ವನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆಗಾಗ ಸರ್ವಶಕ್ತ ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಂಬ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅವನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ವರುಣನಿಗೂ ಇದೇ ಮಾತು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದೇವತೆಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳು ಅದ್ಭುತವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಭಾಷೆ ತುಂಬ ಭವ್ಯವಾಗಿವೆ. ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಳಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ 'ನಾಸದೀಯ ಸೂಕ್ತ' ವನ್ನು ಪಠಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿಯೇ 'ತಮಸ್ಸು ತಮಸ್ಸನ್ನು ಆವರಿಸಿದಂತಿತ್ತು' ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ಇಂತಹ ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವ ಜನರನ್ನು ಅನಾಗರೀಕರು ಅಸಂಸ್ಕೃತರು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು - ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದರು. ಋಷಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ, ಇಂದ್ರ, ವರುಣ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ದೂಷಿಸಲು ತಾವು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಶಾಲ ದೃಶ್ಯ ಪರಂಪರೆ - ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಏಕಂ ಸದ್ವಿಪ್ರಾ, ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ - "ಸತ್ಯವೊಂದೇ, ಆದರೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ" - ಎಂಬ ಮಹಾನ್ ಸತ್ಯ ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಅತ್ಯಂತ ರಹಸ್ಯಾತ್ಮಕವೂ ಅದ್ಭುತವೂ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವೂ ಆಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ನಿಲುಕದಂತೆ ಕಂಡರೂ ತೆರೆಯು ಎಷ್ಟು ತೆಳ್ಳಗಿದೆ ಯೆಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು ಅದು ಹರಿದು ಮರೀಚಿಕೆಯಂತೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತ ಅವರು, ಆರ್ಯರೂ ಕೂಡ ಗ್ರೀಕರಂತೆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೊರ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದರು ಎಂದರು. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರಲೋಭನೆಗೆ ಅವರೂ ಒಳಗಾದರು. ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದುದರ, ಉತ್ತಮವಾದುದರ ಕಡೆಗೆ ಕ್ರಮೇಣ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಹರಿಯಿತು. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಭವ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಮೃತ್ಯುವಿನ ನಂತರದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂದು ಗ್ರೀಕರಿಗೆ ಹೊಳೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದರು: "ನಾನಾರು? ಸತ್ತ ನಂತರ ನಾನೇನಾಗುತ್ತೇನೆ?" ಮನುಷ್ಯನು ಸತ್ತನಂತರ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಗ್ರೀಕರು ಭಾವಿಸಿದರು. ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೆಂದರೇನು? ಪ್ರತಿಯೊಂದರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ವೆಂಬುದೇನೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಹೊರಗಡೆಯೆ. ಗ್ರೀಕನ ಅನ್ವೇಷಣೆಯೆಲ್ಲ ಹೊರಗಡೆಯೆ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವನೇ ತನ್ನ ಹೊರಗೆ ಇರುವಂತಿತ್ತು. ಇದೇ ಪ್ರಪಂಚದಂತಿರುವ, ಆದರೆ ದುಃಖವೊಂದಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೇರಿದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಡೆದಂತಾಯಿತೆಂದು ತೃಪ್ತಿಪಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧರ್ಮದ ಭಾವನೆಯೆಲ್ಲ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಹಿಂದೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನೀಯಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಗಗಳು ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಒಳಗೇ ಬರುತ್ತವೆ. 'ಸಂಘಾತದಿಂದ ಉಂಟಾದುದೆಲ್ಲ ನಶಿಸಲೇ

ಬೇಕು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಹಿಂದೂಗಳು. ಅವರು ಬಾಹ್ಯಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು 'ಆತ್ಮವೆಂದರೇನೆಂಬುದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೆ' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದು ಇಲ್ಲವೆಂದಿತು. 'ದೇವರಿರುವನೆ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗಲೂ ಅದು 'ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು' ಎಂದಿತು. ಆಗ ಅವರು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ವಿಮುಖರಾದರು. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದರೂ ಭವ್ಯವಾದರೂ, ಅದು ದೇಶಕಾಲಗಳ ಮಿತಿಯೊಳಗಿದೆ, ಎಂದು ಅವರು ಅರಿತರು. ಆಗ ಇನ್ನೊಂದು ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು; ಹೊಸ ಭವ್ಯ ಭಾವನೆಗಳು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿದವು. ಆ ಧ್ವನಿಯೇ "ನೇತಿ ನೇತಿ" ಇದಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲ-ಎಂಬುದು. ಎಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರು. ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೇ ಒಂದು. ಈ ಹೊಸ ಆದರ್ಶದ ಮೇಲೆ ಧರ್ಮದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು.

ನ ತತ್ರ ಸೂರ್ಯೋ ಭಾತಿ ನ ಚಂದ್ರತಾರಕಂ
ನೇಮಾ ವಿದ್ಯುತೋ ಭಾಂತಿ ಕುತೋಽಯಮಗ್ನಿಃ |
ತಮೇವ ಭಾಂತಮನುಭಾತಿ ಸರ್ವಂ
ತಸ್ಯ ಭಾಸಾ ಸರ್ವಮಿದಂ ವಿಭಾತಿ ||

- "ಸೂರ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುವುದಿಲ್ಲ, ಚಂದ್ರ ತಾರೆ ಮಿಂಚೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬೆಂಕಿಯ ಮಾತೇನು? ಅವನು ಬೆಳಗಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬೆಳಗುವುವು. ಅವನಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲವೂ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವುದು." ಸಾಂತ, ಅಪಕ್ವ ಸಗುಣ-ಸಾಕಾರ ಭಾವನೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯಾದ ದೇವರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಲ್ಪನೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲ. ಬಾಹ್ಯ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅನ್ವೇಷಣೆಯೆಲ್ಲ ಒಳಮುಖವೇ. ಹೀಗೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಭಾರತದ ಬೈಬಲ್ ಆದುವು. ಇವು ಒಂದು ವಿಶಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಶಿ. ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಮತದವರೂ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ತಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ದ್ವೈತ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ, ಮತ್ತು ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇವು ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದರಂತೆ ಏರಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮರಸಗೊಳಿಸಿದರು. ಅದ್ವೈತವೇ ವಿಕಾಸದ ಕೊನೆಯ ಹಂತ ಮತ್ತು "ತತ್ತ್ವಮಸಿ" ಯೇ ಕೊನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು. ಶಂಕರ ರಾಮಾನುಜ ಮಧ್ವರಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳು ಕೂಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಉಪನಿಷತ್ತೇ ಪರಮ ಪ್ರಮಾಣ. ಆದರೆ ಅದು ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು, ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಇಡೀ ಉಪನಿಷತ್ತು ಕೇವಲ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ದ್ವೈತ ಭಾವನೆಯಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿರುಚಿ ಅವಕ್ಕೆ ಅದ್ವೈತದ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದೇ ರೀತಿ ರಾಮಾನುಜ ಮತ್ತು ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಅದ್ವೈತ ಪರ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಒಂದೇ ತತ್ತ್ವವನ್ನು

ಬೋಧಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಸತ್ವಹೀನವಾಗಿದೆ, ಕೇವಲ ಅದರ ಬಾಹ್ಯಾಚಾರಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ - ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ವಿಷಾದಿಸಿದರು. ಜನರು ಹಿಂದೂಗಳೂ ಅಲ್ಲ, ವೇದಾಂತಿಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇವಲ ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ ಎನ್ನುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಡುಗೆ ಮನೆಯೇ ಅವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಪಾತ್ರೆಗಳೇ ಅವರ ದೇವತೆಗಳು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಇದು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಬದಲಾದರೆ ಅಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ರಾರಾಜಿಸಲಿ, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತಗಳ ನಡುವೆ ಕಲಹವಿಲ್ಲದಿರಲಿ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸುಸ್ತಾಯಿತು. ಅವರು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಭಿಕರು ಉಳಿದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಯವರು ಮತ್ತೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಮತ್ತೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ವೈವಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದೇ ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ವಿವರಿಸಿದರು. ವೈವಿಧ್ಯಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಏಕತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನವೂ ತನ್ನ ಚರಮಾ ವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಭೌತಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವೋ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ದಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ.

೨೫. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಭಾವ

(ಸೋದರಿ ನಿವೇದಿತಾ ೧೮೯೮, ಮಾರ್ಚ್ ೧೧ರಂದು ಕಲಕತ್ತೆಯ ಸ್ಟಾರ್ ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ 'ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು. ಆ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆವಹಿಸಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ನಿವೇದಿತಾ ರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು.)

ಮಹಿಳೆಯರೆ ಮತ್ತು ಮಹನೀಯರೆ,

ಏಷ್ಯಾವಿಂಡದ ಪೂರ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿದೆನು. ಜೈನಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನಿನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿದ್ದ ಕೆಲವು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ ನನಗೆಷ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯ ವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅವನ್ನು ಹಳೆಯ ಬಂಗಾಳಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಬಹುದು. ವಂಗದೇಶದ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿದೆ.

ಏಷ್ಯಾವಿಂಡದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವು ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ತೃತವೂ ಗಮನಾರ್ಹವೂ ಆಗಿರುವಂತೆಯೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಇದೇ ಪ್ರಭಾವವು ಈಗಲೂ ಇರುವುದನ್ನು ನಾನು ಗುರುತಿಸಿದೆನು. ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಪೂರ್ವ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಹರಡಿರುವುದು ಈಗ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದೆ, ಭರತಖಂಡದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿವೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಇದು ಹಳೆಯ ಮಾತಾಯಿತು.

ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಮಾನವ ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಆಂಗ್ಲೋ - ಸ್ಯಾಕ್ಸನ್ ಜನಾಂಗದ ಕೊಡುಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದುದು. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, ಆಂಗ್ಲೋ-ಸ್ಯಾಕ್ಸನ್ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಾವೀಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಆಂಗ್ಲೋ-ಸ್ಯಾಕ್ಸನ್ ಶಕ್ತಿಯು, ತನ್ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳಿದ್ದರೂ ಅಪೂರ್ವವಾದ ತನ್ನ

ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯ ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಬಲಾತ್ಕರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮೂಲ ಗ್ರೀಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜನರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದೇ ಗ್ರೀಕ್ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಚಾರಶೀಲರು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೊಂದು ಆಳವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲೇ ವ್ಯಯವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಏನೂ ಉಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಜಗತ್ತಿನ ಎದುರಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆವು. ಈ ಮುಚ್ಚಿಡುವಿಕೆ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚಾಳಿಯಾಗಿ ಅನಂತರ ಇಡೀ ದೇಶದ ಒಂದು ಸ್ವಭಾವವಾಯಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದರೆ ಇತರರು ನಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಸತ್ತ ಜನಾಂಗ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸದೆ ಹೇಗೆ ಬಾಳಬಲ್ಲೆವು? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮೂಲಭತ್ತಿಯೇ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲೋ-ಸ್ಯಾಕ್ಸನ್ ಜನಾಂಗವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಶದ ಕಡೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ; ಅದು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಬಲ ಜನಾಂಗವೇ ಒದಗಿಸಿರುವ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತವು ತನ್ನ ಗುಪ್ತನಿಧಿ ಯನ್ನು ಹೊರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಲು ಅದು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಿದೆ. ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಆಂಗ್ಲೋ-ಸ್ಯಾಕ್ಸನ್ರು ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಭಾವನೆಗಳು ಅದ್ಭುತ ವೇಗದಿಂದ ಹರಡುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದಾಗ ಎಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದುವು? ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನು ವಿಶ್ವಸಹೋದರತ್ವದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ? ಆಗಲೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಸುವಿವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಗಳಿದ್ದುವು ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮೂಲೆಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಆಂಗ್ಲೋ-ಸ್ಯಾಕ್ಸನ್ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ಮುಟ್ಟಿರುವುವು. ಈಗ ಪರಸ್ಪರ ಭಾವ ವಿನಿಮಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವರು; ಕೇಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಒಲಿಯುತ್ತಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಧೈಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಆಗಲೇ ತನ್ನ ಅತಿ ಮೇಧಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಈ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಮಿಸ್ ಮುಲ್ಲರರ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಅವರ ಪರಿಚಯ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇರಬಹುದು. ಸದ್ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ, ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವ ಈ ಮಹಿಳೆ ಭರತಖಂಡದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಇಡಿಯ

ಜೀವನವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಭರತ ಖಂಡವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಭರತಖಂಡದ ಹಿತಕ್ಕೆ, ಭರತಖಂಡದ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ತೆರುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಆಂಗ್ಲ ಮಹಿಳೆಯ ಹೆಸರು ನಿಮಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತವಾಗಿದೆ. ಅವರೇ ಶ್ರೀಮತಿ ಬೆಸೆಂಟ್. ಇದೇ ಧೈಯೋದ್ದೇಶ ಇರುವ ಇಬ್ಬರು ಅಮೆರಿಕಾ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಇಂದು ಇದೇ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಬಡದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವರೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕವನ್ನು ನೋಡಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಅವರನ್ನು ನಾನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ, ಮೌನವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವರು. ಅವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು - ಅವರೇ ಶ್ರೀ ಮೋಹಿನೀ ಮೋಹನ ಚಟರ್ಜಿ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಿಸ್ ಮಾರ್ಗರೇಟ್ ನೋಬೆಲ್ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ನಾರೀರತ್ನವನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರಿಂದ ನಾವು ಬಹಳವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದೆ ಮಿಸ್ ನೋಬೆಲ್ ಅವರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವರು.

ಸೋದರಿ ನಿವೇದಿತಾ ಅವರ (ಮಾರ್ಗರೇಟ್ ನೋಬೆಲ್) ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪುನಃ ಮಾತನಾಡಿದರು:

ನಾನೆಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಏನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲೆವು ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಹಾಗೆ ನಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶ. ನೀವು ಅದ್ವೈತಿಗಳೋ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳೋ, ದ್ವೈತಿಗಳೋ, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯದ ಕಡೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ, ದುರದೃಷ್ಟಿವಶಾತ್ ಅದನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮರೆಯುತ್ತೇವೆ - ಅದೇ ನಂದರ: “ಹೇ ಮಾನವ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಲಿ.” ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹುಟ್ಟುವುದು. ನೀವು ದ್ವೈತಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ಅದ್ವೈತಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ನೀವು ಯೋಗವನ್ನಾದರೂ ನಂಬಿ, ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರನ್ನಾದರೂ ನಂಬಿ, ನೀವು ವ್ಯಾಸರನ್ನಾದರೂ ಅನುಸರಿಸಿ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನನ್ನಾದರೂ ಅನುಸರಿಸಿ. ಇದಾವುದೂ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡದ ಭಾವನೆಯು ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಭಾವನೆಗಳಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ಆಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ - ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡೋಣ. ಅವರು ಆತ್ಮನನ್ನು ಶಕ್ತಿಹೀನ, ದುರ್ಬಲ, ಜಡ

ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆತ್ಮನನ್ನು ಆದಿ - ಅಂತ್ಯರಹಿತ ನೆಂದೂ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿರುವನು ಎಂದೂ ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮಹಾಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಭಾರತೀಯರ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಂಗಾಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿದೇಶೀ ಭಾವನೆಗಳು ಧಾಳಿ ಮಾಡಿವೆ. ಅವು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧರ್ಮದ ಅಂತಃಸತ್ವವನ್ನೇ ಹೀರುತ್ತಿವೆ. ನಾವೇಕೆ ಇಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವೆವು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಮಂದಿ ವಿದೇಶೀ ಆದರ್ಶಗಳಿಂದಲೇ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿರುವರಲ್ಲ ಏಕೆ? ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೊರಟು ಹೋಗಬೇಕು. ನಾವು ಮೇಲೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಾವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ಅವರ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಅವರು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಅರಿತು ಅರಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನಾವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಗುರುಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಗದ್ದಲ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ಅದೇನೋ ಸರಿ. ಹಕ್ಕು ಸವಲತ್ತು ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬರ ಬಲ್ಲವು. ಹಾಗೂ ಸ್ನೇಹವು ಇಬ್ಬರು ಸರಿಸಮಾನರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕನಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ನೇಹ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೋ ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ನಾವೆಂದಿಗೂ ಬಲಾಢ್ಯರಾಗಲಾರೇವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ-ಭಿಕ್ಷುಕರಂತಲ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳಂತೆ-ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಯಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಖಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಾವು ಏಕೆ ಅವರಿಗೆ ತೋರಬಾರದು? ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಹಿತಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿ; ನಿಮ್ಮ ಕುದ್ರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಯ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಸಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಶ್ಚಯ. ಆತ್ಮದ್ವಿತ್ವವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ: ಜಗತ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಭಾರತದ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿ ಕುಳಿತು, ಅದರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತವು ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಚೈನಾ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಪಾನ್ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ತನ್ನ ಧರ್ಮವು ಶುದ್ಧ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಎಂದು ಯಾವ ಹುಡುಗ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನು ಹಿಂದುವಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಮುದುಕಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ “ನಿನ್ನದು ಯಾವ ಧರ್ಮ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ “ದೇವರಿಗೆ ಜಯ ವಾಗಲಿ, ಅವನ ದಯೆಯಿಂದ ನಾನು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವಳು” ಎಂದಳು. ಅನಂತರ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಯಾವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವನು ಸುಮ್ಮನೆ

“ನಾನು ಹಿಂದೂ” ಎಂದ. ಕಠೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ‘ಶ್ರದ್ಧೆ’ ಎಂಬ ಅಪೂರ್ವ ಪದ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ನಚಿಕೇತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜ್ವಲಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ದೊರಕುವುದು. ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಸಾರುವುದೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಧ್ಯೇಯ. ಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಪೂರ್ಣವಾದ ಅಂಶ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲು ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಇರಲಿ. ಒಬ್ಬನು ಸಣ್ಣಗುಳ್ಳೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಪರ್ವತಾಕಾರದ ಅಲೆಯಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಗುಳ್ಳೆ ಮತ್ತು ಆ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಅಲೆ ಎರಡರ ಹಿಂದೆಯೂ ಒಂದೇ ಅನಂತ ಸಾಗರವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭರವಸೆ ಇದೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೋಕ್ಷವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೋ, ವೇಗವಾಗಿಯೋ, ಮಾಯಾ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅನಂತ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಅನಂತ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಜನಿಸುವುದು. ಆ ಶ್ರದ್ಧೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದರೆ, ವ್ಯಾಸ-ಅರ್ಜುನರ ಕಾಲದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ನಾವು ಪುನಃ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಭವ್ಯತಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಾರಿದ ಸಮಯ ಅದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂದು ತುಂಬ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವೆವು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಿತ್ತು. ಈ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಲೇ ಭಾರತವು ಆಗ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನಂಬಬಹುದಾದರೆ, ಅಂತಹ ಸುದಿನ ನಮಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬರುವುದು ಮತ್ತು ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ವಂಗದೇಶದ ತರುಣರೇ, ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ನೆಚ್ಚಬೇಡಿ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಧಿಸಿದವರು ದೀನರು. ವಂಗದೇಶದ ದೀನರೇ, ಮುಂದೆ ಬನ್ನಿ, ನೀವೂ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲರಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲೇಬೇಕು. ನೀವು ದೀನರಾದರೂ ಹಲವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿ, ನಿಷ್ಠಾವಂತರಾಗಿ. ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಡಿ. ವಂಗದೇಶದ ತರುಣರೇ, ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ನೀವು ಭರತಖಂಡದ ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಿಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಇಂದೋ, ನಾಳೆಯೋ ಅದು ನೆರವೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಮತ್ತು ಆತ್ಮವನ್ನು ನಂಬುವಂತೆ ಇದನ್ನೂ ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ವಂಗ ತರುಣರೇ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನನ್ನ ಹೃದಯ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು. ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅದು ನಿಂತಿದೆ; ನೀವು ದೀನರು, ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೇ ನೀವು ನಿಷ್ಠಾವಂತರಾಗುವಿರಿ. ನೀವು ನಿಷ್ಠಾವಂತರಾಗುವುದರಿಂದಲೇ ಸರ್ವವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡಬಲ್ಲರಿ. ಈಗ ನಾನು ಇದನ್ನೇ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶ. ನೀವು ಯಾವ

ತತ್ತ್ವವನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಹಾರ್ದಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹ ಪೂರಿತ ಅನಂತ ವಿಶ್ವಾಸವು ಭಾರತದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪಸರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ತೋರಬಲ್ಲೆ. ಈ ವಿಶ್ವಾಸ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರವಾಗಲಿ.

೨೬. ಸಂನ್ಯಾಸ-ಅದರ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ

(ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ ಬೇಲೂರು ಮಠದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು, ೧೮೯೯, ಜೂನ್ ೧೯ರಂದು, ಅವರಿಗೊಂದು ಬೀಳ್ಕೊಡುಗೆಯ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಸಾರಾಂಶವು ಮಠದ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.)

ದೀರ್ಘ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಇದು ವೇಳೆಯಲ್ಲ. ನೀವು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಮಗೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ನಾವು ಆದರ್ಶವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳೋ ಅವರು ಪರರಿಗೆ ಹಿತವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂನ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಅದೇ ಅರ್ಥ. ತ್ಯಾಗದ ಮೇಲೆ ದೀರ್ಘ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಮೃತ್ಯು ಪ್ರೇಮ ಎಂದು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರು ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವರು. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ? ಹಾಗಲ್ಲ. ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಯಸುವವರು ಮೃತ್ಯು ಪ್ರೇಮಿಗಳಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಅವರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸೋತರೆ, ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದು ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಯೋಣ. ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲ - ಊಟಮಾಡುವುದು, ಕುಡಿಯುವುದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿ. ಆಹಾರದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಇತರರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಒಂದು, ನೀವು ಅದರ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಂಶವಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷುದ್ರ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಹೋದರರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು ಮೇಲು.

ಸರ್ವತಃ ಪಾಣಿಪಾದಂ ತತ್ ಸರ್ವತೋಽಕ್ಷಿಪಿರೋಮುಖಮ್ |

ಸರ್ವತಃ ಶ್ರುತಿಮಲ್ಲೋಕೇ ಸರ್ವಮಾವೃತ್ಯ ತಿಷ್ಠತಿ ||

“ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಕೈಕಾಲುಗಳು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಕಣ್ಣು ತಲೆ ಮುಖಗಳು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಕಿವಿಗಳು-ಹೀಗೆ ಅದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.” ನೀವು ಹೀಗೇ

ಕ್ರಮೇಣ ಮೃತ್ಯುಮುಖರಾಗಬೇಕು. ಇಂತಹ ಮರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗವಿದೆ. ಸರ್ವ ಶುಭದ ಆಗರ ಇದು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದೇ ನರಕ, ಪಾಪ.

ಅನಂತರ ಈ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಮಾರ್ಗ. ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು - ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದ ಆದರ್ಶವಿದ್ದರೆ ಆ ದೇಶ ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದು. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಜೈನಧರ್ಮಗಳು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅತಿಯಾದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ ತಪ್ಪು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ನಿಮಗೆ ದಾರಿ ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದರ್ಶವು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತಾಗುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯಲೂ ಕೂಡದು, ಹಾಗೆಯೇ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನೂ ಕಡೆಗಣಿಸಬಾರದು. ಈ ಎರಡು ಅತಿಗಳಿಂದಲೂ ಪಾರಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಆದರ್ಶವು ಒಂದು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಸಾಯುವುದು. ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿಯೂ ಇತರರಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪು. ತಮ್ಮ ಸಹೋದರರ ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೂ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೋ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದ್ಭುತ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ಅದ್ಭುತ ಅನುಷ್ಠಾನ ಇವೆರಡನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೂಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಈ ಕ್ಷಣ ಧ್ಯಾನಪರವಶರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಮರುಕ್ಷಣ ಎದುರಿಗಿರುವ ಹೊಲವನ್ನು ಉಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಈಗ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಮರುಕ್ಷಣ ತೋಟದ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ - ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು.

ಅನಂತರ ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದುದೇ, ಈ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶ “ಪುರುಷ-ನಿರ್ಮಾಣ” ಎಂಬುದು. ಋಷಿಗಳ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನೀವು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರ, ವಲ್ಲ, ಆ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊರಟು ಹೋದರು, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೋದುವು. ನೀವೇ ಋಷಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಂತೆ, ಅವತಾರಗಳಂತೆ, ನೀವು ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯರೆ. ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕ ಪಾಂಡಿತ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಧ್ಯಾನದಿಂದ ತಾನೇ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಮಂತ್ರ, ತಂತ್ರಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಪುರುಷ ನಿರ್ಮಾಣವೆಂಬ ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಧಾನ ನಿಮಗೆ ಬೇಕು. ಶಕ್ತಿಯಷ್ಟೇ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ಕೋಮಲ ಹೃದಯವುಳ್ಳವನು ಯಾವನೋ ಅವನೇ ನಿಜವಾದ ಮಾನವ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಅನುಕಂಪ ತಾಳಬೇಕು. ಆದರೂ ಬಲಾಢ್ಯನಾಗಿರಬೇಕು,

ಅದಮ್ಯನಾಗಿರಬೇಕು; ಆದರೂ ವಿಧೇಯತೆ ಇರಬೇಕು. ಇದು ವಿರೋಧಾಭಾಸದಂತೆ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೂ ತೋರಿಕೆಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಈ ಗುಣಗಳು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ನದಿಗೆ ಧುಮುಕಿ ಮೊಸಳೆ ಹಿಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರೂ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಅನಂತರ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು. ಅಪ್ಪಣೆ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೂ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿ, ಅನಂತರ ವಿರೋಧಿಸಿ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಂಗಳದಲ್ಲಿರುವ ಮತಗಳ ಒಂದು ಕೇಡು ಏನೆಂದರೆ, ಯಾವ ನಲ್ಲಾದರೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ, ಅವನು ಕೂಡಲೆ ಬೇರೊಂದು ಮತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಾಳಿಕೊಂಡಿರಲು ಅವನಿಗೆ ಸಹನೆಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಘದ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಅಪೂರ್ವ ಶ್ರದ್ಧಾ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿರಬೇಕು. ಆಜ್ಞೋಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿ. ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅವಿಧೇಯರಿಗೆ ಎಡೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಸಂಘದಲ್ಲಿ ದ್ರೋಹಿಗಳಾರೂ ಇರಕೂಡದು, ನೀವು ವಾಯುವಿನಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿರಬೇಕು, ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಗಿಡದಂತೆ ಅಥವಾ ನಾಯಿಯಂತೆ ವಿಧೇಯರೂ ಆಗಿರಬೇಕು.

೨೭. ನಾನು ಕಲಿತುದೇನು?

(ಠಾಕಾದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಮೊದಲನೆಯದು 'ನಾನು ಕಲಿತುದೇನು' ಎಂಬುದು, ಎರಡನೆಯದು, 'ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ' ಎಂಬುದು. ಈ ಕೆಳಗಿನದು, ೧೯೦೧, ಮಾರ್ಚ್ ೩೦ರಂದು ಮಾಡಿದ ಮೊದಲನೆಯ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಬಂಗಾಳಿ ಪರದಿಯ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿದೆ.)

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಬಂಗಾಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ಭಾಗದ ನಿಕಟ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಈ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಲೆದಾಡಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈ ಭಾಗದ ಪರಿಚಯವೇ ನನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳು, ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ, ಸುಂದರವಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬಂಗಾಳ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇದುವರೆಗೆ ದೊರಕಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬಂಗಾಳದೇಶದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸೌಂದರ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯೇ ನಾನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅರಸಿದೆ, ಹೊರ ದೇಶಗಳ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಂಗಡಗಳ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬೇಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ, ಜನಾಂಗದ ಧರ್ಮದಲ್ಲೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭವ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವಿರುವುದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ಅತ್ಯಂತ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಧರ್ಮವೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆನು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಪೂರ್ವ ಧರ್ಮವಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾತೃಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಹಿತಕಾರಿಯಲ್ಲದ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಜಡವಾದದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಇಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸುಧಾರಕರು ಇರುವರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಎಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗೆ ಮಾಡಲು ಅವರು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆಲೋಚನಾಪರರಿರುವರು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು

ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದೆ ಅನ್ಯರನ್ನು ಅಂಧರಾಗಿ ಅನುಕರಿಸುತ್ತ ಮೂರ್ಖರಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸುಧಾರಕರು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಬಹಳ ತವಕಪಡುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಎಂದರೇನು? ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ದೂರುವರು. ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷದ ಜನರಿರುವರು-ಅವರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಚಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲು ಯತ್ನಿಸುವರು, ಮತ್ತು ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಅಯಸ್ಕಾಂತಶಕ್ತಿ, ವಾಯುಸ್ಪಂದನ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ದೇವರನ್ನೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಪಂದನದ ರಾಶಿ ಎನ್ನಬಹುದು! ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ ಜಗನ್ನಾತೆ ಅವರನ್ನು ಹರಸಲಿ. ಅವಳೇ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಲವು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸ್ವಭಾವದ ಜನರ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ಇವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸನಾತನಿಗಳ ಗುಂಪೊಂದು ಇದೆ. ಅವರು “ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತರ್ಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ದೇವರು ಬೇಕು. ಆತ್ಮ ಬೇಕು. ನಾನು ಎಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿಲ್ಲವೋ, ಸುಖ ದುಃಖ ಗಳಿಲ್ಲವೋ, ಪರಮಾನಂದ ನೆಲೆಸಿರುವುದೋ, ಆ ಅತೀತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ” ಎನ್ನುವರು. ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದರೆ ಮುಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಶಿವ, ರಾಮ, ವಿಷ್ಣು ಯಾವ ದೇವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರೂ, ನಿಮಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಸಿಕ್ಕುವುದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವರು. ಇಂತಹ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ಹಳೆಯ ಪರಂಪರೆಗೆ ನಾನು ಸೇರಿದವನೆಂಬುದು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ.

ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪಿನವರು ದೇವರು ಮತ್ತು ಜಗತ್ತು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಪುರುಷರು ಏನು ಬೋಧಿಸುವರು? - “ರಾಮನಿರುವ ಕಡೆ ಕಾಮನಿಲ್ಲ, ಕಾಮನಿರುವ ಕಡೆ ರಾಮನಿಲ್ಲ. ಹಗಲು ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಇವು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರಲಾರವು.” ಪುರಾತನ ಋಷಿವಾಣಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ: “ದೇವರು ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕಾಮ ಕಾಂಚನಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂಸಾರ ಅನಿತ್ಯ, ಜೊಳ್ಳು, ಮಿಥ್ಯೆ. ಇದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಹೊರತು ನೀವೆಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ದೇವರು ನಿಮಗೆ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ದುರ್ಬಲರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ, ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಎಳೆಯಬೇಡಿ. ಕೊಳೆತು ನಾರುವ ಶವದ ಮೇಲೆ ಚಿನ್ನದ ತಗಡನ್ನು ಹೊದಿಸಬೇಡಿ.” ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ನಿಮಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಬೇಕಾದರೆ, ದೇವರು ಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲು ಈ ಮರೆಮಾಚುವಿಕೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು; ಆತ್ಮವಂಚನೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು.

ನಾನೇನು ಕಲಿತಿರುವೆ? ಈ ಪುರಾತನ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ನಾನೇನು ಕಲಿತಿರುವೆ?

ದುರ್ಲಭಂ ತ್ರಯಮೇವೈತತ್ ದೇವಾನುಗ್ರಹಹೇತುಕಮ್ |

ಮನುಷ್ಯತ್ವಂ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವಂ ಮಹಾಪುರುಷಸಂಶ್ರಯಃ ||

“ಈ ಮೂರು ಬಹಳ ದುರ್ಲಭ, ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಲಭಿಸುವವು: ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮ, ಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಮತ್ತು ಮಹಾಪುರುಷರ ಸಂಗ.” ಮೊದಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ ಮನುಷ್ಯತ್ವ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮುಕ್ತಿ ಸಾಧ್ಯ. ಅನಂತ ರವೇ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಮತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾದರೂ, ಕೆಲವು ಪಂಗಡದವರು ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತಮಗೆಯೇ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕು ಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವೇ ಸರಿಯಾದುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ, ಅದು ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದರೂ, ವಿರೋಧದ ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಈ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವವಿಲ್ಲದೆ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವ ಎಂದರೇನು? ಮೋಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ತೀವ್ರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಸುಖ ದುಃಖಗಳ ತುಮುಲದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಕಟ ಇಚ್ಛೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಜಿಗುಪ್ಸೆ. ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡ ಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಉತ್ಕಟವಾಗಿ ದಾರುಣವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಆ ಪರಮ ಪದವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯರಾಗುತ್ತೀರಿ.

ಮತ್ತೊಂದು ಬೇಕಾಗಿದೆ-ಅದೇ ಮಹಾಪುರುಷರ ಸಂಗ. ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರಿದ ಮಹಾ ಪುರುಷರ ಬಾಳಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ಜಿಗುಪ್ಸೆ, ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ತೀವ್ರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇವೆರಡೇ ಸಾಲದು. ಗುರು ವಿನಿಂದ ಉಪದೇಶ ಅವಶ್ಯಕ. ಏತಕ್ಕೆ? ಇದರಿಂದ ಆ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಹಲವು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಗುರುವಿನಿಂದ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಈ ಶಕ್ತಿ ಅಖಂಡ ವಾಗಿ ಹರಿದುಬಂದಿದೆ. ಶಿಷ್ಯನು ಗುರುವನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ, ಸ್ನೇಹಿತ, ತತ್ವದರ್ಶಿ ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಗುರುವು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ನಾನು ಯಾರನ್ನು ನನ್ನ ಗುರುವನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು? ಶ್ರೋತ್ರಿಯೋ ಅವ್ಯಜಿನೋ, ಅಕಾಮಹತೋ ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿತ್ತಮಃ - “ವೇದಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ದವನೂ, ಪಾಪದೂರನೂ, ಕಾಮಹೀನನೂ, ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮನೂ ಆಗಿರಬೇಕು.” ಶ್ರೋತ್ರಿಯ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನ ಉಳ್ಳವನು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದವನು, ಅವನ್ನು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮನಗಂಡವನು. “ಹಲವು ಶಾಸ್ತ್ರ ಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅವರು ಅರಗಿಗಳಿಗಾಗಿರುವರು, ಪಂಡಿತರಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರದ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನಾ ದರೂ ಓದಿ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರೋ ಅವರೇ ಪಂಡಿತರು.” ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಗುರುಗಳಾಗ ಬಯಸುವರು. ಒಬ್ಬ ಭಿಕಾರಿಯೂ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವನು!

ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಪಾಪವಿರಕೂಡದು. ಆತ ಯಾವ ಆಸೆಗೂ ತುತ್ತಾಗಿರಬಾರದು. ಇತರರಿಗೆ ಹಿತವನ್ನು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಅವನಲ್ಲಿರಕೂಡದು. ಅವನು ಅಹೇ ತುಕ ಕೃಪಾಸಾಗರನಾಗಿರಬೇಕು. ಹೆಸರು ಕೀರ್ತಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸ್ವಾರ್ಥ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡಬಾರದು. ಅವನು ಪೂರ್ತಿ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂಗೈ ಮೇಲಿನ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯಂತೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಅವನ ವಶದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇಂತಹವನೇ ಗುರು ಎಂದು ಶ್ರುತಿ ಹೇಳುವುದು. ಇಂತಹ ಗುರುವಿನೊಂದಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗುವುದು, ಭಗವದ್ವರ್ತನ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪದೇಶ ಪಡೆದಾದ ಮೇಲೆ ಶಿಷ್ಯನು ಸತತ ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟ ದೇವತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನದ ಮೂಲಕ ಸತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ದೇವರನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ತೀವ್ರ ಹಂಬಲ ಇದ್ದರೂ, ಗುರು ದೊರೆತಿದ್ದರೂ ಯಾವುದನ್ನು ನೀವು ಕಲಿತಿರುವಿರೋ ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡದ ಹೊರತು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಗುರಿಯನ್ನು ಸೇರುವಿರಿ. ಆದಕಾರಣವೇ ಹಿಂದೂಗಳೇ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆರ್ಯ ಸಂತಾನರೇ, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಎಂದೂ ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಹಿಂದೂಗಳ ಪರಮ ಆದರ್ಶ ಈ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು. ಈ ಸಂಸಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಅಶುಭವನ್ನು ತೊರೆಯುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಶುಭವನ್ನೂ ತೊರೆಯುವುದು. ಈ ವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಮೀರಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಬೇಕು.

೨೮. ನಾವು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಧರ್ಮ

(ಠಾಕಾದಲ್ಲಿ ೧೯೦೧, ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ ರಂದು ಬೃಹತ್ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಈ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈ ಕೆಳಗಿನದು ಅದರ ಬಂಗಾಳಿ ವರದಿಯ ಭಾಷಾಂತರ)

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪುನಃ ಇಂದು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಗತಕಾಲದ ವೈಭವವನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಅಪಾಯವೇನೆಂದರೆ ಹೊಸದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡದಿರುವುದು, ಹಾಗೂ ಗತಕಾಲದ ವೈಭವದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗಿ ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜಂಭಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತರಾಗಿಬಿಡುವುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅನೇಕ ಋಷಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳೇನೋ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಇದ್ದರು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಮಹಿಮಾ ಸ್ಮರಣೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವೂ ಅವರಂತೆಯೇ ಋಷಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಅದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹರ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಮೀರಿಸಬಲ್ಲೆವು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ದೃಢನಿಶ್ಚಯ. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೆವು; ನನಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಯುಂಟು. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಆನಂದವಾಗುವುದು. ಈಗಿನ ಅವನತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ನಿರಾಶನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಭವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬು ಭರವಸೆಯುಂಟು. ಏಕೆಂದರೆ, ಬೀಜವು ಒಂದು ಮರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬದಲಾಗುವುದು. ಅದು ನಾಶವಾದಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಇಂದಿನ ಅವನತಿಯ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮುಂಬರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಹಿಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಮಾನ್ವಿತವಾಗಿ ಜಾಗೃತವಾಗಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬಹುದು.

ನಾವು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾವನೆಗಳಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸೋಣ. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವಿಭಿನ್ನ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಕೆಲವರು ಆದ್ವೈತಿಗಳು, ಕೆಲವರು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ದ್ವೈತಿಗಳು. ಕೆಲವರು ಅವತಾರಗಳನ್ನು ನಂಬುವರು, ಕೆಲವರು ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆಯನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನಿರಾಕಾರತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟೋ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿವೆ. ಜಾಟರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರೊಡನೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರೊಡನೆ ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹಿಂದೂ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕಾದರೂ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು.

ಪಂಚಾಬಿನ ಹಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಂದಿಯನ್ನು ತಿನ್ನದವರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ನಾಲ್ಕೂ ವರ್ಣದವರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಜಾತಿಯಲ್ಲೇ ಉಪಜಾತಿಯವರೊಡನೆ ಮದುವೆಯಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹಲವು ಆಚಾರಗಳಿವೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಿನ್ನತೆಗಳಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಏಕತೆಯನ್ನು ನೋಡುವೆವು- ಅದೇ ಯಾವ ಹಿಂದೂವೂ ಗೋಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡದಿರುವುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ವಿಭಿನ್ನ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವುದು ಯಾವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹಲವು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಇವೆಯೋ ಅದು ಮಾತ್ರವೇ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೇ ವಿರೋಧಿಗಳಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನೆಲ್ಲವೂ ರಿಸಿ ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರೀಕ್ ಧರ್ಮವು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದರೂ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಯಹೂದ್ಯರ ಧರ್ಮವು ಹಳೆಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಪುರಾತನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವೇದಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಕೂಡ. ವೇದವನ್ನು ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಕಾಂಡವೆಂದು ವಿಭಾಗಿಸಿರುವರು. ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಕೆ, ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೆ, ಅಂತೂ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಯಜ್ಞಮಾಡಿ ಮೇಕೆಯನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವ ಕೆಲವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇರುವರು. ಮದುವೆ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮುಂತಾದ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ವೇದಗಳ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವುವು. ಆದರೆ ಅದು ಪುನಃ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಪ್ರಬಲವಾಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಕುಮಾರಿಲ ಭಟ್ಟನು ಅದರ ಪುನರುತ್ಥಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ವಿಫಲನಾದನು.

ವೇದಗಳ ಜ್ಞಾನಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಉಪನಿಷತ್ ಅಥವಾ ವೇದಾಂತವೆಂದು ಹೆಸರು. ಎಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಆಚಾರ್ಯರು ಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದರೆ ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪನಿಷತ್ತೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಗಳ ಈಗಿನ ಧರ್ಮವೇ ವೇದಾಂತ. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪಂಗಡ ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ಜನಾದರಣೀಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದು ವೇದಾಂತದ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರಬೇಕು. ದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲೀ, ಅದ್ವೈತಿಗಳಾಗಲೀ, ಅವರು ವೇದಾಂತವನ್ನೇ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ವೈಷ್ಣವರು ಕೂಡಾ, ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲು, ಗೋಪಾಲತಾಪಿನೀ ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕು. ಹೊಸ ಪಂಗಡದವರು ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗೆ ಆಧಾರ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೊಸ ಒಂದು ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಗ್ರಂಥ ಎಂದು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು. ಹಿಂದೆ ಇಂತಹವು ಎಷ್ಟೋ ಇದ್ದವು.

ವೇದಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥ ಎಂದು ಹಿಂದೂಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಅಗಾಧ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಆ ಸತ್ಯಗಳು ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವುವು, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವುವು. ಭಾಷ್ಯಕಾರ ಸಾಯಣಾಚಾರ್ಯರು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ **ಯೋ ವೇದೇಭ್ಯೋಽಖಿಲಂ ಜಗತ್ ನಿರ್ಮಮೇ** - “ವೇದಗಳಿಂದ ಅಖಿಲ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವೇದಸಂಗ್ರಹಕಾರರನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಸಾಧ್ಯ. ಋಷಿಗಳು ಮಂತ್ರ ಅಥವಾ ಸನಾತನ ನಿಯಮವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದವರು. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದ್ದ ವೇದಜ್ಞಾನರಾಶಿಯನ್ನು ಇವರು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು ಅಷ್ಟೆ.

ಈ ಋಷಿಗಳು ಯಾರು? ಯಾರು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರೋ, ಅವರೇ ಋಷಿಗಳು-ಅವರು ಮ್ಲೇಚ್ಛರಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಎಂದು ವಾತ್ಸಾಯನ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹೇತರ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ವಸಿಷ್ಠ, ಬೆಸ್ತರ ಮಗ ವ್ಯಾಸ, ಗಂಡನಾರೆಂದು ತಿಳಿಯದ ದಾಸಿಯ ಸುತ ನಾರದ, ಇವರೆಲ್ಲಾ ಮಹಾಋಷಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಯಾರು ಸತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರೋ ಅವರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನೋಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾನೇ ಹೆಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಋಷಿಗಳಾಗಿರುವಾಗ ಕುಲೀನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದ ನೀವು, ಎಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಋಷಿಗಳಾಗಬಹುದು! ಆ ಋಷಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ಗುರಿ ಸೇರುವ ತನಕ ಬಿಡಬೇಡಿ. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚ ಸ್ವಭಾವತಃ ನಿಮಗೆ ಮಣಿಯುವುದು. ಋಷಿಗಳಾಗಿ, ಅದೇ ಶಕ್ತಿಯ ರಹಸ್ಯ.

ಈ ವೇದವೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಮಾಣ. ಅದನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

“ಯಥೇಮಾಂ ವಾಚಂ ಕಲ್ಯಾಣೇಮಾವದಾನಿ ಜನೇಭ್ಯಃ |

ಬ್ರಹ್ಮರಾಜನ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ಶೂದ್ರಾಯ

ಚಾರ್ಯಾಯ ಚ ಸ್ವಾಯ ಚಾರಣಾಯ ||”

(ಶುಕ್ಲ ಯಜುರ್ವೇದ ಮಾಧ್ಯಂದಿನಶಾಖಾ ೨೬ ಅಧ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರ ೨).

ವೇದಗಳಿಂದ, ಅವನ್ನು ಓದಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೋರಬಲ್ಲಿರಾ? ಪುರಾಣಗಳೇನೋ, ವೇದಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಓದಲು ಕೆಲವು ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವೇದಗಳ ಈ ಭಾಗ ಸತ್ಯಯುಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಆ ಭಾಗ ಕಲಿಯುಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ. ವೇದಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪುರಾಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುವು. ಸೇವಕರು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬಲ್ಲನೇ? ಸ್ಮೃತಿ, ಪುರಾಣ, ತಂತ್ರ ಇವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವೇದಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರುವವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿ ಅವು ವೇದಗಳನ್ನು

ವಿರೋಧಿಸುವುವೋ, ಅಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪುರಾಣಗಳಿಗೆ ವೇದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆವು. ವೇದಾಧ್ಯಯನವು ವಂಗ ದೇಶದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ದೊಂದಿಗೆ ವೇದವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಯುವಕರು ವೃದ್ಧರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಸುದಿನ ಬೇಗ ಬರಲೆಂದು ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ವೇದಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಇಂದು ವೇದಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವರು, ನಾಳೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಮುಂದೆ ತಳ್ಳುವರು. ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಪುರಾಣಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವೇದಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವುವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ವೇದಭಾವನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವರುಷ ಬದುಕಿದನೆಂದೂ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ವರುಷ ಬದುಕಿದನೆಂದೂ, ಇದೆ. ಆದರೆ ವೇದದಲ್ಲಿ ಶತಾಯುರ್ವೈ ಪುರುಷ:- “ಮನುಷ್ಯನ ಆಯಸ್ಸು ನೂರು ವರುಷ” ಎಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಯಾವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವೇದಗಳನ್ನು. ಇಂತಹ ಅಸಂಬದ್ಧ ವಿಷಯಗಳಿದ್ದರೂ ನಾವು ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ, ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ, ಕರ್ಮ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವು ಸುಂದರವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉಪದೇಶಗಳಿವೆ. ನಾವು ಇವನ್ನೇನೋ ಸ್ವೀಕರಿಸಲೇಬೇಕು. ಅನಂತರ ತಂತ್ರಗಳಿವೆ. ‘ತಂತ್ರ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ‘ಶಾಸ್ತ್ರ’ ಎಂದು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಾಪಿಲ ತಂತ್ರ. ಆದರೆ ತಂತ್ರ ಶಬ್ದವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೀಮಿತ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಹಿಂಸಾತತ್ತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜರುಗಳ ಆಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕ ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳ ಆಚರಣೆ ಗತಕಾಲದ ವಿಷಯವಾಯಿತು. ಅರಸರಿಗೆ ಅಂಜಿ ಯಾಗ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡವರೇ ಯಾಗಯಜ್ಞಗಳ ಉತ್ತಮಾಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಲೇ ತಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ ಹುಟ್ಟಿತು. ವಾಮಾಚಾರ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಹೀನ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ತಂತ್ರವು ಜನರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮವಾದ ಗಹನ ವೇದಾಂತ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಾಗವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡಿ ತಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವರು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ, ಕರ್ಮಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಲವು ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಆಚರಿಸುವರು.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶಿಸೋಣ. ನಮ್ಮ ವಿಭಿನ್ನ ಮತಗಳ ನಡುವೆ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ವಿರೋಧಗಳು ಇದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಮಾನ ವಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಲ್ಲ ಮತದವರೂ ಈಶ್ವರ, ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಜಗತ್-ಈ ಮೂರರ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಈಶ್ವರನೇ ಸೃಷ್ಟಿ-ಸ್ಥಿತಿ-ಪ್ರಳಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ. ಸಾಂಖ್ಯ ರೋಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅನಂತರ ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಪುನರ್ಜನ್ಮ ತತ್ವವಿದೆ. ಅಸಂಖ್ಯ ಜೀವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದು ದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತ ಜನನ ಮರಣಗಳ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದೇ ಸಂಸಾರ ವಾದ ಅಥವಾ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ವಾದ. ಅನಂತರ ಆದಿ ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ ಜಗತ್ತೊಂದು ಇದೆ. ಕೆಲ ವರು, ಈ ಮೂರು ಒಂದೇ ಸತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳು ಎಂತಲೂ, ಕೆಲವರು ಈ ಮೂರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂತಲೂ, ಉಳಿದವರು ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಮೂರನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏಕಮತೀಯರು.

ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ, ಆತ್ಮ ಎಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಗತ್ತು ಸುಖಮಯವಾದುದು, ಇದು ಅವರಿಗೆ ಭೋಗಭೂಮಿ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಚ್ಯರು, ಈ ಸಂಸಾರವು ಅನಿತ್ಯ, ದುಃಖಮಯ, ಮಿಥ್ಯೆ; ಆತ್ಮನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸುಖಭೋಗಗಳಿಗೆ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಸಂಘಬದ್ಧ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಟುಗಳು. ಪ್ರಾಚ್ಯರು ಅಂತರ್ಜಗತ್ತಿನ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಹಸವನ್ನು ತೋರುವರು.

ಈಗ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಉಳಿದ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಭಗವಂತನ ಅವತಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತವಿದೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನ ವುದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಈ ಅವತಾರವಾದದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವೇ ಮಾನವ ಪೂಜೆ. ಮಾನವನಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ನಿಜವಾದ ದೇವರ ದರ್ಶನ. ಹಿಂದೂ ಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕೃತಿಯ ದೇವನೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾನವನ ಮೂಲಕ ಮಾನವ ದೇವನೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವನು.

ಅನಂತರ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಚ ದೇವತೆ ಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಧಿಸಿರುವುದು. ಉಳಿದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಆಯಾಯಾ ಸ್ಥಾನಗಳ ಹೆಸರುಗಳು. ಈ ಪಂಚದೇವತೆಗಳೂ ಕೂಡ ಒಂದೇದೇವರ ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳು. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರತಿಮಾ ಪೂಜೆಯು ಅತಿ ಕೆಳಗಿನ ದರ್ಜೆಯ ಪೂಜೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾರುವುವು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಪೂಜಿಸುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಈಗ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಮಾಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದು ಸೇರಿದ್ದರೂ

ನಾನು ಇದನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯಶೀಲ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಪಾದರಜ ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರಕದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದೆ!

ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯನ್ನು ದೂರುವ ಸುಧಾರಕರಿಗೆ ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: “ಸಹೋದರರೇ! ಬಾಹ್ಯ ಆಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿ ನೀವು ಭಗವಂತ ನನ್ನು ನಿರಾಕಾರವಾಗಿ ಆರಾಧಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಿ. ಹೀಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ, ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ದೂರುವಿರಿ? ಒಂದು ಸುಂದರ ವಿಶಾಲ ಸೌಧ, ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ವೈಭವಾನ್ವಿತ ಅವಶೇಷ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳದೆ, ಈಗ ಪಾಳುಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೊಳೆ ಧೂಳು ಕವಿದಿರಬಹುದು. ಅದರ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಕುಸಿಯುತ್ತಲೂ ಇರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೇನು ಮಾಡುವಿರಿ? ಅದನ್ನು ಶುಚಿ ಮಾಡಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವಿರೋ ಅಥವಾ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ, ಇನ್ನೂ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಕುದ್ರ ಆಧುನಿಕ ಯೋಜನೆಯಂತೆ, ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಅದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲು ಯತ್ನಿಸುವಿರೋ? ನಾವು ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸ ಬೇಕು, ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿ, ಸರಿಪಡಿಸಿ, ವಾಸಯೋಗ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇಡಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನೇ ಧ್ವಂಸಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಕೆಲಸ ಕೊನೆಗಾಣುವುದು. ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ಮತ್ತೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಈ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನಿರಿ.” ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸುಧಾರಕರ ತಂಡದವರು ತಮ್ಮದೇ ಒಂದು ಪಂಗಡವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿರುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಅವರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಿ! ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನೀವು ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯಾಗಬೇಕು? ಹಿಂದೂಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಲಜ್ಜೆ? ಹಿಂದುತ್ವವೇ ನಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅನರ್ಘ್ಯ ಆಸ್ತಿ.

ನಮ್ಮ ದೇಶಬಾಂಧವರೇ, ಅಮೃತ ಪುತ್ರರೇ! ಈ ಜನಾಂಗದ ಹಡಗು ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನದಂತಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಉತ್ತಮಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಜನಾಂಗವೆಂಬ ನಮ್ಮ ನೌಕೆ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಭವಸಾಗರದ ಆಚೆ ದುಃಖಾತೀತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿನಿಂದಲೋ, ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಕಾರಣ ದಿಂದಲೋ, ಈ ಹಡಗು ಸೋರಲು ಮೊದಲಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವೊದಗಿರಬಹುದು. ಅದ ರಲ್ಲಿರುವ ನೀವು ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲೀರಿ? ಅದನ್ನು ದೂರುತ್ತ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇ ಜಗಳ ಕಾಯುವಿರೇನು? ನೀವೆಲ್ಲ ಕಲೆತು ಆ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ರಕ್ತವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸೋಣ. ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸೋತರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು, ಶಾಪ ಕೊಡದೆ, ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಮುಳುಗೋಣ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ! ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಕುಲಗಳ ಹೆಮ್ಮೆ ವ್ಯರ್ಥ. ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಿ. ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಾರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಕೈಕೆಳಗೆ ನೀವು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಇರುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಕ್ಷಣವೇ- ಹಿಂದೆ ಕುಮಾರಿಲನು, ಒಬ್ಬ ಬೌದ್ಧ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತು, ಅನಂತರ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ, ಹಲವು ಬೌದ್ಧರ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣನಾದನೆಂದು, ಅದರ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ದಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಟ್ಟಿನ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಂತೆ-ನೀವೂ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯಮಾಡಿ, ಜ್ಞಾನಾಗಾರದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೆರೆಯಿರಿ, ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲುವ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ

(The Complete Works of Swami Vivekananda,
Vol. V, P. 441—537)

೨೯. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ

ಪೀಠಿಕೆ

ವಿಶಾಲವೂ ಆಳವೂ ಆಗಿದ್ದ ಉಕ್ಕಿ ರಭಸವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ನದಿಗಳು; ಅವುಗಳ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಂದನವನವನ್ನು ನಾಚಿಸುವ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು; ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಾದ ಕಲಾಕೃತಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ, ಗಗನ ಚುಂಬಿಗಳಾದ ಅಮೃತ ಶಿಲೆಯ ಸುಂದರ ಅರಮನೆಗಳು; ಅವುಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲೂ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆಯೂ ಇನ್ನೇನು ಉರುಳಿ ಬೀಳಲಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ಗೋಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಭಾವಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಗುಂಪುಗಳು; ಅವುಗಳಗಳುಗಳು ಅಸ್ಥಿಪಂಜರಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ; ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚಿಂದಿಯುಟ್ಟು ಚಿಕ್ಕವರು ದೊಡ್ಡವರು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ದುಃಖ ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳ ಆಳವಾದ ಗೆರೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ; ಎತ್ತತ್ತಲೂ ಬಡಕಲಾದ ಹಸುಗಳು ಎತ್ತುಗಳು ಎಮ್ಮೆಗಳು; ಅವುಗಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲೂ ಅದೇ ಯಾತನೆಯ ನೋಟವೇ- ಇದು ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಭಾರತ.

ಅರಮನೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಶಿಥಿಲವಾದ ಗುಡಿಸಲುಗಳು; ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಸಮೀಪ ದಲ್ಲೇ ಕಸದ ರಾಶಿಗಳು; ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತಿಂದು ಕೊಬ್ಬಿದ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾಂತಹೀನವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳ ನೋಟವನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಸಿದು ಬಳಲಿದ ಜನರು, ಅವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೌಪೀನ ಮಾತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ-ಇದು ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿ.

ಭೀಕರವಾದ ಪ್ಲೇಗು ಕಾಲರಗಳಿಂದಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶ; ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವಸತ್ತ್ವ ವನ್ನೇ ಹೀರುತ್ತಿರುವ ಮಲೇರಿಯಾ; ಜನರ ಎರಡನೆಯ ಸ್ವಭಾವವೂ ಎಂಬಂತಹ ಉಪವಾಸ, ಅರೆಯೂಟ, ಮೃತ್ಯು ಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಕ್ಷಾಮದ ದುರಂತ ನೃತ್ಯ, ರೋಗರುಜಿನಗಳ ದುಃಖದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ; ಆಸೆ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸುಖ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸತ್ತ ಜನರ ಎಲುಬುಗಳು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹರಡಿರುವ ಮಹಾಸ್ಮಶಾನ; ಅದರ ನಡುವೆ ಮೋಕ್ಷದ ಹೊರತು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇರಾವ ಗುರಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮಾನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ ಆಳ ವಾಗಿ ಮುಳುಗಿ ಗಂಭೀರ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಯೋಗಿ- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಐರೋಪ್ಯನು ಕಾಣುವುದು ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು.

ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಮಾನವ ಜೀವರಾಶಿಗಳು; ಅವರು ತಮ್ಮವರಿಂದಲೂ ವಿದೇಶೀಯರಿಂದಲೂ, ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದವ ರಿಂದಲೂ ಪರಧರ್ಮದವರಿಂದಲೂ ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸತ್ತ ಹೀನರಾದವರು; ಅವರು

ಗುಲಾಮರಂತೆ ಕಾರ್ಯೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರಮಸಹಿಷ್ಣುಗಳಾಗಿ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವವರು; ಹತಾಶರಾದ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಭೂತಭವಿಷ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲದವರು; ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಇಂದಿನ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೂ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು; ಗುಲಾಮ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮಾತ್ಸರ್ಯ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅವರು ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಸುಖ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರರು; ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಅಸೆಗಳೂ ಸತ್ತು ಹೋಗಿರುವ ಶ್ರದ್ಧಾಹೀನರು ಅವರು; ಅವರ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳೆಂದರೆ ಕೀಳುರೀತಿಯ ಮೋಸ, ದ್ರೋಹ ಹಾಗೂ ನರಿಯ ಕುತಂತ್ರ, ಅವರು ಬಲಶಾಲಿಗಳ ಕಾಲಿನ ಧೂಳನ್ನು ನೆಕ್ಕುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ತಮಗಿಂತ ದುರ್ಬಲರಾದವರ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ದುರ್ಬಲರಿಗೂ ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹತಾಶರಾದವರಿಗೂ ಇರುವ ಅಸಹ್ಯ ರಾಕ್ಷಸೀಯ ಮೌಢ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವರು ಅವರು. ಯಾವ ನೈತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದ ಇಂಥ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಚೇತನಗಳು, ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿರುವ ಹೆಣದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ, ಭಾರತದ ಶರೀರವನ್ನು ಮುತ್ತಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಮೂಡುವ ಚಿತ್ರ ಇದು.

ಹೊಸದಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಅಂಧಕಾರವೆಂಬ ಮದವು ತಲೆಗೇರಿ ಹುಚ್ಚರಾದವರು, ಒಳಿತು ಕೆಡುಕುಗಳ ನಡುವೆ ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದವರು, ಕಾಡಿನ ಕ್ರೂರ ಮೃಗಗಳಂತೆ ಭಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವವರು, ಹೆಂಡತಿಯ ಗುಲಾಮರು, ಕಾಮಾ ಸಕ್ತರು, “ಮದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಶುದ್ಧವಾದ ದಾರಿ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲದವರು,” ಭೌತದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ವಿವಿಧ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದವರು, ಇತರ ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಇತರರ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮೋಸ ದ್ರೋಹಗಳಿಂದ ಅಪಹರಿಸುವವರು, ಪರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದವರು, ದೇಹಾತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ತಣಿಸುವ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಇವೆ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದು ಭಾವಿಸುವವರು-ಹೀಗೆ ಭಾರತೀಯರ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಅಸುರರು.

ಎರಡೂ ಪಕ್ಷದ ವೀಕ್ಷಕರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ಇವು. ಇವು ಪರಸ್ಪರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಹೀನವಾದ ಆಳವಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮೂಡಿದ ದೃಷ್ಟಿಗಳು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಅದರಲ್ಲೂ ಯೂರೋಪಿನವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ; ನಮ್ಮ ನಗರಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ; ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಇತರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಸುಂದರವಾದ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಜಿತವಾದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ; ಅವರ ಸಂಪರ್ಕವಿರುವುದು ಯಾರು ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ನಿಜ, ದುಃಖ ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಬೇರೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಧೂಳು ಕೊಳೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂಬುದೂ ನಿಜ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂಥ

ಹೊಲಸು, ದಾಸ್ಯ ಅವನತಿಗಳ ನಡುವೆ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಕೂಡ ಐರೋಪ್ಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ.

ಇತ್ತ ನಾವಾದರೋ ಐರೋಪ್ಯರು ವಿವೇಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಏನು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮಗಿರುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಶುಚಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯಿಲ್ಲ, ಜಾತೀಭೇದವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡನೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಪರಸ್ಪರ ಶೆಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಾಗಿ ನರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥ ದೇಶದವರಲ್ಲಿ ಏನು ತಾನೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿದ್ದೀತು ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾಗಿ ನಮಗೆ ನಾವೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಆದರೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮೂಲವು ಒಳನೋಟವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ವಿದೇಶಿಯರು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಲು ನೀವು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಮ್ಲೇಚ್ಛರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅವರೂ ಅಷ್ಟೇ, ನಮ್ಮನ್ನು ಗುಲಾಮರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಿಗ್ಗರ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆದು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯವಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರೂ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವವಿದೆ. ಬಾಹ್ಯ ಮಾನವನು ಈ ಭಾವದ ಬಹಿಃಪ್ರಕಾಶ ಮಾತ್ರ, ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ. ಇದರಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾವವಿದೆ. ಅದು ಜಗತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಜಗತ್ತಿನ ಉಳಿವಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಎಂದು ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂದು ಆ ಭಾವಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ದೇಶ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಒಳಗಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಃಖ ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದರೂ ಭಾರತೀಯರು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಜಗತ್ತಿನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು. ಯೂರೋಪ್ ದೇಶೀಯರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವವಿದೆ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಜಗತ್ತು ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣವೇ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಬಲರಾಗಿರುವುದು. ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದು ಕೊಂಡರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಬದುಕಿರುವನೇನು? ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ಅಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮಷ್ಟಿ ಮಾತ್ರ. ಅದು ನಿಶ್ಚಿತಗೊಂಡು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷ್ಕರ್ಮವಾದರೆ ಹೇಗೆ ಬದುಕಬಲ್ಲದು? ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಕೋಟಲೆಗೆ ತುತ್ತಾದರೂ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗ ಏಕೆ ನಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ? ನಮ್ಮ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಹೀನವಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ನಾವು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗದೆ ಇರುವೆವು? ವಿದೇಶೀ ಆಕ್ರಮಣ ಕಾರರು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ತಾನೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಇತರ ನಾಗರಿಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆದಂತೆ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗ ಏಕೆ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಲಿಲ್ಲ? ಭರತ ಖಂಡವು ಜನ ಶೂನ್ಯವಾದ ಮರುಭೂಮಿಯಾಗಿ ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ? ವಿದೇಶೀಯರು

ಅಮೇರಿಕಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಆಫ್ರಿಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಬಂದು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ?

ವಿದೇಶೀಯರೆ! ನೀವು ತಿಳಿದಿಕೊಂಡಿರುವಷ್ಟು ಬಲಾಢ್ಯರು ನೀವಲ್ಲ. ಅದು ಬರಿಯ ಬಯಲು ಭ್ರಾಂತಿ. ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಒಂದು ಸತ್ತ್ವವಿದೆ. ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಿ! ಜಗತ್ತಿನ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಆದಕಾರಣವೇ ಭಾರತ ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದು. ಆಚಾರದಲ್ಲಿ, ಭಾವದಲ್ಲಿ, ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಅನುಕರಿಸುತ್ತ “ಯುರೋಪಿಯನ್ನರೆ, ನಾವು ನರಪಶುಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ; ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕು” ಎಂದು ಗೋಗರೆಯುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರೆ, ನೀವು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ: ಏಸುವು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ, ಕಾಲವು ಪಕ್ಷವಾದಾಗ ದೇವರ ಆಜ್ಞೆಯು ಸಾರ್ಥಕವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೂಗಾಡುತ್ತೀರಲ್ಲ, ನೀವು ಕೂಡ ಗಮನಿಸಿ: ಏಸುವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಯಹೋವನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಬರುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಮಠಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತುಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುವರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ನಂತೆಯೇ ವೃದ್ಧ ಶಿವ ಕುಳಿತಿರುವನು, ರಕ್ತಸಿಕ್ತಳಾದ ಕಾಳಿಯು ತನ್ನ ಬಳಗದೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಾಳೆ. ವ್ರಜ ಗೋಪಾಲನು ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ಕೊಳಲನ್ನು ಉದುತ್ತಿರುವನು. ಈ ವೃದ್ಧ ಶಿವ ಒಮ್ಮೆ ವೃಷಭಾರೂಢನಾಗಿ, ಡಮರು ಬಾರಿಸುತ್ತ ಒಂದು ಕಡೆ ಸುಮಾತ್ರ, ಬೋರ್ನಿಯೊ, ಸಿಲಿಬೆಸ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ, ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದವರೆಗೂ ಹೋಗಿರುವನು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಟಿಬೆಟ್, ಚೈನಾ, ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಸೈಬೀರಿಯಾವರೆಗೂ ಹೋಗಿರುವನು, ಈಗಲೂ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು. ಕಾಳಿಕಾ ಮಾತೆ ಚೈನಾ ಜಪಾನ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಳು. ಇವಳನ್ನೇ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಏಸುವಿನ ತಾಯಿ ಮೇರಿ ಎಂದು ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಮಾಲಯವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸವಿದೆ. ಅದೇ ವೃದ್ಧಶಿವನ ನೆಲೆ. ಅದನ್ನು ದಶಶಿರ ರಾವಣ ತನ್ನ ಇಪ್ಪತ್ತು ಭುಜಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಅಲುಗಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ಬಡ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು! ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚಿರಕಾಲ ವೃದ್ಧ ಶಿವ ತನ್ನ ಡಮರು ಬಾರಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವನು, ಮಹಾಕಾಳಿಯು ಬಲಿ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವಳು. ಪ್ರೇಮಮಯನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕೊಳಲನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವನು. ಹಿಮಾಲಯದಂತೆ ಅವರು ಭದ್ರವಾಗಿರುವರು. ಪಾದ್ರಿ, ಗೀದಿಗಳಾರೂ ಅವರನ್ನು ಅಲುಗಿಸಲಾರರು. ನಿಮಗೆ ಅವರನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ದೂರ ಸರಿಯಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರಿಗಾಗಿ ಇಡೀ ದೇಶ ತನ್ನ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಾಶವಾಗಬೇಕೆ? ನೀವೇ ನಿಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು? ವಿಶಾಲ ಜಗತ್ತು ನಿಮ್ಮೆದುರಿಗಿದೆ? ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ? ನಮ್ಮ ವೃದ್ಧ ಶಿವನ ಉಪ್ಪು ತಿಂದು ಅವನನ್ನು ದೂರುವರು. ವಿದೇಶೀ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹೊಗಳುವರು. ಅಬ್ಬ! ವಿದೇಶೀಯರೆದುರಿಗೆ ನಿರ್ಲಜ್ಜರಾಗಿ ನಾವು ನೀಚರು, ಕ್ಷುದ್ರರು, ಅವನತಿಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ,

ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಅಳುವವರಿಗೆ ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: “ಅದೆಲ್ಲ ನಿಜವಿರಬಹುದು. ನೀವು ಸತ್ಯವಾದಿಗಳಾದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಂಬದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ‘ನಾವು’ ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವಿರಿ? ಇದು ಎಂತಹ ಸಭ್ಯತೆ?”

ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳು ಮೀಸಲಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳು ಇತರರಿಗಿಂತ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಇಚ್ಛೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇಚ್ಛಿಸುವುದು ಮುಕ್ತಿ; ಅವರು ಇಚ್ಛಿಸುವುದು ಧರ್ಮ. ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಶಬ್ದದ ವ್ಯವಹಾರ ಮೀಮಾಂಸಕರ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿದೆ. ಧರ್ಮವೆಂದರೇನು? ಇಹ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮ. ಧರ್ಮವು ಕರ್ಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಸುಖವನ್ನು ಅರಸುವನು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವನು.

ಮುಕ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ಈ ಜೀವನದ ಭೋಗವು ಗುಲಾಮಗಿರಿ. ಬರುವ ಜನ್ಮದ ಭೋಗವು ಅದರಂತೆಯೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಜಗತ್ತಾಗಲಿ, ಮುಂದಿನ ಜಗತ್ತಾಗಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿಲ್ಲ. ಇಹಲೋಕ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೂ ಪರಲೋಕದ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನದ ಸರಪಳಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಂತೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವುದು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಮುಕ್ತಿ. ಭೋಗ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಾ ವಳಿಯೊಳಗೆ ಇರುವ ಪರಿಯಂತರವೂ ಅದು ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವಂಥದು, ಶಾಶ್ವತ ವಾಗಿರಲಾರದು. ಅದಕ್ಕೇ ಮನುಷ್ಯ ಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕು; ದೇಹದ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗ ಬೇಕು. ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈ ಮೋಕ್ಷಪಥ ಭರತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಂತೆಯೇ ನೀವು ಹಲವು ವೇಳೆ ಕೇಳಿರುವಂತೆ ಮುಕ್ತ ಪುರುಷರು ಭರತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವರು, ಬೇರೆಡೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ನುಡಿ ಸತ್ಯ. ಮುಂದೆ ಅವರು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ; ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆನಂದದ ವಿಷಯ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಧರ್ಮವೋ ಅದು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಾದ ಶುಕ, ವ್ಯಾಸ, ಸನಕಾದಿ ಮುನಿ ಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮೋಪಾಸಕರಾದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ, ಅರ್ಜುನ, ದುರ್ಯೋ ಧನ, ಭೀಷ್ಮ, ಕರ್ಣ ಮುಂತಾದವರೂ ಇದ್ದರು. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಪ್ರಚಾರವಾದ ಮೇಲೆ ಧರ್ಮವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗವೊಂದೇ ಪ್ರಮುಖ ವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೇ ಅಗ್ನಿಪುರಾಣವು ರೂಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವಾಗ, ‘ಗಯಾಸುರ ಅಂದರೆ ಬುದ್ಧನು ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು; ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಸಭೆ ಸೇರಿ ಉಪಾಯ ಹೂಡಿ ಅವನನ್ನು ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ

ಕಳುಹಿಸಿದರು' ಎಂದಿದೆ. ಇದರ ನಿಜವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದು, ನಾವು ಈಚೆಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ದೇಶದ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಕಾರಣ ಈ ಧರ್ಮದ ಅಭಾವ. ಇಡೀ ದೇಶವು ಮೋಕ್ಷ ಧರ್ಮ ಪಾರಾಯಣತೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾದರೆ ಅದೇನೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಭೋಗವಿಲ್ಲದೆ ತ್ಯಾಗ ಬರಲಾರದು. ಮೊದಲು ಭೋಗಿಸಿ, ನಂತರ ನೀವು ತ್ಯಜಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ದೇಶ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ತನಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರದು, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೂ ಅದು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಕ್ಕಿಯೂ ಹಾರಿತು, ಪೊದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಕ್ಕಿಯೂ ದಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧರ ಒಂದೊಂದು ಮಠದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ಭಿಕ್ಷುಗಳಿದ್ದರೋ ಆಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅವನತಿ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಯಿತು. ಬೌದ್ಧರು, ಜೈನರು, ಕೈಸ್ತರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಇವರುಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಅನ್ವಯಿಸುವರು. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ವ್ಯವಸಾಯ, ನಿಯಮ, ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ವೇನು? ಬೌದ್ಧರು “ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸದೃಶವಾದುದು ಮತ್ತಾವುದಿರುವುದು? ಎಲ್ಲರೂ ಮೋಕ್ಷ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ” ಎನ್ನುವರು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೂ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಾರುವುದು ಇದು: “ನೀವು ಗೃಹಸ್ಥರು. ನಿಮಗೆ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಷ್ಟಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರಿ.” ಒಂದು ಮೊಳ ಹಾರಲಾರದವನು ಇಡೀ ಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ಲಂಕಾನಗರಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ನೆಗೆತದಲ್ಲಿ ಹಾರುವಂತೆ! ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನೇ ಪೋಷಿಸಲಾರಿರಿ, ಇಬ್ಬರಿಗೆ ನೀವು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಊಟ ಹಾಕಲಾರಿರಿ, ಇಬ್ಬರು ಸೇರಿ ಜನರಿಗೆ ಹಿತಕರವಾದ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಾರಿರಿ; ಆದರೂ ಮೋಕ್ಷಕಾತರರಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿರುವಿರಿ! ಹಿಂದೂಶಾಸ್ತ್ರ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು: “ನಿಸ್ಸಂಶಯ ವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವು ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು.” ಬೌದ್ಧರಿಂದ ಇಲ್ಲೇ ಭ್ರಮೆ ಬಂದದ್ದು. ಇದರಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ಉತ್ಪಾತಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಅಹಿಂಸೆಯು ಪರಮ ಧರ್ಮ, ದೊಡ್ಡ ನೀತಿಯೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವುದು ಇದು: “ನೀವು ಗೃಹಸ್ಥರು; ನಿಮ್ಮ ಕನ್ನಿಗೆ ಯಾವನಾದರೂ ಒಂದು ಏಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನೀವು ಅವನಿಗೆ ಹತ್ತು ಪೆಟ್ಟು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಪಾಪ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಬಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಆತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ” -ಮನು (VIII ೩೨೦). ಇದು ಸತ್ಯ, ಇದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯ ಕೂಡದು. ವೀರರೇ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು. ಸಾಹಸವನ್ನು ಮೆರೆಯಿರಿ; ಸಾಮ, ದಾನ, ಭೇದ, ದಂಡ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ. ವೈರಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ. ಆಗ ನೀವು ಧಾರ್ಮಿಕರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ಒದಸಿಕೊಂಡು, ತುಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಪಮಾನವನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇಹಲೋಕದಲ್ಲೇ ನರಕ ಭೋಗ, ಪರಲೋಕವೂ ಅಷ್ಟೆ. ಇದು ಶಾಸ್ತ್ರಮತ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ. ಇದೇ ಸತ್ಯಸ್ಯ

ಸತ್ಯ. ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪರೋಪಕಾರ ಮಾಡಿ. ಗೃಹಸ್ಥರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದು ಪಾಪ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಗೃಹಸ್ಥನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, ಶೌರ್ಯದಿಂದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಜಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಂಧು ಬಳಗ ಪರಿಚಾರಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹಿತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾನವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೀರಿ? ನೀವು ಇನ್ನೂ ಗೃಹಸ್ಥರೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ, ಆಗಲೇ ಮೋಕ್ಷದ ಮಾತು!

ಧರ್ಮವು ಕರ್ಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದೆವು. ಧಾರ್ಮಿಕನ ಕರ್ತವ್ಯ ಸದಾ ಕರ್ಮಶೀಲನಾಗಿರುವುದು. ಕೆಲವು ಮೀಮಾಂಸಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೂಡ, ಯಾವುದು ಕರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದು ವೇದಾಂಗವಲ್ಲ ಎಂದು. ಜೈಮಿನಿಯ ಒಂದು ಸೂತ್ರ, ಅಮ್ನಾಯಸ್ಯ ಕ್ರಿಯಾರ್ಥತ್ವಾದಾನರ್ಥಕೃತದರ್ಥಾನಾಮ್— “ವೇದಗಳ ಗುರಿ ಕರ್ಮ, ಯಾವುದು ಕರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದು ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು”, ಎನ್ನುತ್ತದೆ.

“ಓಂಕಾರಧ್ಯಾನದಿಂದ ಸಕಲವೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಹರಿನಾಮ ಭಜನೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತನಾದರೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತಿ” ಇಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಗಳು, ಸಾಧುವಾಕ್ಯಗಳು ಸತ್ಯ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಓಂಕಾರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು, ಹರಿನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಉನ್ನತರಾಗುತ್ತಿರುವರು, ಪ್ರಭು, ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತಾಗಲಿ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶರಣಾಗತನಾಗಿರುವೆನು, ಎನ್ನುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನು ದೊರಕುತ್ತಿದೆ? ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರಲ್ಲಿ ಜಪ ಯಥಾರ್ಥ ವಾಗಿದೆ? ಯಾರಲ್ಲಿ ಹರಿನಾಮ ಸ್ಮರಣೆ ವಜ್ರದಂತೆ ಅಮೋಘವಾಗಿದೆ? ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ಹರಿ ಶರಣರು? ಕರ್ಮದಿಂದ ಯಾರ ಚಿತ್ತ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಅವರು; ಅಂದರೆ, ಯಾರು ಧಾರ್ಮಿಕರೋ ಅವರು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಶಕ್ತಿಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಪೂರ್ವಕರ್ಮ ಫಲದಿಂದ ಈ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಿತವಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ನಾವು ಜನ್ಮ ತಾಳುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಬಲ್ಲರು? ಭೋಗವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಬಲ್ಲರು? ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ದುಷ್ಕರ್ಮ ಸುಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸುಖಿಸುತ್ತಲೋ ದುಃಖಿಸುತ್ತಲೋ ಇರಬೇಕು. ಭೋಗ ಮತ್ತು ಕರ್ಮವನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಆಗದೆ ಇರುವಾಗ ಸುಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ದುಷ್ಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲವೇ? ಶ್ರೀ ರಾಮಪ್ರಸಾದ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ: “ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಕರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು.”

ಈಗ ನಾವು ಯಾವ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು? ಮೋಕ್ಷಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಒಳ್ಳೆಯದು

೩೨೬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಒಂದು, ಧರ್ಮಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇನ್ನೊಂದು. ಈ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಗೀತಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವನು. ಈ ಮಹಾ ಸತ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೂಗಳ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಸ್ವಧರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಿಂತಿರುವುದು.

ಅದ್ವೈಷ್ಟಾ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಮೈತ್ರಃ ಕರುಣ ಏವ ಚ ||

ನಿರ್ಮಮೋ ನಿರಹಂಕಾರ ಸಮದುಃಖ ಸುಖಃ ಕ್ಷಮೀ || (ಗೀತೆ-೧೨:೧೩)

“ಯಾವನು ಯಾರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸದೆ ಮೈತ್ರಿ ಮತ್ತು ದಯೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವನೋ, ನಾನು, ನನ್ನದು ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಸುಖದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನಾಗಿರುವನೋ, ಇವನು ಮಾತ್ರ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಅರ್ಹ”.

ಕ್ಷೈಬ್ಯಂ ಮಾ ಸ್ಮ ಗಮಃ ಪಾರ್ಥ ನೈತತ್ತ್ವಯ್ಯುಪಪದ್ಯತೇ ||

ಕ್ಷುದ್ರಂ ಹೃದಯದೌರ್ಬಲ್ಯಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವೋತ್ತಿಷ್ಠ ಪರಂತಪ || (ಗೀತೆ-೨:೩)

“ಪಾರ್ಥ, ಹೇಡಿಯಾಗಬೇಡ, ನಿನಗೆ ಇದು ತರವಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಷುದ್ರವಾದ ಹೃದಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತೊರೆದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗು”.

ತಸ್ಮಾತ್ತ್ವಮುತ್ತಿಷ್ಠ ಯಶೋ ಲಭಸ್ವ

ಜಿತ್ವಾ ಶತ್ರೂನ್ ಭುಂಕ್ಷ್ವ ರಾಜಂ ಸಮೃದ್ಧಮ್ ||

ಮಯೈವೈತೇ ನಿಹತಾಃ ಪೂರ್ವಮೇವ

ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರಂ ಭವ ಸಮ್ಯಸಾಚಿನ್ || (ಗೀತೆ-೧೧:೩೩)

“ಆದಕಾರಣ ಏಳು ಅರ್ಜುನ, ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆ. ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಸಮೃದ್ಧ ವಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸು. ಇವರು ಮೊದಲೇ ನನ್ನಿಂದ ಹತರಾಗಿರುವರು, ನೀನು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರನಾಗು”.

ಇತ್ಯಾದಿ ಧರ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಭಗವಂತನ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿರುವನು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯದೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಟ್ಟದ್ದೂ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಯೇ ಇರುವುವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಏನು? ಅದು ಹಾಗೇ ಇರಲಿ. ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಏನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಇರುವುದು ಮೇಲಲ್ಲವೇ? ಅರೆಯೂಟ ಉಪವಾಸಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲವೇ? ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಶುದ್ಧ ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲವೇ? ಹಸು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಕಲ್ಲು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಸು ಹಸುವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು, ಕಲ್ಲು ಕಲ್ಲಿನಂತೆಯೇ ಇರುವುದು. ಮಾನವನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವನು, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವನು; ಆದರೂ ಅವನು ದೇವನೂ ಆಗಬಲ್ಲ. ಎಂದು ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ವಗುಣ ಪ್ರಧಾನಾ

ವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವನೋ ಆಗ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯನಾಗುವನು. ಅವನಿಗೆ ಪರಮಧ್ಯಾನಾವಸ್ಥೆ ಲಭಿಸುವುದು. ರಜೋಗುಣ ಪ್ರಧಾನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎರಡೂ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವನು. ಯಾವ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಮೋಗುಣ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವುದೋ ಆಗ ಪುನಃ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯನಾಗಿ ಜಡನಾಗುವನು. ಹೊರಗಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಸತ್ವಗುಣ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆಯೆ ತಮೋಗುಣ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವಿರಿ? ನೀವೇ ಹೇಳಿ, ನಾವು ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಮೀರಿ, ಕ್ರಿಯಾ ಹೀನರಾಗಿ ಶುದ್ಧ ಸಾಕ್ಷಿಕಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವೆವೆ, ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಾಣಹೀನರಾಗಿ, ಜಡರಾಗಿ, ಕ್ರಿಯಾಹೀನರಾಗಿ, ತಾಮಸಿಕ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವೆವೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನೇ ಕೇಳಿ. ಆಗ ಸತ್ಯ ಏನು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ಮರದ ಸ್ವರೂಪ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಶಾಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರೀ ಭೂತವಾಗಿದೆ. ಅವನ ಶಾಂತಿ ಮಹಾವೀರ್ಯಕ್ಕೆ ಜನನಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಮಹಾ ಪುರುಷನು ನಮ್ಮಂತೆ ಕೈಕಾಲುಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಅವನ ಇಚ್ಛಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸರ್ವಕರ್ಮವೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸತ್ವಗುಣ ಪ್ರಧಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪೂಜ್ಯನು ಅವನು. ಅವನು “ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ” ಎಂದು ಎಲ್ಲರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೂ ಹೋಗಿ ಹೇಳಬೇಕೇನು? ಜಗದಂಬೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕೈಗಳಿಂದ ಅವನ ಲಲಾಟದ ಮೇಲೆ ಚಿನ್ನದ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ “ಈ ಮಹಾ ಪುರುಷನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪೂಜಿಸಿ” ಎಂದು ಬರೆಯುವಳು. ಜಗತ್ತು ತಲೆಬಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು. ಅವನೇ—

ಅದ್ವೈತ್ಯ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಮೈತ್ರಃ ಕರುಣ ಏವ ಚ |

ನಿರ್ಮಮೋ ನಿರಹಂಕಾರಃ ಸಮದುಃಖಸುಖಃ ಕ್ಷಮೀ ||

ಯಾರು ಮಣಮಣ ಎಂದು ಮೂಗಿನಿಂದ ಹೆಂಗಸರಂತೆ ಗುಜುಗುಟ್ಟುವರೋ, ಯಾರ ಧ್ವನಿ ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದೋ, ಹರಿದುಹೋದ ಚಿಂದಿಯ ಬೊಂತೆಯಂತೆ ಯಾರು ಅವರನ್ನು ಒಡೆಯಲಿ, ತೆಪ್ಪಿರುವರೋ, ಅವರು ನಿಮ್ಮತಮ ಶ್ರೇಣಿಯ ತಮೋ ಗುಣದ ಪ್ರಕಾಶ; ಇದು ಮೃತ್ಯು ಚಿಹ್ನೆ, ಇದು ಸತ್ವಗುಣವಲ್ಲ, ಬರೀ ದುರ್ಗಂಧ. ಅರ್ಜುನನಿಗೂ ಅಂತಹ ಅವಸ್ಥೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದು. ಭಗವಂತನ ವದನದಿಂದ ಮೊದಲು ಬಿದ್ದ ಪದಗಳೇ ಪರಿಗಣಿಸಿ: “ಕ್ಷೈಬ್ಯಂ ಮಾ ಸ್ಮ ಗಮಃ ಪಾರ್ಥ ನೈತತ್ತ್ವಯ್ಯುಪಪದ್ಯತೇ” ಎನ್ನುವನು. ನಂತರ “ತಸ್ಮಾತ್ತ್ವಂ ಉತ್ಥಿಸ್ಯ ಯಶೋ ಲಭಸ್ವ” ಎನ್ನುವನು.

ಜೈನ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಮೋಗುಣೋಪಾಸಕರಾಗಿರುವೆವು. ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿನಾಮ ಧ್ವನಿಯು ನಭೋಮಂಡಲವನ್ನು

ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ, ಆದರೆ ದೇವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಿವಿಯನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೇಳಬೇಕು? ಮನುಷ್ಯನೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬೇಕೂಫನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ದೇವರು ಕೇಳುವನೆ? ಈಗ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ: “ಪಾರ್ಥ, ಹೇಡಿತನ ನಿನಗೆ ತರವಲ್ಲ. ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಅನುಭವಿಸು.”

ಈಗ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಮೊದಲು ಈ ತಮಾಷೆಯನ್ನು ನೋಡಿ. ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ದೇವನಾದ ಕ್ರಿಸ್ತ ಹೀಗೆ ಬೋಧಿಸುವನು: “ಯಾರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸಬೇಡಿ; ಒಂದು ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆನ್ನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ. ಕರ್ಮ ಗಿರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು ಅನುವಾಗಿರಿ; ಈ ಪ್ರಪಂಚವು ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುವುದು.” ಆದರೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ನಮ್ಮ ದೇವನು ಹೀಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವನು: “ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕರ್ಮಮಾಡಿ, ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ.” ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿದೆ. ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಏಸುವಿನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಹಾ ರಜೋಗುಣಿಗಳಾಗಿ, ಕಾರ್ಯಶೀಲರಾಗಿ, ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ದೇಶದೇಶಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖಭೋಗಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಆನಂದಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ನಾವು ಗಂಟುಮೂಟೆಕಟ್ಟಿ ಕೋಣೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೀಗೆ ಮೃತ್ಯುಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು. “ನಲಿನೀ ದಲಗತಜಲಮತಿತರಲಂ ತದ್ವಜ್ಜೀವನಮತಿಶಯಚಪಲಂ” – ಮನುಷ್ಯನ ಬಾಳು ಕಮಲಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಲಬಿಂದುವಿನಂತೆ ಅತಿ ಚಂಚಲ, ಕ್ಷಣಿಕ. ಯಮನ ಭಯದಿಂದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಘನೀಭೂತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶರೀರವೆಲ್ಲ ಕಂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಯಮನಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕ್ರೋಧ ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಅದಕ್ಕೇ ಹಲವಾರು ರೋಗರುಜಿನಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟಿರುವುವು. ಗೀತೆಯ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಯಾರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವರು? ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು! ಏಸುವಿನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಯಾರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವರು? ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಂಶಜರು! ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಉಪದೇಶ ನಮಗೆ ದೊರಕುವುದು ವೇದದಲ್ಲಿ. ಇದರ ನಂತರ ಬುದ್ಧ ಕ್ರಿಸ್ತ ಇವರೆಲ್ಲ ಅದನ್ನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವರು. ಅವರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದರು; ಅವರಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಅವರು ಎಲ್ಲ ರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಇದು ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆ ಬಲವಂತದಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಸುಮ್ಮನೆ ತಿಕ್ಕುವುದರಿಂದ ಸೌಂದರ್ಯ ಬರುವುದೇ? ಬಲವಂತದಿಂದ ಪ್ರೇಮ ಹುಟ್ಟುವುದೇ? ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸದವನಿಗೆ, ಅಥವಾ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಲ್ಲದವನಿಗೆ ಬುದ್ಧ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಸ್ತನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದೇನು? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ, ಇಲ್ಲವೆ ನೀವು ನಾಶವಾಗುವಿರಿ, ಎಂಬ ಎರಡೇ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಜನರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ, ಮೋಕ್ಷವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲು ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ದಾರಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ

ಆತಂಕಗಳನ್ನೂ ತಂದೊಡ್ಡಿರುವರು. ಕೇವಲ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಬುದ್ಧ ನಮ್ಮ ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡಿದನು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಗ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ರೋಮಿಗೆ ಸರ್ವನಾಶ ತಂದನು. ದೈವವಶದಿಂದ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಾಚೈಸ್ವಂಟರಾದರು, ಚರ್ಚು ಬೋಧಿಸಿದ ರೀತಿಯ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬೋಧನೆಗೆ ತಿಲತರ್ಪಣ ಕೊಟ್ಟು ಸುಖಿಗಳಾದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಕುಮಾರಿಲನು ಕರ್ಮಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಂದನು, ಶಂಕರ ರಾಮಾನುಜರು ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಪುನಃ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಆಗ ದೇಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ಜಾಗ್ರತಗೊಳಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಡವಾಗುವುದು. ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದೇ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧನು ಅನುಸರಿಸಿದ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವನ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಸರ್ವನಾಶ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು? ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಾನಂತರ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದೆ, ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮೀರಿ?

ಉದ್ದೇಶ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಉಚಿತ ಉಪಾಯದ ಅಭಾವದಿಂದ ಬೌದ್ಧರು ಭರತವರ್ಷವನ್ನು ರಸಾತಳಕ್ಕೆ ಒಯ್ದರು. ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಬೌದ್ಧ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಕೋಪ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಲಿ. ವೈದಿಕ ದಾರಿಯೇ ಉಚಿತವಾದುದು. ಜಾತಿ ಧರ್ಮ, ಸ್ವಧರ್ಮವೇ ವೈದಿಕಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಭಿತ್ತಿ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ನಾನು ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ಕೋಪ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಇಂತಹವರನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಬರುವ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಎಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರು ನೋಡಿ ಒಂದು ಮುಷ್ಟಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡಲಾರರು. ಇಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಭಿಕ್ಷಗ್ರಸ್ಥ ಅನಾಥರಿಗೆ ಪರದೇಶದಿಂದ ಯಾಚಿಸಿ ಏನಾದರೂ ತಂದರೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಅದು ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಬೈಯುತ್ತಾರೆ, ನನ್ನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರೇ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಿತ ದೇಶಬಂಧುಗಳು. ನಮ್ಮ ದೇಶದವರೆಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಇರುವರು. ಇವರನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಹುಚ್ಚರಂತೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಔಷಧಿ ಕೊಡಲು ಹೋದರೆ ಅವರಿಂದ ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಯಾರು ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಅವರು ಗಂಟಲಿಗೆ ತುರುಕುವರೋ ಅವರೇ ಅವರ ನಿಜವಾದ ಸ್ನೇಹಿತರು.

ಜಾತಿಧರ್ಮ, ಸ್ವಧರ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉನ್ನತಿಯ ಉಪಾಯ, ಅದೇ ಮುಕ್ತಿ ಸೋಪಾನ. ಈ ಜಾತಿಧರ್ಮ ಸ್ವಧರ್ಮ ನಾಶವಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಅಧಃಪತನವಾಗುವುದು. ಯಾವುದನ್ನು ಜಾತಿಧರ್ಮ ಸ್ವಧರ್ಮ ಎಂದು ಈಗ ಉನ್ನತ ಜಾತಿಯವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವರೋ ಅದು ಈಗ ಬರೀ ತಲೆಕೆಳಗು. ಇದೊಂದು ಮಹೋತ್ಪಾತ. ದೇಶವನ್ನು ಇದರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಮೇಲಿನ ಜಾತಿಯವರು ನಾವು ಜಾತಿ ಧರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವೆವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಆದರೆ ಇದು ಭ್ರಾಂತಿ; ಅವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ಆಚಾರವನ್ನೇ ವೇದೋಕ್ತ ಸನಾತನಧರ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಅವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವರು. ನಾನು ಗುಣಗತ ಜಾತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಂಶಗತ, ಜನ್ಮಗತ ಜಾತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಗುಣಗತ ಜಾತಿಯು ಪುರಾತನವೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ತಲೆಗಳ ನಂತರ ಇದು ವಂಶಗತವಾಗುವುದು. ಇದು ಶೋಚನೀಯ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನ ಜೀವನದ ಪ್ರಾಣನಾಡಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವೇಕೆ ಈ ಅವನತಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು? ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ “ಸಂಕರಸ್ಯ ಚ ಕರ್ತಾಸ್ಯಾ ಮುಪಹನ್ಯಾಮಿಮಾಃ ಪ್ರಜಾಃ” – ಆಗ ನಾನು ವರ್ಣಸಂಕರಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾಗಿ ಇವರು ನಾಶವಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಿದೆ? ಎಂದರೆ ಇಂತಹ ಘೋರ ವರ್ಣಸಂಕರ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು? ಎಲ್ಲ ಬಣ್ಣ ಏತಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪಾಯಿತು? ಸತ್ವಗುಣವು ರಜೋಗುಣ ಪ್ರಧಾನವಾದ ತಮೋಗುಣ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು? ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಥೆ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಾತಿಧರ್ಮವು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ದೇಶವು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸತ್ಯವಾದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾವುದು? ಈಗ ಜಾತಿಧರ್ಮ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ನೀವು ಯಾವುದನ್ನು ಈಗ ಜಾತಿಧರ್ಮವೆನ್ನುತ್ತೀರೋ ಅದು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ. ನೀವು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮ ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಿ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಜಾತಿ ಧರ್ಮವೆನ್ನುತ್ತಾರೋ ಅದು ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೆ ಪುನಃ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ಆಗ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದು. ನಾನು ಯಾವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವೆನೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನು. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಆಮದಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಆಚಾರಕ್ಕೆಲ್ಲ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದೇಶ ಬಂಧುಗಳು ಅದನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಹಭಾಸ್ ಎಂದರೆ ಸಾಕು. ನಿಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕೆಸರು ಬಿದ್ದರೆ ಅದು ನನಗೂ ಬೀಳುವುದು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ ಎಂದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿರುವೆವು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಮತ್ತು ಮಹಾಪುರುಷರ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಬಲದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳೂ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪ್ರತಿಜನಾಂಗದ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಇರುವ ರೀತಿ ನೀತಿ

ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದುವೆಲ್ಲವೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಲ್ಲದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿ ನಾಶವಾಗಲಿ, ಇದರಿಂದ ಆತಂಕವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಘಾತವಾಗುವುದೋ ಆಗ ಆ ಜನಾಂಗ ನಾಶವಾಗುವುದು.

ನಾವು ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸಿಯ ಪ್ರಾಣ, ಪಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಆ ಪಕ್ಷಿ ನಾಶವಾಗುವವರೆಗೂ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ಆ ರಾಕ್ಷಸಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನಾಂಗದ ಜೀವನವೂ ಹೀಗೆ. ಯಾವುದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಯಥಾರ್ಥ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಎಂದು ಅಘಾತ ಬರುವುದೋ ಆಗ ಬಹಳ ವೇಗದಿಂದ ಪ್ರತಿಘಾತ ಬರುವುದು.

ಮೂರು ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡೋಣ. ಅವುಗಳ ಇತಿಹಾಸ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಚಯವಿದೆ. ಅವೇ ಫ್ರೆಂಚ್, ಆಂಗ್ಲೀಯ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗ ಗಳು. ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಫ್ರೆಂಚ್ ಜನಾಂಗದ ಮೇರು ದಂಡ. ಫ್ರೆಂಚ್ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ; ಗೌಣಗಾಡದೆ ಸಹಿಸುವರು. ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇನೆಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ; ಅವರು ಗೌಣಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಂದು ಅವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಇತರರು ಕೈ ಹಾಕುವರೋ ಆಗ ಇಡೀ ಜನಾಂಗವು ಉನ್ನತರಂತೆ ಪ್ರತಿಘಾತಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು. ಯಾರಿಗೂ ಅವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಫ್ರೆಂಚ್ ಜನಾಂಗದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮೂಲಮಂತ್ರ. ಜ್ಞಾನಿ, ಮೂರ್ಖ, ದರಿದ್ರ, ಧನಿಕ, ಉಚ್ಚವರ್ತಿಯ, ನೀಚವರ್ತಿಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸಮಾನ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಯಾರು ಅದರ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವರೋ ಅವರು ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಆಂಗ್ಲೀಯರ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವೈಶ್ಯನ ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಧಾನ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರಿಗೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ. ಇಂಗ್ಲಿಷರು ತಮ್ಮ ರಾಜನ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ವರ್ಗದವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ರಾಜನಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಸು ಕೊಡ ಬೇಕಾದರೂ ಅದರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವರು. ರಾಜನಿರುವನು; ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವನನ್ನು ಆದರಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅವನು ಏನಾ ದರೂ ದುಡ್ಡು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಪ್ರಯೋಜನ ಇದರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಅವನು ನೋಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮಾತ್ರ ಕಾಸು ಬಿಚ್ಚುವನು. ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ರಾಜನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಜನರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಅದ ರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ವಿಪ್ಲವವಾಗಿ ಜನರು ರಾಜನನ್ನೇ ಕೊಂದರು.

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯವೆಂದು ಹಿಂದೂ ಹೇಳುವನು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮುಕ್ತಿ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಗುರಿ. ವೈದಿಕ, ಜೈನ, ಬೌದ್ಧ, ದ್ವೈತ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ, ಎಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ

ಏಕಮತೀಯರು. ಮುಕ್ತಿಭಾವನೆಯ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಹಿಂದೂ ಸುಮ್ಮನೇ ಇರುವನು. ನೀವು ಅದರ ತಂಟೆಗೆ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ವನಾಶ ಸಿದ್ಧ. ಅವನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ದೋಚಿ, ಅವನನ್ನು ಒದೆಯಿರಿ, ಅವನನ್ನು ಗುಲಾಮ ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ, ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಕ್ತಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಾವಾಗಲೂ ತೆರೆದಿರಿ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಪಠಾಣರು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಹೋದರು. ಯಾರೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಅವರು ಕಣಕಿದರು. ಆದರೆ ಮೊಗಲರ ರಾಜ್ಯ ಬಲವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮೊಗಲರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಕಣಕಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳೇ ಮೊಗಲರ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದರು. ಜಹಾಂಗೀರ್, ಷಾಜಹಾನ್, ದಾರಶುಕೋ, ಇವರ ತಾಯಂದಿರು ಹಿಂದೂಗಳು. ಆದರೆ ನೋಡಿ! ಭಾಗ್ಯಹೀನ ಔರಂಗಜೇಬನು ಎಂದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಆಘಾತವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನೂ ಆಗ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೊಗಲರಾಜ್ಯ ಸ್ವಪ್ನದಂತೆ ಮಂಗಳಮಾಯವಾಯಿತು. ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಭದ್ರವಾಗಿ ಇರುವರು? ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಣಕಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಂದು ಪಾದ್ರಿಗಳ ಪಡೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣಕಿತೂ ಆಗ 1857ನೇ ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆಯಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವರೋ, ಇದನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವರೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಅವರ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಚ್ಯುತಿಯಿಲ್ಲ. ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ದೂರದರ್ಶಿ ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವರು. ಲಾರ್ಡ್ ರಾಬರ್ಟ್‌ನ “ಭಾರತದಲ್ಲಿ 41 ವರುಷಗಳು” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ.

ಆ ರಾಕ್ಷಸಿಯ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ನಾಶಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ದೇಶವು ಎಷ್ಟು ಆಪತ್ತು ವಿಪತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುವುದು. ಒಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸನು ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಾಣವನ್ನು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನು? ಉಳಿದ ದೇಶಗಳಂತೆ ಅವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಡಬಾರದು? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವನು. ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸುಲಭ. ಕೇವಲ ತರ್ಕಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಧರ್ಮ, ಕರ್ಮ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಮಿಥ್ಯವೆಂದು ವಾದಿಸಿದರೂ ಏನು ಆಗುವುದು ನೋಡಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದೇ ಬೆಂಕಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ತಾಳುವಂತೆ, ಒಂದೇ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯು ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಂತೆ, ಆಂಗ್ಲೇಯರಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಸ್ತಾರದಂತೆ, ಹಿಂದೂಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಲಾಭೇಚ್ಛೆಯಂತೆ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿರುವುದು. ಈ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಫ್ರೆಂಚರ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲೇಯರ ಶೀಲವು ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ.

ಇದೇ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಲೇ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟದ ಏಳು ಬೀಳುಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಹಿಂದೂಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೀಲವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗಂಭೀರವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಸುಲಭವೋ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಕಸಿಗೊಳಿಸಿದ ವಿದೇಶೀ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಸುಲಭವೋ? ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ. ಆಂಗ್ಲೇಯ ತನ್ನ ಯೋಧ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತೊರೆದು ಧರ್ಮವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಏಕೈಕ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಾಂತರಾಗಿ, ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತರಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು?

ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಶ ಇದು. ಈ ನದಿಯು ಉಗಮಸ್ಥಾನವಾದ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿ ಹರಿದುಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದೇ? ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಪರಿಣಾಮವೇ, ನೀರು ಅಲ್ಲಿ ಹರಿದು, ವೃಥಾವಾಗಿ, ಕೊನೆಗೆ ನದಿ ಬತ್ತಿಹೋಗುವುದು. ನದಿ ಹೇಗಾದರೂ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರುವುದು. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಮುಂಚೆಯೇ ತಡವಾಗಿಯೇ ಆಗಬಹುದು. ಶುಭ್ರ ಸುಂದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹರಿದೋ ಇಲ್ಲವೇ, ಮಲಿನವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹರಿದೋ ಕೊನೆಗೆ ಕಡಲನ್ನು ಸೇರುವುದು. ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಕಾಲದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನವು ತಪ್ಪು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಈಗ ಬೇರಾವ ಉಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಶೀಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅದು ಮೃತ್ಯುವಿನಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವುದು.

ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದರ್ಶವು ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಮೊದಲು ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಅಧ್ಯಯನ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಅವನ್ನೇ ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ. ನಂತರ ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪುರಾಣ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ. ಅನಂತರ ಸಮಸ್ತ ಭಾರತ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ. ಅಲ್ಲಿಯ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಜನರ ಹಲವು ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ. ಬುದ್ಧಿವಂತರಂತೆ ನೋಡಿ, ದಡ್ಡರಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಆಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಈ ಜನಾಂಗ ಬದುಕಿದೆ, ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಚೇತನವು ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಬೂದಿಯು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಂಡರೂ, ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನದ ಚಿಂತೆಯು ಉರಿಯುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಾಣ ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ ಧರ್ಮ, ಭಾವ ಧರ್ಮ; ನಿಮ್ಮ ರಾಜನೀತಿ, ಸಮಾಜ ನೀತಿ, ನಗರ ನಿರ್ಮಾನೀಕರಣ, ಪ್ಲೇಗ್ ನಿವಾರಣೆ, ದುರ್ಭಿಕ್ಷಪೀಡಿತರಿಗೆ ಅನ್ನದಾನ ಹಿಂದಿ ನಿಂದಲೂ ಹೇಗೆ ಜರುಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಜರುಗುವುದು, ಅದೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲಕ, ಅನ್ಯಥಾ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಸುಮ್ಮನೇ ಕೂಗಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಯಮ ಒಂದೇ. ಯಾವುದನ್ನು ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿವಂತರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದವರು ಕುರಿಮಂದೆಯಂತೆ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸು

ವರು. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೆ! ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್, ಸೆನೇಟ್, ಮತ ಚಲಾವಣೆ, ಬಹುಮತ, ಮತಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿರುವೆನು. ಯಾವುದನ್ನು ಶಕ್ತಿವಂತನಾದವನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಉಳಿದವರು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಭರತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ವಂತರಾರು? ಯಾರು ಧರ್ಮವೀರರೋ ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ನಾಯಕರು. ಹೊಸ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರೇ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವರು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುವೆವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ನೆಂದರೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಹುಮತ, ಓಟು, ಮತಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಮುಂತಾದ ಗಲಭೆ ತಿಕ್ಕಾಟಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಓಟು, ಮತಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಪಶ್ಚಿಮದ ಜನರಿಗೆ ದೊರಕುವ ಶಿಕ್ಷಣ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಯೂರೋಪ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ, ರಾಜಕೀಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಚೋರರು ಬಡವರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿ ತಾವು ಮಾತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ, ಆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಪಟ, ಲಂಚಕೋರತನ, ಹಗಲು ದರೋಡೆ, ಇವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಹತಾಶರಾಗುವಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೇ ಹಾಲನ್ನು ತಂದರೂ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡದಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನಸಂದಣಿ ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿದೆ; ಬಡ ಪತಿವ್ರತಾ ನಾರಿಯರ ಮಾನರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒಂದು ಚೂರು ವಸ್ತ್ರವಿಲ್ಲ, ಗಣಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವೇಷಭೂಷಣಗಳಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವರು; ಹಣವಂತರು ರಾಜಶಾಸನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಾನಂದದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು; ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುತ್ತಿರುವರು; ಜನಗಳನ್ನು ಸೈನಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ದೇಶ ದೇಶಾಂತರ ಗಳಿಗೆ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವರು. ಅವರು ಗೆದ್ದರೆ ಸೋತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಬರುವ ಧನ ಧಾನ್ಯ ಇವರಿಗೆ ದೊರಕುವುದು. ಆದರೆ ಆಶ್ರಿತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು! ಸಾಯುವುದೇ ಅವರ ಹಣೆಯ ಬರಹ. ಇದು ರಾಜಕೀಯ! ಮಿತ್ರರೆ! ನೀವು ಗಾಬರಿಯಾಗಬೇಡಿ; ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾಗಬೇಡಿ.

ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡುವನೋ ಅಥವಾ ನಿಯಮವು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದೋ? ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹಣವನ್ನು ಮಾಡುವನೋ ಅಥವಾ ಹಣವು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದೋ? ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೀರ್ತಿ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಥವಾ ಕೀರ್ತಿ ಗೌರವಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುವೋ?

ಮಿತ್ರರೆ! ಮೊದಲು ಮಾನವರಾಗಿ, ಆಗ ಉಳಿದುದೆಲ್ಲ ತಮಗೆ ತಾವೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳನ್ನು ತೊರೆಯಿರಿ, ಸದುದ್ದೇಶ, ಸತ್ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಧೈರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ. ನೀವು ಪರಸ್ಪರರ ವಿರುದ್ಧ ಬೊಗಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ. “ತುಲಸಿ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಜಗತ್ತು ನಕ್ಕಿತು, ನೀನು ಅತ್ತೆ; ಹಾಗೆಯೇ ನೀನು ತೆರಳುವಾಗ ನೀನು ನಗು, ಜನ ಅಳಲಿ.” ನೀವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ

ಮನುಷ್ಯರು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಮಿತ್ರರೆ, ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು. ನಾವು ಅನ್ಯ ಜನಾಂಗ ದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಕಲಿಯುವುದು ನಿಜವಾಗಿ ಇರುವುದು. ಯಾರು ತಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರೆಗೂ ಅವರು ಮರಣೋನ್ಮುಖರಾಗು ವರು. ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರವು ತಾನು ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದೋ, ಅದು ಅವನತಿಗೆ ಅತಿ ನಿಕಟದಲ್ಲಿದ್ದುವುದು. ಬದುಕಿರುವವರೇ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಯಾವುದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅದು ನಿಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ತಿರುಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸದೆ ಉಳಿದವರಿಂದ ಕಲಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಊಟ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಒಂದೇ. ಆದರೆ ನಾವು ಭೋಜನಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಅವರು ಕುರ್ಚಿ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಭೋಜನ ಮಾಡುವರು. ನಾನು ಅವರಂತೆ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಯಮಯಾತನೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಅವರ ಭೋಜನವನ್ನು ನಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ನಾವು ವಿದೇಶೀಯರಿಂದ ಏನನ್ನಾ ದರೂ ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ವಾಸ್ತವಿಕ ಜನಾಂಗದ ತತ್ವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಅವ ರೊಂದಿಗೆ ಅವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ; ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವನೆ ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾಡುವನೆ? ಪ್ರತಿಭಾವಂತನು ಎಂತಹ ಪೋಷಕಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ, ನನ್ನಂತಹ ಮೂಢನು ಅಗಸರ ಕತ್ತೆಯಂತೆ ಎಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯ ಗಂಟನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಗೌರವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ರೀತಿನೀತಿಗಳು

ಈ ಮುನ್ನುಡಿ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ತುಲನೆಮಾಡುವುದು ಸುಲಭ. ಅವರು ಯೋಗ್ಯರೆ, ನಾವು ಯೋಗ್ಯರೆ, ಯಾರನ್ನು ಹೊಗಳುವುದು, ಯಾರನ್ನು ತೆಗಳುವುದು. ತ್ರಾಸಿನ ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ಸಮನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣದಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಭಿನ್ನತೆ ಇವೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮನುಷ್ಯನು ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದ ಆಗಿರುವನು: ಶರೀರ, ಮನಸ್ಸು, ಆತ್ಮ. ಮೊದಲು ಶರೀರದ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದೇ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಹೊರಗಿನ ವಸ್ತು.

ನೋಡಿ; ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಭೇದವಿದೆ; ಮುಖ, ಕೂದಲು, ಎತ್ತರ, ಬಣ್ಣ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವರ್ಣಸಂಕರ. ಶೀತ ಮತ್ತು ಉಷ್ಣದೇಶದ ಹವಾಗುಣದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೋ ಆಗುವುದು. ಆದರೆ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಪಿತ್ತಗಳು. ಅತಿ ಶೀತ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕಷ್ಟ ಬಣ್ಣದವರಿರುವರು. ಅತಿ ಉಷ್ಣ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಗೌರವರ್ಣದವರಿರುವರು. ಕೆನಡಾ ದೇಶದ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಧ್ರುವದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಎಸ್ಕಿಮೋ ಜನರು ಅಷ್ಟೇನೂ ಬಿಳುಪಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿಷುವದ್ರೇಕೆಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಬೋರ್ನಿಯೋ, ಸಿಲೆಬಿಸ್ ದ್ವೀಪವಾಸಿಗಳ ಬಣ್ಣ ಬಿಳುಪು.

ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀತ್ಯಾ, ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯರು, ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಚೀನ, ಹೂಣ, ದರದ, ಪಹಲಾವ, ಯವನ, ಶಕ ಇವರೆಲ್ಲ ಆರ್ಯರು. ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚೀನಾ ಜನಾಂಗ ವರ್ತಮಾನ ಚೀನೀಯರಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಚೀನೀಯರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗ ಚೀನೀ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜನಾಂಗವಿತ್ತು. ಯಾವುದನ್ನು ದರದಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಆಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಗುಡ್ಡದ ಜನಾಂಗ. ಅದು ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಚೀನಾ ಜನಾಂಗದ ಕೆಲವರು ಇನ್ನೂ ಇರುವರು. ದರದ್‌ಸ್ಥಾನ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ರಾಜತರಂಗಿಣಿ ಎಂಬ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೆ ದರದರಾಜನ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪರಿಚಯವಾಗುವುದು. ಹೂಣರೆಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ಜನಾಂಗ ಬಹುಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಭಾರತವರ್ಷದ ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ತಿಚೆಟ್ಟಿನವರು ಹೂಣರೆಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಹ್ಯೂನರು.

ಮನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಹೂಣರು ಆಧುನಿಕ ತಿಬೆಟ್ಟಿನವರಲ್ಲ, ಆಧುನಿಕ ತಿಬೆಟ್ಟಿನವರು ಪೂರ್ವದ ಆರ್ಯಹೂಣರು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದಿಂದ ಬಂದ ಒಂದು ಮೊಗಲ್ ಜಾತಿಯ ಸಂಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದು.

ಪ್ರೆಜ್ಜಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡ್ಯೂಕ್‌ಡಿ ಆರ್ಲೆಯನ್ ಎಂಬ ರಷ್ಯನ್ ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಚ್ ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಮತದಲ್ಲಿ ತಿಬೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಮುಖಚರ್ಯೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರನ್ನು ಹೋಲುವ ಜನರಿರುವರು. ಗ್ರೀಕರನ್ನು ಯವನರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಯವನರೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಹಲವು ವಾದವಿವಾದ ಎದ್ದಿವೆ. ಕೆಲವರು ಅಯೋನಿಯ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗ್ರೀಕರಿಗೆ ಯವನರೆಂಬ ಹೆಸರು ಎನ್ನುವರು. ಅಶೋಕನ ಪಾಳೆಭಾಷೆಯ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳು ಅವರನ್ನು ಯೋನರೆಂದು ಕರೆಯುವುವು. ಈ ಯೋನ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ಯವನ' ಬಂದಿತೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಕೆಲವು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯವನವೆಂಬುದು ಗ್ರೀಕರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲ ತಪ್ಪು. ಯವನವೇ ಆದಿಶಬ್ದ. ಕೇವಲ ಹಿಂದೂಗಳು ಮಾತ್ರ ಯವನರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪುರಾತನ ಈಜಿಪ್ಟ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯಾದವರೂ ಕೂಡ ಗ್ರೀಕರನ್ನು ಯವನರೆಂದೇ ಕರೆದರು. ಪಹಲ್ವಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಪರ್ಷಿಯನರು. ಅವರು ಪಹಲ್ವಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಖಿಶ್ ಎಂದರೆ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅರೆನಾಗರಿಕ ಆರ್ಯ ಜನಾಂಗ. ಈಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ಅದೇ ಹೆಸರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ತಮಾನ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು ಖಿಶ್ ವಂಶಜರು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅನಾಗರಿಕರಾದ ಆರ್ಯರೆಲ್ಲ ಖಿಶ್ ಜನರು.

ಆಧುನಿಕ ಪಂಡಿತರ ಮತದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರು ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದವರು, ಕಪ್ಪು ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಕೂದಲು, ನೇರವಾದ ಮೂಗು ಮತ್ತು ವಿಶಾಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವರು. ಕಪಾಲದ ರಚನೆಯು ಕೂದಲ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಉಳಿದ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಮಿಶ್ರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಬಣ್ಣವೂ ಕಪ್ಪಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಶುದ್ಧ ಆರ್ಯರು, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಮಿಶ್ರ ವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವರು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಕಪ್ಪಾಗಬೇಕು? ಯೂರೋಪಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರಬೇಕು: ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಕೆಂಪು ಕೂದಲಿದ್ದು ಬರು ಬರುತ್ತಾ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೆಂಪುಕೂದಲು, ನೀಲಿ ಅಥವಾ ಕಂದುಬಣ್ಣದ ಕಣ್ಣುಗಳಿವೆ.

ಪಂಡಿತರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚಿಸಲಿ. ಹಿಂದೂಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಆರ್ಯರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಶುದ್ಧ ಅಥವಾ ಮಿಶ್ರಿತ ರಕ್ತದವರಾಗಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಆರ್ಯರು. ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರಿಗೆ ನಾವು ಕಪ್ಪಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಕರೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೇನು?

ಬೆಳ್ಳಗಿರಲಿ, ಕಪ್ಪಗಿರಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹಿಂದೂಗಳು ಸುಂದರಾ ಕೃತಿಯುಳ್ಳವರು. ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶದವರ ಬಗ್ಗೆ ಜಂಬಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿರುವಷ್ಟು ಮತ್ತಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವರು? ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿ, ಉಳಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಲಕರಣೆಬೇಕು. ಆದರೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಸಾಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶರೀರದ ಅಧಿಕಾಂಶ ಹೊರಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು. ಉಳಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗಾದರೂ ಬಟ್ಟೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕುರೂಪಿಗಳೂ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು.

ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ನಮಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಮೇಲು. ಅಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತು ವರುಷದ ಪುರುಷ, ಐವತ್ತು ವರುಷದ ಸ್ತ್ರೀ ಇನ್ನೂ ಯುವಕರು. ನಿಜ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶುಭ್ರ ವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದುದೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಬಲಾಢ್ಯ ಜಾತಿಗಳಿವೆ. ಗೂರ್ಖಾ, ಪಂಜಾಬಿ, ಜಾಟ್, ಆಫ್ಘಿ ದಿ ಮುಂತಾದವರಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ. ನಂತರ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಓದಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮದುವೆ, ಕ್ಷತ್ರಿಯನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು, ವೈಶ್ಯನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೂ ನಮಗೂ ಆಯುಸ್ಸು, ಬಲ, ವೀರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ನಾವು ನೆಲವು ವರ್ಷ ಮುಟ್ಟುವುದರಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಬಲ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವನತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಇಳಿದಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಅದೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ಆಗತಾನೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರು.

ನಾವು ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳು, ನಮ್ಮ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾಂಶ ಜೀರ್ಣಕೋಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ಮುದುಕ ಮುದುಕಿಯರು ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಜಾಡ್ಯದಿಂದ ಸಾಯುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು. ಅವರು ರೋಗದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ವೃದ್ಧರು ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಾಡ್ಯದಿಂದ ಮೃತ ರಾಗುವರು. ಒಬ್ಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೀಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿರುವರು: ಜೀರ್ಣಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೋಗಿಗಳು ನಿರುತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿ ವೈರಾಗ್ಯದ ಕಡೆ ತಿರುಗುತ್ತಾರೆ; ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿರುವ ದೇಹದ ಭಾಗದ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾದವರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ತನಕ ಆಸೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವುದು. ಕಾಲರಾ ರೋಗಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೆ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ನಡುಗುತ್ತಾನೆ. ಕ್ಷಯರೋಗಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ತಾನು ಗುಣಮುಖಿಯಾಗುವನೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವನು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಭಾರತೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೃತ್ಯುಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯದ ಭಾವವನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವುದು! ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ನನಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಇದು ಆವಶ್ಯಕ ವಿಚಾರಣೀಯ ವಿಷಯ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂದಲು ಹಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖಾಯಿಲೆ ಕಡಿಮೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಲ್ಲು ಇರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ದರೂ ಬೋಳು ತಲೆ ಹೆಚ್ಚು. ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಒಡವೆ ಧರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂಗು ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಸೊಂಟವನ್ನು ಬಿಗಿದು ವಿಕಾರಮಾಡಿ, ಪಿತ್ತಕೋಶ ಯಕೃತ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಡತಣೆ ತಂದು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಯಮಯಾತನೆ ಅನುಭವಿಸುವರು. ಜೊತೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಹೊತ್ತಿರುವ ಬಟ್ಟೆಯ ಭಾರ ಬೇರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪೋಷಾಕು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ. ಕೆಲವು ಧನಿಕ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಉಡುಪನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರ ಪೋಷಾಕು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸೀರೆ, ಪುರುಷರ ಪಂಚೆ, ಉತ್ತರಿಯ, ಪೇಟಕ್ಕೆ ಸರಿ ಸಮಾನವಾದುದು ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನೆನೆನೆಯಂತೆ ಬೀಳುವ ಪೋಷಾಕಿನ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮುಂದೆ ಬಿಗಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಬರೆ ನೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅವೆಲ್ಲ ಹಾಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅವರ ಷೋಕಿ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಷೋಕಿ ಒಡವೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಷೋಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಟ್ಟೆಯ ಕಡೆಗೂ ಹೋಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪೋಷಾಕಿನ ಸೌಂದರ್ಯದ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ಯಾರಿಸ್, ಪುರುಷರಿಗೆ ಲಂಡನ್. ಪ್ಯಾರಿಸಿನ ನರ್ತಕಿಯರು ಹೊಸ ಹೊಸ ಷೋಕಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಧಾವಿಸುವರು. ಆಗ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಹೊಸ ಪೋಷಾಕನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರುವರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಖರ್ಚುಮಾಡುವರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನವ ಪೋಷಾಕನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಅವರಿಗೊಂದು ಕಲೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕೂದಲಿಗೆ ಯಾವ ಪೋಷಾಕು ಹೋಲುತ್ತದೆ, ಆಕೆಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಪೋಷಾಕನ್ನು ಹೊಲಿಯುವರು. ಉಚ್ಚ ಶ್ರೇಣಿಯ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ, ಉಳಿದವರೂ ಅದನ್ನೇ ಧರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಜಾತಿ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗುವರು! ಇದೇ ಫ್ಯಾಷನ್! ಈ ಫ್ಯಾಷನ್ ಕೂಡ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ವರ್ಷದ ನಾಲ್ಕು ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ಯಾರು ಶ್ರೀಮಂತರೋ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಷಾಕನ್ನು ಹೊಲಿಸುವರು. ಯಾರು ಮಧ್ಯಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರುವರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಹೊಲಿಸುವರು; ಅಥವಾ ತಾವೇ ಹೊಲಿದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಹೊಸ ಫ್ಯಾಷನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನದರ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೆ ತಾವೇ ಈ ಹಿಂದಿನ ಉಡುಪನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೊಸದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವರು. ಶ್ರೀಮಂತರು ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಪೋಷಾಕನ್ನು ಆಶ್ರಿತರಿಗೆ ಮತ್ತು ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವರು, ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯವರಾದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾರಿಬಿಡುವರು. ಈ ಮಾದರಿ ಬಟ್ಟೆಯು

ಯೂರೋಪಿನ ಆಶ್ರಿತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಆಫ್ರಿಕ, ಏಷ್ಯ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಿಕರಿಗೆ ಹೋಗುವುವು. ಅತಿ ಶ್ರೀಮಂತರು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಿಂದ ತಮ್ಮ ಪೋಷಾಕನ್ನು ತರಿಸುವರು. ಉಳಿದವರು ಅದರಂತೆ ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಹೊಲಿಸುವರು. ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಟೋಪಿ ಮಾತ್ರ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕು. ಆಂಗ್ಲೀಯ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನ್ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪೋಷಾಕು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಫ್ಯಾಷನ್ನನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಉಳಿದ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವರು. ಬಹುಪಾಲು ಆಂಗ್ಲೀಯ ಪುರುಷರು ಉತ್ತಮ ಪೋಷಾಕನ್ನು ಧರಿಸುವರು. ಅಮೇರಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಂದರ ಪೋಷಾಕನ್ನು ಧರಿಸುವರು. ಅಮೇರಿಕಾ ಸರಕಾರ ಆಮದಾಗಿ ಬರುವ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸುಂಕವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರೂ ಅಮೇರಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನ ಪೋಷಾಕನ್ನೂ, ಪುರುಷರು ಲಂಡನ್ನಿನ ಪೋಷಾಕನ್ನೂ ಕೊಳ್ಳುವರು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಬಣ್ಣದ ಉಣ್ಣೆಯ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿರುವರು. ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪೋಷಾಕನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರುವರು, ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಅವರ ಪೋಷಾಕು ಅತಿ ಆಧುನಿಕವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನರು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವರು! ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೋಷಾಕಿನ ಫ್ಯಾಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಒಡವೆಯ ಫ್ಯಾಷನ್ ಇದೆ. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ರೇಶ್ಮೆ, ಉಣ್ಣೆ, ಅರಳೆಬಟ್ಟೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಜನರ ಪೋಷಾಕು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತಿದೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಗಮನಿಸುವರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಾವೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಫ್ಯಾಷನ್ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಜನರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವರು. ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಜನರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾದರೆ ಅವನು ಶ್ರೀಮಂತನಾದಂತೆಯೆ. ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ನೆಪೋಲಿಯನ್ನಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನ ರಾಣಿ ಯೂಜಿನಿ ಪಶ್ಚಿಮದ ವೇಷಭೂಷಣದ ಅಧಿಷ್ಠಾತ್ರಿ, ದೇವಿಯಾಗಿದ್ದಳು, ಅವಳಿಗೆ ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಶಾಲು ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಶಾಲುಗಳನ್ನು ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಯೂರೋಪಿಗೆ ರವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಪತನವಾದ ಮೇಲೆ ಫ್ಯಾಷನ್ ಬದಲಾಗಿ ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಶಾಲುಗಳಿಗೆ ಗಿರಾಕಿಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವರ್ತಕರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಳೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮವರು ಸಮಯಾನುಸಾರ ಯಾವುದು ಹೊಸ ಫ್ಯಾಷನ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಜನರು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಶ್ಮೀರದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವರ್ತಕರು ಗರೀಬರಾದರು.

ಇದೇ ಪ್ರಪಂಚ. ಯಾರು ಜಾಗೃತರಾಗಿರುವರೋ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರುವರು; ಯಾರು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವರು. ಒಬ್ಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕಾಯುವನು ಎಂದಿರುವಿರೇನು? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊಸಹೊಸ ಪೋಷಾಕನ್ನು ತಯಾರಿಸುವರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹತ್ತು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡಿ, ಇನ್ನೂರು

ಕೈಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಇರುವರು. ನಮ್ಮವರು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಹಳೆಯ ಜಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸದಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ವಂತಿಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಶಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಕೂಗು ದೇಶ ದಾದ್ಯಂತವೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಇದು ಯಾರ ತಪ್ಪು? ನಮ್ಮದು. ಇದರ ಪರಿಹಾರ ಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅರಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆವು. ನಿಮ್ಮ ಬಿಲಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಪಂಚ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಅಗ ಜ್ಞಾನನೇತ್ರ ತೆರೆದು ಅವಶ್ಯಕ ಕರ್ತವ್ಯ ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊಳೆಯುವುದು. ದೇವಾಸುರರ ಪ್ರಸಂಗ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದೇವತೆಗಳು ಆಸಿಕರು, ಅವರಿಗೆ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ, ಈಶ್ವರ, ಪರಲೋಕ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದವು. ಅಸುರರು ಈಗಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ ಶರೀರವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ದೇವತೆಗಳು ಮೇಲೋ, ಅಸುರರು ಮೇಲೋ, ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪುರಾಣವನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅಸುರರು ಮನುಷ್ಯರನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತ ವೀರರಾಗಿದ್ದರು. ದೇವತೆಗಳು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಸುರರಿಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ದೇವತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಅಸುರರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬೇಕು.

ಮೊದಲು ಇಬ್ಬರ ದೇಹಶೌಚದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನೋಡುವ. ಪವಿತ್ರವಾದುದೆಂದರೆ ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಶುದ್ಧಿ. ದೇಹ ಶುದ್ಧಿ ನೀರಿನಿಂದ ಆಗುವುದು. ಹಿಂದೂಗಳಷ್ಟು ದೇಹವನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿ ಇಡುವವರು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು ಅಪರೂಪ, ಇವರಂತೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವವರೇ ವಿರಳ. ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸ್ನಾನಮಾಡುವುದನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವರು. ಈಗಲೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿ, ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಆಗ ತಮ್ಮ ಒಳಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸ್ನಾನಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ! ಜರ್ಮನರು ವಾರಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ; ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ದಿನ! ಸ್ಪೇನ್ ಮತ್ತು ಇಟಲಿ ಶಾಖವಾದ ದೇಶ. ಆದರೂ ಸ್ನಾನಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ತಿನ್ನುವರು. ಬೆವರು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸುರಿಯುವುದು. ಆದರೂ ಸ್ನಾನವಿಲ್ಲ. ಅವರ ದುರ್ಗಂಧಕ್ಕೆ ಭೂತಗಳೂ ಓಡಿಹೊಗಬೇಕು, ಮನುಷ್ಯರ ಪಾಡೇನು! ಸ್ನಾನವೆಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು? ಕೈಕಾಲು, ಮುಖ, ಹೊರಗೆ ತೋರುವ ಭಾಗವನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದು. ಸಭ್ಯತೆಯ

ರಾಜಧಾನಿ, ಭೋಗ ವಿಲಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗ, ಶಿಲ್ಪ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಪ್ಯಾರಿಸಿಗೆ ನನ್ನ ಶ್ರೀಮಂತ ಸ್ನೇಹಿತನು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅರಮನೆಯಂತೆ ಇರುವ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಳಿದುಕೊಂಡೆವು. ರಾಜ ಭೋಗದಂತೆ ಊಟ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸ್ನಾನದ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲ. ಎರಡು ದಿನ ಹೇಗೋ ತಾಳಿಕೊಂಡು ಕೊನೆಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ ವಾಗಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ “ಈ ರಾಜಭೋಗ ನಿನಗೇ ಇರಲಿ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಇಷ್ಟು ಶಾಖ, ಆದರೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿಯಂತೆ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ” ಎಂದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ದುಃಖಿತನಾಗಿ ಹೋಟೆಲಿನ ಯಜಮಾನನ ಮೇಲೆ ಕುಪಿತನಾದನು. ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ಇರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆನು. ಎಲ್ಲೂ ಸ್ನಾನಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸ್ನಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಬೇಕು. ಆ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬ ಮುದುಕಿ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಮೃತಳಾದಳೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಇತ್ತು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಲಿ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕಾರಣ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಜೀವನ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಬಾರಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ನೀರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದುದರಿಂದ ಆದ ಶಾಕ್‌ನಿಂದ ಆಕೆ ಮೃತಳಾಗಿರಬೇಕು! ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ರಷ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಜನರು ತುಂಬ ಕೊಳಕು. ತಿಬೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಈ ಕೊಳಕು ಜನಾಂಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಅಮೆರಿಕಾ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಸಗೃಹಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸ್ನಾನದ ಮನೆ, ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು.

ನಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಇರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ಹಿಂದೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡು ವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಪಾಪ ನಿವಾರಣೆಗೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕೈಕಾಲು ಮುಖಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯು ವುದು ಶುಭ್ರತೆಗೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಮೈಮೇಲೆ ನೀರು ಸುರಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೆ. ಮೈಮೇಲೆ ಕೊಳೆ, ಎಣ್ಣೆಜಿಡ್ಡು ಇರಲಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ನೀರು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ನಮ್ಮ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಸಹೋದರ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಾಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ಅಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಉಜ್ಜುವ ಕಲ್ಲೆಬೇಕು! ನಮಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರೆ ಸಾಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪೋಷಾಕನ್ನು ಬಿಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಗುಂಡಿ, ಕಾಜಾ ಇವೆ! ನಮಗೆ ಶರೀರವನ್ನು ತೋರುವುದರಲ್ಲಿ ಲಜ್ಜೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಗಲ್ಲ, ತಂದೆ ಎದುರಿಗೆ ಮಗ ಬೆತ್ತಲೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರೆದುರಿಗೆ ಆಪಾದಮಸ್ತಕವೂ ಪೋಷಾಕಿನಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಬಾಹ್ಯ ಶೌಚದ ಆಚಾರ ಉಳಿದ ಆಚಾರದಂತೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೋದಾಗ ಅನಾಚಾರ ವಾಗುವುದು. ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಅತಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಮತ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು. ಇತರರೆದುರಿಗೆ ಉಗುಳುವುದು

ಕೆಟ್ಟದು, ಬಾಯನ್ನು ಇತರರೆದುರಿಗೆ ಮುಕ್ಕಳಿಸುವುದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು. ಜನರಿಗೆ ನಾಚಿ, ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಬಾಯನ್ನೇ ಮುಕ್ಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಲ್ಲು ಕೆಡುವುದು, ಇದು ಸಭ್ಯತೆಗೆ ಅಂಜಿದ ಅನಾಚಾರ. ಆದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸುವೆವು. ಇದು ಅತ್ಯಾಚಾರ. ಇದನ್ನು ಮೌನದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಂಜಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದೂ ದೋಷ.

ದೇಶಭೇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಸಮಾಜವು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಂತಹ ಬಿಸಿಲು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಅರ್ಧ ಕೊಡ ನೀರು ಕುಡಿದು ಬಿಡುವೆವು. ನಂತರ ತೇಗದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ತೇಗುವುದು ಅಸಭ್ಯ ವರ್ತನೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡುವಾಗ ಮೂಗನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕ್ಯಾಗಿ ಕರವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಅದು ಅಸಭ್ಯ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದು ಅಸಹ್ಯ. ಆದರೆ ಶೀತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪದೇ ಪದೇ ಹಾಗೆ ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂಗಳು ಕೊಳೆಯನ್ನು ಅತಿ ನಿಕ್ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವರು. ಆದರೂ ನಾವು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಬಹಳ ಕೊಳಕರು. ನಾವು ಕೊಳೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ತಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾಣುವೆವು. ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆಯೇ ಸ್ನಾನಮಾಡುವೆವು. ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ಮನೆ ಮುಂದೆಯೇ ಕೊಳೆತು ನಾರುವುದು. ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಡದು. ಇಷ್ಟು ಜೋಪಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ನಾವು ಒಂದು ನರಕ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವೆವು ಎಂಬುದನ್ನು ಭಾವಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಅನಾಚಾರದ ಭಯದಿಂದ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಗುರುತರ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾರು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕಸವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರೋ ಅವರು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪಾಪಿಗಳು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇನಿದೆ? ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಪಾಪಭೋಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲೇ ಅದು ದೊರಕುವುದು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷೀ ಸರಸ್ವತಿಯರಿಬ್ಬರೂ ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿರುವರು. ಭೋಗ, ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ಒಂದು ವಿಧದ ಸೌಂದರ್ಯ, ನಾಜೂಕನ್ನು ತರುವರು. ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲೂ ಕುಡಿಯುವುದರಲ್ಲೂ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಶುಭ್ರವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸಂಪತ್ತು ಇದ್ದಾಗ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ನಾವು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಗರೀಬರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಭೀಕರವಾದುದು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಎರಡು ರೀತಿ ನಾವು ಆಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವೆವು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಭರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆಚಾರವನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ರೀತಿ ನೀತಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಆಚಾರವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ. ನಡೆನುಡಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮದೇ ಒಂದು ರೀತಿ ಇತ್ತು ಹಿಂದೆ. ಅದು ಈಗ ಹೋಯಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಜಪ, ಪೂಜೆ, ಅಧ್ಯಯನ ಮುಂತಾದುವನ್ನೂ ಆಚೆಗೆ

ಎಸೆಯುತ್ತಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಅದರ ಬದಲು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದಾವುದೂ ಬೇರು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ದುಃಸ್ಥಿತಿ ಈ ಎರಡರ ಮಧ್ಯೆ ತೊಳಲಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಭವಿಷ್ಯವಂಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ತಳಹದಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯ ತಾಕಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿಯರು ಅಕ್ಕಿಯ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಹಸೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಗಿಲ ಮೇಲೆ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಊಟಕ್ಕೆ ಬಾಳೆ ಎಲೆ ಹಾಕುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಭೋಜನವನ್ನು ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಣಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಲೆಯೆಲ್ಲ ಈಗ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೊಸದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಮ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹಳೆಯದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಚೆಗೆ ಬಿಡಬೇಕೇ? ಹೊಸದಾಗಿ ನೀವು ಏನು ಕಲಿತಿರುವಿರಿ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹೊಸ ಪದಗಳು ಮಾತ್ರ. ಯಾವ ಹೊಸ ಕಲೆ ಅಥವಾ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಲಿತಿರುವಿರಿ? ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ, ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಮರಗೆಲಸವನ್ನು! ನಿಮ್ಮ ಊರಿನ ಬಡಗಿ ಚೆನ್ನಾದ ಒಂದು ಚೊತೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲಾರ. ಅದು ಒಂದು ಗುಡಿಸಲಿಗೋ ಅಥವಾ ಬಂಗಲೆಗೋ, ಅದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೊರಗೆ ನಿಂದ ಬರುವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಪುಣರು. ಅದೇ ಬಡಗಿ ಕೆಲಸವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಅಯ್ಯೋ, ಎಂತಹ ದುಃಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಾಗಿದೆ! ನಮ್ಮದಾಗಿ ಇದ್ದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಹೊರಗಿನವರಿಂದ ನಾವು ಕಲಿತಿರುವುದು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಬರೇ ಓದು, ಮಾತು! ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಐರ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಒಂದೆ ಅಚ್ಚಿನವರು. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತು ಮಾತು! ಇವರಿಬ್ಬರೂ ತುಂಬಾ ಚತುರರು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ. ಎಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚೂರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದೋ ಆಗ ಪ್ರತ್ಯಯಿಲ್ಲ ಇದಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಜೀನಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಬೇರೆ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ತಮಗೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಶುಭ್ರವಾಗಿಟ್ಟಿರುವರು. ಅತಿ ದರಿದ್ರನೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡುವನು. ಈ ಶುಭ್ರತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲೇಬೇಕು. ಶುಭ್ರವಾದ ಪೋಷಾಕು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಡಿಗೆ ಪರಿಚಾರಕರೆಲ್ಲ ಶುಭ್ರವಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಗುಡಿಸಿ, ಸಾರಿಸಿ ಶುಭ್ರವಾಗಿಟ್ಟಿರುವರು. ಸಭ್ಯತೆಯ ಒಂದು ಕುರುಹೇ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಸಾಮಾನನ್ನು ಹರಡದಿರುವುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಅದರದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಅವರ ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ನಿರ್ಮಲನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳಕು ಬರುವುದು. ತರಕಾರಿ ಸಿಪ್ಪೆ ಮುಂತಾದ ಕಸವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿಸಿಡುವರು. ನಂತರ ಕಸಗುಡಿಸು ವವರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿದ ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಊರ ಹೊರಗೆ ಒಯ್ಯುವರು. ಅವನ್ನು ಮನೆಮುಂದೆ ರಸ್ತೆಯ ಬಳಿ ಬಿಸಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಂತರ ಸೌಧ ಮುಂತಾದವನ್ನು ನೋಡುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒಂದು ಹಬ್ಬ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಅವು ಅತಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರುವುವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕಲಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವರಂತೆ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಇದೆಯೋ, ಅದು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡವೆ! ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಂತೆ ಆಗಬೇಕಾಗರೆ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ದಿನಬೇಕು. ನಾವೆಂದಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ ಒಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ರವಿವರ್ಮರನ್ನು ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಣ್ಣದ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನರು ತುಂಬ್ ಉತ್ತಮರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ತೋರುವರು; ರವಿವರ್ಮನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಒಬ್ಬ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಬಂದಿರುವ ದುರ್ಗಾದೇವಿ ಬಣ್ಣದ ವಿಗ್ರಹ, ಜಯಪುರದ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಲ್ಪ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ, ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಅಡಿಗೆ

ಅಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯಿತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವ ಮಡಿ ಎಂಬ ಆಚಾರ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಡಿಸುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಕ್ರಮ, ಶುಭ್ರತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಡಿಗೆಯವನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವನು. ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಾಯಿಸುವನು. ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ಒಲೆಯನ್ನೂ ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ತನ್ನ ದೇಹದ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾಗವನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ತೊಳೆದಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾನನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಅಡಿಗೆಯವನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದೇ ಅಪರೂಪ. ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸೌಟಿನಿಂದ ರುಚಿನೋಡಿ ಅದೇ ಸೌಟನ್ನು ಪಾತ್ರೆಯೊಳಗೆ ಅದ್ದಲು ಅನುಮಾನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮೂಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಗೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕರವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಒರಸಿ ಅದೇ ಕೈಯಿಂದ ರೊಟ್ಟಿಯ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ನಾದುವನು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಕೈ ತೊಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಅಡಿಗೆ ಶುರುಮಾಡುವನು. ಆದರೂ ಬೆಳಗಿರುವ ಕೋಟು, ಟೋಪಿ, ಮೈಮೇಲೆ. ಅವನು ರೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಸಿರುವ ಹಿಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು, ತನ್ನ ದೇಹದ ಭಾರದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೃದುವಾಗಲಿ ಎಂದು. ಆ ತಾಂಡವ ನೃತ್ಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೈಬೆವರು ಅದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೂ ಬೀಳಬಹುದು. (ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವರು.) ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನಾಚಾರವಾಗಿ ರೊಟ್ಟಿ ಆದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಶುಭ್ರವಾದ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಬಿಳಿಯ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿರುವರು. ಅದನ್ನು ಶುಭ್ರವಾದ ಪೋಷಾಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಪರಿಚಾರಕ ತನ್ನ ಕೈಗೆ ಕೈಚೀಲಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಆ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ತಂದಿಡುವನು. ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಚಾರಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೈಚೀಲಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಬರೇ ಬೆರಳು ಪದಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೀಳುವುದೋ ಎಂಬ ಅಂಚಿಕೆ!

ನಮ್ಮ ಆಚಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ನಮ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅಡಿಗೆಯವನು ಮೊದಲು ಸ್ನಾನಮಾಡಿಕೊಂಡು ತೊಳೆದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವನು. ಆದರೆ ಅವನು ಸಗಣೆಯಿಂದ ಸಾರಿಸಿದ ಬರೀ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಿಸುವನು. ಪ್ರತಿದಿನ ಅವನು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒಗೆದಿದ್ದರೂ ಅದು ಒಗೆದಂತೆಯೇ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಟ್ಟೆಗೆ ಬದಲು ಬಾಳೆಯ ಎಲೆಯನ್ನು ಹಾಕುವರು, ಅದು ಹರಿದು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಎಲೆ ಮೇಲಿರುವ ಕಲಸಿದ ಅನ್ನ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಸಗಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಒಂದು ಹೊಸ ರುಚಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು.

ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ಅಂಟುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಕು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಸ್ನಾನಮಾಡದೆ ಕೊಳದೇಹದ ಮೇಲೆ ಶುಭ್ರವಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವರು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೂ ಪೌರಸ್ಥರಿಗೂ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಹಿಂದೂಗಳ ಅಂತರ್ ದೃಷ್ಟಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಬಹಿರ್ ದೃಷ್ಟಿ ಅವರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಾಣುವುದು. ಹಿಂದೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳಗೆ ನೋಡುವನು, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಹೊರಗೆ ನೋಡುವನು. ಹಿಂದೂ ವಜ್ರವನ್ನು ಹರಕು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡುವಂತೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಚೆನ್ನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಡುವಂತೆ! ಹಿಂದೂ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನಮಾಡುವನು, ಅವನ ಬಟ್ಟೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಳೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶುಭ್ರವಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವನು. ಒಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಳೆಯಿದ್ದರೇ ನಂತೆ! ಹಿಂದೂ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಕೋಣೆ, ನೆಲ, ಬಾಗಿಲು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಶುಭ್ರವಾಗಿಡುವನು. ಬಾಗಿಲಿನ ಹೊರಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಸದ ಗುಡ್ಡೆಯಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ! ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮನೆಯ ಒಳಗಿನ ನೆಲಕ್ಕೆ ಸುಂದರವಾದ ಜಮಖಾನವನ್ನು ಹಾಸುವನು. ಆದರೆ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಧೂಳು ಕೊಳೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದೆ ಇದ್ದರೆ ಸರಿ! ಹಿಂದೂ ಮನೆಯ ಚರಂಡಿ ನೀರನ್ನು ರಸ್ತೆಗೆ ಬಿಡುವನು. ದುರ್ವಾಸನೆ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ; ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲದೊಳಗೆ ಚರಂಡಿ. ಅದೇ ಟ್ರೆಫಾಯಿಡ್ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಮೂಲ. ಹಿಂದೂ ಒಳಗಿನದನ್ನು ತೊಳೆಯುವನು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಹೊರಗಿನದನ್ನು ತೊಳೆಯುವನು.

ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಶುಭ್ರ ದೇಹ ಮತ್ತು ಶುಭ್ರ ವಸನ. ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕುಳಿಸುವುದು, ಹಲ್ಲುಜ್ಜುವುದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ವಾಸಿಸುವ ಮನೆ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಹೊರಗೆ ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದುವೂ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಡಿಗೆಯವನು ತನ್ನ ದೇಹ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಶುಭ್ರವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆಹಾರವನ್ನು ಶುಚಿಯಾದ ತಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಹಾರವೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲು. ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಶುಚಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇದೇ ಮುಖ್ಯ. ಆಹಾರಭ್ರಷ್ಟನಿಗೆ ಧರ್ಮ ದೊರಕುವುದೇ? ಆಹಾರ ಭ್ರಷ್ಟನಿಗೆ ಒದಗುವ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆಯೇ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಾವು ಇಷ್ಟು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಯಬೇಡವೇ? ಕಾಲರಾ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಇಂಡಿಯ ತವರೂರಾಗಿದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಅಹುತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಯಾರ ದೋಷ? ನಮ್ಮ ದೋಷ. ನಾವು ಮಹಾ ಅನಾಚಾರಿಗಳು.

ಆಹಾರ ಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವುದು, ಮನಶ್ಶುದ್ಧಿಯಾದರೆ ಆತ್ಮದ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿರವಾಗುವುದು. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪ್ರದಾಯದವರೂ ಒಪ್ಪುವರು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಆಹಾರವೆಂದರೆ ಇಂದ್ರಿಯದ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎನ್ನುವರು. ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಆಹಾರವೆಂದರೆ ಭೋಜ್ಯ ವಸ್ತು ಎನ್ನುವರು. ಇವೆರಡೂ ಸರಿ ಎಂದು, ಎರಡನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಪ್ರಾಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸರಿಯಾದ

ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಂದ್ರಿಯ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದು? ಅಶುದ್ಧ ಆಹಾರ ಇಂದ್ರಿಯ ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿ, ಪಟುತ್ವಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಅದು ತನಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಅಜೀರ್ಣ ದೋಷದಿಂದ ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದರ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು. ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ದೃಷ್ಟಿ ಮುಂತಾದ ಇಂದ್ರಿಯ ಗ್ರಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾದ ವಿಷಯ. ಕೆಲವು ಆಹಾರ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಈ ನಿಯಮವೇ ಹಿಂದೂಗಳ ಆಹಾರದ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧದ ಹಿಂದೆ ಇರುವುದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಅರ್ಥ ಮರೆತುಹೋಗಿ ಹೊರಗಿನ ಕರಟಕ್ಕೆ ಜಗಳ ಕಾಯುತ್ತಾ ಬಹಳ ಜೋಪಾನದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿರುವವು.

ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಬಾದ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ದೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು. ಜಾತಿದೋಷ: ಇದು ತಿನ್ನುವ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿದೆ. ಈರುಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತಿಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಅಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಭ್ರಮಣವಾಗುವುದು! ಆಶ್ರಯ ದೋಷವೆಂದರೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಆಹಾರ ಬರುವುದೋ ಅದು. ದುಷ್ಟನಿಂದ ಬರುವ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಂಡರೆ ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಉತ್ತಮನು ಕೊಡುವ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಂಡರೆ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಬರುವುದು. ನಿಮಿತ್ತ ದೋಷ ಎಂದರೆ ಕೊಳೆ, ಕ್ರಿಮಿ, ಕೂದಲು ಇದರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಹಾರ. ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಮನಸ್ಸು ಅಪವಿತ್ರವಾಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ನಿಮಿತ್ತ ದೋಷದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಆಶ್ರಯದೋಷದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ಆಶ್ರಯದೋಷದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಶ್ಯತೆ ಇರುವುದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಿಕೊಂಡು ಇದೊಂದು ವಿಪರೀತ ಲೋಕಾಚಾರವಾಗುವುದು. ಈ ಲೋಕಾಚಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಚರಿಸುವರೋ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಮೇಲು. ಚೈತನ್ಯಾದಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಜಾತಿದೋಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಗಮನ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಪ್ರೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಮ್ಮಷ್ಟು ಜಾತಿ ದೋಷದಿಂದ ಪಾರಾದ ಅನ್ನವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮಿತ್ತ ದೋಷ ಭಯಾನಕ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಿಠಾಯಿ ಯನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿಕೊಳ್ಳುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ನಿಮಿತ್ತ ದೋಷದಿಂದ ಇದು ಎಷ್ಟು ಅಪವಿತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟ, ಧೂಳು, ಕೊಳೆ ಕುಳಿತಿರುವುದು, ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ದಿನದ ಸಾಮಗ್ರಿಯೋ ಹೇಳತೀರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುವ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಗರಗಳ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಮಧುಮೇಹ ಇವೇ ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲ. ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ,

ಇಂತಹ ವಿಷ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಾಗ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅಂಗಡಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು. ಇದನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಾಚೀನ ನಿಯಮಗಳು ಮೇಲಿನವು. ಆದರೆ ಈಗಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆ, ಕೆಟ್ಟದ್ದೆ ಅಥವಾ ಬರೀ ಶಾಖಾಹಾರದ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸಬೇಕೆ, ಮಾಂಸಾಹಾರದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವುಂಟೆ ಎಂಬುದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ಜೀವಹತ್ಯೆ ಮಾಡಕೂಡದು ಎನ್ನುವರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಹತ್ಯೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು. ಶಾಸ್ತ್ರಾಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಏಕಮತವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ, ಉಳಿದ ಕಡೆ ಕೂಡದು ಎನ್ನುವುದು. ಹಿಂದೂಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಯಜ್ಞಸ್ಥಳ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಕಡೆ ಪ್ರಾಣಿಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪ. ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಬಲಿ ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆ ಮಾಂಸವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರಾದ್ಧ ಮುಂತಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಬಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ಪಾಪ ಬರುವುದೆಂದೂ ಸಾರುವುದು. ಶ್ರಾದ್ಧ, ಮುಂತಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಡಿಸಿದ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೃಗಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವರೆಂದು ಮನು ಹೇಳುವನು. ಆದರೆ ಜೈನ, ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ವೈಷ್ಣವರು ಅಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಾವು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಣಿವಧೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂಬುದೇ ಅವರ ಮತ. ಯಾರು ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಮತ್ತು ಯಾರು ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರನ್ನು ಅಶೋಕನು ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವೆವು. ಆಧುನಿಕ ವೈಷ್ಣವರ ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ ಮುಂತಾದವರಲ್ಲ ಮದ್ಯ, ಮಾಂಸವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಸೀತಾಮಾದಾಯ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಮಧು ಮೈರೇಯಕಂ ಶುಚಿ ||

ಪಾಯಯಾಮಾಸ ಕಾಕುಸ್ಥ್ನಃ ಶಚೀಮಿಂದ್ರೋ ಯಥಾಮೃತಮ್ ||

ಮಾಂಸಾನಿ ಚ ಸಮೃಷ್ಟಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಫಲಾನಿ ಚ ||

ರಾಮಸ್ಯಾಭ್ಯವಹಾರಾರ್ಥಂ ಕಿಂಕರಾಸ್ತೂರ್ಣಮಾಹರನ್ ||

(ರಾಮಾಯಣ: ಉತ್ತರಕಾಂಡ ೪೨)

“ಶ್ರೀರಾಮನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಎರಡು ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಶುದ್ಧ ಮೈರೇಯ ಮದ್ಯವನ್ನು, ಇಂದ್ರನು ಶಚಿಗೆ ಅಮೃತವನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ, ನೀಡಿದನು. ಪರಿಚಾರಕರು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಫಲಗಳನ್ನು ಬಡಿಸಿದರು.”

೩೫೦ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಸುರಾಘಟಸಹಸ್ರೇಣ ಮಾಂಸಭೂತೌದನೇನ ಚ
ಯಕ್ತ್ಯೇ ತ್ವಾಂ ಪ್ರೀಯತಾಂ ದೇವಿ ಪುರಿಂ ಪುನರುಪಾಗತಾ ||

(ರಾಮಾಯಣ: ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡ ೫೨)

“ಮಹಾತಾಯಿ ಗಂಗೆ, ದಯೆತಾಳು, ನಾನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಮದ್ಯದ ಸಾವಿರ ಹಂಡೆಗಳನ್ನು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಂಸದೊಂದಿಗೆ ಬೇಯಿಸಿದ ಅನ್ನವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಸೀತಾದೇವಿ ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು.

ಉಭೌ ಮಧ್ವಾಸವಕ್ಷೀಪ್ತಾವುಭೌ ಚಂದನರೂಷಿತೌ ||
ಸೃಗ್ವಿನೌ ವರವಸ್ತ್ರೌ ದಿವ್ಯಾಭರಣ ಭೂಷಿತೌ ||

“ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರಿಬ್ಬರೂ ಗಂಧ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪುಷ್ಪದಿಂದ ಅಲಂಕೃತ ರಾಗಿ ಸುಂದರ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮಧುರವಾದ ಮದ್ಯವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡೆನು” (ಮಹಾಭಾರತ, ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ, ಅಧ್ಯಾಯ ೫೮; ೫)

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಾಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆ, ಕೆಟ್ಟದ್ದೆ, ಇದು ಶಾಕಾ ಹಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕವೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಯಾರು ಮಾಂಸಾಹಾರ ವನ್ನು ಸೇವಿಸುವರೋ ಅವರು ರೋಗದಿಂದ ನರಳುವರೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಇದೆಲ್ಲ ಬರೀ ಭ್ರಾಂತಿ, ಇದು ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಹಿಂದೂ ಗಳೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ದೃಢಕಾಯರಾಗಿರ ಬೇಕಿತ್ತು; ಮಾಂಸಾಹಾರವೇ ಮುಖ್ಯ ವಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷರು, ಅಮೇರಿಕನ್ನರು ಮುಂತಾದವರು ಹಲವು ರೋಗ ರುಜಿನಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಎಂದೂ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು- ಎಂದು ವಾದಿಸುವರು. ಕೆಲವರು ಮೇಕೆಮಾಂಸ ತಿಂದರೆ ಬುದ್ಧಿ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗುವುದೆಂದೂ, ಹಂದಿಯದು ತಿಂದರೆ ಅದರಂತೆ ಆಗುವುದೆಂದೂ, ಮೀನಿನ ಮಾಂಸ ತಿಂದರೆ ಅದರಂತೆ ಆಗುವುದೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಈ ವಾದಸರಣಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ತಿಂದರೆ ಮೆದುಳು ಹಾಗೇ ಆಗುವುದೆಂದೂ, ಶಾಕಾಹಾರವನ್ನು ತಿಂದರೆ ಮೆದುಳು ಅದರಂತೆ ಜಡವಾಗುವುದೆಂದೂ, ಹೇಳುವರು. ಪ್ರಾಣಿಯ ಮೆದುಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಜಡವನ್ನು ಹೋಲುವ ತರಕಾರಿಗಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲವೆ ಎನ್ನುವರು. ಕೆಲವರು ಮಾಂಸಾಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವೇ ಶಾಕಾಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದೆಂದು ಹೇಳು ವರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಅದನ್ನು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತ ಹೌದು, ಅದು ಗಾಳಿಯಲ್ಲೂ ಇದೆ, ಅದನ್ನೇ ಏತಕ್ಕೆ ಸೇವಿಸಿ ಜೀವಿಸಬಾರದು ಎನ್ನುವರು. ಕೆಲವರು ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳು ಶ್ರಮಸಹಿಷ್ಣುಗಳು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬಲ್ಲರು ಎನ್ನುವರು. ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷದವರು ಅದು ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಪ್ರಪಂದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಾಗಿರ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗಿಲ್ಲ; ಯಾರು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳೋ ಅವರು

ಪ್ರಮುಖ ವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವರು. ಯಾರು ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವರೋ ಅವರು ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಚೈನೀಸರನ್ನು ನೋಡಿ ಎಷ್ಟು ಬಡವರಾಗಿರುವರು ಎನ್ನುವರು. ಅವರು ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿಡ ಕೆಲವು ತರಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವರು. ಹಿಂದೆ ಜಪಾನಿಯರೂ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೊಡನೆಯೇ ಅವರ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇಂಡಿಯಾ ಸೈನ್ಯದಳದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಭಾರತೀಯ ಸಿಪಾಯಿಗಳಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳು? ವಿಚಾರಿಸಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಲಾಢ್ಯರಾದ ಸಿಕ್ಕರು ಮತ್ತು ಗೂರ್ಖರು ಎಂದೂ ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರು ಅರ್ಜೀಗಕ್ಕೆ ಮಾಂಸವೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಅದೆಲ್ಲ ಭ್ರಾಂತಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಜಾಡ್ಯದಿಂದ ನರಳುವವರೆಲ್ಲ ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳು ಎನ್ನುವರು. ಶಾಕಾಹಾರದಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲ ಶಾಕಾಹಾರವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ?

ಬಹುದಿನದಿಂದಲೂ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಯೋಧರು ಮತ್ತು ಚಿಂತನ ಶೀಲರು ಆಗಿರುವರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೋಮದಿಂದ ಧೂಮವೇಳುತ್ತಿತ್ತೋ, ಅವರು ಯಜ್ಞಶಿಷ್ಟ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಆಗ ಹಿಂದುಗಳು ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳೂ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಆಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳ ವಾದ. ಎಂದು ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳಾದ ಬಾಬಾಜಿಗಳಾದರೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವೀರರಾಗಲಿ, ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವರು. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆರ್ಯಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ವಿವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಂಸ ಸೇವಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಅದನ್ನು ಎಂದೂ ಸೇವಿಸಬಾರದು, ಅಧರ್ಮವೆಂದೂ ಎನ್ನುವರು. ಇದರಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ ಕಲಹ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಆದಮೇಲೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದು: ಹಿಂದೂ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವನು, ಅಂದರೆ, ಹಿಂದೂಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹೇಳುವುದು ಆಹಾರ ಒಬ್ಬನ ಜನ್ಮಕರ್ಮದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಹಿಂದೂಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮಾಂಸಾಹಾರ ಬರ್ಬರ, ಶಾಕಾಹಾರ ಪವಿತ್ರವೇನೋ ನಿಜ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಚರ್ಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಚ್ಛಿಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಶಾಕಾಹಾರ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಯಾರು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಬೇಕೋ ಅವರು ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಲವಂತನಿಗೆ ಜಯವೆಂಬುದು ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ದುರ್ಬಲರು ಬಲಾಢ್ಯರ ಪಾದದಡಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನಾಶವಾಗುವರು. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಶಾಕಾಹಾರದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ.

ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಗೋಧಿ, ಬಾರ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ಪಿಷ್ಟಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜವಿಲ್ಲ, ಇವೆಲ್ಲ ರೋಗಕಾರಿ. ಯಾವ ಆಹಾರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುವುದೋ ಅದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಕಾರಿ. ಕುದುರೆ ಮತ್ತು ದನಗಳಿಗೆ ಇವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬರುವುದು. ಆದರೆ ಅವನ್ನೇ ಹೊರಗೆ ಹುಲ್ಲು ಮೇಯಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ಪುನಃ ಮೇಲಾಗುವುವು. ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಸಿ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪಿಷ್ಟಸಾಮಗ್ರಿ ಕಡಿಮೆ. ವನಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬೀಜ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸೇವಿಸುವುವು. ಗೋಧಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಅವು ಇನ್ನೂ ಮಾಗದೆ ಹಸಿ ಇರುವಾಗ. ಆಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಿಷ್ಟ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ದೀರ್ಘ ಆಯಸ್ಸಿಗೆ ಸುಟ್ಟ ಮಾಂಸ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಾಲು ಹಣ್ಣೇ ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರ ವೆನ್ನುವರು. ಯಾರು ನಿತ್ಯ ಹಣ್ಣನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸೇವಿಸುವರೋ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ದ್ರವಭಾಗವು ಮೂಳೆಯ ಮೇಲೆ ಕವಿಯುವ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಕರಗಿಸುವುದು.

ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆಹರಿಸಲಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದೇ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುವ ಪುಷ್ಟಿಯಾದ ಆಹಾರ ವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಆಹಾರ ಅಲ್ಪವಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಇಡೀ ದಿನವೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಅರಗಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುವುದು. ಆಹಾರವನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಯವಾದರೆ ಉಳಿದುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಿಗುವುದು?

ಕರಿದ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ವಿಷ. ಮಿಠಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಯಮನ ಮನೆ. ಉಷ್ಣ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತುಪ್ಪ ಅಥವಾ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬೆಣ್ಣೆಯು ತುಪ್ಪಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈದಾಹಿಟ್ಟು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ತ್ವವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಗೋಧಿ ಒಳ್ಳೆಯದು. ವಂಗದೇಶಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆ ಮಾಡುವ ಅಡಿಗೆ ರೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾವ ಹಿಂದಿನ ವಂಗ ಕವಿ ಪೂರಿ ಖಚೋರಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿರುವನು? ವಂಗದೇಶಕ್ಕೂ ಪೂರಿ ಖಚೋರಿ ವಾಯುವ್ಯ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಅತಿ ವಿರಳವಾಗಿ ತಿನ್ನುವರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೇವಲ ಪ್ರತಿದಿನ ತುಪ್ಪದಲ್ಲೇ ಕರಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸುವವರನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಮಥುರೆಯ ಚೌಬಿ ಪೈಲ್ವಾನಿಗೆ ಪೂರಿ ಮಿಠಾಯಿ ಕಂಡರೆ ಇಷ್ಟು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಅವರ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿ ಮಂದವಾಗಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಚೂರ್ಣಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

ಬಡವರು ತಿನ್ನುಲು ಸಿಕ್ಕದೆ ಸಾಯುವರು. ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಯಾವುದನ್ನು ತಿನ್ನ ಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದೆ ಸಾಯುವರು. ತಿಂದದ್ದೆಲ್ಲ ಆಹಾರವಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವೋ ಅದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರ. ಸಿಕ್ಕಿದ ಆಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿನ್ನುವುದ ಕ್ಕಿಂತ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಿಠಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿಕರವಾದುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ವಿಷಪ್ರಾಯ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯಾರು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದಿರುವರೋ ಅವರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಿಹಿಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ಅವರು ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯದಿಂದ ಬೇಗ ಸಾಯುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಆಶ್ಚರ್ಯವಿದೆ? ಹಸಿವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಿಠಾಯಿ ಮುಂತಾದ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕರಿದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಚ್ಚಲಿಗೆ ಬಿಸಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಕ್ಕಿಯ ಪುರಿಯನ್ನು ತಿನ್ನಿ. ಅದು ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ, ಹೆಚ್ಚು ಆರೋಗ್ಯಕರ. ಅನ್ನ, ಬೇಳೆ, ಚಪಾತಿ, ಮೀನು, ತರಕಾರಿ, ಹಾಲು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ. ಬೇಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದವರು ಮಾಡುವಂತೆ ಬೇಯಿಸಿ, ಅದರ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದುದನ್ನು ದನಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮಾಂಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಸಾಲೆ ಆಹಾರವಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ವಾಯವ್ಯದ ಜನರು ಬೆರಸುವಷ್ಟು ಮಸಾಲೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇವಿಸುವುದು ದುರಭ್ಯಾಸದ ಬಲದಿಂದ. ಬೇಳೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹಸಿರು ಬಟಾಣಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸಾರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು. ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಟಾಣಿ ಸಾರು ಅತಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಾಗಿದೆ. ಬಟಾಣಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಬೇಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅರೆದು ನೀರಿನೊಡನೆ ಬೆರೆಸಿ, ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ, ಚರಟವೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಉಳಿಯುವುದು. ನಂತರ ಅದನ್ನು ಅರಶಿಣ ಮೆಣಸು ಇವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತುಪ್ಪದ ಒಗ್ಗರಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ರುಚಿಕರವಾದ, ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಆಹಾರ. ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕುರಿಯ ಅಥವಾ ಮೀನಿನ ತಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೇಯಿಸಿದರೆ ತುಂಬಾ ರುಚಿಕರವಾಗುವುದು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಬಹುಮೂತ್ರ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಅಜೀರ್ಣ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಆಗುವುದು. ಬೊಜ್ಜು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಇದರ ಚಿಹ್ನೆ. ಊಟ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತಿನ್ನುವುದೇ? ಒಬ್ಬನು ಎಷ್ಟನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನೋ ಅದೇ ಮಿತಾಹಾರ. ತೆಳ್ಳಗಾಗುವುದು ಅಥವಾ ದಪ್ಪನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಜೀರ್ಣ. ಮಧುಮೇಹದ ಚಿಹ್ನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿರಾಶರಾಗಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅಜೀರ್ಣ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗದಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬಯಲಿನಲ್ಲಿರಿ. ದೂರ ಗಾಳಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಕಾಲಿನ ಮಾಂಸಖಂಡ ಕಬ್ಬಿಣದಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ರಜಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಮಾಲಯದ ಬದರಿಕಾ

ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೊರಡಿ. ನೀವು ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಮೈಲಿ ಏರಿಳಿತವನ್ನು ಕಾಲುನಡಿಗೆ ಯಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಧುಮೇಹದ ಭೂತ ಪರಾರಿ ಯಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ವೈದ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರದಿರಲಿ. ಅನೇಕರು ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಡಿ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಖಾಯಿಲೆಗಿಂತ ಈ ಔಷಧವೇ ಬೇಗ ರೋಗಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಪೂಜಾ ರಜಾದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಕಾಲು ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತನೆಂದರೆ ಸೋಮಾರಿತನಕ್ಕೆ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿರುವನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಡೆಯಬೇಕು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಊಟಮಾಡಬೇಕು. ಇವನು ಜೀವಾವಧಿ ರೋಗಿ. ಯಾರು ಪೂರಿಯ ಅಂಚಿನ ಭಾಗ ಜೀರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಒಳಗಿನದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇವಿಸುವರೋ ಅವರು ಆಗಲೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೃತರಂತೆ ಇರುವರು. ಒಂದು ಸಲ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೈಲಿ ನಡೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಮನುಷ್ಯನೋ ಕೀಟವೋ! ಯಾರು ರೋಗ, ಮತ್ತು ಅಕಾಲ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣ ಕೊಡುವರೋ ಅವರನ್ನು ಯಾರು ರಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲರು?

ಹಳೆಯ ಬ್ರೆಡ್ ಕೂಡ ಕೆಟ್ಟದ್ದು. ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಡಿ. ಯೀಸ್ಟ್ ನೊಂದಿಗೆ ಮೈದಾ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಬೆರಸಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ಇಟ್ಟರೆ ಕೆಡುವುದು. ಹಳಸಿದ ಯಾವುದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಕಾರ ಹಳಸಿದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದೆಂಬುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಿಹಿಪದಾರ್ಥ ಹುಳಿಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ಶುಕ್ತವೆನ್ನುವರು. ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ. ಆದರೆ ಮೊಸರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು. ಬ್ರೆಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಕಿಯ ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಶುದ್ಧ ನೀರು, ಅಶುದ್ಧ ಆಹಾರ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಕ್ಕೆ ತವರು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಶುದ್ಧಿ ಒಂದು ಚಟವಾಗಿದೆ. ಫಿಲ್ಟರ್ ಕಾಲ ಆಗಿ ಹೋಯಿತು, ಅದು ಕೇವಲ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಶೋಧಿಸುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾಲರಾ, ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುವು. ಈ ಫಿಲ್ಟರೇ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಜಾಡ್ಯದ ತವರೂರಾಗುವುದು. ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಮೊದಲು ಈ ಫಿಲ್ಟರ್ ಬಂದಾಗ ಐದು ವರ್ಷ ಕಾಲರಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಆಗಿರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಫಿಲ್ಟರ್ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಕ್ರಿಮಿಗಳ ನೆಲೆಮನೆಯಾಗಿದೆ. ಮೂರು ಕಾಲಿನ ಬೊಂಬಿನ ಏಣಿಯ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ನೀರನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದೇ ಸರಳವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಆದರೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಹೊಸ ಇದ್ದಿಲು, ಮರಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿ ಪುನಃ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪಟಿಕವನ್ನು ಹಾಕಿ ನಂತರ ನೀರನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಗಾನದಿಯ ತೀರದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಒಂದು ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾರ್ಗ. ಪಟಿಕ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಧೂಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಳೆಕೆ ತರುವುದು. ಈ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯೋಗ ನಲ್ಲಿಯ ನೀರಿಗಿಂತಲೂ

ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಫಿಲ್ಮರುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಇದು ಮೇಲು. ನೀರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಅಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಪಟಿಕದಿಂದ ನೀರಿನ ಕಶ್ತಲವೆಲ್ಲ ತಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಆ ನೀರನ್ನು ಬೇರೆ ಪಾತ್ರಗೆ ಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುದಿಸಿ ಕುಡಿಯಿರಿ. ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಬಂದ ಫಿಲ್ಮರ್ ಗಿಲ್ಮರ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲ ಆಚೆಗೆ ಬಿಸಾಡಿ. ಅಮೆರಿಕಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನೀರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಆವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ನಂತರ ಬೇರೆ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತಣ್ಣಗೆ ಮಾಡಿ ನೀರು ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧ ಗಾಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಕಾಯಿಸುವಾಗ ನೀರ್ಧಿಂದ ಹೋದ ಗಾಳಿ ಪುನಃ ನೀರಿನೊಳಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಈ ಉಪಾಯ. ಈ ನೀರು ಅತಿ ಶುದ್ಧ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸ್ವಲ್ಪ ಶ್ರೀಮಂತರೋ ಅವರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕರಿದ ತಿಂಡಿ ಮಿಠಾಯಿ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಬರೀ ಅನ್ನ ಚಪಾತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನು ಹೇಗೆ ಇರುವರು? ವಕ್ರ ಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ, ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಿ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ, ಬೆನ್ನುಲುಬೇ ಇಲ್ಲದೆ, ಶುದ್ಧ ಮೂರ್ಖರಾಗುವರು. ಬಲಾಢ್ಯರಾದ ಆಂಗ್ಲೀಯರು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರದು ಶೀತದೇಶ. ಅವರು ಕೂಡ ಮಿಠಾಯಿ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪದಿಂದ ಕರಿದ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಅಂಜುವರು. ನಾವು ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡದಲ್ಲೇ ಇರು ವೆವು. ಒಂದು ಮನೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ತಿನ್ನುವುದೇನು? ಪೂರಿ, ಖಿಚೋರಿ, ಮಿಠಾಯಿ, ಎಲ್ಲಾ ತುಪ್ಪ, ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿದ ಸಾಮಾನು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂವತ್ತು ಮೈಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಎರಡು ವೇಳೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೊಯ್ ಮೀನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೂಳೆ ಯನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಂದು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ನೂರು ವರುಷದವರೆಗೂ ಬದುಕಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಕಲ್ತೆಗೆ ಬಂದು ಡೊಡ್ಡ ಬಾಬುಗಳಂತೆ ನಟಿಸುವರು, ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವರು, ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಮಿಠಾಯಿಯನ್ನೇ ಕೊಳ್ಳುವರು. ಒಂದು ಬೀದಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಬೀದಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಗಾಡಿ ಮಾಡುವರು. ನಂತರ ಮೂತ್ರಾತಿ ಸಾರವೆಂದು ಪೇಚಾಡುವರು. ಇದು ಅವರು ನಾಗರಿಕರಾದುದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪತೀಕರಣ ಗೊಂಡುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ. ವೈದ್ಯರು, ಹಕೀಮರು ಅವರ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೂ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ತರುವರು. ವೈದ್ಯರು ಸರ್ವಜ್ಞರೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು, ಔಷಧಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವೆ ವೆಂದು ತಿಳಿಯುವರು. ಸ್ವಲ್ಪ ತೇಗು ಬಂದರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಚಾರ್ಣವನ್ನೂ, ಕಷಾಯವನ್ನೂ ಕೊಡುವರು. ಈ ವೈದ್ಯರ ತಲೆಗೆ, ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಯಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಾಲ್ಕೈದು ಮೈಲಿ ನಡೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೊಳೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ನಾನು ಹಲವು ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು; ಹಲವು ಬಗೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿರುವೆನು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅನ್ನ, ತೊವ್ವೆ, ಸಾರು, ಪಲ್ಯ ಅವಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮ ನಾದುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಬಾಳೆಹೂವಿನ ಪಲ್ಯವನ್ನು ರುಚಿ ನೋಡಲು ಮತ್ತೊಂದು ಜನ್ಮವನ್ನಾದರೂ ಬಯಸುವೆನು. ಹಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ನಾವು ಆಹಾರದಲ್ಲೂ ಏತಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು? ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದು ಪೂರ್ವ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಾಗಿರುವ ಆಹಾರ. ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಸುಲಭ ಬೆಲೆ, ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧಕ. ನೀವು ಆಹಾರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿರುಗಿದಷ್ಟೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಗರಿಕರಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ನೀವೆಲ್ಲ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಪುರಜನರು, ಶುದ್ಧ ನಾಗರಿಕರು. ಅಂಗಡಿಯ ಮಿಠಾಯಿ ಎನ್ನುವ ಮೋಹಿನಿಯ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವಿರಿ. ಬಂಕೂರವು ಅಕ್ಕಿಯ ಪುರಿಯನ್ನು ದಾಮೋದರ ನದಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಉದ್ದಿನಬೇಳೆ ತೊವ್ವೆ ಬಿಸಾಡಿದರು. ಢಾಕಾ, ವಿಕ್ರಮಪುರ ಜನರು ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಅಡಿಗೆ ವಿಧಾನವನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತರು. ಬೇರೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರು! ನಾಗರಿಕರಾದ ಪುರಜನರೇ! ನೀವು ನಾಶವಾದಿರಿ. ಇತರರನ್ನೂ ನಾಶದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಆದರೂ ನಾವು ನಾಗರಿಕರೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಮೂಢರು, ಊರಿನ ಗಲೀಜನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದು ಆಮಶಂಕೆ ಅಜೀರ್ಣದಿಂದ ನರಳುವರು. ಅದು ತಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರವಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಗಾಳಿ ತಮಗೆ ಒಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಆವಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ನಗರದ ಜನರು ಆಗಬೇಕು ತಾನೆ!

ಆಹಾರ, ಉಡುಪು, ಇವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಈಗ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಆಯಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಏನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ; ಕ್ರಮೇಣ ಅದು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಡವರು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬಗೆಯ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸೇವಿಸುವರು. ಸೊಪ್ಪು, ತರಕಾರಿ, ಮೀನು, ಮಾಂಸ ಇವು ದುಬಾರಿವಸ್ತುಗಳು. ಅವನ್ನು ಚೆಟ್ಟಿಯಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೇವಿಸುವರು. ಯಾವ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವರೋ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಬಡ ಜನರು ಸೇವಿಸುವರು. ಬಂಗಾಳ, ಒರಿಸ್ಸ, ಮದ್ರಾಸು, ಮಲಬಾರ್, ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ ಅಕ್ಕಿ, ಬೇಳೆ, ತರಕಾರಿ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮೀನು, ಮಾಂಸವನ್ನು ಚೆಟ್ಟಿಯಂತೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಉಳಿದ ಕಡೆ ಶ್ರೀಮಂತರ ಆಹಾರ ಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಚಪಾತಿ. ಸಾಧಾರಣ ಜನರು ನವಣೆ, ಹಾರಕ, ಜೋಳ ಮುಂತಾದ ಧಾನ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿದ ರೊಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ರೊಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ರುಚಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ತರಕಾರಿ, ಬೇಳೆ, ಮೀನು, ಮಾಂಸವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ಅದನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜನವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಪಂಜಾಬ್, ರಜಪುಟಾಣ, ದಖನ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ಪ್ರತಿದಿವವೂ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮಾಂಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೂ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ ಚಪಾತಿ ಅಥವಾ ಅನ್ನ. ಯಾರು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೌಂಡಿನಷ್ಟು ಮಾಂಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನೋ ಅವನು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪೌಂಡಿನಷ್ಟು ಅನ್ನ ಅಥವಾ ಚಪಾತಿಯನ್ನು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು.

ಇದರಂತೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಬ್ರೆಡ್ ಮತ್ತು ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸು ವರು. ಮಾಂಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಪರೂಪ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಚಟ್ಟಿ ಯಂತೆ ಭಾವಿಸುವರು. ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣವಿರುವ ಸ್ಪೆಯಿನ್, ಪೋರ್ಚುಗಲ್, ಇಟಲಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವರು. ದ್ರಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮದ್ಯ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುವುದು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕುಡಿಯದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಆಮಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ದೇಹಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆ ದೇಶದ ಬಡವರು ಮೀನು, ಮಾಂಸಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸ ವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಆದರೆ ರಷ್ಯಾ, ಸ್ವೀಡನ್, ನಾರ್ವೆ ಮುಂತಾದ ಯೂರೋಪಿನ ಶೀತದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬ್ರೆಡ್, ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ, ಒಣ ಮೀನು ಇವನ್ನು ಬಡವರು ಸೇವಿಸುವರು.

ಯೂರೋಪಿನ ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಊಟ ಬೇರೆ. ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ ಮೀನು ಮತ್ತು ಮಾಂಸ. ಬ್ರೆಡ್, ಅನ್ನ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಚಟ್ಟಿಯಂತೆ ಸೇವಿಸುವರು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ರೆಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೀನು ಅಥವಾ ಮಾಂಸ ಬಡಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬ್ರೆಡ್ ಅಥವಾ ಅನ್ನದ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸೇವಿಸುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಹತ್ತು ಬಗೆಯ ಆಹಾರವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹತ್ತು ಸಲ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಡಿಸಬೇಕು: ಮೊದಲು ಸೂಕ್ತ, ಕಹಿಯಾದ ಪಲ್ಯ, ಆ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಮೇಲೆ ತೊವ್ವೆ; ಇದರಂತೆಯೇ ಸೂಪ್; ನಂತರ ಅನ್ನ, ಪೂರಿ, ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ತಟ್ಟೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಬಡಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೆಂದರೆ ಹಲವು ಬಗೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೇವಿಸುವರು. ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೇವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಫ್ರೆಂಚ್ ಜನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕಾಫಿ, ಒಂದೆರಡು ಚೂರು ಬ್ರೆಡ್ ಮತ್ತು ಬೆಣ್ಣೆ; ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೀನು ಮಾಂಸ; ಅವರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಊಟ ನಡೆಯುವುದು ರಾತ್ರಿ. ಇಟಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಯಿನ್ ಜನರು ಫ್ರೆಂಚರಂತೆ. ಜರ್ಮನರು ಹೆಚ್ಚು ಸಲ ತಿನ್ನುವರು - ದಿನಕ್ಕೆ ಐದಾರು ಸಲ. ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಂಸ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಇಂಗ್ಲೀಷರು ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಲ; ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಉಪಹಾರ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ; ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕಾಫಿ ಅಥವಾ ಟೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಅಮೇರಿಕಾದವರೂ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಮಾಂಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಈ ದೇಶ ಗಳೆಲ್ಲಾ ರಾತ್ರಿ ಊಟವೇ ಮುಖ್ಯ. ಶ್ರೀಮಂತರ ಹತ್ತಿರ ಫ್ರೆಂಚ್ ಅಡುಗೆಯವರು

ಇರುವರು. ಅವರು ಫ್ರೆಂಚ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಊಟಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಉಪ್ಪಿನ ಮೀನು ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಗೆಯ ಚಟ್ನಿಯನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಇದು ಹಸಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ನಂತರ ಸೂಪ್. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಇಂದಿನ ರೂಢಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಣ್ಣು, ಮೀನು, ಮಾಂಸದ ಪಲ್ಯ; ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಸುಟ್ಟ ಮಾಂಸದ ತುಂಡು, ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತರಕಾರಿ, ನಂತರ ಹಕ್ಕಿಯ ಮಾಂಸ; ನಂತರ ಸಿಹಿ ಪದಾರ್ಥ, ಕೊನೆಗೆ ರುಚಿಕರವಾದ ಐಸ್‌ಕ್ರೀಮ್. ಶ್ರೀಮಂತರ ಊಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಲ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಾಗಲೂ, ಮದ್ಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವರು. ಹಾಕ್, ಕ್ಲಾರೆಟ್, ತಣ್ಣಗಿರುವ ಷಾಂಪೇನ್ ಇವನ್ನು ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಬಡಿಸುವರು. ಪ್ರತಿಸಲ ತಟ್ಟೆ ಬದಲಾಯಿಸುವಾಗಲೂ ಚಾಕು, ಸ್ಪೂನ್, ಫೋರ್ಕ್ ಇವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವರು. ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಗ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ಯವನ್ನು ತರುವರು. ಕೊನೆಗೆ ಧೂಮಪಾನ. ಪ್ರತಿ ತಟ್ಟೆಗೂ ಯಾರು ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಮದ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವರೋ ಅವರನ್ನು ಅತಿ ಶ್ರೀಮಂತರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವರು. ಒಂದು ಊಟ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವರು. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿನ ಶ್ರೀಮಂತನನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಲು ಸಾಕು.

ಆರ್ಯರು ಊಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಕ್ಕಲುಮಕ್ಕಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒರಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮಣೆ. ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲೋಹದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮಣೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಪಂಜಾಬ್, ರಾಜಪುಟಾನ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಬಂಗಾಳ, ಒರಿಸ್ಸ, ತೆಲಂಗಾಣಾ ಮತ್ತು ಮಲ ಬಾರಿನ ಜನರು ಊಟದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಣೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬದಲು ಬಾಳೆಯ ಎಲೆ ಅಥವಾ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಕೂಡ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡುವರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು. ಬರ್ಮ ಮತ್ತು ಜಪಾನಿನ ಜನರು ಊಟದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಮಂಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಊಟಮಾಡುವರು. ಚೈನಾ ದೇಶೀಯರು ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು. ಮುಂದೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೇಜು ಇರುವುದು; ಊಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಮಚ ಮತ್ತು ಎರಡು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ ಜನರು ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೇಜನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಒರಗಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಕೈಬೆರಳಿಂದಲೇ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯೂರೋಪ್ ದೇಶೀಯರು ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮೇಜಿನಿಂದ ಕೈಬೆರಳುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಊಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಈಗ ಚಮಚ ಫೋರ್ಕ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಚೈನೀಯರ ರೀತಿ ಊಟ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಕಸರತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಕುಶಲತೆಬೇಕು. ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಪಾನ್ ವಾಲಾಗಳು ವೀಳ್ಯದಲೆ ಮಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರೋ,

ಹಾಗೆಯೇ ಜೈನಾದೇಶಿಯರು ಎರಡು ಕಡ್ಡಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಬಾಯಿಗೆ ರವಾನಿಸುವರು. ಪುನಃ ಅದೇ ಕಡ್ಡಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅನ್ನವನ್ನು ಬಾಯೊಳಗೆ ತಳ್ಳುವರು.

ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದ ಪೂರ್ವಿಕರು ತಮಗೆ ಏನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಂದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ತನಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಕೊಳೆತರೂ ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ಅವರು ಸಭ್ಯರಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಕಲಿತರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೇಟೆ ಆಡುವಾಗಲೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಮೃಗ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ತಿಂದು ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಅದರಿಂದ ಪಾರಾದರು. ಕೃಷಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನದ ಆಹಾರ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಊಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಹಿಂದಿನ ರೂಢಿಯ ಅವಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಆಗ ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸ ಭೋಜನದ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಚೆಟ್ಟಿ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ.

ಎಸ್ಕಿಮೋ ಜನ ಹಿಮದ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಧಾನ್ಯವನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪ್ರತಿದಿನ ಆಹಾರ ಮೀನು, ಮಾಂಸ, ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯವಾದರೆ ಚೂರು ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸವನ್ನು ಪುನಃ ಹಸಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಿನ್ನುವರು.

ಈಗಲೂ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ವನಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತಕ್ಷಣ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಸನೆ ಬರುವ ತನಕ ಅದನ್ನು ನೇತು ಹಾಕುವರು. ಕಲತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಳೆತ ಜಿಂಕೆ ಮಾಂಸ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದೊಡನೆ ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಕೆಲವು ಬಗೆಯ ಮೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಳೆಯದಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಇಷ್ಟ. ಯೂರೋಪಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಸನೆ ಬರುವ ಚೀಸ್ ಜನರಿಗೆ ಇಷ್ಟ. ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳಿಗೂ ಈರುಳ್ಳಿ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ. ಈರುಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಸಾಕಿದ ಕೋಳಿ, ಹಂದಿ, ಇವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ನಿಷೇಧವಸ್ತು. ಯಾರು ಇದನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಚಾರಶೀಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅದರ ಬದಲು ವಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಭಯಂಕರವಾದ ಇಂಗನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದರಂತೆ ಹಿಮಾಲಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯಂತೆ ವಾಸನೆ ಬರುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ದೋಷವೇನು? ಶಾಸ್ತ್ರ ಇದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳಿವೆ. ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದು ಇಲ್ಲ. ಜೈನರು ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧರು ಎಂದಿಗೂ ಮಾಂಸ ಮೀನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಜೈನರು ನೆಲದೊಳಗೆ ಬೆಳೆಯುವ ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ, ಮೂಲಂಗಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು

ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಗೆಯುವಾಗ ನೆಲದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳ ವಧೆಯ ಪಾಪ ಬರುವುದೆಂದು ಭಯ. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಅವರು ಊಟಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟ ಬಾಯೊಳಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಯಹೂದ್ಯರು ಯಾವ ಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಪೊರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಹಂದಿ, ಮೆಲಕು ಹಾಕದ, ಸೀಳಿದ ಕಾಲ್ಗೊರಿಸಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಮೀನು ಮಾಂಸ ಬೇಯಿಸುವ ಕಡೆ, ಹಾಲು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಂದರೆ ಮಾಡಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಚಾರ ಶೀಲರಾದ ಯಹೂದ್ಯರು ಅನ್ಯ ದೇಶೀಯರು ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳಂತೆಯೇ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡದ ಮಾಂಸವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಮಾಂಸಕ್ಕೆ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಹೆಸರು. ಮಹಾಪ್ರಸಾದವಲ್ಲದ ಮಾಂಸ ವನ್ನು ಯಹೂದ್ಯರು ಭಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳಂತೆಯೇ ಅವರು ಕೂಡ ಮಾಂಸ ವನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಡೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಯಹೂದ್ಯರ ಹಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅವರಂತೆ ಒಂದು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಊಟದಲ್ಲಿ ಹಾಲು, ಮೀನು, ಮಾಂಸವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವು ಒಂದೇ ಅಡಿಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾಕಿದರೆ ಆಚಾರವೇನೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಯಹೂದ್ಯರಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ಹೋಲಿಕೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳು ತಿನ್ನುವ ಕಾಡುಹಂದಿಯನ್ನು ಯಹೂದ್ಯರು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೂ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಕಾಡುಹಂದಿಯ ಮಾಂಸ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ರಾಜಪುತ್ರರಿಗೆ ಕಾಡುಹಂದಿಯನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು, ಅದರ ಮಾಂಸವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವುದು ಧರ್ಮದ ಒಂದು ಭಾಗ. ದಖಿನಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಹಂದಿಮಾಂಸವನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಕಾಡುಕೋಳಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಸಾಕಿದ ಕೋಳಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ.

ಬಂಗಾಳದಿಂದ ನೇಪಾಳದವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ಹಿಮಾಲಯ ದಲ್ಲಿ ಜನರು ಆಹಾರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಈ ಭಾಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿನವರೆಗೂ, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮನುವಿನ ನಿಯಮಗಳು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಬಂಗಾಳ, ಬಿಹಾರ, ಅಲಹಾಬಾದ್, ನೇಪಾಳ ಈ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಮಾಟನ್‌ನಿಂದ ಕಾಶ್ಮೀರದವರೆಗಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಂಗಾಳಿಗಳು ಕೋಳಿ ಅಥವಾ ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಾತಿನ ಮೊಟ್ಟೆ ತಿನ್ನುವರು. ನೇಪಾಳಿಯರೂ ಇವರಂತೆಯೇ. ಕುಮಾಟಿನಿನಾಚೆ ಇದೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಶ್ಮೀರ ದವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಾಡುಬಾತಿನ ಮೊಟ್ಟೆ ತಿನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಸಾಕಿದ ಹಕ್ಕಿಯ

ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲಹಾಬಾದಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಹಿಮಾಲಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಳಿದು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಆಡಿನ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಕೋಳಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಆಹಾರದ ವಿಷಯದ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳೆಲ್ಲ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇವಲ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆದುವು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಹಾರವನ್ನೂ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಂದಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ತೀರ ಕೊಳಕು. ಅದಕ್ಕೇ ಅವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ನಿಷೇಧ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವವು ಏನು ತಿನ್ನುತ್ತವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಸಾಕಿದ ಪ್ರಾಣಿ ಗಿಂತ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಮ್ಲ (acidity) ಇದ್ದರೆ ಹಾಲನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೋಟ ಹಾಲನ್ನು ಗಟಗಟನೆ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಹೀರಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವಾಗಿರುವ ಸಂಭವವು ಉಂಟು. ಮಗು ತಾಯಿಯ ಎದೆಯಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಅಂದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಕಷ್ಟ. ಇದನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಷ್ಟ ವಾಗಿರುವಾಗ ಮಾಂಸದೊಂದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕೇ ಯಹೂದ್ಯರಲ್ಲಿ ಹಾಲು, ಮಾಂಸವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಷಿದ್ಧ.

ಅವಿವೇಕಿಗಳಾದ ತಾಯಂದಿರು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವರು. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮಗುವಿನ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ ಬಂದಾಗ ತಲೆ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಳು. ಈಗಿನ ವೈದ್ಯರು ವಯಸ್ಕರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪೈಂಟ್ ಹಾಲು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವರು. ಅದನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬುಡ್ಡಿಯ ಮೂಲಕ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸ. ನಮ್ಮ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಮನೆಕೆಲಸ ಬಹಳ. ದಾದಿಯು ಆಳುವ ಮಗುವನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಸುರಿಯುವಳು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಕೃತ್ ಕೆಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಾಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಮೃತ್ಯುವಾಗುವುದು. ಯಾವ ಮಕ್ಕಳು ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವವೋ ಅವೇ ಮುಂದೆ ದೃಢಕಾಯ ವಾಗುವವು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಬಾಣಂತಿ ಮನೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಿಸಿ ನೀರಿನ ಸ್ನಾನ, ಇವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ! ಈ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಮಗು ಬಾಣಂತಿ ಜೀವ ಸಹಿತ ಉಳಿದುದು ಭಗವಂತನ ದಯೆ ಎನ್ನಬೇಕು.

ಉಡುಪಿನ ಸಭ್ಯತೆ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನ ಉಡುಪಿನ ಮೇಲೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸುವರು. ಬಂಗಾಳದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬರುವ ವರಮಾನ ತಿಳಿಯದೆ ಅವನು ಸಾಮಾನ್ಯನೋ ಸಭ್ಯನೋ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ವರಮಾನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಅವನ ಉಡುಪನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇದು ಇರುವುದೇ ಹೀಗೆ. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಮುಂಡು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಸಭ್ಯನೂ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಟವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಂದಾಳು ಗಳು ಫ್ರೆಂಚರು. ಅವರ ಉಡುಪು ಮತ್ತು ಆಹಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಕರಿಸುವರು. ಯೂರೋಪಿನ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪು ಆಹಾರ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ, ಒಬ್ಬ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಶ್ರೀಮಂತನಾದರೆ, ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಉಡುಪನ್ನು ತೊರೆದು ಫ್ರೆಂಚರನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವನು. ಡಚ್ ರೈತರ ಉಡುಪು ಕಾಬೂಲಿಯರ ಪಾಯಜಾಮೆಯಂತೆ ಇದೆ. ಗ್ರೀಕರು ಉದ್ದನೆಯ ನಿಲುವಂಗಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವರು. ರಷ್ಯನರು ತಿಬೆಟ್ಟಿನವರಂತೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲ “ಜೆಂಟಲ್ ಮ್ಯಾನ್” ಆದೊಡನೆಯೆ ಫ್ರೆಂಚರಂತೆ ಅಂಗಿ ಷರಾಯಿಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೆಂಗಸರ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಶ್ರೀಮಂತರಾದರೆ ಸಾಕು, ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಉಡುಪುಬೇಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಜರ್ಮನಿಯ ದೇಶದ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರ ಉಡುಪೆಲ್ಲಾ ಫ್ರೆಂಚ್ ಫ್ಯಾಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವುದು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಯೂರೋಪಿನ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಕ್ಕೂ ಹಬ್ಬುತ್ತಿದೆ. ಯೂರೋಪಲ್ಲ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಅನುಕರಣೆಯಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಪುರುಷರು ಉಡುಪನ್ನು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವರು. ಅದಕ್ಕೇ ಈಗ ಪುರುಷರ ಉಡುಪನ್ನು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಉಡುಪನ್ನು ಪ್ಯಾರಿಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಯಾರಿಸುವರು. ಯಾರು ತುಂಬಾ ಶ್ರೀಮಂತರೋ ಅವರು ಈ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಉಡುಪನ್ನು ತರಿಸುವರು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸುಂಕ ಹಾಕುವರು. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಲಂಡನ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾರಿಸಿನಿಂದಲೇ ಅವು ಬರಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅವರು ಈಗ ಕುಬೇರನ ಮಕ್ಕಳು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಆರ್ಯರು ಧೋತ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರೀಯವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಷರಾಯಿ ಮತ್ತು ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ತೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧೋತ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರೀಯವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಲೆಗೆ ಪೇಟವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಈಗ ಬಂಗಾಳ ದೇಶವೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ದೇಹದ ಇತರ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಇರಲಿ, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ

ರುಮಾಲು ಇರಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಬೌದ್ಧರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿದ ವಿಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೌಪೀನ ಮಾತ್ರವಿದೆ. ದೊರೆಯಾದ ಬುದ್ಧರ ತಂದೆ ಕೂಡ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಾಗ ಬರೀ ಕೌಪೀನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸಿರುವುದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಾಣುವುದು. ಅದರಂತೆ ಅವನ ತಾಯಿ ಕೂಡ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಅವಳ ತೋಳು ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಆಭರಣಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪೇಟವಿದೆ. ಬೌದ್ಧ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಧರ್ಮಾಶೋಕನು ಡಮರುವಿನಂತೆ ಇರುವ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಪಂಚೆ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉತ್ತರೀಯವನ್ನು ಹೊದ್ದು ಕುಳಿತು ಎದುರಿಗೆ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವನು. ನರ್ತಕಿಯರ ಉಡಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ. ಸೊಂಟದಿಂದ ಮಂಡಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ರುಮಾಲು ಇದೆ. ಇದೇ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಸಾಮಂತರು ಷರಾಯಿ, ಉದ್ದವಾದ ಅಂಗಿ ಇವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವರು. ಋತುಪರ್ಣ ರಾಯನಿಗೆ ನಳನು ಸಾರಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ದಮಯಂತಿ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಋತುಪರ್ಣ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಳ ರಥವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ವೇಗಕ್ಕೆ ಋತುಪರ್ಣನ ಉತ್ತರೀಯ ಹಾರಿಹೋಯಿತು. ಉತ್ತರೀಯವಲ್ಲದೆ ಋತುಪರ್ಣ ಸ್ವಯಂವರವನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಧೋತ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರೀಯ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಂದ ಆರ್ಯರ ಉಡುಪು. ಆದಕಾರಣ ಈಗಲೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ರಿಯಾಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಧೋತ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರೀಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸುವರು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ನರ ಪೋಷಾಕು ಕೂಡ ಧೋತ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರೀಯ. ಅವರು ಉದ್ದವಾದ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಧೋತ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರೀಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ “ಟೋಗಾ” ಎನ್ನುವರು. ಈಗ ಅದರ ಅಪಭ್ರಂಶ “ಚೋಗ”. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಷರಾಯಿ ಮತ್ತು ಕೋಟನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪೋಷಾಕು ಕೂಡ ಉದ್ದವಾದ ಚೌಕಾಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ. ಅದನ್ನು ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಲ, ಸೊಂಟದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಲ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಕೈ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಎರಡು ಸೂಜಿಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಉತ್ತರ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪಹಾಡಿ ಜನರು ಈಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಉತ್ತರೀಯ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪೋಷಾಕು ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಸೊಗಸಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇರಾನೀಯರು ಮಾತ್ರ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೊಲಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಬಹುಶಃ ಚೈನೀಯರಿಂದ ಕಲಿತಿರಬಹುದು. ಚೈನೀದೇಶೀಯರು ಸಭ್ಯತೆಗೆ, ಭೋಗವಿಲಾಸಕ್ಕೆ, ಸುಖ ಸ್ವಚ್ಛಂದಕ್ಕೆ ಆದಿ ಗುರುಗಳು. ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಚೈನೀಯರು ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಊಟ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಹಲವಾರು ಯಂತ್ರ

ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಅಂಗಿ, ಟೋಪಿ, ಷರಾಯಿಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಇರಾನನ್ನು ಗೆದ್ದ ಮೇಲೆ ಧೋತ್ರ, ಉತ್ತರೀಯ ಬಿಟ್ಟು ಪಾಯಿಜಾಮ ಧರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಆತನ ದೇಶೀಯ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಏಳುವುದರಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಎದೆಗೆಡದೆ ಹೊಸ ಪೋಷಾಕನ್ನು ಬಲವಂತಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದನು.

ಉಷ್ಣದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಿ ಲಾಡಿಸಲು ಕೌಪೀನ ಒಂದು ಸಾಕು. ಉಳಿದುವೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಅಲಂಕಾರ. ಶೀತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಅನಾಗರಿಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸದಾ ಚಳಿಯಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಹೊದೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರಮೇಣ, ನಾಗರಿಕರಾದಂತೆ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹೊದೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿತರು. ಅನಂತರ ಕೋಟು, ಷರಾಯಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದವು. ಶೀತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಧರಿಸುವ ಒಡವೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಒಡವೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಆಸೆ ಉಡುಪಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಡವೆ ಫ್ಯಾಷನ್ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಉಡುಪು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ಶೀತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗವನ್ನೂ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚದೆ ಯಾರ ಎದುರಿಗಾದರೂ ಕಾಣುವುದು ಅಸಭ್ಯತೆ. ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಕಾಲನ್ನು ತೋರುವುದೂ ಅಸಭ್ಯತೆ. ಆದರೆ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ಮುಖ, ತೋಳು, ಎದೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ತೋರಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕಾಲನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತೋರಿಸಬಹುದು. ರಾಜಪುತ್ರಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಹಿಮಾಲಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೊಂಟವೊಂದು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ದೇಹ ವನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ತಕಿ ಮತ್ತು ವೇಶ್ಯೆಯರು ಪುರುಷರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಅವರ ನೃತ್ಯವೆಂದರೆ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದೇಹದ ಅವಯವಗಳನ್ನು ಚಲನವಲನಗಳ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೌರವಸ್ಥ ಹೆಂಗಸರು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನರ್ತಕಿಯರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಹೊತ್ತು ಹೆಂಗಸರು ಪೋಷಾಕಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅದಕ್ಕೇ ಅವರು ಕಡಿಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ಕಂಡಾಗ ಆಕರ್ಷಣೆ ಹೆಚ್ಚು. ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವರು. ಹೆಚ್ಚು ಪೋಷಾಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿ ಆಕರ್ಷಿಸುವರು. ಮಲ ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಪಂಚೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸುವರು. ಬಂಗಾಳ

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಕಡಿಮೆ ಪೋಷಾಕು ಧರಿಸಿದ್ದರೂ ಪುರುಷರ ಮುಂದೆ ಮುಸುಕನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಚೈನಾದೇಶವನ್ನು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಭ್ಯತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಭಾವನೆಗಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ದೋಷಪೂರ್ಣ ಎನಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆಂದು ತೋರುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಬ್ಬರೂ ಆಪಾದಮಸ್ತಕ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಚೀನೀಯರಲ್ಲಿ ಕನ್ಯಾಶಿಷ್ಯೆಯು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಯನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟು; ಅಶ್ವೀಲ ಭಾಷೆ, ಪುಸ್ತಕ, ಚಿತ್ರ, ವರ್ತನೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಅವರು ಸಹಿಸರು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಶಿಕ್ಷಿಸುವರು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳು ಬೈಬಲನ್ನು ಚೀನೀಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಬೈಬಲಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಅಶ್ವೀಲ ಭಾಗಗಳಿವೆಯೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಪುರಾಣಗಳೂ ಅವುಗಳ ಮುಂದೆ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕು! ಅಂಥ ಅಸಭ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಓದಿ ಚೀನೀಯರಿಗೆ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಾಯಿತು. ಅವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೈಬಲ್ ಪ್ರಚಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಮಿಷನರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ರಾತ್ರಿಯ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿ ಗಂಡಸರೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ ಚೀನೀಯರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಹೇಸಿ ದೊಡ್ಡರಾದ್ದಾಂತ ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. “ಹೋ! ಇದು ಘೋರ! ಈ ಧರ್ಮ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಳುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬೈಬಲನ್ನು ಓದಿ, ಈ ಅರೆಬತ್ತಲೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದು ನಮ್ಮವರು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ” - ಎಂದು ಗುಲ್ಲೆಬ್ಬಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಚೀನೀಯರಿಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವನ್ನು ಕಂಡರಾಗದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಚೀನೀಯರು ಪರಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುಗಳು. ಮಿಷನರಿಗಳು ಈಗ ಬೈಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೀಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಅದರ ಹೊಸ ಮುದ್ರಣವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದು ಚೀನೀಯರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ

ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲೂ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ ಮತ್ತು ಸಭ್ಯತೆಗಳ ವಿಷಯದ ಭಾವನೆಗಳು ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕನರದು ಒಂದು ಬಗೆ, ಫ್ರೆಂಚರದು ಬೇರೆ, ಜರ್ಮನರೂ ಅಷ್ಟೆ. ಟಿಬೆಟ್ಟಿನವರು ಮತ್ತು ರಷ್ಯನರಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾದ ಕೆಲವು ಆಚಾರಗಳವೆ ತುರ್ಕಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರಗಳಿವೆ. ಯೂರೋಪ್ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶ ದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ನಾನ, ಮಲಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಗೋಪ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಶಾಖಾಹಾರಿಗಳು, ಉಷ್ಣ ದೇಶಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತೇವೆ. ಉತ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎರಡು ಪೌಂಡು ಹುರಿಟ್ಟು ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಬಾಯಾರಿಕೆ ಆದಂತೆ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರು ಸೇದಿ ಕುಡಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವನು. ಬಿಸಿಲು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಯಾರಿದವನಿಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣಗಳುಳಿನ ಕೊಳವಿ ಮೂಲಕ ನೀರು ಕೊಡಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಸುವಿನ ಗೊಂತು, ಕುದುರೆ ಲಾಯಗಳನ್ನು ಸಿಂಹ ಅಥವಾ ಹುಲಿಯ ಪಂಜರದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ. ನಾಯಿಯನ್ನು ಮೇಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಆಹಾರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಂಸ. ಶೀತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದೇ ಅಪರೂಪ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಸಣ್ಣ ಲೋಟದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಫ್ರೆಂಚರಿಗೆ ನೀರು ಕಂಡರೆ ಆಗದು. ಅಮೆರಿಕಾದವರು ಮಾತ್ರ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಜಲಪಾನ ಮಾಡುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲುತಾಪ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಯಾಕ್ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣ. ಜರ್ಮನರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೀರ್ ಕುಡಿಯುವರು, ಆದರೆ ಊಟದೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲ.

ಶೀತದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಗೆಡಿಯಾಗುವ ಪ್ರಮೇಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚು. ಅವರಿಗೆ ಸೀನದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಉಷ್ಣದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಕುಡಿಯಲೇ ಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ತೇಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮಿಸಲಾಗದ ತಪ್ಪು ಇದು. ಆದರೆ ಕರವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಮೂಗಿನ ಗೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರದುರಿಗೆ ಒರಸಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆತಿಥೇಯನಿಗೆ ಅತಿಥಿಯು ತೇಗದ ಹೊರತು ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಿದ ಚಿಹ್ನೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೆದುರಿಗೆ ಅಜೀರ್ಣ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಉದರ ರೋಗಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುದುಕಿಯ ರಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದರೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜರ್ಮನರು ಗಮನಿಸುವುದು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾದವರು ಹೆಂಗಸರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅತಿ ಜೋಪಾನ ವಾಗಿರಬೇಕು. ಕಾಲಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಕೂಡದು. ಫ್ರೆಂಚರು ನಮ್ಮಂತೆ ಎಲ್ಲರದರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವರು. ಜರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ರಷ್ಯನರು ಎಲ್ಲರದರಿಗೆ ಅಶ್ಲೀಲವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಸಂಕೋಚಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರೇಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರದರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವರು-ತಾಯಿ, ಮಗ, ಸಹೋದರಿಯರು, ಸಹೋದರರು, ತಂದೆ ಇವರೆದುರಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡುವರು. ತಂದೆ ಮಗಳನ್ನು ಆಕೆ ಮುಂದೆ ಮದುವೆಯಾಗಲಿರುವ ವರನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವನು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಕನ್ಯೆ ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗುವಳು. ಆಂಗ್ಲೀಯಳು ನಾಚುವಳು. ಅಮೆರಿಕಾದವಳು ಮಾತಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಳು. ಅವರಲ್ಲಿ ಚುಂಬನ ಆಲಿಂಗನಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಎಲ್ಲರದರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಹಿರಿಯ ರೆದುರಿಗೆ ಹೇಳಕೂಡದು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಈಗ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರುವರು. ಒಬ್ಬನ ಪೋಷಾಕು ಅತಿ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಅತಿ ನೂತನ ಫ್ಯಾಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಸಭ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಲಾರ. ಸಭ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕಾಲರ್ ಮತ್ತು ಷರ್ಟನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವೇಳೆ ಯಾದರೂ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಬಡವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾರರು. ಹೊರಗೆ ಕಾಣುವ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚುಕ್ಕೆಯಾಗಲೀ ಗೆರೆ ಯಾಗಲೀ ಇರಕೂಡದು. ಎಷ್ಟೇ ಬಿಸಿಲಾಗಿರಲಿ, ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕೈಚೀಲಿವಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೈಕೊಳೆ ಯಾದೀತೆಂಬ ಭಯ. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಕೊಳೆ ಕೈಯಿಂದ ಕರಲಾಘವ ಕೊಡುವುದು ಅಸಭ್ಯತೆ. ಸಭ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಉಗುಳುವುದು, ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸುವುದು, ಹಲ್ಲಿನ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಸವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು, ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಚಂಡಾಲನೆಂದು ಇತರರು ನೋಡಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವರು.

ಶಕ್ತಿ ಪೂಜೆಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಧರ್ಮ. ವಾಮಾಚಾರದವರು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಂತೆ ಇರುವುದು ಅದು. ತಾಂತ್ರಿಕರು ಹೇಳುವಂತೆ “ಎಡಗಡೆ ಹೆಂಗಸು, ಬಲಗಡೆ ಮಧ್ಯ ದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಬಟ್ಟಲು, ಮುಂದೆ ಮಸಾಲೆ ಹಾಕಿ ಬೇಯಿಸಿದ ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಮಾಂಸ- ತಾಂತ್ರಿಕಧರ್ಮ ಅತಿ ಗಹನವಾದುದು. ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ!” ಈ ಶಕ್ತಿ ಪೂಜೆ ಸಾಧಾರಣ ವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಾವವೂ ಇರು ವುದು. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟಂಟರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಕಡಿಮೆ. ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಈ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಚೆಹೋವ, ಜೀಸಸ್, ಅಥವಾ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಗೌಣ. ಅಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ತಾಯಿಗೆ. ಬಾಲ ಏಸುವನ್ನು ಅವಳು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವಳು. ಲಕ್ಷ ಸ್ಥಳದಿಂದ - ಅರಮನೆ, ಗುಡಿಸಲು, ಚರ್ಚು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ‘ತಾಯಿ’ ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ‘ಹೇ ತಾಯಿ’ ಎನ್ನುವನು, ಸೇನಾಪತಿ

‘ಹೇ ತಾಯಿ’ ಎನ್ನುವನು, ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಿಡಿದ ಯೋಧ ‘ಹೇ ತಾಯಿ’ ಎನ್ನುವನು. ಸಾಗರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನಾವಿಕ ‘ಹೇ ತಾಯಿ’ ಎನ್ನುವನು. ಚಿಂದಿಯನ್ನುಟ್ಟ ಬೆಸ್ತ ‘ಹೇ ತಾಯಿ’ ಎನ್ನುವರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಭಿಕ್ಷುಕ ‘ಹೇ ತಾಯಿ’ ಎನ್ನುವರು. ಕೋಟಿ ಕೊರಲುಗಳ ಧನ್ಯ ಮೇರಿ, ಧನ್ಯ ಮೇರಿ ಎಂಬ ನಿನಾದ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ.

ನಂತರವೇ ಸ್ತ್ರೀ ಪೂಜೆ. ಈ ಶಕ್ತಿ ಪೂಜೆ ಕಾಮವಾಸನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಕುಮಾರಿ ಮತ್ತು ಮುತ್ಯದೆಯರ ಪೂಜೆ. ಕಾಶಿ, ಕಾಳಿಘಾಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕಾಲ್ಪನಿಕವಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವಿಕ ಪೂಜೆ. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಪೂಜೆಯು ನಡೆಯುವುದು ತೀರ್ಥಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಪಶ್ಚಿಮ ದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಪೂಜೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲೂ ವರ್ಷದ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳೂ ನಡೆಯುವುದು. ಮೊದಲು ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಅವಳ ಬಟ್ಟೆ, ಆಹಾರ, ಬಯಕೆ, ಸುಖ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವರು. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಪ್ರಥಮ ಗೌರವವೂ ಅವಳಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದು. ರೂಪವತಿ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಶಕ್ತಿಪೂಜೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಗೂ ಅವಳು ಪರಿಚಿತಳಾಗಿರಲಿ, ಅಪರಿಚಿತಳಾಗಿರಲಿ ಸಲ್ಲುವುದು. ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಮೂರ್ ಜನಾಂಗದವರು ಸ್ಪೆಯಿನ್ ದೇಶವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಎಂಟು ಶತಮಾನಗಳು ಅದನ್ನು ಆಳಿದಾಗ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಈ ಶಕ್ತಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರೇ ಮೊದಲು ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಪೂಜೆಯ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದವರು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ನಂತರ ಮೂರರು ಶಕ್ತಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಮರೆತರು. ಇದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಶಕ್ತಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ಅನಾಗರೀಕರಾಗಿ ಆಫ್ರಿಕಾಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಮಧೇಯರಾಗಿರುವರು. ಇವರ ನಂತರ ಯೂರೋಪು ಇವರು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನಾಗರೀಕತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. “ತಾಯಿ” ಮೂರರನ್ನು ತೊರೆದು ಕ್ರಿಸ್ತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವಳು

ಫ್ರಾನ್ಸ್ - ಪ್ಯಾರಿಸ್

ಯೂರೋಪ್ ಅಂದರೇನು? ಏಷ್ಯಾ, ಆಫ್ರಿಕಾ, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಕಪ್ಪು, ಕಂದು, ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಜನ ಯೂರೋಪಿನ ಪಾದದಡಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಮಣಿಯುವರು? ಕಲಿ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪ್ ನಿವಾಸಿಗಳು ಏಕಮಾತ್ರ ಶಾಸನ ಕರ್ತರಾಗಿರುವುದು ಏಕೆ? ಈ ಯೂರೋಪನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಗೂ ಮೂಲ ಇದು. ಪೃಥ್ವಿಯ ಆಧಿಪತ್ಯವಿರುವುದು ಯೂರೋಪಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ. ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾಕೇಂದ್ರ ಪ್ಯಾರಿಸ್. ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಭ್ಯತೆ, ರೀತಿನೀತಿ, ಬೆಳಕು, ಅಂಧಕಾರ, ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಈ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರ ಒಂದು ಮಹಾ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಅನರ್ಘ್ಯ ವಜ್ರ, ವೈಷಯ ರತ್ನಗಳೂ ಇವೆ. ನಕ್ಕ, ತಿಮಿಂಗಿಲವೆಂಬ ಮಹಾ ಭಯಾನಕ ಕಡಲಜಂತುಗಳೂ ಇವೆ. ಯೂರೋಪಿನ ಕರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರ ಫ್ರಾನ್ಸ್. ಚೈನಾ ದೇಶದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಂತಹ ಸುಂದರ ದೇಶ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹಳ ಉಷ್ಣವೂ ಇಲ್ಲ, ಶೀತವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕ ನೀರೂ ಇಲ್ಲ, ಕಡಿಮೆ ನೀರೂ ಇಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಲ ಆಕಾಶ, ಆಹ್ಲಾದಕರವಾದ ಸೂರ್ಯ, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬೆಟ್ಟಗಳು, ಎಲ್ಫ್ ಮತ್ತು ಓಕ್ ಮರಗಳು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನದಿ ಮತ್ತು ಝರಿ, ಇಂತಹ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿರುವುದು? ಮೋಹಕವಾದ ನೀರು ಸುಂದರಸ್ಥಳ, ಉನ್ನತರಂತೆ ಮಾಡುವ ವಾಯು, ಸುಂದರ ಆಕಾಶ ಎಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು? ಪ್ರಕೃತಿ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ; ಜನರು ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಿಯರು. ಬಾಲಕರು, ವೃದ್ಧರು, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು, ಧನಿಕದರಿದ್ರರು ತಮ್ಮ ಮನೆ, ಬಾಗಿಲು, ಕೋಣೆ, ರಸ್ತೆ, ಮೈದಾನ, ತೋಟ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸುಂದರವಾಗಿಡುವರು. ದೇಶ ಒಂದು ಮನೋರಂಜಕ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಜಪಾನ್ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಂಥಾ ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಡೆಯೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮರಾವತಿಯಂತೆ ಕಾಣುವುವು, ಇಲ್ಲಿನ ಅಂತಸ್ತಿನ ಮನೆಗಳು. ನಂದನವನದಂತೆ ಉದ್ಯಾನ, ಉಪವನ. ರೈತರ ಹೊಲಗದ್ದೆ, ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಜಯಶೀಲರಾಗಿರುವರು.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಿಂದಲೂ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಗೌಲ್, ರೋಮನ್, ಫ್ರಾಂಕ್ ಜನರ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯ ಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು. ರೋಮನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ನಾಶವಾದ ಮೇಲೆ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಫ್ರಾಂಕರು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದರು. ಇವರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಮೇಯ್ ಬಲಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದನು. ಈ ಫ್ರಾಂಕ್ ಜನರ ಮೂಲಕ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ

ಯೂರೋಪ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಆದಕಾರಣ ಈಗಲೂ ನಾವು ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರನ್ನು ಫ್ರಾಂಕಿ, ಫಿರಂಗಿ, ಪ್ಲಾಂಕಿ ಅಥವಾ ಫೆಲಿಂಗ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು.

ಸಭ್ಯತೆಗೆ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಗ್ರೀಕರು ಸೋತು ಅನಾಮಧೇಯರಾದರು. ರೋಮ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವು ಬರ್ಬರ ಆಕ್ರಮಣ ತರಂಗದೊಡನೆ ನುಚ್ಚುನೂರಾಯಿತು. ಯೂರೋಪಿನ ಕಾಂತಿ ಕುಂದಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬರ್ಬರ ಜನಾಂಗ ಮೇಲೆ ದ್ದಿತು. ಅದೇ ಅರಬ್ಬೀ ಜನಾಂಗ. ಈ ಅರಬ್ಬೀ ಜನಾಂಗದ ತರಂಗ ಬಹಳ ವೇಗದಿಂದ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಮಹಾ ಬಲ ಶಾಲಿಗಳಾದ ಪಾರಸೀಯರು ಇವರೊಡನೆ ಸೋತು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮವು ಹೊಸರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಅರಬ್ಬೀ ಧರ್ಮವು ಪಾರಸೀ ನಾಗರಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಿತು.

ಅರಬರ ಕತ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಾರಸೀ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಕ್ರಮೇಣ ಸುತ್ತಲೂ ಹಬ್ಬತೊಡಗಿತು. ಪಾರಸೀ ನಾಗರಿಕತೆ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದುದು. ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮಗಳೆರಡು ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಬಹಳ ವೇಗದಿಂದ ಮುಸಲ್ಮಾನ ತರಂಗ ಯೂರೋಪನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸತೊಡಗಿತು. ಅಂಧಕಾರದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಕಿರಣಗಳು ಹಬ್ಬಲು ಮೊದಲಾಯಿತು. ಗ್ರೀಕರ ಜ್ಞಾನ, ಶಿಲ್ಪಾದಿ ಕಲೆಗಳು, ಬರ್ಬರಾ ಕ್ರಾಂತಿ ಇಟಲಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದುವು. ಅದರ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ರೋಮ್‌ನಗರದ ಮೃತ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಸ್ಪಂದನವಾಯಿತು. ಈ ಸ್ಪಂದನ ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿತು. ಪ್ರಾಚೀನ ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ನವಜೀವನ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇದನ್ನೇ “ರೆನೈಸಾನ್ಸ್” ನವ ಜೀವನ ಎನ್ನುವರು. ಈ ನವಜನ್ಮ ಇಟಲಿಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಷ್ಟೆ. ಯೂರೋಪಿನ ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಪ್ರಥಮ ಜನ್ಮ ಮಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಯೂರೋಪ್ ಕ್ರಿ.ಶ. ಹದಿನಾರನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿತು. ಆಗ ಮೊಗಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾದ ಅಕ್ಬರ್, ಜಹಾಂಗೀರ್, ಶಾಜಹಾನ್ ತಮ್ಮ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸುದೃಢವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರು.

ಇಟಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನ ಜನಾಂಗ. ನವಜೀವನದ ಕರೆಗೆ ಒಗ್ಗೊಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ಎದ್ದು ಪುನಃ ದೀರ್ಘನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನವಾಯಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭರತ ಖಂಡವೂ ಕಾರಾಣಾಂತರ ದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗೃತವಾಯಿತು. ಅಕ್ಬರಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೂರು ತಲೆಯವರೆಗೆ, ವಿದ್ಯೆ, ಬುದ್ಧಿ, ಶಿಲ್ಪಾದಿಕಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು. ಭರತಖಂಡವೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಜನಾಂಗ. ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇಟಲಿಯಂತೆ ಇದೂ ತಮ್ಮನ್ನೆಕಡೆ ತೆರಳಿತು.

ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಇಟಲಿಯ ನವಜೀವನದ ಅಲೆಯು ಬಲವಾದ ನವ ಫ್ರಾಂಕ್ ಜನಾಂಗವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರವಾಹ ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸಿ ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ನವ ಜಾಗೃತ ಮಹಾ

ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಟಲಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆದಂತೆ ಈ ಜಾಗೃತಿ ಇಟಲಿಯಲ್ಲೇ ಪರಿಸಮಾಪ್ತವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯೂರೋಪಿನ ಭಾಗ್ಯವಶದಿಂದ ನವೀನ ಫ್ರಾಂಕ್ ಜನಾಂಗ ಇದನ್ನು ಆದರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ನವೀನ ರಕ್ತಸಂಪನ್ನ ರಾದ ಫ್ರಾಂಕರು ನವೀನ ಜಾತಿ ತರಂಗದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಸಾಹಸದಿಂದ ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೌಕೆಯನ್ನು ತೇಲಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಕ್ರಮೇಣ ಆ ವೇಗವು ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಒಂದು ಧಾರೆ ಸಹಸ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಯತೊಡಗಿತು. ಯೂರೋಪಿನ ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳೂ ಅದನ್ನು ನಾಲೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನ "ಶಕ್ತಿ" ಸಾಹಸವನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ, ಅದರ ವೇಗ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿದರು. ಈ ತರಂಗವೇ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಭಾರತ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ತಲುಪಿತು. ಈ ತರಂಗ ಲಹರಿ ಜಪಾನ್ ಸಮುದ್ರತೀರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತು. ಜಪಾನರು ಈ ಜಲಪಾನ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಜೀವ ತಾಳುತ್ತಿರುವರು. ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ನವೀನ ಜನಾಂಗ.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರವು ಯೂರೋಪ್ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಉಗಮಸ್ಥಾನ, ಗಂಗೆಗೆ ಗೋಮುಖಿ ಇದ್ದಂತೆ. ಈ ವಿರಾಟ್ ನಗರಿ ಭೂಸ್ವರ್ಗ, ಅಮರಾವತಿ, ಸದಾನಂದ ನಗರಿ. ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ಭೋಗ, ವಿಲಾಸ, ಆನಂದ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಬರ್ಲಿನಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಯೂರೋಪಿನ ಮತ್ತಾವ ನಗರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಲಂಡನ್ ಮತ್ತು ನ್ಯೂ ಯಾರ್ಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಧನವಿದೆ. ಬರ್ಲಿನಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಬುದ್ಧಿ ಯಥೇಷ್ಟವಿದೆ. ಆದರೆ ಬೇರಲ್ಲಿಯೂ ಫ್ರೆಂಚ್ ನೆಲದ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಫ್ರೆಂಚರ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆ, ಮನೋಧರ್ಮಗಳಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯ, ವಿದ್ಯೆ, ಬುದ್ಧಿ ಇರಬಹುದು, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಇರಬಹುದು - ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿರುವುದು? ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕರು ಪುನರ್ಜನ್ಮ ತಾಳಿ ಫ್ರೆಂಚರಾಗಿರುವರು ಎನ್ನಬಹುದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಆನಂದ ಉತ್ಸಾಹ ದಿಂದ ಕೂಡಿರುವರು ಇವರು. ಅತಿ ಲಘುವಾಗಿರುವರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಉತ್ಸಾಹ ತೋರುವರು. ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಬಂದರೆ ನಿರುತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗುವರು. ಆದರೆ ಈ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಅವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಕಾಲವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ನವೀನ ಉತ್ಸಾಹ, ವಿಶ್ವಾಸ ಅವರ ಮೊಗದಲ್ಲಿ ಅರಳುವುದು.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಯೂರೋಪಿನ ಆದರ್ಶ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ. ಪ್ರಪಂಚ ದಲ್ಲಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ನಕಲು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಇತರರಿಗೆ ವಸಾಹತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಶಿಕ್ಷಾಗುರು. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಬ್ದಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯವು. ಯೂರೋಪಿನ ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿವೆ. ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರ ದರ್ಶನ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಶಿಲ್ಪಾದಿ ಕಲೆಗಳ ತವರೂರು. ಎಲ್ಲರೂ ಇವರನ್ನೇ ಅನುಕರಿಸುವರು.

ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವವರಂತೆ, ಉಳಿದವರು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರಂತೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನವರು ಈಗ ಮಾಡುವರೋ ಅದನ್ನೇ ಇನ್ನು ಐವತ್ತು ಅಥವಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿ, ಲಂಡನ್ನಿನವರು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಅದು ವಿದ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರಬಹುದು, ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೀತಿ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರಬಹುದು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ನಾಗರಿಕತೆ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೂ ರಾಜನಾದಾಗ ಅದು ಜಾಗೃತವಾಯಿತು. ಸ್ಕಾಟ್ಲೆಂಡಿನ ಸ್ಕೂಯರ್ಟ್ ವಂಶಜರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ರಾಯಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮುಂತಾದವು ಸ್ಥಾಪಿತ ವಾದುವು.

ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ತವರು. ಈ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಮಹಾನಗರಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಜಾ ಶಕ್ತಿಯು ಯೂರೋಪಿನ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿತು. ಅದರಿಂದ ಯೂರೋಪಿನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬದಲಾಗಿ ಹೊಸ ಯೂರೋಪು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. “ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ಭ್ರಾತೃತ್ವ” ಈ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಯಾರೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಈಗ ಬೇರೆ ಭಾವವನ್ನು, ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ವಿಪ್ಲವ ಸಂದೇಶ ಕಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವುದು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಒಂದು ದಿನ ನನಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: “ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪೃಥ್ವಿಯ ಕೇಂದ್ರ. ಯಾವ ದೇಶವು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಅತಿ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಅದು ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುವುದು.” ಈ ಮಾತು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನವೀನ ಭಾವ ವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹರಡಬೇಕಾದರೂ ಅದರ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ಯಾರಿಸ್. ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ನಾಗರಿಕರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಧ್ವನಿಯು ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತವಾಗು ವುದು. ಯಾವ ಸಂಗೀತ, ಶಿಲ್ಪ, ಚಿತ್ರ, ನೃತ್ಯ, ಕಲೆಗೆ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಸಿಕ್ಕುವುದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಅದು ಸಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರ ಭಯಂಕರ, ನರಕಕುಂಡ ಎನ್ನುವರು. ಕೆಲವು ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುವರು. ಇತರ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ವಾಸನಾ ತೃಪ್ತಿಯಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅದು ಅನೈತಿಕತೆಯ ಮತ್ತು ವಿಷಯ ತೃಪ್ತಿಯ ಕೇಂದ್ರ. ಲಂಡನ್, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್, ಬರ್ಲಿನ್, ವಿಯನ್ನಾ ಮುಂತಾದ ನಗರಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದು: ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖವನ್ನು ಅನಾಗರಿಕರಂತೆ ಅನುಭವಿಸುವರು. ಆದರೆ ನಾಗರಿಕವಾದ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ಕಸ ಕೂಡ ಸ್ವರ್ಣಧೂಳಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇತರ ದೇಶದ ಪೈಶಾಚಿಕ ಭೋಗದೊಂದಿಗೆ, ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ವಿಲಾಸಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ತುಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಿಸುವ ಹಂದಿಯನ್ನು ಗರಿಗೆದರಿ ಕುಣಿಯುವ ನವಿಲಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಂತೆ ಇರುವುದು.

ಭೋಗವಿಲಾಸದ ಇಚ್ಛೆ ಯಾವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ? ಇದಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ರಾದವರಲ್ಲ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸುವರು? ರಾಜರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು, ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿಕೊಂಡು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ವಿಲಾಸ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಿಸಲು ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು? ಇಚ್ಛೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾತರರಾಗಿರುವರು. ಇರುವ ಭೇದವಿಷ್ಟೆ. ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಸ್ತರು. ಹೇಗೆ ಬೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿರುವವರು; ವಿಲಾಸಪ್ರಿಯತೆಯ ತುತ್ತತುದಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರುವರು.

ಅತಿ ಹೀನ ನೃತ್ಯ, ತಮಾಷೆಯೆಲ್ಲ ಪರದೇಶೀಯರ ವಿಲಾಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಫ್ರೆಂಚರು ತುಂಬಾ ಚತುರರು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾವಿಲಾಸ, ಹೋಟೆಲು ಊಟ - ಇಂತಹ ಒಂದು ಭೋಜನ ಸಾಕು, ಒಬ್ಬನ ಸರ್ವನಾಶಕ್ಕೆ. -ಇದಲ್ಲಾ ಇರುವುದು ವಿದೇಶಿ ಧನಿಕರಿಗೆ. ಫ್ರೆಂಚರು ಸಭ್ಯರು. ಆದರೆ ಸಂಪನ್ನರು, ಗೌರವಸ್ಥರು, ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಪರರು. ಇತರರಿಂದ ದುಡ್ಡು ಸುಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರು. ನಂತರ ತಮ್ಮೊಳಗೇ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವರು.

ಫ್ರೆಂಚರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಮೆರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಜರ್ಮನ್ ಸಮಾಜಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ತೆರೆದಿವೆ; ವಿದೇಶೀಯರು ಅದನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಹುದು. ನಾಲ್ಕೈದಿ ದಿನ ಪರಿಚಯವಾದ ಮೇಲೆ ಅಮೆರಿಕಾದವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಂದು ಇರಬಹುದೆಂಬ ನಿಮಿತ್ತವನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಜರ್ಮನಿಯರೂ ಅವರಂತೆಯೇ. ಆಂಗ್ಲೀಯರು ಪರಿಚಯ ಹೆಚ್ಚಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವರು. ಆದರೆ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸಮಾಜವೇ ಬೇರೆ. ಒಬ್ಬ ಅತಿ ನಿಕಟ ಪರಿಚಿತನಾದ ಹೊರತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇರಿ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ನಿಮಿತ್ತವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪರಿಚಿತನಿಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ, ಅವರ ಸಮಾಜವನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗ, ತಾನು ಕೇಳಿದುದಕ್ಕಿಂತ ಅದು ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿಯುವುದು. ವಿದೇಶೀಯರು ಕಲ್ಪತ್ತೆಗೆ ಬಂದು ಮಚುವಾಬ ಜಾರ್ ನೋಡಿ ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನರೇ ಹೀಗೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ. ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಿವಾಹಿತ ಹುಡುಗಿಯರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಂತೆಯೇ ಸುರಕ್ಷಿತರು. ಅವರು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿವಾಹಾನಂತರ ತನ್ನ ಪತಿಯೊಡನೆ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗಿ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ವಿವಾಹವನ್ನು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಏರ್ಪಡಿಸುವರು. ಅವರು ಸಂತೋಷಪ್ರಿಯರಾದುದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನರ್ತಕಿಯರ ನೃತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ವಿವಾಹ, ಪೂಜೆ ಮುಂತಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನರ್ತಕಿಯರಿಂದ ನೃತ್ಯ ಮಾಡಿಸುವರು. ಆಂಗ್ಲೀಯರು ಧೂಳು, ಮಂಜಿನಿಂದ ಕವಿದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದರಿಂದ

ಹಾಸ್ಯಪ್ರಿಯರಲ್ಲ; ಯಾವಾಗಲೂ ಜೋಲು ಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನೃತ್ಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಅಶ್ಲೀಲ. ಆದರೆ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಆದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ನೃತ್ಯ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅಶ್ಲೀಲವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ನೃತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರ ಭುಜ ಕತ್ತು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಅಶ್ಲೀಲವಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾದವರು ಇಂತಹ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಫ್ರೆಂಚರ ಸಮಾಜವನ್ನು ಟೀಕಿಸಬಹುದು.

ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪೃಥ್ವಿಯ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಆಚಾರ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಗಂಡಸರು ಅನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಮಹಾಪರಾಧವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವರು. ಫ್ರೆಂಚರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವತಂತ್ರರು. ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಮಂತರು ಹೇಗೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಟೀಕೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಿವಾಹಿತ ಪುರುಷರೂ ಹೀಗೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯುವಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕೋಚ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವನಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೊಂದು ನ್ಯೂನತೆ ಎಂದು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಭಾವಿಸುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಅವನು ಪೌರುಷ ಹೀನನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಅಂಜಿಕೆ. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಪುರುಷನಿಗಿರಬೇಕಾದ ದೊಡ್ಡಗುಣ ಎಂದರೆ ಧೈರ್ಯ. ಅವರ Virtue ವಿಗೂ ನಮ್ಮ ವೀರತ್ವ ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಅರ್ಥ. Virtue ಎಂಬುದರ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ. ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಗುಣವೇನೋ ನಿಜ. ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಹಲವು ಪತಿಯರನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷ ಹಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಂಗಸು ಬಹು ಪತಿಯರನ್ನು ವರಿಸಿದರೆ ಜನಾಂಗ ಕ್ರಮೇಣ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಆದಕಾರಣವೇ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವರು. ಈ ಮಾನವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೈವಾಡವಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ವಭಾವ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ. ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ. ಪುರುಷನ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ವ್ರತಕ್ಕಿಂತ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಒಂದು ನೈತಿಕ ಜೀವನೋದ್ದೇಶವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಆ ಉದ್ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಅಳೆಯಬೇಕೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳೆಯುವುದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ನಮ್ಮ ಜೀವನೋದ್ದೇಶ ಅವರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಕಾಮವನ್ನು ಗೆದ್ದಿರುವನೋ

ಅವನು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಎರಡೂ ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳು. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಮೋಕ್ಷ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು? ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತರುಣರಿಗೆ ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮದವರ ಉದ್ದೇಶ ಭೋಗ; ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಷ್ಟು ಸುಂದರನಗರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಬೇರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳಿಗಳು ಇರುವ ಭಾಗದಂತೆ ಇತ್ತು. ಬೀದಿ ಗಲ್ಲಿಗಳು ಏಳುಬೀಳುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ರಸ್ತೆಯ ಎದುರುಬದುರಿಗಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಒಂದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರು. ಗೋಡೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಾವಿ. ಕಳೆದ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಈಗ ಪುರಾತನ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ? ಕ್ರಮೇಣ ಕ್ರಾಂತಿ, ಯುದ್ಧ, ದಂಗೆಯ ಹಾವಳಿಗಳಿಂದ ಅದು ನಾಶವಾಗಿ ಈಗ ನವೀನ, ವಿಶಾಲ, ಸುಂದರ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಅದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವುದು.

ವರ್ತಮಾನ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲೆಲ್ಲಾ ಮೂರನೇ ನೆಪೋಲಿಯನ್ನನ ನಿರ್ಮಾಣ. ಹಿಂದಿನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಪತನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಇವನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದನು. ಫ್ರೆಂಚ್ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜರು ಹೇಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಕತ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ ರಕ್ತಪಾತ ಮಾಡಿ ಮೂರನೇ ನೆಪೋಲಿಯನನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದನು. ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಕ್ರಾಂತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಜನರು ಅಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವರನ್ನು ಸುಖಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗರೀಬರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ನಾಟ್ಯಶಾಲೆ, ಫಾಟ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತೊಡಗಿದನು. ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಮಂದಿರ, ಸ್ತಂಭ, ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ನಗರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದನು. ರಸ್ತೆ, ಫಾಟ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದನು. ವಿಶಾಲವಾದ ನೇರವಾದ ರಸ್ತೆಗಳು ನಗರದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆದುದಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಹಳೆಯ ಮನೆ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾದುವು. ಹೊಸ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ನಗರದ ಸುತ್ತಲೂ ಅದರ ಎರಡರಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ನಂದನವನಗಳು, ಡಿ ಆನ್‌ಜಸ್ ಮೊದಲಾದ ಬಡಾವಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಸಾಲುಮರದ ರಸ್ತೆ (Champs Elysees) ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದನು. ಈ ರಸ್ತೆ ತುಂಬಾ ವಿಶಾಲವಾಗಿರುವುದು. ರಸ್ತೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನಗಳಿವೆ. ಈ ರಸ್ತೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ನಗರದ ಮುಂಭಾಗವಾದ Place de la Concorde ಎಂದು ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಸುತ್ತಲೂ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಎಂಟು ನಗರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಎಂಟು ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಸ್ ಬರ್ಸ್‌ನ ಪ್ರತಿಮೆ. ಈ ನಗರವನ್ನು ಜರ್ಮನರು (1870) ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಆ ದುಃಖವನ್ನು ಫ್ರೆಂಚರು ಇನ್ನೂ ಮರೆತಿಲ್ಲ.

ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ವಿಗ್ರಹ ಹೂವು ಹಾರಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಗತಿಸಿದ ಬಂಧುಗಳ ಗೋರಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೇಗೆ ಹಾರ ತುರಾಯಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವರೋ ಅದರಂತೆ ಈ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಕಳೆದು ಹೋದ ಆ ನಗರದ ಆತ್ಮ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಶೃಂಗರಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಚಾಂದ್ನಿ ಚೌಕ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿತ್ತು ಎಂದು ಭಾಸ ವಾಗುವುದು. ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಜಯಸ್ತಂಭ, ವಿಜಯ ತೋರಣ, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು, ಸಿಂಹ, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು.

ಮಹಾವೀರ ನೆಪೋಲಿಯನ್ನನ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ವೆಂಡೋಮಿ ಎಂಬ ಕಡೆ ಮಿಶ್ರ ಲೋಹದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬೃಹತ್ ವಿಜಯಸ್ತಂಭವಿದೆ. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ನಾಲ್ಕುಕಡೆ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಗೆದ್ದ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಬೋನಪಾರ್ಟಿಯ ವಿಗ್ರಹವಿದೆ. Place de la Bastille ಎಂಬ ಕಡೆ Col-umn of July ಎಂಬುದು ಇದೆ. ಅದು 1789 ರ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಸ್ಮಾರಕ. ಅದು ಮುಂದೆ ಸೆರೆಮನೆಯಾಯಿತು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭು. ಯಾರು ಅವನ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರನ್ನು ಆ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದರ ಹೆಸರು Letter de Cachet. ಇದು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ದೋಷಿಯೆ ನಿರ್ದೋಷಿಯೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸದೆ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಹೋದರೆ ಪುನಃ ಬರುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ರಾಜನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದವರು ಇತರರ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಇರುವ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ರಾಜನಿಂದ ಈ ಆಜ್ಞಾಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆ ದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ವೈರಿಯನ್ನು ಈ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಈ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಕ್ರೋಧೋನ್ಮತ್ತರಾಗಿ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು, ಯಾರೂ ಮೇಲಲ್ಲ, ಕೀಳಲ್ಲ ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ದೇಶವೆಲ್ಲ ಅನುರಣಿತವಾಯಿ. ಪ್ಯಾರಿಸಿನ ಜನ ಕ್ರೋಧಾವೇಶದಿಂದ ರಾಜ ರಾಣಿಯರ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಚಿಹ್ನೆಯಂತಿದ್ದ ಬ್ಯಾಪ್ಟಿಲಿಯನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಆಮೋದಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು. ರಾಜ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಜನರು ಅವನನ್ನು ಪುನಃ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಅವನ ಮಾವನು, ಅಳಿಯನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪ್ರಿಯಾದಿಂದ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಜನರು ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ರಾಜ ರಾಣಿಯರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಅಂದಿ ನಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚಾಯಿತು. ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ರಾಜಮನೆತನ ದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಲೆಮಾಡಲನುವಾದರು. ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಬಿರುದು ಬಾವಲಿಗಳನ್ನು ಬಿಸುಟು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯತೊಡಗಿದ್ದರು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಾಜರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುವಂತೆ ಕರೆಕಳುಹಿಸಿದರು. “ಜಾಗ್ರತ ರಾಗಿ, ದ್ರೋಹಿಗಳಾದ ರಾಜರನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಸಮಾನಸ್ಥರಾಗಿ.” ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿನ ಅರಸರು ಭಯದಿಂದ ಕಂಪಿಸತೊಡಗಿದರು. ಈ ಜ್ವಾಲೆತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ದಹಿಸುವುದೋ ಎಂದು ಭಯಗ್ರಸ್ಥರಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟರು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ “ಜನ್ಮ ಭೂಮಿ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದೆ” ಎಂಬ ಕರೆ ಕಳುಹಿಸಿತು. ಈ ಕರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇಶವೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತವಾಯಿತು. ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯಾದ “La-Marseillaise”ಯನ್ನು ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾ ಸೇನೆಗೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು. ದೀನ ಫ್ರೆಂಚ್ ಜನರ ತಂಡ ಚಿಂದಿಬಿಟ್ಟ ಹೊದ್ದು, ಬರೀ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡುಗಿಸುವ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಅರೆಹೊಟ್ಟೆಯಿದ್ದರೂ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಬಂದೂಕನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು, ದುರ್ಜನರ ನಾಶಕ್ಕೆ, ತಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ರಾಗಿ, ಯೂರೋಪಿನ ಪ್ರಚಂಡ ಸೇನಾ ಸಮೂಹವನ್ನೇ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಿತು. ಇಡೀ ಯೂರೋಪಿಗೆ ಇದರ ವೇಗವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆ ಮಹಾಸೇನೆಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ವೀರ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಸಿಂಹನಾದ ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಒಂದು ಕೈ ಬೆರಳ ಸಲ್ಲೆಗೆ ಇಡೀ ಪೃಥ್ವಿ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನೇ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಬೋನಪಾರ್ಟ್. ಭ್ರಾತೃತ್ವ, ಸಾಮ್ಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಭಾವವನ್ನು ಕೋವಿ ಮತ್ತು ಬಲದಿಂದ ಯೂರೋಪಿನ ಮಜ್ಜೆ ಮಾಂಸಗಳಿಗೂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಇದಾದ ನಂತರ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶವನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದನು.

ಮಕ್ಕಳಾಗದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ತನ್ನ ಸುಖದುಃಖಸಂಗಿ ನಿ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಾಣಿ ಜೋಸೆಫೈನ್‌ಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು. ಜೋಸೆಫೈನ್‌ಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಭಾಗ್ಯಹೀನನಾದನು. ರಷ್ಯಾ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಇಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಹಿಮದಲ್ಲಿ ಅವನ ಸೇನೆಯೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಯಿತು. ಯೂರೋಪಿ ನವರಿಗೆ ಈ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿ ಸಿಂಹಾಸನ ತ್ಯಜಿಸುವಂತೆ ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿ ದ್ವೀಪಾಂತರ ಒಂದ ರಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಹಿಂದಿನ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೊಬ್ಬನನ್ನು ಸಿಂಹಾ ಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿದರು. ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಸೆರೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಫ್ರಾನ್ಸಿಗೆ ಬಂದನು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಆತನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಪುನಃ ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಹಳೆಯ ರಾಜ ಓಡಿ ಹೋದನು. ಆದರೆ ನೆಪೋಲಿಯನ್ನನ ಭಾಗ್ಯವೆಂದೋ ನಾಶವಾಗಿತ್ತು. ಪುನಃ ಅದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಯೂರೋಪ್ ಅವನನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ವಾಟರ್‌ಲೂ ಕದನದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿತು. ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಯುದ್ಧದ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತನಾದನು. ಆಂಗ್ಲರು ಅವನು ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಸೆಂಟ್ ಹೆಲೆನಾ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಿಟ್ಟರು. ಪುನಃ ಹಿಂದಿನ ರಾಜಮನೆತನದವನೊಬ್ಬನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ದರು. ಫ್ರೆಂಚರು ಅವನ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು. ಅವನನ್ನು ಓಡಿಸಿ ಪುನಃ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು

೩೭೮ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಮಹಾವೀರ ನೆಪೋಲಿಯನ್ನನ ಸಂಬಂಧಿ, ಮೂರನೆ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಫ್ರೆಂಚರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾದನು. ಆತ ರಾಜಪಿತೂರಿ ನಡೆಸಿ ರಾಜನಾದ. ಕೆಲವು ದಿನ ಅವನು ದರ್ಪದಿಂದ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದನು. ಜರ್ಮನಿಯರೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವಾಗ ಫ್ರೆಂಚರು ಸೋತರು. ಆಗ ರಾಜನನ್ನು ತೊರೆದು ಪುನಃ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿರುವುದು.

ನಾಗರೀಕತೆಯ ಮುನ್ನಡೆ

ವಿಕಾಸವಾದವು ಹಿಂದೂ ದರ್ಶನಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿದೆ. ಅದು ಯೂರೋಪಿನ ಭೌತ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಈಗ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲರೂ ಜಗತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬುವರು. ದೇವರು, ಪ್ರಕೃತಿ, ಮನುಷ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ, ಅದರಂತೆಯೇ ಮೃಗ, ಪ್ರಾಣಿ, ಕೀಟ, ಮರ, ಮಣ್ಣು, ಕಲ್ಲು, ಲೋಹ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ.

ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಹಿಂದೆ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದು. ಯಾವುದು ಹೊರಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಾಣುವುದೋ ಅದರ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನೇ ನಿಯಮ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ.

ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆ, ಬುದ್ಧಿ, ಚಿಂತನೆಗಳೆಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವೆಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರುವೆವು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಬಹಿರ್ಮುಖವಾದುವು-ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ. ಭಾರತವರ್ಷದ ಪ್ರಾಚೀನ ತತ್ತ್ವಜ್ಞರು ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಭಾವನೆಯು ದೋಷಯುಕ್ತವಾದುದು ಎಂದು ತಿಳಿದರು. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದರೂ ಅದರ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಮಣ್ಣು, ಕಲ್ಲು, ಗಿಡ, ಪ್ರಾಣಿ, ಮನುಷ್ಯ, ದೇವ, ಈಶ್ವರ ಇವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಏಕತ್ವ ಇದೆ. ಅದ್ವೈತ ವಾದಿಯು ಇದರ ಚರಮ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರುವನು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದರಿಂದ ಆಗಿರುವುದೆಂದು ಸಾರುತ್ತಾನೆ. ಸತ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಆದಿ ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತು ಒಂದು. ಅದೇ ಬ್ರಹ್ಮ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವನ್ನು ನೋಡುವುದು ದೋಷ. ಅದೇ ಮಾಯೆ, ಅವಿದ್ಯೆ, ಅಜ್ಞಾನ. ಇದೇ ಜ್ಞಾನದ ಚರಮಸೀಮೆ!

ಭಾರತವರ್ಷದ ಮಾತನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಉಳಿದ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ? ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನ ಇದನ್ನು ಜಡ ವಿಜ್ಞಾನದ ದ್ವಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಆ ಒಂದು ಹೇಗೆ ಅನೇಕವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಲಾರೆವು, ಅವರೂ ಹೇಳಲಾರರು. ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ವಿಷಯಬುದ್ಧಿಗೆ ಮೀರಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು ಎಂಬುದೇ ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಆದರೆ ಆ ಒಂದು ಯಾವ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುತ್ತದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಅದು ಜೀವತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವಾತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದೇ ವಿಜ್ಞಾನ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಕಾಸವಾದಿಗಳು. ಸಣ್ಣದೊಂದು ಪ್ರಾಣಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿ ಸಣ್ಣದಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾಶವಾಗಿಯೂ ಹೋಗುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯರು ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೇ ನಾಗರಿಕರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಮೊದಲು ಅನಾಗರಿಕರಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಮೇಣ ನಾಗರಿಕರಾದರು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದನ್ನು ಅವರು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಅವರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಜನರಿದ್ದರು. ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಇಂತಹ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಗರಿಕತೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಅನಾಗರಿಕ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಾಗರಿಕ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಬರುತ್ತಿರುವರು, ಎಂದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಹೇಳುವರು.

ಕಾಡು ಜನರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಮರಗಳ ಉಪಕರಣಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚರ್ಮವನ್ನೂ ಮರದ ಎಲೆಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಟ್ಟದ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲೂ ಹಕ್ಕಿಯ ಗೂಡಿನಂತಹ ಜೋಪಡಿಯಲ್ಲೂ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭೂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ ದೊರಕಿರುವುದು. ಈಗಲೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜನರು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಕ್ರಮೇಣ ಲೋಹದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮನುಷ್ಯನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ಮೃದು ಲೋಹಗಳಾದ ಟಿನ್, ತಾಮ್ರ, ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಉಪಕರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತನು. ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕರಿಗೆ, ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯಾ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಈಜಿಪ್ಟಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಲೋಹದ ಉಪಯೋಗ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದು ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇತರ ಲೋಹದ ಬಳಕೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾದ ಆದಿನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಮೆಕ್ಸಿಕೊ, ಪೆರು, ಮಾಯಾ ಮುಂತಾದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಸುಮಾರು ನಾಗರಿಕರಾಗಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗುಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಪೆಯಿನ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಆಸೆಯ ಅವರ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅವರು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲ್ಲಿನ ಉಪಕರಣದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಬ್ಬಿಣದ ಹೆಸರು ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಅಥವಾ ಬಲೆಯಿಂದ ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಕ್ರಮೇಣ ಕೃಷಿ, ಗೋರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತನು. ದುಷ್ಟವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಥವಾ ಅವನ್ನು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದನ, ಕುದುರೆ, ಆನೆ, ಒಂಟೆ, ಕುರಿ, ಆಡು ಹಲವು ಬಗೆಯ ಹಕ್ಕಿ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಪಳಗಿಸಿದನು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಿ ಮನುಷ್ಯನ ಆದಿ ಸ್ನೇಹಿತ.

ಕ್ರಮೇಣ ಕೃಷಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಈಗ ಮನುಷ್ಯರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಣ್ಣು,

ಗೆಡ್ಡೆ ತರಕಾರಿ, ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯ, ಇವು ಹಿಂದೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಪೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈಗಿನದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದವು. ನಂತರ ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಅವು ರುಚಿಕರವಾಗಿ ನೋಡಲು ಸುಂದರವಾದವು. ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳ ಶರೀರ ಸಂಸರ್ಗದಿಂದ ಈಗ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ನವೀನ ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿ ಗಿಡತರುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಮರ, ಗಿಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಮೃದುವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮನುಷ್ಯನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಒಂದು ದೇಶದ ಗಿಡ ಮರ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ಪರಸ್ಪರ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಹೊಸ ಜೀವ ಜಂತು ಗಿಡ ಮರ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸತೊಡಗಿದನು.

ಆದಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ವಿವಾಹಸಂಬಂಧ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿವಾಹಸಂಬಂಧ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಂದೆ ಯಾರು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಯ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಸಂಪತ್ತೆಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದು. ಅವರು ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಆಸ್ರಿಯು ಪುರುಷನ ವಶವಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅವನ ವಶವಾದಳು. ಪುರುಷನು ಹೀಗೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದನು: “ಧನ ಧಾನ್ಯವೆಲ್ಲ ನನ್ನದು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಬೆಳೆದಿರುವೆನು. ಇಲ್ಲವೆ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದು ತಂದಿರುವೆನು. ಯಾರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವೆನು. ಇದರಂತೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲ ನನ್ನವರು. ಯಾರಾದರೂ ಇವರ ಮೇಲೆ ಕೈಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ಶತ್ರು.” ಹೀಗೆ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಧನ ಧಾನ್ಯಗಳಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯೂ ಪುರುಷನ ಸ್ವತ್ತಾದಳು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಗಂಡಸು ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪಿನ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪದ್ಧತಿ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಲೂ ಹಿಂದಿನ ಅವಶೇಷ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು. ಮದುವೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರನ ಮೇಲೆ ನಟನೆಯ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಮಾಡುವರು. ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ವರನ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲುವರು. ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ವಧುವಿನ ಕಡೆಯವರು ವರನ ಕಡೆಯವರನ್ನು ನಂದಿಸುವರು.

ನಂತರ ಸಮಾಜ ಸೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾಯಿತು. ದೇಶ ಭೇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಮಾಜವೂ ಭಿನ್ನರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿತು. ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿರುವವರು ಮೀನು ಹಿಡಿದು ಜೀವಿಸತೊಡಗಿದರು. ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವಿಸತೊಡಗಿದರು.

ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು ಕುರಿ ಮೇಯಿಸತೊಡಗಿದರು. ಮರಳುಕಾಡಿನ ಕಡೆ ಇರುವವರು ಒಂಟೆ ಆಡು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಸಾಕಿ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಳಿದವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರು. ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದವರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಕಲಿತರು. ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಕಾಲ ದೊರೆತು ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಾಗರಿಕರಾದರು. ನಾಗರಿಕರಾದಂತೆ ದುರ್ಬಲರಾಗುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು ಕೇವಲ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಶಾಕಾಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಾಕ್ರಮ ಶಾಲಿಗಳಾದರು. ಬೇಟೆಗಾರರು, ಕುರುಬರು, ಬೆಸ್ತರು ತಮ್ಮ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಅಭಾವ ವಾದಾಗ ಹತ್ತಿರದ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುರನಿವಾಸಿಗಳು ಆತ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಕಲಿತರು. ಹೀಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾದವು.

ದೇವತೆಗಳು(ದೈವೀಸಂಪತ್ತಿನ ಮನುಷ್ಯರು) ಧಾನ್ಯ ತರಕಾರಿ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಹಳ್ಳಿ, ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ನೇಯ್ಗೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಸುರರು (ಆಸುರೀಸಂಪತ್ತಿನ ಜನ) ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡ, ಕಾಡು, ಕಡಲ ಕರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಕಾಡಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಗೆಡ್ಡೆ, ಗೆಣಸು, ಹಣ್ಣು ಜೊತೆಗೆ ಊರ ಜನರಿಗೆ ಕಾಡಿನ ದನ ಕರು ಆಡು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಡೆಯುವ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಚರ್ಮವನ್ನು ಉಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವತೆಗಳು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದರು. ಕಷ್ಟ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಸುರರು ಹಲವು ವೇಳೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಎಂತಹ ಕಷ್ಟವನ್ನಾದರೂ ಸಹಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು.

ಅಸುರರಿಗೆ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವಾದಾಗ ಕಾನನಗಳಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ಕರೆಯಿಂದ ನಗರಗಳ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿಯಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಸುರರು ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಧಾನ್ಯ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವಾಗ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ದೇವತೆಗಳು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಲಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಅಸುರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇವತೆಗಳು ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾದುದರಿಂದ ಅಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ, ಗರುಡಾಸ್ತ್ರ, ವೈಷ್ಣವಾಸ್ತ್ರ, ಶೈವಾಸ್ತ್ರ, ಇವೆಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಅಸ್ತ್ರಗಳು. ಅಸುರರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಶಸ್ತ್ರ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯ ಬಲವಿತ್ತು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅಸುರರು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರೂ ಅವರಂತೆ ಸಭ್ಯರಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಯನ್ನೂ ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ರೂಢಿಸಲಿಲ್ಲ. ವಿಜಯಿಗಳಾದ ಅಸುರರು ದೇವತೆಗಳ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಬಹಳ ಬೇಗ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಸುರರು ಸುಲಿಗೆ ಆದಮೇಲೆ ಹಳೆಯ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಐಕ್ಯಮತ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದಾಗ ಅಸುರರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೂ, ಕಾಡಿಗೂ, ಸಮುದ್ರದ

ಕಡೆಗೊ ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಜನ ಸೇರಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ದೇವಾಸುರರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಮತ್ಯರಾದರು. ಭಯಂಕರ ಮನಸ್ಸಾಪ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಇದರ ಜತೆಗೆ ಎರಡೂ ಜನಾಂಗಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಮಿಶ್ರಣಗೊಂಡವು.

ಈ ಎರಡೂ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ, ರೀತಿ, ನೀತಿ ಬೆಳೆದುವು. ಹೊಸ ಭಾವನೆಗಳುದಿಸಿದವು, ಹೊಸ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಬೆಳೆದುವು. ಒಂದು ಪಂಗಡವು ಜನತೆಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಮತ್ತು ಸುಖಕರವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಯಿಂದಲೂ ಶ್ರಮದಿಂದಲೂ ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಎರಡನೆ ಪಂಗಡವು ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಿಂತಿತು. ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಕೆಲವರು ಒಂದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು; ಅವರ ತೊಂದರೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಬೆಲೆಯ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಲಾಭದಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಒಬ್ಬ ನೆಲ ಉಳುವನು, ಎರಡನೆಯವರು ಬೆಳೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನು, ಮೂರನೆಯವನು ಮಾರುವನು. ನಾಲ್ಕನೆಯವನು ಕೊಳ್ಳುವನು. ಉಳುವವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕಾಯುವವನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ತಾನು ಎಷ್ಟು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಮಾರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ವರ್ತಕ ನಿಗೆ ಲಾಭದ ಸಿಂಹಪಾಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಕೊಳ್ಳುವವನು ಈ ದಂಡವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆತ್ತು ಈ ಅನ್ಯಾಯದ ಭಾರದಲ್ಲಿ ನರಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರಕ್ಷಿಸುವವನು ರಾಜನಾದ. ಒಂದು ಸ್ಥಳ ದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನನ್ನು ಸಾಗಿಸುವವನು ವರ್ತಕನಾದ. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಏನನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ರೈತನ ದುಡಿತ ದಿಂದ ಇವರ ಸಂಪತ್ತನ್ನುಗಳಿಸಿದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದ ರೈತ ಕೊನೆಗೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಉಪವಾಸದಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಕ್ರಮೇಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಜಟಿಲವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು. ನಮ್ಮ ವರ್ತಮಾನ ಸಮಾಜ ಆದರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವಚಿಹ್ನೆಗಳು ಒಂದೇ ಸಲ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಹಿಂದೆ ಕುರುಬರು, ಬೆಸ್ತರು ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ದರೋಡೆಕಾರರು, ಕಡಲುಗಳ್ಳರು ಆದರು. ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಡಿಲ್ಲ. ಕುರಿ ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಸಭ್ಯ ಸಮಾಜ ದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಲೂಟಿ, ದರೋಡೆಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ದರು. ಪೂಜ್ಯ ಪ್ರಾತಃಸ್ತರಣೀಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಾದ ಅಹಲ್ಯಾ, ತಾರಾ, ಮಂಡೋದರಿ, ಕುಂತಿ, ದ್ರೌಪದಿ ಇವರ ವಂಶಜರು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಒಬ್ಬ ಗಂಡನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದಿಂದ ಜಾರಿದರು. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾವ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಸಭ್ಯ ಅಸಭ್ಯ, ದೇವ ಅಸುರರು, ಎಲ್ಲಾ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಆದ ಕಾರಣವೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧು ನಾರಾಯಣ, ಚೋರ ನಾರಾಯಣ

ರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದೈವೀ, ಯಾವ ಸಮಾಜ ಅಸುರೀ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಬಹು ಜನರು ಯಾವ ಸ್ವಭಾವದವರು ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಏಷ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಗಂಗೆ, ಯಂಗ್‌ಟಸ್ಕಿಯಾಂಗ್ ಮತ್ತು ಯೂಫ್ರಟಿಸ್ ನದೀ ತೀರದ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತಳಹದಿ ವ್ಯವಸಾಯ. ಇವರಲ್ಲಿ ದೈವೀ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಧಾನ. ಯೂರೋಪಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜನ್ಮ ಧಾರಣೆಯಾದುದು ಕಡಲತೀರ, ಇಲ್ಲವೆ ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ಅಸುರೀ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಧಾನ. ಲೂಟಿ ದರೋಡೆಯೇ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತಳಹದಿ.

ಈಗಿನಕಾಲದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯದ ಮಧ್ಯಭಾಗ ಮತ್ತು ಅರಬ್ಬೀ ಮರುಭೂಮಿ ಅಸುರರ ಮೂಲಸ್ಥಾನ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಸುರರ ದಳ ಕ್ರಮೇಣ ಹರಡುತ್ತ ಬಂದು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ತಳ್ಳಿದರು.

ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆದಿವಾಸಿಗಳ ತಂಡವಿತ್ತು. ಪರ್ವತ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಆಳವಿಲ್ಲದ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ತೊಲೆ ನೆಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕ್ರಮೇಣ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ಜನರು ಪ್ರವಾಹವು ಯೂರೋಪಿನ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಇಟ್ಟಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿನ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡುವು. ರಷ್ಯಾ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳ ಭಾಷೆಯು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಬರ್ಬರರಂತೆಯೇ ಇದ್ದರು. ಏಷ್ಯಾ ಮೈನರಿನಿಂದ ಒಂದು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಜನಾಂಗವು ಬಂದು ಯೂರೋಪಿನ ತೀರದ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದು ಮುಂದಿನ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಯವನರೆಂದೂ ಯೂರೋಪಿನವರು ಅವರನ್ನು ಗ್ರೀಕರೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು.

ನಂತರ ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ರೋಮನ್ ಬರ್ಬರ ಜನಾಂಗವು ಸಭ್ಯ ಯುಟ್ರಸ್ಕನ್‌ರನ್ನು ಗೆದ್ದು ಅವರ ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೀರಿಕೊಂಡು ತಾವೂ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಾದರು. ಕ್ರಮೇಣ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ರೋಮನ್ನರು ಪ್ರಬಲರಾದರು. ಯೂರೋಪಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರು. ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬರ್ಬರರು ಮಾತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ರೋಮನ್ನರು ಐಶ್ವರ್ಯ ಮದೋನ್ಮತ್ತರಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ಅಸುರ ಸೇನಾದಳ ಯೂರೋಪಿಗೆ ಧಾಳಿ ಇಟ್ಟಿತು. ಈ ಅಸುರರ ಧಾಳಿಗೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ಉತ್ತರ ಯೂರೋಪಿನ ಬರ್ಬರರು ಸ್ಥಾನಚ್ಯುತರಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿದ್ದ ರೋಮನ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅದನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದರು. ಏಷ್ಯದ ದಳವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಯೂರೋಪಿನ

ಬರ್ಬರರು ರೋಮ್, ಗ್ರೀಕ್ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಹೊಸದೊಂದು ಜನಾಂಗ ವಾಯಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೋಮನ್ನರಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯಹೂದ್ಯರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಸಮೇತ ಯೂರೋಪಿನ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಚದುರಿಹೋದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೊಸ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವೂ ಹರಡಿತು. ಈ ವಿಭಿನ್ನ ಜನಾಂಗಗಳು, ಅವರ ಧರ್ಮಗಳು, ವಿಚಾರ ಗಳು, ಈ ಎಲ್ಲ ಅಸುರರ ದಳಗಳು ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧಗಳ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದುವು. ಮಹಾಮಾಯೆಯ ಮೂಸೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಕರಗಿ, ಮಿಶ್ರಣಗೊಂಡು ಆಧುನಿಕ ಯೂರೋಪ್ ಜನಾಂಗವು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು.

ಆತ್ಮಂತ ಅನಾಗರಿಕ ಬರ್ಬರ ಜನಾಂಗವೊಂದು ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಹಿಂದುಗಳ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಉತ್ತರದ ಹಾಲಿನಂತಹ ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ ಜನರು, ಕಪ್ಪು, ಕಂದು, ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿ ಕೂದಲಿನವರು, ಕಪ್ಪು, ಬೂದು, ನೀಲಿ ಬಣ್ಣಗಳ ಕಣ್ಣಿನವರು, ಹಿಂದುಗಳ ಸೊಗಸಾದ ಮುಖ, ಮೂಗು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನುಳ್ಳವರು, ಅಥವಾ ಚೀಣೀಯರಂತೆ ಚಪ್ಪಟೆ ಮುಖವುಳ್ಳವರು- ಈ ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಬರ್ಬರರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಕೆಲವು ಕಾಲ ತಮ್ಮೊಳಗೇ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಡಲ್ಗಳಂತೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ತರದವರು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಾದ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ನಡುವೆ ಈಸಾಯಿ ಧರ್ಮದ ಇಬ್ಬರು ಗುರುಗಳು, ಪೋಪ್ ಮತ್ತು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲ್ಲಿನ ಪಾಟ್ರಿಯಾರ್ಕ್ ಇವರು ಯೂರೋಪಿನ ಪಶುಪ್ರಾಯ ಬರ್ಬರ ಜನಾಂಗ, ಅವರ ರಾಜರಾಣಿಯರು ಇವರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರಬ್ಬೀ ದೇಶದ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ, ಮರಳುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅದಮ್ಯ ಸಾಹಸದಿಂದ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಈ ತರಂಗ ಯೂರೋಪನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕರ ವಿದ್ಯೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಯುರೋಪನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದುವು.

ಏಷ್ಯಾದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸೆಲ್‌ಜಕ್ ಟಾರ್ಟರ್ ಎಂಬ ಅಸುರರವು ಇಸ್ಲಾಮ್ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಏಷ್ಯಾ ಮೈನರ್ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅವರು ಕ್ರಮೇಣ ಗೆದ್ದರು. ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಜಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅರಬ್ಬರ ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ವಿಫಲ ವಾದುವು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನುಂಗಿದ ಇಸ್ಲಾಂ, ಭರತಖಂಡದ ಎದುರು ಕುಂಠಿತ ವಾಯಿತು. ಒಮ್ಮೆ ಅವರು ಸಿಂಧೂ ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ನಂತರ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಟರ್ಕರು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ತೊರೆದು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ರಾದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಪಾರಸಿ, ಹಿಂದೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ದಾಸರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ

ದರು. ಭಾರತವರ್ಷವನ್ನು ಗೆದ್ದ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ವಿಜಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅರಬ್ಬರಲ್ಲ, ಪರ್ಷಿಯನರೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲ ತುರ್ಕಿ ಅಥವಾ ಟಾರ್ಟರ್ ಜನಾಂಗದವರು. ರಜಪುತಾನ ದಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧಾಳಿಕಾರರನ್ನೆಲ್ಲ ತುರುಕರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯ. ಈಗಲೂ ರಜಪುತಾನದಲ್ಲಿ “ತುರುಕರು ಬಹಳ ಜೋರಿನವರು” ಎಂದು ಚಾರಣರೆಂಬವರು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕುತುಬುದ್ದೀನನ ನಂತರ ಮೊಗಲರವರೆಗಿನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ಟಾರ್ಟರರು. ಟಿಬೆಟ್ಟಿನವರು ಯಾವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೋ, ಅದೇ ಜನಾಂಗದವರು ಅವರು. ಆದರೆ ಅವರು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಬಿಟ್ಟು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಾಗಿರುವರು, ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಸಿ ಜನಾಂಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಅವರ ಚಪ್ಪಟೆ ಮೂಗು ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ಇವರೇ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಅಸುರ ಜನಾಂಗ. ಇಂದಿಗೂ ಅವರು ಕಾಬೂಲ್, ಪರ್ಷಿಯಾ, ಅರೇಬಿಯಾ, ಕಾನ್‌ಟ್ಯಾಂಟಿನೋಪಲ್, ಕಾಂಡಹಾರ್ ದೇಶಗಳ ಸಿಂಹಾಸನಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವರು. ಪರ್ಷಿಯನ್ನರು ಈಗಲೂ ತುರ್ಕರ ಗುಲಾಮರು. ವಿಶಾಲ ಚೈನಾ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ ಕೂಡ ಮಂಚೂರಿಯದ ಟಾರ್ಟರರ ವಶದಲ್ಲಿರುವುದು. ಈ ಮಂಚೂಗಳು ತಮ್ಮ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿಲ್ಲ, ಲಾಮಾನ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿರುವರು. ಈ ಅಸುರರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ, ಬುದ್ಧಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೋರಾಟವೊಂದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಈ ರಕ್ತದ ಸಂಮಿಶ್ರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕಾದಾಟಕ್ಕೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಬರಲಾರದು. ಉತ್ತರ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಹೋರಾಟದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಟಾರ್ಟರ ರಕ್ತವಿದೆ. ದೇವಾಸುರರ ಯುದ್ಧ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. ದೇವತೆಗಳು ಅಸುರರ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವರು. ಅಸುರರು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಬಲವಾದ ವರ್ಣಸಂಕರ ನಡೆಯುವುದು.

ಟಾರ್ಟರರು ಅರಬ್ಬೀ ಕಲೀಫನ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಅಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದರು. ಈಸಾಯಿ ಧರ್ಮದ ತೀರ್ಥಸ್ಥಳವಾದ ಜೆರೂಸಲೆಮ್‌ನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕ್ರೈಸ್ತರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿ, ಹಲವು ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಕೊಂದರು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಚರ್ಚುಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಕೋಪದಿಂದ ಹುಚ್ಚೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಅನಾಗರಿಕ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಉದ್ರೇಕಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವರು, ತಮ್ಮ ಸರದಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜರುಗಳನ್ನೂ, ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಉದ್ರೇಕಿಸಿದರು. ದಳವಾದ ಮೇಲೆ ದಳ ಯೂರೋಪಿನ ಬರ್ಬರ ಸೇನೆ, ಧರ್ಮ ದ್ರೋಹಿಗಳ ಹತೋಟಿಯಿಂದ ಜೆರೂಸಲೆಮ್‌ನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲು ಏಷ್ಯಾ ಮೈನರಿಗೆ ಧಾಳಿ ಇಟ್ಟಿತು. ಹಲವರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರು. ಕೆಲವರು ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತರು. ಉಳಿದವರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಖಡ್ಗಕ್ಕೆ ಆಹುತಿಯಾದರು. ಒಂದು ಬರ್ಬರ ಸೇನೆ ನಾಶವಾಯಿತೆಂದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸೇನೆ ಕಾಡುಮೃಗದ ಛಲದಿಂದ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬರ್ಬರ ಸೇನೆ ತಮ್ಮವರನ್ನೇ ಲೂಟಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನೂ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕದೇ

ಇರುವಾಗ ಮಹಮ್ಮದೀಯರನ್ನೇ ಕೊಂದು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯ ಈಗಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ: ಆಂಗ್ಲೇಯರ ದೊರೆಯಾದ ರಿಚರ್ಡ್‌ನಿಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಜನರ ಮಾಂಸ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ.

ಕಾಡುಜನರಿಗೂ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಯುದ್ಧವಾದರೆ ಏನು ಆಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಯಿತು. ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರಿಗೆ ಜೆರೂಸಲೆಮ್‌ನ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯೂರೋಪು ನಾಗರಿಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಚರ್ಮ ಹೊತ್ತು, ಹಸಿ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಅನಾಗರಿಕ ಆಂಗ್ಲೇಯ, ಜರ್ಮನಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಗಳು ಏಷ್ಯಾದಿಂದ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಕಲಿತವು. ಇಟಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶಗಳ ಒಂದು ಕೈಸ್ತ ಸೈನಿಕ ದಳವು, ನಮ್ಮ ನಾಗಾಗಳಂತೆ ಇರುವವರು, ಅವರು ದರ್ಶನಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಒಂದು ಪಂಗಡದವರಾದ Knights Templarಗಳು ಅದ್ವೈತವಾದಿಗಳಾದರು. ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ಈಸಾಯಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಗೇಗೀಡು ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಧನವಿತ್ತು. ಪೋಪನ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮೋದ್ಧಾರದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪ್ ದೊರೆಗಳು Knights Templarರನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ಅವರ ಧನವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡರು.

ಬೇರೆಕಡೆ ಮೂರ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನ ದಳವು ಸ್ಪೇಯಿನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿತು. ಇದು ಹಲವು ಬಗೆಯ ವಿದ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಲೆಗಳಿಗೂ ಕೇಂದ್ರವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿನ ಮೊದಲನೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಯೂರೋಪಿನ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಿಂದ, ಇಟಲಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬಹುದೂರದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರ ಮಕ್ಕಳು, ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯೆ, ಆಚಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮನೆ, ಮಠ, ಸ್ಮಾರಕ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರು.

ಇಡೀ ಯೂರೋಪ್ ಒಂದು ಮಹಾಸೇನೆಯ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಾನವಾಯಿತು. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ಗೆದ್ದರೆ ರಾಜ ದೊಡ್ಡ ಭಾಗವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದುದನ್ನು ತನ್ನ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವರು ರಾಜನಿಗೆ ಯಾವ ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ವಾದಾಗ ಸೇನಾಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಅಣಿಯಾದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದಂಡನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ತಾಪತ್ರಯ ತಪ್ಪಿತು. ಬೇಕಾದಾಗ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ದಂಡು ಬೇಗ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಈಗಲೂ ರಾಜಪುತ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಭಾವನೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಂದ ಬಂದಿತು. ಯೂರೋಪ್ ದೇಶೀಯರು ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ರಾಜ, ಸಾಮಂತರು, ಸೇನಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೈನ್ಯ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬೇರೆ ಇದ್ದರು. ಯುದ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ, ಸಾಮಂತ, ಸೇನಾನಿ, ಸಿಪಾಯಿ

ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಮಂತ ರಾಜನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞೆ ಬಂದರೆ ಆಗ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವ “ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭ್ಯುದಯ” ಎನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಸೆಯನ್ನು ಅಧರ್ಮದಿಂದಲಾದರೂ ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕಳ್ಳತನ, ಸುಳ್ಳು, ಕೊಲೆ, ಇವನ್ನೇ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಧರ್ಮವೆಂದು ಸಾರುವುದು. ತನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಪಹರೆಯವರು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಒಂದು ಚೂರು ಮಾಂಸವನ್ನು ಕದ್ದುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಸ್ವಾಸ್ಥಿ ಅವರನ್ನು ಚಾವಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದನು! ಇದನ್ನು ಅವರು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಯೂರೋಪ್ ದೇಶದ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಆದರ್ಶ. “ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆನು, ಬಂದು ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ಇಲ್ಲಿಂದ ತೊಲಗಿ” ಎಂಬ ನೀತಿ ತತ್ವವನ್ನು ಅದು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದೊರಕುವುದು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು ಹೋಗಿರುವರೋ ಅಲ್ಲಿಯ ಆದಿ ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಸೇರಿದವರು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದ ಭ್ರಷ್ಟತೆಯನ್ನೂ, ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅನಾಥರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಗಂಡ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನೂ ಒಂದು ಪಾತಕವೆಂದು ಎಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ದೋಷವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಇಸ್ಲಾಂ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಹರಡಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವು ಹರಡಿದುದರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ. ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವು ತಾನು ಮೊದಲ ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಂಟೈನನ ಖಡ್ಗವು ಅದಕ್ಕೆ ಆಸರೆಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು? ಭೂಮಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸಾರಿದ ವಿದ್ವಾಂಸನಿಗೆ ಯಾವ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತರು ಕೊಟ್ಟರು? ಯಾವ ವಿಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತ ಚರ್ಚಿನವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವರು? ಕ್ರೈಸ್ತರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಿವಿಲ್ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯ, ಕಲೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮುಂತಾದ ಯಾವ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿದೆಯೇನು? ಈಗಲೂ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವು ಲೌಕಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆದರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನ್ಯೂ ಟೆಕ್ಸಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ವಿಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ, ಶಿಲ್ಪವಾಗಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಆಗಲೀ, ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಆಗಲೀ, ಮುರಾನ್ ಅಥವಾ ಹಫೀಸಿನ ಹಲವು ಷರೀಫಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಇಲ್ಲ. ಯೂರೋಪಿನ ಮಹಾನ್ ಚಿಂತಕರಾದ ವಾಲ್ಟೆರ್

ಡಾರ್ವಿನ್, ಬುಕನರ್, ಫ್ಲೆಮಾರಿಯನ್, ವಿಕ್ಟರ್ ಹ್ಯೂಗೊ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತ ಪ್ರವಾದಿ ಧರ್ಮದವರು ನಿಂದಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ಅಂಥವರನ್ನು ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರು, ಆದರೆ ಪ್ರವಾದಿ ಮಹಮ್ಮದನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಇವೆರಡು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು, ಯಾವುದು ಆತಂಕ ತಂದೊಡ್ಡಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ಹೋಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿನ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಇರುವರು. ಅವರ ಭಾಷೆ, ಮಾತು, ಆಚಾರ ಇನ್ನೂ ಇವೆ. ಈಸಾಯಿ ಧರ್ಮ ಇಂತಹ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ತೋರಿದೆ? ಸ್ವೆಯನ್ ದೇಶದ ಅರಬ್ಬರು, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾದ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಈಗ ಎಲ್ಲಿರುವರು? ಯೂರೋಪಿನ ಯಹೂದ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ಸತ್ತಾರ ಈಗ ಸಲ್ಲುತ್ತಿದೆ? ದಾನ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾವ ಕಾರ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಉನ್ನತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದೆಲ್ಲ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಏನಾದರೂ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಡಾರ್ವಿನ್, ಕೋಕ್, ಪ್ಯಾಸ್ಕರ್ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಜೀವಸಹಿತ ಸುಡುತ್ತಿತ್ತು. ವರ್ತಮಾನ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದವು. ನಾಗರಿಕತೆಯು ಈಗ ತನ್ನ ಆಜನ್ಮ ಶತ್ರುವಾದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಸೊಂಟಕಟ್ಟಿ ಪಾದ್ರಿಗಳನ್ನು ಪದಚ್ಯುತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಪರೋಪಕಾರಗಳನ್ನು ಅದರ ಕೈಗಳಿಂದ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಮೂರ್ಖ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಎಂದೋ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೂಲಿಕಾರರು ಈಗಲೂ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಶತ್ರುಗಳು. ಇದನ್ನೇ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿನೋಡಿ. ಮಹಮ್ಮದೀಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನಗಳೂ ಇಸ್ಲಾಂಧರ್ಮವನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಧರಿಸಿವೆ. ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕರಿಗೂ ಅವರು ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸುವರು.

ಯೂರೋಪಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು: ಸಮಶೀತೋಷ್ಣವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕಡಲ ತಡಿಯೆ ಅದರ ಮಗ್ಗ. ಯುದ್ಧಪ್ರಿಯ ಬಲಿಷ್ಠ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಮಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಜನರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ. ಅದರ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕುಗಳು, ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಸರ್ವದಾ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು. ಬಲಾಢ್ಯನೆ ಸರಿ, ಬಲವಿಲ್ಲದವನು ಇತರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಛಾಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ತಯಾರಾದ ವಸ್ತುವೇ ವ್ಯಾಪಾರ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜಮಾರ್ಗವೇ ಖಿಡ್ಗ. ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ. ಇದರ ಗುರಿಯೇ ಭೋಗ.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೇಗಿರುವುದು? ಆರ್ಯರು ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯರು. ಕೃಷಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಕಿ ಸಲಹುವುದಕ್ಕೆ ಯಥೇಷ್ಟವಾದ ಅವಕಾಶ

ದೊರಕಿದರೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿ. ಅಂತಹ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಡುವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಚಿಂತನಶೀಲರಾಗಿ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಜನಕ ಮಹಾರಾಜನು ತಾನೇ ಕೈಗಳಿಂದ ನೆಲವನ್ನು ಉಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನೇ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಋಷಿ, ಮುನಿ, ಯೋಗಿಗಳು ಜನಿಸಿದರು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಅವರು ಸಂಸಾರ ಮಿಥ್ಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದರು. ಜಗಳ ಕದನಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಸುಖವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವಿರೋ ಅದು ದೊರಕುವುದು ಶಾಂತಿಯಿಂದ. ಆ ಶಾಂತಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಶರೀರ ಭೋಗ ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕು. ಸುಖವು ದೇಹ ಪೋಷಣೆಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸು ಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ದೊರಕುವುದು.

ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಅವನ್ನು ಕೃಷಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಅಂಥ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಯಜ್ಞ ಧೂಮವು ನಿರ್ಮಲಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಆ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ವೇದಮಂತ್ರಗಳು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತಗೊಂಡುವು. ದನಕರುಗಳು ಯಾವ ಅಂಚೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೇಯ ತೊಡಗಿದವು. ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಪದತಳದಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗ ನಿಂತಿತು. ಖಡ್ಗದ ಏಕೈಕ ಕಾರ್ಯ ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆ, ಜನ ಮತ್ತು ದನದ ಪಾಲನೆ. ಆಪತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವವನು ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾದ. ನೇಗಿಲು ಮತ್ತು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಸರ್ವರಕ್ಷಕವಾದ ಧರ್ಮ. ಅದೇ ರಾಜರ ರಾಜ. ನಿದ್ರಿಸುವಾಗಲೂ ಅದು ಚಿರಜಾಗೃತವಾಗಿರುವುದು. ಧರ್ಮದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದರು.

ಆರ್ಯರೆನ್ನುವರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಭರತಖಂಡದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿನ ಆದಿವಾಸಿ ಜನರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಬಳಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ನಿರ್ನಾಮಗೊಳಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು ಎಂದು ಯೂರೋಪಿನ ಪಂಡಿತರು ಹೇಳುವುದು ಶುದ್ಧ ಅರ್ಥಹೀನ. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪಂಡಿತರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಥಾಸ್ತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಭಯಂಕರ ಸುಳ್ಳುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮಹಾ ಅನ್ಯಾಯ.

ನಾನು ಅಲ್ಪಜ್ಞ. ನನಗೇನೂ ವಿದ್ವತ್ತು ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಐರೋಪ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರೊಡನೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: “ನೀವು ವಿದ್ವಾಂಸರು, ನಿಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ನೀವೇ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ.”

ಐರೋಪ್ಯರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿ, ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ವಾಸಿಸುವರು. ಆದಕಾರಣವೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಆರ್ಯರೂ ಕೂಡ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸುವರು! ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ತಮ್ಮ

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದಾಯವನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಾವು ತೆಪ್ಪಗೆ ಇದ್ದರೆ ಇತರರು ಅವರನ್ನು ನಿಕ್ಕಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ದೇಶವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡೋಣ, ದರೋಡೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಅವರು ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದಕಾರಣವೇ ಆರ್ಯರು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೆಲ್ಲ ಬರೀ ಊಹೆ, ನಿಮ್ಮ ಅನುಮಾನ, ಊಹೆಯನ್ನು ನೀವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.

ಯಾವ ವೇದದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರು ಪರದೇಶದಿಂದ ಬಂದರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ? ಆದಿ ಜನರನ್ನು ಕೊಂದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೆಲ್ಲಿ? ಇಂತಹ ಪ್ರಲಾಪದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜವೇನು? ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಓದಿ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತಯಾರುಮಾಡುವಿರಿ?

ರಾಮಾಯಣವೆಂದರೇನು? ಆರ್ಯರು ದಂಡಕಾರಣ್ಯವನ್ನು ಜಯಿಸಿದ ಕಥೆಯೇ? ರಾಮಚಂದ್ರ ಸುಸಭ್ಯ ಜನಾಂಗದ ದೊರೆ. ಅವನು ಯಾರೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧಮಾಡುವನು? ಲಂಕಾನಗರಿಯ ರಾಜನಾದ ರಾವಣನೊಡನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಓದಿ. ರಾವಣ ರಾಮನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಾಗರಿಕನಾಗಿದ್ದನು, ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಲಂಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಿಂತ ಕೀಳಲ್ಲ, ಮೇಲಾಗಿತ್ತು. ವಾನರರು ಮತ್ತು ಇತರ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾದವರನ್ನು ಎಂದು ಗೆದ್ದದ್ದು? ಅವರೆಲ್ಲ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಸ್ನೇಹಿತರು. ರಾಮಚಂದ್ರ ಯಾವ ವಾಲಿಯ, ಯಾವ ಗುಹಕನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದನು?

ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆರ್ಯರಿಗೂ ದಸ್ಯುಗಳಿಗೂ ಯುದ್ಧ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಪಟ ಋಷಿಗಳು ಬಕಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಯಾವಾಗ ದಸ್ಯುಗಳು ಬಂದು ತಮಗೆ ವಿಷ್ಣು ತಂದಾರು ಎಂದು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ತಕ್ಷಣ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಾಜನಿಗೆ ದೂರು ಹೇಳುವರು. ಅವರು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಬಂದು ದಸ್ಯುಗಳೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾಪ ದಸ್ಯುಗಳು ಕೋಲುಕಲ್ಲುಗಳೊಡನೆ ಎಷ್ಟುಕಾಲ ತಾನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿಯಾರು? ಅವರು ಹತರಾದರು, ಇಲ್ಲವೆ ಓಡಿ ಹೋದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಆರ್ಯರು ಅವರ ಊರನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೆಲ್ಲಿರುವುದು? ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಆಧಾರ ಸಿಕ್ಕುವುದು?

ಆರ್ಯ ಸಭ್ಯತಾರೂಪಿ ವಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಶಾಲ ನದಿ, ನದ, ಉಷ್ಣ ಪ್ರಧಾನ ಸಮತಲ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಮಗ್ಗ. ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರ ಸುಸಭ್ಯ, ಅರ್ಧ ಸಭ್ಯ ಅಸಭ್ಯ ಆರ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮನುಷ್ಯರೇ ಈ ವಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ. ಇದರ ತಂತು ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಚಾರ; ಅದರ ಗುರಿ ಪ್ರಕೃತಿ ದ್ವಂದ್ವ ಮತ್ತು ಸಂಘರ್ಷಣೆಯ ನಿವಾರಣೆ.

ಐರೋಪ್ಯರೇ! ನೀವು ಯಾವ ದೇಶವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವಿರಿ? ಎಲ್ಲಿ ಅಬಲ ಜನಾಂಗವಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಿರುವಿರಿ. ನೀವು ಅವರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವಿರಿ, ಅವರು ನಿರ್ನಾಮರಾದರು. ನಿಮ್ಮ ಆಮೇರಿಕಾ, ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್,

ಆಸ್ಪ್ರೇಲಿಯಾ ಶಾಂತಿಸಾಗರದ ದ್ವೀಪಗಳು, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ, ಇವುಗಳ ಚರಿತ್ರೆ ಏನು? ಅಲ್ಲಿಯ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಇಂದೆಲ್ಲಿ? ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಕಾಡುಮೃಗಗಳಂತೆ ಅವರನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿದಿರಿ. ಎಲ್ಲಿನಿಮಗೆ ನಾಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುಲಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜನ ಜೀವಿಸಿರುವರು.

ಭಾರತ ವರ್ಷ ಹೀಗೆ ಎಂದೂ ಆಚರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆರ್ಯರು ಬಹಳ ದಯಾಳುಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಅಖಂಡ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ವಿಶಾಲ ಹೃದಯವಿತ್ತು. ದೈವೀ ಪ್ರತಿಭಾ ಸಂಪನ್ನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಿಕವೂ, ತೋರಿಕೆಗೆ ರಮಣೀಯವೂ ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಪಾಶವಿಕ ವಾದ ಭಾವನೆ ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೂರ್ಖರೇ! ಆರ್ಯರು ಕಾಡು ಜನಾಂಗವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದರೆ ವರ್ಣಾಶ್ರಮವನ್ನು ಏಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು?

ಐರೋಪ್ಯರ ಉದ್ದೇಶ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿ ತಾವು ಮಾತ್ರ ಬದುಕ ಬೇಕೆಂಬುದು. ಆರ್ಯರ ಉದ್ದೇಶ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸಮನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ತಮಗಿಂತ ಉತ್ತಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಸಭ್ಯತೆಗೆ ದಾರಿ ಖಡ್ಗದ ಮೂಲಕ. ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ವರ್ಣದ ವಿಭಾಗದ ಮೂಲಕ. ಒಬ್ಬನ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಭ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮೇಲೇರಿಹೋಗಲು ಇರುವ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಸಾಲು ವರ್ಣವಿಭಾಗ. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಬಲ ಶಾಲೆಗೇ ಜಯ, ಬಲಹೀನನಿಗೆ ಮೃತ್ಯು. ಭರತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮ ಗಳಿರುವುದು ದುರ್ಬಲರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ.

(ಮೂಲ ಬಂಗಾಳಿಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡದ್ದು.)

ಅಮೆರಿಕ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿಗಳು

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಲ್ಲಿಯ ಹಲವಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ದೋಷಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

೩೦. ಅಮೆರಿಕ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿಗಳು

ಹಿಂದೂದೇಶ, ಅದರ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆಚಾರಗಳು¹

(ಸೇಲಂ ಈವನಿಂಗ್ ನ್ಯೂಸ್, ಆಗಸ್ಟ್ ೨೯, ೧೮೯೩)

ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಶೆಖೆಯಿದ್ದರೂ Thoughts and work club ಗೆ ಸೇರಿದ ಅನೇಕ ಜನರು ತಮ್ಮ ಅತಿಥಿಗಳೊಡನೆ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ರನ್ನು ನೋಡಲು Wesley Chapel ನಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಈಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಈ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ವೇದಗಳ ಬೋಧನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಕೇಳಲು ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಹಿಂದೂದೇಶದ ವರ್ಣಗಳು ಕೇವಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಭಾಗಗಳೆಂದೂ ಅವಕ್ಕೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಜನಸಾಧಾರಣದಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನವನ್ನು ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಸಣ್ಣದಾಗಿರುವ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರು ಇರುವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ಸೆಂಟುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಪಾದಿಸುವವರು ಎಂದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಒಂದು ಬಗೆಯ ತಿನ್ನಬಹುದಾದಂತಹ ಹೂವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಿಂದು ತಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವರು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಮಾತ್ರ ಅನ್ನವನ್ನು ಊಟಮಾಡುವರು. ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಅನ್ನ ಬೇಯಿಸಿದ ಗಂಜಿಯ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಹಸಿವನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಏನಾದರೂ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಕ್ಷಾಮ ಬರುವುದು. ಅರ್ಧ ಜನರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೇ ಒಂದೇ ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಜನಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಊಟ ಎಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿವೇಕಾನಂದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಹೆಚ್ಚು ಧರ್ಮವೂ ಅಲ್ಲ, ಉತ್ತಮವಾದ ಧರ್ಮವೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂದ ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಕರುಣೆ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವರು.

ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಮತ್ತು ಅವರ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರು ಬಹಳಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ Central Baptist Church ನ ಡಾ ||

ಎಫ್.ಎ. ಗಾರ್ಡನರ್ ಮತ್ತು ರೆವರೆಂಡ್ ಎಸ್.ಎಫ್.ನಾಬ್ಸ್ ಅವರು ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಿಷನರಿಗಳ ಬಳಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ ಎಂದೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ ಎಂದೂ; ಆದರೆ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಮುಂದುವರಿದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಅಮೆರಿಕನರು ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಬದಲು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲು ತಜ್ಞರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಜನರ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆ, ಮತ್ತು ಹಲವು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದರು. ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಾಡಿರುವರೆಂದೂ, ಆದರೆ ಅದೇನು ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತರುವಂತಹ ಕೆಲಸವಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನೂ ಬೀರಕೂಡದೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಗೌರವವಿದೆಯೆಂದೂ, ಅವರು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಗಂಡನು ಕಾಲವಾದರೆ ಅವನೊಡನೆ ಹೆಂಡತಿಯು ಚಿತೆಗೇರುವ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಅವರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಗಂಡನ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರೇಮವೇ ಕಾರಣವೆಂದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಗಂಡನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆಲ್ಲ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಅವರು ಸಾವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದಾಗಿ ಇರಬಯಸಿದ್ದರು ಎಂದರು.

ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಮತ್ತು ಜಗನ್ನಾಥನ ರಥದ ಗಾಲಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಬಿಡುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಲಾಯಿತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಎರಡನೆಯದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಕಾರಣರಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕೆಲವು ಧರ್ಮಾಂಧರು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳು ಜೀವನದ ಮೇಲಿನ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂತಲೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು:

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ತಾವು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು: ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತಹ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸುವುದೇ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರು. ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಏರಿಸಲು ಇದು ಸಹಾಯ ವಾಗುವುದು ಎಂದರು.

ಇಂದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳಾಗಲೀ, ಯುವಕರಾಗಲೀ ಕೇಳಲು ಕುತೂಹಲಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, “ಭರತಖಂಡದ ಮಕ್ಕಳು” ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು,

ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾರ್ತ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ನ ೧೬೬ನೇ ನಂಬರ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಹುದು. ಶ್ರೀಮತಿ ವುಡ್ಸ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯಾನವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಪ್ಪು, ಆದರೂ ಸುಂದರವಾಗಿರುವರು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಳದಿಯ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು. ಸೊಂಟದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಒಂದು ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಒಂದು ಹಳದಿಯ ರುಮಾಲು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಅವರು ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಜಾತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾರೊಡನೆ ಬೇಕಾದರೂ ಊಟ ಮಾಡುವರು.

(ಡೈಲಿ ಗೆಜೆಟ್ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೯, ೧೮೯೩)

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ರಾಜ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು² ಸೇಲನ್ನಲ್ಲಿರುವ Thought and works ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಭೆ ವೆಸ್ಟ್ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿತ್ತು. ಹಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಹನೀಯರು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಅಮೆರಿಕಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತ ಲಾಘವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಒಂದು ಕಿತ್ತಲೆ ಬಣ್ಣದ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೆಂಪು ನಡುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಗಿದಿದ್ದರು. ಹಳದಿಯ ರುಮಾಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಪೇಟದ ಕುಚ್ಚುಹೆಗಲಿನ ಮೇಲೆ ಆಡುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಅದನ್ನು ಕರವಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಲಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೂಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಭರತಖಂಡದ ಜನರ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅವರ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರು ದೀರ್ಘ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಪ್ಟಿಸ್ಟ್ ಚರ್ಚಿನ ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಫ್.ಎ. ಗಾರ್ಡನರ್ ಮತ್ತು ರೆವರೆಂಡ್ ಎಸ್.ಎಫ್. ನಾಬ್ಸ್ ಅವರು ಅನೇಕ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಪಾದ್ರಿಗಳ ಬಳಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ, ಮತ್ತು ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಜನರನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸುವ ಬದಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಬಲ್ಲಂತಹ ಕೆಲವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಮೇಲು ಎಂದರು.

ಅಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಗಂಡಂದಿರು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವರಲ್ಲ; ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವವರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು

² ★ ಅಮೆರಿಕಾ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಹೆಸರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ರಾಜ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಪುರೋಹಿತ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು

ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರು.

ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಹೌದು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು, ಆದರೆ ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅಲ್ಲ ಎಂದರು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಲು ಕಾನೂನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದು ಎಂದರು.

ಭರತಖಂಡದ ನಾರಿಯರ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪುರುಷರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಗೌರವವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೇ, ಅವರು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಕೂಡ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಹಿಂದೂ ನಾರಿಯರನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಇತರರೊಡನೆ ಬೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದರು. ಗಂಡನು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಅವನೊಡನೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಜೀವ ಸಹಿತ ಸುಡುವ ಹಳೆಯ ಆಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಅಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ, ಅವರಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬಾಳಲು ಇಷ್ಟ ವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಮದುವೆಯಾದಾಗ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಮರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಿದರು ಎಂದರು.

ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಮತ್ತು ಜಗನ್ನಾಥನ ಚಕ್ರದ ಮುಂದೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವುದು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಜನ ಚಕ್ರದ ಕೆಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ದೂರಕೊಡದೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವವರು ಕೆಲವು ಧರ್ಮಾಂಧರು ಮತ್ತು ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳು ಎಂದರು.

ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು, ಕ್ರೈಸ್ತರು ತಾವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾಗ ಏನನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಕೆಲವರು ತಾವು ಚರ್ಚೆನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂತಲೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ದೇ-ವ-ರು ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೂಗಳಾದರೂ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದರು. ಪಾಪ, ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ಅಗತಾನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಇದ್ದರೂ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ತೋರಿತು. ತಿನ್ನುವುದು, ಕುಡಿಯುವುದು, ಹರಟೆ ಮತ್ತು ಪರರ ವಿಷಯ ಚರ್ಚಿಸುವುದು, ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರು.

(ಸೇಲಂ ಈವಿನಿಂಗ್ ನ್ಯೂಸ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧, ೧೮೯೩)

ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ತಂಗಿರುವ ಭರತಖಂಡದ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಈಸ್ಟ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೨-೨೦ಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುವರು. ಕಳೆದ ಭಾನುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆನಿಸ್ವಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಪಿಸ್ ಕೋಪಲ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿದ ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ರೈಟ್ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದರು.

ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರಿ ಅವರು ಸಾರಣೋಗಾಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ Social Science Association ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಉತ್ತಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಎಲ್ಲರಂತೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಸುಲಭವಾಗಿ, ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ಕಳೆದ ಮಂಗಳವಾರ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅಲ್ಲಿಯ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಭರತಖಂಡದ ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರ ಆಟಪಾಟಗಳು, ಶಾಲೆ, ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸರಳ ಉಪನ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗಿ, ತನ್ನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ತನ್ನನ್ನು ಅಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಹೊಡೆದಳೆಂದೂ, ತನ್ನ ಕೈಯೇ ಮುರಿದುಹೋಗುವಂತೆ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರ ಹೃದಯ ಕರಗಿ ಹೋಯಿತು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಮಾಡುವಂತೆ, ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಧರ್ಮ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಸಹೋದರಭಾವ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಯಾವ ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಬೀಳದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಫೋರ ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಇವರ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ತುಂಬು ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಕೂಡ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

★ ★ ★

(ಡೈರಿ ಗೆಜೆಟ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೫, ೧೮೯೩)

ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಜಾ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಭಾನುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಈಸ್ಟ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡದ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಬಡಜನರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅನೇಕ ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮಾತನಾಡಿದ ರಸಭರಿತವಾದ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಸಭಿಕರು ನೆರೆದಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು

೪೦೦ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇಂದಿನ ಭರತಖಂಡವು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಭರತಖಂಡವಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇಂದು ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು-ಜನರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಬಲ್ಲ ಮಿಷನರಿಗಳು, ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಲಿಸುವವರಲ್ಲ-ಎಂದರು. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಧರ್ಮವೆಲ್ಲ ಇದೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾಗಿರುವ ಧರ್ಮ ಎಂದರು. ಈ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲರು. ಸಭಿಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿಕೊಂಡರು.

★ ★ ★

(ಡೈಲಿ ಸಾರಟೋಗಿಯನ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೬, ೧೮೯೩)

ಅನಂತರ ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಬಂದ, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೇ ಉಪದೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿ. ಅವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಮತ್ತು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವರು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಹಮದೀಯ ಆಳ್ವಿಕೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಹಾರ್ ವರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ಕರ್ನಲ್ ಜಾಕೋಬ್ ಗ್ರೀನ್ ಅವರು “ಬೈಮೆಟಾಲಿಸಮ್” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಓದುವರು. ಈ ದಿನವೂ ವಿವೇಕಾನಂದರು “ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಉಪಯೋಗ” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವರು.

★ ★ ★

ವಿಶ್ವಸಮ್ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು

(ಬಾಸ್ಟನ್ ಈವನಿಂಗ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಕ್ರಿಪ್ಟ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೩೦, ೧೮೯೩)

ಚಿಕಾಗೊ, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೩.

Art Palaceನ ಪ್ರವೇಶದ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಣೆ ಇದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ “ನಂ-೧-ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಬರೆದಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರೆಲ್ಲ ಈಗಲೋ ಅನಂತರವೋ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ, ಅಥವಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಬೋನಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ ನೆರೆಯುವರು. ಅವರ ಖಾಸಗಿ ಕೋಣೆಯು ಕಟ್ಟಡದ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದರ ಮಡಿಲಿನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಯಾರೂ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಅದು ಕೂಡ ಅದರ ಮೂಲಕ ಜನರು ಇಣಕಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಆಗದಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದು. ಆ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕೊಠಡಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ. ಆದರೂ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು

ಅಷ್ಟೇನೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ, ಕೊಲಂಬಸ್ಸಿನ ಹಾಲಿನ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ನಿಕಟ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಈ ಒಳಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವ ಅತಿ ಆಕರ್ಷಕನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು. ಅವರು ಎತ್ತರವಾದ, ದೃಢವಾದ ಮೈಕಟ್ಟಿನವರು. ಅತಿಭವ್ಯವಾದ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನೀ ಜನರ ಆಕೃತಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮುಖ, ಅತಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಚಚ್ಚೌಕವಾದ ಮುಖದಾಕೃತಿ, ಬಿಳಿಯ ಹಲ್ಲುಗಳು, ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ತುಟಿಗಳು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅವು ದಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಅರಳುತ್ತವೆ. ಅವರ ಸುಂದರವಾದ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣದ್ದೂ ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ್ದೂ ರುಮಾಲು ಇರುತ್ತದೆ. ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಧರಿಸಿರುವ ದೊಡ್ಡ ನಿಲುವಂಗಿ ಮೋಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೊಂಟದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಕಡುಗೆಂಪು ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಲೆ ಬಣ್ಣದ್ದೂ ಆ ನಿಲುವಂಗಿ. ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಸೊಗಸಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವರು. ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವರು.

ಅವರ ನಡೆನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರಳತನವಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ರತಕ್ಕೆ -(ಎಂದರೆ ಸಂನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ) ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಮವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ “ನಾನು ನನಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ. ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರ. ನಾನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವೆ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಕಲ್ಲತ್ತೆಯ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಊಟ ನನಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ದುಡ್ಡನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಚಂದಾ ಎತ್ತಿ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು” ಎಂದರು. ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿದ್ದ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಒಬ್ಬರಿಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತ “ಇವರು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು” ಎಂದರು. ಎಂದರೆ ಚಿಕಾಗೊ ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಮತ್ತಾರೊ ವಹಿಸುವತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ನುಡಿದರು. ತಾವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಧರಿಸುವ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ಉಡುಪನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, “ಈಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಉಡುಪು. ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಿಂದಿಪಂದಿಯನ್ನು ಉಡುವೆ. ಬರಿ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಗುವೆ. ನಾನು ಜಾತಿಯನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇನೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿರಾ? ಜಾತಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರೂ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ” ಎಂದರು.

ವಿವೇಕಾನಂದರ ಚಹರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಕುಲೀನ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ತಾವಾಗಿಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಡತನ ಮತ್ತು

ಪರಿವ್ರಾಜಕರಾಗಿ ಹಲವು ವರುಷಗಳು ಮಾಡಿದ ಸಂಚಾರ ಇವುಗಳಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧವಾದ ಗೌರವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಂಶದ ಹೆಸರು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದಾಗ ಅವರು ವಿವೇಕಾನಂದ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗೌರವದ ಹೆಸರು. ಅವರ ವಯಸ್ಸು ಮೂವತ್ತು ವರುಷಗಳಿಗೆ ಮೀರಿಹೋದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಆಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದವ ರಂತೆ, ಜನನಮರಣಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾದುದನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಂದವ ರಂತೆ ತೋರುವರು. ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಘಟನೆಯು ಅವರನ್ನು ಈ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿರಬಹುದೋ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು.

“ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿಯೂ ಜಗನ್ನಾತೆಯನ್ನೇ ನೋಡುವಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು? ನಾನು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಜನನಮರಣ ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ನಾನು ಸತ್ತರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ದೇವರಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುವೆ. ನಾನೊಬ್ಬ ಬುದ್ಧನಾಗುತ್ತೇನೆ.”

ಇದರಿಂದ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಾವು ಬೌದ್ಧರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾವ ಜಾತಿಗೂ ಯಾವ ಹೆಸರಿಗೂ ಸೇರದವರು. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಉತ್ತಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಈಗ ಅವರು ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಭಾವಜೀವಿಗಳಾದ ಆತ್ಮತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಅಥವಾ ಸಾಧುಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು.

ಅವರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿರುವರು. ಅವು ಇವರ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳು. ಅವರೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಭಕ್ತರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರ ಮೇಲೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರ ಕಾಲಾನಂತರ ಅನೇಕರು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಾದರು. ಮಜುಮ್ ದಾರರು ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಮಜುಮ್‌ದಾರರಾದರೂ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬೋಧನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವರು.

ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಭಾವನೆಯು ನಮ್ಮ ಮೇಲಿರುವ ಆಗಸದಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಬರಬಹುದಾದ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಯಾದ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಷಯಗಳು ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸ ದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವರಿಗೂ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ತೋರುವುದು, ಭಗವದ್ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಅವನು ಕೊಡುವ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅಂಜಿ ಅಥವಾ ಅವನು ಕೊಡುವ ಬಹುಮಾನದ ಆಸೆಗೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ-ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿದ್ದವು. ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಯ ಭವ್ಯತೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಜನರ ಅನುರಾಗವನ್ನು ಪಡೆದೊಂಡಿರುವರು. ಸುಮ್ಮನೆ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಚರಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ಜನರು ಕರತಾಡನ

ಮಾಡುವರು. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ನೀಡುವ ಗೌರವವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಹಂಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಎಳೆ ಹಸುಳೆಯಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಬಡತನಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ದೀನನಾದ ಯುವಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯಗಳು ಒಂದು ನವೀನವಾದ ಅನುಭವಗಳೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಥಿಯಾಸಫಿಸ್ಟರು ಬಹಳ ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುವ ಹಿಮಾಲಯ ದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾತ್ಮರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಸರಳವಾಗಿ “ನಾನು ಇಂತಹ ಯಾರನ್ನೂ ಇದು ವರೆಗೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ “ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರು ಇರಬಹುದೇನೋ, ಆದರೆ ಹಿಮಾಲಯ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯ ವಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ದರ್ಶನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಇತ್ತು.

ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ

(ದಿ ಡುಬುಕ್ಯೂ, ಅಯೋವ, ಟೈಮ್ಸ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೯, ೧೯೯೩)

ವಿಶ್ವದ ಜಾತ್ರೆ-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೯-(ವಿಶೇಷ)-ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಬಹಳ ಕಟು ವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತು. ಕೃತಕ ಸಭ್ಯತೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನೇನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ದ್ವೇಷದ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ರೆವರೆಂಡ್ ಜೋಸೆಫ್‌ಕುಕ್ ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಗಳು ಅವರನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು. ಕುಕ್ ಅವರು, ದೇವರು ವಿಶ್ವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದ ಅವಿವೇಕ ಎಂದರು. ಏಷ್ಯಾಖಂಡದವರು, ಆದಿ ಇರುವ ವಿಶ್ವ ಒಂದು ನಿಜವಾದ ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಲಾಪ ಎಂದರು. ಬಿಷಪ್ ಜೆ.ಪಿ. ನ್ಯೂಮೀನ್ ಅವರು, ಓಹಿಯೋ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ದೂರವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು, ಪೌರಸ್ಕರು ಮಿಷನರಿಗಳ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಕೈಸ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿರುವರು ಎಂದರು. ಪೌರಸ್ಕರಾದರೋ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವಂತಹ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕಾರದ ನಗೆಯೊಂದಿಗೆ, ಇದೆಲ್ಲ ಬರೀ ಬಿಷಪ್ಪರ ಆಜ್ಞಾನಜನ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದರು.

ಬೌದ್ಧ ತತ್ವ

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮೂರು ಜನ ಬೌದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಸರಳ ವಾದ, ಸುಂದರವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ದೇವರು, ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂಲಭೂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

(ಮುಂದೆ ಬರುವುದು “ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಋಣ” ಎಂಬ ಧರ್ಮಪಾಲರ ಲೇಖನದ ಸಾರಾಂಶ. ಅವರು ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಿಂಹಳ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾವು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಕೇಳಿದೆವು. ಲೇಖನ ನಂತರ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.)

ಅವರ (ಸ್ವಾಮೀಜಿ) ವಾಗ್ವೈಖರಿಯು ಚೆನ್ನಾಗೂ ಸಭಿಕರು ಕೇಳಿದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ತುಂಬಾ ಸುಂದರವಾಗಿತ್ತು. ಡೆಮಾಸ್ಟನೀಸ್ ಇವರನ್ನು ಮೀರಿಸಿರಲಾರ.

ಜಗಳಗಂಟಿಯ ಟೀಕೆಗಳು

ಹಿಂದೂ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಬಾಧ್ಯಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ ಧರ್ಮಪಾಲರಷ್ಟು ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮುಂಚೆಯೇ ಕೋಪಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದರು. ಅಥವಾ ಬಹಳಬೇಗ ಹಾಗೆ ಆದರು. ಅವರು ಒಂದು ಗೈರಿಕ ವಸನದ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಒಂದು ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ರುಮಾಲನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು. ವೇದಿ ಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತೊಡನೆಯೇ ಕೈಸ್ತಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಟೀಕೆ ಸಿದರು: “ಪೌರಸ್ತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದ ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ನಾವೆಲ್ಲ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಏಕೆಂದರೆ ಕೈಸ್ತ ಜನಾಂಗಗಳೇ ಪ್ರಪಂಚ ದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿಯಾಗಿ ಇರುವುದೆಂದೂ ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತನ್ನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು 250,000,000 ಏಷ್ಯನರ ಕತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿದರೆ, ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೈಸ್ತರ ಪ್ರಗತಿ ಸ್ಪೇಯಿನ್ ದೇಶದಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿ ಎಂದು ತೋರುವುದು. ಸ್ಪೇನಿನ ಏಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ ದಿನದಿಂದ. ಕೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಏಳಿಗೆ ಇರುವುದು ಇತರರ ಕೊಲೆಯ ಮೇಲೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಈ ರೀತಿ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾರರು.”

ಹೀಗೆಯೇ ಉಪನ್ಯಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಉಪನ್ಯಾಸಕನೂ ಹಿಂದಿನ ವರಿಗಿಂತ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು.

(ಔಟ್ ಲುಕ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2, ೧೮೯೩)

....ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಸ್ತರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ಎಂಬುದರ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದ ಗೈರಿಕವಸನವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಎದ್ದರು. ಅವರು ಕೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜರಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದೆಂದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಸಹಸ್ರಾರು ವರುಷಗಳ ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಭಾವನೆಗಳೊಡನೆ ಹುಟ್ಟುವ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದರು. ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು, ಭಾರತೀಯರ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿನದೆಯ ಮಳೆಗರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತಾವು ಯಾರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ತಮ್ಮ ಜನರ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಗಳ ಅಡಿಗಲ್ಲನ್ನೇ ನಾಶಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ.

(ಕ್ರಿಟಿಕ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೭, ೧೯೯೩)

ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅತ್ಯಂತ ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದರೆ ಸಿಲೋನಿನ ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಷುಗಳಾದ ಎಚ್. ಧರ್ಮಪಾಲ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು. ಮೊದಲನೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ, ನಂಬಿಕೆಗಳು ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ. ಯಾವ ಪೂರ್ವನಿಶ್ಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೇ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ. ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ. ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿ. ಸತ್ಯದ ಜ್ಯೋತಿ ನಿಮಗೆ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು.” ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಭಾಷಣಗಳೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದವು. ಅಪೋಲೋ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ, ಹಲೆಲೂಜಾ ಗಾನ ಮೇಳದ ಹಾಡುಗಾರರು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಸುಂದರವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯದ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಆದರೂ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೂ, ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಜನರ ಮೇಲೆ ಅದು ಬೀರಿರುವ ಸತ್ಪ್ರಭಾವವನ್ನೂ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದ ವಿವೇಕಾನಂದರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಂತೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸಭಿಕರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಭಗವಂತನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ವಾಗ್ಮಿಗಳು. ಹಳದಿ ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಳೆ ವರ್ಣಗಳ ಅವರ ಉಡುಪಿನ ಸುಂದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ದೃಢವೂ, ಅವರ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಮತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂಥದೂ ಆದ ಅವರ ಮುಖವು ಅವರ ಅಪೂರ್ವಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಸುಮಧುರ ಕಂಠದಿಂದ ಬಂದ ಮಾತಿನಷ್ಟೇ ಮನೋಹರವಾಗಿತ್ತು. (ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಮುಕ್ತಾಯಭಾಷಣದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಬರೆದಾದ ಮೇಲೆ ಲೇಖನ ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು):

ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕ್ರೈಸ್ತಪಾದ್ರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಭಾವನೆಗಳು; ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಂದಲೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದಲೂ ತುಂಬಿದ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲು, ಅರೆಕಲಿತ ಪಾದ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಎಂತಹ ಹೆಡ್ಡತನ ಎಂಬುದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಾದಂತೆ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪರಕೀಯರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಔದಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇವುಗಳು ಅಗತ್ಯ. ಇವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಬೋಧಕರು ಅತಿ ವಿರಳ. ಬೌದ್ಧರು ಹೇಗೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕೋ ಹಾಗೆಯೇ ಬೌದ್ಧರಿಂದ ನಾವೂ ಕಲಿಯಬೇಕಾದುದು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸೌಹಾರ್ದದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಬೀರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ಅರಿಯಬೇಕು.

ಚಿಕಾಗೊ ೩ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್, ೧೮೯೩

ಲೂಸಿ ಮನ್‌ರೋ

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧ನೇ ತಾರೀಕಿನ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮಹತ್ವ ಪೂರಿತವಾದ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು, ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಿಂದ ಒಂದನ್ನೂ, ವ್ಯಾಸರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು:

“ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ, ಮಣಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸೂತ್ರದಂತೆ ಇರುವವನು ನಾನೆ.” “ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪವಿತ್ರರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣರೂ, ಸಾಧುಸ್ವಭಾವದವರೂ ಇರುವರು. ಆದಕಾರಣ ಅವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಯ್ಯುವರು. ವಿಷದಿಂದ ಹೇಗೆ ಅಮೃತ ತರಲು ಸಾಧ್ಯ?”

★ ★ ★

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳು

(ಕ್ರಿಟಿಕ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೭, ೧೮೯೩)

....ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ನಡೆದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳು ತೆರೆದವು. ಪುರಾತನ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಅಡಗಿವೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿತಮೇಲೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿ ಕೆಳಿತು. ಸಮ್ಮೇಳನ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸದವಕಾಶ ದೊರೆತುದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಮೂಲಕ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಚಿಕಾಗೊ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ಅವರು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಮೆರಿಕಾದೇಶೀಯರ ನೆರವು ಪಡೆಯುವುದು ಅವರ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿರುವರು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಜನರು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಉದಾರಿಗಳು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿ, ಯಾವುದಾದರೂ ಉದ್ದೇಶವಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಹಣಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವನು. ಭರತಖಂಡದ ಬಡವರಿಗೂ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಬಡವರಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಬಡವರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ರಾಜರಿಗೆ ಸಮ ಎಂದರು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನ ಬಹಳ ಕೀಳಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೂ, ಅವರ ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೌಖ್ಯವಾಗಿಯೇ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಎಂದರು.

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಸಂಘವನ್ನು ಸೇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಸಂನ್ಯಾಸ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗೌರವಗಳನ್ನು ತಾವಾಗಿಯೇ ತ್ಯಜಿಸುವರು. ಆದರೂ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲೆ ಆ ಜನಾಂಗದ ಚಿಹ್ನೆ

ಇದೆ. ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಾಗ್ಮಿತೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇವು ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೊಸ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅವರು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಗೈರಿಕವಸನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಶೋಭಿಸುವ ಅವರ ಸುಂದರವಾದ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮುಖಮಂಡಲ, ಆಳವಾದ ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾದ ಧ್ವನಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಒಲಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುವು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂಡಳಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಆಮಂತ್ರಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಬುದ್ಧನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಅವನ ಧರ್ಮ ನಮಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತವಾಗುವಂತೆ ಅವರು ಚರ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಿರುವರು. ಅವರು ಯಾವ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳೂ ಇಲ್ಲದೇ ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಲಾಮಯವಾಗಿ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ವಿವರಿಸಬಲ್ಲರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅತಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾಗ್ವೈಖರಿಯ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಏರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ತುಂಬಾ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾದ ಜೆಸ್ಯೂಟ್ ಮಿಷನರಿಯಷ್ಟೆ ಇವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಮತ್ತು ವಿನಯ ಸಂಪನ್ನರು. ಅವರ ಮನೋಭಾವವು ಜೆಸ್ಯೂಟರ ಮನೋಭಾವದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಅವರು ಮಾತಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವ್ಯಂಗ್ಯೋಕ್ತಿ, ಕತ್ತಿಯಂತೆ ಹರಿತ ವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಲವು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಅವು ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಅವಿನಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ನೇರವಾಗಿ, ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ದಾರ್ಶನಿಕರ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತರಾಗಿರುವರು. ನಾವೆಲ್ಲ ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಕಾಲವನ್ನು (ಈಗ ಅದು ಅನೇಕ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಜನಸಾಧಾರಣರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ), ಯಾವುದೇ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಕಾಲವನ್ನು, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ಇರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವ ಮತ್ತು ಮಾನವನಲ್ಲಿಯೇ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ನೋಡುವ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅವನನ್ನೇ ಜವಾಬ್ದಾರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದನ್ನು ಅವರು ಅಶಿಸುವರು. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅಗಲುತ್ತಿರುವ ಬುದ್ಧ ಹೇಳಿದಂತೆ “ನಿಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ನೀವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರೆ. ಮತ್ತಾರೂ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರರು. ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ” ಎಂದು ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದರು.

ಲೂಸಿ ಮನ್‌ರೋ

ಪುನರ್ಜನ್ಮ

(ಇವಾನ್‌ಸ್ಟನ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೭, ೧೯೯೩)

ಕಳೆದವಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಈಗತಾನೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ

ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಂತೆ ಇದ್ದುವು. ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಸ್ವೀಡನ್ನಿನ ಡಾ || ಕಾರನ್ ವಾನ್ ಬರ್ಗನ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ವಿಶ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಭರತಖಂಡದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪೋಷಾಕು, ಆಕರ್ಷಕವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಪ್ರಖರವಾದ ವಾಗ್ಮಿತೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ತತ್ತ್ವಗಳ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ವಿವರಣೆ, ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿರುವರು. ಚಿಕಾಗೊ ನಗರದ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಮೂರು ದಿನ ಸಂಜೆ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು.

(ಶನಿವಾರ ಮತ್ತು ಮಂಗಳವಾರ ಕೊಟ್ಟ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಯಾವ ಟೀಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ವರದಿಮಾಡಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಲೇಖನ ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ):

ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ೫ನೇ ತಾರೀಖು ವಾನ್‌ಬರ್ಗನ್ ಅವರು “ಹಲ್ ಡೈ ನೈ ಬೀಮಿಶ್: ಸ್ವೀಡನ್ನಿನ ರಾಜಪುತ್ರಿಯರು ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪಕರು” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಹಿಂದೂ ಸನ್ಯಾಸಿಯು (ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು) “ಪುನರ್ಜನ್ಮ” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಉಪನ್ಯಾಸವು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಪಂಚದ ಈ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಲ್ಲದ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು ಅದು. ಜೀವಿಯ ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದ ಭಾವನೆ, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಅತ್ಯಂತ ವಿರಳ ಮಂದಿಗಳು. ಆದರೆ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಾದರೋ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲಿಯ ಬಹುಕಾಲ ಜನರ ಧರ್ಮದ ತಳಹದಿಯೇ ಅದು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾರು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮತದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಬೇಕಾದುದೇನೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮವಿತ್ತೇ ಎಂಬುದು. ಈಗ ನಮಗೊಂದು ಜನ್ಮವಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಭೂತಕಾಲ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲದೆ ವರ್ತಮಾನ ಇರುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ, ಭೌತವಸ್ತು ಈಗ ಇದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆಯೂ ಇರುವುದು ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಗೊಳಿಸಿದೆ. ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂದರೆ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆ, ಅಷ್ಟೆ. ನಾವು ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ದೇವರೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಂಬಿ, ಈಗ ಇರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಇದೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣ ಎಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಂದ ಯಾವಾಗ ಭೌತ ವಸ್ತು ಬಂದಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸುವ ವಾದಗಳೇ ಭೂತ ಒಂದು ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ದೈವೇಚ್ಛೆ ಎಂಬುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳು ಇರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆನುವಂಶಿಕತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಶಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ

ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅನೇಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜೀವನದ ಸ್ಮರಣೆ ಇರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೊಳಕೆಯಿದೆ. ಜನರು ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ದಯೆ ತೋರುವುದರಿಂದ, ಮನುಷ್ಯರು ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿ ಜನ್ಮ ಧರಿಸಿದ್ದಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ವಿನಃ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ದಯೆ ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸುವುದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ಹಿಂದೂ ಋಷಿಯೊಬ್ಬ ಯಾವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಉನ್ನತಿಗೆ ಏರಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಧರ್ಮ ಎನ್ನುವರು. ಮೃಗೀಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಮಾನವತ್ವವು ದೇವತ್ವಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುವುದು. ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಮನುಷ್ಯನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ಜನ್ಮವತ್ತೆಬೇಕೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಆತ್ಮವು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಜೀವಿಗಳಿರುವ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಬದಲು ಎಂಟು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಶಿಖರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಹುದು, ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾತ್ಮರಿರುವ ಲೋಕದ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಹಕ್ಕುದಾರನಾಗಿ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಮರೆಯುವನು.

ಹಿಂದೂ ನಾಗರಿಕತೆ

(ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೯ನೇ ತಾರೀಖು ಸ್ಟ್ರೀಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಡೈಲಿ ಫ್ರೀಪ್ರೆಸ್ ಕೆಳಗಿನ ನೀರಸವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತು.)

ಅಪೆರಾ ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರಿ, ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಹಿಂದೂವು ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಬಹಳ ಸ್ವರಸ್ಯಕರವಾಗಿತ್ತು. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, ಆರ್ಯರ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಪೀಳಿಗೆಯವರ, ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅವರು ಪುನಃ ಸಾಧಿಸಿದರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿ ಎಂದು ಅವರು ಮೃದುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಇದು ಅಲ್ಲಿಯ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಜನರನ್ನು ಅತಿ ಹೀನಾಯವಾದ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಉಲೇಖಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಮರೆಯಾಗುವಂತೆ, ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಉನ್ನತಿ ಅವನತಿಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಅಂದಿನ ಭಾರತವೇ ಇಂದೂ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಜನರಂತೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವಿಸಿಲ್ಲ, ದೇವರಿಗಾಗಿ ಜೀವಿಸಿರುವರು. ಅವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಟನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರೇನೂ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆಯು ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಬರುವ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದು,

ಅವನು ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಅವನಿಗೆ ಅವರು (ಭಾರತೀಯರು) ಮೊದಲು ಬಡಿಸುವರು. ಅನಂತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಮನೆಯ ಆಳುಗಳು ನಂತರ ಮನೆಯ ಗಂಡಸರು, ಕೊನೆಗೆ ಹೆಂಗಸರು ಉಟಮಾಡುವರು. ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಾದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒಬ್ಬ ಗುರುವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು, ಹತ್ತರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವರು. ಅನಂತರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಹಿಂದಿರುಗುವರು. ಇಲ್ಲವೆ ಕೊನೆಮೊದಲಿಲ್ಲದೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ, ಬೋಧಿಸುತ್ತ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ಕಾಲಕಳೆಯುವರು. ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಜನರು ವಿನಯ ಕೊಡುವರೊ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಹಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ವಯಸ್ಸಾದ ಗಂಡಸರು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಕೆಲವು ಕಾಲ ಧ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಾದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಪರಿಶುದ್ಧರಾದೆ ವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಅನಂತರ ಅವರು ಕೂಡ ಬೋಧಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವರು. ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿರಾಮವಿರಬೇಕು ಎಂದು ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರನ್ನು ಕೊಲಂಬಸನು ಅನಾಗರಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡನೋ ಆ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ ರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರನ್ನು ದೂರಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿದ್ದುದು ವಿಶಾದನೀಯ. ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೇಳಿದುದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳೂ ಎಷ್ಟೋ ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಇವರು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. (ಈ ವರದಿಯಿಂದ, ಅಮೆರಿಕದ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.)

ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸ

(ವಿಸ್‌ಕಾನ್‌ಸಿನ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಜರ್ನಲ್, ನವೆಂಬರ್ ೨೧, ೧೮೯೩)

ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ಮಾಡಿಸನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಲಾಂಚರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕೊಟ್ಟ ಉಪನ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ತಾತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಕ್ರೈಸ್ತರು ಕ್ರೈಸ್ತೇತರರಾದ ಅವರ ಹಲವು ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ವಿಶ್ವದಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ ಅವರ ಮತ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಸತ್ಯ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು. ಭರತಖಂಡದ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತಾಂಧತೆ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಆಚಾರಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಸಾರಿದರು.

ಹಿಂದೂಧರ್ಮ

(ಮಿನಿಯಪೊಲಿಸ್ ಸ್ಟಾರ್, ನವೆಂಬರ್ ೨೫, ೧೯೯೩)

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ಮಿನಿಯಪೊಲಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಥಮ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಸನಾತನವೂ ಸತ್ಯಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಧರ್ಮವನ್ನು ಆಕರ್ಷಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ನೆರೆದವರಲ್ಲಿ ಮೇಧಾವಿಗಳಾದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಇದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಪೆರಿಪಾಟಿಕ್ ಸಂಘದವರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದರು. ಈ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾದ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ವಿವಿಧ ಮತದ ಕ್ರೈಸ್ತಪಾದ್ರಿಗಳೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಪಂಡಿತರೂ ಇದ್ದರು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ತಲೆಗೆ ಒಂದು ರುಮಾಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಗೈರಿಕ ನಿಲುವಂಗಿ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸೊಂಟದ ಮೇಲೆ ಕೆಂಪು ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬಣ್ಣದ ಷರಾಯಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಅವರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ವಿವರಿಸಿದರು. ಅವರು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವೇಗವಾದ ಚಲನ ವಲನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಮಾತಿನ ಮಾಧುರ್ಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದರು. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ತೂಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತು ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯಗಳಿಗೂ ತಾಕುವಂತೆ ಇತ್ತು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸರಳವಾದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅವರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಆತ್ಮವು ಸ್ವಭಾವತಃ ಪವಿತ್ರವಾದುದು ಎಂಬುದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾದರಣೀಯವೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವೂ ಆದ ಭಾವನೆ. ಆತ್ಮ ಸ್ವಭಾವತಃ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದುದು; ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಆಗಲೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಮನುಷ್ಯನ ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಎಲ್ಲೆಯಂತೆ ಇದೆ. ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಸ್ವಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಉತ್ತಮ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು, ಕೆಟ್ಟದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯುವನು. ಇವೆರಡು ಸ್ವಭಾವಗಳೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಯಾವುದು ಅವನನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವುದೋ ಅದೇ ಪುಣ್ಯ. ಯಾವುದು ಅವನನ್ನು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಒಯ್ಯುವುದೋ ಅದೇ ಪಾಪ.

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪ್ರಥಮ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವರು.

30.1 ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸ್ವಭಾವದವರು³

(೧೮೯೩, ನವೆಂಬರ್ ೨೬ ರಂದು ಮಿನಿಯಪೊಲಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ,
ಮಿನಿಯಪೊಲಿಸ್ ಜರ್ನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದದ್ದು)

ನಿನ್ನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚ್ ಸಭಿಕರಿಂದ ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ರೆನ್ನುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಳೆದ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಾಗೊ ನಗರದ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಪೆರಿಪೇಟಿಟಿಕ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಧರ್ಮದ ಅ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಮಿನಿಯಪೊಲಿಸ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ಆ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರು. ನಿನ್ನೆಯ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಾರದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಚ್.ಎಂ. ಸೈಮನ್ ಅವರು ಶ್ರದ್ಧೆ, ಭರವಸೆ, ಪ್ರೀತಿ, ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂತಪಾಲನ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದೇ ಪ್ರೀತಿ ಎಂದರು. ಅವರು ಮೇಲಿನದನ್ನು ಓದಿ ಆದಮೇಲೆ ಇತರ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಓದಿದರು. ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದಿಂದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನೂ, ಹಿಂದೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳನ್ನೂ ಓದಿದರು. ಪಾಲನ ಬೋಧನೆಗೂ ಇವುಗಳಿಗೂ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಓದಿ ಆದಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರು ವೇದಿಕೆಯನ್ನೇರಿದೊಡನೆಯೇ ಹಿಂದೂ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಹೇಳಿ ಸಭಿಕರನ್ನು ಮುಗ್ಧರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಸುಂದರವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು:

“ನಾನು ನಿಮಗೆ ಐದು ಜನ ಕುರುಡರನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ದೇಶದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಊರಿನ ಜನರೆಲ್ಲ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಲಂಕೃತವಾದ ಆನೆ ಯಿತ್ತು. ಜನರಿಗೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಐದು ಜನ ಕುರುಡರಿಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಆಕಾರ ಹೇಗಿರುವುದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಅವರು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಆನೆಯ ಮಾಲೀಕರು ಕೊಟ್ಟರು. ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ

³ ★ C.W. Vol. VII P.- 416

ಈ ಐದು ಜನ ಕುರುಡರು ಜನರೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಆನೆಯ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು. ಒಬ್ಬ ಕುರುಡ “ಆನೆ ಒಂದು ಗೋಡೆಯಂತೆ ಇತ್ತು” ಎಂದ. “ಇಲ್ಲ ಹಾಗಲ್ಲ ಇದ್ದದ್ದು, ಅದು ಒಂದು ಹಗ್ಗದ ತುಂಡಿನಂತೆ ಇತ್ತು” ಎಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ. ಮೂರನೆಯವನು, “ಇಲ್ಲ, ನೀನು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು, ನಾನು ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದೆ; ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಾವಿನಂತೆ ಇತ್ತು” ಎಂದನು. ಮಾತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾವೇರಿತು. ನಾಲ್ಕನೆಯವನು “ಆನೆ ಒಂದು ದಿಂಬಿನಂತೆ ಇದ್ದಿತು” ಎಂದ. ಮಾತು ಕೊನೆಗೆ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವ ಸಾನವಾಯಿತು. ಐದು ಕುರುಡರು ಕಾದಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬಂದು “ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಜಗಳಕಾಯುತ್ತಿರುವಿರಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿವಾದವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಿದರು. ಹೊಸಬ ಹೇಳಿದ: “ನೀವೆಲ್ಲ ಸರಿ. ನಿಮ್ಮ ತೊಂದರೆ ಏನು ಎಂದರೆ ನೀವೆಲ್ಲ ಆನೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗ ಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಿರಿ. ಗೋಡೆಯಂತೆ ಇದ್ದುದೇ ಅದರ ಪಕ್ಕಗಳು, ಹಗ್ಗದಂತೆ ಇದ್ದುದೇ ಅದರ ಬಾಲ, ಹಾವಿನಂತೆ ಇದ್ದುದು ಅದರ ಸೊಂಡಿಲು, ಅದರ ಕಾಲಿನ ಅಡಿಗಳೇ ದಿಂಬಿನಂತೆ ಇದ್ದುದು. ನಿಮ್ಮ ಜಗಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ನೀವೆಲ್ಲ ಸರಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಆನೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವಿರಿ.”

ಧರ್ಮ ಇಂದು ಇಂತಹ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದವರು ತಮ್ಮದೊಂದೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಪೌರಸ್ವರು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಭಾವಿಸುವರು. ಇಬ್ಬರದೂ ತಪ್ಪೇ. ದೇವರು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಹಲವು ವಿಚಾರಪೂರ್ಣವಾದ ಟೀಕೆಗಳು ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು. ಕ್ರೈಸ್ತರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಅದೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವರನ್ನು “ದೇವರೆ ನಮಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡು, ಇದನ್ನು ಕೊಡು, ಅದನ್ನು ಮಾಡು, ಇದನ್ನು ಮಾಡು” ಎಂದು ಗೋಗರೆಯುವರು. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಇದರ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೇವರನ್ನು ಹಾಗೆ ಬೇಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಒಬ್ಬ ನಿಜವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೆ ಬೇಡುವ ಬದಲು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದುವು ದೇವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಂಬುವನು. ದೇವರಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೆಲ್ಲವೂ ದೊರಕುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವರು; ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ದೇವರನ್ನು ಮರೆಯುವರು. ಆದರೆ ಹಿಂದುವು ಹಾಗಲ್ಲ. ಅವನು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೇಮಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ದೇವರನ್ನು ತಾಯಿಯಂತೆ ಮತ್ತು ತಂದೆಯಂತೆಯೂ ನೋಡುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾತೃಭಾವ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರು ವಾರವೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿ ದುಡ್ಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ದೇವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಹಣವನ್ನು

ತನ್ನ ಜೇಬಿಗೆ ಇಳಿಬಿಡುವರು. ಹಿಂದುವು ಹಣವನ್ನುಗಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ದೀನದರಿದ್ರರ ಸೇವೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ ದೇವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವನು. ಹೀಗೆ ಪೌರಸ್ವ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾವನೆಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ದೇವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾದ ನೀವು ನಿಮಗೆ ಒಬ್ಬ ದೇವರು ಇರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಿ. ದೇವರು ಇರುವುದೆಂದರೆ ಏನು? ನಿಜವಾಗಿ ದೇವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಷ್ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದು? ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಜನ ಆಷಾಢಭೂತಿಗಳು ಆಗಿರುವುದು ಏಕೆ? ದೇವರು ಇರುವ ಕಡೆ ಆಷಾಢಭೂತಿಸೇತನ ಇರಲಾರದು. ನಿಮಗೆ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅರಮನೆಗಳು ಇವೆ. ನೀವು ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಿರಿ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಂದಿ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಒಂದು ಪ್ಯಾಷನ್. ಹಲವರು ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವರು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾದ ನಿಮಗೆ, ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಿಸಲಾಗಿರುವನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ?”

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಭಿಕರು ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕರತಾಡನ ಮಾಡಿದರು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. “ಹಿಂದೂಗಳಾದ ನಾವು ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಅವನು ನಮಗೆ ಏನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೋ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇವರು ಪ್ರೇಮಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಶಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ, ಜನಾಂಗಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ, ಧರ್ಮಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ ದೇವರು ದೊರಕಲಾರನು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾದ ನೀವು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಗರು. ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಗರು, ಪೌರಸ್ವರಾದ ನಾವು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಗರು. ನೀವು ವಾಣಿಜ್ಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿರಿ. ನಾವು ಧರ್ಮವನ್ನೇ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವೆವು. ನೀವು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಾರರೊಡನೆ ಮಾತ್ರ ನಾಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು, ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ನೀವು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಠನಿಗೂ, ದೈತ ಅದೈತ ಮುಂತಾದ ತತ್ತ್ವಗಳ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಅವರನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವನು 'ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾವು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅಷ್ಟೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕೂಲಿಕಾರರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿರುವೆನು. ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಡೆಮಾಕ್ರಾಟಿಕ್ ಅಥವಾ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ತಮಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಬೇಕೆ, ಚಿನ್ನದ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಬೇಕೆ ಎನ್ನುವುದು

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ನೀವು ಅವರೊಡನೆ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಬೇಸಾಯಗಾರರಂತೆ, ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರು ಒಂದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗುವರು. ಆ ಚರ್ಚೆ ಏನನ್ನು ನಂಬುವುದೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಚರ್ಚೆಗೆ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಅದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯವೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.”

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. “ಆದರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದು ಇಲ್ಲ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಗೊಳಿಸುತ್ತ, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ದೇವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದರು. ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದವರಿಗೂ ದೇವರು ಇರುವನು. ಸತ್ಪುರಣೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೇವರೇ, ಪೌರಸ್ವ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ದೇವರಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವವನು ಗಾಳಿಗಾಗಿ ತವಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಹಂಬಲವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರು. ಅವನಿಗೆ ಗಾಳಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಅವನು ಬಾಳಲಾರ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ದೇವರು ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರು ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ದೇವರೊಡನೆ ಮಿಷನರಿಗಳು ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರಿಗೆ ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸದೆ, ಯಾವ ಮತಾಂಧತೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬರಬೇಕು.

(ಡೆಸ್ ಮಾನೀಸ್ ನ್ಯೂಸ್, ನವೆಂಬರ್ 28, 1893) ⁴

ಬಹಳ ದೂರದ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ (ನವೆಂಬರ್ 27) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ವಿಶ್ವಮೇಳದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಚಿಕಾಗೊ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಭರತ ಖಂಡದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ರೆವರೆಂಡ್ ಎಚ್.ಓ. ಬ್ರಿಡನ್ ಅವರು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಸಭಿಕರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಕೈಸರಾಗರಬೇಕಾದರೆ, ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಧರ್ಮದಿಂದ ಸಿಕ್ಕುವುದು, ನಿಜವಾದ ಕ್ರಿಸ್ತಾನು ಯಾಯಿಗೆ ಇವು ಗೆಲ್ಲಲಿ ಸರಿ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕ. ನೀವು ಮಿಷನರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವನು

⁴ ★ C.W. Vol. VIII P. 482

ಹಿಂದೂ ಕ್ರೈಸ್ತನಾಗುವನು, ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಹಿಂದೂವಾಗುವೆನು. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ನೀವು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವಿರಾ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಅನೇಕರು ಕೇಳಿರುವರು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಅವಮಾನ ಎಂದು, ಎಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ⁵ನಾನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಪಾಪಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಅವನನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅವನು ಬರುಬರುತ್ತಾ ಪವಿತ್ರನಾಗುವನು ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಿ. ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುವುದು? ಇದನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೀರಿ? ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೊಸ ಜೀವವೇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವವು ಸಾಯಲೇಬೇಕು. ದೇವರು ಅವನನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದನು ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. ದೇವರು ಪರಿಪೂರ್ಣ, ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅವನು ಪಾವಿತ್ರವೇ ಆಗಿರುವನು. ಮನುಷ್ಯನು ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವನ ದೇವರು ಹಿಂದಿನ ದೇವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ತಾನು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪಾವಿತ್ರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪದಗಳಿಗೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯಾದ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಆ ಎರಡು ಪದಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಮತ, ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ನಿಲುವು, ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಮತ ಎಂಬ ಪದವಿದೆ. ನಾವು ಸರಿ ನೀವು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಹೊರಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ 'ಮಧುರ' ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಪದದಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ಎರಡು ಕಪ್ಪೆಗಳ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುವುದು. ಒಂದು ಕಪ್ಪೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅದು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲೇ ಕಳೆಯಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಸಮುದ್ರದ ಕಪ್ಪೆಯೊಂದು ಬಾವಿಗೆ ಬಿತ್ತು ಅವು ಸಮುದ್ರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದವು, ಬಾವಿಯ ಕಪ್ಪೆ ಸಮುದ್ರದ ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಮುದ್ರ ಎಷ್ಟುದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬಾವಿಯ ಕಪ್ಪೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ನೆಗೆದು, ಸಮುದ್ರ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದೋ ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಕಪ್ಪೆ ಹೌದು ಎಂದಿತು. ಕಪ್ಪೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ನೆಗೆದು ಸಮುದ್ರ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದೋ, ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಹೌದು ಎಂಬ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಬಾವಿಯ ಕಪ್ಪೆಯು 'ಈ ಕಪ್ಪೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು, ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಬಾವಿಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿತು, ಮತಗಳು ಇಂತಹ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವು. ಅವು ತಮಗಿರುವ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೇ ಯಾರು ಹೊಂದಿಲ್ಲವೋ ಅವರನ್ನು ತುಳಿಯಲು ಮತ್ತು ಆಚೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವವು.

★ ★ ★

⁵ ★ ವರದಿಗಾರನು ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತನಿದ್ದರೂ, ಮತಾಂತರದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ವಾದವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಭಾವನೆ ಆಗಲೇ ಗೊತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

30.2 ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ⁶

(ಅಪೀಲ್ ಅವಲಾಂಚ್, ಜನವರಿ ೧೬, ೧೮೯೪)

ಮೆಂಫಿಸ್‌ನ ಆಡಿಟೋರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿರುವ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೂ, ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸುವ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರ ಅನುಪಮವಾದ ವಾಗ್ವೈಖರಿ, ರಹಸ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಅಗಾಧ ಅನುಭವ, ವಾದ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಕೌಶಲ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಉತ್ಸಾಹಗಳು, ವಿಶ್ವ ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಜಗತ್ತಿನ ಚಿಂತನಶೀಲರನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕರ್ಷಿಸಿದುವು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಅವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿರುವರು.

ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ಹರ್ಷಪ್ರದರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅವರು ಬಳಸುವ ಪದಗಳಾದರೂ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಅನರ್ಘ್ಯರತ್ನಗಳಂತೆ ಇವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ನಡೆ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಭ್ಯತೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಅಪೂರ್ವ ಮೋಹಕ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಂತೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ನಗರದ ದಿವಾನ್ ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರನ್ನು ಮೀರಿಸುವವರು ಸಿಕ್ಕಲಾರರು. ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುವುದಲ್ಲ, ಸರಾಗವಾಗಿಯೂ ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವರ ಭಾವನೆಗಳಾದರೂ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ರತ್ನಗಳಂತೆ, ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಅವರ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಹೊರಬೀಳುತ್ತವೆ. ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವ ಅವರ ಆಲಂಕಾರಿಕ ಭಾಷೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಚಕಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಾವು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಮತ ಅಥವಾ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಜಾತಿ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿ ಹಿಂದೂ ಬೋಧಕರಾದರು, ಅಥವಾ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಅವರೊಬ್ಬ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದರು. ಅವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅದ್ಭುತವಾದ ರಹಸ್ಯಮಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಅತಿ ನಿಕಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿರುವರು. ಪ್ರಕೃತಿ ಭಗವಂತನ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಭಾವನೆ. ಪೌರಸ್ತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಾಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈ ಯುಗದ ಮಹಾ ಚಿಂತನಶೀಲ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು.

ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಮೊದಲನೇ ಉಪನ್ಯಾಸದಿಂದಲೇ, ಆ

⁶ ★ C.W. Vol. III P. 484

೪೧೮ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೆ ಏರಿರುವರು.

ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸಭಿಕರು ಕೇಳಿರುವರು, ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಭಾಯಮಾನ ವಾಗಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಚಿಂತನೆಯ ರತ್ನಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ, ಮಾನವನು ಇತರ ಮಾನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಉನ್ನತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ವಿವರಿಸಿ ದರು. ಅವರು ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಲೆಗಾರರು, ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶವಾದಿ, ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಟನಚತುರರು.

ಮೆಂಫಿಸ್‌ಗೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಅವರು ಶ್ರೀ ಹು.ಎಲ್. ಬ್ರನ್‌ಕ್ಲಿ ಅವರ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ರುವರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಬರುವ ಹಲವರನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿರುವರು. ಟೆನಿಸೀ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಶನಿವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್.ಆರ್. ಶಫರ್ಡ್ ಅವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸತ್ಕಾರ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಕರ್ನಲ್ ಆರ್. ಬಿ. ಸ್ಕೋಡನ್ ಅವರು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಭೋಜನ ಕೂಟವನ್ನು ಭಾನುವಾರ ಆನ್‌ಡೇಲಿನಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಬಿಷಪ್ ಆಗಿರುವ ಥಾಮಸ್ ಎಫ್. ಗೈಲರ್, ರೆವರೆಂಡ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಜಾಜ್ ಪ್ಯಾಟರ್ಸನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾದ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು.

ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ಸೇರಿದ ರಂಡಾಲ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗಿನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ನವನಾಗರಿಕ ಸಭಿಕರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಆಡಿಟೋರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಮಾತ ನಾಡುವರು.

30.3 ಮಾನವನ ಗುರಿ⁷

(ಮೆಂಫಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೭ನೇ ಜನವರಿ ೧೮೯೪ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ, ಅಪೀಲ್ ಆವ್‌ಲಾಂಚ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿ)

ಸಭಿಕರು ಸುಮಾರಾಗಿಯೇ ಸೇರಿದ್ದರು. ಊರಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಗಾರರು ಅವರಲ್ಲಿದ್ದರು. ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ವಕೀಲರು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಕೆಲವು ವಾಗ್ಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ ದರೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಗಣಿತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನು ಒಂದು

⁷ ★ C.W. Vol. VII P. 419

ಬೀಜಗಣಿತದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬೋಧಿಸುವನೋ ಹಾಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕರು ತಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವರು. ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಾದಗಳಲ್ಲೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸ ಬಲ್ಲಂತಹ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವರು. ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಗೊಳಿಸ ಲಾಗದ ಯಾವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಅವರು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಬಹುಭಾಗ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಹೋಲುವುದು. ಕ್ರೈಸ್ತರು ನಂಬುವಂತಹ ಮರಣಾನಂತರ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಅವರ ದೇವರ ಭಾವನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಮರ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಆಶ್ರಿತ ವಸ್ತು. ಯಾವುದು ಅಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವುದೋ ಅದು ಅಮರವಾಗಿರಲಾರದು. ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು: “ದೇವರು ವಿಶ್ವದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ರಾಜನೇನಲ್ಲ.” ಮಾನವನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯುವ ಒಂದು ಸಮಯ ಬರುವುದು, ಆಗ ಅವನು ಎದ್ದು ನಿಂತು ‘ನಾನೇ ದೇವರು, ಅವನ ಜೀವದ ಜೀವ’ ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ನಮ್ಮ ನೈಜಸ್ವಭಾವ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಮರ ತತ್ತ್ವವೇ ದೇವರಾಗಿರುವಾಗ ದೇವರು ಎಲ್ಲೂ ದೂರದಲ್ಲಿರುವನು ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತೀರಿ?

“ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ಮಾನವ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಪಿಯಾಗಿದ್ದನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಭ್ರಾಂತರಾಗಬೇಡಿ. ಅದೇ ಧರ್ಮ ಮಾನವ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದನು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಬೋಧಿಸುವುದು. ಅದಮ್ ಪತಿಸನಾದಾಗ ಅವನು ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪತಿಸನಾದನು (ಕರತಾಡನ). ಪವಿತ್ರತೆಯೇ ನಮ್ಮ ನೈಜ ಸ್ವಭಾವ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪಡೆಯುವುದೇ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಗುರಿ. ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮರು, ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಕೆಲವರು ಏತಕ್ಕೆ ಮೃಗದಂತೆ ಇರುವರು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ನೀವು ಯಾರನ್ನು ಪಶುಸಮಾನ ಎನ್ನುವಿರೋ ಅವನು ಕಸದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಒಂದು ವಜ್ರದಂತೆ. ಆ ಕೊಳೆಯನ್ನು ಕೊಡವಿದರೆ ಅದೊಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ವಜ್ರವಾಗುವುದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಎಂದೂ ಧೂಳು ಕವಿದೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವವೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಜ್ರ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ.”

“ನಮ್ಮ ಸಹೋದರನನ್ನು ಪಾಪಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೀನವಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಸಿಂಹ ಒಂದು ಸಲ ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. (ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಂದು ಮರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಸತ್ತುಹೋಯಿತು.) ತಬ್ಬಲಿಯಾದ ಸಿಂಹದ ಮರಿಗೆ ಕುರಿಯೇ ಹಾಲು ಕುಡಿಸಿತು. ಅದು ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆದು ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಒಂದು ಮುದಿ ಸಿಂಹ ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಸಿಂಹವನ್ನು ಕಂಡಿತು.

ಅದನ್ನು ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯಿಂದ ಬಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಮುದಿ ಸಿಂಹವು ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯೊಡನೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋಯಿತು. ಮುದಿ ಸಿಂಹ ಹೊಂಚುಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಒಂದು ಸಲ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಮೇಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಒಂದು ಕುಂಟೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಆ ಸಿಂಹ ಮಂದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ “ನೀನು ಕುರಿಯಲ್ಲ, ಸಿಂಹ. ನಿನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ನೆರಳನ್ನು ನೀರಿ ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಅದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾದ ತನ್ನ ನೆರಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ತಾನು ಸಿಂಹ ಕುರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿತು. ನಾವುಗಳು ಕುರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಕೂಡದು, ಕುರಿಯಂತೆ ಅರಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮೇಯುತ್ತಿರಬಾರದು, ಸಿಂಹಗಳಾಗಬೇಕು.”

“ನಾನು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಂದ ಅಮೆರಿಕಾದೇಶದಲ್ಲಿರುವೆನು. ಮಸಾಚುಸೆಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದೆನು. ಆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ, ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ದಯೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮೂರು ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಾದರೂ ದಯೆ ಶಿಕ್ಷೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ಸಾರು ವುದು. ಒಂದು ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ನೂರು ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ಜನ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು ಎಂದೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಪಡೆದ ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ಸುಮಾರು ನೂರರಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತು ಜನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಉತ್ತಮರಾದರು ಎಂದೂ ಸಾರುತ್ತದೆ.”

“ಧರ್ಮವು ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿರುವ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಬಂದುದಲ್ಲ. ಕ್ರೂರ ನಿರಂಕುಶ ಅಧಿಪತಿಯ ಭಯದಿಂದ ಧರ್ಮವು ಹುಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಕಾಸವಾಗುವುದು, ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದು, ಬೆಳೆಯುವುದು ಎಂದು. ಒಂದು ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರೊಳಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರವಿದೆ. ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಅನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಅದು ತನ್ನ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು. ನೀವು ಗಡಿಯಾರದಲ್ಲಿನ ಸ್ಪ್ರಿಂಗಿನ ಹಾಗೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಡಿಯಾರಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಧರ್ಮ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವೇತಕ್ಕೆ ಜಗಳ ಕಾಯಬೇಕು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಆಲೋಚನೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಸರ್ವನಾಶ ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾಹ್ಯಚಲನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕ್ರಿಯೆ ಎನ್ನು ವೆವು. ಆಂತರಿಕ ಚಲನೆಯನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಎನ್ನುವೆವು. ಕಲ್ಲು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದು. ಅದು ಆಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಎಳೆಯುವುದು, ದೇವರು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಎಳೆಯುವನು. ಇದೇ ಚಲನೆಯ ನಿಯಮ.

ಸುಳಿಗಳು ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು. ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತಡೆದರೆ ನೀರು ಕಲುಷಿತ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಲನೆಯೇ ಜೀವನ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯ ಇರಬೇಕು. ಗುಲಾಬಿಯ ಹೂವನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೂ ಪರಿಮಳದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ.

(ಅನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕುರುಡರು ಆನೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ ಕತೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದರು.)

“ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಧು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು: “ನೀವು ಮರಳನ್ನು ಗಾಣಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದವು ಎಂದರೆ ನಂಬಬಲ್ಲೆ, ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಲ್ಲನ್ನು ಅದರಿಂದ ಕಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದೆ ಎಂದರೆ ನಂಬಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಮತಾಂಧನು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವನು ಎಂದರೆ ನಂಬಲಾರೆ! ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಇದು: ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ ಬರುವ ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳು ಕೊಟ್ಟುಕೊನೆಗೆ ಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು ಸೇರಿಯೇ ಸೇರುವುವು. ಇದರಂತೆಯೇ ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳು ಅವೆಲ್ಲ ಕೊನೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ದೇವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವುವು. ನೀವು ಕಳೆದ ೧೯೦೦ ವರುಷಗಳಿಂದ ಯಹೂದಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಅವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ? ಮೌಢ್ಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾಂಧತೆ ಎಂದಿಗೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಾರದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ ಉತ್ತರವೀಯುವುದು.”

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಇದೇ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಘಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕೊನೆಗೆ “ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣ, ಇತರರನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡದೆ ಇರೋಣ” ಎಂಬ ನುಡಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು.

30.4 ಔದಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಮನವಿ⁸

ಮೆಂಫಿಸ್ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್, ಜನವರಿ ೧೭, ೧೯೬೪)

ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ, ಆಡಿಟೋರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಖ್ಯಾತ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಲು ಅನೇಕ ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಜಡ್ಜ್ ಆರ್.ಜೆ. ಮೋರ್ಗನ್ ಅವರು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾದ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಪೂರ್ಣವಾದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಆರ್ಯ ಜನಾಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿ, ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಲೇ

⁸ ★ C.W. Vol. III P. 486

ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳು ಬಂದಿರುವರೆಂದು ಹೇಳಿ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರಿಗೂ ಅಮೆರಿಕಾದೇಶೀಯರಿಗೂ ಒಂದು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರು.

ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಪೌರಸ್ಕರನ್ನು (ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು) ಧಾರಾಳವಾದ ಕರತಾಡನಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಲಾಯಿತು. ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದರು. ಉತ್ತಮ ಅಂಗಸೌಷ್ಟವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅವರು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣು ತ್ತಿದ್ದರು. ಕಂದುಬಣ್ಣದ ರೇಷ್ಮೆಯ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕಪ್ಪು ವಸ್ತ್ರದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಡುವಿನ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕಪ್ಪು ಶರಾಯಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಳದಿಯ ಬಣ್ಣದ ರೇಶ್ಮೆಯ ರುಮಾಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಕುಚ್ಚನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರ ಭಾಷಣದ ವೈಖರಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಸುಂದರವಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವರು. ಭಾಷೆ ವ್ಯಾಕರಣಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ವರದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದೇ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಶೋತೃಗಳು ಅವರ ಯಾವ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆಸಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವೇ ದೊರಕಿತು. ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಭಾವನೆಗಳು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಉದಾತ್ತ ವಿಚಾರಗಳು ಇದ್ದವು. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಔದಾರ್ಯ ಮನೋಭಾವ ಉದಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಕರೆ ಎಂದು ಆ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಭರತಖಂಡದ ಧರ್ಮದ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿದರು. ಔದಾರ್ಯ, ಪ್ರೀತಿಯ ಮನೋ ಭಾವ ಇವೇ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮ ಧರ್ಮಗಳ ಮೂಲ ಸ್ಫೂರ್ತಿ. ಯಾವ ಬಗೆಯ ಧರ್ಮವಾಗಲೀ, ಅದು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಗುರಿ, ಇವೇ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂದರು.

ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಕೇವಲ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಚಾರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅನುಭಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ವಿವರ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವುಗಳಿಂದಲೇ, ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬಂದಿರುವುದು. ಅವರ ಧರ್ಮವು ಕಾಲದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ವರ್ತಮಾನ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯಕಾಲವನ್ನು ನಂಬು ವಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಧರ್ಮವು ಭೂತಕಾಲವನ್ನೂ ನಂಬುವುದು. ಅವರ ಧರ್ಮವು ಮಾನವನ 'ಆದಿಪಾಪ'ವನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಮಾನವ ಪೂರ್ಣನಾಗ ಬಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಯಾವುದೂ ವಿಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಧರ್ಮ ನಂಬುತ್ತದೆ. ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗುವುದು, ಉತ್ತಮರಾಗುವುದು ಇವು ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರಬೇಕು. ಮಾನವನ ಪ್ರಗತಿ ಎಂದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪೂರ್ಣತೆಗೆ

ಹಿಂತಿರುಗುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಈ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯು ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನ ಈ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಭರತ ಖಂಡವು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಹಲವು ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಟೈಟಸ್ ಜೆರುಸಲೇಮ್ ನಗರವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಯಹೂದ್ಯರಿಗೆ ಭರತಖಂಡ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವರು ಉದಾಹರಿಸಿದರು.

ಹಿಂದೂಗಳು ಬಾಹ್ಯ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವವರ ಇಷ್ಟದೇವತೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ದೇವರ ಮುಖ್ಯ ಗುಣವಾದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎಂದರು. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶಗಳಿವೆ ಎಂದು ನಂಬುವರು, ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯನು ಪವಿತ್ರನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಸನ್ನಾಹಗಳು, ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಎಂದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ವೇದಗಳಿಂದ (?) ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ಚಿಲುಮೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ತಂದ ಹಲವು ಆಕಾರಗಳುಳ್ಳ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಎಂದರು. ಪಾತ್ರೆಗಳ ಆಕಾರ ವಿಧವಿಧವಾಗಿರುವುವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳೊಳಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಸತ್ಯವೆಂಬ ಜಲವನ್ನು. ದೇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕರೆದರೂ ಅದು ತನ್ನ ಹೆಸರೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಕೈಸ್ತರು ಯಾವ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರೋ ಅದೇ ದೇವರನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರರೆಂಬ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಲಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಭಗವಂತನ ವಿವಿಧ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಮೂರು ದೇವರನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಸಾಧಾರಣ ಮಾನವರಿಗೆ ನೈತಿಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಹಿಂದೂದೇವತೆಗಳ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಕೂಡ ದಿವ್ಯ ಗುಣಗಳ ಸಂಕೇತಗಳು ಅಷ್ಟೆ.

ಹಿಂದೂಗಳ ಅವತಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಅವರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದರು. ಅವನು ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಜನಿಸಿದವನು, ಮತ್ತು ಅವನ ಜೀವನ ಕಥೆ ಜೀಸಸ್ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನವನ್ನು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲುವುದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಉಪದೇಶ, ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬುದು. “ದೇವರ ಅಂಜಿಕೆ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ, ದೇವರ ಪ್ರೇಮ ಧರ್ಮದ ಮುಕ್ತಾಯ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅವರ ಇಡೀ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಮಾನವ ಸಹೋದರತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಬಿನ್ನಹ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ

ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಮಡಿದ ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ವಾಗ್ವೈಖರಿ. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಮುಕ್ತಾಯ ತುಂಬಾ ಸೊಗಸಾಗಿತ್ತು. ತಾವು ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆ, ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧರಿಗೂ ನಾವು ತಲೆಬಾಗಬೇಕು ಎಂದರು. ನಮ್ಮ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಪ್ರಗತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಕ್ರೌರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕ್ರಿಸ್ತನು ಜವಾಬ್ದಾರನೆನ್ನ ಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದರು.

30.5 ಪುನರ್ಜನ್ಮ⁹

(೧೮೯೪ರ ಜನವರಿ ೧೯ರಂದು ಮೆಂಫಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ 'ಅಪೀಲ್ ಆವಲಾಂಚ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿ)

ನೀಳವಾದ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿ, ತಲೆಗೆ ರುಮಾಲನ್ನುಸುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪುನಃ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ, ಮೂರನೆಯ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲಾ ಸೆಲೆಟಿ ಆಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ, ಗುಣಗ್ರಾಹಿಗಳಾದ ಸಭಿಕರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

ಉಪನ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ ಜೀವಿಯ ಪುನರ್ಜನ್ಮ. ಬಹುಶಃ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ತೋರಿದ ವಾಗ್ಮಿತೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಪೌರಸ್ತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ನಂಬುವರು. ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ದೇಶದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ, ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

“ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹುಜನರಿಗೆ, ಪುರಾತನ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನ ಧಾರ್ಮಿಕನಂಬಿಕೆ ಇದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಇದು ಪಾರ್ಸಿಗಳಿಗೆ, ಯಹೂದ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಪ್ರಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ನಂಬಿದ್ದರು. ಅರಬ್ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು.

“ವಿಜ್ಞಾನದ ಯುಗ ಬರುವವರೆಗೂ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ವಿಜ್ಞಾನ ಎಂದರೆ ಶಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವುದು. ಈಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾದ ನೀವು ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ನೀತಿಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಿ. ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ತಾರ್ಕಿಕ ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಆಳುವ ನೀತಿಬದ್ಧವಾದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಿಂತ ಅನ್ಯಾಯವೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶಗಳುಳ್ಳ ವಾತಾವರಣದೊಳಗೆ ಜನಿಸುವನು. ಅವನಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ

⁹ ★ C.W. Vol. VII P. 423

ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಒದಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಸುಖಪ್ರದವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಮೇಲುಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹುಟ್ಟುವನು. ಅವನಿಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಜನಗಳಿಂದ ಕಂಟಕಗಳು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವನು ಸಮಾಜದಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ ದುಃಖದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ನರಳಿ ಸಾಯುವನು. ಸುಖವನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪಕ್ಷಪಾತ?

“ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಇಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನು ನೀತಿಬಾಹಿರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ನ್ಯಾಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ‘ಇದು ದೇವರ ಇಚ್ಛೆ,’ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದು ಉತ್ತರವೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ದೇವರೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ದೇವರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಅನೀತಿವಂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಜಡವಾದವು ಮತ್ತೊಂದರಷ್ಟೇ ಅತಾರ್ಕಿಕ ವಾದವು. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿರುವೆವು. ಇದೇ ಮೊದಲನೇ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ? ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂದರೆ ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಬರುವುದೇ? ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಬರುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಅವಿವೇಕ. ಇದು ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ.

“ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಏನೂ ಬರಲಾರದು. ನಾನು ಬೆಂಕಿಗೆ ಕೈಯನಿಟ್ಟು ತಕ್ಷಣವೇ ಕೈ ಸುಡುವುದು. ಬೆಂಕಿಗೆ ಕೈ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಸುಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯು ಇಲ್ಲದ ಕಾಲವೆಂದಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾರಣ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಕೇವಲ ವಾದಕ್ಕಾಗಿ, ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಕಾಲವಿತ್ತು ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಆಗ ಈಗ ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಇರುವ ಭೌತವಸ್ತುಗಳ ರಾಶಿ ಎಲ್ಲಿತ್ತು? ಹೊಸದಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದೆಂದರೆ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಂತೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

“ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಾವು ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಊಹೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ನಂಬಕೂಡದು. ಆದರೆ ಜೀವನವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮದಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ಬೇರಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

“ನಾನು ಮಿನಿಯಾಪೊಲಿಸ್ ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದನಕಾಯುವವನು ಇದ್ದನು. ಅವನು ಒರಟು ಸ್ವಭಾವದನು. ಅವನು ಅತಿ ಆಚಾರಶೀಲರಾದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಟೇರಿಯನ್ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು. ಅವನು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಾನು ಯಾವ ಊರಿನವನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ದನು. ನಾನು ಇಂಡಿಯಾ

ದೇಶದವನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. 'ನೀವು ಯಾವ ಧರ್ಮದವರು? ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. 'ಹಿಂದೂ' ಎಂದುತ್ತರಿಸಿದೆ. 'ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು' ಎಂದನು. ಅವನಿಗೆ ನಾನು ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವನು ತಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಒಂದು ದಿನ ಸೌದೆಯನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅವನ ತಂಗಿ ಅವನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಗಂಡಸಾಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೇ ಅವನು ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಂಬುವುದು. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಆಧಾರವೇ ಇದು: ಯಾರ ಕೆಲಸ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುವುದೋ ಅವನು ಮೇಲು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು, ಅದರಂತೆಯೇ ಕೀಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು ಕೀಳು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವನು.

“ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶವಿದೆ. ಇದು ನೀತಿಗೆ ಕ್ರಿಯೋತ್ತೇಜಕ ಶಕ್ತಿ ಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಆಗಿದ್ದು ಆಗಿಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ ಎನ್ನುವುದು. ಪುನಃ ನಿಮ್ಮ ಬೆರಳನ್ನು ಬೆಂಕಿಗೆ ಇಡಬೇಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಅದು ನಮಗೆ ಹೊಸ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು.”

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ರೀತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಸಭಿಕರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕರತಾಡನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪುನಃ ಈ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಲಾ ಸೆಲಿಟಿ ಆಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ “ಭರತಖಂಡದ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು.

30.6 ತುಲನಾತ್ಮಕ ಮತಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ¹⁰

(ಮೆಂಫಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನವರಿ ೨೧, ೧೮೯೪ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ, ಅಪೀಲ್ ಅವಲಾಂಚ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿ)

“ತುಲನಾತ್ಮಕ ಮತಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು” ಎಂಬುದೇ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ಹಿಬ್ರು, ಯುವಕ ಸಂಘದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯ. ಅದು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ (ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ) ಮೇಲೆ ಜನರಿಗಿರುವ ಗೌರವ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿತು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಇದುವರೆಗೂ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಯಾವುದಾದರೂ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಅವರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಿಸ್ಟರ್ ಹು. ಎಲ್. ಬ್ರಿಂಕ್ಲೇ

¹⁰ ★ C.W. Vol. VII P. 425

ಅವರು ಅಣಿಗೊಳಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ವಿವೇಕಾನಂದರ ದೊಡ್ಡ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಅವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವವರೂ ಆಗಿರುವರು. ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪೌರಸ್ವ ದೇಶದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೊನೆಯ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಲು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಜನ ಬಂದಿದ್ದರು.

ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವರು ಎತ್ತಿದ ಮೊದಲನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾವುದೆಂದರೆ - “ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಅವುಗಳ ಮತತತ್ತ್ವಗಳು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ, ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇರಬಲ್ಲವೆ” ಎಂಬುದು.

ಅವರು, ಈಗ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿದು ಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿದರು. ದೇಶದ ಭಾವನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅನಾಗರಿಕ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಜಗತ್ತು ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಕೊನೆಗೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಈಗ ಮಾಯವಾಗಿವೆ. ಈಗ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತವೊಂದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ-ಅದೇ ನಿರಪೇಕ್ಷವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು.

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ದೇವರನ್ನು ನಂಬದ ಯಾವ ಕಾಡುಜನರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

“ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಇದು ಅಪಾರುಷೇಯವಾಗಿ ಬಂದುದೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿನೂಹ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಡುಜನಾಂಗದವರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೀತಿ ಅಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿವ್ರವಾದುದಲ್ಲ. ಅವರು ಭಯದಲ್ಲಿ ಬಾಳುವರು. ಅವರು ಮೂಢ ಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲವು ಭೂತಪ್ರೇತಗಳಿವೆ. ಅವರು ಅವುಗಳ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ತತ್ತರಿಸುವರು. ತನಗೆ ಯಾವುದು ಇಷ್ಟವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ತನಗೆ ಯಾವುದು ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತರುವುದೋ ಅದೇ ಆ ಪ್ರೇತಕ್ಕೂ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತರುವುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ಕಾಡು ಜನರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವನು.”

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕಾಡುಮನುಷ್ಯನು ಪಿತೃಪೂಜೆಯಿಂದ ಆನೆಯ ಪೂಜೆಗೆ ಬಂದನೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಸಿಡಿಲುಗಳ ದೇವತೆಯ ಪೂಜೆಗೆ ಬಂದನೆಂದೂ ತೋರಿದರು. ಆಗಿನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹಲವು ದೇವತೆಗಳ ಆರಾಧನೆಗಳು ಇದ್ದವು. “ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಸೌಂದರ್ಯ, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮದ ಭವ್ಯತೆ, ರಹಸ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಅನಂತ ತಾರಾಖಚಿತ ನಭೋಮಂಡಲ, ಸಿಡಿಲು ಮತ್ತು ಮಿಂಚುಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಅಲೌಕಿಕತೆ ಇವು ಕಾಡುಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸಿದವು. ಅವನು ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾರದೆ ಹೋದನು. ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಇರುವ ಅನಂತಾ ಕಾಶವನ್ನು ಯಾರೋ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಳುತ್ತಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರು” ಎಂದರು ವಿವೇಕಾನಂದರು.

ಅನಂತರ ಏಕೇಶ್ವರ ಭಾವನೆಯ ಕಾಲವು ಬಂದಿತು. ಹಲವು ದೇವರುಗಳು ಮಾಯ ವಾಗಿ ಒಂದೇ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾವಸಾನವಾಯಿತು. ಅವನೇ ದೇವರ ದೇವ, ಮತ್ತು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ. ಅನಂತರ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು “ನಾವು ಅವನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿರುವೆವು. ಅವನಲ್ಲೇ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವೆವು, ಅವನೇ ಚಲನೆ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೆ ಆರ್ಯರು ಮುಂದುವರಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವು ದನ್ನು ವಿಶ್ವದೇವೈಕೈವಾದ (Pantheism) ವೆನ್ನುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ಕಾಲವು ಬಂದಿತು. ಈ ಜನಾಂಗವು ಹಲವು ದೇವರುಗಳು, ಒಂದು ದೇವರು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ದೇವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, “ನನ್ನ ಆತ್ಮನ ಆತ್ಮನೇ ನಿಜವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಅದು ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು” ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅನಂತರ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಬೌದ್ಧರು ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆ ಎನ್ನಲೂ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಲೂ ಇಲ್ಲ, ಎಂದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಹೀಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ: “ನೀವು ದುಃಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಅದನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿ.” ಬೌದ್ಧರ ಪ್ರಕಾರ ದುಃಖವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅದು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಮಹಮ್ಮದೀ ಯರು ಹಿಬ್ಬುಗಳ, ಹಳೆಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನೂ, ಕ್ರೈಸ್ತರ ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನೂ ನಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತರು ದೈವದ್ವೇಷಿಗಳು, ಮನುಷ್ಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ತನ್ನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳ ಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನು.

ಅವರು ಹೇಳಿದರು: “ಅನಂತರ ಏಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇದು; ಈ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಸತ್ಯವೇ? ಅಥವಾ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸತ್ಯ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅಸತ್ಯವೇ? ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ, ನಿರಪೇಕ್ಷ ಅನಂತ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದವು. ಧರ್ಮದ ಗುರಿಯೇ ಏಕತೆ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಕಾಣುವ ವೈವಿಧ್ಯ ತೆಗಳೆಲ್ಲ ಏಕತೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ದರೆ, ಮಾನವನು ಅಸತ್ಯದಿಂದ ಸತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕೆಳಗಿನ ಸತ್ಯದಿಂದ ಮೇಲಿನ ಸತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

“ಒಬ್ಬನು ಒಂದು ಸೃಜನ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಹಲವರಿಗೆ ತರುವನು. ಕೆಲವರು ಆ ಅಂಗಿ ತಮಗೆ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. “ನೀವು ಹೋಗಿ, ನಿಮಗೆ ಅಂಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ”, ಎನ್ನುವನು. ನೀವು ಕ್ರೈಸ್ತಪಾದ್ರಿಯನ್ನು, ತನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವ ಮತಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ‘ಓ, ಅವರು ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲ’ ಎನ್ನುವನು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೋಧನೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವವೇ, ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ನಮಗೆ ಬೋಧಿಸುವವು. ಹರಿಯುವ ನದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಯಂತೆ ಅವುಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನದಿ ಕಲುಷಿತವಾಗುವುದು. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇಧವನ್ನು ನಾವು ನಾಶಮಾಡಿದರೆ, ನಾವು

ಚಿಂತನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಚಲನೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಭಾವನೆಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಲನೆ. ಅದು ನಿಂತರೆ ಮೃತ್ಯು ಸನ್ನಿಹಿತವಾದಂತೆ.

“ನೀವು ಒಂದು ನೀರಿರುವ ಗ್ಲಾಸಿನ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯ ಕಣವನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ, ಅದು ತಕ್ಷಣವೇ ಮೇಲಿರುವ ಅನಂತವಾದ ಗಾಳಿಯೊಡನೆ ಒಂದಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು. ಇದ ರಂತೆಯೇ ಆತ್ಮನೂ ಕೂಡ. ಇದು ಈ ದೇಹದ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾದ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ತನ್ನ ಅನಂತತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಕೈಸ್ತರಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ, ಬೌದ್ಧರಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಾಗಲೀ, ಆಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಪಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ-ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಜೀವವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ನದಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನಿಂದ ವಕ್ರವಕ್ರವಾಗಿ ಹರಿದು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರಲು ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿಗಳು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುದು. ಮನುಷ್ಯನಾದರೂ ಆ ನದಿಗೆ, ತನ್ನ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿದು ಬಾ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವನು! ಹಾಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವವನು ಒಬ್ಬ ಮೂರ್ಖ. ನೀವು ಪುರಾತನವಾದ ಜೆರೂಸಲಮಿನ ಪವಿತ್ರ ಪರ್ವತದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿರುವಿರಿ. ನಾನಾದರೂ ಆಗಸವನ್ನು ಚುಂಬಿಸುವ ಶಿಖರಗಳುಳ್ಳ ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿರುವೆನು. ನಾನು ನಿಮಗೆ, ನೀವು ತಪ್ಪು, ನನ್ನಂತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮೂರ್ಖತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಪ್ಪಾಗುವುದು. ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀವು ತ್ಯಜಿಸಬೇಡಿ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ನೀವು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು, ದೇಶ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಯಾರೋ ರಕ್ಷಿಸಿ ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೊಡುವರು. ಇದು ದೇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾನವನಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರುವುದು.”

30.7 ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು¹¹

(ಅಪಿಲ್ ಅವಲಾಂಚ್, ಜನವರಿ ೨೧, ೧೮೯೪)

ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ (ಮೆಂಫಿಸ್‌ನ) ಲಾ ಸೆಲಿಟಿ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ತುಂಬಾ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಜನ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ “ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು” ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈ ನಗರದ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಗರಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವರು.

¹¹ ★ C.W. Vol. III P. 488

ಕೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಬೋಧಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಬೋಧನೆಯು ಮೃತ್ಯುಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನರಳುವ ಜನರಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಕೈಸ್ತರು ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಬೋಧಿಸಿದ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮವಾದರೂ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಧರ್ಮಜ್ಯೋತಿಯ ಮುಂದೆ ಕಳೆಗುಂದುವುದು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಭಾವನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಶ್ರಯ ದೊರಕುವುದು.

ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಖಯಾಲಿಯ ದಿನ ಇಂದು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಬಹಳ ದಿನಗಳ ಬಯಕೆಯೊಂದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಬಹುಶಃ ಅವರ ದೇಶದ ಅಪೂರ್ವ ಮೇಧಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೊಬ್ಬರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ವರ್ಚಸ್ಸು ಇದೆ. ಸಭಿಕರಾದರೂ ಅವರ ವಾಗ್ಮಿತೆಗೆ ಮುಗ್ಧರಾಗಿ ಹೋಗುವರು. ಅವರು ಬಹಳ ಉದಾರಿಗಳಾದರೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹ ಯಾವುದೂ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಮತ್ತು ಪಾದ್ರಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಜನ ಮಂಘಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿರುವರು.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವಂತೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರೆ, ಕೈಸ್ತೇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬೋಧನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಅವರು ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗಿನ ಅವರ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಪರಿಚಯ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದೆ. ಆ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹಲವು ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿಯೂ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಚಿತ್ರಿಸಬಲ್ಲರು.

ಅವರು ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲೋ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಅವರನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಚರ್ಚೆಗೆ ಎಳೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾತ್ರ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವೆನೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಅಜ್ಜ ಮೂರನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾದರೆಂದೂ, ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಹದಿನೆಂಟನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾದರೆಂದೂ, ತಾವು ಮದುವೆಯಾಗಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮದುವೆಯಾಗ ಕೂಡದೆಂಬ ನಿಷಿದ್ಧವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ¹² ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಅವರು ಮದುವೆಯಾದರೆ, ಆಕೆಯೂ

¹² ★ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಮದುವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಮೇಲಿನದನ್ನು ಹೇಳಿರಲಾರರು. ಇದು ಬರೀ

ಕೂಡ ಅದೇ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳುಳ್ಳ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿಯಾಗುವಳೆಂದೂ, ತನ್ನ ಪತಿ ಯಂತೆಯೇ ಅವಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವಳೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದರು. ಆದರೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳು ಆದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಗಂಡ ಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವಳು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರೆ ಅವನು ಹಾಗೆ ಮದುವೆಯಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹಳೆಯ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಮಸೀದಿಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೊಟ್ಟ ವಿವರಣೆಗಳು ಅತಿ ಅಮೋಘವಾಗಿದ್ದವು. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಅತ್ಯಂತ ನುರಿತ ಕೈಕೆಲಸಗಾರರಿಗಿಂತ ಆಗಿನ ಕಾಲದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜ್ಞಾನವಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತೋರುವುದು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು Y.M.H.A ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಇಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ಅವರು ಚಿಕಾಗೊವಿನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಲೇಟನ್ ಲೈಸಿಯಂ ಬ್ಯಾರೊವಿನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ಅವರು ನಾಳೆ ಚಿಕಾಗೊ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಅವರು ೨೫ನೇ ತಾರೀಖು ಅಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್, ೧೪ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೮೯೪)

ಕಳೆದ ಸಂಜೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳುವ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ನೋಡುವ ಸುಯೋಗ ಹಲವರಿಗೆ ಒದಗಿತ್ತು. ಅವರು ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಅವರು ಯೂನಿಟಿ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಶೀ ಪೋಷಾಕಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ಸುಂದರವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ದೃಢಕಾಯರಾದ ಅವರು ನೋಡಲು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರು. ಅವರವಾಗ್ದಾರೆ ಸಭಿಕರನ್ನು ಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸಿತು. ಮಧ್ಯೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕರತಾಡನಗಳು ಆದವು. ಅವರು 'ಭರತಖಂಡದ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು' ಎನ್ನುವದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ವಿಷಯವನ್ನು ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಾವು ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ದೇಶದ ಹೆಸರು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ, ತಾವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಜೂಪಿಟರ್ ಎಂದರೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಭರತ

ವರದಿಗಾರನ ಆರೋಪವಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಏನಾದರೂ ಮದುವೆಯಾದರೆ ಅವನನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿರಲಾರ.

ಖಂಡದ ಉತ್ತರದ ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲಾರರು. ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಸಹೋದರ, ಸಹೋದರಿ ಮುಂತಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸಮಾನವಾದ ಶಬ್ದಗಳಿವೆ. ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಮೂಲ ಜನಾಂಗವಾದ ಆರ್ಯಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರು. ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿಭಿನ್ನ ಶಾಖೆಗಳೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿವೆ.

ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳು ಇದ್ದವು. ಅವರೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಕ್ಷತ್ರಿಯರು, ವೈಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಶೂದ್ರರು. ಮೊದಲನೆ ಮೂರು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹತ್ತು, ಹನ್ನೊಂದು, ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದಾಗ ಅವರನ್ನು ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೂವತ್ತು, ಇಪ್ಪತ್ತೈದು, ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಲಿಸುವರು. ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದ ದೋಷವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಈಗ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾದ ತಾತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೊಡುಗೆಯೂ ಇದೆ. ಇದು ಅನಾಗರಿಕರು ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಆಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ. ಹಿಂದೂವಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸ್ತ್ರೀಗೂ ತಕ್ಕ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆ. ಅವಳು ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಗೆ ತಾನೆ ಹಕ್ಕುದಾರಳು, ಕಾನೂನು ಕೂಡ ಅವಳ ಪರವಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗುರುಕುಲದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿ ಬಾಳಬಹುದು. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯಿರಿಬ್ಬರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರವರ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ. ಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯರು ತಮ್ಮ ಪತಿಯನ್ನು ತಾವೇ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳೇ ಅವರ ಮದುವೆಗೆ ಅಣೆ ಮಾಡುವರು. ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಈಗ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಮದುವೆಯ ಕೆಲವು ಆಚಾರಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಹೃದಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ದೇವರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಸಭೆಯ ಎದುರಿಗೆ ತಾವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತು ಕೊಡುವರು. ಒಬ್ಬ ತಾನು ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಪುರೋಹಿತನಾಗಲಾರ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಇರುವನು. ಹಿಂದೂ ಐದು ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡುವನು; ದೇವ ಯಜ್ಞ, ಪಿತೃಯಜ್ಞ, ಋಷಿಯಜ್ಞ, ನೃಯಜ್ಞ, ಮತ್ತು ಭೂತಯಜ್ಞ. ಹಿಂದೂವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಇರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವನು ಅತಿಥಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವನು ತೃಪ್ತನಾದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಅನಂತರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಊಟ ಮಾಡುವರು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಕಡು ಬಡವರು ಭಾರತೀಯರು. ಆದರೂ ಕ್ಷಾಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಯಾರೂ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜನ

ರನ್ನು ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ. ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನಾನೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಕುಡುಕ ಇರುವನು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯಾದರೋ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಎಂದು ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿ ದರು. ಸತ್ತವರನ್ನು ದಹನ ಮಾಡುವ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರನಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾಡು ವುದಿಲ್ಲ. ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಇಲ್ಲವೆ ಗತಿಸಿದವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವರು. ನೈತಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು ಬೇರೆಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿಸುವರು.

30.8 ಹಿಂದೂದರ್ಶನ¹³

(ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಫ್ರೀಪ್ರೆಸ್, ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೬, ೧೯೯೪)

ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಎರಡನೆ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿನ್ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದರು. ಗುಣ ಗ್ರಾಹಿಗಳಾದ ಶ್ರೋತೃಗಳು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಹಿಂದೂದರ್ಶನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೃಪ್ತಿ ಯಾಯಿತು. ಬುದ್ಧನ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವು ಪ್ರಪಂಚದ ಮೊದಲನೆ ಮಿಷನರಿ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹೇಳಿದಾಗ ಕರತಾಡನ ಗಳು ಆದವು. ಅದು ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ರಕ್ತವನ್ನು ಕೂಡ ಹರಿಸದೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಬುದ್ಧನ ಧರ್ಮವನ್ನಾಗಲೀ, ತತ್ತ್ವವನ್ನಾಗಲೀ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೈಸ್ತಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಟೀಕಿಸಿದರು. ಈ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿದುದ ರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ದೇಶದವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅವರು ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಆ ದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿ-ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದನ್ನು ಜಾಣತನದಿಂದ ಬಿಟ್ಟರು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಸತ್ಯ ದಿಂದ ಮೇಲಿನ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಬೋಧಿಸುವರು ಎಂದರು. ಆದರೆ ಹೊಸ ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವನು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಹೊಸ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮವಿರುವಂತೆ ಸಾಧಿಸುವುದು ಒಂದು ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಂದರು ಅವರು. “ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗು

¹³ ★ C.W. Vol. III P. 492

೪೩೪ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ವಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ, ಯಾವ ಭಾವನೆಯೂ ಬರಲಾರದು. ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರತ್ಯುದ್ದೇಶ, ಹೊಸ ಬೆಳಕು, ಹಳೆಯದರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು-ಇವೇ ಭಾವೋದ್ವೇಗವನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವುದು.”

(ಮೊದಲನೆ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಕೆಲವರ ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದದ್ದರಿಂದ ಫ್ರೀಪ್ರೆಸ್ ವಾರ್ತಾಕಾರನು ಬಹಳ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ವರದಿಮಾಡಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸರಿ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿತು. ಆದಕಾರಣ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ‘ಹಿಂದೂ ದರ್ಶನದ ಮೇಲಿನ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು ಬರುವುವು. ಆದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್ ವಾರ್ತಾಕಾರನು ಬಹಳ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದನು.)

(ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್, ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೬, ೧೮೯೪)

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪುನಃ ನೆನ್ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ ‘ಹಿಂದೂದರ್ಶನ’ ಎಂಬುದು. ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಭೌತಾತೀತ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು. ಜೀವನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಂಬುವ ಒಂದು ಪಂಗಡದವರು ಇರುವರು. ಆದರೆ ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಜ್ಞೇಯತಾವಾದಿಗಳು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನೈತಿಕ ಧರ್ಮ. ಆದರೆ ಬೌದ್ಧ ಸಗುಣ ದೇವರಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಪಂಗಡದವರಾದರೆ ಜೈನರು ಜೀವನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಯಾರೂ ದೇವರು ಆಳುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಇದ್ದರು. ಈ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಭಿಕ್ಷುಗಳು ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಬಿಸಿಗಾಳಿ ಯಾರಾದರೂ ಮನುಷ್ಯರಿಗಾದರೂ ಅಥವಾ ಮೃಗಕ್ಕಾದರೂ ತಾಕಿದರೆ ಸಾವು ಬರುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವರು.

ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರೆಲ್ಲ ಶ್ರುತಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಂಬುವರು. ಕೆಲವರು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಕ್ಷರವೂ ದೇವರಿಂದ ಬರುವುದು ಎಂದು ನಂಬುವರು. ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪದಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತಿಗಳು ಇವೆ.

ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಈಗ ನಮಗೆ ಇರುವ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗಿಂತ ಬಲವಾದ ಆರನೆಯ ಇಂದ್ರಿಯ ಒಂದಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಇದೇ ಶ್ರುತಿ ಪ್ರಮಾಣದ

ಸತ್ಯತೆಗೆ ಕಾರಣ. ಒಬ್ಬನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿರಬಹುದು, ಆದರೂ ಅತಿ ದುರಾತ್ಮನಾಗಿರಬಹುದು. ಆಪ್ತವಾಕ್ಯ ಎಂದರೆ ಮುಂದೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳು.

ಕೆಲವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಎರಡನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಆದಿ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸೃಷ್ಟಿ. ಸೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಕಾಲವಿತ್ತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅಗ ದೇವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂವಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದು. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯವಿದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವನು, ಒಳ್ಳೆಯ ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅಂಗಹೀನನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು, ದುರಾತ್ಮನಾಗುವನು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವನು. ಪವಿತ್ರನಾದ ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾದ ದೇವರು ಒಬ್ಬನನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯವನನ್ನಾಗಿಯೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೆಟ್ಟವನನ್ನಾಗಿಯೂ ಏತಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ? ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಯ್ದ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ದುಷ್ಟರ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಪದ ಬುದ್ಧಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮ ಅಧರ್ಮಗಳೆಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ವಿವರಿಸಿದರು. ದೇವರೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೊನೆಗೊಂಡಂತೆಯೇ. ಮನುಷ್ಯ ಪಾಪದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಲ್ಲ? ಮನುಷ್ಯ ಪುನಃ ಮೃಗದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಾವು ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಸಂತೋಷ ಎಂದರು. ರೋಮನ್ನರು ಜೆರುಸಲೆಂ ನಗರವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದಾಗ ಹಲವು ಸಾವಿರ ಯಹೂದ್ಯರು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಅರಬ್ಬರು ಪಾರ್ಸಿಯವರನ್ನು ಅವರ ದೇಶ ದಿಂದ ಓಡಿಸಿದಾಗ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ಪಾರ್ಸಿಗಳು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸತ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಂಬುವರು. ಆದರೆ ಅವರ ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪುರಾತನವಾದುದು. ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆ ಮಿಷನರಿಗಳು ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಿದವರು ಇಂಗ್ಲೀಷರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಒಬ್ಬನು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಧರ್ಮವನ್ನು, ಕೆಲವರು ಕುರುಡರು ಆನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆನೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವರು. ಅದರಿಂದ ಆನೆ ಹೀಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯೇ. ಆದರೆ ಅವರು ನೋಡಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು, ಒಟ್ಟು ಆನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ. ಹಿಂದೂ ದಾರ್ಶನಿಕರು, ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ಯದಿಂದ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವನು, ಕೆಳಗಿನ ಸತ್ಯದಿಂದ ಮೇಲಿನ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕಾಲ ಬರುವುದು, ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸು

ವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಒಂದು ನನಸಾಗದ ಕನಸು ಅಷ್ಟೆ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆದರೆ ಧರ್ಮವೇ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮವೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮತಗಳಾಗಿ ಕವಲೊಡೆಯುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಾವೇ ಸತ್ಯವೆಂದೂ ಇತರರು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಅನ್ಯರನ್ನು ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದು ಬೌದ್ಧರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇ ಮೊದಲನೇ ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ರಕ್ತವನ್ನೂ ಚೆಲ್ಲದೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರನ್ನು ಬೌದ್ಧರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವರು ತಾವೆಂದು ಅವರೊಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇರಲಿ ಅವರು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರನ್ನು ಪೀಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಿಂಸೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹೇಳಿದರು.

30.9 ಪವಾಡಗಳು¹⁴

(ಈವನಿಂಗ್ ನ್ಯೂಸ್, ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೭, ೧೮೯೪)

“ನನ್ನ ಧರ್ಮ ಸತ್ಯ ಎಂದು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ‘ಈವನಿಂಗ್ ನ್ಯೂಸ್’ ಕೋರು ವಂತೆ, ನಾನು ಯಾವ ಪವಾಡಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವವನಲ್ಲ.” ಈ ಪೇಪರಿನ ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ತರಿದಾರರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯೂಸ್ ಸಂಪಾದಕೀಯವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ, ಮೇಲಿನಂತೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. “ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಪವಾಡವನ್ನು ಮಾಡುವವನಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಾನು ಸೇರಿರುವ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಯಾವ ಪವಾಡಗಳ ಮೇಲೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ನಿಲುಕದಂತಹ ವಿಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಯಾವುದೋ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಇವುಗಳಾವುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಲವು ಅದ್ಭುತಗಳು, ಪರದೇಶದ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದವುಗಳು. ಇವೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಕೈ ಚಳಕ ಅಥವಾ ಸುಪ್ತಿ ಆವಾಹಕನಿಂದ ಆದ ಕ್ರಿಯೆಗಳು (hypnotism). ಯಾವ ಸಾಧು ಪುರುಷನೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಡೊಂಬರಾಟವನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುವರೋ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ಸಾಧುಪುರುಷರನ್ನು ನೋಡಬಹುದು, ಮತ್ತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೇವಲ ಬಾಲಸಹಜ ಕುತೂಹಲಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ.”

¹⁴ ★ C.W. Vol. III P. 495

30.10 ಮಾನವನ ದಿವ್ಯತೆ¹⁵

(ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್, ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೮, ೧೯೯೪)

ಹಿಂದೂ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಮತ್ತು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಕೊನೆಯ ಉಪನ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ “ಮಾನವನ ದಿವ್ಯತೆ” ಎಂಬುದು. ಹವಾಗುಣ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಸಹೋದರನು (ಹೀಗೆ ಕರೆಯುವುದನ್ನು ಅವರು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ) ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಜನರು ಬಾಗಿಲಿನವರೆಗೂ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಭಿಕರಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರೂ ಇದ್ದರು. ಲಾಯರುಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಗಳು, ಬೈಬಲನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಪಾದ್ರಿಗಳು, ವರ್ತಕರು ಮತ್ತು ರಬ್ಬಿಯೂ ಕೂಡ ಇದ್ದರು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅವರು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ ಆಗಂತುಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕರೆದಿರುವರು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಲ್ಲರೋ ಹಾಗೆಯೇ ದಿವಾನ್ ಖಾನೆಯ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು.

ನೆನ್ನೆ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಹಿಂದಣ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮಾನವ ಮತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಾತ್ವಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ರಮ್ಯವಾದ ವಾಗ್‌ಜಾಲವನ್ನು ನೆಯ್ದರು. ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸ ಎಷ್ಟು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಅದರ ಮುಂದೆ ವಿಜ್ಞಾನವೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಅವರು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಸುಂದರ ವಸ್ತುವನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಮಗ್ಗದಿಂದ ಮಾಡಿದ, ವಿವಿಧ, ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಅತ್ಯಂತ ಮೋಹಕವಾದ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಸುವಾಸನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಸ್ತುವಂತೆ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವು ವರ್ಣರಂಜಿತವಾಗಿದ್ದು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಮನನ ಮಾಡಲು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗತ್ತು. ಈ ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಕಾರನು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಕಾವ್ಯಮಯವಾದ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಎಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬಳಿಯಬೇಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಇಡುವರು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿತ್ತು. ವೇಗವಾಗಿ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳು ವಿವಿಧಾಕಾರದಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ಗಾಜಿನ ಮಣಿಗಳಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಅದ್ಭುತ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ

¹⁵ ★ C.W. Vol. III P. 496

ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವೋ ಎಂಬಂತೆ ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ಣವಾದ ಕರತಾಡನಗಳು ಸಭಿಕರಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದುವು.

ಜನರು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುವರು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವನ್ನು ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿನಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ:

“ಭರತಖಂಡದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೊಸಳೆಗಳ ಬಾಯಿಗೆ ಕೊಡುವರೆ?”

“ಜಗನ್ನಾಥನ ರಥಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆ?”

ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಅವರ ಗಂಡನ ಶವದೊಡನೆ ಸುಡುವರೆ?”

ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶೀಯನು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇವನನ್ನು, ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ನರು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರೆ, ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಅವನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರು. ಪ್ರಶ್ನೆ ತುಂಬಾ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರು, ಆದರೆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರು, ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೊಸಳೆಗಳ ಬಾಯಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ತಮಾಷೆಯಿಂದ ನಗುತ್ತ, ಬಹುಶಃ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮೃದುವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಅನಾಗರಿಕದೇಶದ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಮೊಸಳೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗಿದು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಎಂದು ಹಾಸ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಜಗನ್ನಾಥ ರಥಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಹುಶಃ ಕೆಲವರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ರಥದ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಎಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಜಾರಿಬಿದ್ದು ಗಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತಿರಬಹುದು, ಎಂದರು. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಸತ್ಯದೂರವಾಗಿ ಮಾಡಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಜ್ಜನರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತರಾಗಿರಬೇಕು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಸುಡುವುದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಿಧವೆಯರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಾವೇ ಬೆಂಕಿಗೆ ಬಿದ್ದುದು ನಿಜ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿ ಸುವ ಪುರೋಹಿತರು ಮತ್ತು ಗುರು ಹಿರಿಯರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಬೋಧಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪತಿವ್ರತೆಯರಾದ ವಿಧವೆಯರು ತಾವು ಗಂಡನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಾವುದೆಂದರೆ, ಬೆಂಕಿಯ ಉರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಒಡ್ಡುವುದು. ಅದು ಸುಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹಿಂದೆಗೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಅನಂತರ ಚಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪತಿಯನ್ನು ಮೃತ್ಯುವಿನ ನಂತರವೂ ಅನುಸರಿಸಿದ ಸತಿಯರು

ಇಂಡಿಯ ದೇಶ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರು. ಇಂತಹ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿವೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಒಂದು ಆಚಾರ. ಇಲ್ಲ, ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸುಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರವಾದಿನಿ ಯರನ್ನು ಅವರು ಎಂದೂ ಸುಟ್ಟಿಲ್ಲ- ಎಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದರು.

ಅನಂತರ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು ವಿವೇಕಾನಂದರು ಜೀವಿಯ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸತೊಡಗಿದರು. ದೇಹ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೋಶದಂತೆ. ಮನಸ್ಸು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ ಆತ್ಮನಿಗಾದರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ಆತ್ಮನ ಅನಂತತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದೇ ಮುಕ್ತಿ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಸುತ್ತ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮವೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನಾದರೂ ಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಅನಂತರ ಅದು ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತ ಅವರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಗರ್ಭಿಣಿ ಸಿಂಹವು ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಮರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ತೀರಿಕೊಂಡಿತು. ಕುರಿಗಳು ಸಿಂಹದ ಮರಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದವು. ಆ ಸಿಂಹದ ಮರಿ ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಆ ಕುರಿಗಳಂತೆಯೇ ವ್ಯವಹರಿಸತೊಡಗಿತು. ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿಂಹ ಬಂತು. ಅದು ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿಂಹವನ್ನು ಒಂದು ಬಾವಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತನ್ನ ನೆರಳು ಮತ್ತು ಅದರ ನೆರಳು ಎರಡನ್ನೂ ತೋರಿಸಿತು. ಆಗ ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿಂಹ ತಾನು ಕೂಡ ಸಿಂಹವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಕೊಂಡಿತು. ಅದೂ ಸಿಂಹದಂತೆ ಘರ್ಜಿಸಿತು. ತಾನೂ ಸಿಂಹ ಎಂಬುದನ್ನು ಅದು ಅರಿತುಕೊಂಡಿತು. ಅನೇಕ ಜನರು ಕುರಿಯಂತೆ ಇರುವ ಸಿಂಹಗಳು. ಒಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಾವು ಪಾಪಿಗಳು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವರು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೀಳಾಗಿ ಭಾವಿಸುವರು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಅಹಂಕಾರವೇ ಜೀವ. ಜೀವ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾದ ಅನಂತದಿಂದ ಹೇಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ? ದೊಡ್ಡ ಸೂರ್ಯನು ಸರೋವರದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವನು. ಆಗ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು ಕಾಣುವುವು. ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳೆಲ್ಲ ಮೂಲ ಸೂರ್ಯನೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಂತೆ ಇದೆ ಇದು. ಜೀವಿಗೆ ಯಾವ ಲಿಂಗವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿರಪೇಕ್ಷವಾದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಅದು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ, ದೈಹಿಕವಾದ ಲೈಂಗಿಕತೆಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೇನು? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಸ್ವೀಡನ್‌ಬರ್ಗ್‌ನ ತತ್ತ್ವ ಅಥವಾ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂಗಳ ಭಾವನೆಗೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದ ಈ ಮಹಾತ್ಮನ ಭಾವನೆಗೂ ಇರುವ

ಸಾದೃಶ್ಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಸ್ಟೀಡನ್ ಬರ್ಗನು ಹಿಂದಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗದ ಐರೋಪ್ಯ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಂತೆ ತೋರಿದನು. ಸ್ಟೀಡನ್‌ಬರ್ಗನು ಆಧುನಿಕ ವೇಷವನ್ನು ತೊಟ್ಟ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಂತೆ ಇದ್ದನು. ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಫ್ರೆಂಚ್ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯೊಬ್ಬನು (ಬಾಲ್ಜಾಕ್) ಒಬ್ಬ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ ವಾಗ್ ಸ್ಟೀಡನ್‌ಬರ್ಗನ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಇದೆ. ಅದು ಅವನ ದೇಹದ ಹಿಂದೆ ರಹಸ್ಯವಾದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿರಿರುವುದು. ದೇವರು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಾನ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಪವಿತ್ರನಾದ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಇದನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಪೂರ್ಣತೆ ಅಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತಾಗುವುದು. ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಗದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯಮವೇ, ಆತ್ಮವು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದುದು, ಪೂರ್ಣತೆ ಆಗಲೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು. ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಮುಕ್ತಿ, ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನಂತತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿ, ದೇವರು, ಧರ್ಮ ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ.

ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯವೆ. ಒಂದು ಗಾಜಿನ ಬುಡ್ಡಿಯ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಗಾಳಿಯ ಗುಳ್ಳೆ, ಮೇಲಿರುವ ಅನಂತ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಬಯಸುವುದು. ಎಣ್ಣೆ, ವಿನಿಗರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ತರತಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಗುಳ್ಳೆ ಮೇಲೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕಾಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದು. ಇದರಂತೆಯೇ ಜೀವವು ಹಲವು ವಾತಾವರಣಗಳ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಅನಂತತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು. ಒಂದು ಧರ್ಮ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಜೀವನದ ಅಭ್ಯಾಸ, ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ಸ್ವಭಾವಗಳು, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಹವಾಗುಣದ ಪ್ರಭಾವ- ಇವುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅವರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಬೇರೊಂದು ಧರ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸದು. ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಎಂಬುದೇ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಉಪಸಂಹಾರದ ಸಾರಾಂಶ ಎನ್ನಬಹುದು. ಒಂದು ದೇಶದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕೇ ಇದ್ದಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಆಲ್ಪ್ಸ್ ಪರ್ವತದಿಂದ ಹರಿದು ಬರುವ ನದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅದು ಹರಿದು ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಂಡುಹಿಡಿದಂತೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಒಂದು ಮಹಾ ಪ್ರವಾಹ ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವನು. ಅದು ಹಲವಾರು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ, ಸಹಸ್ರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಹತ್ತಿರದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆ ನದಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕಿಸುವನು. ಕ್ರೈಸ್ತರು, ದೇವರು ಎಂದರೆ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೋ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಕ್ರೈಸ್ತನು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಅಲ್ಲಿಯ ಚಿನ್ನದ ಬೀದಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಬೇರೆ ಲೋಕಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನೋಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಸ್ವರ್ಗಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಾರ. ಸುವರ್ಣ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳು

ಎಲ್ಲಾ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥತೆಯೂ ಪುಣ್ಯ, ಸ್ವಾರ್ಥವೇ ಪಾಪ ಎಂದು ನಂಬುವರು. ಈ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಜೀವಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣತೆ ಮತ್ತು ಅನಂತತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಸುವರ್ಣ ನಿಯಮವು ಎಷ್ಟು ಅಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಟೀಕೆ ಸಿದರು ವಿವೇಕಾನಂದರು. ಯಾವಾಗಲೂ ನಾನು, ನಾನು ಎನ್ನುವುದೇ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ. ನಾನು ಇತರರಿಂದ ಏನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆಯೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಇತರರನ್ನು ನೋಡುವುದು- ಎಂಬುದು ಜಿಗುಪ್ಸಾಕಾರಕ, ಅನಾಗರಿಕ, ಮೃಗೀಯ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವನ್ನು ತೆಗಳಲು ಬಯಸಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರು ಅದರಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದು. ಮಹಾಪ್ರವಾಹ ಇದುವರೆಗೆ ಹರಿದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅದರ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುವುದು ಮೂರ್ಖತನ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದಿ ಮತ್ತು ಅದೃಷ್ಟವಾದಿಗಳಾದ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದೆಂದೂ, ತಾವು ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಕ್ರೈಸ್ತರು; ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ; ತಾವು ಹಿಂದೂಗಳು ಅದೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಅವರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬುದ್ಧಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿವಿಧ ಮತಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವರು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಕಾಸದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಆಹಂಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಎಂದಿಗೂ ತನ್ನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಅದು ಮೆರೆಸಲಿಲ್ಲ. ಎಂದಿಗೂ ಬಹು ಮಾನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಅದು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅದು ತೋರಿಸಿತು. ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವರಿಂದ ಬಂತೆಂದೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಯಾರೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತ ರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಕೃತ್ಯ. ಇದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಹಳ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆಯೇ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಶಬ್ದಾರ್ಥದಂತೆಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಧರ್ಮಾಂಧರ ನೀತಿಯ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದು, ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಕಾಲವನ್ನು ವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದು.

(ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್, ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೮, ೧೮೯೪)

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ನೆನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವ ಸಹಿತ ಸುಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹಾಗೆ ಆದ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ವಿಧವೆಯರೇ ತಾವು ಹಾಗೆ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಆದುದು ಎಂದೂ ಸಾರಿದರು. ಒಬ್ಬ

ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಈ ಆಚಾರವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಆ ಅಭ್ಯಾಸ ಹೇಗೋ ಪುನಃ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಈಗ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಧರ್ಮಾಂಧರು. ಕೈಸ್ತರಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ದಿನವೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಧರ್ಮಾಂಧರು ಕೆಲವರು ಇದ್ದರು. ಕೈ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನಂತರ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಂತೆಯೇ ಒಂದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ಬಗೆಯ ತಪಸ್ಸು. ಇಂತಹ ಜನರು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ತಮ್ಮ ಕೆಳಭಾಗದ ಅಂಗಗಳ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಾಗಿ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸತ್ಯ. ದೇವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವನು ಎಂದು ಜನರು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರು. ಹಿಂದೂಗಳು ಮತಾಂತರವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಒಂದು ಅವಿವೇಕ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಎಂದು ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದರು. ಪರಪರ ಸಂಬಂಧ, ವಾತಾವರಣ, ವಿದ್ಯೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಒಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು, ಮತ್ತೊಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಸುಳ್ಳು ಎನ್ನುವುದು ದೊಡ್ಡ ಮೂರ್ಖತನ. ಏಷ್ಯಾ ದೇಶದವರು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಿಸಿಸಿಪ್ಪಿ ನದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ “ನೀನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವೆ. ನೀನು ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಬಾ” ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವನು ಆಲ್ಪ್ಸ್ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಜರ್ಮನ್ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹರಿಯುವ ನದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಗತಿ ತುಂಬಾ ವಕ್ರವಾಗಿದೆ, ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಹರಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಎಷ್ಟು ಮೂರ್ಖತನವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೂ ಕೂಡ. ಸುವರ್ಣ ನಿಯಮ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಷ್ಟೇ ಹಳೆಯದು, ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೂಲ ಇದೇ ಎಂದು ಅವರು ಸಾರಿದರು. ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಕಂತೆ. ನರಕದ ಬೆಂಕಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಅರ್ಥಹೀನ ಎಂದರು. ದುಃಖವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗ ಎಂದಿಗೂ ಪೂರ್ಣವಾದ ಸುಖ ಇರಲಾರದು. ಕೆಲವು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅವರು ಟೀಕಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂವು ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಂತರ್ಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ತಾವು ನೋಡಿದ ಕೆಲವು ಕೈಸ್ತರಾದರೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾಗ ಆಕಾಶದ ಕಡೆ, ದೇವರು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವನೇನೋ ಎಂಬಂತೆ, ಮೇಲೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರು. ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅತಿರೇಕಗಳಿವೆ. ಒಬ್ಬನು ನಾಸ್ತಿಕ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಧರ್ಮಾಂಧ. ನಾಸ್ತಿಕನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮಾಂಧ ನಾದರೂ ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥ. ಯಾರೂ ಅನಾಮಧೇಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮಗೆ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಹೃದಯದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಆ ರೀತಿ

ಕಳಿಸುವುದು ಢತಾಂಧತೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದರು. ಢತಭ್ರಾಂತರು ಯಾವ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ. ಅವರು ತಾವೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು.

30.11 ಭಗವತ್ ಪ್ರೇಮ¹⁶

(ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್, ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೧, ೧೯೯೪)

ನೆನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಢೊದಲನೆ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಸಭಿಕರು ಜಫರ್ ಸನ್ ಎವಿನ್ಯೂ ಇಂದಲೂ ಢತ್ತು ವುಡ್‌ವರ್ಡ್ ಎವಿನ್ಯೂವಿನ ಢೇಲು ಭಾಗದಿಂದಲೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಭಿಕರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನ ಢಹಿಳೆಯರು. ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವರು ತುಂಬಾ ಉತ್ಸಾಹಭರಿತರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಢಾತುಗಳಿಗೆ ಕರತಾಡನವನ್ನು ಢಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರೇಮವು ಕಾಢಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟುದಲ್ಲ, ಅದು ದೇವರಿಗೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜನರು ತೋರುವ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಪ್ರೀತಿ. ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ “ದೇವರ ಢೇಲೆ ಭಾರತೀಯನಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರೇಮ” ಎಂಬುದು ಉಪನ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ ಎಂದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ವಿಷಯದ ಢೇಲೆ ಢಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಉಪನ್ಯಾಸದ ಬಹುಪಾಲು ಕೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಟೀಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತೀಯನ ಧರ್ಮವಾಗಲೀ, ದೇವರ ಢೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿಯಾಗಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಧಾನ ವಿಷಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಢಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿರ್ದರ್ಶನದ ಢೂಲಕ ವಿವರಿಸಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಢೊಗಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದವು, ಹಿಂದೂ ರಾಜರಿಗೆ ಸೇರಿದುವಲ್ಲ.

ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಜನರು ಇರುವರು, ಢೊದಲನೆಯವರು ಜ್ಞಾನ ಢಾರ್ಗಾವಲಂಬಿಗಳು, ಎರಡನೆಯವರು ಭಕ್ತಿ ಢಾರ್ಗಾವಲಂಬಿಗಳು. ಜ್ಞಾನಢಾರ್ಗಿಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಅನುಭಾವ, ಭಕ್ತಿ ಢಾರ್ಗಿಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರೇಮ. ಪ್ರೇಮ ಎಂದರೆ ತ್ಯಾಗ. ಅದು ಎಂದಿಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊಡುವುದು. ಹಿಂದೂಗಳು ದೇವರಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಢುಕ್ತಿಗಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಢುಂದಿನ ಸುಖ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಲೀ ಅವರು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಪರಢು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ದೇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸುವರು. ಭಗವಂತ ನಿನಾಗಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವ್ಯಾಕುಲಪಟ್ಟಾಗ ಢಾತ್ರ ಆ ಸುಂದರ ಪ್ರೇಢಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆಗ ದೇವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಕ್ತನೆಡೆಗೆ ಬರುವನು.

¹⁶ ★ C.W. Vol. III P. 503

೪೪೪ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ದೇವರನ್ನು ಮೂರು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಹುದು. ಒಂದನೆಯದು ಅವನನ್ನು ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಆಡ್ಡ ಬಿದ್ದು ಪೂಜಿಸುವುದು. ಎರಡನೆಯದು ಅವನನ್ನು ತಂದೆಯೆಂದು ಪೂಜಿಸುವುದು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವನು, ತಂದೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಜಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧವೇ ದೇವರನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಭರತಖಂಡ ದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತೀಯರು ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿದು.

ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತನು ಭಗವತ್ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತನಾಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ; ಅವನಿಗೆ, ಬೇರೆ ಧರ್ಮದವರಿಗೆ, 'ನೀವು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ತನ್ನ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಮಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದರು.

★ ★ ★

(ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಜರ್ನಲ್)

ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ರನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವಾರ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಲು ಬರುವವರನ್ನು ಹಿಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಜನರಿಗೆ ಅವರೊಂದು ಖಿಯಾಲಿ ಆಗಿರುವರು. ಕಳೆದ ಸಾಯಂಕಾಲ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹಾಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳವೂ ಭರ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅನೇಕರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ಕೇಳಿದರು.

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು 'ಭಗವತ್ ಪ್ರೇಮ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ಭಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಇತ್ತ ವಿವರಣೆ ಇದು: "ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವುದು ವಿನಃ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ." ಪ್ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದು, ಮತ್ತೆ ಅವ ನಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಭಗವತ್ ಪ್ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ. ನಮಗೆ ದೇವರು ಅತ್ಯಂತ ಆವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾವು ಅವನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇದ್ದುವು. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಭಗವತ್ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿತ್ತು. ಕ್ರೈಸ್ತರ ಬೈಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲಮನ್ನನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಭಾಗ, ಅದನ್ನು ಬೈಬಲ್ಲಿನಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಮಗೆ ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ದರು: "ಭಗವತ್ತ್ರೀತಿಯು 'ನನಗೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ಲಾಭ' ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೇಲೆ

ನಿಂತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೈಸ್ತರ ಪ್ರೇಮ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕೋರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಧರ್ಮ ಒಂದು ಹವ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಷೋಕಿ ಆಗಿದೆ. ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯಂತೆ ಜನರು ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗುವರು.”

30.12 ಏಷ್ಯಾಜ್ಯೋತಿಯ ಧರ್ಮವಾದ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ¹⁷

(ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೮೯೪, ಮಾರ್ಚ್ ೧೯ರಂದು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಡೆಟ್ರಾಯ್ಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್, ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿ)

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ಅಡಿಟೋರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರ ಐವತ್ತು ಜನ ಶ್ರೋತೃಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. (‘ಜರ್ನಲ್’ ಪ್ರಕಾರ ಐನೂರು ಜನರು) ಉಪನ್ಯಾಸ “ಏಷ್ಯಾ ಜ್ಯೋತಿಯ ಧರ್ಮವಾದ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ” ಎಂಬುದು. ಮಿಸ್ಟರ್ ಡಿಕನ್‌ಸನ್ ಅವರು ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತ, “ಈ ಧರ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆ ಧರ್ಮ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು, ಯಾರು ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬಲ್ಲ ಗೆರೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಲ್ಲರು?” ಎಂದರು.

ಭರತಖಂಡದ ಪೂರ್ವ ಧರ್ಮಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಯಜ್ಞಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರು. ಬುದ್ಧನ ಜನನ ಮತ್ತು ಜೀವನ; ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಏತಕ್ಕೆ ಬಂತು, ನಾವೇತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿರುವೆವು ಎಂಬ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಅವನು ತಾನೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡುದ್ದು; ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಇವುಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು—ಇವುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಬುದ್ಧನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮೀರಿ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಇವನೊಬ್ಬನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಲೀ, ವೈರಿಗಳಾಗಲೀ, ಎಲ್ಲರೂ, ಅವನು ಜಗದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಲೀ ಬದುಕಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು.

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದರು: “ಅವನು ಜೀವದ ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಲೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾರಣವೋ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಜನ್ಮ ಮತ್ತೊಂದು ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಮುಂದಿನ ಅಲೆಗೆ ತನ್ನ ವೇಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ರವಾನಿಸಿ ಹಿಂದಿನ ಅಲೆ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಅವನು ದೇವರು ಇರುವನು ಎಂದೂ ಬೋಧಿಸಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅವನು ದೇವರು ಇಲ್ಲ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.”

“ನಾವೇತಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರಬೇಕು?” ಎಂದು ಅವನ ಶಿಷ್ಯರು ಕೇಳಿದರು.

“‘ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಹಿಂದಿನವರಿಂದ ಪಡೆದಿರುವಿರಿ. ನೀವು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯತನದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ

¹⁷ ★ C.W. Vol. VII P. 429

೪೪೬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ

ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವ ಆದರ್ಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣ.’

“ಬುದ್ಧನು ಮೊದಲನೇ ಪ್ರವಾದಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಯಾರನ್ನೂ ನಿಂದಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ತನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ನಾವೇ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನು ನಂಬಿದ್ದನು.

“ಬುದ್ಧನು ಮರಣೋನ್ಮುಖನಾಗಿರುವಾಗ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: ‘ನಾನು ನಿಮಗೆ (ಪರಮ ಗುರಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು) ಹೇಳಲಾರೆ, ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಲಾರರು. ನೀವು ಯಾರ ಆಸರೆಯ ಮೇಲೆಯೂ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ವಾಣಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.’

“ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ, ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬರು ಮೇಲು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅವನು ಖಂಡಿಸಿದನು. ಸುರಾಪಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವಾಗಿ ನಿಂತವರಲ್ಲಿ ಅವನೇ ಮೊದಲಿಗನು. ‘ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿ’, ಎಂದು ಅವನು ಬೋಧಿಸಿದನು. ‘ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ದೇವರಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ನಿಮಗೆ ದೊರಕುವನು. ಒಂದು ವೇಳೆ ದೇವರಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಮನುಷ್ಯನೇ ತನ್ನ ದುಃಖಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣ. ಅವನ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವನೇ ಕಾರಣಕರ್ತನು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

“ಮಿಷನರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಂದವರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಿಗನು, ಭರತ ಖಂಡ ದಲ್ಲಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಧಾರಕನಂತೆ ಅವನು ಬಂದನು. ಅವರಿಗೇ ಬುದ್ಧನ ತತ್ತ್ವ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕಂಡರು, ಅವನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು.”

ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವೇ ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಳಹದಿ ಎಂದರು. ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಚರ್ಚ್ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದಿಂದ ಬಂದಿತು ಎಂದು ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದರು.

★ ★ ★

30.13 ಭಾರತ ಮಹಿಳೆಯರು¹⁸

(ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಫ್ರೀಪ್ರೆಸ್, ಮಾರ್ಚ್ ೨೫, ೧೮೯೪)

ವಿವೇಕಾನಂದರು ನಿನೆಯ ರಾತ್ರಿ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ‘ಭಾರತ ಮಹಿಳೆಯರು’ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಾಚೀನ ಭರತಖಂಡದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಗೌರವ ವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಹಾಸಾಧ್ವಿಯರು ಇದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ

¹⁸ ★ C.W. Vol. III P. 305

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಪೌರಸ್ತ್ಯ ನಾರಿಯರನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆದರ್ಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳಿಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಹೆಂಡತಿ, ಪೌರಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ತಾಯಿ. ಹಿಂದೂಗಳು ಮಾತೃ ಭಾವವನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಕೂಡ ತಾಯಿಗೆ ದಂಡವತ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಗೌರವಿಸುವರು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಇಂದು ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ಆದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

★ ★ ★

(ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಈವೆನಿಂಗ್ ನ್ಯೂಸ್, ಮಾರ್ಚ್ ೨೫, ೧೮೯೪)

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ “ಮಹಿಳೆಯರು-ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯಯುಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈಗ” ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವತೆ ಎಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸುವರು. ಅವಳು ತನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ತಾಯಿ ತನಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸುವಳು. ಆದರ್ಶ ತಾಯಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪತಿವ್ರತೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾಯಿಯೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರೆ ತೋರಿಸಿ ಎಂದರು. ಭಾರತದ ಹುಡುಗಿಯರು, ಅಮೆರಿಕಾದ ಹುಡುಗಿಯರಂತೆ, ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಪರಪುರುಷರು ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟಾರು; ಎಂದಿಗೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾರರು-ಎಂದರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಆ ದೇಶದ ಆದರ್ಶ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ನೋಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಆದರ್ಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ-ಎಂದರು.

★ ★ ★

(ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್, ಏಪ್ರಿಲ್ ೧, ೧೮೯೪)

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವರು ಹಲವರೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಭಾರತೀಯ ನಾರಿಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಹಿರಂಗ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಜನರು ಕೋರಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಟಿಪ್ಪಣಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಕೆಲವಂಶಗಳು ಬಹಿರಂಗ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿರಾಸೆ ಆಯಿತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ

ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ಬರೆದಿಟ್ಟಿರುವರು. ಅದು ಈಗ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ:

ಉನ್ನತ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಗಳಿರುವ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಗೆ ಆರ್ಯರು ಮೊದಲು ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಶುದ್ಧವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇರುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಅವರು ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧ ವಾಗಿರುವರು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗಿರುವರು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ನೋಡಲು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳೋಣ: “ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವನೇ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬೇಕು!” ಅವರ ಆಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ತಲೆ ಕಪ್ಪಾಗಿವೆ. ಅವರ ದೇಹದ ಬಣ್ಣವು ಬೆರಳನ್ನು ಚುಚ್ಚಿದಾಗ ರಕ್ತದ ಹನಿ ಹಾಲಿನ ಗ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೆ ಹಾಲು ಹೇಗೆ ಕಾಣುವುದೋ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಇವರೇ ಮಿಶ್ರವಾಗದ ಕೊಳೆಯಾಗದ ಪವಿತ್ರ ಹಿಂದೂಗಳು.

ಅವರ ಆಸ್ತಿಯ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಪತ್ನಿಯ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಅವಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದು. ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಗಂಡನದು ಆಗಲಾರದು. ಅವಳು ಅದನ್ನು ಗಂಡನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಮಾರಬಹುದು. ಅವಳಿಗೆ ಯಾವ ಬಹುಮಾನ ಬರಲಿ, ಅದನ್ನು ಅವಳ ಗಂಡನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಅದು ಅವಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದು; ತನಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ಅದನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊರಗೆ ಓಡಾಡುವರು. ಅವಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಓಡಾಡು ವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನವರ ಮೇಲೆ ಭರವಸೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಯಾವ ಜನಾನವು ಇಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿಗಳು ಹೋಗಲಾಗದ ಒಂದು ಭಾಗವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೂ ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೂ ಇವರ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ.

30.14 ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಆದಿವಾಸಿಗಳು

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಅನಾಗರಿಕ ಕಾಡು ಜನರು ಇರುವರು. ಅವರು ಬಹಳ ಅನಾಗರಿಕರು. ನರಭಕ್ಷಕರಿಗಿಂತಲೂ ಅನಾಗರಿಕರು. ಅವರೇ ಭಾರತದ ಆದಿವಾಸಿ ಗಳು. ಅವರು ಆರ್ಯರೂ ಅಲ್ಲ, ಹಿಂದೂಗಳೂ ಅಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿನಲೆಸಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿದ ಮೇಲೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ

ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸೂರ್ಯ ಧಗಧಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದವರ ಮೈಬಣ್ಣ ಕಪ್ಪಾಯಿತು.

ಹಿಮಾಲಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶುದ್ಧ ಶ್ವೇತ ವರ್ಣದ ಜನರು ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಭಾರತೀಯ ಹಿಂದೂಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ ಐದು ತಲೆಮಾರುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಅವರಿಗಿಂತ ಬಿಳುಪಾಗಿರುವ ಸಹೋದರರು, ಅವರಿಗಿಂತ ಕಪ್ಪಾಗಿರುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಹೋದರರೂ ಇರುವರು. ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಬಿಳುಪಾಗಿರುವರು. ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಜನಾನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಬಿಳುಪಾಗಿರುವರು. ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಮೂವತ್ತೊಂದು ವಯಸ್ಸು.

30.15 ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಪುರುಷರ ಅಣಕ

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಿರುನಗೆಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತ ಕಣ್ಣನ್ನು ಹೊರಳಿಸಿ, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಪುರುಷರನ್ನು ಕಂಡರೆ ತಮಗೆ ತಮಾಷೆ ಆಗುವುದು ಎಂದರು. ಅವರು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವರು. ಆದರೆ ವಿವೇಕಾನಂದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾ ಪುರುಷರು ಪೂಜಿಸುವುದು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿರುವ ಯೌವನ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು. ಅವರೆಂದಿಗೂ ಸುಕ್ಕಿಹೋದ ಮುಖ ಅಥವಾ ನೆರೆತ ಕೂದಲನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾದ ಪುರುಷರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ತಂತ್ರ ಗೊತ್ತಿತ್ತು-ಅದು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿರಬಹುದು-ಅದೇನೆಂದರೆ ವೃದ್ಧ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕುವುದು, ಎಂದು ವಿವೇಕಾನಂದರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಚರಿತ್ರೆ ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರವಾದಿನಿಯರನ್ನು ಸುಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಪುರುಷರು ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇ ಆ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಜೀವವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ದಹಿಸುವುದು ಬರೀ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಚರ್ಚನವರು ವೃದ್ಧನಾರಿಯರನ್ನು ಜೀವ ಸಹಿತ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ, ಹಿಂದೂ ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಸುಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಭಯಾನಕವಾಗೇನೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

30.16 ಸುಡುವುದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿರುವುದು

ಹಿಂದೂ ವಿಧವೆಯು ತನ್ನ ಮರಣ ಸಂಕಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಔತಣ ಗಾನಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಸಾಯುವಾಗ ತನ್ನ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಆಭರಣ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ತನಗೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ವಂಶಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು ಅವಳು ಭಾವಿಸಿದ್ದಳು. ಅವಳನ್ನು ಧರ್ಮವೀರಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ವಂಶಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದು ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಆಚಾರ ಎಷ್ಟೇ ಭಯಾನಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮಂತ್ರವಾದಿನಿಯರನ್ನು ಸುಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಮೇಲಾಗಿ ತೋರುವುದು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಆ ಮಂತ್ರವಾದಿನಿಯನ್ನು ಪಾಪಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿರುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕಿ, ಅವಳಿಂದ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅವಳನ್ನು ಅನಂತರ ಗುರಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುತ್ತಲೂ ಜನ ಅಣಕಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವಳನ್ನು ಸುಡಲು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ಅವಳು ಬೆಂಕಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಯಮ ಯಾತನೆ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವವರು, ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಯಾತನೆ ದೇಹಕ್ಕೆ, ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನರಕದ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಯಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

30.17 ತಾಯಂದಿರು ಪವಿತ್ರರು

ಹಿಂದೂಗಳು ತಾಯಿತನವನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ, ಎಂದರು ವಿವೇಕಾನಂದರು. ತಾಯಿ ಹೆಂಡತಿಗಿಂತ ಮುಖ್ಯ. ತಾಯಿ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮಳು. ಹಿಂದೂವಿಗೆ ದೇವರನ್ನು ತಾಯಿ ಎನ್ನುವುದು ತಂದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ದೇಹ ದಂಡನೆಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯೇನಾದರೂ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೊಂದರೆ ಅವಳನ್ನು ಸಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳನ್ನು ಕತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಂದು ಮುಂದಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುವರು. ಹೀಗೆ ಅವಳು ಹೋಗುವಾಗ ತಮಟೆ ಹೊಡೆಯುವವನು ಅವಳು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಸಾರುವನು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೆಯೇ ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವರು. ಮುಂದೆ ಅವಳು ಅಪರಾಧವೆಸಗದೆ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನಭಂಗವೇ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವರು. ಅವಳೇನಾದರೂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಿದರೆ ಕೆಲವು ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವೆ. ಅವಳು ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧಳಾಗಬಹುದು. ಅನಂತರ ತಾನು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟರೆ ಒಬ್ಬ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿಯಾಗಬಹುದು.

ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಅವಳೇನಾದರೂ ಒಂದು ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದರೆ, ಅವಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಇದು, ಯಾವ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಹಿಂದೂಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವರೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ತರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ವಿವೇಕಾನಂದರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಹೇಳಿದರು: ಜನರಿಗೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಣಗಳಿಗೂ ಅತೀತನಾಗಿ ಹೋಗಿರುವನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕೀಳು

ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಿಂದೂವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನು ಅಥವಾ ಅವಳು ಏನಾದರೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದರೆ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವನು. ಜನರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ-ಆದರೆ ಅವನು ಆ ಸಂನ್ಯಾಸವ್ರತವನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವನು ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ತನಕ. ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ಅವನು ಕಪಟಿ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅವನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವರು, ಸುಳ್ಳುಗಾರ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ತುಂಬಾ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದವನು. ಅವನು ಬರೀ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಮಾಡುವವನಾಗುವನು. ನಂತರ ಅವನು ಯಾವ ಗೌರವಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರನಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

30.18 ಇವರ ಭಾವನೆಗಳು

ಸ್ತ್ರೀ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಬಹುದು. ರಾಜಕುಮಾರರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ನೋಡಲು ಹೋಗಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಾದ ಗ್ರೀಕರು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಯವರು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಖಡ್ಗಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಾಗ, ಕ್ರೈಸ್ತರು ಕೋವಿಯಿಂದ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಹಿಂದೂಗಳ ಮನೆಬಾಗಿಲುಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇಂತಹ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಇದನ್ನು ರಮ್ಯವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸುವರು: “ಹುಲಿಯು ಬಂದರೆ ಅದು ಹೋಗುವ ತನಕ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.”

ಮಾನವತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ ಎಂಬ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಿಂದ ತಮಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದೂ, ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಇಂದಿನ ಶಾಸನ ಕರ್ತನ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಎಂದರು. “ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಉದ್ಧಾರ ನಿಂತಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

30.19 ಒಂದು ಚರ್ಚೆ¹⁹

(ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಫಿಲಾಸಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ೧೮೯೬ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೨೫ರಂದು ವೇದಾಂತ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನಡೆದ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳು)

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ತಾತ್ವಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯ ಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಈಗ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವರು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ನಾನು ಈಗ ತಾನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ದ್ವೈತಿಗಳು, ಅದ್ವೈತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ. ಚರ್ಚೆಗೊಳಗಾಗುವ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೇ ಮಾಯ ಮತ್ತು ಜೀವ. ನಾನು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಈಗಿನ

¹⁹ ★ C.W. Vol. V P. 297

ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಧರ್ಮ ಎಂದರೇನು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಂಗಡಗಳ ಮುಖ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, 'ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಅಷ್ಟೇ' ಎಂದರು. ನಾನು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವವರು ಯಾರು ಗೊತ್ತೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾನು ಕಂದಾಯ ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನುವನು. ಆದರೆ ನಾನು ಅವನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಯಾವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವನು ನಾನು ದ್ವೈತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಯಾ ಎಂದರೇನು ಜೀವ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ವಿವರಿಸಬಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನು ಸಾಧುಗಳಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವನು. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಆಸೆ. ದಿನದ ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆ ಎಂದರೆ ಉಟಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮದುವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅವನು ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಬಹುದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಠ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇಂತಹ ಆಚಾರಗಳನ್ನೇ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ; ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾರು ವೇದಗಳನ್ನು ನಂಬುವರೋ ಅವರನ್ನು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಹಲವು ದ್ವೈತಿಗಳು ವೇದಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹಿಂದುದರ್ಶನ ಗ್ರೀಕರ ಸ್ಟೋಯಿಕ್ ದರ್ಶನದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡ್ರಿಯಾದವರ ಮೂಲಕ ಹಿಂದುದರ್ಶನ ಗ್ರೀಕಿನ ದರ್ಶನದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿರಬಹುದು. ಫೈಥಾಗೋರಸ್ ಸಾಂಖ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದನೆಂಬ ಊಹೆಯೊಂದಿದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ ವೇದಗಳ ತತ್ವವನ್ನು ಯುಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಸಾಂಖ್ಯರೇ ಮೊತ್ತಮೊದಲಿ ಗರು ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಪಿಲರ ಹೆಸರು ಬರುವುದು 'ಋಷಿಂ ಪ್ರಸೂತಂ ಕಪಿಲಂ ಯಸ್ತಮಗ್ರೇ' (ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಋಷಿಗಳೇ ಕಪಿಲರು).

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಸಾಂಖ್ಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿಗೂ ಏನು ವಿರೋಧ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ವಿರೋಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಇರುವೆವು. ನಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮವಾದ, ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣ ಇವು ನಿಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇವೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವಾದವನ್ನು ಕುರಿತು ಇರುವ ನಂಬಿಕೆಯೇ ನಮ್ಮ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು, ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಪತಂಜಲಿ ತನ್ನ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ "ಜಾತ್ಯಂತರಪರಿಣಾಮಃ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾಪೂರಾತ್" ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಪೂರಣದಿಂದ ಜಾತ್ಯಂತರ

ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಕೊಡುವ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅವನು ಏಕಾಸಕ್ತ ಕೊಡುವ ವಿವರಣೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದುದು. ಅವನು 'ನಿಮಿತ್ತಮಪ್ರಯೋಜಕಂ ಪ್ರಕೃತೀನಾಂ ವರಣಭೇದಸ್ತು ತತಃ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕವತ್' ರೈತ ತನ್ನ ಗದ್ದೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ನಾಲೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನ ಗದ್ದೆಗೆ ನೀರು ಹರಿದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಆತಂಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವನು. ಆದಕಾರಣ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅನಂತಾತ್ಮನಾಗಿರುವನು. ಹಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಾಧಿಗಳು ಅದನ್ನು ಕಾಣದಂತೆ ಮಾಡಿವೆ. ಅದನ್ನು ತೆರೆದೊಡನೆಯೆ ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವುದು ತಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಸನ್ನಿವೇಶದ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದೊಡನೆ ಅವನು ಮನುಷ್ಯನಾದನು. ಪುನಃ ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ದೇವನು ಪ್ರಕಾಶಿತನಾಗುವನು. ನಮಗೆ ಈಗಿನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾಂಖ್ಯದೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಹಣಕ್ರಿಯೆ ಹೇಗೆ ಆಗುವುದೆಂಬುದು ಈಗಿನ ಶಾರೀರಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದ ನಿಯಮದಂತೆಯೇ ಇದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಹೌದು, ಮನಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸುವುದೊಂದೇ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಬಾಹ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಆಂತರಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಂತರ್ಮುಖ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಮನಸ್ಸಿನ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನೇ ಯೋಗ ಎನ್ನುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಅಂತಹ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸತ್ಯಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವುದೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಯೋಗಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಎನ್ನುವರು. ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಸತ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವುವು ಎನ್ನುವರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಈ ವಿಶ್ವದ ಸೃಷ್ಟಿತತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಅದ್ವೈತಿಯ ಭಾವನೆ ಏನು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಅದ್ವೈತಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲಾ ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವರು. ನಿಜವಾಗಿ ಇವು ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಬದ್ಧರಾಗಿರುವವರೆಗೆ ಈ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೃಶ್ಯಗಳು ಬರುವಾಗ ಇವು ಒಂದು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇರುವುವು. ಇವುಗಳಾಚೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಬರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಅಲ್ಲಿರುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಅದ್ವೈತವು ದ್ವೈತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಯೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅನಂತರ ಬಂದ ದಾರ್ಶನಿಕರು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿತ್ತು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಉಪನಿಷತ್ತಿ ನಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ತತ್ವಗಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅದ್ವೈತವು ದ್ವೈತಭಾವನೆಗೆ ವಿರೋಧವಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಮತ. ನಾವು ದ್ವೈತವನ್ನು ಮೂರು ಮೆಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಧರ್ಮವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೂರು ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮೊದಲನೆ ಯದೆ ದ್ವೈತ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲೆ ಹೋದಾಗ ಅದು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ವಿಶ್ವ ದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ಮೂರು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧವಲ್ಲ, ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಮಾಯೆ ಅಥವಾ ಆಜ್ಞಾನ ಏತಕ್ಕೆ ಇದೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಕಾರ್ಯಕಾರಣನಿಮಿತ್ತದ ಆಚೆ ಇರುವುದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾಯೆಯ ಆವರಣದೊಳಗೆ ಇರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬಹುದು. ನೀವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಸಗುಣದೇವರು ಮಾಯೆಗೆ ಸೇರಿರುವನೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಹೌದು, ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಮಾಯಾತೆರೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಕಾರದೇವರಂತೆ ಕಾಣು ವನು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಜೀವ, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವವನೇ ಈಶ್ವರ, ಅಥವಾ ಸಗುಣ ದೇವರು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಮೊದಲು ಅವನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದೆಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದಲೂ ತೋರಿಕೆಗೆ ಬೇರೆ ಸೂರ್ಯನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೂ ಅವನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಒಂದೇ ಸೂರ್ಯ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಪರ ಬ್ರಹ್ಮನ ದರ್ಶನವೇ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಸತ್ಯ, ಒಂದೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಳಗಿನ ಹಂತಗಳು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಬ್ರಹ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಮಾರ್ಗ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ನಾವು ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವೆವು. ಒಂದು ನೇತಿ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತೊಂದು ಇತಿ ಮಾರ್ಗ. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಇತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ. ಅದೇ ಪ್ರೀತಿ. ಈ ಪ್ರೀತಿಯ ವೃತ್ತವನ್ನು ನಾವು ಮೇರೆಮೀರಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದರೆ ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಎರಡನೆಯದೆ ನೇತಿ ಮಾರ್ಗ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯ ಮುಖವಾಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೆಯನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಕೊನೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ನಾಮವಾದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಆಗ ಸತ್ಯ ಕಂಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಸಮಾಧಿ ಎನ್ನುವುದು”

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹಾಗಾದರೆ ಅದು ವಿಷಯಿಯನ್ನು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲೀನಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲವೇ?

ಉತ್ತರ: ಅದು ವಿಷಯಿಯನ್ನು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲೀನಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ

ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಷಯಿಯಲ್ಲಿ ಲೀನಗೊಳಿಸುವುದು. ಈ ಜಗತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. “ನಾನು” ಇರುತ್ತೇನೆ. ಇರುವ ಒಂದು ನಾನು ಮಾತ್ರವೇ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಭರತಖಂಡದ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಲ್ಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರಭಾವದ ಪರಿಣಾಮವಿರಬಹುದು ಎಂದು ಜರ್ಮನಿಯ ಕೆಲವು ದಾರ್ಶನಿಕರು ಭಾವಿಸುವರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ:ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಊಹೆ ನಿರಾಧಾರವಾದುದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಭಕ್ತಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಭಕ್ತಿಯಂತೆ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಭಾವನೆ ಯಲ್ಲಿ ಭಯ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವರ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದೇ ಇರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆವಿಗೂ ಭಯದಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಬರೀ ಪ್ರೇಮಾರಾಧನೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅವರ ಊಹೆ ಅನಗತ್ಯವಾದುದು. ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದು ಬೈಬಲ್ಲಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದದ್ದು. ಭಕ್ತಿಯ ಅಂಕುರವನ್ನು ನಾವು ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಭಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪದವಲ್ಲ, ಇದು ಶ್ರದ್ಧೆ ಎಂಬ ಪದದ ಮೂಲಕ ಬಂದಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹಿಂದೂಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವರು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವೇದಾಂತವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ಮಗು ಇದೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಿ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಮನಸ್ಸಿನ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಹೀಗಿದೆ: ‘ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವನನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಲಿ.’ ಅವನು ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಕಲಿತು ಅನಂತರ ಹಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು, ಹಲವು ಗುರುಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವನು. ಯಾರು ತನಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವನೋ ಅವರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಅವನು ಗುರುವಾಗುವನು, ಈತ ಶಿಷ್ಯನಾಗುವನು. ಶಿಷ್ಯನು ಗುರುವಿಗೆ ‘ನೀವು ಭೋದಿಸುವ ತತ್ತ್ವ ನನಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ’ ಎನ್ನುವನು. ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಭಾವನೆಯೇ, ‘ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂದೂ ನನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಲಾರದು, ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂದೂ ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಲಾರದು’ ಎಂಬುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನದೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮಗಳದು ಒಂದು ಮಾರ್ಗ, ಮಗನದು ಒಂದು ಮಾರ್ಗ, ನನ್ನದು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಿರುವುದು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಗುರುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಚ್ಚಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಒಂದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗುವುದು. ನಾನು ದ್ವೈತಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಅದ್ವೈತಿಯಾಗಿ ರಬಹುದು. ನನ್ನ ಮಗನೊಬ್ಬ ಕ್ರಿಸ್ತ, ಬುದ್ಧ, ಮಹಮ್ಮದನನ್ನೋ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅವನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಜಾತಿಯ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಅವನ ಇಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹಿಂದೂಗಳೆಲ್ಲಾ ವರ್ಣವನ್ನು ನಂಬುವರೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ನಂಬಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಹೌದು, ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವರು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಚರ್ಚುಗಳಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲಾ ನಾಳೆ ಮಾಯ ವಾಗಿ ಹೋದರೂ, ಯಾವ ಹಾನಿಯು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದ ಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಪೂಜಾರಿ ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವರು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪೂಜೆಯೆಲ್ಲಾ ಮನೆಯೊಳಗೇ ನಡೆಯುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕೋಣೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಉಪಯನವಾದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಅವನ ಪೂಜೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಧ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು. ಅವನು ನೇರವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇಹವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ವಾಗಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಒಬ್ಬ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಬಂದು ಮೌನವಾಗಿ ತನ್ನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪೂಜಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನರಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯೇ ಬೇರೆ. ಹೀಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ವೇಳೆಯಾದರೂ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನೀವು ಹೇಳುವ ಐಕ್ಯತಾಭಾವನೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಆದರ್ಶವೋ ಅಥವಾ ಯಾರಾ ದರೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರೋ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ನಾವು ಇದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಬರೀ ಬಾಯಿ ಮಾತಾದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವೇದಗಳು ಬೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ಮೊದಲು ಆತ್ಮನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಶ್ರವಣಮಾಡಬೇಕು, ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಕೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ನಂಬುವುದಲ್ಲ;

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಂಬಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು, ಅನಂತರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೇ ಧರ್ಮ. ಬರೀ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಇಂದ್ರಿಯಾತೀತ ಅನುಭವ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀವು ಪಡೆದರೆ ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಆಗುವುದೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮದ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದು. ದಡ್ಡ ನಿದ್ರೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವಾಗಲೂ ದಡ್ಡನೇ ಆಗಿರುವನು, ಇಲ್ಲವೆ ಅದ ಕ್ಷಿಂತಲೂ ಹೀನನಾಗಿರುವನು. ಆದರೆ ಸಮಾಧಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಾಗ ಅವನು ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರುವನು, ಋಷಿಯಾಗಿರುವನು, ಮಹಾಪುರುಷನಾಗಿರುವನು. ಅದೇ ಎರಡು ಅವಸ್ಥೆಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತೋರುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು. ಆತ್ಮ ಸಮ್ಮೋಹನ (Self-Hypenotism) ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿರುವಿರಾ? ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಆಧುನಿಕ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ನೀವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಸಮ್ಮೋಹನೀ ವಿದ್ಯೆ (Hypenotism) ಎನ್ನುವಿರೋ ಅದಲ್ಲೋ ನಿಜವಾದುದರ ಒಂದು ಅಂಶ ಮಾತ್ರ. ಹಿಂದುಗಳು ಇದನ್ನು ಆತ್ಮಸಮ್ಮೋಹನ (Self-Hypenotism) ಎನ್ನುವರು. ಅವರು ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಸಮ್ಮೋಹಿತರಾಗಿರುವಿರಿ ಎನ್ನುವರು. ಈಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು. ಹಾಗೆ ಹೊರಬಂದಾಗ, 'ಅಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಬೆಳಗಲಾರ, ಚಂದ್ರ ತಾರಾವಳಿಗಳೂ ಬೆಳಗಲಾರವು. ಮಿಂಚೂ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಲಾರದು. ಈ ಬೆಂಕಿಯ ಮಾತೇಕೆ ಇನ್ನು? ಅದು ಬೆಳಗಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅದರಿಂದ ಬೆಳಗುವುದು.' ಇದು ಸಮ್ಮೋಹನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು. ಈ ವಿಷಯಗಳು ಸತ್ಯವೆಂದು ಬೋಧಿಸುವ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸಮ್ಮೋಹನ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದ್ವೈತಿಯೊಬ್ಬನೇ ಸಮ್ಮೋಹನಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನೊಬ್ಬನೇ 'ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ದ್ವೈತ ಭಾವನೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದಲ್ಲ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮ್ಮೋಹನವಿದೆ' ಎಂದು ಅರಿಯಬಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದ್ವೈತಿಗಳು, ವೇದಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯಿರಿ, ಸಾಕಾರ ದೇವರನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯಿರಿ, ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೂಡ ಆಚೆಗೆ ಎಸೆಯಿರಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಮ್ಮೋಹನಗೊಳಿಸುವ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಎನ್ನುವರು. 'ಯಾವುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾರದೆ ಮಾತು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವುದೋ' ಆ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಮತ್ತಾವ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ಸಮ್ಮೋಹನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದು. 'ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳಿಲ್ಲ, ಸುಖ ದುಃಖಗಳಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ವೇದ ಯಜ್ಞಗಳಾವುವೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆಹಾರವೂ ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಕ್ರಿಯೆಯೂ ಅಲ್ಲ, ತಿನ್ನುವವನೂ ಅಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ

ನಾನೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ'. ನಮಗೆ ಸಮೋಹನದ ವಿಷಯವೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಈಗತಾನೇ ತಿಳಿಯಲೆತ್ತಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ವಿಷಾದಪಡುವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನೀವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಅದನ್ನು ನಾವು ಲಿಂಗಶರೀರ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಈ ದೇಹ ನಾಶವಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ಮತ್ತೊಂದು ದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸುವುದು. ಶಕ್ತಿಯು ದ್ರವ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರಲಾರದು. ಆದಕಾರಣ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಫೂಲದೇಹ ಉಳಿಯುವುದು. ಇದರ ಮೂಲಕ ಅಂತಃಕರಣದಗಳು ಬೇರೆಂದು ದೇಹವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಮನಸ್ಸೇ ದೇಹವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು. ನಾನೊಬ್ಬ ಋಷಿ ಯಾದರೆ ನನ್ನ ಮಿದುಳು ಒಬ್ಬ ಋಷಿಯ ಮಿದುಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುವುದು. ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ದೇವರ ದೇಹವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಲ್ಲ ಎಂದು ಯೋಗಿಗಳು ಹೇಳುವರು.

ಯೋಗಿಗಳು ಹಲವು ಅದ್ಭುತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೋರುವರು. ಸಾಸಿವೆ ಕಾಳಿನಷ್ಟು ಅನುಷ್ಠಾನ ಪರ್ವತದಷ್ಟು ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು. ನನಗೆ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳು ಕಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಅದ್ಭುತವಾದ ಶಕ್ತಿ ಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಹಿಂದೂಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರುವುವು. ಪ್ರತಿದಿನ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇದ ರಿಂದ ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಬೂಟಾಟಿಕೆ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಯೋಗಿಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಅದ್ಭುತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವರು. ಈ ಪವಾಡಗಳು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಹೇಗೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದವು ಎಂಬುದೇ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಯಾರು ಇದೆಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು, ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಗಳೇನೂ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವನೋ ಅವನು ವಿಚಾರವಾದಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ತೋರಿಸುವವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತಳಹದಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆಲ್ಲ ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯೋಗಿಗಳಾದರೋ, ಇವು ಪವಾಡಗಳಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವರು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಅದ್ಭುತ ಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಇದಾವುದನ್ನೂ ಪವಾಡದಂತೆ ಮಾಡು ವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆ. ಇನ್ನಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ಕೀರ್ತಿ ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಯೋಗಿಗಳು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಅದ್ಭುತಗಳಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವಿರಾ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಯೋಗಿಗಳು ನೀವು ಉಳಿದ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆ ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದಕ್ಕೇನೂ ಬೇಡ ಎನ್ನುವರು. ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಯೋಗಿಯ ಆದರ್ಶ ಅದ್ಭುತ ವಾದುದು. ಮನೋಬಲದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿ ರುವೆನು. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಮೇಲುತರದ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬಲ್ಲರೆಂಬುದನ್ನು ನಂಬುವೆನು. ಯೋಗಿಯ ಆದರ್ಶವು ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ಶಾಶ್ವತ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಸಾಧಿಸುವುದು. ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿಯನ್ನು ಸರ್ಪ ಕಚ್ಚಿತು. ಅವನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಪುನಃ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದಿತು. ಏನಾಯಿತು, ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, “ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನಿಂದ ಒಬ್ಬ ದೂತ ಬಂದಿದ್ದ” ಎಂದನು. ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ಕೋಪವೆಲ್ಲ ಇವನಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮೀಭೂತವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ಯಾವುದೂ ಕುಪಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನಂತಪ್ರೇಮವೇ ಆಗಿದ್ದನು. ಆ ಪ್ರೇಮಶಕ್ತಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದು ಯಾವುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನೇ ನಿಜವಾದ ಯೋಗಿ. ಇತರ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಗೌಣ, ಕೇವಲ ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಅವನ ಗುರಿಯಿಲ್ಲ. ಯೋಗಿಯಲ್ಲದವರೆಲ್ಲ ಗುಲಾಮರು ಎನ್ನು ವನು ಯೋಗಿ. ಅವರೆಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ, ಬಟ್ಟೆಗೆ, ಹೆಂಡರಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಹಣಕ್ಕೆ ದಾಸರು, ದೇಹಕ್ಕೆ ದಾಸರು, ಹೆಸರು ಕೀರ್ತಿಗೆ ದಾಸರು, ಇನ್ನೂ ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ದಾಸರು. ಇವುಗಳಾವುದಕ್ಕೂ ದಾಸನಲ್ಲದವನು ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಯೋಗಿ. “ಯಾರು ಸಮತ್ವದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರು ವರೋ ಅವರು ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗಿರು ವರು. ದೇವರು ಪರಿಶುದ್ಧನು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ. ಇಂತಹವರೇ ನಿಜವಾಗಿ ದೇವರಲ್ಲಿ ಬಾಳುತ್ತಿರುವರು”.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಯೋಗಿಗಳು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಇಲ್ಲ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ವಿಕಾಸವಾಗದವರು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಉಷ್ಣದ ಹವಾಗುಣಕ್ಕೂ ಸಮಾಧಿಗೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತಾತ್ವಿಕ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ದುದು ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದುಸಾವಿರ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರುವ ಹಿಮಾಲಯದ ಮೇಲೆ. ಅಲ್ಲಿ ಧ್ರುವದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇದೆ ವಾಯುಗುಣ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಶೀತದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜಯಪ್ರದವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಇದು ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏಕಮಾತ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯ ವಾದುದೇ ಇದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆಜನ್ಮ ವೇದಾಂತಿಗಳೆಂದು ನಾವು ಸಾರುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನೊಂದಿಗೂ ತಾದಾತ್ಮ್ಯಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸು

ತ್ತಿರುವಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ನೀವು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರುವಾಗಲೂ ನೀವು ನಿಜವಾದ ವೇದಾಂತಿಗಳಾಗಿರುವಿರಿ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ನೀತಿವಂತರಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯದೇ ನೀತಿವಂತರಾಗಿರುವಿರಿ. ಮಾನವಸ್ವಭಾವ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಮಾಡಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೈತಿಕರಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇದು ಬೋಧಿಸಿತು. ಇದೇ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದ ಸಾರ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಹುತತ್ವವಾದಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಮಾಜವಿರೋಧಿಯಾದ ತತ್ತ್ವವುಳ್ಳವರು ಮತ್ತು ಪೌರಸ್ಕರು ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳವರು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುವಿರೇನು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: “ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರೂರಿಗಳು, ಪೌರಸ್ಕರು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಷಯ ದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ದಯಾಪರರು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತ್ತೀಚಿನದಾಗಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ದಯಾಪರರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಬೇಕು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ನೀವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಏಕಾಗ್ರಮಾಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮೃದುಸ್ವಭಾವ ದವರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಸಜ್ಜನರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಭಾವನೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನ ಧರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನುರಣಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಹೋದರೆ, ‘ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಈಗ ಸರಿ’ ಎನ್ನುವರು. ಇಂದಿಗೂ ವೈರಾಗ್ಯ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದು. ಈಗ ನಾವು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇಳಿದಿರುವೆವು. ಆದರೂ ರಾಜರು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತೊರೆದು ಬೇಕಾದರೆ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಅಲೆದಾಡುವರು.”

ಕೆಲವು ಕಡೆ ಚರಕದಲ್ಲಿ ನೂಲುತ್ತಿರುವ ಸಾಧಾರಣ ಹಳ್ಳಿಯ ಹುಡುಗಿ ‘ನನಗೆ ದ್ವೈತ ವನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಡಿ. ಚರಕದ ಗಾಲಿ ‘ಸೋಹಂ ಸೋಹಂ’ (ನಾನೇ ಅದು) ಎನ್ನುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವಳು.’ ನೀವು ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ‘ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಆ ಕಲ್ಲಿನದುರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೀರಿ’ ಎಂದು ಕೇಳಿ. ಅವರು ‘ನಿಮಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಯಾವುದನ್ನೋ ನಂಬುವುದಾಗಿದೆ, ಅದರ ನಮಗೆ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ’ ಎನ್ನು ವರು. ಮಿಥ್ಯಾಪ್ರಪಂಚವಲ್ಲ ಮಾಯವಾದಾಗ, ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ, ನಾನು ವೇದಾಂತಿ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪಾಮರನಿಗೂ ನನಗೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಕಲ್ಲಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು, ದೇವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು, ಆ ಪರಮ ಸತ್ಯ ವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿರುವೆನು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎನ್ನುವನು. ‘ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಹಲವು ಬಗೆಯ ಭಾಷ್ಯಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು, ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಪಂಡಿತರಂಜನೇ ಹೊರತು ಮುಕ್ತಿಗಲ್ಲ’ (ಶಂಕರ). ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ನಮಗೆ ಆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಜಾತಿ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಜಾತಿ ಭೇದ ಎಂದಿಗೂ ಇರಕೂಡದು ಎನ್ನುವರು. ಯಾರು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿರುವರೋ ಅವರು ಕೂಡ ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೀವು ತೋರಿದರೆ ಆಗ ಈಗಿರುವುದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಜಾತಿ ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ? ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಜಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಂದು ಚೀಲ ಡಾಲರ್ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದರೆ ನಾನು ನಾಲ್ಕುನೂರು ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎನ್ನುವನು. ನಾವು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಸ್ಥಿರವಾದ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆವು. ಇತರ ದೇಶಗಳು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿವೆ, ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಜಯಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಇವೆ, ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ದೋಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವು ನಮ್ಮನ್ನು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬಲ್ಲವೆ? ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನಕ್ಕೆ ಊಟ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ದೋಷವಿಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ. ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೋಟಿಯಂತೆಯೇ ಆಯಿತು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸೇನಾಸಮೂಹ ಎಷ್ಟು ಇದರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದು ಉಳಿದಿರುವುದು. ಈಗಿರುವ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಏಳನೂರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಜಾತಿಯಂತಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೆಟ್ಟೂ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೂ ಭದ್ರಮಾಡಿದೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವೊಂದೇ ಅನ್ಯರನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ? ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ಅಶೋಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮುಂದೆ ಬರುವ ತನ್ನ ವಂಶಜರು ಯಾರೂ ಇತರರನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುಕೂಡದೆಂದು ಸಾರಿದನು. ಇತರರು ನಮಗೆ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಿ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದಿರಲಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು? ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯರು ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆ? ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಇತರರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ, ತತ್ತ್ವ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ, ಭರತಖಂಡದ ಮೇಲೆ ದಂಡಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದ ಅನಾಗರಿಕರನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಲೆ, ದರೋಡೆ, ಹೀದನ್, ಮುಠಾಳರು ಎಂಬ ಬೈಗುಳದ ಸುರಿಮಳೆ! ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಭರತಖಂಡದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ; ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಬರೆದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರತೀಕಾರವನ್ನು ಅವರು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು?

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ವೇದಾಂತದ ಭಾವನೆ ಏನು?

ಉತ್ತರ: ನೀವೆಲ್ಲಾ ತಾತ್ಪ್ರಿಕರು. ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬಡವನಾದರೆ

ಅವರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಇವುಗಳಿಂದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ಅದೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹರಡುವುದು. ಆದರೆ ನೀವು ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿರುವಿರಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಯಂತ್ರಗಳು ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು, ಸ್ಪರ್ಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಯಾವ ಮೌಲ್ಯವಿದೆ? ಒಂದು ತಂತಿ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಒಬ್ಬ ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ ನೀವು ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ? ಪ್ರಕೃತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ಪಾಲಷ್ಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಕೃತಿ ಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಅದಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿರುವುದು. ಅದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಷ್ಟೆ. ಜೀವವು ಅಂಗಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಗರಡಿಯ ಮನೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚ. ಈ ಅಂಗಸಾಧನೆ ಆದ ಮೇಲೆ ನಾವು ದೇವರಾಗುವೆವು. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ ಅವು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ದೇವತೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಯಾವುದು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದೋ ಅದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಬೌದ್ಧರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಜಾತಿಯ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಳಿವೆಯೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಬೌದ್ಧರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಾತಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧರು ಇರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಬುದ್ಧ ಒಬ್ಬ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ. ಆದರೂ ಬೌದ್ಧದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಬಲವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೆ. ಬೌದ್ಧರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕುರಿತೇ ಅವರು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವರು.

ಬುದ್ಧ ವೇದಾಂತ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. ಈಚೆಗೆ ಹೇಗೆ ಜನ ಬೇರೆ ಪಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅವನೂ ಕೂಡ ಬೇರೊಂದು ಪಂಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಯಾವುದನ್ನು ಈಗ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಎನ್ನುವರೋ ಇದು ಅವನದಲ್ಲ. ಇದು ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಪುರಾತನವಾದುದು. ಬುದ್ಧ ಮಹಾನ್‌ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವನು ಈ ಭಾವನೆಗೆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿದ. ಬೌದ್ಧರ ಒಂದು ವಿಶೇಷವೆ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತು ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಕ್ಷತ್ರಿಯರೇ ಬರೆದಿರುವರು. ವೇದಗಳ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಮಾತ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಬಂದಿತು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಗುರುಗಳು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಬೋಧನೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಉದಾರವಾಗಿತ್ತು. ಇಬ್ಬರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ವಿನಃ ಉಳಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪ್ರವಾದಿಗಳ ಬೋಧನೆಯೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ಪಂಥಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂದು ದೇವರ ಅವತಾರವೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಬುದ್ಧ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಜಾತಿ, ಆಚಾರ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಇವು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುವೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದ ಮೇಲೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸುವನು. ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಜಾತಿ ಆಚಾರ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವು ಒಳ್ಳೆಯವು. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಇವು ಆತಂಕವಾಗುವುವೋ ಆಗ ನಾವು ಅವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. “ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಹಳೆಯಕೂಡದು, ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ಭಂಗ ತರಕೂಡದು. ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.”

ಪ್ರಶ್ನೆ: ವೇದಾಂತವು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಬ್ರಹ್ಮ. ಈಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಕರಣವು ಮಾಯೆಯ ಮೂಲಕ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇದು ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಆಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇರುವುದೊಂದು, ಆದರೆ ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅನೇಕವಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ವೈವಿಧ್ಯ ಇರುವುದು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದು ಆ ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಆತ್ಮನ ನಿಜವಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ತನ್ನ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ ನಾವು ನೀತಿ ಎನ್ನುವುದು. ಅದಕಾರಣವೇ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನೀತಿಯ ಬಹುಭಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲವೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ನೀತಿ ಎಂದರೆ ಅದೇ. ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾಯೆಯ ಒಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನೀತಿ ಜೀವನೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದಿರಿ. ಆದರೆ ಜೀವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನವಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಆವಿರ್ಭಾವದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿರುವುದು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಯೋತಿ ಯನ್ನೇ ಜ್ಞಾನವೆನ್ನುವುದು. ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವನು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಆ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಹೌದು, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ-ಒಂದು ಚೂರು ಚಿನ್ನದಿಂದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ, ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹಲವು ಜ್ಞಾನಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಸಮಾಧಿಯ ಸ್ಥಿತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಜ್ಞೆಗಳೆರಡೂ ಇರುವುವು. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಪಡೆದವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದೆಲ್ಲ ಇದೆ. ಅವನು ಆ ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಕೆಳಗೆ ಬರಬೇಕು. ಜ್ಞಾನವು ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ. ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾನವು ದೊರಕುವುದು.

30.20 ಅಮೇರಿಕದ ಬೋಸ್ಟನ್ನಿನ ಟೆಂಟಿಯತ್ ಸೆಂಚುರಿ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ²⁰

ಪ್ರಶ್ನೆ: ವೇದಾಂತವು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನಾದರೂ ಬೀರಿದೆಯೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ವೇದಾಂತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಔದಾರ್ಯವು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮ ಇತರ ದೇಶದ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮದಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಇಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ, ಇತರ ಧರ್ಮದವರೊಡನೆ ಹಾಗೆ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಇರಬೇಡಿ ಎಂದಾಗಲೇ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಗುಂಪು ಧರ್ಮದ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚರಾಗಿ ಹೋರಾಡುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ವೇದಾಂತ ಜಾತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ವೇದಾಂತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ. ಜಾತಿ ಕೇವಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಚಾರ. ನಮ್ಮ ಮಹಾಗುರುಗಳೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವರು. ಬೌದ್ಧರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಇದುವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಜಾತಿಯನ್ನು ಹಳಿದಿರುವರು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಜಾತಿಯ ಬಂಧನ ಬಿಗಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಜಾತಿಯು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಇದು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ. ಯೂರೋಪಿನೊಂದಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೋಧನೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ವೇದಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಏನು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಅವುಗಳ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇ, ಅವು ಮಾತ್ರವೇ ತಮ್ಮನ್ನೂ ಮೀರಿ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಬೋಧಿಸುವುದು. ತಾವು ಕೇವಲ ಬಾಲಬುದ್ಧಿಯವರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳೆಂದು ಎನ್ನುವುವು. ನೀವು ಬೆಳೆದಂತೆ ಅವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಹೋಗಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಜೀವ ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಾ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಮಾನವನ ಜೀವ ಅದರ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅವು ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವು ನಿತ್ಯಸತ್ಯವಾಗಿರಲಾರವು. ಇವು ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ. ಜೀವದಲ್ಲಿ ಸ್ಮೃತಿ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗಳು ಇವೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸತ್ಯವಾಗಬಲ್ಲದು?

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಏತಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವನತಿ ಹೊಂದಿತು?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ನಿಜವಾಗಿ ಅವನತಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿ. ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಯಾಗ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರು ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನಾನಂತರ ಮದ್ಯಪಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿವಧೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋದವು ಎನ್ನಬಹುದು.

²⁰ ★ C.W. Vol. V P. 310

30.21 ಬ್ರುಕ್‌ಲಿನ್ ಎಥಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ²¹

(ಬ್ರುಕ್‌ಲಿನ್, ಯು.ಎನ್.ಎ.)

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪಾಪವಿದ್ದರೂ, ದುಃಖಸಂಕಟಗಳಿದ್ದರೂ ಹೇಗೆ ನೀವು ಆಶಾಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಲ್ಲೀರಿ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಪಾಪ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಮೊದಲು ದೃಢಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವೆನು. ಆದರೆ ವೇದಾಂತ ಪಾಪವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಿಲ್ಲದ ನಿತ್ಯವೃಥೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪಾಪವೇನೋ ಹೌದು. ಆದರೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನೋವು ಮತ್ತು ವೃಥೆಗಳು ಒಬ್ಬನನ್ನು ಮಾರ್ದವಗೊಳಿಸಿ ಉದಾತ್ತ ಜೀವಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಿತ್ಯಾನಂದದ ಕಡೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವು ಪಾಪವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲು ಅವು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎನ್ನುಬಹುದು. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅನಂತತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಪಾಪ ಎನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಭೂತಪ್ರೇತಗಳ ಆರಾಧನೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಅಂಶವಲ್ಲ. ಮಾನವಕೋಟಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿರುವರು, ಉದಾರಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಾವು ಇರುವ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮರಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದು. ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಕುಂಠಿತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವಾದ ಸತ್ಯ ಒಂದು ಇದೆ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಭ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲವೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯಜಗತ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ಇರುವುದು. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅದು ಇರುವುದು. ಸೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲಾ ವಿಕಾಸವಾದದ ನಿಯಮದಂತೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಮೇಲು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಭೌತಿಕಪರಿಣಾಮದಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಭೌತಿಕಪರಿಣಾಮ ಚೇತನದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಅದು ಚೇತನದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾರದು. ನಾವೀಗ ಇರುವ ಪ್ರಪಂಚದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಾವಿನ್ನೂ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮೇಲಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರುವ ತನಕ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಮಾಧ್ಯಮವು ಸಿಕ್ಕುವ ತನಕ, ನಮಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಕುರುಡಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಮಗುವಿನ ಪಾಪವೆ ಅಥವಾ ಅದರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಪಾಪವೆ ಎಂದು ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನೀವು ಏನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

²¹ ★ C.W. Vol. V P. 312

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಇಲ್ಲಿ ಪಾಪದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನೂ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮಗು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿದುದರ ಕರ್ಮವಿರಬೇಕು. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನಮ್ಮ ಜೀವವು ಮರಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಸಾವು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಅಷ್ಟೆ. ಕಾಲ ದೇಶಗಳು ನಮ್ಮ ಲ್ಲಿವೆ; ನಾವು ಕಾಲದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಈಗ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಅಥವಾ ಕಾಣಿಸದಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮತ್ತು ಆನಂದದ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುವವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹಿಂದೂಗಳ ಜನ್ಮಾಂತರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹೇಗಿದೆ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಅದು ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಶಕ್ತಿಸಾತ್ವ (Conservation Of Energy) ಎಂಬ ನಿಯಮದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದಾರ್ಶನಿಕರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಪುರಾತನ ಋಷಿಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಆದ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂದರೆ ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಏನೋ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಆದಿ ಇಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಗೂ ಒಂದು ಆದಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ದೇವರು ಮತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿ ಆದಿ ಅಂತ್ಯ ರಹಿತ; ಅವು ಸಮಾನಾಂತರ ರೇಖೆಗಳಂತೆ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ, ಅದು ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು, ಈಗ ಇದೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಇರುವುದು ಎಂಬುದು. ಶಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಒಂದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇ, ಪರಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಳ್ಳೆಯವೇ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಸಾರವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣ ಹಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಆಗಿರುವ ಅನಾಗರಿಕ ಅನ್ಯ ದೇಶೀಯರ ಆಕ್ರಮಣ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾರತೀಯರ ತಪ್ಪೂ ಆಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರೊಡನೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಅನ್ಯಮತೀಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಧರ್ಮವಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಹೀಗೆಂದರು- “ಬುದ್ಧ ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂದೇಶವಿತ್ತನೋ ಹಾಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಂದೇಶ ವನ್ನು ಕೊಡುವವನಿದ್ದೇನೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪೂಜಾದಿ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಿರಾ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ನಾನು ಬರಿಯ ತತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಮುಂದಿನ ನರಕಭಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಮಾನವನನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಸ್ವಾಮೀಜಿ: ಇಲ್ಲ, ನರಕಭಯಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ಭರವಸೆಯ ಮೂಲಕ ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮನಾಗುತ್ತಾನೆ.

30.22 ಯೋಗ, ವೈರಾಗ್ಯ, ತಪಸ್ಸು ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮ²²

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಯೋಗ ದೇಹವನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಇಡಬಲ್ಲದೇ?

ಉತ್ತರ: ಹೌದು ಅದು ಖಾಯಿಲೆಗಳು ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನೇ ಬಾಹ್ಯದಂತೆ ನೋಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇತರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಹಾಲು ಹಣ್ಣು ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಆಹಾರ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ವೈರಾಗ್ಯವಿದ್ದರೇನೆ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ ಹೌದೆ?

ಉತ್ತರ: ವೈರಾಗ್ಯವು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯಾತನಾಮಯವಾಗಿರುವುದು. ಯಾವಾಗ ಅದು ಪರಿಪಕ್ವವಾಗುವುದೋ ಆಗ ಅದು ಆನಂದವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ತಪಸ್ಸು ಎಂದರೆ ಏನು?

ಉತ್ತರ: ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಶಾರೀರಿಕ, ವಾಚಿಕ, ಮಾನಸಿಕ. ಮೊದಲನೆಯದೆ ಇತರರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು, ಎರಡನೆಯದೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು, ಮೂರನೆಯದೆ ಮನೋನಿಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಮುಕ್ತಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಒಂದು ಇರುವೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಚೈತನ್ಯವಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ನೋಡಲಾರೆವು?

ಉತ್ತರ: ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಉತ್ತರ: ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ಗುರುವಿನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸನ್ಯಾಸಿಶಿಷ್ಯರಲ್ಲರನ್ನೂ ಭಗವಂತ ತನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ಬೋಧನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಲಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಿಶ್ವರೂಪ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಭಗವದ್ವೈಭವವು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬರುವ ಅವನಿಗೂ ಗೋಪಿಯರಿಗೂ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದೇ?

ಉತ್ತರ: ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೈವತ್ವದ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಭಗವದ್ವೈಭವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ತುಂಬ ಕೀಳಾದುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವರೆಲ್ಲಾ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

²² ★ C.W. Vol. V P. 319